

Jutarnji list

GEORGE R.R. MARTIN

PJESMA LEDA I VATRE - KNJIGA ČETVRTA

GOZBA VRANA

- PRVI DIO -

POGLEDAJTE SVE SEZONE HBO SERIJE
IGRA PRIJESTOLJA
EKSKLUZIVNO NA HBO GO-U

HBO GO

www.hbogo.hr

ALGORITAM

GEORGE R.R.
MARTIN

Knjiga četrta ciklusa
Pjesma Leda i Vatre

GOZBA VRANA

- prvi dio -

Naslov izvornika

A Feast for Crows

The Fourth Book in *A Song of Ice and Fire* Series

Copyright © George R.R. Martin 2005

All rights reserved.

Published by agreement with the author and the author's
agents, Ralph M. Vicinanza, Ltd.

Prevela s engleskoga

Tajana Pavičević

Urednik

Neven Antičević

GEORGE R.R.

MARTIN

PJESMA LEDA I VATRE - KNJIGA ČETVRTA

GOZBA VRANA

- PRVI DIO -

Agoritam

Zagreb, travanj 2015. prvo izdanje

*za Stephena Bouchera čarobnjaka Windowsa, zmaja DOS-a
bez kojeg bi ova knjiga bila napisana drvenim bojicama*

Sadržaj:

Prolog

Prorok

Kapetan garde

Cersei

Brienne

Samwell

Arya

Cersei

Jaime

Brienne

Sansa

Lignjunova kći

Cersei

Okaljani vitez

Brienne

Samwell

Jaime

Cersei

Željezni kapetan

Utopljeni čovjek

Brienne

Stvarateljica kraljica

Arya

NASTAVLJA SE...

Dodatak

Kraljevi i njihovi dvorovi

Ostale kuće velike i male

Pobunjenici, skitnice pučani i zakleta

braća

Preko Uskog mora

Prolog

“Zmajeви”, reče Mollander. Dohvati uvelu jabuku s tla i počne je prebacivati iz ruke u ruku.

“Baci jabuku”, ponuka ga Alleras Sfinga. Izvuče strijelu iz tobolca i zatakne je za tetivu.

“Rado bih vidio zmaja.” Roone je bio najmlađi među njima, punašan dečko kojeg su dvije godine dijelile od punoljetnosti. “Baš bih ih rado vidio.”

A ja bih rado spavao u Roseynu naručju, pomisli Pate. Nemirno se promisekolji na klupi. Do sutra bi djevojka mogla biti njegova. Odvest ću je daleko od Starigrada, preko uskog mora do kojeg od Slobodnih gradova. Tamo nema meštara, nikog tko bi ga optužio.

Čuo je Emmin smijeh kako dopire kroz zatvorene kapke prozora iznad njih, pomiješan s dubljim glasom muškarca kojeg je zabavljala. Bila je najstarija među sluškinjama Pera i vrča, u najmanju ruku četrdesetogodišnjakinja, ali još ljupka na mesnat način. Rosey je bila njezina kći, petnaestogodišnjakinja i netom procvala. Emma je izjavila da će Roseyno djevičanstvo koštati jedan zlatni zmaj. Pate je uštedio devet srebrnih jelenjaka i vrč bakrenih zvijezda i penija, premda mu od toga nije bilo koristi. Imao bi više izgleda da izlegne pravog zmaja nego da uštedi dovoljno novca za jednog zlatnog.

“Prekasno si se rodio za zmajeve, momče”, reče akolit Armen Rooneu. Armen je nosio kožni remen oko vrata, na kojem bijahu nanizane karike od kositra, lima, olova i bakra, i poput većine akolita smatrao je da novacima iz ramena rastu repe umjesto glava. “Posljednji je uginuo za vladavine

kralja Aegona Trećeg.”

“Posljednji zmaj u *Zapadnim Zemljama*”, ustrajao je Mollander.

“Baci jabuku”, ponovno ga ponuka Alleras. Bio je naočit mladić, njihova Sfinga. Sve su sluškinje ludovale za njim. Čak bi ga i Rosey ponekad dodirnula po ruci kad bi mu donijela vina, a Pate je morao stiskati zube i pretvarati se da ne primjećuje.

“Posljednji zmaj u *Zapadnim Zemljama bio je posljednji zmaj*”, uporno će Armen. “To je dobro poznato.”

“*Jabuku*”, reče Alleras. “Ukoliko je ne kaniš pojesti.”

“Evo ti.” Vukući hromu nogu, Mollander izvede kratak skok, zavrti se i postrance zavitla jabuku u magle koje su visjele iznad Medovine. Da nije bilo te noge, bio bi vitez poput svojeg oca. Imao je snage za to u tim mišićavim rukama i širokim ramenima. Daleko je i brzo poletjela jabuka...

... ali ne tako brzo kao strijela koja je fijuknula za njom, gotovo metar dug štap od zlatna drva ukrašena grimiznim perjem. Pate nije vidio kad je strijela sustigla jabuku, ali je čuo. *Mek hrskaj* odjeknuo je preko rijeke, praćen pljuskom vode.

Mollander zazviždi. “Izvadio si joj jezgru. Slasno.”

Ni upola tako slasno kao Rosey. Pate je obožavao njezine oči boje lješnjaka i propupale grudi, i način na koji se smiješila svaki put kad bi ga vidjela. Obožavao je jamice na njezinim obrazima. Ponekad je posluživala bosa, da osjeti travu pod stopalima. I to je obožavao. Obožavao je njezin čist, svjež miris, način na koji joj se kosa uvijala iza ušiju. Obožavao je čak i njezine nožne prste. Jedne noći dopustila mu je da joj masira stopala i igra se njima, a on je za svaki prstić izmislio priču kako bi je nasmijao.

Možda bi mu bilo bolje da ostane na ovoj obali uskog

mora. Mogao bi kupiti magarca novcem koji je uštedio, a on i Rosey naizmjenice bi jahali na njemu dok budu lutali Zapadnim Zemljama. Ebrose ga možda nije smatrao dostojnim srebrne karike, ali Pate zna kako se namješta kost i pijavicama liječi groznica. Puk bi mu bio zahvalan na pomoći. Ako nauči šišati kosu i brijati brade, mogao bi čak postati brijač. *To bi bilo dovoljno*, kazao je u sebi, *dokle god bih imao Rosey*. Rosey je bila sve što je želio na svijetu.

Nije oduvijek bilo tako. Nekoć je sanjao da postane meštar zamka, u službi nekog darežljivog kneza koji bi ga cijenio zbog njegove mudrosti i darovao mu lijepog bijelog konja u zahvalnost za službu. Kako bi s visoka jahao, kako plemenito, smiješeći se niskom puku dok bi ih mimoilazio na putu...

Jedne noći u zajedničkoj prostoriji Pera i vrča, nakon drugog vrča vraški jake jabukovače, Pate se hvalio kako neće uvijek biti novak. "Istina", doviknuo mu je Lijeni Leo. "Bit ćeš bivši novak koji čuva svinje."

Strusio je talog iz svog vrča. Bakljama osvijetljena terasa Pera i vrča bila je otok svjetla u moru jutarnje magle. Niz rijeku, daleki krijes Visoke Kule plutao je na noćnoj vlazi poput mutnonarančaste mjesečine, ali svjetlost mu nije naročito razvedrila duh.

Alkemičar je dosad već trebao doći. Je li sve to bila samo okrutna šala ili se čovjeku nešto dogodilo? Ne bi bilo prvi put da sreća izigra Patea. Nekoć se smatrao sretnikom što je izabran da pomogne starom arhimeštru Walgraveu oko gavranova, i ne sanjajući da će nedugo zatim jednako tako posluživati čovjeku hranu, mesti njegove odaje i odijevati ga svakog jutra. Svi su govorili da je Walgrave zaboravio više toga o znanosti o gavranovima nego što je većina meštara ikad znala, pa je Pate pretpostavljao da je karika od crnog željeza najmanje čemu se može nadati, da bi na kraju ipak

otkrio kako mu je Walgrave nije mogao dati. Starac je ostao arhimeštar samo iz samilosti. Premda je nekoć bio slavni meštar, sada su mu halje često skrivale ukaljano rublje, a prije pola godine neki su ga akoliti zatekli kako plače u Knjižnici, jer se nije znao vratiti u svoje odaje. Meštar Gormon sjedio je sada pod željeznom maskom na Walgraveovu mjestu, onaj isti Gormon koji je jednom optužio Patea za krađu.

Na stablu jabuke pokraj vode zapjeva slavuj. Bio je to sladak zvuk, dobrodošao odmor od grubih krikova i beskrajnog *graktanja* gavranova o kojima se cijeli dan brinuo. Bijeli gavranovi znali su njegovo ime, i mrmljali bi ga između sebe kad god bi ga spazili, "*Pate, Pate, Pate*", sve dok mu nije došlo da vrisne. Velike bijele ptice bile su ponos arhimeštra Walgravea. Želio je da ga pojedu kad umre, a Pate je slutio da ga ionako kane proždrijeti.

Možda je razlog bila vraški jaka jabukovača - nije došao ovamo da pije, no Alleras je plaćao da proslavi svoju bakrenu kariku, a grižnja savjesti budila mu je žeđ - ali zvučalo je gotovo kao da slavuj cvrkuće *zlato za željezo, zlato za željezo, zlato za željezo*. To je bilo izuzetno čudno, jer je stranac rekao upravo to one noći kad ih je Rosey upoznala. "Tko si ti?" upitao ga je Pate, a čovjek je odgovorio: "Alkemičar. Mogu promijeniti željezo u zlato." A tada mu se novčić našao u ruci, plešući po zglobovima prstiju, a meko je žuto zlato zasjalo na svjetlosti svijeće. Na jednoj se strani nalazio troglavi zmaj, a na drugoj glava nekog mrtvog kralja. *Zlato za željezo*, sjeti se Pate, *nećeš proći bolje od toga. Želiš li je? Voliš li je?* "Nisam lopov", rekao je čovjeku koji se nazivao alkemičarom. "Novak sam Citadele." Alkemičar je pognuo glavu i rekao: "Ako se predomisliš, vraćam se ovamo za tri dana, sa svojim zmajem."

Tri su dana prošla. Pate se vratio u Pero i vrč, i dalje nesiguran kao što je i bio, ali umjesto alkemičara zatekao je Mollandera, Armena i Sfingu, s Rooneom u pratnji. Pobudio bi sumnju da im se nije pridružio.

Krčma Pero i vrč nikad se nije zatvarala. Šest stotina godina stajala je na svojem otoku na Medovini, i nijednom nije zatvorila vrata gostima. Iako se visoka drvena zgrada naginjala prema jugu kao što su novaci ponekad nagnju prema vrču, Pate je predosjećao da će stajati uspravno još nekih šest stotina godina, prodajući vino, pivo i vraški jaku jabukovaču riječkim brodarima i moreplovcima, kovačima i pjevačima, svećenicima i prinčevima, te novacima i akolitima Citadele.

“Starigrad nije cijeli svijet”, izjavi Mollander, preglasno. Bio je sin viteza, i pijan da pijaniji nije mogao biti. Otkad su mu donijeli vijest o očevoj smrti na Crnovodi, opijao se gotovo svake noći. Čak i u Starigradu, udaljenom od borbi i sigurnom iza svojih zidina, Rat pet kraljeva dotakao je sve... iako je arhimeštar Benedict uporno tvrdio kako to nije bio rat pet kraljeva, zato što su Renlyja Baratheona ubili prije nego što se Balon Greyjoy okrunio.

“Moj je otac uvijek govorio da je svijet veći od bilo kojeg knezovskog zamka”, nastavi Mollander. “Zmajevi su tek djelić onoga što čovjek može pronaći u Qarthu, Asshaiju i Yi Tiju. Mornarske priče...”

“... su priče koje pripovijedaju mornari”, prekine ga Armen. “*Mornari*, dragi moj Mollanderu. Vрати se na dokove, i kladim se da ćeš pronaći mornare koji će ti pričati o sirenama s kojima su spavali, ili o tome kako su proveli godinu dana u želucu ribe.”

“Kako znaš da nisu?” Mollander je gazio kroz travu, tražeći jabuke. “Treba bi se sam zateći u želucu da bi se mogao zakleti da lažu. Jedan mornar s pričom, da, čovjek bi

se tomu mogao nasmijati, ali kad veslači s četiriju različitih brodova ispričaju istu priču na četirima različitim jezicima...”

“Priče *nisu* iste”, ustraje Armen. “Zmajevi u Asshaiju, zmajevi u Qarthu, zmajevi u Meereenu, dothrakijski zmajevi, zmajevi koji oslobađaju robove... svaka se pripovijest razlikuje od prethodne.”

“Samo u pojedinostima.” Mollander je postajao jogunastiji kad je pio, a čak i trijezan bio je tvrdoglav. “Svi govore o *zmajevima*, i prelijepoj mladoj kraljici.”

Jedini zmaj za kojeg je Pate mario bio je načinjen od žuta zlata. Pitao se što se dogodilo alkemičaru. *Treći dan. Rekao je da će biti tu.*

“Imaš još jednu jabuku pokraj noge,” reče Alleras Mollanderu, “a ja imam još dvije strijele u tobolcu.”

“Jebe mi se za tvoju tobolac.” Mollander pokupi opalo voće. “Ova je crvljiva”, potuži se, ali je svejedno zavitla. Strijela je pogodila jabuku kad je počela padati i glatko je prepolovila. Jedna je polovica sletjela na krov tornjića, otkotrljala se na niži krov, odskočila i promašila Armena za stopu. “Ako prepoloviš crva, dobiješ dva crva”, obavijesti ih akolit.

“Da je barem tako s jabukama, nitko nikad ne bi bio gladan”, reče Alleras uz jedan od svojih blagih osmijeha. Sfinga se uvijek smješкао, kao da zna neku tajnu šalu. To mu je davalo zločest izgled koji se lijepo slagao s njegovom šiljastom bradom, šiljastom linijom kose na čelu i gustim sagom kratko podrezanih vranih kovrča.

Alleras će postati meštar. Bio je u Citadeli samo godinu dana, a već je iskovao tri karike svog meštarskog lanca. Armen ih je možda imao više, ali za svaki mu je trebala godina dana da ga zaradi. Ipak, i od njega će biti meštar. Roone i Mollander ostali su novaci golih vratova, ali

Roone je bio vrlo mlad, a Mollanderu je lokanje bilo draže od čitanja.

Pate, međutim...

Bio je pet godina u Citadeli, stigavši kad mu nije bilo više od trinaest, ali vrat mu je ostao gol kao što je bio prvog dana kad je stigao sa zapada. Dvaput je vjerovao da je spreman. Prvi put je stupio pred arhimeštra Vaellyna da pokaže svoje znanje o nebesima. Umjesto toga naučio je kako je Kvasina Vaellyn zaradio svoje ime.

Pateu su trebale dvije godine da skupi hrabrost kako bi ponovno pokušao. Ovaj put podvrgnuo se dobroćudnom starom arhimeštru Ebroseu, poznatom po tihom glasu i nježnim rukama, ali Ebroseovi uzdasi nekako su se pokazali jednako bolnima kao i Vaellynove zajedljive primjedbe.

“Još jedna, zadnja jabuka”, obeća Alleras, “pa ću vam reći što mi se čini od tih zmajeva.”

“Što ti znaš, a ja ne znam?” progundā Mollander. Opazi jabuku na grani, poskoči, ubere je i zavitlo. Alleras nategne tetivu luka do uha, okrećući se graciozno kako bi slijedio leteću metu. Odapne strijelu upravo kad je jabuka počela padati.

“Uvijek promašiš zadnji hitac”, reče Roone.

Jabuka pljusne u rijeku, netaknuta.

“Vidiš?” reče Roone.

“Dan kad ih sve pogodiš, dan je kad prestaješ napredovati.” Alleras popusti tetivu luka i smjesti ga u njegov kožni tok. Luk bijaše izrezbaren od zlatosrca, rijetkog i legendarnog drva s Ljetnog otočja. Pate ga je jednom pokušao saviti, i nije uspio. *Sfinga djeluje krhko, ali u tim tankim rukama ima snage*, pomisli dok je Alleras prebacivao nogu preko klupe i posezao za svojim peharom vina. “Zmaj ima tri glave”, izjavi mekim, otegnutim dornskim izgovorom.

“Je li to zagonetka?” priupita Roone. “Sfinge iz priča uvijek govore u zagonetkama.”

“Nije zagonetka.” Alleras gucne svoje vino. Ostali su obilno pili iz vrčeva vraški jake jabukovače po kojoj su Pero i vrč bili slavni, ali njemu su milija bila neobična, slatka vina iz njegove matične zemlje.

Čak ni u Starigradu takva vina nisu bila jeftina.

Lijeni je Leo prozvaao Allerasa “Sfingom”. Sfinge su dijelom jedno, dijelom nešto drugo: lice čovjeka, tijelo lava, krila sokola. Alleras je bio upravo takav: otac mu je bio Dornijac, majka tamnoputa stanovnica Ljetnog otočja. Njegova je koža bila tamna poput tikovine. A poput zelenih mramornih sfingi koje su stajale s obiju strana glavnih dveri Citadele, Alleras je imao oči boje oniksa.

“Nijedan zmaj nikad nije imao tri glave osim na štitovima i zastavama”, čvrsto će akolit Armen. “To je bio heraldički simbol, ništa više. Štoviše, svi su Targaryeni mrtvi.”

“Nisu svi”, reče Alleras. “Prosjački Kralj imao je sestru.”

“Mislio sam da su joj razbili glavu o zid”, izusti Roone.

“Ne”, reče Alleras. “Najmlađi sin princa Rheagara, Aegon, taj je kojem su junaci lannisterskog Lava tresnuli glavom o zid. Ovdje govorimo o Rhaegarovoj sestri, rođenoj na Zmajev Kamen prije njegova pada. Onoj koju zovu Daenerys.”

“*U oluji rođena*. Sad je se sjećam.” Mollander visoko podigne svoj vrč, prolijevajući preostalu jabukovaču. “U njezino zdravlje!” Proguta, tresne praznim vrčem o stol, podrigne, te obriše usta zapešćem. “Gdje je Rosey? Naša zakonita kraljica zaslužuje još jednu rundu jabukovače, zar ne?”

Akolit Armen djelovao je usplahireno. “Snizi glas, budalo. Ne bi se smio ni šaliti o takvim stvarima. Nikad ne znaš tko te sluša. Pauk posvuda ima uši.”

“Ah, nemoj se upišati u gaće, Armen. Samo sam predlagao piće, ne pobunu.”

Pate začuje hihot. Tih, vragolasti glas ogласi se iza njih. “Uvijek sam znao da si izdajnik, Skočizabo.” Lijeni je Leo lijeno stajao u podnožju starog drvenog mosta, odjeven u saten sa zelenim i zlatnim prugama, s crnim svilenim poluplaštem prikopčanim uz rame jantarnom ružom. Vino koje mu je pokapalo po prsima bilo je robusno crveno, sudeći prema boji mrlja. Uvojak pepeljasto-plave kose padao mu je preko oka.

Mollander se nakostriješi kad ga je ugledao. “Jebeš to. Gubi se. Ovdje nisi dobrodošao.” Alleras mu metne ruku na rame da ga umiri, dok se Armen namrštio. “Leo. Moj gosp’aru. Mislio sam da si prikovan za Citadelu još...”

“... tri dana.” Lijeni Leo slegne ramenima. “Perestan veli da je svijet četrdeset tisuća godina star. Mollos kaže da je petsto tisuća. Što su tri dana, pitam ja vas?” Iako je na terasi bilo desetak praznih stolova, Leo sjedne za njihov. “Kupi mi pehar sjeničkog zlatnog, Skočizabo, i možda neću obavijestiti svojega oca o tvojoj zdravici. Pločice su me iznevjerile u igri na sreću, a posljednjeg sam jelenjaka potrošio na večeru. Odojak u umaku od šljiva, punjen lješnjacima i bijelim tartufima. Čovjek mora jesti. Što ste vi, momci, jeli?”

“Ovčeginu”, promrmlja Mollander. Nije zvučao nimalo sretno zbog toga. “Podijelili smo kuhani ovčji but.”

“Siguran sam da vas je zasitio.” Leo se obrati Allerasu. “Plemićki sin trebao bi biti široke ruke, Sfingo. Koliko sam shvatio, zaradio si svoju bakrenu kariku. Nazdravit ću tomu.”

Alleras mu uzvрати osmijeh. “Častim samo prijatelje. A nisam plemićki sin, to sam ti već rekao. Majka mi je bila trgovkinja.”

Leove su oči bile boje lješnjaka, sjajne od vina i zlobe. “Majka ti je bila majmunica s Ljetnog otočja. Dornijci bi ševili nešto s rupom između nogu. Bez uvrede. Možda si smeđ kao orah, ali barem se kupáš. Za razliku od našeg pjegavog svinjara.” Mahnuo je rukom prema Pateu.

Ako ga odalamim po gubici svojim vrčem, mogao bih mu izbiti pola zubi, pomisli Pate. Pjegavi svinjar Pate je junak tisuću prostačkih priča: dobroćudni, praznoglavi klipán koji bi uvijek uspio pobijediti debele vlastelinčice, bahate vitezove i napuhane septone koji bi ga napali. Njegova bi glupost na kraju ispala neka vrsta sirove lukavosti; priče uvijek završe s Pjegavim Pateom na knezovskom visokom tronu ili u postelji s kćerkom kakva viteza. Ali to su priče. U stvarnom svijetu svinjari ne prolaze tako dobro. Pate je ponekad pomišljao da ga je majka sigurno mrzila kad ga je tako nazvala.

Alleras se više nije smiješio. “Ispričat ćeš se.”

“Zar hoću?” reče Leo. “Kako mogu, kad mi je grlo tako suho...”

“Sramotiš svoju Kuću svakom riječju koju si izrekao”, reče mu Alleras. “Sramotiš Citadelu time što si jedan od nas.”

“Znam. Zato mi kupi malo vina, da mogu utopiti svoju sramotu.”

Mollander izusti: “Iščupao bih ti jezik iz korijena.”

“Zbilja? Kako bih ti onda mogao pričati o zmajevima?” Leo ponovno slegne ramenima. “Mješanac ima pravo. Kći Ludog Kralja je živa, a sebi je izlegla tri zmaja.”

“Tri?” zapanjeno upita Roone.

Leo mu potapše ruku. “Više od dva i manje od četiri.

Ne bih još pokušavao zaraditi zlatnu kariku da sam na tvom mjestu.”

“Pusti ga na miru”, upozori Mollander.

“Kakva viteški nastrojena Skočizaba. Kako želiš.

Svaki čovjek sa svakog broda koji je plovio unutar stotinu liga od Qartha govori o tim zmajevima. Nekolicina će vam čak reći da su ih vidjeli. Mag im je sklon vjerovati.”

Armen napući usnice od negodovanja. “Marwyn nije pri pameti. Arhimeštar Perestan prvi bi ti to rekao.”

“I arhimeštar Ryam to tvrdi”, reče Roone.

Leo zijevne. “More je mokro, sunce je toplo, a menažerija mrzi mastifa.”

Ima podrugljivo ime za svakoga, pomisli Pate, ali nije mogao poreći da Marwyn više sliči mastifu nego meštru. *Kao da te želi ugristi*. Mag nije bio poput ostalih meštara. Ljudi su govorili da se druži s kurvama i lutajućim čarobnjacima, razgovara s dlakavim Ibbencima i ugljenocrnim stanovnicima Ljetnog otočja na njihovim jezicima, te prinosi žrtve čudnim bogovima u malim mornarskim hramovima dolje kraj pristaništa. Ljudi su pričali da su ga vidjeli u podzemnom gradu, u štakorskim jazbinama i crnim kuplerajima, kako se druži s mimičarima, pjevačima, plaćenicima, čak i prosjacima. Neki su čak šaputali da je jednom ubio čovjeka golim šakama.

Kad se Marwyn vratio u Starigrad nakon što je proveo osam godina na istoku crtajući zemljovide dalekih zemalja, tražeći izgubljene knjige i učeći s vješcima i utjerivačima duhova, Kvasina Vaellyn ga je prozvao “Mag Marwyn”. Ime se uskoro proširilo cijelim Starigradom, na Vaellynovu neizmjernu srdžbu. “Prepustite čarolije i molitve svećenicima i septonima i okrenite se učenju istina u koje se ljudi mogu pouzdati”, jednom je arhimeštar Ryam posavjetovao Patea, ali Ryamovi prsten, žezlo i maska bijahu

od žutog zlata, a meštarski lanac nije imao nijednu kariku od valyrijskog srebra.

Armen pogleda niz nos u Lijenog Lea. Imao je savršen nos za to, duguljast, tanak i zašiljen. "Arhimeštar Marwyn vjeruje u mnoge osebuje stvari," reče, "ali ne posjeduje više dokaza za postojanje zmajeva od Mollandera. To su samo mornarske priče."

"Griješiš", reče Leo. "U Magovim odajama gori staklena svijeća." Muk se spusti na bakljama osvijetljenu terasu. Armen uzdahne i odmahne glavom. Mollander se stane smijati. Sfinga je proučavao Lea svojim krupnim crnim očima. Roone je djelovao izgubljeno.

Pate je znao za staklene svijeće, iako nijednu nikad nije vidio da gori. Bile su najlošije čuvana tajna Citadele. Govorilo se da su ih donijeli u Starigrad iz Valyrije tisuću godina prije Propasti. Čuo je da ih je četiri; jedna je zelena, a tri crne, i sve su visoke i zavojite.

"Što su staklene svijeće?" upita Roone.

Akolit Armen pročisti grlo. "Noć prije nego što akolit položi zakletvu, mora stajati na straži u podrumu. Nije mu dopušten nikakav fenjer, baklja, svjetiljka ni voštanica... samo svijeća od opsidijana. Mora provesti noć u tami, ukoliko ne uspije upaliti tu svijeću. Neki pokušaju. Glupi i tvrdoglavi, oni koji su proučavali ta takozvana viša otajstva. Često porežu prste, jer se govori da su bridovi svijeće oštri poput britve. Tada krvavih ruku moraju čekati zoru, mozgajući o svom neuspjehu. Mudriji jednostavno zaspu, ili provedu noć u molitvi, ali svake godine uvijek ih ima nekoliko koji moraju pokušati."

"Da." Pate je čuo iste priče. "Ali od kakve je koristi svijeća koja ne daje svjetla?"

"To je lekcija," reče Armen, "posljednja lekcija koju moramo naučiti prije nego što stavimo na sebe svoje

meštarske lance. Staklena svijeća treba predstavljati istinu i učenje, rijetke, prelijepe i krhke stvari. Načinjena je u obliku svijeće da nas podsjeti kako meštar mora širiti svjetlost gdje god služio, a oštra je da nas podsjeti kako znanje može biti opasno. Mudraci mogu postati oholi zbog svoje mudrosti, ali meštar uvijek mora ostati skroman. Staklena nas svijeća i na to podsjeća. Čak i nakon što položi zakletvu i natakne lanac te ode u službu, meštar će uvijek pomišljati na tamu svog bdjenja i sjećati se kako ništa što je pokušao nije moglo upaliti svijeću... čak ni uza znanje, neke stvari nisu moguće.”

Lijeni Leo prasne u smijeh. “Nisu moguće za tebe, želiš reći. Vidio sam kako svijeća gori vlastitim očima.”

“Vidio si *neku* svijeću kako gori, ne sumnjam”, reče Armen. “Svijeću od crnog voska, možda.”

“Znam što sam vidio. Svjetlo je bilo čudno i sjajno, mnogo sjajnije od bilo koje voštanice ili lojanice. Bacala je čudne sjene, a plamen nijednom nije zatreperio, čak ni kad je propuh uletio kroz otvorena vrata iza mene.”

Armen prekriži ruke. “Opsidijan ne gori.”

“*Zmajsko staklo*”, reče Pate. “Puk ga zove zmajsko staklo.” To se nekako činilo važnim.

“Tako je,” zamišljeno će Alleras Sfinga, “a ako na svijetu opet ima zmajeva...”

“Zmajeva i mračnijih stvorova”, reče Leo. “Sive ovce sklopile su oči, ali mastif vidi istinu. Drevne se sile bude. Sjene se komešaju. Razdoblje čudesa i užasa uskoro će biti pred nama, razdoblje bogova i junaka.” Protegne se, lijeno se nasmiješivši. “To zavređuje novu rundu, rekao bih.”

“Dovoljno smo popili”, reče Armen. “Jutro će nas zateći prije nego što mislimo, a arhimeštar Ebrose govorit će o svojstvima urina. Oni koji kane iskovati srebrnu kariku ne bi smjeli propustiti njegovo predavanje.”

“Nipošto vas ne bih htio zadržavati od degustacije

mokraće”, reče Leo. “Osobno, draži mi je okus sjeničkog zlatnog.”

“Ako moram birati između pišaline i tebe, pit ću pišalinu.” Mollander ustane od stola. “Hajde, Roone.”

Sfinga posegne za svojim koricama za luk. “I meni je vrijeme za krevet. Očekujem da ću sanjati zmajeve i staklene svijeće.”

“Svi?” Leo slegne ramenima. “Pa, ostaje mi Rosey. Možda probudim našu malu slatkicu i od nje napravim ženu.”

Alleras opazi izraz na Pateovu licu. “Ako nema bakrenjak za pehar vina, ne može imati ni zmaja za djevojku.”

“Da”, reče Mollander. “Osim toga, samo muškarac može od djevojke napraviti ženu. Dođi s nama, Pate. Stari Walgrave se budi kad svane. Trebat ćeš mu pomoći na zahod.”

Ako se danas sjeti tko sam. Arhimeštru Walgraveu nije bilo teško razlikovati jednog gavrana od drugog, ali nije bio tako dobar s ljudima. Nekih je dana, čini se, mislio da je Pate netko zvan Cressen. “Još ne”, reče svojim prijateljima. “Ostat ću malko.” Zora nije zarudjela, ne posve. Alkemičar će možda ipak doći, a Pate je kanio biti tu ako se to dogodi.

“Kako hoćeš”, odgovori Armen. Alleras dobaci Pateu čeznutljiv pogled, a onda prebaci luk preko vitkog ramena te pođe za ostalima prema mostu. Mollander je bio tako pijan da je morao hodati s rukom na Rooneovu ramenu kako ne bi pao. Citadela nije bila tako daleko ptičjim letom, ali nijedan od njih nije bio gavran, a Starigrad je bio pravi labirint od grada, sve same serpentine, ispresijecane uličice i uski krivudavi prolazi. “Oprez,” čuo je Pate Armena dok ih je riječna magla sve gutala, “noć je vlažna, a taraca će biti skliska.”

Kad su otišli, Lijeni Leo kiselo promotri Patea preko stola. “Kako žalosno. Sfinga je odmaglio sa svim svojim srebrom, ostavivši me s pjegavim svinjarom Pateom.” Protegne se, zijevnuvši. “Kako je naša ljupka mala Rosey, molim te?”

“Spava”, otresito će Pate.

“Naga, bez sumnje.” Leo se naceri. “Misliš li da je zbilja vrijedna zmaja? Jednog dana pretpostavljam da ću to morati otkriti.”

Pate je znao da mu je pametnije na to ne odgovoriti.

Leu nije trebao odgovor. “Pretpostavljam da kad jednom ukrotim curu, cijena će joj tako pasti da će si je čak i svinjari moći priuštiti. Trebao bi mi zahvaljivati.”

Trebao bih te ubiti, pomisli Pate, ali nije bio dovoljno pijan da odbaci svoj život. Leo je vješt s oružjem i zna se da je ubojit s oštricom i bodežom kakve nose ulični koljači. A ako bi ga Pate nekako i ubio, i sam bi izgubio glavu. Leo ima dva imena, dok Pate ima samo jedno, a njegovo drugo je *Tyrell*. Ser Moryn Tyrell, zapovjednik gradske straže Starigrada, Leov je otac. Mace Tyrell, knez Visovrta i Guverner Juga, Leov je rođak. A starigradski starješina, knez Leyton od Visoke Kule, koji ubraja i “Zaštitnika Citadele” u svoje brojne titule, zakleti je vazal kuće Tyrell. *Pusti ga*, reče si Pate. *On te stvari govori samo da me povrijedi.*

Magla se rijedila na istoku. *Zora*, shvati Pate. *Stigla je zora, a alkemičar nije.* Nije znao bi li se smijao ili plakao. *Jesam li još lopov ako to vratim, a nitko nikad ne sazna?* Bilo je to još jedno pitanje na koje nije imao odgovor, poput onih koje su mu jednom postavili Ebrose i Vaellyn.

Kad je ustao s klupe i osovio se na noge, vraški jaka jabukovača smjesta mu je udarila u glavu. Morao je staviti ruku na stol da se umiri. “Pusti Rosey na miru”, reče umjesto pozdrava. “Samo je pusti, inače ću te ubiti.”

Leo Tyrell odmakne kosu s oka. “Ne ulazim u dvoboje sa svinjarima. Odlazi.”

Pate se okrene i prijeđe terasu. Zvuk potpetica odzvanjao je po dotrajalim daskama starog mosta. U času kad je stigao na drugu stranu, istočno je nebo postalo ružičasto. *Širok je svijet, rekao je u sebi. Ako kupim tog magarca, još mogu lutati cestama i sporednim putevima Sedam Kraljevina, liječeći puk pijavicama i trijebeći im gnjide iz kose. Mogao bih se ukrcati na kakav brod, veslati, i odjedriti u Qarth preko Nejritskih dveri da vidim te proklete zmajeve svojim očima. Ne moram se vraćati starom Walgraveu i gavranovima.*

Pa ipak, noge su mu nekako skrenule natrag prema Citadeli.

Kad je prva zraka sunca probila oblake na istoku, jutarnja su zvona počela ječati s Mornareve septe dolje u luci. Kneževska septa pridružila im se trenutak poslije, a potom Sedam svetišta iz svojih vrtova preko Medovine, te napokon Zvezdana septa, sjedište Vrhovnog septona tisuću godina prije nego što se Aegon iskrcao u Kraljevu Grudobranu. Stvarali su moćnu glazbu. *Iako ne tako slatku poput jednog malog slavuja.*

Čuo je i pjesmu, uz jecanje zvona. Svakog jutra s prvim svjetlom crveni su se svećenici okupljali da pozdrave sunce pred svojim skromnim lučkim hramom. *Jer noć je mračna i užasa puna.* Pate ih je čuo kako izvikuju te riječi stotinu puta, moleći svog boga R'hllora da ih izbavi iz tame. Njemu su Sedmorica bili dovoljni, ali čuo je da se Stannis Baratheon sada moli uz noćne krijesove. Čak je stavio R'hllorovo ognjeno srce na svoje barjake umjesto okrunjenog jelena. *Osvoji li Željezno prijestolje, svi ćemo morati naučiti riječi pjesme crvenih svećenika,* pomisli Pate, ali to nije bilo vjerojatno. Tywin Lannister razbio je Stannisa

i R'hllora na Crnovodi, a uskoro će ih dokrajčiti i nataknuti glavu baratheonskog pretendenta na kolac iznad dveri Kraljeva Grudobrana.

Dok su noćne magle izgarale, Starigrad je poprimao oblik oko njega, izranjajući poput duha iz polutame praskozorja. Pate nikad nije vidio Kraljev Grudobran, ali znao je da je to grad od ilovače i pletera, nepravilna hrpa blatnih ulica, slamnatih krovova i drvenih potleušica. Starigrad je sazdan od kamena, a sve su njegove ulice popločane, do najbjednijeg prolaza. Grad nikad nije bio ljepši nego u osvit dana. Zapadno od Medovine, Cehovske vijećnice stajale su su obalu poput niske palača. Uzvodno, kupole i kule Citadele uzdizale su se na objema stranama rijeke, povezane kamenim mostovima nakrcanim dvoranama i kućama. Nizvodno, pod crnim mramornim zidinama i zasvođenim prozorima Zvezdane septe, vile pobožnih sjatile su se poput djece okupljene oko nogu stare udovice.

A otraga, gdje je Medovina vijugala u Šaputavi zaton, uzdizala se Visoka Kula, čiji je plamen svjetionika blistao naspram zore. Tamo gdje je stajala na strmoj obali Bojnog otoka, njezina sjena presijecala je grad poput mača. Oni rođeni i odgojeni u Starigradu znali su odrediti doba dana prema mjestu gdje ta sjena pada. Neki su tvrdili da s vrha puca pogled sve do Zida. Možda zbog toga knez Leyton nije odatle silazio već više od desetljeća, odabravši radije vladati svojim gradom iz oblaka.

Mesarska kola protutnje pokraj Patea niz riječnu cestu, dok je pet prašćića u njima uznemireno skvičalo. Maknuvši im se s puta, jedva je izbjegao da ga ne polije građanka koja je ispraznila kabao pun noćnog izmeta s prozora iznad njega. *Kad budem meštar u zamku, imat ću konja*, pomislio je. Tada zapne za komad tarace i zapita se koga zavarava. Za njega neće biti lanca, ni stolice za visokim knezovskim stolom, ni

visokog bijelog konja. Provodit će dane *slušajući graktanje* gavranova i ribajući mrlje od govana s gaća arhimeštra Walgravea.

Klečao je na jednom koljenu, nastojeći obrisati blato sa svojih halja, kad glas reče: “Dobro jutro, Pate.”

Nad njim stajaše alkemičar.

Pate ustane. “Trećeg dana... rekli ste da ćete biti u Peru i vrču.”

“Bio si s prijateljima. Nisam želio smetati tvom društvu.” Alkemičar je nosio putnički plašt s kukuljicom, smeđ i bezličan. Izlazeće sunce provirilo je preko krovova iza njegova ramena, pa je bilo teško razabrati lice pod njegovom kukuljicom. “Jesi li zaključio što si?”

Mora li me natjerati da to kažem? “Pretpostavljam da sam lopov.”

“To sam i mislio.”

Najteže je bilo spustiti se na sve četiri i izvući sef ispod kreveta arhimeštra Walgravea. Iako je kutija bila čvrsto načinjena i optočena željezom, brava joj je bila obijena. Meštar Gormon sumnjao je na Patea, ali nije bilo tako. Walgrave je sam obio bravu nakon što je izgubio ključ koji ju je otvarao.

Unutra, Pate je pronašao kesu srebrnih jelenjaka, uvojak žute kose povezan vrpcom, naslikanu minijaturu žene koja je nalikovala na Walgravea (čak i do brkova), te vitešku rukavicu načinjenu od jastožastog čelika. Rukavica je pripadala princu, tvrdio je Walgrave, iako se više nije mogao sjetiti kojem. Kad ju je Pate protresao, ključ je ispao na pod.

Ako ga podignem, lopov sam, sjetio se da je pomislio. Ključ bijaše star i težak, načinjen od crnog željeza; navodno je otvarao sva vrata u Citadeli. Samo su arhimeštri posjedovali takve ključeve. Ostali su nosili svoje sa sobom ili ih sakrili na neko sigurno mjesto, ali da je Walgrave

sakrio svoj, nitko ga više ne bi vidio. Pate je pograbio ključ i već bio na pola puta do vrata prije nego što se vratio da uzme i srebro. Lopov je lopov, ukrao malo ili mnogo. “Pate”, povikao je za njim jedan od bijelih gavranova, “Pate, Pate, Pate.”

“Imate li mog zmaja?” upitao je alkemičara.

“Ako ti imaš ono što sam tražio.”

“Dajte ga. Želim ga vidjeti.” Pate nije namjeravao dopustiti da bude prevaren.

“Riječna cesta nije mjesto za to. Dođi.”

Nije imao vremena da razmisli o tome, da odvagne svoje mogućnosti. Alkemičar se udaljavao. Pate je morao poći za njim ili izgubiti i Rosey i zmaja, zauvijek. Pošao je za njim. Dok su hodali, zavukao je ruku u rukav. Napipao je ključ, siguran u skrivenom džepu koji je ondje ušio. Meštarske su halje pune džepova. Znao je to otkad je bio dječak.

Morao je požuriti da održi korak s alkemičarem koji je imao duže noge. Spustili su se niz uličicu, zašli za ugao, prošli kroz staru Lopovsku tržnicu, pa otišli duž Krparova vijenca. Napokon, čovjek skrene u drugu uličicu, užu od prve. “Ovo je dovoljno daleko”, reče Pate. “Nema nikog u blizini. Obavit ćemo to ovdje.”

“Kako hoćeš.”

“Hoću svog zmaja.”

“Dakako.” Novčić se pojavi. Alkemičar ga prošetala preko zglobova svojih prstiju, onako kako je učinio kad ih je Rosey upoznala. Na jutarnjem svjetlu zmaj se ljeskao dok se pomicao i davao alkemičarevim prstima zlatan sjaj.

Pate mu ga zgrabi iz ruke. Zlato mu je bilo toplo na dlanu. Prinese ga ustima i zagriže onako kako je vidio da ljudi rade. Istinu rečeno, nije bio siguran kakav okus treba imati zlato, ali nije želio ispasti glup.

“Ključ?” uljudno priupita alkemičar.

Nešto Patea natjera da oklijeva. “Želite neku knjigu?” Za neke se od starih valyrijskih svitaka u zaključanim riznicama tvrdilo da su jedini preživjeli primjerci na svijetu.

“Ono što želim tebe se ne tiče.”

“Ne.” *Gotovo je*, reče Pate u sebi. *Idi. Bježi natrag u Pero i vrč, probudi Rosey poljupcem i reci joj da pripada tebi.* Ali ipak je odugovlačio. “Pokažite mi svoje lice.”

“Kako hoćeš.” Alkemičar spusti kukuljicu.

Bio je samo čovjek, a njegovo je lice bilo samo lice. Mlado lice, obično, s punašnim obrazima i tračkom brade. Na desnom mu se obrazu slabo uočavao ožiljak. Imao je kukast nos i tepih guste crne kose koja mu se čvrsto uvijala oko ušiju. To nije bilo lice koje bi Pate prepoznao. “Ne poznajem vas.”

“Ni ja tebe.”

“Tko ste vi?”

“Stranac. Nitko. Doista.”

“Oh.” Pateu je ponestalo riječi. Izvadi ključ i stavi ga na neznančev dlan, osjećajući se vrtoglavo, gotovo ošamućeno. *Rosey*, podsjeti se. “Onda smo završili.”

Bio je na pola puta niz uličicu kad mu se taraca počela micati pod nogama. *Kamenje je sklisko i mokro*, pomisli, ali to nije bio razlog. Osjećao je kako mu srce tuče u grudima. “Što se događa?” rekao je. Noge su mu se pretvorile u vodu. “Ne razumijem.”

“Nikad i nećeš”, žalosno reče glas.

Taraca pohrli da ga poljubi. Pate pokuša dozvati pomoć, ali i glas ga izda.

Posljednja njegova misao bila je upućena *Rosey*.

Prorok

Prorok je utapao ljude na Velikom Wyku kad su mu došli reći da je kralj mrtav.

Jutro je bilo sumorno i hladno, a more olovno poput neba. Prva su trojica neustrašivo ponudili živote Utopljenom Bogu, ali četvrti je bio slabe vjere te se počeo opirati dok su mu pluća vrištala za zrakom. Stojeći do pojasa u plicaku, Aeron pograbi nagog dječaka za ramena i pritisne mu glavu prema dolje dok je ovaj pokušavao uhvatiti dah. “Imaj hrabrosti”, reče. “Dolazimo iz mora, i u more se moramo vratiti. Otvori usta i duboko upij božji blagoslov. Ispuni pluća vodom, kako bi mogao umrijeti i ponovno se roditi. Ne vrijedi se opirati.”

Ili ga dječak nije mogao čuti s glavom pod valovima, ili ga je vjera posve napustila. Počeo se ritati i lamatati tako divlje da je Aeron morao pozvati pomoć. Četvorica njegovih utopljenika dogacali su da uhvate bijednika i zadrže ga pod vodom. “Gospodine Bože, koji si se utopio za nas,” uputi molitvu svećenik, glasom dubokim poput mora, “neka se tvoj sluga Emmond ponovno rodi iz mora, kao i ti. Blagoslovi ga solju, blagoslovi ga kamenom, blagoslovi ga čelikom.”

Napokon, bilo je svršeno. Zrak mu više nije u mjehurićima izlazio iz usta, a sva mu je snaga napustila udove. Potrbuške u plitkom moru plutao je Emmond, blijed, hladan i spokojan.

Tada Vlažnokosi shvati da su se tri konjanika pridružila njegovim utopljenicima na šljunčanoj obali. Aeron prepozna Sparra, starca s licem u obliku sjekire i vodenastim

očima čiji je drhtavi glas bio zakon u ovom dijelu Velikog Wyka. Pratio ga je njegov sin Steffarion s još jednim mladićem čiji je tamnocrveni krznom obrubljeni plašt bio prikopčan na ramenu kićenim brošem s prikazom crno-zlatnog ratnog roga Goodbrothera. *Jedan od Goroldovih sinova*, zaključí svećenik na prvi pogled. Trojica visokih sinova rodila su se Goodbrotherovoj supruzi u kasnim godinama, nakon tuceta kćeri, a govorilo se da ih nitko ne može razlikovati. Aeron Vlažnokosi nije ni pokušao. Bio to Greydon, Gormond ili Gran, svećenik nije imao vremena za njega.

Prosiktao je otresitu zapovijed, a njegovi su utopljenici pograbili mrtvog dječaka za ruke i noge da ga iznesu iz mora. Svećenik pođe za njima, nag izuzev pregačice od tuljanove kože koja mu je pokrivala prepone. Naježen i moka, došljapkao je na obalu preko hladnog vlažnog pijeska i morem oplakivanih oblutaka. Jedan od njegovih utopljenika doda mu halju od teške kostrijeti obojanu u raznolike nijanse zelene, modre i sive, boje mora i Utopljenog Boga. Aeron navuče halju i oslobodi kosu. Crna i mokra bijaše ta kosa; nijedna ju oštrica nije dotakla otkad ga je more uskrsnulo. Ogrtala mu je ramena poput poderanog, konopljastog plašta, te mu padala ispod struka. Aeron je upleo vlati morske trave u nju, i u svoju zamršenu, nepodrezanu bradu.

Njegovi utopljenici oforme krug oko mrtvog dječaka, moleći se. Norjen mu je micao rukama dok je Rus kleknuo zajahavši ga nogama, pumpajući mu pluća, ali svi su se Aeronu odmakli s puta. On otvorio dječakove hladne usne prstima i počne davati Emmondu poljubac života, iznova i iznova, sve dok mu more nije nahrupilo iz usta. Dječak je stao kašljati i pljuvati, a oči su mu se trepući rastvorile, pune straha.

Još jedan se vratio. To je znak milosti Utopljenog

Boga, govorili su ljudi. Svaki bi svećenik izgubio čovjeka s vremena na vrijeme, čak i Tarle Triput Utopljeni, kojeg su nekoć smatrali tako svetim da je bio odabran da okruni kralja. Ali nikad Aeron Greyjoy. On je bio Vlažnokosi, koji je vidio božje vodene dvore i vratio se kako bi o tome svjedočio. “Ustani”, reče dječaku koji je grcao dok ga je pljusкао po golim leđima. “Utopio si se i vratio k nama. Što je mrtvo, umrijeti ne može.”

“Već uskrsne.” Dječak divlje zakašlje, izbacivši još vode. “Ponovno uskrsne.” Svaka riječ kupovala se patnjom, ali takvo pravilo vlada u svijetu, čovjek se mora boriti da preživi. “Ponovno uskrsne.” Emmond se nesigurno osovi na noge. “Čvršće. I jače.”

“Sada pripadaš Bogu”, reče mu Aeron. Ostali se utopljenici okupe i svaki mu udijeli udarac i poljubac kojim su mu zaželjeli dobrodošlicu u bratstvo. Jedan mu pomogne odjenuti modro-zelenu-sivu halju od kostrijeti. Drugi mu preda toljagu od naplavljenog drvlja. “Sada pripadaš moru, pa te more naoružalo”, reče Aeron. “Molit ćemo se da neustrašivo vitlaš svojom toljagom, protiv svih neprijatelja našeg Boga.”

Tek tada svećenik se okrene prema trojici jahača, koji su promatrali iz sedla. “Jeste li došli da budete utopljeni, moja gospodo?”

Sparr zakašlje. “Bio sam utopljen kao dječak,” reče, “a moj se sin utopio na svoj imendan.”

Aeron prezrivo frkne. Da je Steffarion Sparr bio predan Utopljenom Bogu malo nakon rođenja, to nije dvojio. Znao je i kako se to izvelo, brzim uranjanjem u kadu morske vode koje jedva smoči djetetovu glavu. Nije ni čudo što su *željezni* bili pokoreni, oni koji su nekoć imali vlast posvuda gdje se čuo šum valova. “To nije pravo utapanje”, reče jahačima. “Onaj koji zaista ne umre, ne može se nadati da će

uskrsnuti iz mrtvih. Zašto ste došli, ako ne da dokažete svoju vjeru?”

“Sin kneza Gorolda došao vas je potražiti, s novostima.” Sparr pokaže na mladića u crvenom plaštu.

Dečko nije izgledao stariji od šesnaest ljeta. “Da, a koji si ti?” zapita Aeron.

“Gormond. Gormond Goodbrother, ako izvoli moj gospodar.”

“Moramo biti po volji Utopljenom Bogu. Jesi li bio utopljen, Gormonde Goodbrotheru?”

“Na moj imendan, Vlažnokosi. Otac me poslao da vas pronađem i dovedem k njemu. Mora vas vidjeti.”

“Evo me. Neka knez Gorold dođe i napase oči.” Aeron uzme kožnu mješinu od Rusa, svježe napunjenu vodom iz mora. Svećenik izvuče čep i uzme gutljaj.

“Moram vas odvesti u utvrdu”, uporno nastavi mladi Gormond sa svojeg konja.

Boji se sjahati, da ne bi smočio čizme. “Moram obavljati božji posao.” Aeron Greyjoy bio je prorok. Nije trpio da mu ništavni vlastelini naređuju kao da je rob.

“Gorold je primio pticu”, reče Sparr.

“Meštrovu pticu, iz Pykea”, potvrdi Gormond.

Crna krila, crni glasi. “Gavranovi lete preko soli i kamena. Ako me se te vijesti tiču, odmah ih izrecite.”

“Vijesti koje nosimo samo su za vaše uši, Vlažnokosi”, reče Sparr. “To nisu stvari o kojima bih govorio pred drugima.”

“Ovi *drugi* moji su utopljenici, božji sluge, upravo kao ja. Pred njima nemam tajni, ni pred našim Bogom, pokraj čijega svetog mora stojim.”

Konjanici izmijene pogled. “Reci mu”, izusti Sparr, a mladić u crvenom plaštu prikupi hrabrost. “Kralj je mrtav”, reče, jasno i glasno. Tri male riječi, ali i samo je more

zadrhtalo kad ih je izrekao.

Četiri su kralja bila u Zapadnim Zemljama, ali Aeron nije trebao pitati na kojeg se to odnosilo. Balon Greyjoy vladao je Željeznim otočjem, i nitko drugi. *Kralj je mrtav. Kako je to moguće?* Aeron je vidio svog najstarijeg brata prije manje od mjesec dana, kad se vratio na Željezno otočje iz haračenja po Kamenjoj obali. Balonova siva kosa napola je pobijeljela dok je svećenik izbivao, a zgrbljenost njegovih ramena bila je izraženija nego kad su dugi brodovi isplovili. Ipak, sve u svemu, kralj nije izgledao bolesno.

Aeron Greyjoy je izgradio svoj život na dva moćna stupa. One tri male riječi jedan su srušile. *Preostao mi je samo Utopljeni Bog. Neka me učini jakim i neumornim poput mora.* “Reci mi kako je umro moj brat.”

“Njegova Milost je prelazila most u Pykeu, pala i razbila se o hridi pod njim.”

Uporište Greyjoya stajalo je na odlomljenom rtu, utvrda i kula izgrađenih navrh masivnih kamenih hridina koje su stršile iz mora. Mostovi su povezivali Pyke; nadsvođeni mostovi od isklesanog kamena i viseći mostovi od užadi i drvenih dasaka. “Je li bjesnjela oluja kad je pao?” upita ih Aeron.

“Da,” reče momče, “bjesnjela je.”

“Olujni Bog ga je zbacio”, objavi svećenik. Tisuće i tisuće godina more i nebo nalazili su se u ratu. Iz mora su došli *željezni*, i riba koja ih je hranila čak i u dubokoj zimi, ali oluje su donosile samo tugu i jad. “Moj brat Balon opet nas je učinio velikima, čime je zaradio bijes Olujnog Boga. Sada blaguje u vodenim dvorima Utopljenog Boga, a sirene mu ispunjavaju svaki prohtjev. Tako će biti i nama koji smo ostali u ovoj suhoj i zlosretnoj dolini da dovršimo njegov veliki posao.” Ugura čep natrag u mješinu s vodom.

“Razgovarat ću s tvojim plemenitim ocem. Koliko smo

daleko od Maljoroga?”

“Šest milja. Možete jahati iza mene.”

“Jedan jaše brže od dvojice. Daj mi konja, a Utopljeni će te Bog blagosloviti.”

“Uzmite mog konja, Vlažnokosi”, ponudi Steffarion Sparr.

“Ne. Njegov je hat snažniji. Tvog konja, dečko.”

Mladac je oklijevao pola otkucaja srca, a onda sjaše i pruži uzde Vlažnokosom. Aeron gurne bosu crnu nogu u stremen i zamahom se uspne na sedlo. Nije volio konje - bili su stvorenja zelenih zemalja i činili ljude slabima - ali nužda je zahtijevala da jaše. *Crna krila, crni glasi*. Oluja se spremala, čuo ju je na valovima, a oluje ne donose ništa osim zla. “Čekajte me u Šljunčanom Gradu pod kulom kneza Merlyna”, reče svojim utopljenicima dok je konju okretao glavu.

Put je bio grub, uz brda, šume i stjenovite klance, po uskoj stazi koja je naizgled često nestajala pod konjskim kopitima. Veliki Wyk bio je najveći od Željeznih otoka, tako golem da su neki od njegovih vlastelina imali posjede bez pogleda na sveto more. Gorold Goodbrother bio je jedan od takvih. Njegova se utvrda nalazila u Rožnjačkim brdima, dalje od carstva Utopljenog Boga nego ijedno drugo mjesto na otocima. Goroldov puk radio je u njegovim rudnicima, u kamenoj tami pod zemljom. Neki su živjeli i umirali, a da nikad nisu vidjeli slanu vodu. *Nije ni čudo što je takav narod čangrizav i čudan.*

Dok je Aeron jahao, misli su mu se vratile na njegovu braću.

Devet se sinova rodilo iz slabina Quellona Greyjoya, gospodara Željeznog otočja. Harlona, Quentona i Donela rodila je prva supruga kneza Quellona, žena iz Kamendrva. Balon, Euron, Victarion, Urrigon i Aeron bili su sinovi

njegove druge supruge, Sunderlyjke od Slane Litice. Za treću je ženu Quellon uzeo djevojku iz zelenih krajeva, koja mu je podarila bolećivog zaostalog dječaka zvanog Robin, brata kojeg je bilo najbolje zaboraviti. Svećenik se nije sjećao Quentona ni Donela, koji su umrli kao djeca. Harlona se sjećao tek nejasno, kako sjedi siva lica i nepomičan u sobi bez prozora navrh kule i govori šaptom koji je svakog dana bivao sve tiši dok mu je siva krljušt pretvarala jezik i usne u kamen. *Jednog dana zajedno ćemo se gostiti ribom u vodenim dvorima Utopljenog Boga, nas četvorica i Urri.*

Devet se sinova rodilo iz slabina Quellona Greyjoya, ali samo su četvorica doživjela muževno doba. Tako je to bilo u ovom hladnom svijetu, gdje su ljudi ribarili morem, kopali zemlju i umirali, dok su žene rađale kratkovjeku djecu na posteljama od krvi i patnje. Aeron je bio posljednji i najmanji od četiri lignjuna, Balon najstariji i najsmioniji, divlji i neustrašiv dječak koji je živio samo kako bi vratio *željeznima* njihovu drevnu slavu. S deset godina uspeo se Kremenim liticama do uklete kule Slijepog Kneza. S trinaest je mogao upravljati veslima dugog broda i izvoditi ples prstiju jednako vješto kao bilo koji muškarac na otočju. S petnaest je odjedrio s Dagmerom od Raskoljene Čeljusti na Kamenstube i proveo ljeto u pljački. Ondje je ubio svog prvog čovjeka i uzeo svoje prve dvije slane žene. Sa sedamnaest, Balon je zapovijedao vlastitim brodom. Bio je sve što je stariji brat trebao biti, iako prema Aeronu nije pokazivao ništa osim prezira. *Bio sam slab i pun grijeha, a prezir je više nego što sam zasluživao. Bolje da me prezirao Balon Hrabri nego volio Euron Vranino Oko.* A ako su starost i tuga s godinama učinili Balona ogorčenim, učinili su ga i odlučnijim od ikojeg živog čovjeka. *Rodio se kao knezovski sin i umro kao kralj, umoren od ruke ljubomornog boga,* pomisli Aeron, *a sada se sprema oluja, oluja kakvu*

ovi otoci nikad nisu doživjeli.

Dugo nakon što je pao mrak, svećenik je opazio šiljasto željezno krunište Maljoroga kako pruža pandže prema mjesečevu srpu. Goroldova utvrda bila je glomazna i četvrtasta, a velebno joj je kamenje bilo odlomljeno s litice koja se uzdizala za njom. Pod njezinim zidinama, ulazi u pećine i drevne rudnike zijevali su poput bezubih crnih usta. Željezne dveri Maljoroga bile su zatvorene i zabrtvljene preko noći. Aeron je udarao po njima kamenom sve dok tutnjava nije probudila stražara.

Mladić koji ga je pustio unutra bio je slika i prilika Gormonda, onoga čijeg je konja uzeo. “Koji si ti?” upita Aeron.

“Gran. Otac vas čeka unutra.”

Dvorana je bila vlažna i izložena propuhu, puna sjenki. Jedna od Goroldovih kćeri ponudi svećeniku rog piva. Druga je razgrtala sumornu vatru koja je davala više dima nego topline. Sam je Gorold Goodbrother tiho razgovarao s vitkim muškarcem u finim sivim haljama koji je oko vrata nosio lanac s brojnim kovinama po kojem se vidjelo da je meštar Citadele.

“Gdje je Gormond?” upita Gorold kad je opazio Aeronu.

“Vraća se pješice. Udaljite vaše žene, moj kneže. I meštra također.” Nije volio meštre. Njihovi su gavranovi bili stvorenja Olujnog Boga, a nije vjerovao ni u njihovu liječničkom umijeću, još od Urrija. *Nijedan pravi čovjek ne bi izabrao život u sužanjstvu, ni kovao lanac podčinjenosti koji će nositi oko vrata.*

“Gysella, Gwin, ostavite nas”, kratko će Goodbrother. “I ti, Grane. Meštar Murenmure će ostati.”

“On će otići”, ustraje Aeron.

“Ovo je moj dvor, Vlažnokosi. Nećete mi vi govoriti

tko mora otići, a tko ostati. Meštar ostaje.”

Ovaj čovjek živi predaleko od mora, reče Aeron u sebi. “Onda idem ja”, reče Goodbrotheru. Suhi rogoz zašušti pod ispucanim tabanima njegovih bosih crnih nogu dok se okretao i udaljavao. Činilo se da je prešao dug put ni za što.

Aeron se našao gotovo na vratima kad je meštar pročistio grlo i rekao: “Euron Vranino Oko sjedi na Stolcu od slankamena.”

Vlažnokosi se okrene. Dvorana je naglo postala hladnija. *Vranino Oko je pola svijeta odavde. Balon ga je otjerao prije dvije godine, i zakleo se da će platiti životom ako se vrati.* “Govorite”, izustio je muklo.

“Uplovio je u Kneževsku Luku dan nakon kraljeve smrti, i prisvojio dvorac i krunu kao Balonov najstariji brat”, reče Gorold Goodbrother. “Sada je poslao gavranove, sazivajući kapetane i kraljeve sa svakog otoka na Pyke, da se spuste na koljena i iskažu mu čast kao svojem kralju.”

“Ne.” Aeron Vlažnokosi nije vagao svoje riječi. “Samo pobožan čovjek može sjediti na Stolcu od slankamena. Vranino Oko ne štuje nikog i ništa osim vlastitog ponosa.”

“Bili ste na Pykeu nedavno, i vidjeli kralja”, reče Goodbrother. “Je li vam Balon išta rekao o nasljedniku?”

Da. Razgovarali su u Morskoj kuli dok je vjetar zavijao pred prozorima, a valovi se nemirno razbijali pod njima. Balon je očajno odmahnuo glavom kad je čuo što mu je Aeron ispričao o njegovu posljednjem preostalom sinu. “Vukovi su od njega načinili slabića, kao što sam se pribojavao”, rekao je kralj. “Molio sam Boga da ga ubiju kako ne bi stajao Ashi na putu.” To je bilo Balonovo sljepilo; vidio je sebe u svojoj divljoj, tvrdoglavoj kćeri, i vjerovao da ga ona može naslijediti. Griješio je u tome, a Aeron mu je to pokušao reći. “Nijedna žena nikad neće vladati *željeznima*, čak ni žena kao što je Asha”, bio je uporan, ali Balon je znao

biti gluh za stvari koje nije želio čuti.

Prije nego što je svećenik mogao odgovoriti Goroldu Goodbrotheru, meštova usta se opet razjape. “Prema pravu Stolac od slankamena pripada Theonu, ili Ashi ako je princ mrtav. Takav je zakon.”

“Zakon zelenih krajeva”, Aeron će prezirno. “Što to nama znači? Mi smo *željezni*, sinovi mora, odabranici Utopljenog Boga. Nijedna žena ne može vladati nama, niti ijedan bezbožni muž.”

“A Victarion?” upita Gorold Goodbrother. “On ima Željeznu flotu. Hoće li Victarion istaknuti svoje pravo, Vlažnokosi?”

“Euron je stariji brat...” započne meštar.

Aeron ga ušutka pogledom. I u malim ribarskim gradićima i velebnim kamenim utvrdama od takvog su pogleda Vlažnokosog djeve padale u nesvijest, a djeca vrišteći trčala svojim majkama, te je bio više no dovoljan da umiri sužnja okovana vrata. “Euron je stariji,” reče svećenik, “ali Victarion je pobožniji.”

“Hoće li doći do rata između njih?” upita meštar.

“*Željezni* ne smije proliti krv *željeznog*.”

“Pobožna misao, Vlažnokosi,” reče Goodbrother, “ali sumnjam da je dijeli i vaš brat. Utopio je Sawanea Botleyja zato što je rekao da Stolac od slankamena pripada Theonu.”

“Ako je utopljen, nije se prolila krv”, reče Aeron.

Meštar i plemić izmijene poglede. “Moram poslati glas u Pyke, i to što prije”, reče Gorold Goodbrother. “Vlažnokosi, trebao bih vaš savjet. Što da odaberem, pokornost ili prkos?”

Aeron je čupkao svoju bradu i razmišljao. *Vidio sam oluju, a njezino ime je Euron Vranino Oko*. “Zasad, pošaljite samo tišinu”, reče knezu. “Moram se posavjetovati s Bogom.”

“Savjetujte se koliko hoćete”, reče meštar. “To zakon ne mijenja. Theon je nasljednik prema pravu, a Asha je sljedeća.”

“*Tišina!*” zaurla Aeron. “Predugo su *željezni* slušali kakovi meštri okovanih vratova blebećete o zelenim krajevima i njihovim zakonima. Vrijeme je da opet poslušamo more. Vrijeme je da poslušamo glas Boga.” Glas mu je zvonio tom zadimljenom dvoranom, tako moćan da se ni Gorold Goodbrother ni njegov meštar nisu usudili odgovoriti. *Utopljeni je Bog sa mnom*, pomisli Aeron. *Pokazao mi je put.*

Goodbrother mu je ponudio udobnost zamka za noć, ali svećenik je odbio. Rijetko je spavao pod krovom zamka, a nikad tako daleko od mora. “Udobnost ću upoznati ispod valova, u vodenim dvorima Utopljenog Boga. Rođeni smo za patnju kako bi nas ona učinila jakima. Sve što mi treba je odmoran konj da me odnese u Šljunčani Grad.”

Konja je Goodbrother sa zadovoljstvom pribavio. Poslao je i svog sina Greydona da pokaže svećeniku najkraći put kroz brda do mora. Bilo je još sat vremena do svitanja kad su krenuli, ali konji su im bili smioni i sigurnih nogu te su dobro napredovali unatoč tami. Aeron je sklopio oči i izrekao nijemu molitvu, te nakon nekog vremena zadrijemao u sedlu.

Zvuk je stigao tiho, škripa zahrđale šarke. “Urri”, promrmlja i probudi se, prestrašen. *Ovdje nema šarke, nema vrata, nema Urrija.* Leteća sjekira odsjekla je pola Urrijeve šake kad je s četrnaest godina izvodio s njim ples prstiju dok su mu otac i starija braća izbivali u ratu. Treća žena kneza Quellona bila je Piperovka iz zamka Ružičaste Djevice, djevojka velikih mekih grudi i smeđih očiju srne. Umjesto da izliječi Urrijevu ruku na stari način, vatrom i morskom vodom, predala ga je meštru iz zelenih krajeva, koji se kleo

da može zašiti otkinute prste. Učinio je to, te kasnije upotrijebio napitke, pomasti i ljekovite trave, ali ruka se zagnojila, a Urrija je spopala groznica. Kad mu je meštar naposljetku odrezao ostatak ruke, bilo je prekasno.

Knez Quellon nije se vratio sa svojega posljednjeg putovanja; Utopljeni Bog mu je u svojoj dobroti podario smrt na moru. Umjesto njega vratio se knez Balon, s braćom Euronom i Victarionom. Kad je Balon čuo što se dogodilo Urriju, odstranio je meštru tri prsta kuharevom sjekiricom te poslao očevu Piperovku da mu ih zašije. Pomasti i napici pomogli su meštru jednako kao i Urrigonu. Umro je u bunilu, a treća supruga kneza Quellona uskoro mu se pridružila, kad je babica izvukla mrtvorodenu kćer iz njezine utrobe. Aeronu je bilo drago. Njegova je sjekira odsjekla Urrijevu ruku dok su zajedno izvodili ples prstiju, kao što prijatelji i braća čine.

Još je osjećao stid prisjećajući se godina koje su uslijedile nakon Urrijeve smrti. Sa šesnaest nazivao je sebe muškarcem, ali je zapravo bio mješina vina na nogama. Pjevao je, plesao (ali ne ples prstiju, nikad više), zbijao šale, blebetao i rugao se. Svirao je frulu, žonglirao, jahao na konjima i mogao popiti više nego svi Wynchovi i Botleyji i pola Harlaw. Utopljeni Bog svakom čovjeku podari dar, čak i njemu; nitko nije mogao pisati dulje i dalje od AERONA Greyjoya, kao što bi on dokazivao na svakoj gozbi. Jednom se okladio u svoj novi dugi brod naspram stada koza da će uspjeti ugасiti ognjišnu vatru samo svojim kurcem. Aeron se gostio kozletinom godinu dana, a nazvao je svoj dugi brod *Zlatna oluja*, iako mu je Balon zaprijetio da će ga objesiti s njegova jarbola kad je čuo kakvu vrstu nabijača njegov brat predlaže nataknuti na njegov pramac.

Na kraju je *Zlatna oluja* potonula nedaleko od Lijepog otoka za vrijeme Balonove prve pobune, prepolovljena

visokom ratnom galijom zvanom *Bijes* kad je Stannis Baratheon uhvatio Victariona u zamku i razbio Željeznu flotu. Ali Bog nije završio s Aeronom, te ga je odnio na obalu. Neki su ga ribari zarobili i odveli u Luku Lannis u lancima, te je proveo ostatak rata u utrobi Bacačeve Hridi, dokazujući da lignjuni mogu pišati dalje i dulje od lavova, veprova ili pilića.

Taj je čovjek mrtav. Aeron se utopio i ponovno rodio iz mora, kao božji prorok. Nijedan ga smrtnik nije više mogao preplašiti, ne više od mraka... ni uspomene, kosti duše. *Zvuk otvaranja vrata, škripa zahrđale šarke. Euron je ponovno došao.* Nije bilo važno. Bio je Vlažnokosi svećenik, ljubimac Boga.

“Hoće li doći do rata?” upita Greydon Goodbrother kad je sunce obasjalo brda. “Do bratoubilačkog rata?”

“Ako to Utopljeni Bog želi. Nijedan bezbožnik ne smije sjediti na Stolcu od slankamena.” *Vranino Oko će se boriti, to je sigurno.* Nijedna ga žena ne bi mogla poraziti, čak ni Asha; žene su stvorene da vode vlastite bitke u porođajnoj postelji. A Theon, ako je i preživio, bio je jednako beznadan, dječak koji se samo durio i smješкао. U Oštrozimlju je dokazao svoju vrijednost, takvu kakva je bila, ali Vranino Oko nije bio kljasti dječak. Palube Euronova broda bile su obojane crveno, kako bi bolje prikrile krv koja ih je natopila. *Victarion. Kralj mora biti Victarion, inače će nas oluja sve pobiti.*

Greydon ga je ostavio kad je sunce granulo kako bi prenio vijest o Balonovoj smrti svojim rođacima u njihovim kulama kod Donje Iskopine, Utvrde Vraninog Šiljka i Mrtvačkog Jezera. Aeron je dalje nastavio sam, uz bregove i niz doline po kamenoj stazi koja je postajala šira i prometnija kako se približavao moru. U svakom je selu zastao da propovijeda, a i u dvorištima sitnih vlastelina. “Rođeni smo

iz mora, i u more ćemo se svi vratiti”, rekao im je. Glas mu je bio dubok poput oceana, i grmio poput valova. “Olujni Bog je u svom bijesu iščupao Balona iz njegova zamka i bacio ga u dubine, te se sada gosti pod valovima u vodenim dvorima Utopljenog Boga.” Podigao je ruke. “*Balon je mrtav! Kralj je mrtav!* Ali kralj će ponovno doći! Jer što je mrtvo, umrijeti ne može, već ponovno uskrsne, čvršće i jače! *Kralj će se uzdići!*”

Neki od onih koji su ga čuli odbacili su svoje motike i pijuke kako bi ga slijedili, pa je u času kad je začuo udaranje valova tucet ljudi hodalo za njegovim konjem, dirnutih Bogom i željnih utapanja.

Šljunčani Grad bio je dom nekoliko tisuća ribara, čije su se potleušice sklupčale oko podnožja četvrtaste kule s tornjićem na svakom uglu. Četrdesetak Aeronovih utopljenika ondje ga je čekalo, utaboreno duž sive pješčane plaže u šatorima od tuljanove kože i zaklonima načinjenim od naplavljenog drvlja. Ruke im bijahu ogrubjele od soli, pokrivene brazgotinama od mreža i povraza, žuljevite od vesala, pijuka i sjekira, ali sada su te ruke stiskale toljage od naplavljenog drvlja čvrste poput željeza, jer Bog ih je naoružao iz svog arsenala na dnu mora.

Izgradili su zaklon za svećenika točno iznad plimne granice. On se rado zavukao u njega, nakon što je utopio svoje najnovije sljedbenike. *Moj Bože, pomolio se, obrati mi se u tutnjavi valova i reci mi što moram učiniti. Kapetani i kraljevi čekaju tvoju riječ. Tko će biti naš kralj na Balonovu mjestu? Zapjevaj mi jezikom levijatana da mu mogu prepoznati ime. Reci mi, o Gospodine podno valova, tko ima snage da se bori s olujom na Pykeu?*

Iako ga je jahanje do Maljoroga umorilo, Aeron Vlažnokosi bio je nespokojan u svojem zaklonu od naplavljenog drvlja, natkrivenom crnim morskim travama.

Oblaci su doplovili da zastru mjesec i zvijezde, i tama je poglela na more jednako gusto kao na njegovu dušu. *Balon je davao prednost Ashi, krvi njegove krvi, ali žena ne može vladati željeznima. To mora biti Victarion.* Devet se sinova rodilo iz slabina Quellona Greyjoya, a Victarion bijaše najjači od njih, bik od čovjeka, neustrašiv i pokoran. *A tu leži naša opasnost.* Mlađi brat duguje poslušnost starijem, a Victarion nije bio čovjek koji bi jedrio protiv tradicije. *Međutim, on ne voli Eurona. Ne od smrti one žene.*

Vani, osim hrkanja njegovih utopljenika i zavijanja vjetra, čuo je udaranje valova, malj njegova Boga koji ga je pozivao u bitku. Aeron otpuže iz svog malog skloništa u noćnu studen. Stane nag, blijed, mršav i visok, i nag ušeta u crno slano more. Voda je bila ledeno hladna, ali on nije ustuknuo pred milovanjem svoga Boga. Val mu se razbio o grudi, nagnavši ga da zatetura. Idući mu se prelomio preko glave. Mogao je okusiti sol na usnama i osjetiti Boga oko sebe, a uši su mu odzvanjale od divote njegove pjesme. *Devet se sinova rodilo iz slabina Quellona Greyjoya, a ja sam bio posljednji od njih, slab i uplašen poput djevojčice. Ali ne više. Taj se čovjek utopio, a Bog me učinio jakim.* Hladno slano more okružilo ga je, obujmilo, zavuklo se u njegovo neotporno ljudsko meso i dotaklo mu kosti. *Kosti,* pomislio je. *Kosti duše. Balonove duše, i Urrijeve. Istina je u našim kostima, jer meso trune, a kost traje. A na Nagginom brdu, kosti dvorane Sivog Kralja...*

Mršav, blijed i drhtav, Aeron Vlažnokosi s naporom se dokopao obale, mudriji nego što je bio kad je zakoračio u more. Jer pronašao je odgovor u svojim kostima, a put pred njim je bio jasan. Noć je bila tako hladna da mu se iz tijela pušilo dok se dugim koracima vraćao prema skloništu, ali u srcu mu je gorjela vatra, a san mu je ovaj put lako stigao, neprekinut škripom željeznih šarki.

Kad se probudio, dan je bio vedar i vjetrovit. Aeron je zajutrio juhu od čančica i morske trave skuhanoj na vatri od naplavljenog drvlja. Netom što je završio, Merlyn se spustio iz svoje kule s pola tuceta stražara da ga potraži. “Kralj je mrtav”, reče mu Vlažnokosi.

“Da. Primio sam pticu. I još jednu.” Merlyn je bio ćelav, okrugao i mesnat muškarac koji se nazivao “knezom” u maniri zelenih krajeva, i odijevao u krzna i baršune. “Jedan me gavran poziva u Pyke, drugi u Deset Kula. Vi lignjuni imate previše krakova, rastrgat ćete čovjeka na komade. Što vi velite, svećeniče? Kamo da pošaljem svoje duge brodove?”

Aeron se namršti. “Deset Kula, velite? Koji vas lignjun tamo zove?” Deset Kula bilo je sjedište kneza od Harlaw.

“Princeza Asha. Usmjerila je svoja jedra kući. Čitalac šalje gavranove, pozivajući sve njezine prijatelje u Harlaw. Veli da je Balon htio da ona zasjedne na Stolac od slankamena.”

“Utopljeni će Bog odlučiti tko će sjediti na Stolcu od slankamena”, reče svećenik. “Klekni, da te blagoslovim.” Knez Merlyn spusti se na koljena, a Aeron odčepi mješinu i izlije mlaz morske vode po njegovoj ćelavoj glavi. “Gospodine Bože, koji si se utopio za nas, neka se Meldred tvoj sluga ponovno rodi iz mora. Blagoslovi ga solju, blagoslovi ga kamenom, blagoslovi ga čelikom.” Voda je tekla niz Merlynove debele obraze i natapla mu bradu i kaput od lisičjeg krzna. “Što je mrtvo, umrijeti ne može,” zaključio Aeron, “već ponovno uskrsne, čvršće i jače.” Ali kad je Merlyn ustao, on mu reče: “Ostanite i slušajte, kako biste mogli širiti božju riječ.”

Tri stope od ruba vode valovi su se razbijali oko zaobljene granitne gromade. Ondje je Aeron Vlažnokosi stao, kako bi ga cijela njegova sljedba mogla vidjeti i čuti

riječi koje je želio reći.

“Rođeni smo iz mora, i u more ćemo se svi vratiti”, započeo je, kao i stotinu puta ranije. “Olujni je Bog u svom bijesu iščupao Balona iz njegova zamka i bacio ga u dubine, te on sad blaguje podno valova.” Uzdigao je ruke. “*Željezni je kralj mrtav!* Ali kralj će ponovno doći! Jer što je mrtvo, umrijeti ne može, već ponovno uskrsne, čvršće i jače!”

“*Kralj će se uzdići!*” uzviknu utopljenici.

“Hoće. Mora. Ali tko?” Vlažnokosi je na trenutak slušao, ali odgovorili su mu samo valovi. “*Tko će biti naš kralj?*”

Utopljenici stanu udarati svojim toljagama od naplavljenog drvlja jednom po drugoj. “*Vlažnokosi!*” poviču. “*Vlažnokosi kralj! Aeron kralj! Dajte nam Vlažnokosog!*”

Aeron odmahne glavom. “Ako otac ima dva sina i jednom daje sjekiru, a drugom mrežu, kojem je namijenio da bude ratnik?”

“Sjekira je za ratnika,” uzvratu Rus, “mreža za ribara po morima.” “Da”, reče Aeron. “Bog me odnio duboko pod valove i utopio nevrijedno stvorenje koje sam bio. Kad me izbacio natrag, dao mi je oči da vidim, uši da čujem i glas da širim njegovu riječ kako bih mogao biti njegov prorok i podučavati njegovoj istini one koji su je zaboravili. Nisam stvoren da sjedim na Stolcu od slankamena... ništa više od Eurona Vraninog Oka. Jer čuo sam Boga koji govori: *Nijedan bezbožnik ne može sjediti na Stolcu od slankamena!*”

Merlyn prekriži ruke na prsima. “Dakle, to će biti Asha? Ili Victarion? Recite nam, svećeniče!”

“Utopljeni Bog će vam reći, ali ne ovdje.” Aeron uperi prst u Merlynovo debelo bijelo lice. “Ne obraćajte se meni, ni ljudskim zakonima, već se obratite moru. Podignite jedra i

izvadite vesla, gospodaru, pa pođite na Stari Wyk. Vi, i svi kapetani i kraljevi. Ne idite na Pyke da se klanjate pred bezbožnikom, ni u Harlaw da se pridružite ženama koje spletkare. Usmjerite vaš pramac prema Starom Wyku, gdje su stajali dvori Sivog Kralja. Pozivam vas u ime Utopljenog Boga. *Pozivam vas sve!* Napustite vaše dvore i kolibe, vaše zamke i utvrde, i vratite se na Naggin brijeg da sazovemo kraljevski zbor!”

Merlyn zine u njega. “Kraljevski zbor? Kraljevski se zbor nije održao...”

“...predugo!” bolno vikne Aeron. “Ali u osvit vremena željezni su izabirali svoje kraljeve, ustoličujući najvrednije među njima. Vrijeme je da se vratimo drevnim običajima, jer samo to će nas opet učiniti velikima. Kraljevski je zbor izabrao Urrasa Željeznogog za vrhovnog kralja, i položio mu krunu od naplavljenog drvla na čelo. Sylas Plostinos, Harrag Hoare, Stari Lignjun, kraljevski ih je zbor sve ustoličio. A iz ovog kraljevskog zbora izaći će čovjek koji će dovršiti posao koji je kralj Balon započeo i ponovno nam steći slobodu. Ponavljam, ne idite na Pyke, ni u Deset Kula Harlaw, već na Stari Wyk. Potražite Naggin brijeg i kosti dvora Sivog Kralja, jer na tom svetom mjestu kad se mjesec utopi i ponovno izroni stvorit ćemo sebi dostojnog kralja, *pobožnog kralja!* Poslušajte Boga! On nam se obraća, i govori: *Nećemo imati drugog kralja do onoga s kraljevskoga zbora!*”

Na to se prolomi urlik, a utopljenici stanu lupati toljagom o toljagu. “*Kraljevski zbor!*” vikahu. “*Kraljevski zbor, kraljevski zbor! Nema drugog kralja do onoga s kraljevskog zbora!*” A graja koju su stvarali bila je tako gromka da su poklike sigurno čuli i Vranino Oko na Pykeu, i opaki Olujni Bog u svojim oblačnim dvorima. A Aeron Vlažnokosi znao je da je dobro postupio.

Kapetan garde

“Crvene su naranče davno sazrele”, primijeti princ umornim glasom kad ga je kapetan dovezao na terasu.

Nakon toga satima nije progovorio.

Imao je pravo u vezi naranača. Nekoliko ih se rasprsnulo na svijetloružičastu mramoru. Njihov oštar, sladak miris ispunjavao je Hotahove nosnice kad god je udahnuo. I princ ih je nedvojbeno mogao nanjušiti dok je sjedio pod stablima u kolicima koja mu je načinio meštar Caleotte, s jastucima od gušćjeg paperja i štropotavim kotačima od bjelokosti i željeza.

Dugo vremena jedini je zvuk bio pljuskanje djece u bazenima i fontanama, a jednom se začuo tihi *pljas* kad je još jedna naranča pala i rasprsnula se na terasi. Tada, s druge strane palače, kapetan je začuo tiho bubnjanje čizama po mramoru.

Obara. Znao je njezin korak; dugonog, brz, ljutit. U stajama pokraj dveri njezin se konj sigurno pjenio, krvav od njezinih ostruga. Uvijek je jahala na pastusima, a čuli su je kako se hvali da može ukrotiti bilo kojeg konja u Dorneu... i bilo kojeg muškarca. Kapetan je čuo i druge korake, brzo, tiho struganje meštra Caleottea koji je žurio da je sustigne.

Obara Sand uvijek je prebrzo hodala. *Juri za nečim što nikako ne može uhvatiti*, rekao je princ jednom svojoj kćeri tako da ga je kapetan mogao čuti.

Kad se pojavila pod trostrukim lukom, Areo Hotah ukosi svoju dugu sjekiru da joj zapriječi put. Glava se nalazila na štapu od gorskog jasena šest stopa dugom, pa ga nije mogla zaobići. “Moja gospo, ne možete dalje.” Glas mu

bijaše gromki bas s jakim norvoskim naglaskom. “Princ ne želi da ga se ometa.”

Lice joj je bilo kameno prije nego što je progovorio; sada je još više otvrdnulo. “Stojiš mi na putu, Hotah.” Obara je bila najstarija Pješčana Zmija, krupna žena blizu tridesete, s blizu smještenim očima i mišje smeđom kosom starigradske kurve koja ju je rodila. Pod sivkastozlatnim plaštem od pješčane svile nosila je jahaće odijelo od stare smeđe kože, iznošeno i podatno. To je bilo ono najmekše na njoj. Na jednom boku nosila je smotani bič, a na leđima okrugli štit od čelika i bakra. Ostavila je koplje vani. Na tome je Areo Hotah bio zahvalan. Premda brza i snažna, žena mu nije dorasla, znao je... ali *ona* nije znala, a on nije želio vidjeti njezinu krv na svijetloružičastu mramoru.

Meštar Caleotte premjesti težinu s noge na nogu. “Gospo Obara, pokušao sam vam reći...”

“Zna li on da mi je otac mrtav?” upita Obara kapetana, ne pridajući meštru više pozornosti nego što bi pridala muhi, da je neka muha bila dovoljno budalasta da joj zazuji oko glave.

“Zna”, reče kapetan. “Primio je pticu.”

Smrt je stigla u Dome na gavranovim krilima, ispisana sitnim slovima i zapečaćena kuglicom tvrdog crvenog voska. Caleotte je sigurno naslutio što je stajalo u tom pismu, jer ga je dao Hotahu da ga preda. Princ mu je zahvalio, ali dugo vremena nije htio razbiti pečat. Cijelo je poslijepodne sjedio s pergamentom na krilu, promatrajući djecu u igri. Promatrao je sve dok sunce nije zašlo, a večernji zrak postao dovoljno svjež da ih potjera pod krov; potom je promatrao zvjezdano svjetlo na vodi. Tek kad se mjesec uspeo na nebo, poslao je Hotaha po svijeću kako bi mogao pročitati svoje pismo pod stablima naranača u noćnoj tami.

Obara dotakne svoj bič. “Tisuće pješice prelaze pijesak

kako bi se uspele Putem kostiju, da pomognu Ellariji vratiti mog oca kući. Septe su dupkom pune, a crveni svećenici upalili su vatre u svojim hramovima. U jastučarnicama žene liježu sa svakim koji im priđe, i odbijaju bilo kakav novac. U Sunčevom Koplju, na Slomljenoj Ruci, duž Zelene Krvi, u gorju, vani na dubokom pijesku, posvuda, *posvuda*, žene čupaju kose, a muškarci urlaju od bijesa. Isto se pitanje čuje na svakom jeziku - što će Doran učiniti? *Što će njegov brat poduzeti da osveti našeg umorenog princa?*” Primakne se bliže kapetanu. “A ti kažeš, *ne želi da ga se ometa!*”

“Ne želi da ga se ometa”, ponovi Aero Hotah.

Kapetan garde poznao je princa kojeg je čuvao. Nekoć, prije mnogo godina, zeleni je mladić imenom Aero stigao iz Norvosa, krupan dečko širokih ramena s busenom tamne kose. Ta je kosa sada bila bijela, a tijelo mu je nosilo ožiljke mnogih bitaka... ali njegova snaga nije okopnila, a on je redovito oštrio svoju dugu sjekiru kako su ga bradati svećenici naučili. *Ona neće proći dalje*, kazao je u sebi, i rekao: “Princ promatra djecu u igri. *Nikad* ga se ne smije ometati dok promatra djecu u igri.”

“Hotah,” reče Obara Sand, “maknut ćeš mi se s puta, inače ću uzeti tu dugu sjekiru i—”

“Kapetane”, stigne zapovijed iza njegovih leđa.

“Pustite je da prođe. Razgovarat ću s njom.” Prinčev je glas bio promukao.

Areo Hotah uspravi svoju dugu sjekiru i korakne u stranu. Obara mu uputi još jedan dug pogled i prođe pokraj njega, dok je meštar hitao za njezinim petama. Caleotte nije bio više od pet stopa visok i ćelav poput jajeta. Lice mu je bilo tako glatko i debelo da mu je bilo teško odrediti dob, ali bio je ovdje prije kapetana, čak je služio prinčevu majku. Unatoč godinama i obujmu, još je bio prilično gibak, i pametan da nije mogao biti pametniji, ali krotak. *Nije*

dorastao nijednoj od Pješčanih Zmija, pomisli kapetan.

U sjeni stabala naranača sjedio je princ u svojim kolicima s bolnim nogama podignutim ispred sebe, i s teškim kolobarima pod očima... drže li ga budnim tuga ili kostobolja, Hotah nije znao reći. Pod njim, u fontanama i bazenima, djeca su se i dalje igrala. Najmlađemu nije bilo više od pet, najstarijima devet i deset godina. Polovica su bile djevojčice, polovica dječaci. Hotah ih je čuo kako pljuskaju i viču jedni na druge visokim, reskim glasovima. "Nije bilo tako davno kad si ti bila jedno od djece u onim bazenima, Obara", reče princ kad se spustila na jedno koljeno pred njegovim kolicima.

Ona prezrivo frkne. "Prošlo je dvadeset godina, ili dovoljno blizu tom broju da više nije ni važno. A nisam ovdje bila dugo. Ja sam kurvino štene, ili ste zaboravili?" Kako nije odgovorio, ona opet ustane i metne ruke na bokove. "Moj je otac umoren."

"Pao je u dvoboju tijekom suđenja borbom", reče princ Doran. "Prema zakonu, to nije umorstvo."

"Bio je vaš brat."

"Tako je."

"Što kanite poduzeti oko njegove smrti?"

Princ se s naporom okrene u stolici prema njoj. Iako su mu bile tek pedeset dvije godine, Doran Martell djelovao je mnogo starije. Tijelo mu je bilo meko i bezoblično pod lanenim haljama, a noge mu je bilo teško gledati. Giht je groteskno nadoio i zacrvenio njegove zglobove; lijevo mu je koljeno bilo kao jabuka, desno kao dinja, a nožni su se prsti pretvorili u tamnocrveno grožđe, tako zrelo da se činilo kako bi se raspuklo na dodir. Čak i težina deke mogla ga je natjerati da zadrhti, iako je podnosio bol bez pritužbe. *Tišina je prinčeva prijateljica*, kapetan ga je jednom čuo kako govori svojoj kćeri. *Riječi su kao strijele, Arianne. Jednom*

odapete, više ih ne možeš dozvati natrag. “Pisao sam knezu Tywinu—”

„*Pisao?* Da ste pola muškarca kakav je bio moj otac—”

“Ja nisam tvoj otac.”

“To znam.” Obarin je glas bio stisnut od prezira.

“Želiš da odem u rat.”

“Imam bolji prijedlog. Ne trebate ni ostaviti svoju stolicu. Dopustite *meni* da osvetim oca. Imate vojsku u Prinčevu prolazu. Knez Yronwood ima još jednu na Putu kostiju. Dajte meni jednu, a Nym drugu. Neka ona odjaše kraljevskom cestom, a ja ću izbaciti knezove međe iz njihovih zamaka i lučno krenuti na Starigrad.”

“A kako misliš da ćeš zadržati Starigrad?”

“Bit će dovoljno opljačkati ga. Bogatstvo Hightowera—”

“Zar želiš zlato?”

“Želim krv.”

“Knez Tywin će nam poslati Gorostasovu glavu.”

“A tko će nam poslati glavu kneza Tywina? Gorostas mu je oduvijek bio ljubimac.”

Princ pokaže prema bazenima. “Obara, pogledaj djecu, ako ti je po volji.”

“Nije mi po volji. Bilo bi mi draže zariti koplje u trbuh kneza Tywina. Natjerat ću ga da zapjeva ‘Kiše Castamerea’ dok mu budem čupala crijeva i tražila zlato.”

“*Pogledaj*”, ponovi princ. “Zapovijedam ti.”

Nekoliko starije djece ležalo je potrbuške na glatkom ružičastom mramoru, tamneći na suncu. Ostali su se bućkali u moru. Troje je gradilo pješčani zamak s velikim šiljkom koji je nalikovao Kuli Koplja u Staroj palači. Dvadesetak ili više njih okupilo se u velikom jezeru da promatraju bitku, dok su manja djeca jahala do pojasa dubokim plićacima na

ramenima krupnije i pokušavala se međusobno gurnuti u vodu. Svaki put kad bi koji par pao, pljusak bi popratila salva smijeha. Gledali su kako poput oraha smeđa djevojka povlači svjetlokosog dječaka s ramena njegova brata i baca ga naglavce u jezero.

“Tvoj je otac nekoć igrao tu istu igru, kao i ja prije njega”, reče princ. “Dijelilo nas je deset godina, pa sam se ostavio bazena prije nego što je on bio dovoljno star da se igra, ali promatrao sam ga kad bih došao posjetiti majku. Bio je tako neustrašiv, čak i kao dječak. Brz poput vodene zmije. Često sam ga viđao kako ruši dječake mnogo krupnije od sebe. Podsjetio me na to onog dana kad je otišao u Kraljev Grudobran. Zakleo se da će to učiniti još samo jedanput, inače ga nikad ne bih pustio.”

“*Pustio?*” Obara se nasmije. “Kao da biste ga mogli spriječiti! Crvena Guja od Dornea išao je kamo je htio.”

“Tako je. Volio bih da imam neku riječ utjehe koju—”

“Nisam došla k vama po *utjehu*.” Glas joj je bio pun prezira. “Na dan kad je otac došao po mene, majka me nije htjela pustiti. ‘Ona je djevojčica’, rekla je, ‘i mislim da nije tvoja. Imala sam tisuće drugih muškaraca.’ Bacio je koplje pred moje noge i ošamario majku nadlanicom, pa se rasplakala. ‘Djevojčica ili dječak, svaki od nas vodi svoju bitku,’ rekao je, ‘ali bogovi nam dopuštaju da izaberemo oružje.’ Pokazao je na koplje, pa na majčine suze, a ja sam podigla koplje. ‘Rekao sam ti da je moja’, kazao je moj otac i odveo me. Majka se ubila pićem u roku od godine dana. Vele da je plakala dok je umirala.” Obara se primakne princu u njegovim kolicima. “Dopustite da upotrijebim koplje; ne tražim ništa više.”

“Tražiš mnogo, Obara. Odlučit ću kad odspavam.”

“Već ste previše spavali.”

“Možda si u pravu. Poslat ću ti poruku u Sunčevo

Koplje.”

“Dokle god ona bude glasila rat.” Obara se okrene na peti i ode, jednako gnjevno kao što je došla, natrag u staje po odmornog konja za još jedan bezglavi galop niz cestu.

Meštar Caleotte se zadrži. “Moj prinče?” upita okrugli čovječuljak. “Bole li vas noge?”

Princ se slabašno nasmiješi. “Je li sunce vruće?”

“Da vam donesem napitak protiv bolova?”

“Ne. Moram ostati sabran.”

Meštar je oklijevao. “Moj prinče, je li... je li razborito dopustiti gospi Obari da se vrati u Sunčevo Koplje? Sigurno će razjariti pučane. Oni su jako voljeli vašeg brata.”

“Svi smo ga voljeli.” Pritisnuo je prstima sljepoočnice.

“Ne. Imaš pravo. I ja se moram vratiti u Sunčevo Koplje.”

Okrugli čovječuljak zastane u nedoumici. “Je li to mudro?”

“Nije mudro, ali je neophodno. Najbolje pošalji jahača Ricassu, pa neka otvori moje apartmane u Kuli Sunca. Obavijesti moju kćer Arianne da ću sutra biti tamo.”

Moja mala princeza. Kapetanu je nemilo nedostajala.

“Vidjet će vas”, upozori meštar.

Kapetan je shvatio. Prije dvije godine, kad je zamijenio Sunčevo Koplje mirom i izoliranošću Vodenih vrtova, giht princa Dorana nije bio ni upola tako strašan. Tih je dana još hodao, premda polako, oslanjajući se na štap i praveći grimase pri svakom koraku. Princ nije želio da njegovi neprijatelji saznaju kako je slab postao, a Stara palača i njezin sjenoviti grad bili su puni očiju. *Očiju*, pomisli kapetan, *i stuba kojima se on ne može penjati. Morat će poletjeti da zasjedne na vrh Kule Sunca.*

“*Moraju me vidjeti. Netko mora izliti ulje na vodu.*

Dome se mora prisjetiti da još ima princa.” Blijedo se osmijehne. “Mada starog i kostobolnog.”

“Ako se vratite u Sunčevo Koplje, morat ćete pozvati princezu Myrcellu u audijenciju”, reče Caleotte. “Njezin će bijeli vitez biti s njom... a vi *znate* da on šalje pisma svojoj kraljici.”

“Pretpostavljam da ih šalje.”

Bijeli vitez. Kapetan se namršti. Ser Arys je došao u Dome da dvori svoju princezu, kao što je Areo Hotah jednom došao sa svojom. Čak im i imena zvuče začudno slično: Areo i Arys. Pa ipak, tu je sličnost završavala. Kapetan je ostavio Norvos i njegove bradate svećenike, ali Ser Arys Oakheart još je služio Željeznom prijestolju. Hotah bi osjetio izvjesnu tugu kad god bi ugledao tog čovjeka u dugom snježnom plaštu, u prilikama kad ga je princ slao u Sunčevo Koplje. Jednog dana, slutio je, njih će se dvojica sukobiti; tog dana Oakheart će skončati, s kapetanovom dugom sjekirom zakopanom u svojoj lubanji. Kliznuo je rukom duž glatkog jasenova drška svoje sjekire i zapitao se ne bliži li se taj dan.

“Poslijepodne je na izmaku”, reče princ. “Pričekat ćemo jutro. Pobrinite se da moja nosiljka bude spremna s prvim svjetlom.”

“Na zapovijed.” Caleotte izvede naklon. Kapetan se pomaknuo da ga propusti i slušao kako se njegovi koraci udaljavaju.

“Kapetane?” Prinčev je glas bio tih.

Hotah priđe, ruke ovijene oko svoje duge sjekire. Jasen je djelovao glatko poput ženske kože pod njegovim dlanom. Kad je stigao do kolica, glasno je lupnuo drškom po tlu da oglasi svoju prisutnost, ali princ je vidio samo djecu. “Jesi li imao braće, kapetane?” upita ga. “Tamo u Norvosu, kad si bio mlad? Sestara?”

“I jednih i drugih”, reče Hotah. “Dva brata, tri sestre. Bio sam najmlađi.” *Najmlađi, i neželjen. Još jedna usta koja*

je trebalo hraniti, krupni dječak koji je previše jeo i brzo prerastao svoju odjeću. Nije ni čudo da su ga prodali bradatim svećenicima.

“Ja sam bio najstariji,” reče princ, “a ipak sam ostao posljednji. Kad su Mors i Olyvar umrli u kolijevci, prestao sam se nadati da ću imati braću. Bilo mi je devet godina kad se rodila Elia, i bio sam štitonoša u službi Slane Obale. Kad je stigao gavran viješću da je moja majka legla na porod mjesec dana prerano, bio sam dovoljno star da shvatim kako to znači da dijete neće preživjeti. Čak i kad mi je knez Gargalen rekao da sam dobio sestru, uvjerio sam ga da će ona sigurno uskoro umrijeti. Ali poživjela je, Majčinom milošću. A godinu kasnije stigao je Obery, vrišteći i ritajući se. Bio sam odrastao čovjek kad su se oni igrali u ovim bazenima. Pa ipak ja ovdje sjedim, a njih nema.”

Areo Hotah nije znao što bi na to rekao. Bio je samo kapetan garde, i još uvijek stranac ovoj zemlji i njezinom sedmolikom bogu, čak i nakon svih ovih godina. *Služi. Slušaj. Štiti.* Položio je tu prisegu sa šesnaest, na dan kad se vjenčao sa svojom sjekirom. *Jednostavna prisega za jednostavne ljude,* rekli su bradati svećenici. Nije bio uvježban da savjetuje ožalošćene prinčeve.

Još je tragao za nečim što bi rekao kad je nova naranča pala uz težak pljesak, ni stopu dalje od mjesta gdje je princ sjedio. Doran se lećne na zvuk, kao da ga je nekako povrijedio. “Dosta,” uzdahne, “dosta je. Ostavi me, Areo. Pusti me da promatram djecu još koji sat.”

Kad je sunce zašlo, zrak postao svjež, a djeca otišla pod krov u potrazi za večerom, princ je i dalje ostao pod svojim stablima naranača, gledajući prema mirnim bazenima i moru iza njih. Sluga mu je donio zdjelu purpurnih maslina, s krušnom pogačom, sirom i paštetom od slanutka. Pojeo je malo, te popio pehar slatkog, jakog vina koje je volio. Kad je

bio prazan, opet ga je napunio. Negdje u dubokim mračnim jutarnjim satima san ga je zatekao u njegovim kolicima. Tek tada kapetan ga je odgurao niz mjesečinom obasjanu galeriju, pokraj reda izbrazdanih stupova i kroz graciozan luk, do velike postelje s čistim svježim lanenim plahtama u odaji pokraj mora. Doran je zastenjao kad ga je kapetan pomakao, ali bogovi su se smilovali, te se nije probudio.

Kapetanova spavaća ćelija spajala se s prinčevom. Sjeo je na usku postelju i pronašao svoj brusni kamen i voštano platno u njihovoj niši, te se dao na posao. *Pazi da ti sjekira uvijek bude oštra*, rekli su mu bradati svećenici onog dana kad su ga žigosali. Uvijek je pazio.

Dok je brusio sjekiru, Hotah je mislio na Norvos, gornji grad na brijegu i donji pokraj rijeke. Još se mogao sjetiti zvukova triju zvona, načina na koji su mu od Noomova dubokog ječanja drhtale kosti, ponosnog jakog Narrahova glasa, slatkog Nyelina srebrnastog smijeha. Okus zimskog kolača opet mu je ispunio usta, bogat đumbirom, pinjolima i komadićima trešanja, koje bi zalio *nashom*, fermentiranim kozjim mlijekom posluženim u željeznom peharu i začinjnim medom. Vidio je svoju majku u njezinoj haljini s ovratnikom od vjeвериčjeg krzna, onoj koju je nosila tek jednom godišnje, kad bi otišli gledati kako medvjedi plešu niz Grešnikove stube. Nanjušio je i miris spaljenih dlaka kad je bradati svećenik žigom dotakao središte njegovih grudi. Bol je bila tako jaka da je mislio kako će mu srce stati, ali Areo Hotah nije se lecnuo. Dlake više nikad nisu izrasle preko sjekire.

Tek kad su oba ruba bila dovoljno oštra da se njima moglo brijati, kapetan je plegao svoju ženu od jasena i željeza na krevet. Zijevajući, svukao je prljavu odjeću, bacio je na pod, te se ispružio na svojoj slamarici. Kad se sjetio žiga, to ga je mjesto zasvrbilo, pa se morao počesati prije

nego što je sklopio oči. *Trebao sam pokupiti otpale naranče*, pomislio je, pa usnuo sanjajući o njihovu kiselo-slatkom okusu, i ljepljivu osjećaju crvenog soka na prstima.

Zora je došla prebrzo. Pred konjušnicom, najmanja od triju konjskih nosiljki stajala je spremna, nosiljka od cedrovine s crvenim svilenim zastorima. Kapetan je izabrao dvadeset kopljanika da je prate, od tridesetorice koji su službovali u Vodenim vrtovima; ostali će ostati da čuvaju posjed i djecu, od kojih su neki sinovi i kćeri važnih knezova i bogatih trgovaca.

Iako je princ spomenuo polazak s prvim svjetlom, Areo Hotah je znao da će odugovlačiti. Dok je meštar pomagao Doranu Martellu da se okupa i omatao mu natekle zglobove lanenim zavojima natopljenim ublažavajućim melemima, kapetan je odjenuo košulju od bakrenih ljuski kako doliči njegovu rang, te lepršavi ogrtač od sivkastožute pješčane svile da zakloni bakar od sunca. Dan je obećavao biti vruć, a kapetan je davno odbacio teški plašt od konjske dlake i zakovicama posutu kožnu tuniku koju je nosio u Norvosu, a koji su mogli skuhati čovjeka u Dorneu. Zadržao je svoju željeznu polukacigu, s krestom od naoštrenih šiljaka, ali sada ju je nosio umotanu u narančastu svilu, ispreplevši tkaninu oko bodljika. Inače bi sunce toliko zagrijalo metal da bi mu u glavi bubnjalo prije nego što bi ugledali palaču.

Princ još nije bio spreman za odlazak. Odlučio je prije nego što krenu zajutriti crvenu naranču i tanjur golubljih jaja posutih komadićima šunke i ljutim papričicama. Zatim ga ništa nije moglo spriječiti da se pozdravi s nekoliko djece koja su mu postala posebni miljenici: malim Daltom i mališanima kneginje Blackmont, te sirotom djevojčicom okrugla lica čiji otac prodaje platno i začine uzduž Zelene Krvi. Doran je pokrio noge divnim myrskim gunjem dok je razgovarao s njima, da poštedi mlade prizora svojih

nabreklih, povezanih zglobova.

Bilo je podne kad su se napokon dali na put; princ u svojoj nosiljci, meštar Caleotte na magarcu, ostali pješice. Petorica kopljanika hodala su ispred, petorica iza, dok ih je još petero stupalo sa svake strane nosiljke. Sam je Areo Hotah zauzeo svoje poznato mjesto lijevo od princa, odmarajući dugu sjekiru na ramenu dok je hodao. Cesta od Sunčeva Koplja do Vodenih vrtova išla je uz more, pa ih je hladio svjež povjetarac dok su odmicali škrtom crveno-smeđom zemljom od kamena, pijeska i iskrivljenog, zakržljalog drveća.

Na pola puta, sustigla ih je druga Pješčana Zmija.

Iskrsnula je iznenada na dini, jašući na zlatno-pješčanom hatu grive slične finoj bijeloj svili. Čak i na konju gospa Nym izgledala je graciozno, odjevena od glave do pete u svjetlucavo ljubičasto ruho i veleban svileni plašt boje vrhnja i bakra koji se nadimao sa svakim zapuhom vjetra i zbog kojeg je djelovala kao da će poletjeti. Nymeria Sand imala je dvadeset pet godina i bila vitka poput vrbe. Njezina ravna crna kosa, nošena u dugoj pletenici sputanoj crvenozlatnom žicom, rasla je u oštrom šiljku ponad tamnih očiju, upravo kao i njezinu ocu. S visokim jagodicama, punim usnama i mliječnobijelom kožom, posjedovala je svu ljepotu koja je manjkala njezinoj sestri... ali Obarina je mati bila starigradska kurva, dok je Nym potekla iz najplemenitije krvi drevnog Volantisa. Tucet jahača s kopljima slijedilo ju je u repu, a njihovi su okrugli štitovi blistali na suncu. Spustili su se niz dinu za njom.

Princ je podigao zastore svoje nosiljke da se naužije povjetarca s mora. Gospa Nym uhvatila je korak pokraj njega, usporivši svoju ljupku zlaćanu kobilu kako bi se uskladila s brzinom nosiljke. "Sretan susret, striče", zapjevušila je, kao da ju je ovamo doveo puki slučaj. "Mogu

li jahati s vama do Sunčevog Koplja?” Kapetan se nalazio na suprotnoj strani nosiljke od gospe Nym, ali je svejedno mogao čuti svaku njezinu riječ.

“Bilo bi mi drago”, odgovorio je princ Doran, iako kapetanovim ušima nije *zvučao* tako. “Giht i tuga jadni su suputnici na cesti.” Kapetan je znao da je pod tim mislio kako mu svaki kamenčić zabija šiljke u nabrekle zglobove.

“Giht ne mogu olakšati,” reče ona, “ali mom ocu nema vajde od tuge. Osveta bi mu bila više po ukusu. Je li istina da je Gregor Clegane priznao da je ubio Eliju i njezinu djecu?”

“Riknuo je svoju krivnju da ga je cijeli dvor čuo”, prizna princ. “Knez Tywin nam je obećao njegovu glavu.”

“A jedan Lannister uvijek plaća svoje dugove,” reče gospa Nym, “pa ipak mi se čini da nam knez Tywin namjerava platiti našim novcem. Primila sam pticu od našeg slatkog Ser Daemona, koji se kune da je moj otac pošakljavao to čudovište više no jednom dok su se borili. Ako je tako, Ser Gregor se može smatrati mrtvim, i to ne zahvaljujući Tywinu Lannisteru.”

Princ sastavi grimasu. Je li to bilo zbog boli gihta ili riječi njegove nećakinje, kapetan nije znao. “Možda je tako.”

“Možda? Ja velim da jest.”

“Obara želi da pođem u rat.”

Nym se nasmije. “Da, nakanila je spaliti Starigrad. Mrzi taj grad isto toliko koliko ga naša mala sestra voli.”

“A ti?”

Nym zirne preko ramena, gdje su njezini suputnici jahali desetak stopa dalje. “Bila sam u postelji s blizancima Fowler kad je vijest stigla do mene”, čuo ju je kapetan kako govori. “Znate li koje je Fowlerovo geslo? *Pustite nas da letimo!* To je sve što tražim od vas. Pustite me da letim, striče. Ne treba mi velika vojska, samo jedna slatka sestra.”

“Obara?”

“Tyene. Obara je preglasna. Tyene je tako mila i blaga da nijedan muškarac ne bi posumnjao u nju. Obara bi od Starigrada načinila pogrebnu lomaču za našeg oca, ali ja nisam tako pohlepna. Meni će biti dovoljna četiri života. Zlatni blizanci kneza Tywina, kao naplata za Elijinu djecu. Stari lav, za samu Eliju. I na kraju mali kralj, za mog oca.”

“Dječak nam se nikad nije zamjerio.”

“Dječak je kopile rođeno iz izdaje, incesta i preljuba, ako se može vjerovati knezu Stannisu.” Razigrani ton nestao je iz njezina glasa, a kapetan se zatekao kako je promatra stisnutim očima. Njezina je sestra Obara nosila bič o boku i držala koplje gdje ga je svaki čovjek mogao vidjeti. Gospa Nym nije bila ništa manje pogubna, iako je svoje noževe čuvala dobro skrivene. “Samo kraljevska krv može isprati umorstvo mog oca.”

“Oberyn je poginuo tijekom dvoboja, boreći se za stvar koja ga se nije ticala. Ja to ne zovem umorstvom.”

“Nazovite to kako hoćete. Poslali smo im najboljeg čovjeka u Dorncu, a oni nam vraćaju vreću kostiju.”

“Prešao je granice onoga što sam od njega tražio. ‘Procijeni tog kralja dječaka i njegovo vijeće, i obrati pažnju na njihove snage i slabosti’, rekao sam mu, na terasi. Jeli smo naranče. ‘Pronađi nam prijatelje, ako ih se može naći. Doznaj što možeš o Elijinoj smrti, ali nastoj ne izazvati kneza Tywina bez potrebe’, to su bile moje riječi njemu. Oberyn se nasmijao, i rekao: ‘Kad sam ja to ikoga izazvao... *bez potrebe*? Bilo bi ti pametnije da upozoriš Lannistere da ne izazovu mene.’ Želio je pravdu za Eliju, ali nije htio čekati—”

“Čekao je sedamnaest godina”, upadne gospa Nym. “Da su ubili vas, moj bi otac poveo svoje vazale na sjever prije nego što bi se vaše truplo ohladilo. Da se radi o vama, sada bi po međama padala koplja gusta poput kiše.”

“Ne sumnjam u to.”

“Kao što ne biste trebali sumnjati ni u ovo, moj prinče - moje sestre i ja nećemo čekati sedamnaest godina na *svoju* osvetu.” Ona podbode svoju kobilu i odjuri, galopirajući prema Sunčevu Koplju sa svojom pratnjom za petama.

Princ se zavalio na jastuke i sklopi oči, ali Hotah je znao da ne spava. *Boli ga*. Načas pomisli pozvati meštra Caleottea k nosiljci, ali da ga je princ Doran trebao, sam bi ga zazvao.

Sjene poslijepodneva bijahu duge i tamne, a sunce crveno i nabreklo poput prinčevih zglobova kad su ugledali kule Sunčeva Koplja na istoku. Najprije vitku Kulu Koplja, stotinu i pol stopa visoku i okrunjenu kopljem od pozlaćenog čelika koje je dodavalo još trideset stopa njezinoj visini; a onda moćnu Kulu Sunca, s kupolom od zlata i olovom slivenog stakla; i na kraju sivkasto obojanu Pješčanu lađu, koja je izgledala poput kakve čudovišne galiije nasukane na obalu i pretvorene u kamen.

Samo tri lige obalne ceste dijelile su Sunčevo Koplje od Vodenih vrtova, a ipak su to bila dva različita svijeta. Ondje su djeca skakutala naga na suncu, svirala je glazba u popločanim dvorištima, a zrak bio trpak od mirisa limuna i crvenih naranača. Ovdje je zrak vonjao na prašinu, znoj i dim, a noći bijahu žive od žamora glasova. Umjesto ružičastog mramora Vodenih vrtova, Sunčevo Koplje bilo je izgrađeno od blata i slame, i obojano smeđe i sivkasto. Drevna utvrda kuće Martell stajala je na najistočnijem kraju male izbočine kamena i pijeska, okružene morem s triju strana. Na zapadu, u sjeni masivnih zidina Sunčevog Koplja, trgovine od blatnih cigli i potleušice bez prozora prianjale su uz zamak kao lupari za trup galiije. Štale, krčme, vinarije i kuće jastuka iznikle su zapadno od njih, mnoge okružene vlastitim zidinama, a još se više potleušica uzdiglo ispod *tih* zidova. *I tako dalje, i tako dalje, kao što bi rekli bradati*

svećenici. U usporedbi s Tyroshom, Myrom ili Velikim Norvosom, sjenoviti grad nije bio ništa više od ovećeg naselja, ali je od svih gradova što su ih Dornijci imali bio najsljedniji pravom gradu.

Dolazak gospe Nym prethodio je nekoliko sati njihovom, a ona je nedvojbeno upozorila stražu na njihov dolazak, jer su Trostruke dveri bile otvorene kad su stigli pred njih. Samo su se ovdje dveri nizale jedne iza drugih kako bi dopustile posjetiteljima da prođu ispod sva tri Zavojita zida izravno u Staru palaču, a da ne moraju najprije prijeći milje uskih uličica, skrivenih dvorišta i bućnih bazara.

Princ Doran je navukao zavjese svoje nosiljke čim se Kula Koplja ukazala na vidiku, ali puk mu je svejedno dovikivao dok je nosiljka prolazila. *Pješćane Zmije razjarile su ih do vrenja*, nelagodno pomisli kapetan. Prešli su prljavštinu vanjskog polumjeseca i prošli kroz druge dveri. Iza njih, vjetar je zaudarao na katran, slanu vodu i trulu morsku travu, a gomila se zgušnjavala sa svakim korakom. "*S puta princu Doranu!*" grmne Areo Hotah, udarajući drškom svoje duge sjekire po ciglama. "*S puta princu Dornea!*"

"Princ je mrtav!" zakriči neka žena iza njega.

"Na koplja!" zadere se neki čovjek s balkona.

"*Doran!*" uzvikne neki plemeniti glas. "Na koplja!"

Hotah je odustao od potrage za onima koji to govore; svjetina je bila odveć brojna, a trećina je vikala. "*Na koplja! Osveta za Guju!*" U času kad su stigli pred treće dveri, stražari su odgurivali ljude da raščiste put za prinčevu nosiljku, a gomila je bacala trulo voće. Jedan mali odrpanac šmugnuo je pokraj kopljanika s polutrulim šipkom u ruci, ali kad je spazio Area Hotaha na svom putu, sa spremnom dugom sjekirom, pustio je da mu voćka padne na tlo i brzo utekao. Ostali su u pozadini bacali limone, limete i naranče,

vičući: “*Rat! Rat! Na koplja!*” Jednog stražara limun pogodi u oko, a samom se kapetanu naranča rasprsne o nogu.

Nikakav odgovor nije dopro iz nosiljke. Doran Martell ostao je zaklonjen iza svojih svilenih zidova sve dok ih nisu progutali deblji zidovi zamka, a željezna se rešetka spustila iza njih uz zveketavi prasak. Vika se polako stišavala. Princeza Arianne čekala je u vanjskom peristilu da pozdravi oca, s polovicom dvora oko sebe: starim slijepim majordomom Ricassom, kaštelanom Ser Manfreyjem Martellom, mladim meštrom Mylesom sa sivim haljama i svilenom namirisanom bradom, četrdeset dornskih vitezova u lepršavim tkaninama s pedesetak nijansi. Mala Myrcella Baratheon stajala je sa svojom septom i Ser Arysom od Kraljevske garde, koji se znojio pod svojim bijelo ocakljenim ljuskama.

Princeza Arianne se zaputi prema nosiljci u sandalama od zmijske kože vezanim do bedara. Kosa joj je bila griva kao noć crnih uvojaka koji su joj padali do križa, a oko čela nosila je obruč bakrenih sunaca. *Još je tako majušno stvorenje*, pomisli kapetan. Dok su Pješčane Zmije bile visoke, Arianne se povelala za svojom majkom, koja je bila visoka pet stopa i dva palca. Ali pod svojim draguljima ukrašenim prslukom i širokim slojevima lepršave purpurne svile i žutog satena imala je žensko tijelo, raskošno i zaobljeno. “Oče,” objavila je kad su se zastori otvorili, “Sunčevo Koplje raduje se vašem povratku.”

“Da, čuo sam radost.” Princ se blago nasmiješi i obuhvati kćerin obraz crvenom, nabrekli rukom. “Dobro izgledaš. Kapetane, budite dobri pa mi pomozite da siđem.”

Hotah spremi dugu sjekiru u petlju na svojim leđima i uzme princa u naručje, nježno da mu ne bi povrijedi nabrekle zglobove. Unatoč tome, Doran Martell je zatomio uzdah boli.

“Zapovjedila sam kuharima da prirede gozbu za večeras”, reče Arianne, “sa svim vašim najmilijim jelima.”

“Bojim se da im ne bih mogao pružiti zahvalnost koju zaslužuju.” Princ se polako ogleda po dvorištu. “Ne vidim Tyene.”

“Moli vas za privatnu audijenciju. Poslala sam je u prijestolnu dvoranu da pričeka vaš dolazak.”

Princ uzdahne. “Pa dobro. Kapetane? Što brže završim s ovim, to ću se brže moći odmoriti.”

Hotah ga je ponio uza dugačke stube Kule Sunca do velebne okrugle odaje pod kupolom, gdje je posljednja svjetlost poslijepodneva koso padala kroz debele prozore od raznobojnog stakla i posipala blijedi mramor rombovima u pedesetak boja. Ondje ih je čekala treća Pješčana Zmija.

Sjedila je prekrivenih nogu na jastuku ispod uzdignutog postolja na kojem su bila prijestolja, ali ustala je kad su ušli, odjevena u usku haljinu od svijetlomodrog satena s rukavima od myrske čipke u kojoj je izgledala nevino poput same Djevice. U jednoj je ruci imala komad veziva na kojem je radila, a u drugoj par zlatnih igala. I kosa joj je bila zlatna, a oči duboka modra jezera... ali su kapetana ipak nekako podsjetile na oči njezina oca, iako su Oberynove bile crne poput noći. *Sve kćeri princa Oberyna imaju oči Guje*, iznenada shvati Hotah. *Boja nije važna.*

“Striče”, reče Tyene Sand. “Čekala sam vas.”

“Kapetane, pomози mi do prijestolja.”

Na postolju su se nalazila dva prijestolja, gotovo posve jednaka, samo što je jedan na naslonu imao umetnuto zlatno Martellovo koplje, dok je drugi nosio plamteće rhoynsko sunce koje se vijorilo s jarbola Nymelijinih brodova kad je prvi put stigla u Dome. Kapetan smjesti princa pod koplje i povuče se.

“Boli li previše?” Glas gospe Tyene bio je nježan, a

ona je djelovala slatko poput ljetnih jagoda. Majka joj je bila septa, a Tyene je zračila gotovo onozemaljskom nevinošću. “Mogu li što učiniti da vam olakšam patnje?”

“Reci što si htjela i pusti me da otpočinem. Umoran sam, Tyene.”

“Ovo sam načinila za vas, striče.” Tyene odmota komad platna koji je vezla. Prikazivao je njezina oca, princa Oberyna, posjednuta na pješčanog konja, oklopljena od glave do pete u crveno i nasmijana. “Kad završim, vaše je, da vam ostane u uspomeni.”

“Neću tako lako zaboraviti tvog oca.”

“To je dobro znati. Mnogi su se pitali.”

“Knez Tywin nam je obećao Gorostasovu glavu.”

“On je *tako* ljubazan... ali krvnički mač nije prikladan kraj za hrabrog Ser Gregora. Tako smo se dugo molili za njegovu smrt da bi bilo pošteno da se i on pomoli za nju. Znam za otrov koji je rabio moj otac, nema ništa polaganije ni bolnije od njega. Uskoro ćemo možda čuti Gorostasove krikove, čak i ovdje u Sunčevu Koplju.”

Princ Doran uzdahne. “Obara me zove u rat. Nym bi se zadovoljila ubojstvom. A ti?”

“Ratom,” reče Tyene, “iako ne sestrinim ratom.

Dornijci se najbolje bore kod kuće, stoga tvrdim da trebamo naoštriti koplja i čekati. Kad Lannisteri i Tyrell i nagrnu na nas, pustit ćemo im krv u klancima i pokopati ih pod nanosima pijeska, kao i stotinu puta prije.”

“*Ako* nagrnu na nas.”

“O, ali morat će, ili će im se kraljevstvo raspasti, kao što je bilo prije nego što smo se vjenčali sa zmajevima. Otac mi je tako rekao. Kazao je da možemo zahvaliti Vražićku što nam je poslao princezu Myrcellu. Ona je tako ljupka, ne mislite? Željela bih da imam njezine kovrče. Stvorena je da bude kraljica, baš kao njezina majka.” Jamice procvatu na

Tyeneinim obrazima. “Bila bi mi čast prirediti vjenčanje i pobrinuti se za izradu kruna. Trystane i Myrcella su tako nevini, pa sam mislila možda bijelo zlato... sa smaragdima, da se slažu s Myrcellinim očima. O, dijamanti i biseri poslužili bi jednako dobro, dok se djeca ne vjenčaju i okruna. Potom ćemo samo morati nazvati Myrcelu Prvom od svog imena, kraljicom Andala, Rhoynaraca i Prvih ljudi, i zakonitom nasljednicom Sedam Kraljevina Zapadnih Zemalja, i čekati da lavovi dođu.”

“*Zakonitom nasljednicom?*” Princ prezirno frkne.

“Starija je od svog brata”, objasni Tyene, kao da je on nekakva budala. “Prema zakonu Željezno prijestolje treba pripasti njoj.”

“Prema *domskom* zakonu.”

“Kad je dobri kralj Dareon oženio princezu Myriju i uveo nas u svoje kraljevstvo, bilo je dogovoreno da će dornski zakoni uvijek vladati u Dorneu. A *Myrcella* se, slučajno, nalazi u Dorneu.”

“Tako je.” Izustio je to preko volje. “Ostavi me da razmislim o tome.”

Tyene se naljuti. “Previše razmišljate, striče.”

“Je li?”

“Otac je to rekao.”

“Oberyn je razmišljao premalo.”

“Neki ljudi *razmišljaju* jer se boje *djelovati*.”

“Postoji razlika između straha i opreza.”

“O, moram se pomoliti da vas nikad ne vidim *preplašena*, striče. Mogli biste zaboraviti disati.” Podigla je ruku...

Kapetan uz tresak spusti držak svoje duge sjekire na mramor. “Moja gospo, previše si dopuštate. Siđite s postolja, molim vas lijepo.”

“Nisam mislila ništa zla, kapetane. Volim svog strica,

kao što znam da je on volio mog oca.” Tyene se spusti na koljeno pred princem. “Rekla sam sve što sam imala reći, striče. Oprostite mi ako sam vas uvrijedila; srce mi je slomljeno. Imam li još uvijek vašu ljubav?”

“Uvijek.”

“Dajte mi onda vaš blagoslov, pa ću poći.”

Doran je oklijevao tren oka prije nego što je stavio ruku na nećakinjinu glavu. “Budi hrabra, dijete.”

“O, kako i ne bih? *Njegova* sam kći.”

Netom što je otišla, meštar Caleotte pohita k postolju. “Moj prinče, nije valjda... dajte da vam vidim ruku.” Pregledao je najprije dlan, a onda ga okrenuo naopako da onjuši drugu stranu prinčevih prstiju. “Ne, dobro je. To je dobro. Nema ogrebotina, dakle...”

Princ povuče ruku. “Meštre, mogu li vas zamoliti za malo makova mlijeka? Dostajat će jedan naprstak.”

“Mak. Da, svakako.”

“Odmah, mislim”, nježno ga ponuka Doran Martell, a Caleotte pobrza uza stube.

Vani je sunce zašlo. Svjetlost unutar kupole poprimila je modru boju sumraka, a svi su rombovi na podu odumirali. Princ je sjedio pod kopljem Martellovih, lica blijeda od boli. Nakon duge šutnje okrenuo se prema Areu Hotahu.

“Kapetane,” reče, “koliko su mi odani moji stražari?”

“Odani su.” Kapetan nije znao što bi drugo rekao.

“Svi? Ili neki?”

“Dobri su to ljudi. Dobri *Dornijci*. Poslušat će moju zapovijed.” Bubne dugom sjekirom po podu. “Donijet ću glavu bilo kojeg čovjeka koji bi vas izdao.”

“Ne želim glave. Želim poslušnost.”

“Imate je.” *Služi. Slušaj. Štiti. Jednostavna prisega za jednostavna čovjeka.* “Koliko ljudi trebate?”

“Prepustit ću tebi da odlučiš. Možda će nam nekoliko

dobrih ljudi bolje poslužiti od dvadeset. Želim da se to obavi brzo i što je tiše moguće, bez prolivene krvi.”

“Brzo, tiho i bez krvi, da. Što je vaša zapovijed?”

“Pronaći ćete kćeri mog brata, uhititi ih i zatvoriti u ćelije na vrhu Kule Koplja.”

“Pješčane Zmije?” Kapetanu grlo presuši. “Svih... svih osam, moj prinče? I malene?”

Princ promisli. “Ellarijine kćeri su premlade da bi predstavljale opasnost, ali ima onih koji bi ih možda upotrijebili protiv mene. Bilo bi najbolje čuvati ih pri ruci. Da, i malene... ali najprije stavi pod ključ Tyene, Nymeriju i Obaru.”

“Kako moj princ zapovijeda.” Srce mu je bilo uznemireno. *Mojoj maloj princezi ovo se neće svidjeti.* “Što ćemo sa Sarelom? Ona je odrasla žena, gotovo je navršila dvadesetu.”

“Ako se ne vrati u Dome, ne mogu ništa poduzeti oko Sarelle osim da se pomolim kako će pokazati više razuma od svojih sestara. Prepusti je njezinoj... igri. Okupi ostale. Neću spavati dok ne budem znao da su sve na sigurnom i pod stražom.”

“Bit će učinjeno.” Kapetan je oklijevao. “Kad se ovo razglasi na ulicama, puk će dići galamu.”

“Cijeli će Dome dići galamu”, izusti Doran Martell umornim glasom. “Samo se nadam da će je knez Tywin čuti u Kraljevu Grudobranu, kako bi znao kakva vjernog prijatelja ima u Sunčevom Koplju.”

Cersei

Sanjala je da sjedi na Željeznom prijestolju, visoko iznad svih.

Dvorani su bili šareno obojani miševi ispod nje. Veliki knezovi i ponosne dame klečali su pred njom. Smioni mladi vitezovi polagali su svoje mačeve pred njezine noge i preklinjali za njezinu naklonost, a kraljica im se smiješila s visine. Sve dok se patuljak nije pojavio niotkuda, pokazujući prstom u nju i urlajući od smijeha. Knezovi i kneginje također su se stali hihotati, skrivajući osmijehe rukama. Tek tada kraljica je shvatila da je naga.

Užasnuta, pokušala se pokriti rukama. Bodljike i sječiva Željeznog prijestolja zagrizle su je u meso kad se skvrčila da prikrije sramotu. Krv joj je rumeno tekla niz noge, dok su joj čelični zubi glodali stražnjicu. Kad je pokušala ustati, noga joj je kliznula kroz procjep u izvijenoj kovini. Što se više koprcala, to ju je prijestolje sve više proždiralalo, trgajući komade mesa s grudi i trbuha, režući joj ruke i noge sve dok nisu postale skliske i crvene, sjajne.

A cijelo to vrijeme njezin je brat tamo dolje skakutao i smijao se.

Njegovo joj je veselje još odjekivalo u ušima kad je osjetila lagan dodir po ramenu, i naglo se probudila. Na tren oka ruka se činila dijelom noćne more, te je Cersei kriknula, ali bila je to samo Senelle. Sluškinjino lice bilo je blijedo i preplašeno.

Nismo same, shvati kraljica. Sjene su se nadvile oko njezina kreveta, visoke prikaze kojima su pod plaštovima blistale verižnjače. Naoružani ljudi ovdje nemaju što tražiti.

Gdje je moja straža? Njezina je ložnica bila mračna, izuzev fenjera koji je jedan od uljeza visoko podigao. Ne smijem pokazati strah. Cersei odgurne snom razbarušenu kosu, pa reče: “Što hoćete od mene?” Čovjek stupi na svjetlost fenjera, a ona spazi da mu je plašt bijel. “Jaime?” Sanjala sam jednog brata, ali došao me probuditi drugi.

“Vaša Milosti.” Glas nije pripadao njezinu bratu. “Vrhovni zapovjednik rekao je da dođemo po vas.” Kosa mu se kovrčala, kao Jaimejeva, ali vlasi njezina brata bile su prekaljeno zlato, kao njezine, dok su ovom čovjeku bile crne i sjajne. Zurila je u njega, zbunjena, dok je on mrmljao nešto o zahodu i samostrelu, te izrekao ime njezina oca. *Još sanjam, pomisli Cersei. Nisam se probudila, niti je moja noćna mora završila. Tyrion će uskoro ispuzati ispod kreveta i početi mi se smijati.*

Ali to je bila glupost. Njezin patuljasti brat je u crnim ćelijama, osuđen da koliko danas bude smaknut. Ona si pogleda šake, okrećući ih da provjeri ima li još sve prste. Kad je prešla dlanom po ruci, naježila se, ali bila je cijela. Nije imala posječene noge, ni razrezane tabane. *San, eto što je to bilo, samo san. Sinoć sam previše popila, ti su strahovi samo plodovi vina. Kad padne mrak, ja ću se tu smijati. Djeca će mi biti sigurna, Tommenovo će prijestolje biti osigurano, a moj izobličeni mali valonqar bit će za glavu kraći i trunuti u grobu.*

Jocelyn Swift stajala joj je uz rame i nudila je peharom. Cersei gucne: voda, pomiješana s iscijeđenim limunom, tako trpkda ju je ispljunula. Čula je kako noćni vjetar trese prozorske kapke, i sve je vidjela s neobično bistro. Jocelyn se tresla kao prut, gotovo jednako uplašena kao Senelle. Ser Osmund Kotlocrn nadvio se nad njom. Iza njega stajao je Ser Boros Blount, s fenjerom. Na vratima bijahu Lannisterovi stražari kojima su pozlaćeni lavovi

blistali na krestama kaciga. I oni su djelovali uplašeno. *Je li moguće?* zapita se kraljica. *Je li istina?*

Ustane, i dopusti Senelle da joj prebaci sobni haljetak preko ramena kako bi prikrila nagost. Cersei ga sama opaše, ukočenim i nesprenim prstima. “Moj knez otac danonoćno drži stražu oko sebe”, reče. Jezik joj se činio debelim. Uzme još jedan gutljaj limunove vodice i promućka ga po ustima da osvježi dah. Noćni se leptir zavukao u fenjer koji je Ser Boros držao; čula je kako zuji i vidjela sjenu njegovih krilaca dok je udarao o staklo.

“Stražari su bili na svojim mjestima, Vaša Milosti”, odvrati Osmund Kotlocrn. “Pronašli smo skrivena vrata ispod ognjišta. Tajni prolaz. Vrhovni zapovjednik otišao je vidjeti kamo vodi.”

“Jaime?” Spopao ju je užas, iznenadno poput oluje. “Jaime bi trebao biti s *kraljem*...”

“Dečko je zdrav i čitav. Ser Jaime je poslao tucet ljudi da pripazi na njega. Njegova Milost mirno spava.”

Neka sanja slađe snove od mojih, i neka mu buđenje bude nježnije. “Tko je s kraljem?”

“Ser Loras ima tu čast, ako vam je po volji.”

Nije joj bilo po volji. Tyrelli su bili samo upravitelji koje su zmajski kraljevi nezasluženo uzdigli iznad njihova položaja. Njihovu taštinu premašuje samo njihovo častohleplje. Ser Loras je možda ljepušan poput djevičina sna, ali pod svojim bijelim plaštem je Tyrell do kosti. Koliko je znala, noćasnji je gnjili plod bio posađen i uzgojen u Visovrtu.

Ali to je bila sumnja koju se nije usuđivala izgovoriti naglas. “Dajte mi trenutak da se odjenem. Ser Osmunde, vi ćete poći sa mnom u Namjesnikovu kulu. Ser Borose, probudite tamničare i provjerite je li patuljak još u svojoj ćeliji.” Odbijala je izustiti njegovo ime. *Nikad ne bi smogao*

hrabrosti da digne ruku na oca, rekla je u sebi, ali morala je biti sigurna.

“Kako Vaša Milost zapovijeda.” Blount preda fenjer Ser Osmundu. Cersei nije bilo krivo što mu vidi leđa. *Otac ga nikad nije smio vratiti u bijelo*. Čovjek se pokazao kukavicom.

U času kad su ostavili Maegorovu tvrđu, nebo je imalo tamnu kobaltnomodru boju, iako su zvijezde još sjale. *Sve osim jedne*, pomisli Cersei. *Sjajna zvijezda zapada je pala, a noći će sada biti mračnije*. Zastala je na pomičnom mostu koji je premošćivao suhi jarak, zagledavši se u kolce pod njim. *Ne bi mi se usudili lagati o nečem takvom*. “Tko ga je pronašao?”

“Jedan od stražara”, reče Ser Osmund. “Lum. Osjetio je zov prirode i pronašao njegovo gospodstvo na zahodu.”

Ne, to nije moguće. Tako ne umire jedan lav. Kraljica osjeti neobičan spokoj. Sjetila se kako je izgubila prvi zub kad je bila sasvim mala djevojčica. Nije ju boljelo, ali rupa u ustima djelovala je tako čudno da ju nije prestajala doticati jezikom. *Sada je nastala rupa na mjestu gdje je stajao otac, a rupe treba ispuniti*.

Ako je Tywin Lannister doista mrtav, onda nitko nije siguran... a ponajmanje njezin sin na prijestolju. Kad lav padne, nagrnu niže zvijeri: šakali, strvinari i divlji psi. Pokušat će je odgurnuti u stranu, kao što su uvijek činili. Morat će djelovati brzo, kao kad je umro Robert. Ovo je možda djelo Stannisa Baratheona, preko kakva posrednika. To je možda uvod u novi napad na grad. Nadala se da je tako. *Neka samo dođe. Raznijet ću ga, baš kao otac, ali ovaj put će umrijeti*. Stannis ju nije plašio, ništa više od Macea Tyrella. Nitko ju nije plašio. Bila je kći Hridi, lavica. *Više neće biti govora o novoj prisilnoj udaji*. Bacačeva Hrid sad je bila njezina, zajedno sa sveukupnom moći kuće Lannister.

Nitko ju više nikad neće prezreti. Čak i kad Tommenu više ne bude trebala regentica, gospodarica Bacačeve Hridi ostat će silom s kojom će svatko u zemlji morati računati.

Izlazeće sunce obojilo je vrh kule jarkocrveno, ali pod zidinama još se skutrla noć. Vanjski zamak bio je tako tih da je mogla povjerovati kako su svi njegovi stanovnici pomrli. *I trebali bi. Tywinu Lannisteru ne dolikuje da umre sam. Takav čovjek zaslužuje svitu koja će ga dvoriti u paklu.*

Četvorica kopljanika u crvenim plaštevima i kacigama s lavljim krestama stajahu na straži pred vratima Namjesnikove kule. “Nitko ne smije ući ni izaći bez mog dopuštenja”, reče im ona. Zapovijedanje joj je lako išlo od ruke. *I otac je imao čelik u glasu.*

U kuli ju je dim baklji počeo štipati za oči, ali Cersei nije plakala, kao što ne bi plakao ni njezin otac. *Jedini sam sin kojeg je ikad imao.* Njezine su potpetice strugale po kamenu dok se penjala, a još je čula noćnog leptira kako divlje leprša u Ser Osmundovu fenjeru. *Umri, u mislima mu razdraženo naredi kraljica, poleti u plamen i završi s tim.*

Još dva stražara u crvenim plaštevima stajala su na vrhu stubišta. Crveni Lester promrmljao je svoju sućut dok je prolazila. Kraljica je disala brzo i kratko, osjećajući kako joj srce treperi u grudima. *Stube, rekla je u sebi, ova prokleta kula ima previše stuba.* Gotovo ju je poželjela srušiti.

Dvorana bijaše puna budala koje su govorile šaptom, kao da knez Tywin spava, a oni se boje da ga ne probude. I stražari i sluge ustuknuli su pred njom, razjapljenih usta. Opazila je njihove ružičaste desni i lajave jezike. *Što rade ovdje? Kako su saznali?* Prema pravilima nju su trebali prvu pozvati. Ona je kraljevska regentica, zar su to zaboravili?

Pred Namjesnikovom ložnicom stajao je Ser Meryn Trant u svom bijelom oklopu i plaštu. Vizir kacige bio mu je otvoren, a vrećice pod očima davale su mu dojam kao da još

napola drijema. “Rastjerajte ove ljude”, reče mu Cersei. “Je li moj otac na zahodu?”

“Odnijeli su ga natrag na krevet, moja gospo.” Ser Meryn joj otvori vrata.

Jutarnja svjetlost prodirala je kroz kapke i risala zlatne šipke po rogožini razasutoj po podu ložnice. Njezin stric Kevan klečao je pokraj kreveta, nastojeći se moliti, ali jedva je uspijevaao izgovarati riječi. Stražari su se okupili pokraj ognjišta. Tajna vrata o kojima je Ser Osmund govorio zjapila su iza pepela, ne veća od pećnice. Čovjek je trebao puzati. *Ali Tyrion je samo pola čovjeka.* Ta je misao razgnjevi. *Ne, patuljak je zaključan u crnoj ćeliji.* Ovo nije moglo biti njegovo djelo. *Stannis,* rekla je u sebi, *Stannis stoji iza ovoga. Još ima pristaša u gradu. On, ili Tyrelli...*

Oduvijek su postojale priče o tajnim prolazima u Crvenoj utvrdi. Maegor Okrutni je navodno smaknuo graditelje zamka kako bi znanje o njima ostalo tajna. *Koliko drugih ložnica ima skrivena vrata?* Cersei odjednom dobije viziju u kojoj je patuljak ispuzao iza tapiserije u Tommenovoj ložnici s oštricom u ruci. *Tommen je dobro čuvan,* podsjeti se. Ali i knez Tywin je bio dobro čuvan.

Na trenutak nije prepoznala mrtvaca. Imao je kosu poput njezina oca, da, ali ovo je bio neki drugi čovjek, svakako, manji čovjek, i mnogo stariji. Noćna mu je košulja bila podignuta do grudi, ostavljajući ga nagog ispod struka. Strelica ga je pogodila u prepone između pupka i muškosti, i utonula tako duboko da joj se vidjelo samo perje. Njegove stidne dlake bile su krute od osušene krvi. Još krvi zgrušavalo mu se u pupku.

Njegov vonj natjera je da naškubi nos. “Izvucite strijelu iz njega”, zapovjedila je. “Ovo je Kraljev namjesnik!” *I moj otac. Moj gospodin otac. Trebam li vrištati i čupati kosu?* Govorilo se da je Catelyn Stark

izgrebla svoje lice u krvave trake kad su Freyeви ubili njezina ljubljenog Robba. *Biste li to voljeli, oče?* željela ga je upitati. *Ili biste htjeli da budem jaka? Jeste li plakali za vlastitim ocem?* Njezin je djed umro kad je imala tek godinu dana, ali znala je priču. Knez Tytos se jako udebljao, a srce ga je izdalo jednog dana dok se uspinjao stubama k svojoj ljubavnici. Njezin je otac bio u Kraljevu Grudobranu kad se to dogodilo, službujući kao Namjesnik Ludog Kralja. Knez Tywin je često izbivao u Kraljevu Grudobranu kad su ona i Jaime bili mali. Ako je plakao kad su mu donijeli vijest o očevoj smrti, učinio je to gdje mu nitko nije mogao vidjeti suze.

Kraljica osjeti kako joj se nokti usijecaju u dlan. “Kako ste ga mogli ovako ostaviti? Moj je otac bio Namjesnik trojici kraljeva, najveći čovjek koji je ikad hodao zemljom Sedam Kraljevina. Za njega moraju zvoniti zvona, kao što su zvonila za Roberta. Mora ga se okupati i odjenuti kako dolikuje njegovu položaju, u hermelin, zlatno platno i grimiznu svilu. Gdje je Pycelle? *Gdje je Pycelle?*” Okrene se prema stražarima. “Puckens, dovedi Velikog meštra Pycellea. Mora pregledati kneza Tywina.”

“Već ga je pregledao, Vaša Milosti”, odgovori Puckens. “Došao je, vidio i otišao da pozove nijeme sestre.”

Poslali su po mene na samom kraju. Ta je spoznaja toliko razgnjevi da je umalo ostala bez riječi. *A Pycelle je odjurio da pošalje poruku radije nego da uprlja svoje meke, naborane ruke. Taj je čovjek beskoristan.* “Pronađite meštra Ballabara”, zapovjedi. “Pronađite meštra Frenkena. Bilo koga od njih.” Puckens i Kratkouhi odjure po zadak. “Gdje je moj brat?”

“Dolje u tunelu. Tamo se nalazi okno, sa željeznim prečkama umetnutim u kamen. Ser Jaime je otišao provjeriti koliko duboko ide.”

Ima samo jednu ruku, željela im je doviknuti. Trebao je otići jedan od vas. On se ne smije penjati ljestvama. Ljudi koji su ubili oca možda su dolje, i čekaju njega. Njezin je blizanac uvijek bio previše nagao, a činilo se da ga čak ni gubitak ruke nije naučio oprezu. Upravo se spremala narediti stražarima da se spuste za njim i dovedu ga natrag kad su se Puckens i Kratkouhi vratili u društvu sjedokosog čovjeka. “Vaša Milosti,” reče Kratkouhi, “ovaj tu tvrdi da je bio meštar.”

Čovjek se duboko nakloni. “Kako mogu služiti Vašoj Milosti?” Lice mu je bilo neodređeno poznato, iako ga Cersei nije mogla smjestiti. *Star, ali ne tako star kao Pycelle. Ovaj u sebi još ima nešto snage.* Bio je visok, iako blago pogrbljen, s borama oko smionih plavih očiju. *Vrat mu je nag.* “Ne nosite meštarski lanac.”

“Oduzeli su mi ga. Zovem se Qyburn, ako je po volji Vašoj Milosti. Liječio sam ruku vašeg brata.”

“Batrjak, mislite.” Sad ga se sjetila. Došao je s Jaimejem iz Harrenhala.

“Nisam mogao spasiti Ser Jaimeju šaku, istina. Ipak, moje umijeće spasilo mu je cijelu ruku, a možda i sam život. Citadela mi je oduzela lanac, ali nisu mi mogli oduzeti znanje.”

“Zadovoljit ćete”, odlučila je. “Ako me iznevjerite, izgubit ćete više od lanca, obećavam vam. Odstranite strijelu iz trbuha mogeg oca i pripremite ga za nijeme sestre.”

“Kako moja kraljica zapovijeda.” Qyburn priđe krevetu, zastane, osvrne se. “Što da učinim s djevojkom, Vaša Milosti?”

“Djevojkom?” Cersei nije ni primijetila drugo tijelo. Približila se krevetu, razgrnula hrpu krvavih prekrivača, i pronašla je ondje, nagu, hladnu i ružičastu... izuzev lica, koje je postalo crno poput Joffova na njegovu piru. Lanac od

spojenih zlatnih ruku bio je napola ukopan u meso njezina vrata, stisnut tako čvrsto da je zaderao kožu. Cersei zasikće poput gnjevne mačke. “Što *ona* radi ovdje?”

“Pronašli smo je tu, Vaša Milosti”, reče Kratkouhi. “To je Vražićkova kurva.” Kao da je to objašnjavalo zašto je tu.

Moj gospodin otac nije imao posla s kurvama, pomislila je. *Nakon smrti naše majke nikad više nije taknuo ženu*. Uputila je stražarima leden pogled. “Ovo nije... kad je otac kneza Tywina umro, on se vratio u Bacačevu Hrid i pronašao... ženu ove vrste... okićenu draguljima njegove gospođe majke, odjevenu u jednu od njezinih haljina. Strgnuo ih je s nje, i sve ostalo. Četrnaest je dana naga hodala ulicama Luke Lannis, priznajući svakom čovjeku kog bi srela da je bila lopuža i bludnica. Tako je knez Tywin Lannister postupao s kurvama. Nikad... ova je žena ovdje bila s nekom drugom namjerom, ne da...”

“Možda je njegovo gospodstvo ispitivalo djevojku o njezinoj gospodarici”, predloži Qyburn. “Čuo sam da je Sansa Stark nestala one noći kad je kralj umoren.”

“Tako je.” Cersei gorljivo prihvati prijedlog. “Ispitivao ju je, dakako. Nema sumnje.” Mogla je vidjeti Tyriona kako se kesi, a usta mu se izvijaju u majmunski osmijeh pod razvalinom nosa. *A ima li boljeg načina da je ispita nego nagu, s dobro raširenim nogama?* šapne patuljak. *Tako sam je i ja volio ispitivati.*

Kraljica okrene leđa postelji. *Neću je više gledati*. Odjednom je bilo previše čak i stajati u istoj sobi s mrtvom ženom. Progura se pokraj Oyburna, izađe u hodnik.

Ser Osmundu su se pridružila braća Osney i Osfryd. “U Namjesnikovoj se ložnici nalazi mrtva žena”, reče Cersei trojici Kotlocrnih. “Nitko ne smije saznati da je bila ondje.”

“Da, moja gospo.” Ser Osney je imao neznatne

ogrebotine na obrazu gdje ga je ogrebla još jedna od Tyrionovih kurvi. “A što ćemo s njom?”

“Nahranite njome pse. Zadržite je za svoju postelju. Što me briga? *Ona ovdje nikad nije bila.* Iščupat ću jezik bilo kome tko se usudi reći suprotno. Jeste li me shvatili?”

Osney i Osfryd izmijene pogled. “Da, Vaša Milosti.”

Vratila se s njima unutra i gledala dok su zamatali djevojku u krvave pokrivače njezina oca. *Shae, zvala se Shoe.* Posljednji su put razgovarale noć prije patuljkova suđenja borbom, nakon što se ona nasmijana dornska zmija ponudio boriti za njega. Shae se raspitivala za neke dragulje koje joj je darovao Tyrion, i izvjesna obećanja koja joj je Cersei možda dala, vilu u gradu i viteza koji će je oženiti. Kraljica je jasno i glasno rekla da kurva neće dobiti ništa svoje dok im ne kaže kamo je otišla Sansa Stark. “Bila si njezina sluškinja. Zar očekuješ da ću povjerovati kako nisi znala ništa o njezinim planovima?” rekla je. Shae je otišla u suzama.

Ser Osfryd prebaci zamotano truplo preko ramena. “Želim taj lanac”, reče Cersei. “Pobrini se da ne oštetiš zlato.” Osfryd kimne i uputi se prema vratima. “Ne, nemoj kroz dvorište.” Pokazala je prema tajnom prolazu. “Tamo se nalazi okno koje vodi do tamnica. Tim putem.”

Kad se Ser Osfryd spustio na koljeno pred ognjištem, unutra je postalo svjetlije, a kraljica je začula zvukove. Jaime se pojavio povijen poput starice, čizmama podižući oblake čađe iz posljednje vatre kneza Tywina. “Mičite mi se s puta”, reče Kotlocrnima.

Cersei pohrli k njemu. “Jesi li ih pronašao? Jesi li pronašao ubojice? Koliko ih je bilo?” Sigurno ih je bilo više od jednog. Jedan čovjek nije sam mogao ubiti njezina oca.

Lice njezina blizanca izgledalo je ispijeno. “Okno se spušta do prostorije gdje se spaja šest tunela. Svi su

zatvoreni željeznim vratima, okovani i zaključani. Moram pronaći ključeve.” Ogledao se po ložnici. “Tko god da je ovo učinio možda još vreba u zidovima. Tamo je pravi labirint, i k tome mračan.”

Zamislila je Tyriona kako gmiže između zidova poput kakvog čudovišnog štakora. *Ne. Ponašaj se budalasto. Patuljak je u svojoj čeliji.* “Razbij zidove čekićima. Sruši kulu, ako moraš. Hoću da ih se pronađe. Krivce za ovo, tko god bili. Hoću da ih se ubije.”

Jaime je zagrlj, pritisnuvši zdravom rukom njezina križa. Mirisao je na pepeo, ali na kosu mu je palo jutarnje sunce, dajući joj zlatan sjaj. Željela je privući njegovo lice svojem na poljubac. *Kasnije*, rekla je u sebi, *kasnije će doći k meni, za utjehu.* “Mi smo njegovi nasljednici, Jaime”, šapnula je. “Na nama je da dovršimo njegov posao. Moraš preuzeti očevo mjesto Namjesnika. Uviđaš to sada, svakako. Tommen će te trebati...”

Odgurnuo ju je od sebe i podigao ruku, gurajući joj batrljak u lice. “Kraljeva desnica bez desnice? Loša šala, sestro. Ne traži od mene da vladam.”

Njihov je stric čuo odbijanje. Qyburn također, kao i Kotločni, koji su se baktali sa svojim zavežljajem u pepelu. Čak su i stražari čuli, Puckens, Hoke Konjska Noga i Kratkouhi. *Razglasit će po zamku prije noći.* Cersei osjeti kako joj se vrelinu penje u obraze. “Da vladaš? Nisam rekla ništa o vladanju. Ja ću vladati dok moj sin ne odraste.”

“Ne znam koga više želim”, reče njezin brat. “Tommena ili Sedam Kraljevina.”

Ošamarila ga je. Jaimejeva se ruka podigla da zapriječi udarac, brzo poput mačke... ali ova je mačka imala bogaljev batrljak umjesto desnice. Njezini su mu prsti ostavili crvene tragove na obrazu.

Zvuk je podigao njihova strica na noge. “Otac vam

ovdje leži *mrtav*. Imajte pristojnosti da nastavite svoju svađu vani.”

Jaime pogne glavu u isprici. “Oprostite nam, striče. Moja je sestra bolesna od tuge. Zaboravila se.”

Htjela ga je opet pljusnuti zbog toga. *Sigurno sam bila luda kad sam pomislila da bi on mogao biti Namjesnik*. Radije bi ukinula tu službu. Kada joj je neki Namjesnik donio išta osim jada? Jon Arryn joj je stavio Roberta Baratheona u krevet, a prije nego što je umro, počeo je njuškati oko nje i Jaimeja. Eddard Stark nastavio je točno gdje je Arryn stao; njegovo zabadanje nosa prisililo ju je da se riješi Roberta prije nego što je htjela, prije nego što se mogla razračunati s njegovom prokletom braćom. Tyrion je prodao Myrcellu Dornijcima, učinio jednog od njezinih sinova svojim taocem, a drugog ubio. A kad se knez Tywin vratio u Kraljev Grudobran...

Idući će Namjesnik znati gdje mu je mjesto, obeća samoj sebi. To će biti Ser Kevan. Njezin je stric neumoran, mudar, beziznimno poslušan. Može se osloniti na njega, kao što se i otac mogao. *Desnica se ne prepire s glavom*. Ima kraljevstvo kojim mora vladati, ali trebat će nove ljude da joj u tom pomognu. Pycelle je oronuli ulizica, Jaime je izgubio hrabrost kad je izgubio svoju ruku od mača, a Maceu Tyrellu i njegovim pajdašima Redwyneu i Rowanu ne može se vjerovati. Koliko zna, i oni su možda imali udjela u ovom. Knez Tyrell sigurno je znao da nikad neće vladati područjem Sedam Kraljevina dokle god Tywin Lannister živi.

Morat ću pažljivo manevrirati s njim. Grad je pun njegovih ljudi, a čak je uspio ugurati jednog od svojih sinova u Kraljevsku gardu, te nakanio uvući svoju kćer u Tommenovu postelju. Još je bjesnjela od pomisli da je otac pristao na zaruke Tommena i Margaery Tyrell. *Djevojka je dvostruko starija od njega i dvostruka udovica*. Mace Tyrell

je tvrdio da je njegova kći još djevica, ali Cersei je u to sumnjala. Joffreyja su ubili prije nego što je mogao leći s djevojkom, ali ona je prije njega bila udana za Renlyja... *Čovjek može voljeti okus hipokrasa, ali ako pred njega staviš vrč piva, strusit će ga dok okom trepneš.* Morat će zapovjediti knezu Varysu da otkrije što može.

To je zaustavi u mjestu. Zaboravila je na Varysa. *Trebao bi biti ovdje. Uvijek je ovdje.* Kad god se nešto važno dogodilo u Crvenoj utvrdi, eunuh bi se pojavio niotkuda. *Jaime je tu, i stric Kevan, a Pycelle je došao i otišao, ali ne i Varys.* Hladan joj prst dotakne hrbat. *On je upleten u ovo. Sigurno se bojava da će mu otac odrubiti glavu, pa je udario prvi.* Knez Tywin nikad nije volio nasmiješenog gospodara uhoda. A ako itko zna tajne Crvene utvrde, to je svakako gospodar uhoda. *Sigurno se udružio s knezom Stannisom. Na kraju krajeva, službovali su zajedno u Robertovu vijeću...*

Cersei pođe k vratima ložnice, do Ser Meryna Tranta. “Trant, dovedi mi kneza Varysa. Silom ako treba, ali nemoj ga ozlijediti.”

“Kako Vaša Milost zapovijeda.”

Ali netom što je jedan Kraljevski gardist otišao, drugi se vratio. Ser Boros Blount bio je crven u licu i stenjavao od bezglave trke uza stube. “Nema ga”, propenta kad je spazio kraljicu. Skljoka se na jedno koljeno. “Vražićak... ćelija mu je otvorena, Vaša Milosti... nigdje mu nema traga...”

San je bio istinit. “Izdala sam zapovijedi”, reče ona. “Trebao je biti pod stražom, noću i danju...”

Blountove su se grudi dizale i spuštale. “Nedostaje i jedan od tamničara. Rugen se zvao. Drugu smo dvojicu zatekli u snu.”

Jedva se svladala da ne vrisne. “Nadam se da ih niste probudili, Ser Borose. Pustite ih da spavaju.”

“Spavaju?” Podigne pogled, sav zbunjen iznad

podbratka. “Da, Vaša Milosti. Koliko dugo da—”

“Zauvijek. Pobrinite se da usnu zauvijek, ser. Ne trpim da stražari spavaju na straži.” *On je u zidovima. Ubio je oca kao što je ubio majku, i kao što je ubio Joffa.* Patuljak će doći i po nju, znala je kraljica, upravo kao što joj je starica obećala u tami onog šatora. *Nasmijala sam joj se u lice, ali posjedovala je moći. Vidjela sam svoju budućnost u kapljici krvi. Moj usud.* Noge joj postanu slabe poput vode. Ser Boros je pokušao primiti za ruku, ali kraljica ustukne pred njegovim dodirrom. Koliko zna, možda je i on jedno od Tyrionovih stvorenja. “Maknite se od mene”, reče. “*Maknite se!*” Zatetura u mjestu.

“Vaša Milosti?” reče Blount. “Da vam donesem pehar vode?”

Krv trebam, ne vodu. Tyrionovu krv, krv valonqara. Baklje se zavrte oko nje. Cersei sklopi oči i ugleda patuljka kako joj se kesi. *Ne, pomisli, ne, zamalo sam te se riješila.* Ali njegovi su joj se prsti sklopili oko vrata, a ona osjeti kako se počinju stezati.

Brienne

“Tražim djevu od trinaest ljeta”, rekla je sjedokosoj kumi pokraj seoskog zdenca. “Plemenitu djevu i vrlo lijepu, modrih očiju i crvenkasto-kestenjaste kose. Možda je putovala s krupnim vitezom od četrdeset ljeta, ili možda s dvorskom ludom. Jeste li je vidjeli?”

“Ne kol’ko se sjećam, ser”, rekla je kuma, kuckajući se po čelu. “Ali držat ću oči otvorene, to ‘oću.”

Ni kovač je nije vidio, pa ni septon u seoskoj septi, svinjar sa svojim svinjama, djevojka koja je čupala luk iz svog vrta, niti itko drugi među pukom koji je Djevica od Tartha zatekla među zemljanim potleušicama Rosbyja. Ipak, bila je uporna. *Ovo je najkraći put do Sumrakdola*, podsjećala se. *Ako je Sansa ovuda prošla, netko ju je sigurno vidio*. Pred dverima zamka postavila je pitanje dvojici kopljanika čiji su amblemi prikazivale tri crvena slova “V” iznad bijelog polja posutog hermelinima, grb kuće Rosby. “Ako je ovih dana na putu, neće još dugo ostat djevica”, reče stariji. Mlađeg je zanimalo je li djevojka tako crvenkasto-kestenjasta i među nogama.

Ovdje neću pronaći pomoć. Kad je Brienne ponovno uzjahala, opazila je mršavog dječaka na šarcu na drugom kraju sela. *S njim nisam razgovarala*, pomislila je, ali nestao je iza septe prije nego što ga je mogla potražiti. Nije ga se trudila uloviti. Najvjerojatnije nije znao ništa više od ostalih. Rosby je jedva bio nešto više od nekoliko kuća uz cestu; Sansa se nije imala razloga ovdje zadržati. Vrativši se na cestu, Brienne se zaputi na sjeveroistok pokraj voćnjaka jabuka i polja ječma, te uskoro ostavi selo i njegov zamak

daleko iza sebe.

U Sumrakdolu će pronaći svoj plijen, rekla je u sebi. *Ako je uopće prošla ovim putem.*

“Pronaći ću djevojku i čuvati je”, obećala je Brienne Ser Jaimeju, tamo u Kraljevu Grudobranu. “Zbog njezine majke kneginje. I zbog tebe.” Plemenite riječi, ali riječi je lako izgovoriti. Djela su teška. Predugo se zadržala i premalo saznala u gradu. *Trebala sam krenuti ranije... ali kamo?* Sansa Stark nestala je one noći kad je kralj Joffrey umro, a ako ju je itko otad vidio, ili imao ikakva pojma kamo je mogla otići, taj nije govorio. *Barem ne meni.*

Brienne je vjerovala da je djevojka napustila grad. Da je još u Kraljevu Grudobranu, zlatni bi je plaštevci pronašli. Sigurno je negdje otišla... ali negdje je veliko mjesto. *Da sam ja netom procvala djeva, sama i uplašena, u teškoj opasnosti, što bih učinila?* upitala se. *Kamo bih otišla?* Za nju, odgovor je bio lak. Vratila bi se u Tarth, ocu. Sansinu su ocu, međutim, odrubili glavu njoj naočigled. I njezina kneginja majka sad je mrtva, umorena u Blizancima, a Oštrozimlje, velebno uporište Starkova, opljačkano je i spaljeno, a njegov narod poklan. *Ona nema doma kojem bi se mogla vratiti, ni oca, ni majke, ni braće.* Mogla bi biti u idućem gradu, ili na brodu za Asshai; jedna se mogućnost činila jednako vjerojatnom kao i druga.

Čak i da se Sansa Stark htjela vratiti kući, kako bi tamo mogla stići? Kraljevska cesta nije bila sigurna; čak je i dijete to znalo. *Željezni* su držali Jarak Cailin preko Prevlake, a u Blizancima su sjedili Freyevi, koji su ubili Sansina brata i kneginju majku. Djevojka je mogla otputovati preko mora da je imala novca, ali luka u Kraljevu Grudobranu još se nalazila u ruševinama, dok je rijeka bila zbrka razrušenih molova i spaljenih i potonulih galija. Brienne se raspitala po pristaništu, ali nitko se nije sjećao da je neki brod otplovio u

noći kad je kralj Joffrey umro. Nekoliko trgovačkih brodova usidriilo se u zaljevu i istovarivalo čamcima, rekao joj je jedan čovjek, ali veći ih je broj nastavio dalje uz obalu prema Sumrakdolu, gdje je luka postala prometnija nego ikad.

Brienneina kobilica bila je oku ugodna i držala dobar korak. Susretala je više putnika nego što se nadala. Prosjačka braća kotrljala su se pokraj nje sa zdjelicama obješenim o uzice oko vrata. Mladi septon pretekao ju je u galopu na paripu dostojnom kneza, a kasnije je susrela skupinu nijemih sestara koje su odmahnule glavama kad im je Brienne postavila svoje pitanje. Kolona volovskih zaprega protutnjala je na jug sa žitom i vrećama vune, a kasnije je mimoišla svinjara koji je gonio svinje, te staricu u konjskoj nosiljci u pratnji stražara na konjima. Sve ih je upitala jesu li vidjeli plemenitu djevojku od trinaest ljeta plavih očiju i kestenjaste kose. Nitko ju nije vidio. Upitala je i za cestu pred sobom. “Odavde do Sumrakdola je prilično sigurno,” rekao joj je jedan čovjek, “ali iza Sumrakdola ima razbojnika i propalica u šumama.”

Samo su boj-borovi i stražarice još bili zeleni; bjelogorica je zaodjenuta crvenkaste i zlatne ogrtače, ili ih skinula da grebe po nebu smeđim i golim granama. Svaki zapuh vjetra nosio je vrtložaste oblake uvelog lišća po izrovanoj cesti. Šuštao su lepršali pokraj kopita velike riđe kobile koju joj je darovao Jaime Lannister. *Lakše je pronaći jedan list na vjetru nego jednu djevojčicu izgublenu u Zapadnim Zemljama.* Zatekla se kako se pita nije li joj Jaime dao ovaj zadatak u namjeri da se s njome okrutno našali. Možda je Sansa Stark mrtva, obezglavljena zbog svog udjela u smrti kralja Joffreyja, zakopana u nekom neoznačenom grobu. Kako bolje prikriti njezino umorstvo nego slanjem neke velike glupe djevojčure iz Tartha da je pronađe?

Jaime to ne bi učinio. Bio je iskren. Dao mi je mač, i

nazvao ga Čuvarem Zakletve. U svakom slučaju, nije bilo važno. Obećala je kneginji Catelyn da će vratiti njezine kćeri, a nijedno obećanje nije ozbiljnije od onog danog mrtvima. Mlađa je djevojčica odavna mrtva, tvrdio je Jaime; Arya koju su Lannisteri poslali na sjever da se uda za kopilana Roosea Boltona je varalica. Tako da je ostala samo Sansa. Brienne je mora pronaći.

Pred sumrak ugledala je logorsku vatru pokraj potoka. Dvojica su sjedila uz nju i pekla pastrve, dok su im oružje i oklopi bili naslagani ispod drveta. Jedan je bio star, a drugi nešto mlađi, iako nipošto mlad. Mlađi ustane da je pozdravi. Imao je velik trbuh koji je napinjao vezice njegova točkastog haljetka od srneće kože. Čupava nepotkresana brada prekrivala mu je obraze i čeljust bojom starog zlata. “Imamo dovoljno pastrva za troje, ser”, dovikne.

Nije to bio prvi put da su Brienne zamijenili za muškarca. Skinula je svoju veliku kacigu, pustivši da joj se kosa slobodno razaspe. Bila je žuta, boje prljave slame, i gotovo jednako lomljiva. Duga i tanka, zalepršala joj oko ramena. “Hvala vam, ser.”

Lutajući vitez zaškilji u nju tako ozbiljno da je shvatila kako je sigurno kratkovidan. “Gospa, je li? Naoružana i oklopljena? Illy, tako ti bogova, pogledaj *kolika* je.”

“I ja sam mislio da je vitez”, reče stari vitez, prevrćući pastrvu.

Da je Brienne bila muško, smatrali bi je krupnom; za ženu, bila je golema. *Čudovišna*, glasila je riječ koju je slušala cijeloga života. Bila je široka u ramenima i još šira u kukovima. Noge su joj bile duge, a ruke debele. Na prsima je imala više mišića nego dojki. Šake su joj bile krupne, stopala ogromna. Usto je bila i ružna, s pjegavim, konjskim licem i zubima koji su se činili gotovo preveliki za njezina usta. Nije ju trebalo podsjećati ni na što od toga. “Vitezovi,” rekče,

“jeste li vidjeli djevu od trinaest ljeta na cesti? Ima plave oči i kestenjastu kosu, i možda je u društvu krupnog, rumenog muškarca od četrdeset ljeta.”

Kratkovidni lutajući vitez počeo se po glavi. “Ne sjećam se nijedne takve djeve. Kakva je to kestenjasta kosa?”

“Smeđecrvena”, reče stariji čovjek. “Ne, vidjeli je nismo.”

“Vidjeli je nismo, moja gospo”, reče joj mlađi. “Hajde, sjašite, riba je zamalo gotova. Jeste li gladni?”

Doista je i bila, ali je također bila oprezna. Lutajući vitezovi bili su na zlu glasu. “Lutajući vitez i vitez otimač dvije su strane istog mača”, govorilo se. *Ova dvojica ne djeluju preopasno.* “Mogu li znati vaša imena, gospodo?”

“Čast mi je biti Ser Creighton Longbough, onaj o kojem pjevaju pjevači”, reče trbušasti. “Možda ste čuli za moja djela na Crnovodi. Moj suputnik je Ser Illifer Siromašni.”

Ako je postojala pjesma o Creightonu Longboughu, Brienne ju nije čula. Njihova imena nisu joj značila ništa više od njihovih grbova. Ser Creightonov zeleni štit imao je samo smeđe zaglavlje i duboko uleknuće od neke ratne sjekire. Ser Illifer nosio je štit s gironima boje zlata i hermelina, iako je sve na njemu govorilo da su jedini zlato i hermelin za koje je ikada znao oni za bojenje. Bilo mu je u najmanju ruku šezdeset godina, lica upala i uska ispod kukuljice pokrpanog, grubo tkanog ogrtača. Nosio je oklop, ali sav pjegav od mrljica hrđe. Brienne je bila za glavu viša od obojice, te k tome imala boljeg konja i bolje oružje. *Bude li me strah ovakvih, bolje mi je da zamijenim dugi mač za par pletaćih igala.*

“Hvala vam, dobri vitezovi”, rekla je. “Rado ću s vama podijeliti pastrve.” Sjahavši, Brienne skine sedlo sa svoje

kobile i napoji je, pa joj sputa noge da pase. Složi svoje oružje, štit i bisage na hrpu ispod jednog brijesta. Dotad je pastrva bila pošteno pečena. Ser Creighton joj je donio ribu, te je sjela na tlo prekriženih nogu da ju pojede.

“Uputili smo se prema Sumrakdolu, moja gospo”, reče joj Longbough dok je prstima komadao svoju pastrvu. “Bilo bi vam bolje da jašete s nama. Ceste su opasne.”

Brienne mu je mogla ispričati više o opasnosti na cestama nego što bi on možda želio znati. “Hvala vam, ser, ali ne treba mi vaša zaštita.”

“Insistiram. Pravi vitez mora braniti nježniji spol.”

Dotaknula je balčak svog mača. “Ovo će me braniti, ser.”

“Mač je dobar samo onoliko koliko čovjek koji njime barata.”

“Baratam njime dovoljno dobro.”

“Kako hoćete. Ne bi bilo ljubazno prepirati se s gospom. Pobrinut ćemo se da sigurno stignete u Sumrakdol. Sigurnije je kad troje ljudi jašu zajedno, nego kad je čovjek sam.”

Bilo nas je troje kad smo krenuli iz Rijekotoka, ali Jaime je izgubio ruku, a Cleos Frey život. “Vaši konji ne bi mogli održati korak s mojim.” Ser Creightonov smeđi škopac bio je staro rasklimano kljuse vodnjikavih očiju, a Ser Illiferov je konj izgledao mršavo i napola izgladnjelo.

“Hat me dobro služio na Crnovodi”, ustraje Ser Creighton. “Ta, ondje sam napravio pravi pokolj i zaradio tucet otkupnina. Je li moja gosa upoznata sa Ser Herbertom Bollingom? Sad ga više nećete sresti. Ubio sam ga na mjestu. Pri srazu mačeva Ser Creightona Longbougha nećete zateći u pozadini.”

Njegov se suputnik oglasi suhim hihotom. “Creigh, mani se. Takvi k’o ona nemaju potrebe za ovakvima k’o što

smo mi.”

“Takvi kao ja?” Brienne nije bila sigurna što je to značilo.

Ser Illifer uperi koštunjavi prst u njezin štit. Iako mu je boja bila ispućana i oljuštena, grb na njemu jasno se vidio: crni šišmiš na poprečno podijeljenom polju, srebrnom i zlatnom. “Nosite lažljivčev štit, na koji nemate pravo. Djed mog djeda pomog'o je ubiti zadnjeg Lothstona. Nitko se otad nije usudio pokazati tog šišmiša, crnog k'o i djela onih koji su ga nosili.”

Štit je bio onaj koji je Ser Jaime uzeo iz oružarnice u Harrenhalu. Brienne ga je pronašla u stajama sa svojom kobilom, zajedno s mnogim drugim stvarima; sedlom i ormom, dugačkom verižnjačom i velikom kacigom s vizirom, novčarkama zlata i srebra i pergamentom vrednijim od njih dvije zajedno. “Izgubila sam svoj štit”, objasnila je.

“Pravi vitez jedini je štit koji djevi treba”, junački izjavi Ser Creighton.

Ser Illifer se nije obazirao na njega. “Bosonog čovjek traži čizmu, promrznut čovjek plašt. Ali tko bi se zaogrnuo sramotom? Knez Lucas nosio je tog šišmiša, Svodnik, i Manfryd od Crne kukuljice, njegov sin. Zašto nositi takav štit, pitam se ja, ako vaši grijesi nisu još gadniji... i *svježiji*.” Isukao je svoj bodež, ružan komad jeftinog željeza. “Žena čudovišno krupna i čudovišno snažna koja skriva svoje prave boje. Creigh, pred tobom je Djevica od Tartha, koja je Renlyju prerezala kraljevsko grlo.”

“To je laž.” Renly Baratheon bio joj je više od kralja. Voljela ga je otkad je prvi put došao u Tarth na dokonu kneževskom putovanju da proslavi svoju punoljetnost. Njezin ga je otac dočekaao gozbom i zapovjedio joj da nazoči; inače bi se skrivala u svojoj odaji poput kakve ranjene zvijeri. Nije bila starija od Sanse, a podsmijeha se

bojala više nego mačeva. *Znat će za ružu*, rekla je knezu Selwynu, *smijat će mi se*. Ali Večernja Zvijezda nije popustio.

Renly Baratheon obasuo ju je pažnjom svake vrste, kao da je prava djevojka, i usto lijepa. Čak je i plesao s njom, i u njegovim rukama ona se osjećala graciozno, a noge su joj lebdjele po podu. Kasnije su je drugi molili za ples, povedeni njegovim primjerom. Od tog dana, željela je jedino biti blizu knezu Renlyju, služiti mu i štititi ga. Ali na kraju ga je iznevjerila. *Renly mi je umro na rukama, ali ja ga nisam ubila*, pomisli, ali ovi lutajući vitezovi to nikad ne bi shvatili. “Dala bih život za kralja Renlyja, i umrla sretna”, rekla je. “Nisam mu naudila. Zaklinjem se svojim mačem.”

“Vitez se zaklinje svojim mačem”, priklopi Ser Creighton.

“Zakunite se Sedmoricom”, ponuka je Ser Illifer Siromašni.

“Sedmoricom, onda. Nisam naudila kralju Renlyju. Zaklinjem se Majkom. Dabogda nikad doživjela njezinu milost ako lažem. Zaklinjem se Ocem, i molim da mi pravedno sudi. Zaklinjem se Djevicom i Staricom, Kovačem i Ratnikom. I zaklinjem se Neznancem, odveo me odmah ako govorim neistinu.”

“Dobro se kune, za jednu djevicu”, prizna Ser Creighton.

“Da.” Ser Illifer Siromašni slegne ramenima. “Pa, ako je slagala, bogovi će je kazniti.” Spremio je svoj bodež. “Prva straža je vaša.”

Dok su lutajući vitezovi spavali, Brienne je nemirno koračala po malom logoru, osluškujući pucketanje vatre. *Trebala bih odjahati dok još mogu*. Nije poznavala ove ljude, ali nije se mogla prisiliti da ih ostavi nezaštićene. Čak i u noćnoj tami, bilo je jahača na cesti, i zvukova u šumi koje

su možda stvarale sove i lisice u lovu, a možda i nisu. Stoga je Brienne koračala, i držala oštricu labavu u koricama.

Njezina je straža bila laka, sve u svemu. Tek je *kasnije* postalo teško, kad se Ser Illifer probudio i rekao da će je zamijeniti. Brienne je prostrla gunj po tlu i sklupčala se da sklopi oči. *Neću spavati*, rekla je u sebi, premda je bila umorna do kosti. Nikad nije mirno spavala u prisutnosti muškaraca. Čak i u logorima kneza Renlyja, rizik silovanja uvijek je bio prisutan. Bila je to lekcija koju je naučila pod zidinama Visovrta, i ponovno kad su ona i Jaime pali u šake Hrabrim suputnicima.

Hladnoća zemlje milila je kroz Brienneine gunjeve i prodirala joj u kosti. Uskoro joj se svaki mišić činio stisnutim i zgrčenim, od čeljusti do prstiju. Pitala se je li i Sansi Stark hladno, gdje god bila. Kneginja Catelyn je rekla da je Sansa nježna duša koja voli kolače s limunom, svilene haljine i pjesme o viteštvu, no djevojka je vidjela kako joj ocu odrubljuju glavu i nakon toga bila prisiljena na udaju za jednog od njegovih ubojica. Ako je pola priča istinito, patuljak je najokrutniji od svih Lannistera. *Ako je otrovala kralja Joffreyja, Vražićak ju je sigurno prisilio na to. Bila je sama i bez prijatelja na tom dvoru.* U Kraljevu Grudobranu Brienne je pronašla izvjesnu Brellu, jednu od Sansinih sluškinja. Žena joj je rekla da nije bilo mnogo topline između Sanse i patuljka. Možda ona bježi i od njega i od Joffreyjeva umorstva.

Kakve god je snove Brienne sanjala, oni su nestali kad ju je probudila zora. Noge su joj od ledenog tla bile ukočene poput drva, ali nitko ju nije napastovao, a njezina je imovina ostala netaknuta. Lutajući vitezovi bili su na nogama. Ser Illifer je komadao vjevericu za doručak, dok je Ser Creighton stajao sučelice drvetu, dugo i zadovoljno prazneći mjehur. *Lutajući vitezovi, pomislila je, stari, tašti, debeli i*

kratkovidni, ali poštteni ljudi uza sve to. Razveselila ju je spoznaja da još ima časnihi ljudi na svijetu.

Zajutriti su pečenu vjevericu, paštetu od žira i ukiseljeno povrće, dok ju je Ser Creighton zabavljao svojim podvizima na Crnovodi, gdje je ubio tucet strašnih vitezova za koje ona nikad nije čula. “O, bila je to rijetka borba, moja gospo,” rekao je, “rijetka i krvava kavga.” Priznao je da se i Ser Illifer junački borio u boju. Sam Illifer malo je govorio.

Kad je došlo vrijeme da nastave put, vitezovi su uhvatili korak s obje njezine strane, poput stražara koji štite kakvu plemenitu gospu... iako je ova gospa bila viša od oba svoja zaštitnika i k tome bolje naoružana i oklopljena. “Je li itko prošao pokraj nas za vrijeme vaših straža?” upita ih Brienne.

“Kao na primjer djeva od trinaest ljeta, crvenkastokestenjaste kose?” reče Ser Illifer Siromašni. “Nije, moja gospo. Nije nitko.”

“Ja sam ih vidio par”, dometne Ser Creighton. “Jedan mali seljačić projahao je na šarcu, a sat kasnije tucet ljudi prošlo je pješice s motkama i kosama. Opazili su našu vatru, i zastali da odmjere naše konje, al’ pokazao sam im komadić svog čelika i rekao da nastave put. Grubi momci, prema njihovu izgledu, i očajni, al’ ne tako očajni da se poigraju sa Ser Creightonom Longboughom.”

Ne, pomisli Brienne, ne tako očajni. Okrene lice da sakrije osmijeh. Nasreću, Ser Creighton je bio previše zaokupljen pričom o svojoj epskoj bici s Vitezom od Crvenog Pileta da opazi djevičin podsmijeh. Bilo je dobro imati suputnike na cesti, čak i suputnike poput ove dvojice.

Bilo je podne kad je Brienne začula pjesmu koja je dopirala kroz golo, smeđe drveće. “Kakav je to zvuk?” upita Ser Creighton.

“Glasovi, uzdignuti u molitvi.” Brienne je poznavala

napjev. *Preklinju Ratnika da ih zaštiti, mole Staricu da im prosvijetli put.*

Ser Illifer Siromašni isuče svoju istrošenu oštricu i zaustavi konja da pričeka njihov dolazak. "Sada su blizu."

Pjesma je ispunila šumu poput pobožne grmljavine. Odjednom se izvor zvuka pojavio na cesti pred njima. Predvodila ga je skupina prosjačke braće, zapuštenih bradatih muškaraca u haljama od kostrijeti, nekih bosih, a nekih u sandalama. Slijedilo ih je šezdesetak muškaraca, žena i djece, pjegava krmača i nekoliko ovaca. Nekolicina je nosila sjekire, a još više ih je imalo grube drvene kijače i batine. U sredini su kotrljali taljige na dva kotača od sivog i raskoljenog drva, nakrcane lubanjama i slomljenim komadićima kosti. Kad su spazili lutajuće vitezove, prosjačka se braća zaustave, a pjevanje zamre. "Dobri vitezovi," reče jedan, "Majka vas voli."

"I tebe, brate", reče Ser Illifer. "Tko ste vi?"

"Siromašni ljudi", reče krupni čovjek sa sjekirom. Unatoč hladnoći jesenje šume, nije nosio košulju, a na grudima mu bijaše urezana sedmerokraka zvijezda. Andalski ratnici urezivali su takve zvijezde u svoju kožu kad su prvi put prešli usko more da napadnu kraljevstva Prvih ljudi.

"Zaputiti smo se u grad", reče visoka žena koja je vukla kola, "da odnesemo ove svete kosti blaženom Baeloru, i potražimo pomoć i zaštitu od kralja."

"Pridružite nam se, prijatelji", ponuka ih suhonjavi mali čovjek u otrcanoj septonskoj halji, koji je nosio kristal na remenu oko vrata. "Zapadnim Zemljama treba svaki mač."

"Putujemo u Sumrakdol," objavi Ser Creighton, "ali možda bismo vas mogli otpratiti do Kraljeva Grudobrana."

"Ako imate novca da nam platite za tu pratnju", doda Ser Illifer, koji je izgleda bio i praktičan, a ne samo

siromašan.

“Vrapci ne trebaju zlato”, reče septon.

Ser Creighton se zbuni. “Vrapci?”

“Vrapci su najskromnije i najobičnije ptice, kao što smo mi najskromniji i najobičniji ljudi.” Septon je imao mršavo oštro lice i kratku bradu, prošaranu sijedom i smeđim dlakama. Tanka mu je kosa bila zalizana i svezana na zatiljku, a noge bose i crne, čvornate i tvrde poput korijenja stabala. “Ovo su kosti svetaca, umorenih zbog njihove vjere. Služili su Sedmorici do smrti. Neki su umrli od gladi, neki su bili mučeni. Bezbožnici i štovatelji demona orobili su septe i silovali djevice i majke. Čak su napastovali i nijeme sestre. Naša Majka na Nebesima plače u svom bolu. Vrijeme je da svi pomazani vitezovi zaborave svoje svjetovne gospodare i obrane našu Svetu Vjeru. Pođite s nama u grad, ako volite Sedmoricu.”

“Jako ih volim,” reče Illifer, “ali moram jesti.”

“Kao i sva Majčina djeca.”

“Putujemo u Sumrakdol”, glatko odbije Ser Illifer.

Jedan od prosjačke braće pljune, a neka žena jaukne.

“Vi ste lažni vitezovi”, reče krupni čovjek sa zvijezdom urezanom na grudima. Nekoliko drugih zamahne kijačama.

Bosonogi septon umiri ih riječima. “Ne osuđujte, jer to je Očev posao. Pustite ih da prođu u miru. I oni su siroti ljudi, izgubljeni u svijetu.”

Brienne podbode svoju kobilu naprijed. “I moja se sestra izgubila. Djevojčica od trinaest ljeta crvenkasto-kestenjaste kose, lijepog izgleda.”

“Sva su Majčina djeca lijepog izgleda. Neka Djevica čuva tu siroticu... kao i vas.” Septon podigne jedno uže taljiga na rame, te stane povlačiti. Prosjačka braća ponovno nastaviše pjesmu. Brienne i lutajući vitezovi sjedili su na svojim konjima dok je povorka polako prolazila pokraj njih,

slijedeći izrovanu cestu prema Rosbyju. Zvuk njihovog pjevanja polako se gubio i napokon zamro.

Ser Creighton odigne guz sa sedla da se počese.

“Kakav bi to čovjek ubio svetog septona?”

Brienne je znala kakav. Blizu Djevičina Jezerca, sjetila se, Hrabri su suputnici jednog septona objesili za pete s grane drveta i na njegovu truplu vježbali gađanje lukom i strijelom. Pitala se jesu li i njegove kosti naslagane na one taljige s ostalima.

“Čovjek bi trebao biti budala da siluje nijemu sestru”, govorio je Ser Creighton. “Čak i da stavi ruke na nju... kaže se da su one Neznanceve supruge, a da su njihovi ženski dijelovi hladni i vlažni kao led.” Zirnuo je prema Brienne. “Uh... ispričavam se.”

Brienne potjera svoju kobilu prema Sumrakdolu. Trenutak kasnije, za njom pođe Ser Illifer, a Ser Creighton je uhvatio začelje.

Tri sata kasnije nabasali su na još jednu skupinu koja je klipsala prema Sumrakdolu; trgovca i njegove slugе, u pratnji još jednog lutajućeg viteza. Trgovac je jahao na pjegavoj sivoj kobili, dok su mu slugе naizmjenice vukli kola. Četvorica su potezala konopce dok su druga dvojica hodala pokraj kotača, ali kad su začuli zvuk konja, okupili su se oko kola sa spremnim štapovima od jasena. Trgovac je izvadio samostrel, a vitez mač. “Oprostit ćete mi što sam sumnjičav,” dovikne trgovac, “ali vremena su burna, a ja imam samo dobrog Ser Shadricha da me brani. Tko ste vi?”

“Pa,” uvrijeđeno će Ser Creighton, “ja sam slavni Ser Creighton Longbough, koji se netom vratio iz bitke na Crnovodi, a ovo je moj suputnik, Ser Illifer Siromašni.”

“Ne želimo vam zlo”, reče Brienne.

Trgovac je sumnjičavo odmjeri. “Moja gospo, trebali biste biti kod kuće, na sigurnom. Zašto nosite tako nepriličnu

odoru?”

“Tragam za svojom sestrom.” Nije se usudila spomenuti Sansino ime, jer je bila optužena za ubojstvo kralja. “Plemenita je djeva i lijepa, plavih očiju i crvenkasto-kestenjaste kose. Možda ste je vidjeli u društvu krupna viteza od četrdeset ljeta, ili pijane lude.”

“Ceste su pune pijanih luda i ukradenih djeva. A što se krupnih vitezova tiče, teško je ikojem poštenom čovjeku zadržati okrugao trbuh kad tolikima nedostaje hrane... iako vaš Ser Creighton, čini se, baš i ne gladuje.”

“Imam krupne kosti”, ostao je uporan Ser Creighton. “Da neko vrijeme jašemo zajedno? Ne sumnjam u junaštvo Ser Shadricha, ali on mi se čini malenim, a tri su oštrice bolje od jedne.”

Četiri oštrice, pomisli Brienne, ali zadrži jezik za zubima.

Trgovac pogleda svog pratioca. “Što vi velite, ser?”

“Oh, njih troje se ne treba bojati.” Ser Shadrich bijaše žilav čovjek lisičjeg lica s oštrim nosom i busenom riđe kose, koji je jahao na mršavom kestenjastom trkaćem konju. Iako nije djelovao viši od metar i pol, držao se samosvjesno. “Jedan je star, drugi debeo, a treći je žensko. Neka nam se pridruže.”

“Kako vi kažete.” Trgovac spusti samostrel.

Kad su nastavili put, unajmljeni vitez uspori kas i odmjeri je od glave do pete kao da je komad dobre slane svinjetine. “Baš si kršna, zdrava curetina, rek'o bih.”

Ser Jaimejevo rугanje duboko ju je pogađalo; čovječuljkove su je riječi jedva dirale. “Div, u usporedbi s nekima.”

Nasmijao se. “I ja sam dovoljno velik gdje je važno, curo.”

“Trgovac vas je nazvao Shadrich.”

“Ser Shadrich od Sjenovitog Dola. Neki me zovu Ludi Miš.” Okrene štit da joj pokaže svoj grb, krupnog bijelog miša divljih crvenih očiju na polju kosih pruga smeđe i modre boje. “Smeđa je za zemlje kojima sam krstario, a modra za rijeke koje sam prešao. Miš sam ja.”

“I jeste li ludi?”

“O, posve. Običan miš bježi od krvi i bitke. Ludi miš ih traži.”

“Čini se da ih rijetko pronađe.”

“Pronađem ih dovoljno. Istina, nisam turnirski vitez. Čuvam svoju hrabrost za bojišnicu, ženo.”

Ženo je donekle bolje od *curetino*, pretpostavi ona. “Vi i dobri Ser Creighton onda imate mnogo toga zajedničkog.”

Ser Shadrich se nasmije. “O, sumnjam, ali moguće je da smo ti i ja na sličnom zadatku. Izgubljena sestra, je li? Plavih očiju i crvenkasto-kestenjaste kose?” Ponovno se nasmije. “Nisi jedini lovac u šumi. I ti tražiš Sansu Stark.”

Brienne je zadržala lice bezizražajnim da sakrije obeshrabrenost. “Tko je ta Sansa Stark, i zašto je tražite?”

“Zbog ljubavi, čega drugog?”

Ona nabere čelo. “Ljubavi?”

“Da, ljubavi prema zlatu. Za razliku od tvog dobrog Ser Creightona, ja se jesam borio na Crnovodi, ali na gubitničkoj strani. Otkupnina me posve uništila. Znaš tko je Varys, vjerujem? Uškopljenik je ponudio debelu kesu zlata za tu djevojku za koju nikad nisi čula. Nisam pohlepan čovjek. Kad bi mi neka prevelika djevojčura pomogla da pronađem to neposlušno dijete, podijelio bih Paukov novac s njom.”

“Mislila sam da ste u službi ovog trgovca.”

“Samo do Sumrakdola. Hibald je škrt koliko i strašljiv. A vrlo je strašljiv. Što kažeš, *curetino*?”

“Ne znam ni za kakvu Sansu Stark”, ustraje ona.

“Tražim svoju sestru, plemenitu djevojku...”

“... plavih očiju i crvenkasto-kestenjaste kose, da. Molim te, tko je taj vitez koji putuje s tvojom sestrom? Ili taj luda, kažeš?” Ser Shadrich nije pričekao njezin odgovor, što je bilo dobro, jer ga nije imala. “Izvjestan luda nestao je iz Kraljeva Grudobrana u noći kad je kralj Joffrey umro, krupan momak s nosom punim napuklih žilica, zvan Ser Dontos Crveni, nekoć od Sumrakdola. Nadam se da tvoju sestru i *njezinog* pijanu ludu neće zamijeniti za malu Starkicu i Ser Dontosa. To bi bilo vrlo nezgodno.” On podbode petama svog trkaćeg konja i otkaše naprijed.

Čak je i Jaime Lannister rijetko znao napraviti toliku budalu od Brienne. *Nisi jedini lovac u šumi*. Brella joj je ispričala kako je Joffrey oduzeo Ser Dontosu viteštvo, i kako je kneginjica Sansa preklinjala Joffreyja za njegov život. *Pomogao joj je pobjeći*, zaključila je Brienne kad je čula priču. *Pronađi Ser Dontosa, i pronaći ćeš Sansu*. Trebala je znati da će biti i drugih koji su to uvidjeli. *Neki će možda čak i biti manje ugodni od Ser Shadricha*. Mogla se samo nadati da je Ser Dontos dobro sakrio Sansu. *Ali ako je tako, kako ću je ikad pronaći?*

Zgrbila je ramena i nastavila jahati, namrgođena.

Pala je noć prije nego što je njihova družina naišla na svratište, visoku, drvenu zgradu koja je stajala pokraj ušća rijeka, na starom kamenom mostu. Tako glasi i ime svratišta, rekao im je Ser Creighton: Stari kameni most. Gazda mu je bio prijatelj. “Nije loš kuhar, a u sobama nema više buha nego inače”, jamčio je. “Tko je za toplu postelju noćas?”

“Mi ne, osim ako ih tvoj prijatelj ne dijeli besplatno”, reče Ser Illifer Siromašni. “Nemamo novca za sobe.”

“Mogu platiti za nas troje.” Brienne nije manjkalo novca; Jaime se pobrinuo za to. U svojim bisagama pronašla je novčarku nabrekli od srebrnih jelenjaka i brončanih

zvijezda, još jednu manju punu zlatnih zmajeva, i pergament koji je zapovijedao svim vjernim kraljevim podanicima da pomognu nositeljici, Brienne od kuće Tarth, koja izvršava zadaću Njegove Milosti. Pergament je bio potpisan dječjom rukom Tommena, Prvog svog imena, kralja Andala, Rhoynaraca i Prvih ljudi, i gospodara Sedam Kraljevina.

Hibald je također bio za to da se zaustave, te je naložio svojim ljudima da ostave kola blizu staja. Toplo žuto svjetlo sjalo je kroz romboidna okna na prozorima svratišta, a Brienne je začula pastuha kako njišti na miris njezine kobile. Otpuštala je sedlo kad je neki dječak izašao na vrata staje i rekao, "Dopustite meni, ser."

"Nisam ja *ser*" reče mu ona, "ali možeš preuzeti konja. Pobrini se da ga nahraniš, iščetkaš i napojiš."

Dječak porumeni. "Oprostite, gospojo. Mislio sam..."

"To je česta zabuna." Brienne mu preda uzde i pođe za ostalima u svratište, s bisagama preko ramena i prostirkom smotanom ispod ruke.

Piljevina je prekrivala daščani pod zajedničke prostorije, a zrak je vonjao na hmelj, dim i meso. Pečenka je kapala i pucketala iznad vatre, zasad zanemarena. Šest mještana sjedilo je za stolom u razgovoru, ali ušutjeli su kad su stranci ušli. Brienne je osjećala njihove poglede na sebi. Unatoč verižnjači, plaštu i kožnom haljetku, bilo joj je kao da je naga. Kad je jedan čovjek rekao: "Pogledajte ono", znala je da ne misli na Ser Shadricha.

Gazda se pojavi, noseći po tri vrča u svakoj ruci i prolijevajući pivo sa svakim korakom.

"Imate li slobodnih soba, dobri čovječe?" upita ga trgovac.

"Može bit da imam," odgovori gazda, "za one koji imadu para." Ser Creighton Longbough vidno se uvrijedi. "Naggle, zar se tako pozdravlja stari prijatelj? To sam ja,

Longbough.”

“To si zaista ti. Dužan si mi sedam jelenjaka. Pokaži mi štogod srebra i ja ću ti pokazat postelju.” Krčmar odloži vrčeve jedan po jedan, prolivši pritom još piva po stolu.

“Platit ću jednu sobu za sebe, i drugu za moja dva suputnika.” Brienne pokaže na Ser Creightona i Ser Illifera.

“I ja ću uzeti sobu”, reče trgovac, “za sebe i dobrog Ser Shadricha. Moji će sluge spavati u vašim stajama, ako vam je po volji.”

Krčmar ih odmjeri od glave do pete. “Nije mi po volji, al’ pristajem. ‘Oćete l’ htjet večeru? Ono na ražnju je dobra kozletina.”

“Sam ću prosuditi o njezinoj kvaliteti”, izjavi Hibald. “Moji će se ljudi zadovoljiti kruhom i mašću.”

I tako su večerali. Brienne je i sama kušala kozletinu, nakon što je otišla za gazdom na kat, utisnula mu par novčića u dlan i spremila svoje stvari u drugu sobu koju joj je pokazao. Naručila je kozletine i za Ser Creightona i Ser Illifera, jer su oni s njom podijelili svoje pasturve. Lutajući vitezovi i septon zalijevali su meso pivom, ali Brienne je popila šalicu kozjeg mlijeka. Slušala je razgovor za stolom, očajnički se nadajući da će čuti nešto što bi joj pomoglo da pronađe Sansu.

“Dolazite iz Kraljeva Grudobrana”, reče jedan mještani Hibald. “Je l’ istina da je Kraljosjek osakaćen?”

“Istina je”, odgovori Hibald. “Izgubio je ruku od mača.”

“Da,” reče Ser Creighton, “čujem da mu ju je odgrizao strahovuk, jedno od onih čudovišta koje se spustilo sa sjevera. Ništa dobro nikad nije došlo sa sjevera. Čak su im i bogovi čudni.”

“Nije to bio vuk”, čula je Brienne sebe kako govori. “Ser Jaimeju je ruku odsjekao qohorski plaćenik.”

“Nije lako boriti se drugom rukom”, primijeti Ludi Miš.

“Bah”, reče Ser Creighton Longbough. “Ja se slučajno dobro tučem i jednom i drugom.”

“O, ne sumnjam u to.” Ser Shadrach nazdravi svojim vrčem.

Brienne se sjeti svoje borbe sa Ser Jaimejem u šumi. Jedva je uspijevala odbiti njegovu oštricu. *Bio je slab od utamničenja, i okovanih zglavaka. Nijedan vitez u Sedam Kraljevina ne bi se mogao mjeriti s njime u punoj snazi, bez lanaca koji bi ga sputavali.* Jaime je načinio mnoga zlodjela, ali čovjek se znao *boriti!* Njegovo sakaćenje bilo je čudovišno okrutno. Jedno je ubiti lava, a nešto posve drugo odsjeći mu šapu i ostaviti ga slomljena i ošamućena.

Odjednom je zajednička prostorija postala previše bučna da u njoj izdrži i trenutak dulje. Ona promrmlja laku noć i ode leći. Strop njezine sobe bio je nizak; dok je ulazila s malom svijećom u ruci, Brienne se morala sagnuti da se ne udari glavom. Jedinu namještaj bio je krevet dovoljno prostran da primi šestoricu, i komadić lojanice na prozorskoj dasci. Upalila ga je malom svijećom, zabravila vrata, te objesila pojas s mačem o stup kreveta. Njezine su korice bile jednostavne, drvo omotano ispucanom smeđom kožom, a mač još jednostavniji. Kupila ga je u Kraljevu Grudobranu kako bi zamijenila oštricu koju su joj ukrali Hrabri suputnici. *Renlyjev mač.* Još ju je boljelo saznanje da ga je izgubila.

Ali imala je još jedan dugi mač, skriven u prostirci. Sjela je na krevet i izvukla ga. Zlato je treperilo žutom bojom na svjetlu svijeće, a rubini tinjali crvenom. Kad je isukala Čuvara Zakletve iz kićenih korica, Brienne zastane dah u grlu. Valići su se mreškali crno i crveno, duboko u čeliku. *Valyrijski čelik, čarolijom iskovan.* Bio je to mač dostojan junaka. Kad je bila mala, dojlja joj je punila uši

pričama o junaštvu, zabavljajući je plemenitim podvizima Ser Galladona od Mornea, Lude Floriana, princa Aemona Zmajevskog Viteza i drugih velikana. Svaki je čovjek nosio slavni mač, a Čuvar Zakletve svakako je spadao u njihovo društvo, iako ona sama nije. “Branit ćeš kćer Neda Starka čelikom Neda Starka”, obećao je Jaime. Kleknuvši između kreveta i zida, uzela je oštricu i izrekla nijemu molitvu Starici, čija je zlatna svjetiljka pokazivala ljudima put kroz život. *Vodi me, pomoli se, osvijetli put preda mnom, pokaži mi cestu koja vodi do Sanse.* Iznevjerila je Renlyja, iznevjerila je kneginju Catelyn. Ne smije iznevjeriti Jaimeja. *Povjerio mi je svoj mač. Povjerio mi je svoju čast.*

Kasnije se ispružila na krevetu što je bolje mogla. Bez obzira na svu svoju širinu, nije bio dovoljno dug, pa je Brienne legla poprijeko. Čula je zveket vrčeva odozdo i glasove koji su dopirali uza stube. Buhe o kojima je Longbough govorio udostojile su se pojaviti. Češkanje ju je držalo budnom.

Čula je kad se Hibald uspeo stubama, a nešto kasnije i vitezove. “... ne znam kako se zvao,” govorio je Ser Creighton dok je prolazio, “ali na štitu je nosio žarkocrvenog pilića, a s oštrice mu je kapala krv...” Glas mu se izgubio, a negdje iznad vrata su se otvorila i zatvorila.

Njezina je svijeća dogorjela. Tama se spustila na Stari kameni most, a svratište je toliko utihnulo da je čula žubor rijeke. Tek tada Brienne je ustala da pokupi svoje stvari. Otvorila je vrata, osluhnula, bosa sišla stubištem. Vani je obula čizme i požurila do staja da osedla svoju riđu kobilu, nijemo zamolivši za oprost Ser Creightona i Ser Illifera dok se uspinjala u sedlo. Jedan od Hibaldovih slugu probudio se kad je projahala pokraj njega, ali nije je ni pokušao zaustaviti. Kopita njezine kobile zvonila su po starom kamenom mostu. Tada se drveće sklopi oko nje, crno poput

ugljena i puno duhova i uspomena. *Dolazim po vas, kneginjice Sansa*, pomislila je dok je jahala kroz tamu. *Ne bojte se. Nema mi odmora dok vas ne pronađem.*

Samwell

Sam je čitao o Drugima kad je spazio miša.

Oči su mu bile krvave i bolne. *Ne smijem ih toliko trljati*, uvijek se opominjao dok ih je trljao. Svrbejele su i suzile zbog prašine, a prašine je ovdje dolje bilo posvuda. Mali oblaci prašine ispunili bi zrak kad god bi okrenuo stranicu, a dizala se u velikim količinama kad god bi premjestio hrpu knjiga da pogleda što se skriva na dnu.

Sam nije znao koliko je vremena prošlo otkad je zadnji put spavao, ali jedva je prst preostao od debele lojanice koju je upalio kad je počeo čitati neuredan svežanj odvojenih stranica koji je pronašao svezan dretvom. Bio je pakleno umoran, ali bilo je teško zaustaviti se. *Još jednu knjigu*, rekao je u sebi, *onda ću prestati. Još jedan svezak, samo jedan. Još jednu stranicu, a onda ću poći gore, odmoriti se i prezalogajiti*. Ali uvijek je postojala nova stranica nakon te, i još jedna nakon te, a druga je knjiga čekala ispod hrpe. *Samo ću na brzinu proviriti da vidim o čemu se u ovoj radi*, pomislio bi, i prije nego što je toga bio svjestan, pročitao bi je do pola. Nije pojeo ništa od one zdjele juhe od graha i slanine s Pypom i Grennom. *Pa, osim kruha i sira, ali to je bio samo zalogaj*, pomislio je. Tada je bacio letimičan pogled na prazan pladanj, i spazio miša kako se gosti mrvicama kruha.

Miš je bio velik kao polovica njegova malog prsta, crnih očica i mekog sivog krzna. Sam je znao da bi ga trebao ubiti. Miševi više vole kruh i sir, ali jedu i listine. Pronašao je mnogo mišjeg izmeta među policama i hrpama, a neki od kožnih uveza na knjigama pokazivali su tragove glodanja.

Ali to je tako majušan stvor. I gladan. Kako mu može uskratiti nekoliko mrvica? Samo jede knjige...

Nakon toliko sati u stolici Samu su leđa bila ukočena poput daske, a noge napola utrnule. Znao je da nije dovoljno brz da uhvati miša, ali možda bi ga mogao zgnječiti. Pokraj njegova lakta počivao je masivan, u kožu uvezan primjerak *Ljetopisa Crnog Kentaura*, detaljan izvještaj septona Jorquena o devet godina službe Orberta Caswella kao Vrhovnog zapovjednika Noćne straže. Postojala je stranica za svaki dan njegova mandata, od kojih je svaka naizgled počinjala rečenicom: “Knez Orbert je ustao u zoru i ispraznio crijeva”, osim posljednje, koja je glasila: “Knez Orbert je pronađen mrtav tijekom noći.”

Nijedan miš nije ravan septonu Jorquenu. Vrlo polako, Sam uzme knjigu lijevom rukom. Bila je debela i teška, a kad ju je pokušao podići jednom rukom, kliznula mu je iz punašnih prstiju i tresnula na pod. Miš je nestao u tren oka, munjevito brz. Samu lakne. Gnječenje sirotog malog bića zadalo bi mu noćne more. “Ali ne smiješ jesti knjige”, reče naglas. Možda bi trebao donijeti još sira kad idući put siđe ovamo.

Izenadio se kako je svijeća nisko dogorjela. Je li juha od graha i slanine bila danas ili jučer? *Jučer. Sigurno je bilo jučer.* Spoznaja ga je natjerala da zijevne. Jon će se pitati što mu se dogodilo, iako će meštar Aemon nedvojbeno razumjeti. Prije nego što je izgubio vid, meštar je volio knjige jednako kao Samwell Tarly. Razumio je da se čovjek ponekad u njima može izgubiti, kao da svaka stranica predstavlja prolaz u drugi svijet.

Podigavši se na noge, Sam načini grimasu zbog žmaraca u listovima. Stolica je bila vrlo tvrda, te mu se usijecala u stražnju stranu bedara kad bi se nagnuo nad knjigom. *Moram se sjetiti da ponesem jastuk.* Bilo bi još

bolje da može spavati tu dolje, u ćeliji koju je pronašao napola skrivenu iza četiri škrinje pune nepričvršćenih stranica koje su ispale iz pripadajućih knjiga, ali nije želio ostaviti meštra Aemona tako dugo samog. U posljednje vrijeme nije bio pri snazi, te mu je trebala pomoć, posebno oko gavranova. Aemon je imao Clydasa, dakako, ali Sam je bio mlađi i bolji s pticama.

Sa svežnjem knjiga i svitaka pod lijevom rukom i svijećom u desnoj, Sam se zaputi kroz tunele koje su braća nazivala crvičnjacima. Blijeda zraka svjetla obasjavala je strme kamene stube koje su vodile na površinu, pa je znao da je svanuo dan. Ostavio je svijeću da gori u zidnoj niši i stao se penjati. Do pete stube već je teško disao. Na desetoj je zastao da premjesti knjige u desnu ruku.

Izašao je pod nebo boje bijela olova. *Snježno nebo*, pomisli Sam, žmirnuvši uvis. Ta mu je mogućnost probudila nelagodu. Sjetio se noći na Šaci Prvih ljudi kad su se utvare i snjegovi ujedinili. *Ne budi takova kukavica*, pomislio je. *Okružen si svojom Zakletom braćom, a da ne spominjemo Stannisa Baratheona i sve njegove vitezove*. Utvrde i kule Crnog Zamka uzdizale su se oko njega, bačene u sjenu ledenom neizmjeranošću Zida. Mala vojska gmizala je po ledu na četvrt puta do vrha, gdje su se nove zavojite stube polako uspinjale prema spoju s ostacima starih. Zvuci pila i čekića odjekivali su od leda. Jon je graditelje uposlio danonoćno na tom zadatku. Sam je neke čuo kako se tuže zbog toga za večerom, tvrdeći da ih knez Mormont nikad nije tjerao da rade ni upola toliko. Međutim, bez velikog stubišta nije bilo puta do vrha Zida osim željeznim vitlom. A koliko god da je Samwell Tarly mrzio stube, još je više mrzio kavez na vitlu. Uvijek bi zatvorio oči kad se vozio u njemu, uvjeren da će lanac svakog trena pući. Svaki put kad bi željezni kavez zastrugao po ledu, srce bi mu na trenutak

prestalo kucati.

Ovdje je prije dvjesto godina bilo zmajeva, zateče se Sam kako razmišlja dok je promatrao polagano spuštanje kaveza. Oni bi samo odletjeli na vrh Zida. Kraljica Alysanne posjetila je Crni Zamak na svom zmaju, a Jaehaerys, njezin kralj, stigao je za njom na svome. Je li Srebrokrila ostavila za sobom koje jaje? Ili je Stannis pronašao jaje na Zmajevu Kamenu? Čak i da ima jaje, kako bi ga mogao oživjeti? Baelor Blaženi molio se nad svojim jajima, a drugi su Targaryeni pokušavali izleći svoja pomoću vradžbina. Za sav taj trud dobili su samo farsu i tragediju.

“Samwelle,” reče turoban glas, “išao sam po tebe. Rekli su mi da te dovedem Vrhovnom zapovjedniku.”

Pahulja sleti na Samov nos. “Jon me želi vidjeti?”

“Što se toga tiče, ne bih znao reći”, reče Žalosni Edd Toilet. “Osobno nisam želio vidjeti ni pola od onog što sam vidio, a nisam vidio ni pola od onog što sam želio. Mislim da želja s time nema veze. Ali ti svejedno radije idi. Knez Snow želi s tobom razgovarati čim završi s Crasterovom ženom.”

“Gilly.”

“To je ona. Da je moja dovilja izgledala kao ona, još bih bio na sisi. Moja je imala brkove.”

“Većina ih koza ima”, dovikne Pyp kad su se on i Grenn pojavili iza ugla, s dugim lukovima u ruci i tobolcima strijela na leđima. “Gdje si bio, Pokositelju? Nedostajao si nam sinoć za večerom. Cijeli je pečeni vol ostao nepojeden.”

“Ne zovi me Pokositelj.” Sam se nije obazirao na peckanje oko vola. Takav je bio Pyp. “Čitao sam. Dolje je bio miš...”

“Ne spominji miševe Grennu. On se užasava miševa.”

“Nije istina”, izjavi Grenn ogorčeno.

“Previše se bojiš da bi jednoga pojeo.”

“Pojeo bih više miševa od tebe.”

Žalosni Edd Toilet uzdahne. “Kad sam bio momak, jeli smo miševe samo na posebnim svečanostima. Bio sam najmlađi, pa bih uvijek dobio rep. U repu nema ništa mesa.”

“Gdje je tvoj luk, Same?” upita Grenn. Ser Alliser ga je znao zvati *Tur*, a činilo se da svakog dana sve više nalikuje tom imenu. Stigao je na Zid krupan ali spor, široka vrata, široka struka, crvena lica i nespretan. Iako bi mu se vrat još uvijek zacrvenio kad bi ga Pyp zbunio nekom šalom, sati rada s mačem i štitom sploštili su mu trbuh, očvrsnuli ruke, raširili prsa. Bio je *snažan*, i dlakav poput tura. “Ulmer te očekivao kod nišana.”

“Ulmer”, reče Sam postišeno. Gotovo prvo što je Jon Snow učinio kao Vrhovni zapovjednik bilo je da uvede svakodnevnu obuku iz streličarstva za cijelu posadu, čak i za upravitelje i kuhare. Straža pridaje preveliku važnost maču, a premalu luku, rekao je, što je zaostalo iz vremena kad je svaki deseti brat bio vitez, umjesto svaki stoti. Sam je uviđao razboritost takve odluke, ali je mrzio vježbu s dugim lukom gotovo jednako kao uspinjanje stubama. Kad je nosio rukavice, nikad ništa nije mogao pogoditi, ali kad bi ih svukao, zaradio bi žuljeve na prstima. Ti su lukovi bili *opasni*. Satenu je tetiva otkinula pola nokta s palca. “Zaboravio sam.”

“Slomio si srce divljačkoj princezi, Pokositelju”, reče Pyp. Odnedavna, Val ih je počela promatrati s prozora svoje odaje u Kraljevoj kuli. “Tražila te.”

“Nije! Ne govori to!” Sam je samo dvaput razgovarao s Val kad ju je meštar Aemon posjetio kako bi provjerio jesu li bebe zdrave.

Princeza je bila tako lijepa da se često zatekao kako muca i rumeni u njezinoj blizini.

“Zašto ne?” upita Pyp. “Želi tvoju djecu. Možda bismo te trebali zvati Sam Zavodnik.”

Sam porumeni. Kralj Stannis ima planove za Val, znao je; ona je bila vezivo kojim je on nakanio zapečatiti mir između sjevernjaka i slobodnjaka. “Danas nemam vremena za streličarstvo, moram posjetiti Jona.”

“Jona? Jona? Znamo li ikog tko se zove Jon, Grenne?”

“Misli na Vrhovnog zapovjednika.”

“*Ohhh*. Veliki Knez Snow. Dakako. Zašto ga želiš vidjeti? Pa on ne umije čak ni micati ušima.” Pyp stane micati svojima da pokaže kako on može. Bile su to krupne uši, i crvene od studeni. “On je sada pravi *knez* Snow, previše plemenit za ovakve kao mi.”

“Jon ima svoje dužnosti”, reče Sam u njegovu obranu. “Zid je njegov, i sve što s tim ide.”

“Čovjek ima dužnosti i prema svojim prijateljima. Da nije bilo nas, Janos Slynt nam je mogao postati Vrhovni zapovjednik. Knez Janos bi poslao Snowa u izviđanje gologa na mazgi. ‘Skokni do Crasterove tvrđe’, rekao bi, ‘i donesi mi plašt i čizme Starog Medvjeda.’ Spasili smo ga toga, a on sad ima previše *dužnosti* da popije pehar kuhanog vina uz vatru?”

Gren se složi. “Dužnosti ga ne drže podalje od dvorišta. Gotovo da nema dana kad se tamo s nekim ne tuče.”

To je bila istina, Sam je morao priznati. Jednom, kad se Jon došao posavjetovati s mešтром Aemonom, Sam ga je upitao zašto provodi toliko vremena u mačevanju. “Stari Medvjed nikad nije toliko vježbao kad je bio Vrhovni zapovjednik”, istaknuo je. Umjesto odgovora, Jon je utisnuo Dugu Pandžu u Samovu ruku. Dopustio mu je da osjeti lakoću i ravnotežu, uputio ga da okrene oštricu tako da valići zatrepere u poput dima tamnoj kovini. “Valyrijski čelik,” rekao je, “čarolijom prekovan i oštar poput britve, gotovo neuništiv. Mačevalac bi trebao biti jednako dobar kao njegov

mač, Sam. Duga Pandža je valyrijski čelik, ali ja nisam. Poluruki bi me ubio jednako lako kao što bi ti zgnječio stjenicu.”

Sam mu je vratio mač. “Kad god pokušam zgnječiti stjenicu, ona uvijek odleti. Jedino se uspijem odalamiti po ruci. To peče.”

Ovo je nasmijalo Jona. “Kako hoćeš. Qhorin bi me ubio jednako lako kao što bi ti pojeo zdjelu zobene kaše.” Sam je volio zobenu kašu, posebno kad je bila zaslađena medom.

“Nemam vremena za ovo.” Sam ostavi prijatelje i zaputi se prema oružarnici, privijajući svoje knjige na grudi. *Ja sam štit što čuva kraljevstva ljudi*, sjeti se. Pitao se što bi ti ljudi rekli kad bi spoznali da im kraljevstva čuvaju takvi kao Grenn, Pyp i Žalosni Edd.

Kula Vrhovnog zapovjednika bila je uništena u požaru, a Stannis Baratheon prisvojio je Kraljevu kulu za svoju rezidenciju, pa se Jon Snow smjestio u skromnim odajama Donala Noyea iza oružarnice. Gilly je upravo odlazila kad je Sam stigao, umotana u stari plašt koji joj je on dao kad su bježali iz Crasterove tvrđe. Zamalo je projurila pokraj njega, ali Sam je uhvati za ruku, ispustivši pri tom dvije knjige. “Gilly.”

“Sam.” Glas joj je zvučao promuklo. Gilly je bila tamnokosa i vitka, krupnih smeđih očiju kao u srne. Izgubila se u naborima Samova starog plašta, lica napola skrivenog pod njegovom kukuljicom, ali je unatoč tome drhtala. Lice joj je izgledalo blijedo i uplašeno.

“Što se dogodilo?” upita je Sam. “Kako su dječica?”

Gilly se oslobodi njegove ruke. “Dobro su, Sam. Dobro.”

“Pokraj njih dvoje pravo je čudo da možeš spavati”, prijazno će Sam. “Koje sam od njih sinoć čuo kako plače?”

Mislio sam da nikad neće prestati.”

“Dallinog dječaka. Plače kad se zaželi sise. Moj... moj jedva plače. Ponekad guguće, ali...” Oči joj se napune suzama. “Moram ići. Vrijeme je da ih nahranim. Sve će mi iscuriti ako ne krenem.” Pohitala je dvorištem, ostavivši za sobom zbunjenog Sama.

Morao se spustiti na koljena da pokupi ispuštene knjige. *Nisam ih smio toliko ponijeti*, rekao je u sebi dok je otesao zemlju s *Nejritskog sažetka* Colloqua Votara, debelog sveska priča i legendi s istoka koji mu je meštar Aemon zapovjedio da pronađe. Knjiga je izgledala neoštećeno. *Zmajski soj*, *Povijest kuće Targaryen od Izgona do Apoteoze*, s *razmatranjem o životu i smrti zmajeva* meštra Thomaxa, nije bila te sreće. U padu se rastvorila, a nekoliko se stranica uprljalo blatom, uključujući onu s prilično lijepom slikom Baleriona Crne Prepasti izrađene tintom u bojama. Sam prokune svoju nespretnost dok je izravnavao i otesao stranice. Gillyna blizina uvijek bi ga smutila i prouzročila... pa, *reakcije*. Zakleti brat Noćne straže nije smio osjećati takve stvari koje je u njemu budila Gilly, pogotovo kad je govorila o svojim grudima i...

“Knez Snow čeka.” Dva stražara u crnim plaštevima i željeznim polukacigama stajala su uz vrata oružarnice, naslonjena na koplja. Dlakavi Hal bio je onaj koji je progovorio. Mully pomogne Samu da ustane. Promrmlja zahvalu i požuri pokraj njih, očajnički stežući svežanj knjiga dok je prolazio pokraj kovačnice s nakovnjem i mjevovima. Košulja od veriga počivala je na radnom stolu, napola dovršena. Duh se opružio ispod nakovnja, glođući kost vola da dopre do srži. Veliki bijeli strahovuk podigao je pogled kad je Sam prošao, ali nije načinio nikakav zvuk.

Jonova dnevna odaja nalazila se iza stalaka s kopljima i štitovima. Čitao je pergament kad je Sam ušao. Gavran

Vrhovnog zapovjednika Mormonta sjedio mu je na ramenu, škiljeći odozgo kao da i on čita, ali kad je ptica spazila Sama raširila je krila i odletjela prema njemu kričeći: “*Kukuruz, kukuruz!*”

Premjestivši knjige, Sam zavuče ruku u vreću pokraj vrata i izvadi šaku zrnja. Gavran sleti na njegov zglavak i uzme jedno s njegova dlana, ključnuvši tako jako da je Sam jauknuo i povukao ruku. Gavran ponovno uzleti, a žuto i crveno zrnje razleti se posvuda.

“Zatvori vrata, Sam.” Neznatni ožiljci još su žigosali Jonov obraz, gdje mu je orao jednom pokušao iskopati oko. “Je li ti ta ništarija probila kožu?”

Sam spusti knjige i zguli rukavicu. “Je.” Osjetio je slabost. “*Krvarim.*”

“Svi prolijevamo krv za Stražu. Nosi deblje rukavice.” Jon nogom odgurne stolicu prema njemu. “Sjedni, i pogledaj ovo.” Doda mu pergament.

“Što je to?” upita Sam. Gavran je počeo tražiti kukuruzno zrnje među rogozom.

“Štit od pismena.”

Sam je sisao krv s dlana dok je čitao. Prepoznao je ruku meštra Aemona na prvi pogled. Njegov je rukopis bio sitan i precizan, ali starac nije mogao vidjeti da mu tinta kaplje, pa je ponekad ostavljao ružne mrlje. “Pismo kralju Tommenu?”

“U Oštrozimlju se Tommen borio s mojim bratom Branom drvenim mačevima. Nosio je toliko štitnika da je izgledao kao nadjevena guska. Bran ga je srušio na tlo.” Jon priđe prozoru. “Pa ipak, Bran je mrtav, a debeljuškasti, rumeni Tommen sjedi na Željeznom prijestolju, s krunom ugniježđenom na zlatnim kovčama.”

Bran nije mrtav, htio je reći Sam. Otišao je iza Zida s Hladnorukim. Riječi mu zastanu u grlu. Obećao sam da neću

reći. “Nisi potpisao pismo.”

“Stari Medvjed preklinjao je Željezno prijestolje za pomoć stotinu puta. Poslali su mu Janosa Slynta. Nikakvo pismo neće natjerati Lannistere da nas više vole. Ne otkad su čuli da pomažemo Stannisu.”

“Samo u obrani Zida, ne u njegovoj pobuni.” Sam opet na brzinu pročita pismo. “To ovdje i piše.”

“Razlika možda promakne knezu Tywinu.” Jon uzme pismo natrag. “Zašto bi nam on sada pomogao? Nije nikad prije.”

“Pa,” reče Sam, “neće željeti da se govori kako je Stannis odjahao u obranu kraljevstva dok se kralj Tommen igrao sa svojim igračkama. To bi nanijelo sramotu kući Lannister.”

“Kući Lannister želim nanijeti smrt i uništenje, ne sramotu.” Jon podigne pismo. “*Noćna straža ne mijša se u ratove Sedam Kraljevina*”, pročitao je. “*Zakletvu smo položili kraljevstvu, a kraljevstvo se sad nalazi u velikoj opasnosti. Stannis Baratheon pomaže nam u borbi s našim neprijateljima s one strane Zida, iako nismo njegovi ljudi...*”

“Pa,” reče Sam, meškoljeći se, “*nismo*. Jesmo li?”

“Dao sam Stannisu hranu, zaklon i Noćnu utvrdu, i dopuštenje da smjesti dio slobodnjaka u Dar. To je sve.”

“Knez Tywin će reći da je to previše.”

“Stannis tvrdi da je premalo. Što kralju više daješ, to on više želi. Hodamo po ledenom mostu nad ponorom sa svake strane. Udovoljiti jednom kralju dovoljno je teško. Zadovoljiti dva gotovo je nemoguće.”

“Da, ali... ako Lannisteri prevladaju, a knez Tywin zaključi da smo pomaganjem Stannisu izdali kralja, to bi moglo značiti kraj Noćne straže. Iza sebe ima Tyrelle, s ukupnom silom Visovrta. A usto je porazio kneza Stannisa na Crnovodi.” Samu je možda dolazilo slabo od pogleda na

krv, ali znao je kako se dobivaju ratovi. Njegov se otac pobrinuo za to.

“Crnovoda je bila jedna bitka. Robb je dobio sve svoje bitke, a opet izgubio glavu. Ako Stannis uspije podići sjever na oružje...”

Pokušava uvjeriti samog sebe, shvati Sam, ali ne može. Gavranovi su odletjeli iz Crnog Zamka u oluji crnih krila, pozivajući knezove sjevera da se izjasne za Stannisa Baratheona i pripoje svoje snage njegovoj. Sam je većinu njih osobno poslao. Dosad se samo jedna ptica vratila, ona koju su poslali u Karhold. Inače je tišina bila gromoglasna.

Čak i ako nekako uspije pridobiti sjevernjake na svoju stranu, Sam nije vidio kako bi se Stannis mogao suprotstaviti udruženim snagama Bacačeve Hridi, Visovrta i Blizanaca. Ali bez Sjevera bi njegova borba svakako bila osuđena na propast. *Osuđena na propast poput Noćne straže ako nas knez Tywin proglasi izdajnicima.* “Lannisteri imaju vlastite sjevernjake. Kneza Boltona i njegovo kopile.”

“Stannis ima Karstarke. Ako uspije pridobiti Bijelu Luku...”

“Ako”, naglasi Sam. “Ako ne... moj kneže, čak je i štit od pismena bolji od nikakvoga.”

Jon zašuška pismom. “Valjda.” Uzdahnuo, pa uzme pero i nažvrlja potpis u dnu pisma. “Donesi pečatni vosak.” Sam je ugrijao štapić crnog voska na svijeći i nakapao ga malko po pergamentu, a onda gledao kako Jon čvrsto utiskuje pečat Vrhovnog zapovjednika u lokvicu. “Odnesi ovo meštru Aemonu na odlasku”, zapovjedio je, “i reci mu da pošalje pticu u Kraljev Grudobran.”

“Hoću.” Sam zastane, oklijevajući. “Moj kneže, ako smijem pitati... Vidio sam Gilly kad je odlazila. Gotovo je plakala.”

“Val ju je opet poslala da moli za Mancea.”

“O.” Val je bila sestra žene koju je *Kralj s onu stranu Zida* uzeo za svoju kraljicu. *Divljačka princeza*, tako su je Stannis i njegovi ljudi zvali. Njezina je sestra Dalla umrla tijekom bitke, iako ju oštrica nijednom nije dotakla; izdahnuła je rađajući sina Mancea Raydera. Sam Rayder uskoro će je slijediti u grob, ako su šaputanja koje je Sam čuo sadržavala zrno istine. “Što si joj rekao?”

“Da ću razgovarati sa Stannisom, iako sumnjam da će ga moje riječi pokolebati. Kraljeva prva dužnost je da obrani kraljevstvo, a Mance ga je napao. Njegova Milost neće to olako zaboraviti. Moj je otac znao govoriti da je Stannis Baratheon samo čovjek. Nitko nikad nije rekao da je milostiv.” Jon zastane, mršteći se. “Radije bih sam odrubio Manceovu glavu. Nekoć je bio muž Noćne straže. Prema pravu, njegov život pripada nama.”

“Pyp veli da ga gospa Melisandre kani predati plamenovima da izvede neku čaroliju.”

“Pyp bi trebao naučiti držati jezik za zubima. Čuo sam slično i od drugih. Kraljevska krv, da probudi zmaja. Gdje Melisandre misli naći usnulog zmaja, nitko nije posve siguran. To je glupost. Manceova krv nije ništa kraljevskija od moje. Nikad nije nosio krunu ni sjedio na prijestolju. On je odmetnik, ništa više. Nema nikakve moći u odmetničkoj krvi.”

Gavran podigne pogled s poda. “*Krvi*”, zakriještao je. Jon nije obraćao pozornost. “Šaljem Gilly odavde.”

“O.” Sam kimne glavom. “Pa, to... to je dobro, moj kneže.” To bi bilo najbolje za nju, da ode nekamo gdje je toplo i sigurno, daleko od Zida i borbi.

“Nju i dječaka. Trebat ćemo pronaći drugu dojilju za njegova brata po mlijeku.”

“Može poslužiti kozje mlijeko, dok je ne nađeš. Bolje je za djetesce od kravljega.” Sam je to negdje pročitao.

Promeškolji se na stolici. “Moj kneže, dok sam pretraživao ljetopise, nabasao sam na još jednog dječaka zapovjednika. Četiristo godina prije Osvajanja. Osric Stark bio je desetogodišnjak kad su ga izabrali, ali službovao je šezdeset godina. To su četiri, moj kneže. Nisi čak ni blizu toga da budeš najmlađi ikad izabrani. Zasad si peti najmlađi.”

“Dok su mlađa četvorica svi bili sinovi, braća i kopilad Kralja na Sjeveru. Reci mi nešto korisno. Pričaj mi o našem neprijatelju.”

“O Drugima.” Sam obliže usnice. “Spominju se u ljetopisima, iako ne tako često kao što sam mislio. U ljetopisima koje sam pronašao i pregledao, to jest. Ima ih još koje nisam pronašao, znam. Neke starije knjige se raspadaju. Stranice se mrve pri listanju. A *zbilja* stare knjige... ili su sve istrunule, ili su negdje zakopane gdje nisam još tražio, ili... pa, moguće je da nema takvih knjiga, i da ih nikad nije ni bilo. Najstarije povijesti koje imamo zapisane su nakon što su Andali stigli u Zapadne Zemlje. Prvi su nam ljudi ostavili samo rune na stijenama, pa sve što mislimo da znamo o Dobu junaka, Dobu osvita i Dugoj noći potječe iz izvještaja koje su sastavili septoni tisućama godina kasnije. Postoje arhimeštri u Citadeli koji sve to dovode u pitanje. Te stare povijesti pune su vitezova koji su vladali stotinama godina, i vitezova koji su jahali tisuću godina prije nego što su *postojali* vitezovi. Znaš priče, Brandon Graditelj, Symeon Zvezdooki, Kralj Noći... velimo da si ti devetsto devedeset osmi Vrhovni zapovjednik Noćne straže, ali najstariji popis koji sam pronašao navodi šesto sedamdeset četiri zapovjednika, što navodi na zaključak da je bio sastavljen tijekom...”

“Vrlo davno”, upadne Jon. “Što je s Drugima?”

“Pronašao sam spomen zmajskog stakla. Djeca šume običavala su darovati Noćnoj straži po stotinu bodeža od

opsidijana svake godine, tijekom Doba junaka. Drugi dolaze kad je hladno, većina se priča slaže. Ili postaje hladno kad oni dođu. Ponekad se pojave za vrijeme snježnih oluja i rastope kad se nebo razvedri. Skrivaju se od svjetlosti sunca i izlaze noću... ili noć pada kad oni izlaze. Neke priče kazuju da jašu na truplima mrtvih životinja. Medvjedima, strahovucima, mamutima, konjima, nije važno, dokle god je životinja mrtva. Onaj koji je ubio Malog Paula jahao je na mrtvom konju, pa je taj dio očigledno istinit. Neki izvještaji spominju i divovske ledene pauke. Ne znam što bi oni bili. Ljudi koji padnu u borbi s Drugima moraju se spaliti, inače će mrtvi ponovno ustati kao njihovi sužnji.”

“Sve smo to znali. Pitanje glasi, kako ćemo se protiv njih boriti?”

“Oklop Drugih neprobojan je za većinu običnih oštrica, ako se može vjerovati pričama,” reče Sam, “a njihovi su mačevi tako hladni da razbijaju čelik. Vatra će ih zastrašiti, međutim, a raniti ih se može opsidijanom.” Sjetio se onoga s kojim se sučelio u ukletoj šumi, i kako se činilo da se istopio kad ga je probo bodežom od zmajskog stakla koji mu je Jon izradio. “Pronašao sam jedan izvještaj o Dugoj noći koji kazuje o posljednjem junaku koji je ubijao Druge oštricom od zmajskog čelika. Pretpostavlja se da mu se nisu mogli oprijeti.”

“Zmajskog čelika?” Jon nabere čelo. “*Valyrijskog* čelika?”

“To je bila i moja prva pomisao.”

“Dakle, uspijem li samo uvjeriti knezove Sedam Kraljevina da nam dadu svoje valyrijske oštrice, sve je spašeno? To neće biti teško.” Njegov smijeh u sebi nije sadržavao veselje. “Jesi li otkrio tko su ti Drugi, odakle dolaze, što žele?”

“Još ne, moj kneže, ali možda sam samo čitao

pogrešne knjige. Stotine ih još nisam pregledao. Daj mi više vremena i pronaći ću sve što se pronaći može.”

“Nema više vremena.” Jon je zvučao tužno. “Moraš se spakirati, Same. Odlaziš s Gilly.”

“Odlazim?” Na trenutak Sam nije shvatio. “Ja odlazim? U Istočnu Stražarnicu, moj kneže? Ili... kamo...?”

“U Starigrad.”

“*Starigrad?*” Ovo je izašlo u obliku cvileža. Rogati Brijeg nalazio se blizu Starigrada. *Dom*. Od te mu se pomisli zavrtjelo u glavi. *Moj otac*.

“I Aemon.”

“Aemon? *Meštar* Aemon? Ali... njemu su sto dvije godine, moj kneže, on ne može... šalješ njega i mene? Tko će paziti na gavranove? Ako se razbole ili ozlijede, tko...”

“Clydas. Bio je s Aemonom godinama.”

“Clydas je samo upravitelj, a vid mu slabi. Tebi je potreban *meštar*. Meštar Aemon je tako krhak, prekomorsko putovanje...” Pomislio je na Sjenicu i *Kraljicu Sjenice*, i zamalo progutao jezik. “To bi moglo... on je star, i...”

“Život će mu biti u opasnosti. Svjestan sam toga, Sam, ali opasnost je ovdje veća. Stannis zna tko je Aemon. Ako crvenoj ženi treba kraljevska krv za njezine čarolije...”

“O.” Sam problijedi.

“Dareon će ti se pridružiti u Istočnoj Stražarnici. Nadam se da će nam njegove pjesme pridobiti pokojeg čovjeka na jugu. *Crna ptica* odvest će vas do Braavosa. Ondje sam ugovori prijevoz do Starigrada. Ako još misliš prisvojiti Gillyno djetešce kao svoje kopile, pošalji nju i dijete u Rogati Brijeg. U protivnom, Aemon će joj pronaći mjesto sluškinje u Citadeli.”

“Moje k-k-kopile.” Rekao je to, da, ali... *Sva ta voda. Mogao bih se utopiti. Brodovi stalno tonu, a jesen je razdoblje oluja*. Gilly bi bila s njim, međutim, a djetešce bi

odrastalo na sigurnom. “Da, ja... moja majka i sestre pomoći će Gilly s djetetom.” *Mogu poslati pismo, ne moram sam u Rogati Brijeg.* “Dareon bi je mogao otpratiti do Starigrada umjesto mene. Ja... Vježbam gađanje lukom i strijelom svako poslijepodne s Ulmerom, kako si zapovjedio... pa, osim kad sam u riznici, ali naložio si mi da istražujem o Drugima. Od dugog me luka bole ramena i stvaraju mi se žuljevi na prstima.” Pokazao je Jonu jedan koji je prepukao. “Ipak vježbam. Češće pogodim metu nego što je promašim, ali sam svejedno najgori strijelac koji je ikad napeo luk. Ali sviđaju mi se Ulmerove priče. Netko ih treba zapisati i staviti u knjigu.”

“Ti ćeš. U Citadeli imaju pergamenta i crnila, ali i dugih lukova. Očekujem da ćeš nastaviti vježbati. Same, Noćna straža ima stotine ljudi koji umiju odapeti strijelu, ali samo šačicu onih koji znaju čitati i pisati. Moraš postati moj novi meštar.”

Od te se riječi lecnuo. *Ne, oče, molim te, nikad to više neću spomenuti, zaklinjem se Sedmoricom. Oslobodi me, molim te, oslobodi me.* “Moj gospodaru, ja... moj je posao ovdje, knjige...”

“... čekat će te kad nam se vratiš.”

Sam metne ruku na vrat. Mogao je ondje gotovo osjetiti lanac kako ga guši. “Moj kneže, Citadela... tamo ljude tjeraju da seciraju trupla.” *Tjeraju ih da nose lance oko vrata. Ako hoćeš lance, pođi sa mnom.* Tri dana i tri noći Sam je tonuo u san jecajući, svezan rukama i nogama za zid. Lanac oko njegova vrata bio je tako uzak da mu se urezao u kožu, a kad god bi se pogrešno prevrnuo u snu presjekao bi mu dah. “Ne mogu nositi lanac.”

“Možeš. Hoćeš. Meštar Aemon je star i slijep. Snaga ga napušta. Tko će zauzeti njegovo mjesto kad umre? Meštar Mullin u Sjenovitoj kuli više je borac nego učenjak, a meštar

Harmune od Istočne Stražarnice češće je pijan nego trijezan.”

“Ako zamoliš Citadelu za još meštara...”

“I kanim. Trebat će nam svaki. Aemona Targaryena nije tako lako zamijeniti, ipak.” Jon je djelovao zbunjeno. “Bio sam uvjeren da će te ovo obradovati. U Citadeli ima toliko knjiga da ih nitko ne može sve pročitati. Tamo ćeš dobro napredovati, Sam. Znam da hoćeš.”

“Ne. Mogu čitati knjige, ali... m-meštar mora biti liječnik, a meni od krvi bude zlo.” Ispružio je drhtavu ruku da ju Jon može vidjeti. “Ja sam Sam Preplašeni, ne Sam Pokositelj.”

“Preplašen? Čega? Predbacivanja staraca? Sam, vidio si utvare kako naviru na Šaku, plimu živih mrtvaca s crnim rukama i sjajnim plavim očima. Ubio si Drugoga.”

“Ubilo ga je z-z-z-zmajsko staklo, ne ja.”

“Budi tiho. Lagao si, spletkario i šurovao da me učiniš Vrhovnim zapovjednikom. *Pokorit* ćeš se mojoj zapovjedi. Otići ćeš u Citadelu i iskovati lanac, a budeš li morao secirati trupla, secirat ćeš ih. Barem u Starigradu trupla neće prigovarati.”

On ne razumije. “Moj kneže,” reče Sam, “moj o-o-o-otac, knez Randyll, on, on, on, on, on... život meštra život je *služenja*.” Blebetao je, znao je. “Nijedan sin kuće Tarly neće nositi lanac. Muževi Rogatog Brijega ne klanjaju se i ne pužu pred sitnim plemićima.” *Ako hoćeš lance, pođi sa mnom.* “Jone, ne mogu iskazati neposluh svome *ocu*.”

Jone, rekao je, ali Jona nije bilo. Pred njim je sada stajao knez Snow, sivih očiju tvrdih kao led. “Ti nemaš oca”, reče knez Snow. “Samo braću. Samo nas. Tvoj život pripada Noćnoj straži, stoga idi i natrpaj svoje rublje u vreću, zajedno s bilo čime što želiš ponijeti u Starigrad. Odlaziš sat prije izlaska sunca. A evo ti još jedna zapovijed. Od danas pa

nadalje, više *nećeš* sebe nazivati kukavicom. Podnio si više toga protekle godine nego što većina ljudi podnese za cijelog života. Možeš podnijeti i Citadelu, ali podnijet ćeš je kao Zakleti brat Noćne straže. Ne mogu ti zapovjediti da budeš hrabar, ali *mogu* ti zapovjediti da prikriješ svoje strahove. Izgovorio si riječi, Sam. Sjećaš se?”

Ja sam mač u mraku. Ali bio je očajan s mačem, a mraka se bojao. “Ja... Pokušat ću.”

“Nećeš pokušati. Pokorit ćeš se.”

“*Pokorit.*” Mormontov gavran zamahne svojim velikim crnim krilima.

“Kako moj knez zapovijeda. Zna... zna li meštar Aemon?”

“To je bila njegova zamisao jednako kao i moja.” Jon mu otvori vrata. “Bez oprostaja. Što manje ljudi zna za ovo, to bolje. Sat prije prvog svjetla, pokraj groblja.”

Sam se nije sjećao kako je ostavio oružarnicu. Kad se pribrao, teturao je kroz blato i ostatke starog snijega prema odajama meštra Aemona. *Mogao bih se sakriti*, rekao je u sebi. *Mogao bih se sakriti u riznici među knjigama. Mogao bih ondje živjeti s mišem i iskradati se noću da ukradem hrane.* Lude misli, znao je, jalove koliko su bile očajne. Riznica je prvo mjesto gdje bi ga potražili. *Posljednje* mjesto gdje bi ga potražili bilo je s one strane Zida, ali to je bilo još luđe. *Divljaci bi me uhvatili i polako ubili. Možda bi me spalili živog, kao što crvena žena kani spaliti Mancea Raydera.*

Kad je pronašao meštra Aemona u vranarniku, predao mu je Jonovo pismo i izlanuo svoje strahove u velikoj kukavičkoj bujici riječi. “On ne *razumije.*” Sam se osjećao kao da bi mogao povratiti. “Stavim li lanac, moj knez o-o-o-otac... on, on, on...”

“Moj je otac iznio iste zamjerke kad sam odabrao život

u službi”, reče stariji čovjek. “*Njegov me otac poslao u Citadelu. Kralj Dareon imao je četiri sina, a njih trojica imali su svoje sinove. Previše zmajeva jednako je opasno kao premalo, čuo sam kad je Njegova Milost rekao mom knezu ocu na dan kad su me poslali od kuće.*” Aemon podigne pjegavu ruku do lanca od brojnih kovina koji mu je labavo visio oko mršavog vrata. “Lanac je težak, Sam, ali moj je pradjed imao pravo. Kao i tvoj knez Snow.”

“*Snow*”, promrmlja gavran. “*Snow*”, ponovi drugi. Tada svi prihvatiše povik. “*Snow, Snow, Snow, Snow, Snow.*” Sam ih je naučio tu riječ. Ovdje nema pomoći, uvidio je. Meštar Aemon se našao u stupici jednako kao on. *Umrijet će na moru, pomisli očajno. Prestar je da preživi takvo putovanje. Gillyn mali sin možda također umre, on nije tako krupan i snažan poput Dallina dječaka. Zar nas Jon sve želi ubiti?*

Sutradan ujutro Sam se zatekao kako sedla kobilu na kojoj je dojahao iz Rogatog Brijega i vodi je prema grobištu pokraj istočne ceste. Bisage su joj nabrekle od sira, kobasica i tvrdo kuhanih jaja, te polovice slane šunke koju mu je Troprsti Hobb darovao za imendan. “Ti si čovjek koji *cijeni* kuhanje, Pokositelju”, rekao je kuhar. “Treba nam više takvih kao ti.” Šunka će pomoći, bez dvojbe. Od Istočne ga je Stražarnice dijelilo dugo, hladno jahanje, a u sjeni Zida nije bilo ni gradova ni svratišta.

Sat prije zore bilo je mračno i tiho. Crni Zamak djelovao je neobično mirno. Na grobištu su ga čekale dvije dvokolične taljige, zajedno s Crnim Jackom Bulwerom i tucetom iskusnih izvidnika, žilavih poput teglećih konja na kojima su jahali. Kedge Bijelooki glasno opsuje kad je onim zdravim okom spazio Sama. “Ne obaziri se na njega, Pokositelju”, reče Crni Jack. “Izgubio je okladu, rekao je da ćemo te morat silom izvuć’ ispod nekog kreveta.”

Meštar Aemon bio je previše krhak da jaše konja, pa su taljige priredili za njega, obloživši dno debelim slojem krzna, i pričvrstivši iznad njih kožnu ceradu da ih štiti od kiše i snijega. Gilly i njezino dijete vozit će se s njim. Druge taljige nosit će njihovu odjeću i stvari, zajedno sa škrinjom rijetkih starih knjiga za koje je Aemon smatrao da ih Citadela ne posjeduje. Sam je proveo pola noći u potrazi za njima, iako je pronašao samo četvrtinu. *I bolje, inače bi nam trebala još jedna kola.*

Kad se meštar pojavio, bio je umotan u medvjede krzno tripud veće od njega. Dok ga je Clydas vodio prema taljigama, udario je zapuh vjetrova, a starac je zatetirao. Sam pohita k njemu i obujmi ga rukom. *Još jedan takav nalet mogao bi ga otpuhati preko Zida.* “Držite mi se za ruku, meštre. Nije daleko.”

Slijepac kimne dok im je vjetar zabacivao kukuljice. “U Starigradu je uvijek toplo. Na otoku na Medovini nalazi se krčma u koju sam običavao zalaziti kao mlad novak. Bit će lijepo opet tamo sjesti i pijuckati jabukovaču.”

Kad su smjestili meštra u kola, pojavila se Gilly, s umotanim djetetom u naručju. Ispod kukuljice oči su joj bile crvene od plača. Jon je stigao u isto vrijeme, sa Žalosnim Eddom. “Kneže Snow,” (dovikne meštar Aemon, “ostavio sam vam jednu knjigu u svojim odajama. *Nefritski sažetak.* Napisao ga je volantski pustolov Colloquo Votar, koji je putovao istokom i posjetio sve zemlje Nefritskog mora. U njoj se nalazi odlomak koji bi vas mogao zanimati. Rekao sam Clydasu da vam ga označi.”

“Svakako ću ga pročitati”, odgovori Jon Snow.

Traka blijede bale tekla je meštru Aemonu iz nosa. Obriše je nadlanicom rukavice. “Znanje je oružje, Jone. Naoružajte se dobro prije nego što odjašete u bitku.”

“Hoću.” Počeo je padati lagani snijeg, lepršajući s neba

u velikim, mekim pahuljama. Jon se obrati Crnom Jacku Bulweru. "Putujte što brže možete, ali ne riskirajte nepotrebno. Vodite sa sobom starca i dojenče. Pobrinite se da im bude toplo i da su dobro nahranjeni."

"I vi isto, gosp'aru", reče Gilly. "Pobrin'te se za onog drugog. Pronađite mu dojlju, k'o što ste rekli. Obećali ste mi da hoćete. Dječak... Dallin dječak... mali princ, hoću reći... pronađite mu neku dobru ženu, da odraste velik i snažan."

"Imate moju riječ", svečano će Jon.

"Nemojte mu davat ime. Ne radite to dok ne navrši dvije godine. Nesreća je nadjenut im ime dok su još na sisi. Vaše vrane to možda ne znaju, al' to je istina."

"Kako zapovijedate, moja gospo."

Grč gnjeva preleti Gillynim licem. "Ne zovite me tako. Ja sam majka, a ne gospa. Crasterova sam žena i Crasterova kći, i *majka*."

Žalosni Edd preuzme djetesce dok se Gilly penjala na taljige i pokrivala noge memljivim kožusima. Dotad je istočno nebo postalo prije sivo negoli crno. Ljevoruki Lew nestrpljivo je želio da krenu. Edd podigne djetesce, a Gilly ga privije na grudi. *Ovo je možda zadnji put da vidim Crni Zamak*, pomislio je Sam dok se penjao na svoju kobilu. Koliko god je nekoć mrzio Crni Zamak, sada mu se srce kidalo što ga ostavlja.

"*Hajdemo*," zapovjedi Bulwer. Bič zapucketa, a kola polako zaštropoću izrovanom cestom dok je oko njih padao snijeg. Sam se zadrži pokraj Clydasa, Žalosnog Edda i Jona Snowa. "Pa," reče, "zbogom."

"I tebi, Same", reče Žalosni Edd. "Tvoj brod neće potonuti, barem ja tako mislim. Brodovi tonu samo kad sam ja na njima."

Jon je promatrao taljige. "Kad sam prvi put vidio Gilly," reče, "stisnula se uza zid Crasterove tvrđe, ta mršava

tamnokosa djevojka s velikim trbuhom, šćućurivši se pred Duhom. On je upao među njezine zečeve, i mislim da se bojala da će je zaklati i proždrijeti dijete.... ali nije se trebala bojati vuka, zar ne?”

Ne, pomisli Sam. Craster je predstavljao opasnost, njezin rođeni otac.

“Ima više hrabrosti nego što je toga svjesna.”

“I ti, Sam. Neka vam je brz, siguran put, a ti pripazi na nju, Aemona i dijete.” Jon izvije usne u čudan, tužan osmijeh. “I podigni kukuljicu. Pahulje ti se tope u kosi.”

Arya

Slabo i daleko gorjelo je svjetlo, nisko na obzoru, blistajući kroz morske magle.

“Izgleda poput zvijezde”, primijeti Arya.

“Zvijezde doma”, reče Denyo.

Njegov je otac izvikivao zapovijedi. Mornari su se verali gore-dolje po trima visokim jarbolima i premještali po snastima, podvezujući teška purpurna jedra. Ispod njih, veslači su stenjali i upinjali se iznad dvaju golemih redova vesala. Palube su se ljuljale, škripeći, dok se galeas *Titanova kći* naginjao na desni bok i počinjao okretati.

Zvijezda doma. Arya je stajala na pramcu, jedne ruke naslonjene na pozlaćenu polenu, djevojku sa zdjelom voća. Na pola otkucaja srca dopustila je sebi da se pretvara kako se pred njom nalazi *njezin* dom.

Ali to je bilo glupo. Njezin je dom bio razoren, roditelji mrtvi, a sva braća umorena osim Jona Snowa na Zidu. Tamo je htjela otići. To je i *rekla* kapetanu, ali njega čak ni željezni novčić nije mogao privoljeti na to. Arya kao da nikad nije stizala tamo kamo bi se zaputila. Yoren ju je prisegao odvesti u Oštrozimlje, samo što je ona završila u Harrenhalu, a Yoren u grobu. Kad je pobjegla iz Harrenhala u Rijekotok, Lim, Anguy i Tom o’ Sedam zarobili su je i odvukli umjesto toga u šuplji brijeg. Onda ju je oteo Pas i odvukao do Blizanaca. Arya ga je ostavila na samrti pokraj rijeke i poslala naprijed u Soljenice, nadajući se da će uhvatiti prijevoz do *Istočne Stražarnice pokraj mora*, samo...

Braavos možda nije tako loš. Syrio je bio iz Braavosa, a i Jaqen bi mogao biti tamo. Jaqen joj je dao željezni

novčić. Nije joj zapravo bio prijatelj, onako kao Syrio, ali kakvo su joj dobro prijatelji ikad donijeli? *Ne trebam prijatelje dokle god imam Iglu.* Protrlja jagodicom palca glatku jabučicu mača, želeći, želeći...

Istinu govoreći, Arya niti je znala što bi poželjela niti što je čeka iza onog dalekog svjetla. Kapetan joj je omogućio prijevoz, ali nije imao vremena da razgovara s njom. Neki članovi posade su je izbjegavali, ali drugi su joj davali darove - srebrnu vilicu, rukavice bez prstiju, mekani vuneni šešir zakrpan kožom. Jedan joj je čovjek pokazao kako se vezuju mornarski čvorovi. Drugi joj je točio čašice vatrenog vina. Oni prijateljski nastrojeni udarali su se po grudima, ponavljajući svoja imena iznova i iznova sve dok ih Arya ne bi izgovorila, iako se nitko nije sjetio da upita za *njezino* ime. Zvali su je Slana, jer se ukrcala u Soljenicama, blizu ušća Trozupca. To je ime dobro kao i svako drugo, pretpostavljala je.

Posljednje noćne zvijezde su iščezle... sve osim para zvijezda ravno naprijed. "Sad su to *dvije* zvijezde."

"Dva oka", reče Denyo. "Titan nas vidi."

Braavoski Titan. Stara Nana pripovijedala im je o Titanu kod kuće u Oštrozimlju. To je div velik kao gora, a kad god se Braavos nađe u opasnosti on se probudi s vatrom u očima, i kameni mu udovi stružu i škripe dok gazi po moru da razbije neprijatelje. "Braavosijci ga hrane sočnim ružičastim mesom svojih plemenitih djevojaka", završila bi Nana, a Sansa bi glupo ciknula. Ali meštar Luwin je rekao da je Titan samo kip, a priče Stare Nane samo priče.

Oštrozimlje je spaljeno i propalo, podsjeti se Arya. I Stara Nana i meštar Luwin su najvjerojatnije mrtvi, zajedno sa Sansom. Nije vrijedilo misliti na njih. *Svima mrijeti valja.* To su značile one riječi, riječi kojima ju je Jaqen H'ghar naučio kad joj je dao izlizani željezni novčić. Naučila je još

braavoskih riječi otkad su ostavili Soljenice, riječi za *molim* i *hvala* i *more* i *zvijezda* i *vatreno vino*, ali do njih je došla znajući da *svima mrijeti valja*. Većina posade *Kćeri* natucala je zajednički jezik zahvaljujući noćima provedenim na obali u Starigradu, Kraljevu Grudobranu i Djevičinom Jezercu, ali samo kapetan i njegovi sinovi govorili su ga dovoljno dobro da mogu s njome razgovarati. Denyo je bio najmlađi od tih sinova, punašan, veseo dječak od dvanaest godina koji je čistio očevu kabinu i pomagao svom najstarijem bratu u računanju.

“Nadam se da vaš Titan nije gladan”, reče mu Arya.

“Gladan?” zbunjeno ponovi Denyo.

“Nema veze.” Čak i da Titan *jede* sočno ružičasto djevojačko meso, Arya ga se neće morati bojati. Bila je mršavo stvorenje, nikakav zalogaj za jednog diva, i gotovo jedanaestogodišnjakinja, doslovce odrasla žena. *Osim toga, Slana nije plemenita roda*. “Je li Titan bog Braavosa?” upitala je. “Ili imate Sedmoricu?”

“Svi se bogovi štuju u Braavosu.” Kapetanov sin volio je pripovijedati o svom gradu gotovo isto toliko koliko je volio pripovijedati o očevu brodu. “Vaša Sedmorica ondje imaju svoju septu, *Septu s druge strane Mora*, ali tamo se mole samo zapadnjački mornari.”

To nisu moja Sedmorica. To su bili bogovi moje majke, i pustili su da je Freyevi ubiju u Blizancima. Pitala se hoće li pronaći božansku šumu u Braavosu, s usud-drvetom u svom srcu. Denyo bi mogao znati, ali ona ga nije mogla pitati. Slana je bila iz Soljenica, a što bi djevojka iz Soljenica znala o drevnim bogovima sa sjevera? *Drevni bogovi su mrtvi*, rekla je u sebi, *s majkom i ocem, Robbom, Branom i Rickonom, svi su mrtvi*. Nekoć davno, sjetila se da je njezin otac govorio kako kad hladni vjetrovi zapušu, usamljeni vuk umre, a čopor preživi. *Okrenuo je to naopako*. Arya,

usamljena vučica, još je živjela, dok su vuci u čoporu svi bili oteti, usmrćeni i oderani.

“Mjesečevi pjevači doveli su nas do ovog utočišta, gdje nas zmajevi Valyrije nisu mogli pronaći”, reče Denyo. “Njihov je najveći hram. Štujemo i Oca Voda, ali njegova se kuća iznova podiže kad god uzme nevjestu. Ostali bogovi obitavaju zajedno na otoku u središtu grada. Tu ćeš pronaći... Boga Mnogih Lica.”

Titanove oči sada su se činile sjajnijima, kao i razmaknutijima. Arya nije znala ni za kakvog Boga Mnogih Lica, ali ako je ispunjavao molitve, možda je to bog za kojim traga. *Ser Gregor*, pomisli, *Dunsen*, *Raff Medeni*, *Ser Ilyn*, *Ser Meryn*, *kraljica Cersei*. *Sad ih je samo šest*. Joffrey je mrtav, Pas je ubio Pollivera, a ona je sama probola Škakljača, i onog glupog štitonošu s prištićem. *Ne bih ga ubila da me nije zgrabio*. Pas je bio na samrti kad ga je ostavila na obalama Trozupca, izgarajući od vrućice izazvane ranom. *Trebala sam mu udijeliti milost i zabiti nož u srce*.

“Slana, pogledaj!” Denyo ju uzme za ruku i okrene. “Vidiš li? *Onamo!*” Pokaže prstom.

Magle su se raščistile pred njima, poderani sivi zastori koje je razdijelio njihov pramac. *Titanova kći* sjekla je sivo-zelene valove s nadutim purpurnim jedrima. Arya je čula krikove morskih ptica iznad sebe. Tamo, gdje je Denyo pokazivao, linija kamenih grebena naglo se uzdizala iz mora, strmih obronaka obraslih boj-borovima i crnom omorikom. Ali ravno pred njima more se probilo dalje i tu se iznad otvorene vode uzdizao Titan, plamenih očiju i duge zelene kose koja se vijorila na vjetru.

Noge su mu opkoračivale jaz, svakog stopala usađenog u jednu planinu, a pleća su mu se nadvijala visoko iznad njihovih nazubljenih vrhunaca. Noge su mu bile isklesane od

punog kamena, crnog granita istovjetnog morskim humcima na kojima je stajao, ali oko bokova je nosio oklopnu suknju od zelenkaste bronce. Njegov prsni oklop također je bio brončan, kao i glava pod polukacigom s krestom. Lepršava mu je kosa bila načinjena od zeleno obojane užadi, a velebne vatre plamtjele su u pećinama koje su predstavljale njegove oči. Jedna mu je ruka počivala na grebenu s njegove lijeve strane, brončanih prstiju savijenih oko izboja kamena; drugu je podigao u zrak, stišćući balčak slomljenog mača.

Samo je malo veći od kipa kralja Baelora u Kraljevu Grudobranu, rekla je u sebi dok su još bili prilično daleko na pučini. Međutim, kad je galeas doplovio bliže mjestu gdje su se valovi razbijali o greben, Titan je postao još veći. Čula je kako Denyov otac urla zapovijedi svojim dubokim glasom, a gore među snastima ljudi su skupljali jedra. *Proveslat ćemo između Titanovih nogu*. Arya je mogla vidjeti proreze za strijelce u velebnom brončanom prsnom oklopu, te mrlje i točkice na Titanovim rukama i ramenima gdje su se gnijezdile morske ptice. Istegnula je vrat uvis. *Baelor Blaženi ne bi mu dosekao ni do koljena. Mogao bi zakoračiti ravno preko zidina Oštrozimlja*.

Tada Titan ispusti snažnu riku.

Zvuk je bio jak poput njega samog, strahotno stenjanje i škripanje, tako glasno da je zaglušilo čak i kapetanov glas i udaranje valova o crnogoricom prekrivene grebene. Tisuće morskih ptica prhnulo je u zrak, a Arya se lecnula sve dok nije opazila da se Denyo smije. “Upozorava Arsenal na naš dolazak, to je sve”, viknuo je. “Ne trebaš se bojati.”

“I nisam se bojala,” dovikne mu Arya. “Bilo je glasno, to je sve.” Vjetar i valovi sada su čvrsto šćepali *Titanovu kći*, tjerajući je brzo prema kanalu. Njezin dvostruki niz vesala glatko je zamahivao, bičujući more bijelom pjenom dok se Titanova sjena spuštala na njih. Na trenutak se činilo da će se

zasigurno razbiti o stijene pod njegovim nogama. Skutrena pokraj Denyja na pramcu, Arya je osjetila okus soli kad su joj tisuće sitnih kapljica zaogrnule lice. Morala je pogledati ravno uvis da vidi Titanovu glavu. “Braavosijci ga hrane sočnim ružičastim mesom malih plemenitih djevojčica”, ponovno je čula Staru Nanu kako govori, ali ona *nije* bila mala djevojčica, i neće se bojati glupog *kipa*.

Unatoč tome, držala je jednu ruku na Igli dok su klizili između njegovih nogu. Daljnji prerezi za strijele točkasto su prekrivali unutrašnju stranu tih velebnih kamenih bedara, a kad je Arya iskrenula vrat da vidi kako koš na jarbolu prolazi dobrih deset lakata niže od vrha, opazila je ubojite rupe ispod Titanove oklopljene suknjice, i blijeda lica koja zure u njih kroz željezne rešetke.

A onda su prošli.

Sjena se podigla, crnogoricom obrasli grebeni nestali su s obiju strana, jaki su vjetrovi utihnuli, a oni su se zatekli kako plove velebnom lagunom. Pred njima se uzdizao još jedan morski humak, stjenovita gromada što je stršila iz vode poput bodljikave šake, kamenih prsobrana načičkanih škorpionima, vatrobacima i katapultima. “Braavoski arsenal”, reče Denyo ponosno kao da ga je osobno saznao. “Ovdje se ratna galija može izgraditi za jedan dan.” Arya je vidjela desetke galija privezanih za molove i smještene na navozima. Oličeni pramci drugih izvirivali su iz drvenih hangara nanizanih duž kamenite obale, poput pasa u štenari, mršavih, opakih i gladnih, koji čekaju da ih lovački rog pozove van. Pokušala ih je prebrajati, ali bilo ih je previše, uz još više vezova, spremišta i molova tamo gdje se linija obale savijala u daljinu.

Dvije galije izašle su im ususret. Činilo se da skakuću po vodi poput vilinkonjica, ljeskajući bijelim veslima. Arya je čula kako im kapetan dovikuje, te kako njihovi kapetani

uzvraćaju, ali nije razumjela riječi. Oglasio se veliki rog. Galije su im prošle s obiju strana tako blizu da je čula prigušen zvuk bubnjeva iz njihovih purpurnih trupova, *bum bum bum bum bum bum bum*, poput otkucaja živih srdaca.

Tada su galije bile iza njih, zajedno s Arsenalom. Pred njima se protezala široka površina kao grašak zelene vode namreškane poput ploče obojenog stakla. Iz njezina mokrog srca uzdizao se sam grad, veliko prostranstvo kupola, tornjeva i mostova, sivih, zlatnih i crvenih. *Stotinu otoka Braavosa u moru.*

Meštar Luwin ih je podučavao o Braavosu, ali Arya je zaboravila većinu onoga što je rekao. To je plošan grad, vidjelo se čak i izdaleka, različit od Kraljeva Grudobrana na njegova tri visoka brijega. Jedini brežuljci ovdje bili su oni koje su sami ljudi podigli od cigle i granita, bronce i mramora. Još je nešto nedostajalo, iako joj je trebalo nekoliko časaka da shvati. *Grad nema zidina.* Ali kad je to kazala Denyu, on joj se nasmijao. “Naše su zidine sazdane od drva i obojane purpurno”, reče joj on. “Naše *su galije* naše zidine. Druge nam ne trebaju.”

Paluba zaškripi iza njih. Arya se okrene i zatekne Denyova oca kako se nadvio iznad njih u svom dugom kapetanskom kaputu od purpurne vune. Trgovački kapetan Ternesio Terys nije nosio brkove, a sijeda mu je kosa bila kratko podšišana i uredna, uokvirujući četvrtasto, opaljeno lice. Tijekom puta često ga je viđala kako se šali s posadom, ali kad bi se namrštio ljudi su bježali pred njim kao pred olujom. I sada se mrštio. “Naše je putovanje pri kraju”, reče Aryi. “Idemo u Sahiranu luku, gdje će carinici Morskog kneza doći na brod da pregledaju naš teretni prostor. Za to će im trebati pola dana, kao i uvijek, ali nema potrebe da ih ti čekaš. Pokupi svoje stvari. Spustit ću čamac, a Yorko će te

iskrcati na obalu.”

Na obalu. Arya se ugrize za usnicu. Prešla je usko more da dođe ovamo, ali da ju je kapetan upitao, rekla bi mu kako želi ostati na *Titanovoj kćeri*. Slana je premalena da barata veslom, sada je to znala, ali mogla bi naučiti vezati konope, skraćivati jedra i upravljati kormilom po velikim slanim morima. Denyo ju je jednom odveo do jarbolskog koša, a ona se uopće nije bojala, iako je paluba pod njom djelovala sićušno. *Znam i zbrajati, i održavati kabinu urednom.*

Ali galeasu nije trebao još jedan dečko. Osim toga, bilo je dovoljno da samo pogleda kapetana u lice da zna kako jedva čeka da je se riješi. Stoga je Arya samo kimnula. “Na obalu”, rekla je, iako je obala značila samo neznance.

“*Valar dohaeris.*” On dotaknue čelo s dva prsta. “Molim da upamtiš Ternesija Terysa i uslugu koju ti je napravio.”

“Hoću”, Arya će slabašnim glasom. Vjetar ju je potezao za plašt, uporan poput sablasti. Bilo je vrijeme da ode.

Pokupi svoje stvari, rekao je kapetan, ali njih je bilo malo. Samo odjeća koju je nosila, njezina vrećica novčića, darovi koje joj je dala posada, bodež o lijevom boku i Igla o desnom.

Čamac je bio spreman prije nje, a Yorko je sjedio za veslima. I on je bio kapetanov sin, ali stariji od Denya i manje prijateljski nastrojen. *Nisam se ni oprostila s Denyom*, pomisli dok je silazila da mu se pridruži. Pitala se hoće li ikad više vidjeti tog dječaka. *Trebala sam se oprostiti.*

Titanova kći gubila se za njima, dok je grad bivao sve veći sa svakim zamahom Yorkovih vesala. Njoj zdesna vidjela se luka, džungla molova i vezova krcatih trbušastim kitolovcima iz Ibbena, labuđim brodicama s Ljetnog otočja i

većim brojem galija nego što je djevojčica mogla prebrajati. Još jedna luka, malko dalje, ležala je njoj slijeva, iza utonula rta gdje su vrhovi napola potopljenih zdanja stršili iz vode. Arya nikad nije vidjela toliko velikih građevina na okupu. Kraljev Grudobran imao je Crvenu utvrdu i Veliku septu Baclora, te Zmajsku jamu, ali Braavos se očito ponosio desecima hramova, kula i palača koji su bili jednako veliki ili čak veći. *Opet ću se pretvoriti u miša*, pomisli smrknuto, *kao u Harrenhalu prije nego što sam pobjegla*.

S mjesta gdje je stajao Titan grad je izgledao poput velikog, cjelovitog otoka, ali kad je Yorko doveslao bliže, opazila je da se sastoji od mnogo manjih, tijesno smještenih otočića, povezanih lukovima kamenih mostova koji prelaze bezbrojne kanale. Iza luke nazrela je ulice sa sivim kamenim kućama, tako zgusnutima da se naginju jedna na drugu. Aryinin su očima izgledale neobično, četiri ili pet katova visoke i vrlo tanke, sa strmim krovovima od crepova poput zašiljenih šešira. Nije primijetila nijedan slamnati krov, te samo nekoliko drvenih kuća za kakve je znala u Zapadnim Zemljama. *Nemaju drveća*, shvatila je. *Braavos je sav od kamena, sivi grad u zelenom moru*.

Yorko je skrenuo sjeverno od pristaništa, niz ždrijelo velikog kanala, široke, zelene vodene prometnice što je zalazila ravno u srce grada. Prošli su ispod lukova mosta od isklesanog kamena, ukrašenog s pola stotine vrsta riba, rakova i lignji. Drugi je most iskrasnio pred njima, ovaj izrezbaren čipkastim lisnatim povijušama, a iza njega treći, zureći u njih stotinama naslikanih očiju. Ušća manjih kanala otvarala su se sa svake strane, a iz njih ušća još manjih. Neke su zgrade bile podignute *iznad* vodenih prometnica, opazila je, pretvarajući kanale u svojevrzne tunele. Vitke brodice klizile su njima, izrađene u obliku vodenih zmija s oslikanim glavama i uzdignutim repovima.

Ne pogone se veslima, već motkama, opazila je, u rukama ljudi koji stoje na njihovim krmama u plaštevima sive, smeđe i tamnozelene boje. Vidjela je i goleme plosnate teglenice, nakrcane sanducima i bačvama, koje je otiskivalo po dvadeset motkaša sa svake strane, te čudesne plutajuće kuće s fenjerima od obojanog stakla, baršunastim zavjesama i brončanim polenama. U daljini se nad kanalima i nad kućama uzdizala svojevrsna masivna kamena cesta, poduprta trima redovima veličanstvenih lukova koji su se gubili u izmaglici prema jugu. “Što je ono?” upita Arya Yorka, pokazujući prstom.

“Slatkovodna rijeka”, reče joj on. “Donosi svježu vodu s kopna, preko muljevitih obala i slanih plićaka. Dobru slatku vodu za vodoskoke.”

Kad se osvrnula, opazila je da su se pristanište i laguna izgubili iz vida. Sprijeda je s obje strana kanala stajao niz velebnih kipova, ozbiljnih kamenih ljudi u dugim brončanim haljama, poprskanih izmetom morskih ptica. Neki su držali knjige, neki bodeže, neki maljeve. Jedan je stiskao zlatnu zvijezdu u uzdignutoj ruci. Drugi je iskretao kameni vrč, izljevajući beskrajan mlaz vode u kanal. “Jesu li to bogovi?” upita Arya.

“Morski knezovi”, reče Yorko. “Otok bogova je nešto dalje. Vidiš? Tri mosta niže, na desnoj obali. To je Hram mjesečevih pjevača.”

Bijaše to jedan od onih koje je Arya opazila iz lagune, veličanstvena masa snježnobijela mramora, natkrita golemom srebrnom kupolom čiji su prozori od mliječnog stakla prikazivali sve mjesečeve mijene. Par mramornih djeva nalazio se s obiju strana njegovih dveri, visokih poput Morskih knezova, pridržavajući nadvratnik u obliku polumjeseca.

Pod njim je stajao još jedan hram, zdanje od crvenog

kamena neumoljivo poput kakve tvrđave. Na vrhu njegove velebne četvrtaste kule gorjela je vatra u željeznom žeravniku promjera dvadeset stopa, dok su manje vatre plamtjele uz obje strane brončanih vrata. “Crveni svećenici vole svoje vatre”, reče joj Yorko. “Gospodar Svjetla njihov je bog, crveni R’hllor.”

Znam. Arya se sjeti Thorosa od Myra u komadima od starog oklopa, koji je nosio iznad halja tako izbljedjelih da je izgledao prije kao ružičasti nego kao crveni svećenik. Ali njegov je poljubac vratio kneza Berica iz smrti. Promatrala je kuću crvenog boga kako prolazi pokraj njih, pitajući se mogu li i njegovi braavoski svećenici to izvesti.

Iduće na redu bilo je golemo cigleno zdanje okićeno lišajevima. Arya bi ga smatrala skladištem da Yorko nije rekao: “To je Sveto utočište, gdje štujemo male bogove koje je svijet zaboravio. Čut ćeš da ga nazivaju i Mravinjakom.” Mali kanal protjecao je između visokih, lišajevima prekrivenih zidova Mravinjaka, a oni su ondje skrenuli udesno. Prošli su kroz tunel i opet izašli na svjetlo. Nova svetišta nicala su sa svake strane.

“Nisam znala da ima toliko bogova”, reče Arya.

Yorko zastenje. Skrenuli su iza zavoja i ispod još jednog mosta. Njima slijeva pojavio se stjenovit humak s hramom bez prozora od tamnosivog kamena na vrhu. Kameno stubište spuštalo se od njegovih vrata do natkrivenog mola.

Yorko zavesla unatrag, a čamac blago bubne o kamene pilone. Zgrabio je željezni prsten da ih na trenutak zadrži. “Ovdje te ostavljam.”

Mol je bio zasjenjen, stube strme. Crni krovni crepovi hrama završavali su oštrim šiljkom, poput kuća duž kanala. Arya ugrize usnicu. *Syrio je došao s Braavosa. Možda je posjetio ovaj hram. Možda se penjao ovim stubama. Ščepa*

prsten i ispne se na mol.

“Znaš moje ime”, reče Yorko iz čamca.

“Yorko Terys.”

“*Valar dohaeris.*” Otisne se veslom i otpluta natrag, u dublju vodu. Arya ga je promatrala dok je veslao putem kojim su došli, sve dok nije nestao u sjenama mosta. Kad je pljuskanje vesala zamrlo, gotovo da je čula kucanje vlastitog srca. Odjednom je bila negdje drugdje... u Harrenhalu s Gendryjem, možda, ili s Psom u šumama duž Trozupca. *Slana je glupo dijete*, rekla je u sebi. *Ja sam vučica, i neću se bojati.* Potapše balčak Igle za sreću i uroni u sjene, preskačući po dvije stube da joj nitko nikad ne bi mogao reći da se boji.

Na vrhu je zatekla dvokrilna izrezbarena drvena vrata dvanaest stopa visoka. Lijevo krilo bilo je od usud-drva blijedog poput kosti, a desno od sjajne ebanovine. U sredini je stajalo izrezbareno mjesečevo lice; od ebanovine na strani usud-drveta, od usud-drveta na strani ebanovine. Njegov izgled nekako ju je podsjetio na drvo srca u božanskoj šumi u Oštrozimlju. *Vrata me gledaju*, pomisli. Pritisne oba krila istovremeno dlanovima ruku u rukavicama, ali nijedna nisu popustila. *Zaključana i zabrtvljena.* “Pustite me unutra, glupani”, reče. “Prešla sam usko more.” Stisne šaku i stane lupati. “Jaqen mi je rekao da dođem. Imam željezni novčić.” Izvuče ga iz novčarke i podigne. “Vidite? *Valar morghulis.*”

Vrata joj nisu odgovorila, osim što su se otvorila.

Otvorila su se prema unutra u potpunoj tišini, a da ih nijedna ljudska ruka nije pokrenula. Arya zakorakne unutra jednom, pa još jednom. Vrata se zatvore za njom, i na trenutak ona ostane slijepa. Igla joj se nađe u ruci, iako se nije sjećala da ju je isukala.

Nekoliko svijeća gorjelo je po zidovima, ali davale su tako malo svjetla da Arya nije mogla vidjeti ni vlastite noge.

Netko je šaptao, pretiho da bi mogla razabrati riječi. Netko drugi je plakao. Čula je lake korake, klizanje kože po kamenu, otvaranje i zatvaranje vrata. *Voda, čujem i vodu.*

Oči su joj se polako prilagodile. Hram je djelovao mnogo veći iznutra nego izvana. Septe Zapadne Zemlje bile su sedmerostrane, sa sedam oltara za sedam bogova, ali ovdje je bilo više bogova od sedam. Njihovi su kipovi stajali duž zidova, masivni i prijeteći. Oko nogu su im treperile crvene svijeće, mutne poput dalekih zvijezda. Najbliža je bila mramorna žena dvanaest stopa visoka. Prave suze kapale su joj iz očiju, puneći zdjelu koju je držala u rukama. Iza nje nalazio se muškarac lavlje glave posjednut na prijestolje izrezbareno od ebanovine. S druge strane vrata, golemi konj od bronce i željeza propinjao se na dvije silne noge. Nešto dalje mogla je razabrati veliko kameno lice, blijedo djetešce s mačem, čupavu crnu kozu veličine tura, zakukuljenog čovjeka oslonjenog o štap. Ostali su za nju bili tek visoke prikaze, napola vidljive kroz polutamu. Između bogova bijahu skrivene niše ispunjene gustim sjenama, s gdje gdje ponekom upaljenom svijećom.

Tiho poput sjene, Arya se kretala između redova dugih kamenih klupa, s mačem u ruci. Pod je od kamena, govorile su joj noge; ne od ulaštenog mramora poput poda u Velikoj septi Baelora, već od grubljega. Mimoišla je neke žene koje su se sašaptavale. Zrak je bio topao i težak, tako težak da je zijevnula. Osjećala je aromu svijeća. Mirisale su joj nepoznato, što je pripisala nekom neobičnom tamjanu, ali kad je zašla dublje u hram, činilo se da mirišu na snijeg, borove iglice i topli gulaš. *Dobri mirisi*, rekla je Arya u sebi i osjetila se malko hrabrijom. Dovoljno hrabrom da spremi Iglu u korice.

U središtu hrama pronašla je vodu koju je čula; bazen promjera deset stopa, crn poput tinte i osvijetljen mutnim

crvenim svijećama. Pokraj njega sjedio je mladić u srebrnastom plaštu i tiho plakao. Promatrala ga je kako uranja ruku u vodu, šaljući purpurne valiče po bazenu. Kad je izvukao prste, posisao ih je, jednog za drugim. *Sigurno je žedan*. Duž ruba bazena nalazili su se kameni pehari. Arya napuni jedan i donese mu ga, kako bi mogao piti. Mladić je dugo buljio u nju kad mu ga je ponudila. "*Valar morghulis*", rekao je.

"Valar dohaeris", odgovori ona.

Popio je nadušak i ispustio pehar u jezero uz mekani *pljus*. Tada se pridigao na noge, zaljuljao, pridržao za trbuh. Arya je načas pomislila da će pasti. Tek tada opazila je tamnu mrlju ispod njegova pojasa, koja se širila njoj naočigled. "Proboden si", izlanula je, ali čovjek se nije obazro na nju. Oteturao je nesigurno prema zidu i otpuzao na tvrdi kameni krevet u jednoj niši. Kad se Arya obazrela, primijetila je i druge niše. Na nekima su spavali starci.

Ne, napola poznat glas kao da je šapnuo u njezinoj glavi. *Mrtvi su, ili na samrti. Gledaj svojim očima.*

Nečija joj ruka dotakne mišicu.

Arya se munjevito okrene, ali bila je to samo djevojčica: blijeda djevojčica zakukuljena u odoru koja kao da ju je progutala, crna s desne strane i bijela s lijeve. Ispod kukuljice vidjelo se ispijeno i koštunjavo lice, šuplji obrazi i tamne oči koje su izgledale velike poput tanjura. "Nemoj me zgrabiti", Arya upozori siroticu. "Ubila sam dječaka koji me zadnji zgrabio."

Djevojčica izusti neke riječi koje Arya nije prepoznala. Odmahne glavom. "Zar ne znaš zajednički jezik?"

Glas iza nje reče: "Ja znam."

Arya se nije sviđalo kako je neprestano hvataju na prepad. Zakukuljeni je muškarac bio visok, omotan većom inačicom crno-bijele halje kakvu je nosila djevojčica. Ispod

njegove kukuljice mogla je vidjeti jedino slab crvenkast sjaj svijeca koji mu se odražavao u očima. “Kakvo je ovo mjesto?” upitala ga je.

“Mjesto mira.” Glas mu bijaše blag. “Ovdje si sigurna. Ovo je Kuća Crnog i Bijelog, dijete moje. Iako si prilično mlada za nekog tko traži uslugu od Boga Mnogih Lica.”

“Je li on kao južnjački bog, onaj sa sedam lica?”

“Sedam? Ne. On ima bezbroj lica, malena, toliko lica koliko je zvijezda na nebu. U Braavosu, ljudi štuju koga žele... ali na kraju svakog puta stoji On od Mnogih Lica, čekajući. I tebe će dočekati jednog dana, ne boj se. Ne moraš juriti u njegov zagrljaj.”

“Došla sam samo da pronađem Jaqena H’ghara.”

“Ne znam to ime.”

Srce joj klone. “Bio je iz Loratha. Kosa mu je s jedne strane bijela, a s druge crvena. Rekao je da će me naučiti tajnama, i dao mi ovo.” Željezni je novčić držala stisnut u šaci. Kad je raširila prste, prilijepio se za njezin znojan dlan.

Svećenik je proučavao novčić pogledom, premda ga nije ni pokušao dotaknuti. Sirotica krupnih očiju također ga je gledala. Naposljetku zakukuljeni čovjek reče: “Kaži mi svoje ime, dijete.”

“Slana. Dolazim iz Soljenica, pokraj Trozupca.”

Iako mu nije mogla vidjeti lice, nekako je naslutila da se nasmiješio. “Ne”, reče on. “Kaži mi svoje ime.”

“Goluzdravica”, odgovorila je ovaj put.

“Tvoje pravo ime, dijete.”

“Majka me zvala Nan, ali zovu me Lasica—”

“Tvoje ime.”

Ona proguta pljuvačku. “Arry. Ja sam Arry.”

“Bliže. A sad istinu?”

Strah siječe dublje od mačeva, rekla je u sebi. “Arya.” Prvi put je prošaptala riječ. Drugi put, bacila mu ju je u lice.

“Ja sam *Arya*, od kuće Stark.”

“Jesi,” izusti on, “ali Kuća Crnog i Bijelog nije mjesto za Aryu od kuće Stark.”

“Molim vas”, reče ona. “Nemam kamo.”

“Bojiš li se smrti?”

Ona se ugrize za usnicu. “Ne.”

“Da vidimo.” Svećenik skine kukuljicu. Ispod nje nije imao lica; samo požutjelu lubanju s nekoliko komadića kože koji su još visjeli na obrazima, i bijelim crvom koji se migoljio u jednoj praznoj očnoj duplji. “Poljubi me, dijete”, zakreštao je glasom suhim i hrapavim poput čegrtaljke smrti.

Zar me misli preplašiti? Arya ga poljubi tamo gdje mu je trebao biti nos, te izvuče grobnog crva iz njegova oka da ga pojede, ali on joj se istopi poput sjene u ruci.

I žuta lubanja se otapala, a najljubazniji stariji čovjek kojeg je ikad vidjela smiješio joj se odozgo. “Nitko dosad nije pokušao pojesti mog crva”, reče on. “Jesi li gladna, dijete?”

Da, pomisli ona, ali ne hrane.

Cersei

Padala je hladna kiša, čineći zidine i bedeme Crvene utvrde tamnima poput krvi. Kraljica je držala kralja za ruku i čvrsto ga vodila blatnim dvorištem gdje je njezina nosiljka čekala s pratnjom. “Ujak Jaime je rekao da smijem jahati svog konja i bacati novčiće puku”, potuži se dječak.

“Zar se želiš nahladiti?” Nije namjeravala riskirati; Tommen nikad nije bio tako robustan kao Joffrey. “Tvoj djed bi želio da izgledaš kao pravi kralj na njegovu bdjenju. Nećemo se pojaviti u Velikoj septi mokri i blatnjavi.”

Dovoljno je loše što opet moram biti u koroti. Crnina joj nikad nije dobro pristajala. Sa svojom svijetlom puti i sama je izgledala gotovo poput trupla. Cersei je ustala sat prije zore da se okupa i uredi kosu, i nije kanila dopustiti kiši da joj pokvari trud.

Ušavši u nosiljku, Tommen se zavalio na jastuke i povirio van, prema kiši koja je lijevala. “Bogovi plaču za djedom. Gospa Jocelyn veli da su kišne kapi njihove suze.”

“Jocelyn Swift je glupača. Da bogovi mogu plakati, plakali bi za tvojim bratom. Kiša je kiša. Zatvori zastore prije nego što nam napada unutra. Ovaj ogrtač je od samurovine, zar ga želiš smočiti?”

Tommen je poslušao. Njegova krotkost ju je mučila. Kralj bi morao biti snažan. *Joffrey bi se usprotivio. Njega nikad nije bilo lako zastrašiti.* “Nemoj se tako grbiti”, reče Tommenu. “Sjedi poput kralja. Zabaci ramena i popravi krunu. Zar hoćeš da ti padne s glave ispred svih tvojih knezova?”

“Ne, majko.” Dječak se uspravi i podigne ruke da

popravi krunu. Joffova mu je kruna bila prevelika. Tommen je uvijek naginjao punašnosti, ali lice mu se sada činilo mršavijim. *Jede li dobro?* Mora se sjetiti da upita upravitelja. Nije mogla riskirati da se Tommen razboli, ne dok je Myrcella u rukama Dornijaca. *S vremenom će urasti u Joffovu krunu.* Dok do toga ne dođe, trebat će im manja, neka koja ne prijeti da mu proguta glavu. Morat će se oko toga posavjetovati sa zlatarima.

Nosiljka se polako spuštala niz Aegonov visoki brijeg. Dva kraljevska gardista jahala su pred njima, bijeli vitezovi na bijelim konjima s bijelim plaštevima koji su im mokri visjeli s ramena. Iza njih stupalo je pedeset Lannisterovih stražara u zlatu i grimizu.

Tommen proviri kroz zastore u prazne ulice. “Mislio sam da će biti više ljudi. Kad je otac umro, sav je narod izašao da nas gleda kako prolazimo.”

“Ova ih je kiša otjerala unutra.” Kraljev Grudobran nikad nije volio kneza Tywina. *Međutim, on nikad nije ni želio ljubav. “Ljubav ne možeš jesti, niti njome kupiti konja, niti ugrijati svoje dvore za hladnih noći”,* čula je kako je jednom rekao Jaimeju, kad njezin brat nije bio stariji od Tommena.

Pred Velikom septom Baelora, onom veličanstvenom zdanju od mramora na vrhu Visenyjina brijega, malu su skupinu ožalošćenih brojem nadmašivali zlatni plaštev i koje je Ser Addam Marbrand postrojio po trgu. *Više će ih se pojaviti kasnije,* pomisli kraljica dok joj je Ser Meryn Trant pomagao sići s nosiljke. Samo su plemići i njihova pratnja smjeli nazočiti jutarnjoj službi; održat će se i poslijepodnevna za pučane, a večernje će molitve biti otvorene svima. Cersei će se trebati vratiti na njih kako bi je puk mogao vidjeti u koroti. *Svjetina mora dobiti svoju predstavu.* Bila je to gnjavaža. Imala je dužnosti koje je

morala ispuniti, rat koji je morala dobiti, kraljevstvo kojim je morala vladati. Njezin bi otac to shvatio.

Vrhovni septon dočeka ih je na vrhu stubišta. Pogrbljeni starac rijetke sijede brade tako se savio pod teretom svojih kićenih, izvezenih halja da su mu oči bile u razini kraljičinih grudi... premda je kruna, prozirna rukotvorina od izrezbarenog kristala i ispređenog zlata, dodavala dobru stopu i pol njegovoj visini.

Knez Tywin dao mu je tu krunu u zamjenu za onu koja se izgubila kad je rulja ubila prethodnog Vrhovnog septona. Izvukli su debelu budalu iz njegove nosiljke i rastrgali ga, na dan kad je Myrcella otplovila za Dome. *Taj je bio veliki proždrljivac, i podmitljiv. Ovaj...*

Ovaj Vrhovni septon je čovjek kojega je postavio Tyrion, iznenada se sjeti Cersei. Ta ju spoznaja uznemiri.

Starčeva pjegava ruka izgledala je poput kokoške pandže dok je provirivala iz rukava obloženog zlatnim arabeskama i sitnim kristalima. Cersei klekne na mokri mramor i poljubi mu prste, te uputi Tommena da učini isto. *Što zna o meni? Koliko mu je patuljak rekao?* Vrhovni se septon smiješio dok ju je pratio u septu. Ali je li to bio prijeteći osmijeh pun neizgovorene spoznaje, ili samo isprazan trzaj starčevih naboranih usana? Kraljica nije bila sigurna.

Uputili su se kroz Dvoranu fenjera ispod obojanih kugli od olovom slivenog stakla, s Tommenovom rukom u svojoj. Trant i Kotlocrn hodali su uz njih dok im je voda kapala iz mokrih plašteva i pravila lokvice po podu. Vrhovni septon hodao je polako, oslanjajući se o štap od usud-drva s kristalnom kuglom na vrhu. Pratilo ga je sedam Najpobožnijih, ljeskajući se u srebrnom suknu. Tommen je nosio zlatno sukno ispod ogrtača od samurovine, a kraljica staru haljinu od crnog baršuna obrubljenu hermelinom. Nije

bilo vremena da se načini nova, a ona nije mogla odjenuti istu haljinu koju je nosila za Joffreyja, niti onu u kojoj je pokopala Roberta.

Barem se od mene neće očekivati da nosim korotu za Tyriona. Odjenut ću grimiznu svilu i zlatno sukno za tu priliku, i staviti rubine u kosu. Čovjek koji joj donese patuljkovu glavu dobit će naslov kneza, objavila je, ma koliko siromašno i nisko bilo njegovo porijeklo ili stalež. Gavranovi su odnijeli njezino obećanje u svaki kutak Sedam Kraljevina, a uskoro će glas prijeći usko more do devet Slobodnih gradova i zemalja iza njih. *Vražićak može bježati na kraj svijeta, meni neće pobjeći.*

Kraljevska povorka ušla je kroz unutrašnja vrata u prostrano srce Velike septe, te se zaputila širokom lađom, jednom od sedam koje su se susretale ispod kupole. Zdesna i slijeva, ožalošćeni plemenita roda padali su ničice dok su kralj i kraljica prolazili pokraj njih. Među njima su bili mnogi očevi vazali, kao i vitezovi koji su se borili uz kneza Tywina u pola stotine bitaka. Pogled na njih ispunio ju je samouvjerenjem. *Nisam bez prijatelja.*

Pod visokom kupolom Velike septe od stakla, zlata i kristala, tijelo kneza Tywina Lannistera počivalo je na stepenastom mramornom odru. Kraj njegove glave Jaime je stajao na straži, zdrave ruke savijene oko balčaka visokog zlatnog mača čiji je vršak počivao na podu. Plašt s kukuljicom koji je nosio bio je bijel poput svježeg palog snijega, a ljske njegove duge verižnjače bile su od sedefa cizeliranog zlatom. *Knezu Tywinu bilo bi draže da na sebi ima lannistersko zlato i grimiz, pomislila je. Uvijek ga je ljutilo kad bi Jaimeja vidio sveg u bijelom.* Njezin je brat ponovno puštao bradu. Čekinje su mu prekrivale čeljust i obraze, i davale njegovu licu grub, nedotjeran izgled. *Mogao je barem pričekati da se očeve kosti pokopaju ispod Hridi.*

Cersei povede kralja uz tri uske stube, kako bi kleknuli ispred tijela. Tommenu su oči bile pune suza. “Tiho plači”, reče mu, prignuvši se. “Ti si kralj, ne drečavo dijete. Tvoji te knezovi promatraju.” Dječak otare suze nadlanicom. Imao je njezine oči, smaragdnozelene, krupne i sjajne poput Jaimejevih kad je bio Tommenovih godina. Njezin je brat bio tako *lijep* dječak... ali i borben, borben kao Joffrey, pravo lavlje mladunče. Kraljica ovije ruku oko Tommena i poljubi mu zlatne uvojke. *Trebat će me da ga naučim kako se vlada i da ga čuvam od njegovih neprijatelja.* Neki od njih još su i sad stajali u blizini, hineći da su prijatelji.

Nijeme sestre naoružale su kneza Tywina kao da se ide boriti u nekoj konačnoj bici. Nosio je svoj najljepši oklop, težak čelik ocakljen dubokim, tamnim grimizom, sa zlatnim inkrustacijama na oklopnim rukavicama, štitnicima za noge i prsnom oklopu. Njegove ronđele bile su zlatni sunčani krugovi, zlatna lavica čučala je na svakom ramenu, a lav s grivom stajao je na vrhu velike kacige pokraj njegove glave. Na njegovim grudima ležao je dugi mač u pozlaćenim koricama optočenim rubinima, a ruke su mu se sklapale oko balčaka u rukavicama od pozlaćene kovine. *Čak i u smrti lice mu je plemenito*, pomislila je, *iako usta...* Kutovi očevih usana neznatno su se izvijali prema gore, dajući mu izraz neodređena podsmijeha. *To nije smjelo biti.* Krivila je Pycellea; trebao je reći nijemim sestrama da se knez Tywin Lannister nikad nije smiješio. *Taj je čovjek beskoristan poput bradavica na prsnom oklopu.* Zbog tog polusmiješka knez Tywin je nekako djelovao manje zastrašujuće. Zbog toga, i činjenice da su mu oči bile sklopljene. Oči njezina oca uvijek su ispunjavale ljude nemirom; svijetlozelene, gotovo fosforescentne, posute zlatnim mrljicama. Njegove su vam oči mogle vidjeti u dušu, mogle razabrati koliko ste slabi, bezvrijedni i ružni duboko u sebi. *Kad bi vas pogledao, znali*

ste.

Nepozvana, doleti joj uspomena na gozbu koju je kralj Aerys priredio kad je Cersei prvi put stigla na dvor, kao djevojka zelena poput ljetne trave. Stari Merryweather zanovijetao je u vezi povisivanja daće na vino kad je knez Rykker primijetio: “Ako trebamo zlata, Njegova bi Milost trebala posjesti kneza Tywina na njegovu noćnu posudu.” Aerys i njegovi čankolisci glasno su se nasmijali, dok se otac zapiljio u Rykkera preko svog vinskog pehara. Dugo nakon što je veselje završilo taj se pogled zadržao. Rykker je odvratio glavu, okrenuo se opet prema njemu, susreo očeve oči, a onda ih ignorirao, ispio krčag piva, te odjurio crvena lica, poražen parom neumoljivih očiju.

Oči kneza Tywina sada su zauvijek sklopljene, pomisli Cersei. Pred mojim će pogledom sada prezati, mojeg se mrštenja moraju bojati. I ja sam tavica.

U septi je bilo mračno zbog onako sivog neba vani. Da je kiša stala, sunčeve bi zrake ukoso pale kroz viseće kristale i zaogrnule truplo dugama. Gospodar Bacačeve Hridi zasluživao je duge. Bio je velik čovjek. *Ali ja ću biti veća. Tisuću godina od danas, kad meštiri budu pisali o ovom razdoblju, sjećat će vas se samo kao oca kraljice Cersei.*

“Majko.” Tommen je povuče za rukav. “Što to tako smrdi?”

Moj knez otac. “Smrt.” I ona ga je osjećala; blag šapat truleži zbog kojeg joj je dolazilo da zadigne nos. Cersei se nije obazirala na to. Sedam septona u srebrnim haljama stajalo je iza odra, preklinjući Oca na Nebesima da pravedno sudi knezu Tywinu. Kad su završili, sedamdeset sedam septi okupilo se pred oltarom Majke i stalo je pjesmom moliti za milost. Tommen se dotad već uzvrpoljio, a čak su i kraljicu počela boljeti koljena. Zirnula je prema Jaimeju. Njezin je blizanac stajao kao isklesan od kamena, i nije joj htio

susresti pogled.

Na klupama, njihov je stric Kevan pogureno klečao sa sinom uza se. *Lancel izgleda gore od oca*. Iako mu je bilo tek sedamnaest, mogao je proći za sedamdesetogodišnjaka; sivog lica, mršav, ispijenih obraza, upalih očiju, kose bijele i krhke poput krede. *Kako Lancel može biti među živima kad je Tywin Lannister mrtav? Zar su bogovi izgubili razum?*

Knez Gyles je kašljao više no obično i prekrivao nos četvorinom crvene svile. *I on osjeća zadah*. Veliki meštar Pycelle držao je oči sklopljene. *Ako je zaspao, kunem se da ću ga dati išibati*. Desno od odra klečali su Tyrelli: knez Visovrta, njegova odvratna majka i bljutava žena, njegov sin Garlan i kći Margaery. *Kraljica Margaery*, podsjetila se; Joffova udovica i Tommenova buduća žena. Margaery je vrlo sličila svom bratu, Vitezu Cvijeća. Kraljica se upita imaju li još što zajedničkog. *Naša mala ruža ima previše gospi u svojoj pratnji, noću i danju*. I sada su bile s njom, gotovo njih tucet. Cersei im je proučavala lica, pitajući se. *Koja je najuplašenija, najpohotnija, najgladnija stjecanja povlastica? Koja ima najdužu jezičinu?* Morat će si staviti u zadaću da to otkrije.

Bilo je pravo olakšanje kad je pjevanje napokon završilo. Činilo se da je vonj koji se širio s trupla njezina oca postao jači. Većina ožalošćenih imala je pristojnosti da se pretvara kako je sve u redu, ali Cersei je primijetila da su dvije rođakinje kneginjice Margaery namrštile svoje male tyrellske nosove. Dok su se ona i Tommen vraćali lađom, kraljici se učinilo da je netko promrmljao “zahod” i zahihotao se, ali kad je okrenula glavu da vidi tko je progovorio, more ozbiljnih lica tupo se zagledalo u nju. *Ne bi se nikad usudili našaliti na njegov račun dok je bio živ*. *Uskomešao bi im utrobu jednim jedinim pogledom*.

Vani, u Dvorani fenjera, ožalošćeni su zujali oko njih

poput roja muha, željni da je obaspu beskorisnim izrazima sućuti. Oba blizanca Redwyne poljubila su joj ruku, a njihov otac obraze. Hallyne Piromant obećao joj je da će plamena ruka gorjeti na nebu nad gradom onog dana kad kosti njezina oca odu na zapad. Između kašljanja, knez Gyles ju je obavijestio da je unajmio klesara da načini kip za kneza Tywina, koji bi vječno stajao na straži pokraj Lavljih dveri. Ser Lambert Turnberry pojavio se s povezom preko desnog oka, zaklinjući se da će ga nositi dok ne uspije donijeti glavu njezina patuljastog brata.

Tek što je kraljica umakla toj budali, u škripac su je zatjerali gospa Falyse od Stokewortha i njezin suprug, Ser Balman Byrch. “Moja kneginja majka ispričava se zbog spriječenosti, Vaša Milosti”, izblebetala je Falyse. “Lollys je prikovana za krevet zbog trudnoće, te je ona osjetila potrebu da ostane s njom. Preklinje vas da joj oprostite, te me zamolila da vas upitam... moja majka se divila vašem pokojnom ocu više od svih ljudi. Ako moja sestra rodi dječaka, njezina je želja da ga nazovemo Tywin, ako... ako vam je po volji.”

Cersei se zablene u nju, zaprepaštena. “Vašu maloumnu sestru siluje pola Kraljeva Grudobrana, a Tanda misli počastiti kopilana imenom moga gospodina oca? E bogme neće.”

Falyse se lecne kao da je ošamarena, ali njezin suprug samo pogladi palcem svoj debeli plavi brk. “To sam i ja rekao kneginji Tandi. Pronaći ćemo, ah... prikladnije ime za Lollysino kopile, imate moju riječ.”

“Pobrinite se da tako i bude.” Cersei ih napusti bez pozdrava. Tommen je pao u ralje Margaery Tyrell i njezine bake, opazila je. Kraljica Trnja bila je tako niska da je na trenutak Cersei pomislila kako se radi o još jednom djetetu. Prije nego što je mogla spasiti sina od ruža, gomila ju je

dovela licem u lice s njezinim stricem. Kad ga je kraljica podsjetila na njihov sastanak nešto kasnije, Ser Kevan je umorno kimnuo i zamolio dopuštenje da se povuče. Ali Lancel se zadržao, kao slika i prilika čovjeka s jednom nogom u grobu. *Samo, silazi li u njega ili se iz njega penje?*

Cersei se prisili na smiješak. “Lancele, raduje me što vidim da ti je bolje. Meštar Ballabar donosio nam je tako mračne izvještaje da smo strahovali za tvoj život. Ali mislila sam da si dosad već trebao biti na putu za Darry, da preuzmeš svoj knezovski naslov.” Njezin je otac učinio Lancela knezom nakon Bitke na Crnovodi, kako bi podmitio brata Kevana.

“Još ne. U mome zamku borave odmetnici.” Glas njezina rođaka bio je tanak poput brčića na njegovoj gornjoj usni. Iako mu je kosa pobijelila, maljice njegovih brkova ostale su pješčane boje. Cersei ih je često promatrala dok se mladić nalazio u njoj i poslušno je ševio. *Izgleda poput mrlje prljavštine na njegovoj usnici.* Nekoć je prijetila da će je isprati s malo pljuvačke. “Porječju treba čvrsta ruka, govori moj otac.”

Šteta što dobivaju tvoju, htjedne reći. Umjesto toga se nasmiješi. “A uskoro ćeš se i vjenčati.”

Snuždeni izraz preleti izmrcvarenim licem mladog viteza. “S Freyicom, i to ne po mom izboru. Nije čak ni djevica. Udovica je, Darryjeve krvi. Moj otac kaže da će mi to pomoći sa seljacima, ali svi su seljaci mrtvi.” Posegnuo je za njezinom rukom. “To je okrutno, Cersei. Vaša Milost zna da volim—”

“—kuću Lannister”, dovrši ona umjesto njega. “Nitko u to ne može sumnjati, Lancele. Neka ti žena podari snažne sinove.” *Ipak bi bilo bolje da njezin knez djed ne predsjedava vjenčanjem.* “Znam da ćeš izvršiti mnoga plemenita djela u Darryju.”

Lancel kimne, vidno nesretan. “Kad se činilo da bih mogao umrijeti, otac je doveo Vrhovnog septona da se moli za mene. Dobar je to čovjek.” Oči njezina rođaka bijahu vlažne i sjajne, dječje oči na staračkom licu. “Rekao je da me Majka poštedjela za neki sveti cilj, kako bih mogao okajati svoje grijehе.”

Cersei se upita kako namjerava okajati nju. *Proizvesti ga u viteza bila je pogreška, a leći s njim još veća.* Lancel je bio slab oslonac, a njoj se nimalo nije sviđala njegova novopronađena pobožnost; bio je mnogo zabavniji kad je nastojao biti Jaime. *Što je ova cendrava budala rekla Vrhovnom septonu? I što će reći svojoj maloj Freyici kad budu zajedno ležali u mraku?* Ako je priznao da je spavao s Cersei, pa, ona je to mogla prebroditi. Muškarci uvijek lažu o ženama; ona će to proglasiti hvalisanjem neiskusna mladca očaranog njezinom ljepotom. *No zapjeva li o Robertu i jakom vinu...* “Oprost se najbolje postiže molitvom”, reče mu Cersei. “*Nijemom molitvom.*” Ostavila ga je da o tome razmišlja i pripremila se za susret s vojskom Tyrella.

Margaery ju je zagrlila kao sestru, što je kraljica smatrala drskim, ali ovo nije bilo vrijeme ni mjesto da je prekori. Kneginja Alerie i rođaci zadovoljili su se rukoljubom. Kneginja Graceford, koja je nosila dijete, zamolila je kraljičino dopuštenje da ga nazove Tywin ako bude dječak, ili Lanna ako bude djevojčica. *Još jedna?* umalo je zastenjala. *Kraljevstvo će se utopiti u Tywinima.* Dala je dopuštenje što je ljubaznije mogla, hineći oduševljenost.

Kneginja Merryweather ju je pak iskreno obradovala. “Vaša Milosti,” izustila je svojim senzualnim myrskim naglaskom. “Poslala sam glase svojim prijateljima preko uskog mora, moleći ih da uhite Vražićka čim pokaže svoje ružno lice u Slobodnim gradovima.”

“Imate li mnogo prijatelja preko vode?”

“U Myru, mnogo. U Lysu također, i u Tyroshu. Moćne ljude.”

Cersei je u to lako povjerovala. Myrska žena bila je prelijepa; dugonoga i punih grudi, glatke maslinaste kože, zrelih usana, ogromnih tamnih očiju i guste crne kose koja je uvijek izgledala kao da je tek ustala iz kreveta. *Čak i miriše na grijeh, poput nekog egzotičnog lotosa.* “Knez Merryweather i ja želimo samo služiti Vašoj Milosti i malom kralju”, prela je žena, s izgledom koji je bio trudan poput kneginje Graceford.

Ova je častohlepna, a njezin knez je ponosan ali siromašan. “Moramo opet razgovarati, moja gospo. Taena, je li? Vrlo ste ljubazni. Znam da ćemo biti velike prijateljice.”

Tada se na nju obori knez od Visovrta.

Mace Tyrell nije bio više od deset ljeta stariji od Cersei, ali ona ga je uvijek smatrala očevim, a ne svojim vršnjakom. Nije bio visok kao knez Tywin, ali je inače bio krupniji, širokih prsa i trbuha koji je postao još deblji. Kosa mu je bila tamnokestenjasta, ali u bradi su mu se opažali bijeli i sijedi pramenovi. Lice mu je često bilo rumeno. “Knez Tywin je bio velik čovjek, *izvanredan* čovjek”, izjavi gromoglasno nakon što ju je poljubio u oba obraza. “Bojim se da nikad nećemo doživjeti nekog sličnog njemu.”

Gledaš nekog sličnog njemu, budalo, pomisli Cersei. *Njegova kći stoji pred tobom.* Ali trebali su joj Tyrell i snaga Visovrta da zadrži Tommena na prijestolju, pa je samo rekla: “Svima će strahovito nedostajati.”

Tyrell stavi ruku na njezino rame. “Nijedan živ čovjek nije dostojan odjenuti oklop kneza Tywina, to je jasno. Ipak, kraljevstvo se nastavlja, i njime netko mora upravljati. Ako postoji išta što mogu učiniti da vam budem od koristi u

ovom mračnom času, Vaša Milost mora samo upitati.”

Ako želite biti Kraljev namjesnik, moj kneže, imajte hrabrosti da to jasno izreknete. Kraljica se nasmiješi. Neka protumači ovaj osmijeh kako god želi. “Sigurno je moj knez potreban na Ravni?”

“Moj sin Willas je sposoban dečko”, odgovori muškarac, odbijajući uhvatiti njezin savršeno jasan mig. “Noga mu je možda iskrivljena, ali pameti mu ne manjka. A Garlan će uskoro preuzeti Bistrovodu. Između njih Ravan će biti u dobrim rukama, u slučaju da budem drugdje potreban. Upravljanje kraljevstvom mora biti na prvom mjestu, često je govorio knez Tywin. A drago mi je što Vašoj Milosti mogu donijeti dobre vijesti u tom pogledu. Moj stric Garth pristao je služiti kao glavni rizničar, kao što je bila želja vašeg oca. Na putu je za Starigrad da uhvati brod. Prate ga njegovi sinovi. Knez Tywin je spominjao da će pronaći službu i za njih dvojicu. Možda u Gradskoj straži.”

Kraljičin se osmijeh tako zaledio da se bojala da će joj zubi prepući. *Garth Debeli u malom vijeću, a njegova dva kopilana u zlatnim plaštevima... zar Tyrelli misle da ću im tek tako ponuditi kraljevstvo na pozlaćenom pladnju?* Arogancija te pretpostavke oduzela joj je dah.

“Garth me dobro služio kao vrhovni upravitelj, kao što je služio i mog oca prije mene”, nastavljao je Tyrell. “Maloprsti je imao nos za zlato, priznajem, ali Garth—”

“Moj kneže,” upadne Cersei, “bojim se da je došlo do zabune. Zamolila sam kneza Gylesa Rosbyja da prihvati službu novoga glavnog rizničara, a on mi je ukazao čast time što je prihvatio.”

Mace zine u nju. “Rosby? Taj... *kašljač*? Ali... stvar je bila uglavljena, Vaša Milosti. Garth je na putu za Starigrad.”

“Radije pošaljite gavrana knezu Hightoweru i zamolite ga da se pobrine da se vaš stric ne ukrca na brod. Ne dajmo

da Garth prelazi jesenje more uzalud.” Prijazno se osmijehne.

Rumen se uspinjala Tyrellovim debelim vratom.

“Ovo... vaš knez otac me uvjerio...” Počeo je mucati.

Tada se pojavi njegova majka i uhvati ga pod ruku.

“Čini mi se da knez Tywin nije podijelio svoje planove s našom regenticom, ne mogu *zamisliti* zašto. Ipak, što je tu je, nema koristi od mrcvarenja Njezine Milosti. Ona je posve u pravu, moraš pisati knezu Leytonu prije nego što se Garth ukrca na brod. Znaš da će mu more naškoditi želucu i pogoršati njegove vjetrove.” Kneginja Olenna uputi Cersei krezubi osmijeh. “Vaše vijećničke odaje slađe će mirisati s knezom Gylesom, iako se usudim reći da bi me ono kašljanje dovelo do ludila. Svi obožavamo dragog starog strica Gartha, ali čovjek pati od nadutosti, to se ne može poreći. Užasavam se gnusnih smradova.” Njezino se naborano lice još više nabora. “Uhvatila sam dašak nečeg neugodnog u svetoj septi, da budem iskrena. Možda ste i vi to nanjušili?”

“Nisam”, hladno će Cersei. “Miris, velite?”

“Više zadah.”

“Možda vam nedostaju vaše jesenje ruže. Predugo smo vas ovdje zadržali.” Što prije oslobodi dvor kneginje Oleanne, to bolje. Knez Tyrell će nedvojbeno poslati dobar broj vitezova da otprate njegovu majku kući, a što manje Tyrellovih mačeva bude u gradu, to će kraljica mirnije spavati.

“Zaista čeznem za miomirisima Visovrta, priznajem,” reče stara kneginja, “ali naravno da ne mogu otići dok ne vidim kako se moja slatka Margaery udaje za vašeg ljubljenog malog Tommena.”

“I ja željno očekujem taj dan”, umetne Tyrell. “Knez Tywin i ja smo, eto, baš bili pri određivanju datuma. Možda bismo vi i ja mogli nastaviti tu raspravu, Vaša Milosti.”

“Uskoro.”

“Uskoro će poslužiti”, šmrčne kneginja Oleanna. “A sad dođi, Mace, pusti Njezinu Milost da nastavi sa svojim... tugovanjem.”

Vidjet ću te mrtvu, starice, obeća sebi Cersei dok se Kraljica Trnja gegala između svoja dva ogromna stražara, para sedam stopa visokih muškaraca koje je iz zabave nazivala Lijevi i Desni. *Vidjet ćemo kakvo ćeš ti miomirisno truplo biti*. Starica je dvaput mudrija od svojeg plemenitog sina, to je bilo očito.

Kraljica je spasila sina od Margaery i njezinih rođaka, te se uputila prema vratima. Vani je kiša napokon stala. Jesenji zrak mirisao je slatko i svježije. Tommen skine krunu. “Vrati to na glavu”, zapovjedi mu Cersei.

“Od nje me boli vrat”, reče dječak, ali poslušao nalog. “Hoću li se uskoro oženiti? Margaery veli da možemo otići u Visovrt čim se vjenčamo.”

“Ne ideš u Visovrt, ali možeš jahati natrag do zamka.” Cersei mahne rukom Ser Merynu Trantu. “Dovedi Njegovoj Milosti konja, i zamoli kneza Gylesa da se udostoji povesti sa mnom u nosiljci.” Stvari su se odvijale brže nego što je očekivala; nije mogla gubiti vrijeme.

Tommen se veselio mogućnosti jahanja, a knez Gyles je, naravno, bio počašćen njezinim pozivom... iako, kad ga je zamolila da bude njezin glavni rizničar, počeo je tako divlje kašljati da se pobojala kako će na mjestu izdahnuti. Ali Majka je bila milosrdna, te se Gyles naposljetku dovoljno oporavio da prihvati ponudu, te je čak počeo iskašljavati imena ljudi koje bi htio zamijeniti, carinika i zastupnika za vunu koje je postavio Maloprsti, čak i jednog od čuvara ključeva.

“Nazovite kravu kako hoćete, dokle god daje mlijeko. A ako pitanje iskrzne, pridružili ste se vijeću jučer.”

“Juč—” Napadaj kašlja presavio ga je napola. “Jučer.

Dakako.” Knez Gyles zakašlje u četvorinu crvene svile, kao da želi sakriti krv u svojoj pljuvački. Cersei se pretvarala da ne primjećuje.

Kad umre, pronaći ćemo drugoga. Možda će ponovno imenovati Maloprstog. Kraljica nije mogla zamisliti da će Petyru Baelishu biti dopušteno da još dugo bude guvernerom Doline nakon smrti Lyse Arryn. Knezovi Doline već se komešaju, ako Pycelle govori istinu. *Kad mu jednom oduzmu onog jasnog dječaka, knez Pelyr će dopuzati natrag.*

“Vaša Milosti?” zakašlje knez Gyles, i obriše usta. “Mogu li...” Ponovno zakašlje. “... upitati tko...” Potresao ga je novi napad kašlja. “... tko će biti Kraljev namjesnik?”

“Moj stric”, odvrati ona odsutna duha.

Bilo je pravo olakšanje ugledati dveri Crvene utvrde kako se goleme uzdižu pred njom. Povjerila je Tommena njegovim štitonošama i zahvalno se povukla u vlastite odaje na počinak. Netom što se izula, Jocelyn stidljivo uđe da je obavijesti kako se Qyburn nalazi pred vratima i želi audijenciju. “Pošalji ga unutra”, zapovjedi kraljica. *Za vladara nema odmora.*

Qyburn je bio star, ali na kosi je ipak imao više pepela nego snijega, a bore smijeha oko usana davale su mu izgled omiljenog djeda kakve djevojčice. *No prilično otrcanog djeda.* Ovratnik njegove halje bio je izlizan, a jedan rukav rasparan i loše prišiven. “Moram zamoliti Vašu Milost da mi oprostite na mojoj pojavi”, reče on. “Bio sam u tamnici, gdje sam provodio istragu o Vražićkovu bijegu, kao što ste zapovjedili.”

“I što ste otkrili?”

“U noći kad su knez Varys i vaš brat nestali, nestao je i treći čovjek.”

“Da, tamničar. Što s njim?”

“Taj se čovjek zvao Rugen. Podtamničar koji je bio

zadužen za crne ćelije. Glavni ga tamničar opisuje kao krupnog, neobrijanog, grubog na jeziku. Imenovanje je dobio od starog kralja Aerysa, te je dolazio i odlazio po volji. Crne ćelije nisu često bile zauzete posljednjih godina. Ostali su ga se ključari plašili, čini se, ali nitko nije mnogo znao o njemu. Nije imao prijatelja, ni rodbine. Nije ni pio ni posjećivao javne kuće. Ćelija u kojoj je spavao bila je vlažna i turobna, a slama na kojoj je ležao pljesniva. Noćna mu je posuda bila dupke puna.”

“Znam sve to.” Jaime je pregledao Rugenovu ćeliju, a Ser Addamovi zlatni plaševi pregledali su je još jednom.

“Da, Vaša Milosti,” reče Qyburn, “ali jeste li znali da se pod tom smrdljivom noćnom posudom nalazio labav kamen, koji je pokrивao malu šupljinu? Mjesto na kakvom bi čovjek mogao sakriti dragocjenosti za koje ne želi da budu otkrivene?”

“Dragocjenosti?” Ovo je bilo novo. “Novac, mislite?” Predosjećala je cijelo vrijeme da je Tyrion nekako potkupio tog tamničara.

“Izvan svake sumnje. Dakako, rupa je bila prazna kad sam je pronašao. Rugen je nedvojbeno uzeo sa sobom svoje nepošteno stečeno blago kad je pobjegao. Ali dok sam čučao nad otvorom s bakljom u ruci, opazio sam kako nešto svjetluca, pa sam čeprkao po zemlji dok ga nisam iskopao.” Qyburn rastvori dlan. “Zlatni novčić.”

Zlato, da, ali čim ga je Cersei uzela bilo joj je jasno da nije kako valja. *Premalen je*, pomisli, pretanak. Novčić je bio star i izlizan. Na jednoj se strani nalazilo kraljevsko lice u profilu, na drugoj otisak ruke. “Ovo nije zmaj”, reče ona.

“Ne”, složi se Qyburn. “Potječe iz razdoblja prije Osvajanja, Vaša Milosti. Kralj je Garth Dvanaesti, a ruka je grb kuće Gardener.”

Od Visovrta. Cersei sklopi šaku oko novčića. *Kakvo je*

ovo izdajstvo? Mace Tyrell bio je jedan od Tyrionovih sudaca, i glasno je pozivao na njegovu smrt. *Je li to bila neka varka? Zar je cijelo vrijeme kovao urotu s Vražićkom, planirao očevu smrt?* S Tywinom Lannisterom u grobu, knez Tyrell bio je očit izbor za Kraljeva namjesnika, ali unatoč tome... “O ovome nećete nikome govoriti”, zapovjedila je.

“Vaša se Milost može pouzdati u moju diskreciju. Svatko tko jaše u društvu plaćenika nauči držati jezik za zubima, inače ga ne zadrži dugo.”

“Isto vrijedi i za moje društvo.” Kraljica odloži novčić. Kasnije će razmisliti o njemu. “Što je s drugim pitanjem?”

“Ser Gregor.” Qyburn slegne ramenima. “Pregledao sam ga, kao što ste zapovjedili. Otrov Gujinog koplja bio je otrov mantikore s istoka, kladio bih se u život.”

“Pycelle tvrdi suprotno. Rekao je mom knezu ocu da otrov mantikore ubija čim dopre do srca.”

“Tako je. Ali ovaj je otrov nekako *zgusnut*, kako bi produljio Gorostasovo umiranje.”

“Zgusnut? Zgusnut *kako*? Nekom drugom supstancom?”

“Možda je tako kako Vaša Milost predlaže, iako se u većini slučajeva patvorenjem otrova samo umanjuje njegova moć. Možda je uzrok... manje prirodan, recimo. Vradžbina, mislim.”

Zar je ovaj jednaka budala kao Pycelle? “Dakle, vi tvrdite da Gorostas umire zbog neke crne *magije*?”

Qyburn se ne obazre na porugu u njezinu glasu. “Umire od otrova, ali polako, i u nevjerojatnoj patnji. Moji naponi da mu olakšam bol pokazali su se jednako jalovima kao Pycelleovi. Ser Gregor je pretjerano ovisan o maku, bojim se. Njegov mi štitonoša veli da su ga mučile zasljepljujuće glavobolje te je često lokao makovo mlijeko kao što manji čovjek loče pivo. Kako god bilo, žile su mu

pocrnjele od glave do pete, mokraća mu je potamnijela od gnoja, a otrov je izjeo rupu u njegovu boku veliku poput moje šake. Čudo je što je taj čovjek još živ, istinu rečeno.”

“Njegov stas”, kraljica predloži, mršteći se. “Gregor je vrlo krupan čovjek. Usto i vrlo glup. Preglup da zna kako bi trebao umrijeti, čini se.” Podigla je svoj pehar, a Senelle ga ponovno napuni. “Njegovo vrištanje plaši Tommena. Čak se događa da me noću budi. Rekla bih kako je krajnje vrijeme da pozovemo Ilyna Paynea.”

“Vaša Milosti,” reče Qyburn, “možda bih mogao premjestiti Ser Gregora u tamnice? Njegovi vas krici ondje neće uznemirivati, a ja ću se njime moći slobodnije pozabaviti.”

“Pozabaviti?” Ona se nasmije. “Neka se Ser Ilyn njime pozabavi.”

“Ako je to želja Vaše Milosti,” reče Qyburn, “ali ovaj otrov... bilo bi korisno saznati više o njemu, zar ne? Pošalji viteza da ubije viteza, a strijelca da ubije strijelca, često znade govoriti puk. U borbi protiv crne magije...” Nije dovršio misao, već joj se samo nasmiješio.

On nije Pycelle, to je jasno. Kraljica ga odmjeri, pitajući se. “Zašto vam je Citadela oduzela lanac?”

“Svi su arhimeštri kukavice u srcu. Sive ovce, zove ih Marwyn. Bio sam jednako vješt vidar kao Ebrose, ali sam ga težio nadmašiti. Stotinama godina muževi Citadele otvarali su tijela mrtvih, kako bi proučili prirodu života. Želio sam razumjeti prirodu smrti, pa sam otvarao tijela živih. Zbog tog zločina sive su me ovce izvrgle sramoti i prisilile na progonstvo... ali sada razumijem prirodu života i smrti bolje od ikoga u Starigradu.”

“Zaista?” To ju je zaintrigiralo. “Vrlo dobro. Gorostas je vaš. Radite s njim što hoćete, ali ograničite svoje proučavanje na crne ćelije. Kad umre, donesite mi njegovu

glavu. Otac ju je obećao Dorneu. Princ Doran bi nedvojbeno Gregora radije ubio sam, ali svi moramo trpjeti razočaranja u ovom životu.”

“Vrlo dobro, Vaša Milosti.” Qyburn se nakašlje.

“Doduše, nisam tako dobro opskrbljen kao Pycelle. Morat ću se opremiti izvjesnim...”

“Dat ću knezu Gylesu upute da vas opskrbi s dovoljno zlata za vaše potrebe. Kupite si i koju novu halju. Izgledate kao da ste dolutali iz Buvljaka.” Proučavala je njegove oči, pitajući se koliko mu se usuđuje vjerovati. “Moram li reći da ćete loše završiti bude li ikakav glas o vašem... radu... izišao izvan ovih zidina?”

“Ne, Vaša Milosti.” Qyburn joj uputi umirujući osmijeh. “Čuvat ću vaše tajne.”

Kad je otišao, Cersei si nalije pehar jakog vina i ispije ga pokraj prozora, promatrajući kako se sjene izdužuju po dvorištu i razmišljajući o novčiću. *Zlato iz Ravni. Zašto bi podtamničar u Kraljevu Grudobranu posjedovao zlato iz Ravni, ukoliko nije bio plaćen da pomogne ubiti mog oca?*

Koliko god je nastojala, nije mogla prizvati lice kneza Tywina u misli a da ne vidi onaj glupavi mali poluosmijeh i ne sjeti se gadnog zadaha koji se širio iz trupla. Pitala se ne stoji li Tyrion nekako i iza toga. *Nisko je i okrutno, poput njega. Je li Tyrion možda pretvorio Pycellea u svoje oruđe? Poslao je starca u crne ćelije, a taj je Rugen nadzirao te ćelije, sjeti se. Svi su konci bili zamršeni na načine koji joj se nimalo nisu sviđali. I ovaj je Vrhovni septon Tyrionovo stvorenje, iznenada se sjeti Cersei, a očevo se siroto tijelo nalazilo u njegovoj skrbi od mraka do zore.*

Njezin je stric stigao točno u sumrak, odjeven u prošiveni prsluk od vune boje ugljena, mrk poput njegova lica. Kao i svi Lannisteri, Ser Kevan je bio svjetloput i plav, iako je s pedeset pet godina izgubio većinu kose. Nitko ga ne

bi nazvao pristalim. Debela struka, oblih ramena, s četvrtastom isturenom bradom koju su slabo pokrivale kratko podrezane žute dlake, podsjećao ju je na kakva starog mastifa... ali vjeran stari mastif bio je upravo ono što joj je trebalo.

Pojeli su jednostavnu večeru koja se sastojala od repe, kruha i krvave govedine s vrčem dornskog crnog da sve to zaliju. Ser Kevan je malo govorio i jedva dotakao svoj vinski pehar. *Previše je zaokupljen crnim mislima, zaključio ona. Moram ga uposliti da prevlada bol.*

To je i rekla kad je posljednji komad hrane bio raščišćen sa stola, a sluge otišle. “Znam koliko se moj otac oslanjao na vas, striče. Sad i ja moram isto.”

“Potreban vam je Namjesnik,” reče on, “a Jaime vas je odbio.”

Izravan je. Vrlo dobro. “Jaime... Osjećala sam se izgubljeno kad je otac umro, jedva sam znala što govorim. Jaime je galantan, ali je pomalo budalast, budimo iskreni. Tommenu treba iskusniji muškarac. Netko stariji...”

“Mace Tyrell je stariji.”

Nosnice joj se nadmu. “Nikad.” Cersei odgurne uvojak kose s čela. “Tyrelli su se zaletjeli.”

“Bili biste budala da učinite Macea Tyrella svojim Namjesnikom,” prizna Ser Kevan, “a još veća budala da ga učinite svojim neprijateljem. Čuo sam što se dogodilo u Dvorani fenjera. Mace je trebao biti pametniji i ne načimati takva pitanja u javnosti, ali unatoč tome, nije vam bilo pametno da ga postidite pred polovicom dvora.”

“Radije to nego da moram trpjeti još jednog Tyrella u vijeću.” Njegov prijekor ju ozlojedi. “Rosby će biti prikladan glavni rizničar. Vidjeli ste njegovu nosiljku, s rezbarijama i svilenim draperijama. Njegovi su konji bolje odjeveni od većine vitezova. Tako bogat čovjek ne bi trebao imati

poteškoća u pronalaženju zlata. Što se tiče zvanja Namjesnika... tko bi bolje dovršio očev posao od njegova brata s kojim je dijelio svaku misao?"

"Svaki čovjek treba nekog kome može vjerovati. Tywin je imao mene, a nekoć vašu majku."

"Jako ju je ljubio." Cersei je kategorički odbijala misliti na mrtvu kurvu u njegovoj postelji. "Znam da su sada zajedno."

"I ja se molim da je tako." Ser Kevan je neko vrijeme proučavao njezino lice prije nego što je odgovorio. "Mnogo tražite od mene, Cersei."

"Ništa više od mog oca."

"Umoran sam." Njezin stric posegne za vinskim peharom i otpije gutljaj. "Imam suprugu koju nisam vidio dvije godine, mrtvog sina kojeg moram oplakati, još jednog koji se sprema oženiti i preuzeti knezovsku čast. Zamak Darry mora se ponovno osnažiti, njegovi posjedi zaštititi; njegova spaljena polja izorati i iznova zasaditi. Lancelu treba moja pomoć."

"Treba i Tommenu." Cersei nije očekivala da će Kevana trebati nagovarati. *Nikad nije izigravao plahost pred ocem.* "Kraljevstvo vas treba."

"Kraljevstvo. Da. I kuća Lannister." Opet je gucnuo vino. "Vrlo dobro. Ostat ću i služiti Njegovu Milost..."

"Vrlo dobro", započne ona, ali Ser Kevan podigne glas i bezobzirno je nadjača.

"...koliko me imenujete i regentom i Namjesnikom i vratite se u Bacačevu Hrid."

Na pola otkucaja srca Cersei je mogla samo buljiti u njega. "*Ja sam regentica*", podsjetila ga je.

"Bili ste. Tywin nije želio da nastavite s tom ulogom. Povjerio mi je svoje planove da vas pošalje natrag u Hrid i pronađe vam novog muža."

Cersei osjeti kako ljutnja u njoj raste. “Spomenuo je to, da. A ja sam mu rekla da se ne želim ponovno udati.”

Njezina strica to nije dirnulo. “Ako se protivite drugom braku, neću vam ga nametati. Što se ostalog tiče, međutim... vi ste sada kneginja Bacačeve Hridi. Vaše je mjesto tamo.”

Kako se usuđuješ? htjela je vrisnuti. Umjesto toga, reče: “Također sam kraljica regentica. Moje je mjesto uz mog sina.”

“Vaš otac nije tako mislio.”

“Moj otac je mrtav.”

“Na moju žalost, i jad cijelog kraljevstva. Otvorite oči i pogledajte oko sebe, Cersei. Kraljevstvo je u ruševinama. Tywin bi možda uspio dovesti stvari u red, ali...”

“*Ja* ću dovesti stvari u red!” Cersei ublaži ton. “Uz vašu pomoć, striče. Ako mi budete vjerno služili, kao što ste služili mom ocu—”

“Vi niste vaš otac. A Tywin je oduvijek smatrao Jaimeja svojim pravim nasljednikom.”

“*Jaime...* Jaime je položio prisegu. Jaime nikad ne razmišlja, smije se svemu i svakome i govori sve što mu padne na pamet. Jaime je naočita budala.”

“A ipak je bio vaš prvi izbor za Kraljeva namjesnika. Što to govori o vama, Cersei?”

“Rekla sam vam, bila sam bolesna od tuge, nisam razmišljala—”

“Niste”, složi se Ser Kevan. “Zato se i trebate vratiti u Bacačevu Hrid i prepustiti kralja onima koji to rade.”

“*Kralj je moj sin!*” Cersei se osovi na noge.

“Da,” reče njezin stric, “a prema onome što sam vidio od Joffreyja, jednako ste neprikladna majka kao i vladarica.”

Ona mu prospe sadržaj svog pehara ravno u lice.

Ser Kevan ustane s teškim dostojanstvom. “Vaša Milosti.” Vino mu se cijedilo niz obraze i kapalo s kratko

potkresane brade. “Uz vaše dopuštenje, smijem li se povući?”

“Kojim se pravom usuđujete *meni* postavljati uvjete? Niste ništa više od običnog očeva kućnog viteza.”

“Ne posjedujem zemlju, to je istina. Ali imam izvjesne prihode, i škrinju novca stavljenju sa strane. Moj otac nije zaboravio nijedno od svoje djece kad je umro, a Tywin je znao nagraditi dobru službu. Hranim dvjesto vitezova i mogu udvostručiti taj broj ako bude potrebe. Postoje slobodni jahači koji bi slijedili moj stijeg, a imam zlata da unajmim plaćenike. Bilo bi vam pametno da me ne uzimate olako, Vaša Milosti... a još pametnije da me ne pretvorite u svojeg neprijatelja.”

“Vi to meni *prijetite*?”

“Savjetujem vas. Ukoliko ne predate naslov regenta meni, imenujte me kaštelanom Bacačeve Hridi i proglasite ili Mathisa Rowana ili Randylla Tarlyja Kraljevim namjesnikom.”

Tyrellovi su vazali, obojica. Prijedlog ju je ostavio bez riječi. *Zar je potkupljen?* upitala se. *Je li uzeo Tyrellovo zlato da izda kuću Lannister?*

“Mathis Rowan je razuman, mudar i omiljen”, nastavi njezin stric, ne obazirući se ni na što. “Randyll Tarly je najbolji vojnik u kraljevstvu. Slab bi bio Namjesnik u razdoblju mira, ali nakon Tywinove smrti nema boljeg čovjeka koji bi završio ovaj rat. Knez Tyrell neće se moći uvrijediti izaberete li jednog od njegovih vazala za Namjesnika. I Tarly i Rowan sposobni su ljudi... i vjerni. Imenujte bilo kojeg od njih, i učinit ćete ga vašim. Sebe ćete osnažiti, a oslabiti Visovrt, ali Mace će vam vjerojatno zahvaliti na tome.” Slegne ramenima. “To je moj savjet, prihvatite ga ili ne. Možete proglasiti Malog Lunu Namjesnikom, što se mene tiče. Moj brat je mrtav, ženo. Ja

ga vodim kući.”

Izdajica, pomislila je. *Prodana duša*. Pitala se koliko mu je Mace Tyrell već dao. “Napustili biste svog kralja kad vas on najviše treba”, reče mu ona. “Napustili biste Tommena.”

“Tommen ima svoju majku.” Ser Kevanove zelene oči gledale su njezine, netremice. Posljednja kap vina drhtala je vlažna i crvena ispod njegove brade, te je napokon pala. “Da,” dodao je tiho, nakon stanke, “i svog oca, mislim.”

Jaime

Ser Jaime Lannister, sav u bijelom, stajao je pokraj odra svojeg oca, savivši pet prstiju oko balčaka zlatnog velikog mača.

U suton, unutrašnjost Velike septe Baelora postala je mračna i sablasna. Posljednja svjetlost dana koso je padala kroz visoke prozore, umivajući visoke kipove Sedmorice crvenom polutamom. Oko njihovih oltara treperile su mirisne svijeće dok su se duboke sjene okupljale u transeptima i tiho se šuljale mramornim podovima. Odjeci večernje pjesme zamrli su dok su posljednji ožalošćeni odlazili.

Balon Swann i Loras Tyrell ostali su nakon što su ostali otišli. “Nitko ne može stajati na straži sedam dana i sedam noći”, reče Ser Balon. “Kada ste posljednji put spavali, moj gosp’aru?”

“Kad je moj gospodin otac bio živ”, reče Jaime.

“Dopustite mi da noćas bdijem umjesto vas”, ponudi Ser Loras.

“On nije bio vaš otac.” *Ti ga nisi ubio. Ja jesam. Tyrion je možda odapeo samostrel koji ga je umorio, ali ja sam odapeo Tyriona.* “Ostavite me.”

“Kako moj gosp’ar zapovijeda”, reče Swann. Ser Loras je djelovao kao da bi se još mogao prepirati, ali Ser Balon ga uzme za ruku i odvuče. Jaime je slušao kako odjeci njihovih koraka zamiru. A onda je opet ostao sam sa svojim knezom ocem, među svijećama, kristalima i ogavno slatkim mirisom smrti. Leđa su ga boljela od težine oklopa, a noge se činile gotovo obamrlima. Malčice se premjestio i stisnuo prste oko

zlatnog velikog mača. Nije mogao baratati njime, ali ga je barem mogao držati. Odsječena ga je ruka boljela. To je bilo gotovo smiješno. Imao je više osjećaja u ruci koju je izgubio nego u ostatku preostalog tijela.

Ruka mi je gladna mača. Moram nekog ubiti. Varysa, za početak, ali najprije moram pronaći kamen ispod kojeg se skriva. “Zapovjedio sam uškopljeniku da ga odvede na brod, ne u vašu ložnicu”, rekao je truplu. “Ruke su mu krvave jednako kao... kao Tyrionove.” *Ruke su mu krvave jednako kao moje*, mislio je reći, ali riječi su mu zastale u grlu. *Što god je Varys učinio, ja sam ga na to naveo.*

Čekao je u eunuhovim odajama te noći, kad je napokon odlučio kako neće dopustiti da njegov mali brat umre. Dok je čekao, oštrio je svoj bodež jednom rukom, pronalazeći čudnu utjehu u *strug-strug-struganju* čelika po kamenu. Na zvuk koraka stao je pokraj vrata. Varys je ušao u oblaku pudera i lavande. Jaime je koraknuo iza njega, udario ga nogom u pregib koljena, kleknuo mu na grudi i gurnuo nož pod meku, bijelu bradu, prisilivši ga da pridigne glavu. “Pa, kneže Varyse,” rekao je prijazno, “kakvo čudo što vas ovdje srećem.”

“Ser Jaime?” zadahtao je Varys. “Prepali ste me.”

“To sam i htio.” Kad je izvio bodež, potočić krvi potekao je niz oštricu. “Mislio sam da biste mi mogli pomoći da izvučem svog brata iz ćelije prije nego što mu Ser Ilyn odrubi glavu. Ružna je to glava, priznajem, ali jedina je koju ima.”

“Da... pa... ako biste... odstranili oštricu... da, nježno, ako je po volji mom gospodaru, nježno, oh, uboden sam...” Eunuh je dotaknuo vrat i zabuljio se u krv na svojim prstima. “Uvijek sam se užasavao prizora vlastite krvi.”

“Uskoro ćete se imati čega užasavati, ako mi ne pomognete.”

Varys se s naporom pridigao u sjedeći položaj. “Vaš brat... ako Vražićak neobjašnjivo ispari iz svoje ćelije, ljudi će p-postavljati pitanja. B-bojao bih se za svoj život...”

“Vaš život pripada meni. Nije me briga koje tajne znate. Ako Tyrion smrtno strada, nećete ga dugo nadživjeti, kunem vam se.”

“Ah.” Eunuh je posisao krv s prstiju. “Tražite pravu strahotu... osloboditi Vražićka koji je umorio našega divnog kralja. Ili vjerujete da je nedužan?”

“Bio on nedužan ili kriv,” rekao je Jaime, budala kakav je bio, “jedan Lannister plaća svoje dugove.” Riječi su mu tako lako potekle s usana.

Otađ nije oka sklopio. Još i sada mogao je vidjeti svog brata, način na koji se patuljak nacerio ispod krnjotka svog nosa dok mu je svjetlost baklje oblizivala lice. “Ti sirota glupa slijepa sakata budalo”, zarežao je, glasom promuklim od zlobe. “Cersei je lažljiva kurva, jebala se s Lancelom i Osmundom Kotlocrnim, a vjerojatno i s Malim Lunom, koliko ja znam. A ja sam čudovište kakvim me svi smatraju. Da, ubio sam tvog opakog sina.”

Nijednom nije rekao da kani ubiti našeg oca. Da jest, bio bih ga spriječio. Onda bih ja bio rodosjek, a ne on.

Jaime se pitao gdje se Varys skriva. Mudro, gospodar uhoda nije se vratio u svoje odaje, niti ga je pretraga Crvene utvrde pronašla. Možda se uškopljenik ukrcao na brod s Tyrionom, radije nego da ostane i odgovara na neugodna pitanja. Ako je bilo tako, njih su dvojica sad već negdje daleko na pučini i dijele bokal sjeničkog zlatnog u kabini galije.

Ako moj brat nije ubio i Varysa, te ostavio njegovo truplo da trune ispod zamka. Tamo duboko, mogle bi proći godine prije nego što se kosti pronađu. Jaime je dolje poveo tucet stražara, s bakljama, konopcima i fenjerima. Satima su

tapkali kroz zavojite prolaze, uska mjesta kroz koja se moglo samo puzati, skrivena vrata, tajne stube i okna koja su ponirala u krajnju tamu. Rijetko kad se osjećao tako potpunim bogaljem. Čovjek mnogo toga uzima zdravo za gotovo kad ima dvije ruke. Ljestve, na primjer. Čak mu ni puzanje nije bilo jednostavno; ne govori se uzalud o kretanju četveronoške. Nije mogao ni držati baklju i penjati se, poput ostalih.

A sve uzalud. Pronašli su samo tamu, prašinu i štakore. *I zmajeve, kako vrebaju duboko dolje.* Sjetio se mutnog narančastog sjaja ugljena u željeznoj gubici zmaja. Žeravnik je grijao odaju u dnu okna na stjencištu šest tunela. Na podu je pronašao oguljen mozaik troglava zmaja kuće Targaryen izrađen od crnih i crvenih pločica. *Poznajem te, Kraljosječe,* činilo se da govori zvijer. *Tu sam cijelo vrijeme i čekam da dođeš k meni.* Jaimeju se činilo da poznaje taj glas, željezne kajde koje su nekoć pripadale Rhaegar, princu Zmajeve Kamena.

Dan je bio vjetrovit kad se oprostio s Rhaegarom, u dvorištu Crvene utvrde. Princ je odjenuo svoj noćnocni oklop, s troglavim zmajem izrađenim od rubina na prsnom štitniku. “Vaša Milosti,” kumio ga je Jaime, “dopustite Darryju da ostane i čuva kralja ovaj put, ili Ser Barristanu. Njihovi su plaštevi bijeli poput mogeg.”

Princ Rhaegar je odmahnuo glavom. “Moj kraljevski otac boji se vašeg oca više nego našeg rođaka Roberta. Želi vas u blizini kako mu knez Tywin ne bi mogao nauditi. Ne usudim se oduzeti mu taj potporanj u ovakvom času.”

Jaimeju se gnjev popeo u grlo. “Nisam ja potporanj. Ja sam vitez Kraljevske garde.”

“Onda čuvajte kralja”, obrecnuo se na njega Ser Jon Darry. “Kad ste ogrnuli taj plašt, obećali ste slušati.”

Rhaegar je stavio ruku Jaimeju na rame. “Kad ova

bitka završi namjeravam sazvati vijeće. Dogodit će se promjene. Namjeravao sam to učiniti davno prije, ali... pa, ne vrijedi govoriti o putevima koje nismo odabrali. Razgovarat ćemo kad se vratim.”

To su bile posljednje riječi koje mu je Rhaegar Targaryen uputio. Pred dverima se postrojila vojska, dok se druga spuštala prema Trozupcu. Stoga je princ od Zmajeva Kamena uzjahao, nataknuo crnu kacigu na glavu i odjahao naprijed u svoju propast.

Nije ni znao koliko je imao pravo. Kad je bitka svršila, promjene su se doista dogodile. “Aerys je mislio da ga neće zadesiti nikakvo zlo bude li me zadržao u blizini”, reče on očevu truplu. “Nije li to zabavno?” I knez Tywin je naizgled tako mislio; osmijeh mu je bio širi nego prije. Čini se da uživa u tome što je mrtav.

Bilo je čudno, ali nije osjećao tugu. *Gdje su mi suze? Gdje mi je bijes?* Jaimeju Lannisteru nikad nije manjkalo bijesa. “Oče,” rekao je truplu, “ti si bio onaj koji mi je rekao da su suze znak slabosti u muškarca, stoga ne možeš očekivati da plačem za tobom.”

Tisuću knezova i kneginja došlo je tog jutra kako bi se izredali pokraj odra, a nekoliko tisuća pučana nakon podneva. Imali su tamnu odjeću i ozbiljna lica, ali Jaime je osjećao da ih je velik broj potajno oduševljen što vide svrgnuće jednog velikana. Čak i na zapadu, knez Tywin bio je više poštovan nego voljen, a Kraljev Grudobran još se sjećao njegova haranja.

Od svih ožalošćenih, Veliki meštar Pycelle činio se najviše rastresenim. “Služio sam šestorici kraljeva,” rekao je Jaimeju nakon druge službe, dok je sumnjičavo njuškao oko trupla, “ali tu pred nama leži najveći čovjek kojeg sam ikad poznao. Knez Tywin nije nosio krunu, ali bio je sve što bi jedan kralj trebao biti.”

Bez brade, Pycelle ne samo da je izgledao staro, nego i slabo. *Obrijati ga, bilo je nešto najokrutnije što je Tyrion mogao učiniti*, pomislio je Jaime, koji je znao kako je to izgubiti dio sebe, dio koji čovjeka čini onim što jest. Pycelleova brada bila je veličanstvena, bijela poput snijega i meka poput janjeće vune, raskošna izraslina koja je pokrivala obraze i podbradak te mu se slijevala gotovo do pojasa. Veliki meštar običavao ju je gladiti dok je služio misu. Davala mu je izraz mudrosti, i skrivala svakojake neugodne stvari: mlohavu kožu koja je visjela ispod starčeve čeljusti, mala svadljiva usta i manjkave zube, bradavice, bore i staračke pjege koje se nije moglo ni prebrojiti. Iako je Pycelle nastojao ponovno pustiti ono što je izgubio, nije uspijevaao. Samo su mu pramičci i čuperci iznikli iz naboranih obraza i slabe vilice, tako tanki da je Jaime opažao pjegavu ružičastu kožu pod njima.

“Ser Jaime, nagledao sam se strahota u svoje vrijeme”, rekao je starac. “Ratova, bitaka, najpodlijih umorstava... Bio sam dječak u Starigradu kad je siva kuga pokosila pola grada i tri četvrtine Citadele. Knez Hightower spalio je svaki brod u luci, zatvorio dveri i zapovjedio stražarima da ubiju svakoga tko pokuša pobjeći, bio on muško, žensko ili dojenče. Ubili su ga kad je kuga minula. Onog dana kad je ponovno otvorio luku, odvukli su ga s konja i preklali ga, njega i mladoga mu sina. Do dana današnjeg neuki u Starigradu pljuju na zvuk njegova imena, ali Quenton Hightower učinio je ono što je bilo neophodno. I vaš je otac bio takav čovjek. Čovjek koji je uvijek činio što je neophodno.”

“Je li to razlog što izgleda tako samodopadno?”

Od isparina koje su se uzdizale s trupla Pycelleove su oči zasuzile. “Meso... dok se meso suši, mišići postaju napeti i izvijaju mu usnice uvis. To nije osmijeh, samo... *umiranje*,

to je sve.” Treptanjem odagna suze. “Morate me ispričati. Tako sam umoran.” Teško se poštapaajući, Pycelle polako odšepesa iz septe. *I on umire*, shvati Jaime. Nije ni čudo što ga je Cersei nazivala beskorisnim.

Dakako, njegova mila sestra je izgleda umišljala da je polovica dvora beskorisna ili izdajnička; Pycelle, Kraljevska garda, Tyrelli, sam Jaime... čak i Ser Ilyn Payne, nijemi vitez u službi krvnika. Kao Kraljevoj Pravdi, tamnice su bile njegova odgovornost. Budući da mu je nedostajao jezik, Payne je upravu nad tim tamnicama uglavnom prepustio svojim posilnima, ali Cersei ga je svejedno krivila za Tyrionov bijeg. *To je bilo moje djelo, ne njegovo*, umalo joj je priznao Jaime. Umjesto toga obećao je potražiti odgovore kod glavnog podtamničara, pogrbljenog starca zvanog Rennifer Longwaters.

“Vidim da se čudite, kakvo je sad to ime?” čovjek se zahihotao kad ga je Jaime došao ispitati. “Staro je to ime, dakako. Nijesam netko tko bi se hvalisao, al’ u žilama mi teče kraljevska krv. Potomak sam jedne princeze. Otac mi je ispričao priču kad sam bio mrva od dječarca.” Longwaters nije bio mrva od dječarca već dugo godina, sudeći prema njegovoj pjegavoj glavi i bijelim dlakama koje su mu rasle iz brade. “Bila je najljepše blago Djevičine komore. Knez Oakenfist, veliki admiral, izgubio je za njom srce, iako je bio oženjen drugom. Dala je njihovom kopilanu ime ‘Waters’ u čast njegova oca, a on je izrastao u velikog viteza, kao i njegov sin, koji je stavio ‘Long’ ispred ‘Waters’ kako bi ljudi znali da on sam nije neplemenitog roda. Stoga u sebi imadem malog zmaja.”

“Da, zamalo sam te zamijenio za Aegona Osvajača”, odgovori Jaime. “Waters” je bilo uobičajeno ime za kopilad u okolini Zaljeva Crnovode; vjerojatnije je da je stari Longwaters bio potomak nekog nižeg domaćeg viteza, nego

kakve princeze. “Imam, međutim, prećih briga od tvog rodoslovlja.”

Logwaters naheri glavu. “Izgubljeni zarobljenik.”

“I izgubljeni tamničar.”

“Rugen”, umetne starac. “Podtamničar. Bio je nadležan za treću razinu, crne ćelije.”

“Pričaj mi o njemu”, morao je reći Jaime. *Prokleta farsa*. Znao je tko je Rugen, iako Longwaters nije.

“Neuredan, neobrijan, grub na riječima. Nije mi se sviđao, to je istina, priznajem. Rugen je bio ovdje kad sam tek došao, prije dvanaest godina. Službu je stekao pod kraljem Aerysom. Rijetko je bio ovdje, mora se priznati. Zabilježio sam to u svojim izvještajima, moj kneže. Itekako sam zabilježio, dajem vam svoju riječ, riječ čovjeka kraljevske krvi.”

Spomeni još jednom tu kraljevsku krv i možda ti je malko prolijem, pomisli Jaime. “Tko je pregledao te izvještaje?”

“Neki od njih otišli su glavnom rizničaru, drugi gospodaru uhoda. Svi su otišli glavnom tamničaru i Kraljevoj Pravdi. Oduvijek je tako u tamnicama.” Longwaters počese nos. “Rugen je bio tu kad je trebalo, gosp’aru. To se mora priznati. Crne se ćelije rijetko kad koriste. Prije nego što su onamo poslali malog brata vašeg gospodstva, imali smo ondje neko vrijeme Velikog meštra Pycellea, a prije njega izdajnika kneza Starka. Bila su tamo još trojica, obični pučani, ali knez Stark ih je predao Noćnoj straži. Nije mu bilo pametno što je oslobodio tu trojicu, ali spisi su bili uredni. I to sam zabilježio u svom izvještaju, u to možete biti sigurni.”

“Pričaj mi o dvojici tamničara koji su zaspali.”

“Tamničari?” Longwaters šmrčne. “Nisu to bili tamničari. Bili su obični *ključari*. Kruna izdvaja novac za

dvadeset ključara, moj kneže, dvadeset, ali za mog vremena nikad ih nismo imali više od dvanaest. Trebali bismo imati i šest podtamničara, po dvojicu na svakom nivou, ali samo su trojica.”

“Ti i dva druga?”

Longwaters ponovno šmrcne. “Ja *sam glavni* podtamničar, moj kneže. Rangiran sam *iznad* podtamničara. Zadužen sam za vođenje računa. Ako gosp’ar želi pogledati moje knjige, vidjet će da su sve brojke točne.” Longwaters zaviri u veliku kožom ukoričenu knjigu rastvorenu pred njim. “Trenutačno imamo četiri zatvorenika na prvoj razini i jednog na drugoj, zajedno s bratom vašeg gospodstva.” Starac se namršti. “Koji je pobjegao, dakako. Istina. Prekrižit ću ga.” Uzeme pero i počne ga oštriti.

Šestorica zatvorenika, gorko pomisli Jaime, *a izdvajamo novac za dvadeset ključara, šest podtamničara, glavnog podtamničara, tamničara i Kraljevu Pravdu.* “Želim ispitati tu dvojicu ključara.”

Rennifer Longwaters odustane od oštrenja svog pera i sumnjičavo zirne u Jaimeja. “Ispitati ih, gosp’aru?”

“Čuo si me.”

“Jesam, moj gosp’aru, dabome da jesam, ali... gosp’ar može ispitati koga želi, istina, nije na meni da mu to zabranim. Ali, ser, ako smijem biti tako drzak, mislim da neće odgovoriti. Mrtvi su, moj gosp’aru.”

“*Mrtvi?* Po čijoj zapovijedi?”

“Vašoj, mislio sam, ili... kraljevoj, možda? Nisam pitao. Nije... nije na meni da preispitujem Kraljevsku gardu.”

To mu je bila sol na ranu; Cersei je upotrijebila njegove ljude da obavi svoj krvavi posao, njih i svog ljubljenog Kotlocrnog.

“Vi praznoglave budale”, Jaime je kasnije zarežao na Borosa Blounta i Osmunda Kotlocrnog, u tamnici koja je

zaudarala na krv i smrt. “Što ste mislili da radite?”

“Ništa osim onog što su nam rekli, moj kneže.” Ser Boros bio je niži od Jaimeja, ali teži. “Njezina Milost je to zapovjedila. Vaša sestra.”

Ser Osmund je zadjenuo palac za pojas svog mača. “Rekla je da imaju zauvijek usnuti. Stoga smo se moja braća i ja za to pobrinuli.”

Itekako da jeste. Jedno se truplo svalilo potrbuške na stol, poput čovjeka koji se onesvijestio na gozbi, ali pod glavom mu se nalazila lokvica krvi, ne vina. Drugi ključar uspio je ustati s klupe i isukati bodež prije nego što mu je netko zario dugi mač u rebra. Njegov je kraj bio sporiji, krvaviji. *Rekao sam Varysu da nitko ne smije nastradati u ovom bijegu,* pomislio je Jaime, *ali trebao sam reći bratu i sestri.* “Ovo je loše učinjeno, ser.”

Ser Osmund je slegnuo ramenima. “Nikome neće nedostajati. Kladim se da su i oni imali udjela u tome, zajedno s onim koji je nestao.”

Ne, mogao mu je reći Jaime. *Varys im je začinio vino da ih uspava.* “U tom slučaju, mogli smo iz njih iskamčiti istinu.” *...jebala se s Lancelom i Osmundom Kotlocrnim, a vjerojatno i s Malim Lunom, koliko ja znam...* “Da sam sumnjičave prirode, pitao bih se zašto ste bili u tolikoj žurbi da se ova dvojica nikad ne ispituju. Jeste li ih morali ušutkati kako biste prikrili vlastiti udio u ovom?”

“Mi?” Kotlocrn se zagrcne na ovo. “Učinili smo samo ono što je kraljica zapovjedila. Na moju riječ kao vaš Zakleti brat.”

Jaimejevi fantomski prsti zgrčili su se dok je govorio: “Dovedite Osneyja i Osfryda ovamo i počistite nered koji ste napravili. A idući put kad vam moja mila sestra zapovjedi da nekog ubijete, najprije dođite k meni. Inače, gubite mi se s vida, ser.”

Riječi su mu odzvanjale u glavi u polumraku Baelorove septe. Iznad njega svi su prozori potamnjeli i vidio je nejasno svjetlo dalekih zvijezda. Sunce je zašlo za noć. Zadah smrti postajao je jači, unatoč mirisnim svijećama. Vonj je podsjećao Jaimeja Lannistera na prolaz ispod Zlatnog zuba, gdje je izvojevao slavnu pobjedu u prvim danima rata. Jutro nakon bitke, vrane su se gostile i pobjednicima i poraženima, kao što su se nekoć gostile Rhaegarom Targaryenom nakon Trozupca. *Koliko može vrijediti kruna kad vrana može večerati kralja?*

Vrane i sada kruže oko sedam tornjeva i velike kupole Baelorove septe, pretpostavljao je Jaime, udarajući crnim krilima po noćnom zraku dok tragaju za prolazom unutra. *Svaka vrana u Sedam Kraljevina trebala bi vam iskazati počast, oče. Od Castamerea do Crnovode, dobro ste ih nahranili.* Ta se ideja svidjela knezu Tywinu, jer osmijeh mu se još više raširio. *Prokletstvo, ceri se poput mladoženje u iščekivanju prve bračne noći.*

Ovo je bilo tako groteskno da se Jaime naglas nasmijao.

Zvuk je odjeknuo kroz transepte, kriptu i kapele, kao da su se i mrtvi pokopani u zidovima nasmijali. *Zašto ne? Ovo je apsurdnije od mimičarske predstave, ja koji bdijem nad ocem kojeg sam pomogao ubiti, šaljem ljude da zarobe brata kojeg sam pomogao osloboditi...* Zapovjedio je Ser Addamu Marbrandu da pretraži Ulicu svile. “Pogledajte pod svaki krevet, znate kako moj brat voli javne kuće.” Zlatni će plaštevci pronaći zanimljivijih stvari među suknjama kurvi nego ispod njihovih postelja. Pitao se koliko će se kopiladi roditi iz ove besmislene potrage.

Protiv njegove volje, misli mu svrnu na Brienne od Tartha. *Glupa, tvrdoglava, ružna djevojčura.* Pitao se gdje se nalazila. *Oče, daj joj snage.* Gotovo molitva... ali je li

zazivao boga, Oca na Nebesima čiji je visoki pozlaćeni kip treperio na svjetlu svijeća na drugoj strani septe? Ili se molio trupu koje je ležalo pred njim? *Zar je važno? Nikad ne slušaju, ni jedan ni drugi.* Ratnik je bio Jaimejev bog otkako je bio dovoljno star da drži mač. Drugi su ljudi mogli biti očevi, sinovi, muževi, ali nikad Jaime Lannister, čiji je mač bio zlatan poput njegove kose. Bio je ratnik, i to će uvijek ostati.

Trebao bih reći Cersei istinu, priznati da sam ja oslobodio našeg malog brata iz njegove ćelije. Istina je, naposljetku, odlično upalila u Tyrionovu slušaju. *Ubio sam tvog opakog sina, a sad idem ubiti i tvog oca.* Jaime začuje Vražićka kako se smije u polumraku. Okrenuo je glavu da pogleda, ali zvuk je bio jedino odjek njegova smijeha. Sklopi oči, i jednako ih brzo otvori. *Ne smijem zaspati.* Ako usne, mogao bi sanjati. O, kako se Tyrion cerekao... *lažljiva kučka... jebala je Lancela i Osmunda Kotlocrnog...*

U ponoć su šarke na Očevim vratima zastenjale dok je nekoliko stotina septona ulazilo na svoju službu. Neki su bili odjeveni u ruha od srebrne tkanine i kristalne krune koje su obilježavale Najpobožnije; njihova skromnija braća nosila su svoje kristale na remenu oko vrata i bijele halje sapete sedmerostrukim konopcima, svake pletenica u različitoj boji. Kroz Majčina vrata stupale su bijele septe iz svojeg samostana, po sedam usporedno i tiho pjevajući, dok su nijeme sestre silazile u jednoj koloni niz Neznanceve stube. Pomagačice Smrti bile su odjevene u meke sive halje, lica pokrivenih kukuljicama i ovijenih šalovima, tako da su im se vidjele samo oči. Skupina braće također se pojavila, u haljama smeđe, pješćane i boje lješnjaka, te čak neobojane kostrijeti, opasane komadima užadi od konoplje. Neki su objesili željezni čekić Kovača oko svojih vratova, dok su drugi nosili zdjelice za prošnju.

Nitko od pobožnih nije obratio pozornost na Jaimeja. Načinili su krug po septi, moleći se pred svakim od sedam oltara u čast sedam božjih lica. Svakom su bogu prinijeli žrtvu, svakome otpjevali psalam. Umilno i svečano uzdizali su se njihovi glasovi. Jaime sklopi oči da ih sluša, ali ih opet otvori kad se počeo ljuljati. *Umorniji sam nego što sam mislio.*

Prošle su godine od njegova posljednjeg bdjenja. *Tada sam bio mladi, petnaestogodišnji dječak.* Tada nije nosio oklop, samo jednostavnu bijelu tuniku. Septa gdje je proveo noć nije bila veća od trećine bilo kojeg od sedam transepata Velike septe. Jaime je plegao svoj mač preko Ratnikovih koljena, naslagao svoj oklop pred njegove noge i kleknuo na grubi kameni pod pred oltarom. Kad je zora svanula, koljena su mu bila nažuljana i krvava. “Svi vitezovi moraju krvariti, Jaime”, rekao je Ser Arthur Dayne kad je to vidio. “Krv je pečat naše odanosti.” U zoru, dotaknuo ga je po ramenu blijedim mačem tako oštrim da je čak i lagan dodir zasjekao kroz Jaimejevu tuniku, te je opet prokrvario. Nije to ni osjetio. Dječak je kleknuo; vitez je ustao. *Mladi Lav, a ne Kraljosjek.*

Ali to je bilo tako davno, a taj je dječak bio mrtav.

Nije znao kada je služba završila. Možda je stoječki zaspao. Kad su pobožni otišli, Velika septa opet je utihnula. Svijeće su bile zid zvijezda koji je gorio u tami iako je zrak zaudarao po smrti. Jaime premjesti stisak na zlatnome velikom maču. Možda je ipak trebao dopustiti Ser Lorasu da ga zamijeni. *Cersei bi to mrzila.* Vitez Cvijeća još je bio napola dječak, častohlepan i tašt, ali imao je u sebi sposobnost da postane velik, da izvede djela dostojna Bijeke knjige.

Bijela knjiga čekat će kad njegovo bdjenje završi, njegova stranica rastvorena s nijemim prijekorom. *Rasjekao*

bih prokletu knjigu na komade prije nego što je napunim lažima. Ali ako ne želi lagati, što može napisati osim istine?

Pred njim je stajala žena.

Opet pada kiša, pomisli kad je opazio koliko je mokra. Voda joj je kapala niz plašt i pravila lokvu oko nogu. *Kako je došla ovamo? Nisam čuo da je ušla.* Bila je odjevena poput krčmarske cure u težak plašt od grubog platna, loše obojan u neravnomjerne smeđe nijanse i izlizan na porubu. Kukuljica joj je skrivala lice, ali vidio je kako svijeće plešu u zelenim jezercima njezinih očiju, a kad se pomakla, prepoznao ju je.

“Cersei.” Progovorio je polako, poput čovjeka koji se budi iz sna, još se pitajući gdje se nalazi. “Koliko je sati?”

“Vučja je ura.” Njegova sestra spusti kukuljicu i načini grimasu. “Utopljenog vuka, možda.” Nasmiješila mu se, tako slatko. “Sjećaš se prvog puta kad sam ti ovako došla? Bilo je to u nekoj bijednoj krčmi nedaleko od Lasičje uličice, a ja sam odjenula nošnju sluškinje kako bih se provukla pokraj očevih stražara.”

“Sjećam se. Bila je to Jeguljina uličica.” *Želi nešto od mene.* “Zašto si tu, u ovaj sat? Što hoćeš od mene?” Posljednja mu riječ odjekne uzduž i poprijeko po septi, *menemenemenemenemene*, zamrijevši u šapat. Na trenutak se usudio ponadati da ona želi jedino utjehu njegova zagrljaja.

“Tiho govori.” Glas joj je zvučao čudno... bez daha, gotovo uplašen. “Jaime, Kevan me odbio. Neće služiti kao Namjesnik, on... on zna za nas. Rekao je to.”

“Odbio?” To ga iznenadi. “Kako je mogao znati? Sigurno je pročitao ono što je Stannis napisao, ali nema...”

“*Tyrion* je znao”, podsjeti ga ona. “Tko zna kakve je priče taj podli patuljak ispričao, i kome? Stric Kevan je najmanji problem. Vrhovni septon... Tyrion ga je ustoličio,

kad je onaj debeli poginuo. I on možda zna.” Primaknula se bliže. “Ti *moraš* biti Tommenov Namjesnik. Nemam povjerenja u Macea Tyrella. Što ako je imao udjela u očevoj smrti? Možda se urotio s Tyrionom. Vražićak je možda na putu za Visovrt...”

“Nije.”

“Budi moj Namjesnik,” usrdno ga zamoli “i vladat ćemo područjem Sedam Kraljevina zajedno, kao kralj i njegova kraljica.”

“Bila si Robertova kraljica. A ipak ne želiš biti moja.”

“Bila bih, da se usuđujem. Ali naš sin—”

“Tommen nije moj sin, ništa više nego što je Joffrey bio.” Glas mu postane tvrd. “I njih si učinila Robertovima.”

Njegova se sestra trgne. “Zakleo si se da ćeš me uvijek voljeti. Prisiljavati me da molim nije iskaz ljubavi.”

Jaime je osjećao miris straha u njoj, čak i kroz truli smrad trupla. Želio ju je uzeti u naručje i poljubiti, zakopati lice u njezine zlatne uvojke i obećati joj da je nitko nikad neće povrijediti... ne *tu*, pomisli, ne *tu pred bogovima, i ocem*. “Ne”, rekao je. “Ne mogu. Neću.”

“*Trebam te. Trebam svoju drugu polovicu.*” Čuo je kako kiša rominja po prozorima visoko iznad. “Ti si ja, ja sam ti. Trebam te uza se. *U sebi*. Molim te, Jaime. *Molim te.*”

Jaime provjeri ustaje li knez Tywin sa svog odra u bijesu, ali njegov je otac ležao nepomičan i hladan, trunući. “Sazdan sam za bojišnicu, ne za vijećničku odaju. A sada sam možda neprikladan čak i za to.”

Cersei otare suze grubim smeđim rukavom. “Vrlo dobro. Ako bojišnicu hoćeš, bojišnicu ću ti i dati.” Gnjevno navuče kukuljicu. “Bila sam glupa što sam došla. Bila sam glupa što sam te ikada voljela.” Njezini su koraci glasno odzvanjali u tišini, i ostavili vlažne mrlje po mramornom

podu.

Zora je zatekla Jaimeja gotovo neopazice. Čim se staklo kupole stalo osvijetljivati, duge su zatreperile na zidovima, podovima i stupovima, prelivši truplo kneza Tywina izmaglicom raznobojnog svjetla. Kraljev namjesnik je vidno trunuo. Lice mu je poprimilo zelenkastu nijansu, a oči mu duboko utonule, kao dvije crne jame. Pukotine su mu se rastvorile na obrazima, a odvratna bijela tekućina prodirala je kroz spojeve njegova veličanstvenog zlatno-grimiznog oklopa i skupljala se ispod tijela.

Septoni su je prvi opazili kad su se vratili na jutarnju službu. Otpjevali su svoje pjesme, izmolili svoje molitve i digli svoje nosove, a jednom od Najpobožnijih toliko je pozlilo da su mu morali pomoći da izađe iz septe. Nedugo zatim jato novaka stiglo je njišući kadionicama, a zrak je postao tako zagušljiv od tamjana da se oltar činio obavijen dimom. Sve su duge nestale u toj namirisanoj magli, ali smrad se zadržao, sladak truo vonj koji je Jaimeja tjerao na povraćanje.

Kad su se vrata otvorila, Tyrelli su ušli među prvima, kako je dolikovalo njihovu položaju. Margaery je donijela veliki buket zlatnih ruža. Položila ih je razmetljivo u podnožju odra kneza Tywina, ali je jednu ostavila i držala je ispod nosa dok je zauzimala svoje mjesto. *Dakle, djevojka je pametna koliko i lijepa. Tommen je mogao proći znatno gore. Drugi jesu.* Margaeryne gospe slijedile su njezin primjer.

Cersei je pričekala dok se ostali nisu smjestili kako bi ušla, s Tommenom uza se. Ser Osmund Kotlocrn stupao je uz njih u bijelom ocakljenom oklopu i bijelom vunenom plaštu.

“... jebala se s Lancelom i Osmundom Kotlocrnim, a vjerojatno i s Malim Lunom, koliko ja znam...”

Jaime je vidio Kotlocrnog nagog u kupelji, vidio je crne dlake na njegovim grudima, i gušći busen između nogu. Zamislio je te grudi privijene uz sestrine, one dlake kako se taru o meku kožu njezinih dojki. *Ona to ne bi učinila.*

Vražićak je lagao. Istkano zlato i crna žica isprepleteni, znojni. Kotlocrnovi uski obrazi stiskali su se svaki put kad bi se zario u nju. Jaime je čuo svoju sestru kako stenje. *Ne. Laž.*

Crvenih očiju i blijeda, Cersei se uspela stubama kako bi kleknula iznad njihova oca, povukavši Tommena dolje pokraj sebe. Dječak je ustuknuo pred prizorom, ali majka ga je zgrabila za zglavak prije nego što je uspio umaknuti.

“Moli se”, šapnula je, a Tommen je pokušao. Ali imao je samo osam godina, a knez Tywin je izgledao stravično. Jedan očajnički uzdah, pa kralj stane jecati. *“Prestani s tim!”* obrecne se Cersei. Tommen okrene glavu i presavije se, bljujući. Kruna mu spadne s glave i otkotrlja se po mramornom podu. Njegova majka zgađeno ustukne, i odjednom kralj pojuri prema vratima, koliko god ga njegove osmogodišnje noge nosile.

“Ser Osmunde, zamijenite me”, oštro će Jaime, dok se Kotlocrn okrenuo da pojuri za krunom. Dodao je čovjeku zlatni mač i zaputio se za svojim kraljem. Sustigao ga je u Dvorani fenjera, pred očima dvadesetak zapanjenih septi. “Žao mi je”, zajeca Tommen. “Bit ću bolji sutra. Majka kaže da kralj mora svima biti primjer, ali od smrada mi je bilo zlo.”

Ovo ne valja. Previše gorljivih ušiju i budnih očiju. “Radije izađimo. Vaša Milosti.” Jaime izvede dječaka van gdje je zrak bio čist i svjež koliko je mogao biti u Kraljevu Grudobranu. Četrdeset zlatnih plašteva bilo je postavljeno oko trga da čuva konje i nosiljke. Odveo je kralja na stranu, daleko od svih, i posjeo ga na mramorne stube. “Nisam se bojao”, ustrajao je dječak. “Pozlilo mi je od smrada. Nije li i

vama pozlilo? Kako ste ga mogli podnijeti, ujače, ser?"

Njušio sam vlastitu ruku kako trune, kad me je Vargo Hoat natjerao da je nosim kao privjesak. "Čovjek može podnijeti gotovo sve, ako mora", reče Jaime svome sinu. *Njušio sam čovjeka kako se peče, dok ga je kralj Aerys kuhao u vlastitu oklopu.* "Svijet je prepun užasa, Tommene. Protiv njih se možete boriti, smijati im se, ili ih gledati tako da ih ne vidite... povući se u sebe."

Tommen razmisli o tome. "Ja... ponekad sam se povlačio u sebe", priznao je, "kad bi Joffy..."

"*Joffrey.*" Cersei je stajala nad njima, a vjetar joj šibao suknjom oko nogu. "Tvoj brat se zvao *Joffrey*. On me nikad ne bi ovako osramotio."

"Nisam htio. Nisam se bojao, majko. Samo što vaš knez otac toliko zaudara..."

"Misliš li da je meni išta slađe vonjao? I ja imam nos." Uhvatila ga je za uho i povukla na noge. "Knez Tyrell ima nos. Jesi li njega vidio da bljuje u svetoj septi? Jesi li vidio kneginjicu Margaery da cmizdri poput malog djeteta?"

Jaime ustane na noge. "Cersei, dosta je."

Njezine se nosnice rašire. "Ser? Zašto ste vi tu? Koliko se sjećam, zakleli ste se bdjeti nad ocem dok bdjenje ne završi."

"*Završilo* je. Idi ga pogledaj."

"Ne. Sedam dana i sedam noći, rekao si. Vrhovni zapovjednik svakako zna brojati do sedam. Uzmi broj svojih prstiju, i dodaj dva."

Ostali su počeli kuljati van na trg, bježeći od pogubnih smradova u septi. "Cersei, stišaj glas", upozori Jaime. "Knez Tyrell se približava."

To je doprlo do nje. Kraljica privuče Tommena k sebi. Mace Tyrell se nakloni pred njima. "Njegova Milost nije bolesna, nadam se?"

“Kralj je bio shrvan tugom”, reče Cersei.

“Kao i svi mi. Ako išta mogu učiniti...”

Visoko iznad njih, vrana glasno zakriješti. Čučala je na kipu kralja Baelora, kaljajući izmetom njegovu svetu glavu.

“Mnogo toga možete učiniti za Tommena, moj kneže”, reče Jaime. “Možda biste Njezinoj Milosti učinili čast da objedujete s njome, nakon večernje službe?”

Cersei mu dobaci ubojit pogled, ali ovaj put je bila dovoljno razumna da pregrize jezik.

“Da objedujemo?” Tyrell je djelovao osupnuto.

“Pretpostavljam... naravno, bit će nam čast. Mojoj kneginji supruzi i meni.”

Kraljica se na silu osmjehne i progovori ugodnim glasom. Ali kad se Tyrell oprostio, a Tommen otišao sa Ser Addamom Marbrandom, gnjevno se oborila na Jaimeja. “Jesi li pijan ili sanjaš, ser? Molim te, zašto moram večerati s tom pohlepnom budalom i njegovom djetinjastom ženom?” Nalet vjetra uskomeša njezinu zlatnu kosu. “*Neću* ga proglasiti Namjesnikom, ako to—”

“Tyrell ti je potreban,” prekine je Jaime, “ali ne *ovdje*. Zatraži od njega da osvoji Krajoluju za Tommena. Laskaj mu, reci mu da ti treba na ratnom polju, da zamijeni oca. Mace umišlja da je silan ratnik. Ili će ti predati Krajoluju, ili će sve zabrljati i ispasti budala. U svakom slučaju, ti dobivaš.”

“Krajoluju?” Cersei je izgledala zamišljeno. “Da, ali... knez Tyrell je jasno pokazao da neće napustiti Kraljev Grudobran dok se Tommen ne oženi s Margaery.”

Jaime uzdahne. “Neka se onda vjenčaju. Proći će godine prije nego što Tommen bude dovoljno star da konzumira brak. A sve dotad, taj se brak može razvrgnuti. Daj Tyrellu njegovo vjenčanje i pošalji ga da se igra rata.”

Oprezan smiješak došulja se na lice njegove sestre.

“Čak i opsade imaju svoje opasnosti”, promrmljala je. “Ta, naš bi knez od Visovrta mogao čak izgubiti život pri takvom pothvatu.”

“Postoji i ta opasnost”, prizna Jaime. “Pogotovo ako mu strpljivosti ovaj put ponestane, pa odluči jurišati na dveri.”

Cersei mu uputi dug pogled. “Znaš,” reče, “na trenutak si zvučao kao otac.”

Brienne

Dveri Sumrakdola bile su zatvorene i zabrtvljene. Kroz polumrak praskozorja gradske su zidine blijedo svjetlucale. Na njihovim bedemima pramičci magle pomicali su se poput sablasnih stražara. Tucet taljiga i volovskih kola bilo je dovučeno pred dveri, čekajući izlazak sunca. Brienne zauzme mjesto iza voza repe. Listovi su je boljeli, a bio je dobar osjećaj sjahati i protegnuti noge. Nedugo zatim još jedne taljige dokotrljale su se iz šume. Prije nego što se počelo razdanjivati, kolona se protezala četvrt milje.

Seljaci su joj dobacivali znatiželjne poglede, ali nitko joj se nije obratio. *Na meni je da se obratim njima*, rekla je Brienne u sebi, ali uvijek joj je bilo teško razgovarati s neznancima. Čak i kao djevojčica bila je stidljiva. Duge godine prezira samo su je učinile stidljivijom. *Moram pitati za Sansu. Kako ću je inače pronaći?* Pročistila je grlo. “Kumo,” reče ženi na kolima s repom, “možda ste vidjeli moju sestru na cesti? Mladu djevu od trinaest ljeta i lijepa lica, plavih očiju i crvenkasto-kestenjaste kose. Možda je jahala s pijanim vitezom.”

Žena odmahne glavom, ali njezin muž reče: “Onda nije djeva, kladim se. Ima li sirota djevojka ime?”

Brienneina je glava bila prazna. *Trebala sam joj izmisliti ime*. Bilo koje ime bi dostajalo, ali nijedno joj nije padalo na um.

“Nema imena? Pa, ceste su pune bezimenih djevojaka.”

“Groblja su još punija”, reče njegova žena.

Kad je zora svanula, stražari se pojave na kruništima.

Seljaci se uspinu na svoja kola i prodrmaju uzdama. Brienne također uzjaše i osvrne se. Većina u redu koji je čekao na ulazak u Sumrakdol bili su zemljoradnici s tovarima voća i povrća na prodaju. Par imućnih građana sjedio je na dobro uzgojenim trkaćim konjima desetak koraka iza nje, a još dalje nazrela je mršava dječaka na pjegavu kljusetu. Nije bilo ni traga od dvojice vitezova, niti od Ser Shadricha, Ludog Miša.

Stražari su propuštali taljige jedva ih letimično pogledavši, ali kad je Brienne stigla pred dveri, načas ih je pokolebala. “Stanite, vi tamo!” vikne kapetan. Par muškaraca u željeznim verižnjačama ukrsti koplja da joj zgrade put. “Razložite svrhu svojeg dolaska.”

“Tražim kneza Sumrakdola, ili njegova meštra.”

Kapetanov se pogled zadrži na njezinu štitu. “Crni šišmiš Lothstona. To je zloglasan grb.”

“Nije moj. Kanila sam prebojiti štit.”

“Da?” Kapetan protrlja čekinjastu bradu. “Moja se sestra time slučajno bavi. Pronaći ćete je u kući s oličenim vratima, prekoputa Sedam mačeva.” Mahnuo je stražarima. “Pustite je da prođe, momci. To je samo neka djevojčura.”

Stražarnica je izlazila na tržnicu, gdje su oni koji su ušli prije nje istovarivali repu, žuti luk i vreće ječma za prodaju. Drugi su prodavali oružje i oklope, i to vrlo jeftino sudeći po cijenama koje su izvikivali dok je jahala mimo njih. *Pljačkaši su stigli sa strvinarskim vranama iza svake bitke.* Brienne je provela konja pokraj verižnjača još umrljanih smeđom krvlju, ulubljenih kaciga, nazubljenih i iskrzanih mačeva. Tu se moglo nabaviti i odjeće: kožnih čizama, krznenih plašteva, umrljanih surki sumnjivog porijekla. Prepoznala je mnoge ambleme. Oklopljenu šaku, losa, bijelo sunce, dvostruku sjekiru, listom sjevernjačke grbove. Međutim, ovdje su izginuli i Tarlyjevi ljudi, te

mnogi iz olujne krajine. Opazila je crvene i zelene jabuke, štit s tri munje Leygooda, konjsku ormu urešenu mravima Ambroseovih. Lovac u iskoraku samog kneza Tarlyja pojavljivao se na mnogim amblemima, broševima i prslucima. *Prijatelj ili neprijatelj, vrane ne haju.*

Borove i lipove štitove moglo se dobiti za penije, ali Brienne je projahala pokraj njih. Kanila je zadržati težak hrastov štit koji joj je Jaime dao, onaj koji je osobno nosio od Harrenhala do Kraljeva Grudobrana. Štit od borovine ima svojih prednosti. Lakši je, te stoga jednostavniji za nošenje, a meko drvo lakše zaglavi suparnikovu sjekiru ili mač. Ali hrast pruža više zaštite, onima dovoljno snažnim da ponesu njegovu težinu.

Sumrakdol je bio izgrađen oko svoje luke. Sjeverno od grada uzdizale su se kredaste litice; na jugu je krševit rt zaklanjao usidrene brodove od oluja koje su dolazile uskim morem. Zamak je gledao na luku, četvrtaste utvrde i velikih bačvastih kula vidljivih iz svakog dijela grada. Po prometnim, kamenom popločanim ulicama bilo je lakše hodati nego jahati, pa je Brienne smjestila svoju kobilu u staju i nastavila pješice, prebacivši štit preko leđa i zadjenuvši prostirku ispod ruke.

Kapetanovu sestru nije bilo teško pronaći. Sedam mačeva bila je najveća krčma u gradu, četverokatno zdanje koje je nadvisivalo susjede, a dvokrilna vrata na kući prekoputa bila su predivno oličena. Prikazivala su zamak u jesenjoj šumi, s drvećem oslikanim u nijansama zlatne i smeđe. Puzavice su se uspinjale deblima drevnih hrastova, a čak su i žirovi bili narisani s brižnom ljubavlju. Kad je Brienne bolje pogledala, opazila je stvorenja među zelenilom: lukavu crvenu lisicu, dva vrapca na grani, a iza lišća sjenu vepra.

“Vaša su vrata vrlo lijepa”, reče tamnokosoj ženi koja

je odgovorila na njezino kucanje. “Koji bi to zamak trebao biti?”

“Bilo koji”, odgovori kapetanova sestra. “Jedini koji ja znam je Mrka tvrđava dolje u luci. Drugi sam stvorila u glavi, onako kako bi zamak trebao izgledati. Nikad nisam vidjela ni zmaja, ni grifona ni jednoroga.” Imala je veselu narav, ali kad joj je Brienne pokazala štit lice joj se smrknulo. “Moja stara mater znala je pričati da divovski šišmiši izlijeću iz Harrenhala u noćima bez mjeseca i odnose zlu djecu Ludoj Danelle za lonce. Ponekad bih čula gdje šušaju po oknima.” Posiše zube na trenutak, zamišljena. “Što dolazi na njegovo mjesto?”

Grb Tartha bio je raščetvoren na crvena i modra polja, te nosio žuto sunce i polumjesec. Ali dokle god je ljudi budu smatrali ubojicom, Brienne ga se nije usuđivala nositi. “Vaša su me vrata podsjetila na jedan stari štit koji sam vidjela u očevoj oružarnici.” Opisala je grb koliko ga se najbolje sjećala.

Žena kimne. “Mogu ga odmah narisati, ali boja će se morati osušiti. Uzmite sobu kod Sedam mačeva, ako vam je po volji. Donijet ću vam štit ujutro.”

Brienne nije namjeravala noćiti u Sumrakdolu, ali možda je tako bilo najbolje. Nije znala je li gospodar zamka kod kuće, ni hoće li je pristati primiti. Zahvalila je slikarici i prešla taracom do krčme. Iznad vrata, sedam drvenih mačeva njihalo se ispod željezna šiljka.

Vapno koje ih je prekrivalo bilo je ispucano i ljuštilo se, ali Brienne je znala njihovo značenje. Stajali su za sedam sinova Darklyna koji su nosili bijele plašteve Kraljevske garde. Nijedna druga kuća u kraljevstvu nije se mogla pohvaliti tolikim brojem. *Bili su slava svoje kuće. A sad su znak iznad krčme.* Progurala se u zajedničku prostoriju i zamolila krčmara za sobu i kupku.

Smjestio ju je na drugom katu, a žena s ljubičastom mrljom na licu donijela joj je drvenu kadu, te zatim vodu, vjedro po vjedro. “Je li koji Darklyn preostao u Sumrakdolu?” upitala je Brienne dok se penjala u kadu.

“Pa, ima Darkeovih, ja sam jedna od njih. Moj suprug veli da sam bila Darkerica kad smo se vjenčali, a poslije još mračnija.” Nasmijala se. “U Sumrakdolu ne možeš bacit kamen a da ne pogodiš kojeg Darkea, il’ Darkwooda il’ Dargooda, al’ plemeniti Darklyni svi su izumrli. Knez Denys je posljednji od njih, slatka mlada luda. Jeste l’ znali da su Darklyni bili posljednji kraljevi u Sumrakdolu prije dolaska Andala? Nikad ne biste rekli po mom izgledu, al’ imadem kraljevske krvi u sebi. Možete l’ je vidjet? ‘Vaša Milosti, još jedan pehar piva’, to bih ih trebala natjerat da mi govore. ‘Vaša Milosti, treba ispraznit noćnu posudu, i donijet štogod svježeg pruća, Vaša Prokleta Milosti, vatra će utrnut’.” Ponovno se nasmijala i istresla posljednje kapljice iz vjedra. “Pa, eto ga. Je l’ vam voda dovoljno vruća?”

“Poslužit će.” Voda je bila mlaka.

“Donijela bih još, al’ samo bi se prelila. Tol’ka djevojka k’o vi dobro napuni kadu.”

Samo malu zakržljalu kadu poput ove. U Harrenhalu su kade bile goleme, i načinjene od kamena. Kupelj je bila puna pare koja se uzdizala iz vode, a Jaime je ušetao kroz tu maglu nag kao od majke rođen, izgledajući napola kao leš, napola kao bog. *Ušao je u kadu sa mnoom, sjeti se,* porumenjevši. Zgrabila je komad tvrdog lužnatog sapuna i natrljala se ispod pazuha, pokušavajući se sjetiti Renlyjeva lica.

Prije nego što se voda ohladila, Brienne je bila čista koliko je mogla biti. Navukla je istu odjeću koju je skinula i opasala pojas s mačem oko bokova, ali je oklop i kacigu ostavila za sobom kako ne bi izgledala prijeteće u Mrkoj

tvrdavi. Bilo je ugodno protegnuti noge. Stražari na dverima zamka nosili su kožne kaputiće s amblemom ukrštenih ratnih maljeva na bijeloj salitri. “Željela bih porazgovarati s vašim gospodarom”, reče im Brienne.

Jedan se nasmije. “Onda najbolje vičite.”

“Knez Rykker je odjahao u Djevičino Jezerce s Randyllom Tarlyjem”, obavijesti je drugi. “Postavio je Ser Rufusa Lecka za kaštelana, da skrbi za kneginju Rykker i mlade.”

Otpratili su je do tog Leeka. Ser Rufus je bio nizak i zdepast, sijede brade i batrljka na kraju lijeve noge. “Oprostite mi ako ne ustanem”, reče. Brienne mu preda svoje pismo, ali Leek nije znao čitati, pa je pošalje meštru, ćelavom čovjeku pjegavog tjemena i krutih crvenih brkova.

Kad je čuo ime Hollard, meštar se zlovoljno namršti. “Kako često moram pjevati ovu pjesmu?” Njezino lice vjerojatno ju je odalo. “Zar ste mislili da ste prvi koji dolazite tražiti Dontosa? Vjerojatnije dvadeset i prvi. Zlatni su plaštevci ovdje bili nekoliko dana nakon kraljeva umorstva, s nalogom kneza Tywina. A što vi imate, molit ću lijepo?”

Brienne mu pokaže pismo, s Tommenovim pečatom i djetinjim potpisom. Meštar se oglasio s ponekim *hmmmm* i *hrrrrr*, čeprkao po vosku, i napokon ga vratio. “Čini se u redu.” Popeo se na stolac i uputio Brienne prema drugom. “Nisam poznavao Ser Dontosa. Bio je dječak kad je napustio Sumrakdol. Hollardi su nekoć bili plemenita kuća, istina je. Znete njihov grb? Vodoravne crvene i ružičaste pruge, s tri zlatne krune na modrom zaglavlju. Darklyni su bili nevrijedni kraljevi tijekom Doba junaka, a trojica su uzela Hollardice za žene. Kasnije su njihovu kraljevinu progutala veća kraljevstva, ali Darklyni su opstali, a Hollardi su ih služili... da, čak i u prkosu. Znete li za to?”

“Malo.” Njezin je meštar običavao govoriti da je Prkos Sumrakdola naveo kralja Aerysa da izgubi razum.

“U Sumrakdolu još ljube kneza Denysa, unatoč jadu koji im je zadao. Krive kneginju Seralu, njegovu myrsku ženu. Čipkasta Guja, tako je zovu. Da je knez Darklyn barem oženio Stauntonicu ili Stokeworthicu... pa, znate već kako puk naklapa. Čipkasta Guja punila je mužu uho myrskim otrovom, vele, sve dok knez Denys nije ustao protiv kralja i zarobio ga. Prilikom otmice njegov glavni oružnik Ser Symon Hollard sasjekao je Ser Gwaynea Gaunta od Kraljevske garde. Pola godine Aerys je bio utamničen unutar ovih zidina, dok je Kraljev namjesnik sjedio pred Sumrakdolom s golemom vojskom. Knez Tywin je imao dostatnu silu da napadne grad kad god je htio, ali knez Denys je poslao poruku da će na prvi znak napada ubiti kralja.”

Brienne se sjećala što je zatim uslijedilo. “Kralj je bio spašen”, rekla je. “Barristan Smjeli izveo ga je van.”

“Tako je”, potvrdi meštar. “Nakon što je knez Denys izgubio taoca, otvorio je dveri i prekinuo prkos radije nego da dopusti knezu Tywinu da zauzme grad. Spustio se na koljeno i preklinjao za milost, ali kralj nije bio u milostivu raspoloženju. Knez Denys je izgubio glavu, kao i njegova braća i sestre, stričevi, rođaci, svi plemeniti Darklyni. Čipkastu Guju živu su spalili, siroticu, iako su joj najprije iščupali jezik i ženske organe, kojima je, kako se govorilo, podjarmila muža. Pola Sumrakdola još će vam reći da je Aerys prema njoj bio odveć milosrdan.”

“A Hollardi?”

“Okaljani i uništeni”, reče meštar. “Kovao sam svoj lanac u Citadeli kad se to dogodilo, ali pročitao sam izvješća o njihovim suđenjima i kaznama. Ser Jon Hollard, upravitelj, oženio je sestru kneza Denysa i stradao sa svojom suprugom, kao i njihov mlađi sin, koji je bio napola Darkiyn. Robin

Hollard bio je štitonoša, ali kad je kralj otet, plesao je oko njega i povlačio ga za bradu. Izdahnuo je na raspinjalu. Ser Symona Hollarda usmrtio je Ser Barristan pri izbavljanju kralja. Hollardski su posjedi oduzeti, njihov zamak srušen je sa zemljom, njihova sela spaljena. Kao što je bio slučaj s Darklynima, kuća Hollard je iskorijenjena.”

“Osim Dontosa.”

“Istina. Mladi Dontos bio je sin Ser Steffona Hollarda, blizanca Ser Symona, koji je umro od groznice nekoliko godina prije, i nije imao udjela u otporu. Aerys je svejedno htio odrubiti dječaku glavu, ali Ser Barristan je zatražio da mu poštede život. Kralj nije mogao odbiti čovjeka koji ga je izbavio, pa su Dontosa odveli u Kraljev Grudobran kao štitonošu. Prema mom saznanju nikad se nije vratio u Sumrakdol, a zašto i bi? Ovdje nema posjeda, niti rodbine ili zamka. Ako su Dontos i ta sjevernjakinja pomogli ubiti našeg milog kralja, čini mi se da će željeti namaknuti što više milja između sebe i pravde. Potražite ih u Starigradu, ako morate, ili preko uskog mora. Potražite ih u Dorneu, ili na Zidu. Potražite ih *drugdje*.” Ustao je.

“Čujem kako me moji gavranovi dozivaju. Oprostite mi ako vam zaželim ugodan dan.”

Povratak do krčme činio se duljim nego šetnja do Mrke tvrđave, iako je to možda samo bilo zbog njezina raspoloženja. Neće pronaći Sansu Stark u Sumrakdolu, to se činilo jasnim. Ako ju je Ser Dontos odveo u Starigrad ili preko uskog mora, kao što je meštar izgleda mislio, Brienneina je potraga bila beznadna. *Što bi je čekalo u Starigradu?* upita se. *Meštar je ne poznaje ništa bolje nego što poznaje Hollarda. Ona ne bi otišla neznancima.*

U Kraljevu Grudobranu Brienne je pronašla jednu od Sansinih bivših sluškinja kako radi kao pralja u javnoj kući. “Služila sam kod kneza Renlyja prije moje gospe Sanse, i

oboje su ispali izdajnici”, ogorčeno se potužila žena zvana Brella. “Nijedan me vlastelin više ne želi taknuti, pa moram prati za kurve.” Ali kad je Brienne upitala za Sansu, ova je rekla: “Reći ću vam što sam kazala i knezu Tywinu. Ta se djevojka vječito molila. Išla je u septu i palila svijeće poput prave gospe, ali gotovo svaku večer pohodila je božansku šumu. Otišla je na sjever, eto što. Tamo su *njezini* bogovi.”

Međutim, sjever je bio golem, a Brienne nije imala pojma kojim je vazalima svog oca Sansa bila najsklonija vjerovati. *Ili je umjesto toga potražila vlastiti rod?* Iako su svi njezini braća i sestre bili umoreni, Brienne je znala da Sansa još ima strica i naravnog polubrata na Zidu, koji služe u Noćnoj straži. Njezin ujak Edmure Tully je zarobljen u Blizancima, ali *njegov* stric, Ser Brynden, još drži Rijekotok. A mlađa sestra kneginje Catelyn vlada Dolinom. *Krv zove krv.* Sansa je najvjerojatnije pobjegla nekome od njih. Ali kome?

Zid je bio predaleko, svakako, a usto i sumorno, nemilo mjesto. A da stigne do Rijekotoka, djevojka je morala prijeći ratom razdvojenju riječnu krajinu i proći kroz lannisterske opsadne linije. Orlovo Gnijezdo bilo bi jednostavnije, a kneginja Lysa bi svakako srdačno primila kćer svoje sestre...

Pred njom uličica je skretala. Brienne je pogriješila put. Zatekla se u slijepoj ulici, malom blatnjavom dvorištu gdje su tri svinje rovale po niskom kamenom zdencu. Jedna je zaskvičala kad ju je ugledala, a starica koja je kalala vodu sumnjičavo ju je odmjerila. “Što izvolijevate?”

“Tražila sam Sedam mačeva.”

“Vratite se putem kojim ste došli. Lijevo od septe.”

“Hvala.” Brienne se okrene natrag, i zaleti ravno u nekog tko je hitao iza ugla. Sudar ga je oborio s nogu, te je sletio na tur u blato. “Oprostite”, promrmlja ona. Bio je to

samo dječak; mršavo momče ravne, tanke kose s ječmencem ispod jednog oka. “Jesi li se ozlijedio?” Ona pruži ruku da mu pomogne ustati, ali dječak se izmigolji na petama i laktovima dalje od nje. Nije mu moglo biti više od deset ili jedanaest godina, iako je nosio kratku verižnjaču i dugi mač u kožnim koricama prebačen preko leđa. “Poznajem li te?” upita Brienne. Lice mu se činilo neodređeno poznatim, iako se nije mogla sjetiti odakle.

“Ne. Ne poznajete. Niste nikad...” Uspentrao se na noge. “O-o-oprostite mi. Moja gospo. Nisam gledao. Hoću reći, jesam, ali dolje. Gledao sam dolje. U svoje noge.”

Dječak daje petama vjetra i odjuri bezglavo putem kojim je došao.

Nešto u vezi s njim pobudilo je sve Brienneine sumnje, ali nije ga namjeravala proganjati ulicama Sumrakdola.

Jutros pred dverima, tamo sam ga vidjela, shvatila je. *Jahao je na pjegavom kljusetu*. A činilo se da ga je još negdje vidjela, ali gdje?

U času kad je Brienne ponovno pronašla Sedam mačeva, zajednička prostorija bila je krcata. Četiri septe sjedile su najbliže vatri, u haljama umrljanim i prašnjavim od puta. Posvuda drugdje mještani su ispunili klupe, močeći komade kruha u zdjele vrućeg raćjeg brudeta. Od mirisa joj je zakruljilo u želucu, ali nije opazila praznih sjedala. Tada glas iza nje reče: “Moja gospojo, evo, uzmite moje mjesto.” Tek kad je skočio s klupe, Brienne shvati da je govornik patuljak. Čovječuljak nije bio ni pet stopa visok. Nos mu je bio žilav i nabubren, zubi crveni od ljute trave, a nosio je smeđe grube halje svetog brata, sa željeznim maljem Kovača koji mu se klatio oko širokog vrata.

“Zadržite mjesto”, reče ona. “Mogu stajati jednako dobro kao vi.”

“Da, al’ moja glava ne može tako lako udariti o strop.”

Patuljkov govor bio je grub ali uljudan. Brienne opazi obrijanu krunu na njegovu tjemenu. Mnoga sveta braća nosila su takve tonzure. Septa Roelle jednom joj je rekla da je treba pokazati kako nemaju što kriti od Oca. “Zar Otac ne može vidjeti kroz kosu?” upitala je Brienne. *Kakvo glupo pitanje*. Bila je tupoglavo dijete; septa Roelle joj je često to govorila. Osjećala se gotovo jednako glupo sada, pa je prihvatila čovječuljkovo mjesto na kraju klupe, mahnuvši rukom naručila gulaš, te se okrenula da zahvali patuljku. “Služite li nekoj svetoj kući u Sumrakdolu, brate?”

“Bila je bliže Djevičinu Jezercu, moja gospojo, al’ vuci su nas istjerali ognjem”, otpovrne čovjek, žvačući okrajak kruha. “Izgradili smo je opet što smo najbolje mogli, sve dok nisu došli neki plaćenici. Ne bih znao reć’ koji su bili, al’ uzeli su naše svinje i pobili braću. Uvukao sam se u šuplje deblo oborenog stabla i skrio, al’ ostali bijahu preveliki. Trebalo mi je dugo da ih sve pokopam, al’ Kovač, on mi je dao snage. Kad sam zgotovio posao, iskopao sam nešto novca što su ga starija braća skrila i dao se na put sasvim sam.”

“Susrela sam i drugu braću na putu za Kraljev Grudobran.”

“Da, na stotine ih putuje. Ne samo braća. I septoni, i pučani. Sve sami vrapci. I ja bih mog’o bit’ vrabac. Kovač me stvorio dovoljno malenim.” Zahihotao se. “A kako glasi vaša žalosna priča, gospojo?”

“Tražim svoju sestru. Plemenita je roda, od samo trinaest godina, lijepa djeva plavih očiju i crvenkasto-kestenjaste kose. Možda ste je vidjeli kako putuje s muškarcem. Vitezom, možda ludom. Zlato čeka čovjeka koji mi pomogne da je nađem.”

“Zlato?” Brat joj uputi crven osmijeh. “Zdjela onog račjeg brodeta bila bi dovoljna nagrada za mene, al’ bojim se

da vam ne mogu pomoći. Lude sam sretao, i to gomilu, al' ne tol'ko lijepih djeva." Naherio je glavu i razmislio na trenutak. "Bio je neki luda u Djevičinu Jezercu, sad kad bolje promislim. Nosio je na sebi dronjke i prašinu, kol'ko sam vidio izdaleka, al' pod prašinom se naziralo šareno odijelo."

Je li Dontos nosio šareno odijelo? Nitko Brienne nije rekao da jest... ali nitko joj nije rekao i da nije. Zašto bi, doduše, bio u dronjcima? Zar je neka nezgoda snašla njega i Sansu nakon što su pobjegli iz Kraljeva Grudobrana? To je lako moguće, kad su ceste tako opasne. *Možda to uopće nije bio on.* "Je li ta luda imala crveni nos, pun napuklih žilica?"

"Ne bi se u to mog'o zakleti. Priznajem, nisam baš obratio pozornost na njega. Otišao sam u Djevičino Jezerce nakon što sam pokopao moju braću, misleć' da ću pronaći brod koji će me povest u Kraljev Grudobran. Prvi put sam spazio ludu dolje kod dokova. Imao je podmuklo držanje i dobro pazio da izbjegne vojnike kneza Tarlyja. Kasnije, opet sam ga susreo, u Smrdljivoj guski."

"Smrdljiva guska?" reče ona, nesigurno.

"Neugodno mjesto", prizna patuljak. "Ljudi kneza Tarlyja patroliraju lukom u Djevičinu Jezercu, al' Guska je uvijek puna mornara, a zna se da će mornari prokrijumčariti ljude svojim brodovima, za pravu cijenu. Ovaj je luđa tražio prijevoz za troje preko uskog mora. Često sam ga tamo viđao u razgovoru s veslačima pokraj galija. Ponekad bi pjevao smješnu pjesmicu."

"Tražio je prijevoz za *troje*? Ne dvoje?"

"Troje, moja gospojo. Zakleo bih se u to, na Sedmoricu." *Troje*, pomisli ona. *Sansa, Ser Dontos... ali tko bi bio treći? Vražićak?* "Je li luda pronašao svoj brod?"

"To ne bih znao reći," odvrati joj patuljak, "al' jedne noći neki od vojnika kneza Tarlyja posjetili su Gusku u potrazi za njim, a par dana kasnije čuo sam kako se jedan

čovjek hvali da je prevario ludu, i da to može dokazat zlatom. Bio je pijan, i čašćavao sve pivom.”

“Prevario ludu”, reče ona. “Što mu je to značilo?”

“Ne bih vam znao reći. Al’ on se zvao Vješti Dick, toga se sjećam.” Patuljak raširi ruke. “Bojim se da je to sve što vam mogu ponuditi, osim molitava malog čovjeka.”

Vjerna svojoj riječi, Brinenne mu kupi zdjelu vrućeg račjeg gulaša... i nešto vrućeg svježeg kruha te pehar vina. *Je li moguće da im se Vražićak pridružio?* Ako je Tyrion Lannister imao prste u Sansinu nestanku, a ne Dontos Hollard, zdrav je razum nalagao da su morali pobjeći preko uskog mora.

Kad je čovuljak dokrajčio svoju zdjelu gulaša, dokrajčio je i ono što je preostalo od njezina. “Trebate više jesti”, reče on. “Žena tako velika k’o vi treba održavat snagu. Nije daleko do Djevičina Jezerca, al’ cesta je opasna ovih dana.”

Znam. Upravo je na toj cesti stradao Ser Cleos Frey, a nju i Ser Jaimeja oteli su Krvavi mimičari. *Jaime me pokušao ubiti, sjeti se, iako je bio mršav i slab, a zglavci su mu bili okovani.* Malo je nedostajalo, unatoč tome, ali to je bilo prije nego što mu je Zollo odsjekao ruku. Zollo, Rorge i Dobrojb bili bi je silovali pola stotine puta da im Ser Jaime nije rekao kako vrijedi svoju težinu u safirima.

“Moja gospojo? Izgledate žalosno. Mislite li na svoju sestricu?” Patuljak joj potapše ruku. “Starica će vam posvijetli! put prema njoj, ništa se ne bojte. Djevica će je čuvati.”

“Molim bogove da ste u pravu.”

“Jesam.” Nakloni se. “Ali sad moram poći. Čeka me još dug put prije nego što stignem do Kraljeva Grudobrana.”

“Imate li konja? Mazgu?”

“Dvije mazge.” Čovuljak se nasmije. “Eno ih, na dnu

mojih nogu. Odvedu me kamo god poželim poći.” Nakloni se i odgega prema vratima, njišući se sa svakim korakom.

Ostala je za stolom kad je otišao, odugovlačeći s peharom razvodnjenog vina. Brienne nije često pila vino, ali jednom u sto godina otkrivala je da joj pomaže umiriti želudac. *A kamo ja želim poći?* upita se. *U Djevičino Jezerce, da potražim čovjeka po imenu Vješti Dick u krčmi zvanoj Smrdljiva guska?*

Kad je posljednji put vidjela Djevičino Jezerce, gradom je vladala pustoš, njegov knez se zatvorio u svoj zamak, a njegov je puk bio mrtav, razbjeжан ili se posakrivan. Sjećala se spaljenih kuća i pustih ulica, probijenih i razorenih dveri. Divlji psi šuljali su se iza njihovih konja, dok su nabrekla trupla plutala poput golemih bijelih lopoča na jezercu žive vode po kojem je grad dobio svoje ime. *Jaime je pjevao “Šest djevica u jezercu”, i smijao se kad sam ga zamolila da šuti.* I Randyll Tarly nalazi se u Djevičinu Jezercu, što je još jedan razlog da izbjegne taj grad. Bilo bi joj pametnije da se ukrca na brod za Galebgrad ili Bijelu Luku. *No, mogla bih i jedno i drugo. Svratiti u Smrdljivu gusku i popričati s tim Vještim Dickom, a onda pronaći brod u Djevičinu Jezercu koji će me odvesti dalje na sjever.*

Krčma se počela prazniti. Brienne prepolovi komad kruha, slušajući razgovor za drugim stolovima. Većina se ticala smrti kneza Tywina Lannistera. “Umorio ga je vlastiti sin, vele,” govorio je neki mještаниn, postolar sudeći prema izgledu, “onaj pokvareni mali patuljak.”

“A kralj je samo dječak”, primijeti najstarija od četiri septe. “Tko će vladati dok on ne bude punoljetan?”

“Brat kneza Tywina”, reče neki stražar. “Ili onaj knez Tyrell, možda. Ili Kraljosjek.”

“Ne on”, objavi krčmar. “Ne taj vjerolomnik.” Pljunuo

je u vatru. Brienne pusti da joj kruh ispadne iz ruku i otare mrvice o svoje hlače. Čula je dovoljno.

Te noći sanjala je da je opet u Renlyjevom šatoru. Sve su svijeće gasnule, a hladnoća se zgušnjavala oko nje. Nešto se kretalo kroz zelenu tamu, nešto gadno i strašno hrlilo je prema njezinu kralju.

Htjela ga je zaštititi, ali udovi su joj bili ukočeni i smrznuti, i trebalo je više snage nego što je imala da makar podigne ruku. A kad je sjenoviti mač zasjekao zeleni čelični ovratnik, a krv stala teći, spazila je da umirući vitez nije naposljetku Renly, već Jaime Lannister, a ona ga je iznevjerila.

Kapetanova sestra pronašla ju je u zajedničkoj prostoriji kako pije šalicu mlijeka i meda pomiješana s tri sirova jaja. "Divno ste to napravili", rekla je kad joj je žena pokazala svježe naslikan štit. Bila je to više slika nego pravi grb, a prizor ju je vratio unatrag mnogo godina, u svježu tamu očeve oružarnice. Sjetila se kako je prešla vršcima prstiju po ispucalnoj i izbljedjeloj boji, preko zelenog lišća drveta i duž putanje zvijezde padalice.

Brienne isplati kapetanovoj sestri drugu polovicu svote koju su ugovorile, te prebaci štit preko ramena kad je napustila krčmu, nakon što je kupila nešto tvrda kruha, sira i brašna od kuhara. Napustila je grad kroz sjeverne dveri, jašući polako kroz polja i gazdinstva gdje su se dogodile najteže bitke kad su se vukovi obušili na Sumrakdol.

Knez Randyll Tarly zapovijedao je Joffreyjevom vojskom, novinačenom od zapadnjaka, olujaša i vitezova iz Ravni. One njegove ljude koji su ovdje poginuli unijeli su unutar zidina da počivaju u junačkim grobovima ispod septi Sumrakdola. Sjevernjački mrtvac, kudikamo brojniji, bili su zakopani u zajedničku raku pokraj mora. Iznad humka koji je obilježavao njihovo počivalište pobjednici su podigli grubo

istesan drveni znak. OVDJE LEŽE VUKOVI bilo je sve što je na njemu pisalo. Brienne je zastala pokraj njega i izmolila nijemu molitvu za njih, i za Catelyn Stark i njezina sina Robba i sve ljude koji su stradali s njima.

Sjetila se noći kad je kneginja Catelyn doznala da su joj sinovi umrli, dva mlada dječaćića koja je ostavila u Oštrozimlju da budu na sigurnom. Brienne je znala da nešto nije kako valja. Upitala ju je ima li vijesti o njezinim sinovima. “Nemam više drugih sinova osim Robba”, odgovorila je kneginja Catelyn. Zvučala je kao da joj je nož kidao utrobu. Brienne je posegnula preko stola da joj pruži utjehu, ali je zastala prije nego što su joj prsti dotakli ruku starije žene, iz straha da će se ova lećnuti. Kneginja Catelyn je okrenula šake, da pokaže Brienne ožiljke na dlanovima i prstima gdje ju je nož jednom duboko zagrizao u meso. Tada je stala pripovijedati o svojim kćerima. “Sansa je mala dama”, rekla je, “uvijek uljudna i željna udovoljiti. Voli priče o viteškom junaštvu. Izrast će u ženu daleko ljepšu od mene, to se može vidjeti. Često sam je češljala. Imala je kestenjastu kosu, gustu i meku... crvenilo u njoj sjalo je poput bakra na svjetlu baklji.”

Govorila je i o Aryi, mlađoj kćeri, ali Arya je bila izgubljena, dosad vjerojatno mrtva. Sansa, međutim... *Pronaći ću je, moja gospo, prisegne Brienne nemirnoj sjeni kneginje Catelyn. Nikad neću prestati tragati. Žrtvovat ću vlastiti život ako treba, pogaziti svoju čast, odreći se svih svojih snova, ali pronaći ću je.*

Iza bojišnice cesta je vodila pokraj obale, između uzburkanog sivozelenog mora i linije niskih vapnenačkih brda. Brienne nije bila jedini putnik na cesti. Ribarska sela protezala su se miljama duž obale, a ribari su ovom cestom dopremali ribu na tržnicu. Projahala je pokraj jedne ribarice i njezinih kćeri, koje su hodale kući s praznim košarama na

ramenima. Onako oklopljenu, smatrale su je vitezom dok joj nisu opazile lice. Tada su se djevojke stale došaptavati i dobacivati joj poglede. “Jeste li vidjele trinaestogodišnju djevu na putu?” upita ih. “Plemenitu gospu plavih očiju i crvenkasto-kestenjaste kose?” Ser Shadrich natjerao ju je na oprez, ali morala je nastaviti pokušavati. “Možda je putovala s dvorskom ludom.” Ali one su samo odmahnule glavama i zahihotale se skrivajući usta dlanovima.

U prvom selu na koje je nabasala bosonogi su dječaci trčali pokraj njezina konja. Nataknula je kacigu, pogođena hihotima ribara, te su je smatrali muškarcem. Jedan joj je dječak ponudio prodati čančice, drugi rakove, a treći joj je ponudio svoju sestru.

Brienne je kupila tri raka od drugog dječaka. U času kad je napustila selo počelo je kišiti, a vjetar se pojačao. *Dolazi oluja*, pomislila je, zirnuvši prema moru. Kišne kapi bubnjale su po čeliku njezine kacige, od čega joj je zvonilo u ušima, ali bilo je bolje nego nalaziti se u brodu na pučini.

Sat dalje na sjever cesta se račvala kod hrpe razvaljenog kamenja koje je označavalo ruševine malog zamka. Desni rukavac slijedio je obalu, zavijajući prema Rtu Napukle Pandže, sumornom predjelu močvara i borovih pustopoljina; lijevi je vodio između brda, polja i šuma do Djevičinog Jezerca. Kiša je dotad padala sve jače. Brienne sjaše i povede svoju kobilu s ceste da pronađu zaklon među ruševinama. Potez zidina zamka još se mogao razaznati među trnjem, korovom i divljim brijestovima, ali kamenje koje ih je sačinjavalo bilo je razasuto poput dječjih kocaka između dviju cesta. Međutim, dio glavne utvrde još je stajao. Njezine trostruke kule bile su od sivog granita, kao i razrušene zidine, ali njihova su kruništa bila od pješčenjaka. *Tri krune*, shvatila je, dok je zurila u njih kroz kišu. *Tri zlatne krune*. Ovo je bio zamak Hollardovih. Ser Dontos se

ovdje rodio, vrlo vjerojatno.

Povela je kobilu kroz krš do glavnog ulaza utvrde. Od vrata su preostale samo zahrđale šarke, ali krov je još bio čitav, a unutra je bilo suho. Brienne sveže kobilu za zidnu verigu, skine kacigu i protrese kosu. Tražila je nešto suhog drva da zapali vatru kad začuje približavanje drugog konja. Neki nagon natjera je da se povuče u sjene, gdje ju se nije moglo opaziti s ceste. Ovo je bila ona ista cesta gdje su nju i Ser Jaimeja zarobili. Nije namjeravala ponovno to pretrpjeti.

Jahač je bio malen muškarac. *Ludi Miš*, pomislila je, na prvi pogled. *Nekako me slijedio*. Ruka joj se primakne balčaku mača, i upita se hoće li je Ser Shadrich smatrati lakim plijenom samo zato što je žena. Kaštelan kneza Grandisona nekoć je načinio tu pogrešku. Humfrey Wagstaff bilo mu je ime; ponosan starac od šezdeset pet godina, s nosom poput jastrebova kljuna i pjegavom glavom. Na dan kad su se zaručili upozorio je Brienne kako od nje očekuje da bude prava supruga kad se jednom vjenčaju. “Neću da moja gospa žena jurca naokolo u muškom oklopu. U ovome ćeš me poslušati, inače ću biti prisiljen kazniti te.”

Imala je šesnaest godina i mač joj nije bio nepoznanica, ali je ipak bila stidljiva unatoč svojoj smionosti u borilištu. Pa ipak, nekako je pronašla hrabrosti da izvijesti Ser Humfreyja kako će prihvatiti kaznu samo od čovjeka koji je može nadvladati u dvoboju. Stari je vitez sav poplavio, ali je pristao navući svoj oklop da je nauči gdje je ženi zaista mjesto. Borili su se otupjelim turnirskim oružjem, pa Briennein malj nije imao šiljaka. Razbila je Ser Humfreyju ključnu kost, dva rebra i njihove zaruke. Bio je treći nadobudni muž, i njezin posljednji. Njezin otac više nije navaljivao.

Ako joj je *zaista* Ser Shadrich slijedio stope, možda je ipak čeka borba. Nije se kanila udružiti s tim čovjekom niti

mu dopustiti da je slijedi do Sanse. *Odiše onakvom neusiljenom bahatošću koja dolazi s vještinom na oružju, pomisli, ali sitan je. Imat ću prednost dosega, a trebala bih biti i snažnija.*

Brienne je snagom bila ravna većini vitezova, a njezin je stari glavni oružnik znao govoriti da je brža nego što je žena njezine veličine trebala biti. Bogovi su joj podarili i izdržljivost, koju je Ser Goodwin smatrao plemenitim darom. Borba s mačem i štitom je zamoran posao, pa pobjeda često pripadne najistrajnijemu. Ser Goodwin ju je naučio da se bori oprezno, da štedi snagu dopuštajući protivnicima da svoju istroše u bijesnim napadima.

“Muškarci će vas uvijek podcjenjivati,” govorio je, “a njihov će ih ponos nagnati da vas poželev brzo poraziti, kako se ne bi pričalo da ih je žena opasno zamorila.” Otkrila je koliko je to točno nakon što se otisnula u svijet. Čak ju je i Jaime Lannister napao na taj način, u šumama pokraj Djevičina Jezerca. Ako su bogovi dobri, Ludi će Miš napraviti istu pogrešku. *Možda je iskusan vitez, pomisli, ali nije Jaime Lannister. Isuče mač iz korica.*

Ali nije se Ser Shadrichev kestenjasti trkač zaustavio na mjestu gdje se cesta račvala, već izmoreno staro pjegavo kljuse s mršavim dječakom na leđima. Kad je Brienne spazila konja, zbunjeno se povukla. *To je samo neki dječak, pomislila je, sve dok nije nazrela lice ispod kukuljice. Dječak u Sumrakdolu, onaj koji se sudario sa mnom. To je on.*

Dječak nije udostojio zamak ni jednim pogledom, već je zirnuo niz jednu cestu, a potom niz drugu. Nakon časka oklijevanja, okrenuo je kljuse prema brdima i otklipsao dalje. Brienne ga je motrila kako nestaje kroz kišu, i odjednom joj je sinulo da je tog istog dječaka vidjela u Rosbyju. *On me uhodi, shvatila je, ali to je igra koju dvoje mogu igrati.*

Odvezala je kobilu, uspela se natrag na sedlo i pošla za njim.

Dječak je zurio u tlo dok je jahao, promatrajući kako se kolotečine na cesti pune vodom. Kiša je prigušila zvuk njezina prilaska, a nedvojbeno je i njegova kukuljica u tome odigrala svoju ulogu. Nije se nijednom osvrnuo, sve dok Brienne nije dokaskala do njega i pljesnula kljuse po sapima plosnatom stranom svog dugog mača.

Konj se propeo, a mršavi dječak poletio s njega, dok mu je plašt lepršao poput krila. Sletio je u blato i podigao se zuba punih zemlje i uvele smeđe trave, te zatekao Brienne kako stoji nad njim. Bio je to onaj isti dječak, izvan svake sumnje. Prepoznala je ječmenac. "Tko si ti?" zapita ga.

Dječakova su se usta nijemo otvarala. Oči su mu se razrogačile poput jaja. "P", bilo je sve što je uspio protisnuti. "P." Njegova kratka verižnjača oglasila se zveketom kad je zadrhtao. "P. P."

"Prosim?" rekla je Brienne. "Želiš reći *prosim*?" Metnula je vršak svog mača na jabučicu njegova vrata. "Molim te, reci mi tko si, i zašto me slijediš?"

"Ne *p-p-prosim*." Ugurao je prst u usta i izbacio grumen blata, pljujući. "*P-p-Pod*. Moje ime. *P-p-Podrick*. P-Payne."

Brienne spusti mač. Osjetila je izljev samilosti prema dječaku. Sjetila se dana u Zvezdanpadu, i mladog viteza s ružom u ruci. *Donio je ružu da mi je pokloni*. Ili joj je barem tako rekla septa. Bila je dužna samo zaželjeti mu dobrodošlicu u očev zamak. Imao je osamnaest godina i dugu crvenu kosu koja mu se prosipala po ramenima. Ona je imala dvanaest, i bila čvrsto utegnuta u krutu novu haljinu, s prslukom blistavim od granata. Njih dvoje bili su jednake visine, ali ona mu nije mogla pogledati u oči, niti izustiti jednostavne riječi kojima ju je njezina septa naučila. *Ser Ronnete. Želim vam dobrodošlicu u dvore svojega kneza oca*.

Dobro je napokon vidjeti vaše lice.

“Zašto me slijediš?” strogo upita dječaka. “Jesu li ti rekli da me uhodiš? Pripadaš li Varysu, ili kraljici?”

“Ne. Nijednom od njih. Nikome.”

Brienne je odredila njegovu dob na deset godina, ali bila je loša u procjenjivanju starosti djece. Uvijek ih je smatrala mlađima nego što jesu, možda zato što je uvijek bila krupna za svoje godine. *Čudovišno krupna*, znala je reći septa Roelle, *i muškobanjasta*. “Ova je cesta preopasna za samoga dječaka.”

“Nije za *štitonošu*. Ja sam njegov štitonoša. Namjesnikov štitonoša.”

“Kneza Tywina?” Brienne spremi mač u korice.

“Ne. Ne tog Namjesnika. Onog prije. Njegova sina. Borio sam se uz njega u boju. Vikao sam *‘Polutan! Polutan!’*”

Vražićkov štitonoša. Brienne nije ni znala da ga je imao. Tyrion Lannister nije bio vitez. Od njega se možda očekivalo da ima malog slugu ili dva koji će ga dvoriti, pretpostavljala je, paža i peharnika, nekog tko će mu pomoći pri odijevanju. Ali *štitonošu*? “Zašto me uporno pratiš?” upita. “Što hoćeš?”

“Da je pronađem.” Dječak se osovi na noge. “Njegovu gospu. I vi je tražite. Brella mi je rekla. Ona je njegova žena. Ne Brella, kneginjica Sansa. Pa sam mislio, ako je pronađete...” Lice mu se iskrivi u iznenadnoj patnji. “Ja sam njegov *štitonoša*” ponovio je, dok mu se kiša slijevala niz lice, “ali on me *ostavio*.”

Sansa

Jednom, još dok je bila malena, putujući pjevač ostao je kod njih u Oštrozimlju pola godine. Bio je to star čovjek, bijele kose i vjetrom išibanih obraza, ali pjevao je o vitezovima, pustolovinama i bajnim gospama, a Sansa je ronila gorke suze kad ih je napustio, i preklinjala oca da ga ne pusti. “Taj nam je čovjek odsvirao svaku pjesmu koju zna po tri puta”, nježno joj je rekao knez Eddard. “Ne mogu ga ovdje zadržati protiv volje. Ali ne smiješ plakati. Obećavam ti, doći će i drugi pjevači.”

Ali nisu, gotovo cijelu godinu i više. Sansa se molila Sedmorici u njihovoj septi i drevnim bogovima drveta srca, moleći ih da vrate starca, ili još bolje, pošalju novog pjevača, mladog i naočitog. Ali bogovi nikad nisu odgovorili, a dvorane Oštrozimlja ostale su nijeme.

Ali tad je još bila mala djevojčica, i budalasta. Sada je bila djeva, trinaestogodišnjakinja i netom procvala. Sve su njezine noći bile pune pjesme, a tijekom dana molila se za tišinu.

Da je Orlovo Gnijezdo bilo sazdano poput drugih zamkova, samo bi štakori i tamničari čuli mrtvačevo pjevanje. Zidovi tamnice bili bi dovoljno debeli da progutaju i pjesmu i krike. Ali nebeske ćelije imale su zid od praznog zraka, pa je svaki akord koji je mrtvac odsvirao slobodno poletio i odjeknuo od kamenih pleća Orijaševa koplja. A pjesme koje je birao... Pjevao je o Plesu Zmajeva, o lijepoj Jonquil i njezinoj ludi, o Jenny od Starog Kamenja i princu Zmajeva Konjica. Pjevao je o izdajama i najopakijim umorstvima, o galženjacima i krvavoj osveti. Pjevao je o

jadu i tuzi.

Ma gdje da se nalazila u zamku, Sansa nije mogla uteći glazbi. Plovila je uza zavojite stube u kuli, zatjecala je nagu u kupelji, večerala s njom u sumrak i prikradala se u njezinu ložnicu, čak i kad bi čvrsto zabrtvila prozorske kapke. Pristizala je na hladnom rijetkom zraku, i poput zraka, tjerala ju je da zebe. Iako na Orlovu Gnijezdu nije sniježilo od dana kad je kneginja Lysa pala, sve su noći bile opako hladne.

Pjevačev je glas bio snažan i milozvučan. Sansa je smatrala da zvuči bolje nego ikad prije, da mu je glas nekako bogatiji, pun boli, straha i čežnje. Nije shvaćala zašto bi bogovi dali takav glas tako zlom čovjeku. *Silom bi me uzeo na Prstima da Petyr nije poslao Ser Lothora da stražari nada mnom, morala se podsjetiti. A svirao je da priguši moje krike kad me tetka Lysa pokušala ubiti.*

To joj nije nimalo olakšalo slušanje onih pjesama. “Molim vas,” usrdno zamoli kneza Petyra, “zar ga ne možete natjerati da prestane?”

“Dao sam čovjeku riječ, mila.” Petyr Baelish, knez Harrenhala, vrhovni gospodar Trozupca i guverner Orlovog Gnijezda i Arrynske doline, podigne pogled s pisma koje je pisao. Napisao je stotinu pisama od pada kneginje Lyse. Sansa je vidjela kako gavranovi dolaze i odlaze iz svojega gnjezdišta. “Radije bih trpio njegovo pjevanje nego slušao njegovo ridanje.”

Bolje je kad pjeva, da, ali... “Mora li svirati cijele noći, moj kneže? Knezović Robert ne može spavati. Plače...”

“... za svojom majkom. Tomu se ne može pomoći, ženska je mrtva.” Petyr slegne ramenima. “Ovo neće još dugo trajati. Knez Nestor će se uspeti sutradan.”

Sansa je upoznala kneza Nestora Roycea jednom prije, nakon Petyrova vjenčanja s njezinom tetkom. Royce je bio čuvar Mjesečevih dveri, velebnog zamka smještenog u

podnožju planine da čuva stube do Orlova Gnijezda. Svatovi su prenoćili kod njega prije nego što su započeli uspon. Knez Nestor jedva da ju je dvaput pogledao, ali mogućnost njegova dolaska užasnula ju je. Bio je i vrhovni upravitelj Doline, vjerni vazal Jona Arryna i kneginje Lyse. “On neće... Nećete dopustiti knezu Nestoru da vidi Marilliona, zar ne?”

Strah joj se sigurno vidio na licu, jer Petyr odloži pero. “Baš suprotno. Zahtijevat ću to.” Pokazao joj je da zauzme mjesto pokraj njega. “Sporazumjeli smo se, Marillion i ja. Mord zna biti vrlo uvjerljiv. Pa ako nas naš pjevač razočara i zapjeva pjesmu koju nam se ne mili čuti, pa, ti i ja moramo samo reći da laže. Što misliš, kome će knez Nestor vjerovati?”

“Nama?” Sansa je željela biti sigurna.

“Naravno. Naše će mu laži biti korisne.”

Dnevna je odaja bila topla, vatra je veselo pucketala, ali Sansa svejedno zadrhti. “Da, ali... ali što ako...”

“Što ako knez Nestor više cijeni čast od probitka?”

Petyr ovije ruke oko nje. “Što ako želi istinu, i pravdu za svoju usmrćenu gospodaricu?” On se nasmiješi. “Poznajem kneza Nestora, mila. Zar misliš da bih mu ikad dopustio da naudi mojoj kćeri?”

Ja nisam vaša kćer, pomisli ona. Ja sam Sansa Stark, kći kneza Eddarda i kneginje Catelyn, od krvi Oštrozimlja. Ali to nije izustila. Da nije bilo Petyra Baelisha, Sansa bi bila ta koja bi se survala hladnim plavim nebom u kamenu smrt šest stotina stopa niže, a ne Lysa Arryn. *Tako je smion.* Sansa poželi da ima njegovu hrabrost. Željela se zavući natrag u postelju, sakriti ispod svoga gunja, i samo spavati i spavati. Nije odspavala cijelu noć od smrti Lyse Arryn. “Zar ne biste mogli reći knezu Nestoru da sam... indisponirana, ili...”

“Željet će čuti tvoj izvještaj o Lysinoj smrti.”

“Moj kneže, ako... ako Marillion kaže što se zbilja...”

“Ako slaže, želiš reći?”

“Slaže? Da... ako slaže, ako se bude radilo o mojoj priči protiv njegove, a knez me Nestor pogleda u oči i vidi koliko sam prestrašena...”

“Tračak straha neće biti naodmet, Alayne. Svjedočila si strašnom događaju. Nestor će biti dirnut.” Petyr je proučavao njezine oči, kao da ih vidi prvi put. “Imaš majčine oči. Poštene oči, i nevine. Modre poput suncem obasjana mora. Kad budeš malko starija, mnogi će se muškarac utopiti u tim očima.”

Sansa nije znala što bi na to rekla.

“Sve što moraš učiniti jest ispričati knezu Nestoru istu priču koju si ispričala knezoviću Robertu”, nastavi Petyr.

Robert je samo boležljiv dječčić, pomisli ona, *a knez Nestor je odrastao čovjek, strog i sumnjičav*. Robert nije bio snažan i trebao je zaštitu, čak i od istine. “Neke su laži znaci ljubavi”, uvjeravao ju je Petyr. Ona ga podsjeti na to. “Kad smo slagali knezoviću Robertu, bilo je to samo da ga poštedimo”, reče.

“A ova laž mogla bi poštedjeti *nas*. Inače bismo ti i ja morali napustiti Orlovo Gnijezdo kroz ista vrata koja je Lysa upotrijebila.” Petyr ponovno podigne svoje pero. “Poslužiti ćemo mu laži i zlatno vino iz Sjenice, a on će ih popiti i zatražiti još, obećavam ti.”

On i meni poslužuje laži, shvati Sansa. Međutim, bile su to utješne laži, a ona je smatrala da im je namjera dobra. *Laž nije tako loša ako joj je namjera dobra*. Kad bi im barem vjerovala...

Ono što je njezina tetka rekla prije pada još je teško mučilo Sansu. “Buncanje”, nazvao je to Petyr. “Moja je žena bila luda, vidjela si to svojim očima.” I bilo je tako. *Ja sam samo načinila snježni zamak, a ona me htjela gurnuti kroz*

Mjesečeva vrata. Petyr me spasio. Ljubio je moju majku, i...

I nju? Kako bi u to mogla sumnjati? Spasio ju je.

Spasio je Alayne, svoju kći, šapne glas duboko u njoj.

Ali ona je i Sansa... a ponekad bi joj se učinilo da je i guverner Doline dvije osobe u jednoj. Da je Petyr, njezin zaštitnik, topao, zabavan i blag... ali da je i Maloprsti, knez kojeg je upoznala u Kraljevu Grudobranu, koji se podmuklo smješкао i gladio bradicu dok je šaptao u uho kraljice Cersei. A Maloprsti nije njezin prijatelj. Kad ju je Joff dao istući, Vražićak ju je obranio, ne Maloprsti. Kad ju je svjetina htjela silovati, Pas ju je odnio na sigurno, ne Maloprsti. Kad su je Lannisteri udali za Tyriona protiv njezine volje, Ser Garlan Srčani pružio joj je utjehu, ne Maloprsti. Maloprsti za nju nije pomaknuo ni mali prst.

Osim što me izbavio odatle. To je učinio za mene.

Mislila sam da je to bio Ser Dontos, moj siroti stari pijani Florian, ali bio je to Petyr cijelo vrijeme. Maloprsti je bio samo maska koju je morao nositi. Samo što bi ponekad Sansi bilo teško razaznati gdje čovjek prestaje, a maska počinje. Maloprsti i knez Petyr međusobno su vrlo slični. Pobjegla bi od obojice, možda, ali nema kamo. Oštrozimlje je spaljeno i pusto, Bran i Rickon mrtvi i hladni. Robb je izdan i umoren u Blizancima, zajedno s njihovom kneginjom majkom. Tyrion je pogubljen zbog Joffreyjeva ubojstva, a ako se ona ikad vrati u Kraljev Grudobran, kraljica će i njoj odrubiti glavu. Tetka za koju se nadala da će je čuvati pokušala ju je umjesto toga ubiti. Njezin ujak Edmure je zatočenik Freyeva, dok se njezin prastric Crna Riba nalazi u Rijekotoku pod opsadom. Nemam drugog mjesta do ovoga, nesretno pomisli Sansa, i nijednog pravog prijatelja do Petyra.

Te noći mrtvac je pjevao “I visje tad Crni Robin”, “Majčine suze” i “Kiše Castamerea”. Tada je u neko vrijeme prestao, ali upravo kad je Sansa počela tonuti u san, opet je

zasvirao. Otpjevao je “Šest tuga”, “Palo lišće” i “Alysanne”. *Tako tužne pjesme*, pomislila je. Kad je sklopila oči, mogla ga je vidjeti u njegovoj nebeskoj ćeliji, skutrena u kutu daleko od hladnog crnog neba, sklupčanog ispod krzna s drvenom harfom privijenom na grudi. *Ne smijem ga sažalijevati*, opomene se. *Bio je tašt i okrutan, a uskoro će biti mrtav*. Ne bi ga mogla spasiti. A zašto i bi? Marillion ju je pokušao napastovati, a Petyr joj je spasio život ne jednom, nego dvaput. *Neke se laži moraju izgovoriti*. Laži su bile jedino što ju je održalo na životu u Kraljevu Grudobranu. Da nije lagala Joffreyju, Kraljevski gardist bio bi je pretukao do krvi.

Nakon “Alysanne” pjevač je opet zastao, dovoljno da Sansa ugrabi sat počinka. Ali dok joj je prvo svjetlo zore pokušavalo obiti prozorske kapke, začula je kako tihi akordi pjesme “U maglovito jutro” dopiru odozdo i smjesta se probudila. To je bila više ženska pjesma, tužaljka koju pjevala majka u zoru nakon neke strašne bitke, dok traga među mrtvima za tijelom sina jedinca. *Majka pjeva o tuzi za svojim mrtvim sinom*, pomisli Sansa, *ali Marillion tuguje za svojim prstima, za svojim očima*. Riječi su uzijetale kao strijele i probadale je u tami.

O, sina moga vidjeste li?

Kosa smeđa mu je sad

Obećao se meni vratiti

U dom naš, Wendishgrad.

Sansa prekrije uši jastukom od gušćjeg perja da priguši ostatak pjesme, ali nije vrijedilo. Svanuo je dan i ona se probudila, a knez Nestor Royce penjao se u planinu.

Vrhovni upravitelj i njegova pratnja stigli su u Orlovo Gnijezdo u kasno poslijepodne, dok je zlačano crvenilo doline blistalo za njima, a vjetar jačao. Doveo je svog sina Ser Albara, zajedno s tucetom vitezova i dvadesetak

oružnika. *Toliko neznаница*. Sansa im je tjeskobno promotrila lica, pitajući se jesu li prijatelji ili neprijatelji.

Petyr je zaželio dobrodošlicu gostima u crnom baršunastom prsluku sivih rukava koji se slagao s njegovim vunenim hlačama i davao izvjesnu tamu njegovim sivozelenim očima. Meštar Coleman stajao je uz njega, dok mu je lanac od mnogih kovina labavo visio oko duga, mršava vrata. Iako je meštar bio mnogo viši od njih dvojice, guverner je privlačio poglede. Sačuvao je osmijehe za danas, činilo se. Ozbiljno je slušao dok je Royce predstavljao vitezove iz svoje pratnje, a onda rekao: “Moja su gospoda ovdje dobrodošla. Poznajete našeg meštra Colemona, naravno. Kneže Nestore, sjećate se Alayne, moje naravne kćeri?”

“Dakako.” Knez Nestor Royce bio je čovjek bikovskog vrata, bačvastih grudi i ćelave glave, prosjede brade i stroga izgleda. Naklonio je glavu cijelih pola palca na pozdrav. Sansa se poklonila, odveć prestrašena da prozbori iz straha da bi mogla nešto krivo reći. Petyr ju je povukao na noge. “Mila, budi dobra djevojka i dovedi knezovića Roberta u Visoku dvoranu da primi svoje goste.”

“Da, oče.” Glas joj je zvučao tanko i napregnuto. *Glas lašca*, pomislila je dok je hitala stubištem i preko galerije do Mjesečeve kule. *Glas krivca*.

Gretchel i Maddy pomagale su Robertu Arrynu da se uvuče u hlače kad je Sansa stupila u njegovu ložnicu. Knez Orlova Gnijezda opet je plakao. Oči su mu bile crvene i podbuhle, trepavice krmeljave, a nos natečen i balav. Stazica slinje ljeskala se pod jednom nosnicom, a donja mu je usnica krvarila gdje ju je ugrizao. *Knez Nestor ga ne smije vidjeti u ovakvu stanju*, pomisli Sansa zdvojno. “Gretchel, donesi mi lavor.” Primi dječaka za ruku i povede ga do kreveta. “Je li moj Slatki Crvendać sinoć dobro spavao?”

“Ne.” On šmrcne. “Nisam ni oka sklopio, Alayne. On je opet *pjevao*, a moja su *vrata* bila zaključana. Zvao sam ih da me puste, ali nitko nije došao. Netko me zaključao u sobu.”

“To je bilo zločesto od njih.” Umočivši meku krpu u toplu vodu, počne mu čistiti lice... nježno, o tako nježno. Kad bi se Roberta odveć žustro trljalo, mogao bi početi drhtati. Dječak je bio krhak, i strahovito sitan za svoju dob. Bilo mu je osam godina, ali Sansa je znala za krupnije petogodišnjake.

Robertu usnica zadrhti. “Htio sam spavati s tobom.”

Znam da jesi. Slatki Crvendać se obično uvlačio u majčinu postelju, sve dok se ona nije udala za kneza Petyra. Od smrti kneginje Lyse počeo je lutati Orlovim Gniježdom u potrazi za drugim posteljama. Najviše mu se sviđala Sansina... zbog čega je zamolila Ser Lothora Brunea da mu sinoć zaključa vrata. Ne bi joj smetao kad bi samo spavao, ali neprestano joj je pokušavao sisati grudi, a kad bi ga spopao napadaj drhtavice često bi se pomokrio u krevet.

“Knez Nestor Royce popeo se iz Dveri da te vidi.”

Sansa ga obriše ispod nosa.

“Ja ne želim vidjeti *njega*”, reče on. “Želim priču. Priču o Krilatom vitezu.”

“Poslije”, reče Sansa. “Najprije moraš primiti kneza Nestora.”

“Knez Nestor ima madež”, izjavi on, meškoljeći se. Robert se bojavao ljudi s madežima. “Mamica je rekla da je *grozan*.”

“Moj siroti Slatki Crvendaću.” Sansa mu zagladi kosu. “Nedostaje ti, znam. Nedostaje i knezu Petyru. Ljubio ju je jednako kao ti.” To je bila laž, premda dobronamjerna. Jedina žena koju je Petyr ikad ljubio bila je Sansina ubijena majka. Priznao je to kneginji Lysi prije nego što ju je gurnuo

kroz Mjesečeva vrata. *Bila je luda i opasna. Umorila je vlastitog kneza muža, a ubila bi i mene da Petyr nije naišao da me spasi.*

Robert, međutim, to nije morao znati. Bio je samo boležljivi dječaćić koji je ljubio svoju majku. “Evo,” reče Sansa, “sad izgledaš kao pravi mali knez. Maddy, donesi mu plašt.” Bio je od janjeće vune, mek i topao, lijepe nebeskomodre boje koja je isticala kremastu boju njegove tunike. Pričvrstila mu ga je oko ramena srebrnom kopčom u obliku polumjeseca i uzela ga za ruku. Robert je ovaj put krotko pošao.

Visoka dvorana bila je zatvorena od pada kneginje Lyse, a Sansa se naježila kad je opet stupila u nju. Dvorana je bila duga, veličanstvena i lijepa, predmnijevala je, ali nije joj se ondje sviđalo. Bilo je to u najboljem slučaju blijedo, hladno mjesto. Vitki stupovi nalikovali su na kosti prstiju, a modre žilice u bijelome mramoru podsjećale su na vene na staračkim nogama. Iako je pedeset srebrnih svijećnjaka optakalo zidove, gorjelo je jedva desetak baklji, pa su sjene plesale po podovima i skupljale se u svakom kutku. Njihovi koraci odjekivali su po mramoru, a Sansa je čula kako vjetar klepeće Mjesečevim vratima. *Ne smijem ih pogledati, opomene se, inače ću se početi tresti jednako kao Robert.*

Uz Maddynu pomoć posjela je Roberta na prijestolje od usud-drva s hrpom jastuka pod njim i poslala glase da je njegovo gospodstvo spremno primiti goste. Dva stražara u nebeskomodrim plaštevima otvorila su vrata u donjem kraju dvorane, a Petyr ih je uveo unutra po dugom modrom sagu koji se pružao između nizova koštanobijelih stupova.

Dječak je pozdravio kneza Nestora piskutavim izrazima dobrodošlice i nije ni spomenuo njegov madež. Kad je vrhovni upravitelj upitao za njegovu kneginju majku, Robertu su se ruke počele neznatno tresti. “Marillion je

naudio mojoj majci. Bacio ju je kroz Mjesečeva vrata.”

“Je li vaše gospodstvo vidjelo kad se to dogodilo?” upita Ser Marwyn Belmore, štrkljast, riđ vitez koji je bio Lysin zapovjednik straže dok Petyr nije postavio Ser Lothora Brunea na njegovo mjesto.

“Alayne je vidjela”, reče dječak. “I moj knez očuh.”

Knez Nestor pogleda prema njoj. Ser Albar, Ser Marwyn, meštar Colemon, svi su je gledali. *Bila je moja tetka, ali htjela me ubiti*, pomisli Sansa. *Odvukla me do Mjesečevih vrata i pokušala gurnuti van. Nisam htjela poljubac, gradila sam zamak u snijegu*. Obgrlila se da prestane drhtati.

“Oprostite joj, moja gospodo”, tiho će Petyr Baelish. “Još ima snemorice od tog dana. Nije ni čudo što o tom ne može govoriti.” Primakne se iza nje i nježno položi ruke na njezina ramena. “Znam kako ti je to teško, Alayne, ali naši prijatelji moraju čuti istinu.”

“Da.” Grlo joj je bilo tako suho i stisnuto da ju je gotovo zaboljelo kad je progovorila. “Vidjela sam... Bila sam s kneginjom Lysom kad...” Suza joj se otkotrlja niz obraz. *To je dobro, suza je dobra*. “... kad ju je Marillion... gurnuo.” I opet je ispričala priču, jedva slušajući riječi dok su navirale iz nje.

Prije nego što je došla dopola, Robert je počeo plakati, a jastuci se opasno pomicati pod njim. “Ubio je moju *majku*. Hoću da poleti!” Drhtanje njegovih šaka se pogoršalo, a sada su mu se i cijele ruke tresle. Dječaku se glava trgne, a zubi mu stanu škljocati. “*Poleti!*” vrisne. “*Poleti, poleti.*” Ruke i noge divlje su mu lamatale. Lothor Brune dugim koracima priđe podiju na vrijeme da uhvati dječaka dok je klizio s prijestolja. Meštar Colemon bio je korak iza, iako nije mogao ništa učiniti.

Bespomoćna poput ostalih, Sansa je mogla samo stajati

i promatrati dok napadaj drhtavice ne prođe. Jedna Robertova noga ritnula se Ser Lothoru u lice. Brune opsuje, ali ga je i dalje držao dok se dječak trzao i bacakao, pritom se pomokrivši. Njihovi gosti nisu izustili ni riječi; barem je knez Nestor već vidio ove napadaje. Prošlo je mnogo vremena prije nego što su Robertovi grčevi počeli jenjavati, a činilo se da to traje još dulje. Na kraju je mali knezović bio tako slab da je jedva mogao stajati. “Bolje odvedite njegovo gospodstvo u postelju i pustite mu krv”, reče knez Petyr. Brune podigne dječaka u naručje i iznese ga iz dvorane. Meštar Coleman otiđe za njima, sav smrknut.

Kad su koraci zamrli, u Visokoj dvorani Orlova Gnijezda nije bilo drugog zvuka. Sansa je čula kako noćni vjetar jauče vani i grebe po Mjesečevim vratima. Bilo joj je vrlo hladno i bila je vrlo umorna. *Moram li opet ispričati priču?* upita se.

Ali vjerojatno ju je dobro ispričala. Knez Nestor se nakašlje. “Nije mi se sviđao taj pjevač od samog početka”, zagunđa. “Nagovarao sam kneginju Lysu da ga otjera. Mnogo sam je puta nagovarao.”

“Uvijek ste davali dobre savjete, moj kneže”, reče Petyr.

“Ona se nije osvrkala na to”, potuži se Royce. “Saslušala me preko volje i nije se osvrkala.”

“Moja gospa bila je odveć lakovjerna za ovaj svijet.” Petyr je govorio tako nježno da je Sansa mogla povjerovati kako je ljubio svoju suprugu. “Lysa nije vidjela zlo u ljudima, samo dobro. Marillion je pjevao umiljate pjesme, a ona je to poistovjetila s njegovom naravi.”

“Zvao nas je svinjama”, reče Ser Albar Royce. Kao izravan, plećat vitez koji je brijao bradu ali uzgajao guste crne zaliske koji su mu poput živice uokvirivali neugledno lice, Ser Albar je bio mlađa inačica svog oca. “Spjevao je

pjesmu o dvije svinje koje njuškaju oko planine i jedu sokolove otpatke. To bismo trebali biti mi, ali kad sam to rekao, on mi se nasmijao. ‘Ta, ser, to je pjesma o nekim svinjama’, rekao je.”

“I meni se izrugivao”, reče Ser Marwyn Belmore. “Ser Ding-Dong, nazvao me. Kad sam se zakleo da ću mu odsjeći jezik, pobjegao je kneginji Lysi i sakrio joj se iza sukanja.”

“Kao što je često činio”, reče knez Nestor. “Čovjek je bio kukavan, ali naklonost koju mu je kneginja Lysa ukazivala učinila ga je drskim. Odijevala ga je poput plemića, dala mu zlatno prstenje i pojas od mjesečeva kamena.”

“Čak i najdražeg sokola kneza Jona.” Vitezov prsluk prikazivao je šest bijelih voštanica Waxleyja. “Njegovo je gospodstvo obožavalo tu pticu. Kralj Robert mu ju je darovao.”

Petyr Baelish uzdahne. “To je bilo nedolično”, složio se, “i ja sam na to stavio točku. Lysa je pristala da ga udalji. Zato se s njime ovdje i sastala, onog dana. Trebao sam biti s njom, ali nisam ni sanjao... da nisam ustrajao na tome... ja sam taj koji ju je ubio.”

Ne, pomisli Sansa, *ne smijete to reći, ne smijete im priznati, ne smijete*. Ali Albar Royce je odmahivao glavom. “Ne, moj kneže, ne smijete kriviti sebe”, reče.

“Ovo je pjevačevo djelo”, složi se njegov otac. “Dovedite ga ovamo gore, kneže Petyre. Ispišimo kraj ovom žalosnom događaju.”

Petyr Baelish se sabere pa reče: “Kako želite, moj kneže.” Obrati se svojim stražarima i izreče zapovijed, te pjevača dovedu iz tamnice. Tamničar Mord stigao je s njim, čudovišan čovjek sitnih crnih očiju i nesimetrična, ožiljcima unakažena lica. Jedno uho i dio obraza bili su mu odsječeni u nekoj bici, ali preostalo je stotinjak oka bljedunjavog mesa.

Odjeća mu je loše pristajala, a imao je gadan, ustajao vonj.

Marillion je u usporedbi s njim izgledao gotovo elegantno. Netko ga je okupao i odjenuo u nebeskomodre hlače i široku bijelu tuniku napuhamih rukava, opasanu srebrnim pojasom koji je dobio na dar od kneginje Lyse. Bijele svilene rukavice pokrivale su mu ruke, dok je bijeli svileni zavoj pošteđivao plemenitu gospodu pogleda na njegove oči.

Mord stane iza njega s bičem. Kad ga je tamničar bocnuo u rebra, pjevač se spusti na jedno koljeno. “Dobra gospodo, molim da mi oprostite.”

Knez Nestor se namrgodi. “Priznaješ svoj zločin?”

“Da imam oči, plakao bih.” Pjevačev glas, tako snažan i siguran noću, sad je bio napukao i šaputav. “Toliko sam je ljubio da nisam mogao podnijeti pogled na nju u naručju drugoga, znati kako s njim dijeli postelju. Nisam želio nauditi mojoj miloj gospi, kunem se. Zakračunao sam vrata da nas nitko ne bi može ometati dok joj izjavljujem strasnu ljubav, ali kneginja Lysa bila je tako hladna... kad je izjavila da nosi dijete kneza Petyra, ja... obuzela me neka mahnitost...”

Sansa je zurila u njegove ruke dok je govorio. Debela Maddy je tvrdila da mu je Mord odsjekao tri prsta, oba mala i desni prstenjak. Njegovi su se mali prsti doimali ukočenijima od ostalih, ali s onim rukavicama bilo je teško biti siguran. *Možda je to samo priča. Otkud bi Maddy to znala?*

“Knez Petyr je bio dovoljno ljubazan da mi dopusti da zadržim svoju harfu”, reče slijepi pjevač. “Svoju harfu i... svoj jezik... kako bih mogao pjevati svoje pjesme. Kneginja Lysa je žarko voljela moj Pjev...”

“Odvedite ovo stvorenje odavde, inače ću ga svojim rukama ubiti”, zareži knez Nestor. “Zlo mi je od samog

pogleda na njega.”

“Morde, odvedi ga natrag u njegovu nebesku ćeliju”, reče Petyr.

“Da, moj gosp’aru.” Mord grubo ščepa Marilliona za ovratnik. “Nema više usta.” Kad je progovorio, Sansa sa zaprepaštenjem opazi da su tamničarovi zubi načinjeni od zlata. Gledali su ga dok je napola odvlačio, napola gurao pjevača prema vratima.

“Taj čovjek mora umrijeti”, izjavi Ser Marwyn Belmore kad su otišli. “Trebao je otići za kneginjom Lysom kroz Mjesečeva vrata.”

“Bez svog jezika”, doda Ser Albar Royce. “Bez tog lažljivog, podrugljivog jezika.”

“Bio sam preblag s njim, znam”, izusti Petyr Baelish tonom kao da se opravdava. “Istinu rečeno, žalim ga. Ubio je zbog ljubavi.”

“Zbog ljubavi ili mržnje,” reče Belmore, “mora umrijeti.”

“Brzo će”, otresito će knez Nestor. “Nitko se dugo ne zadrži u nebeskim ćelijama. Plavetnilo će ga pozvati.”

“Možda,” reče Petyr Baelish, “ali hoće li Marillion odgovoriti, to samo on može reći.” Mahne rukom, a njegovi stražari otvore vrata na suprotnom kraju dvorane. “Gospodo, znam da ste sigurno umorni nakon uspona. Sobe su priređene za sve vas da u njima prenoćite, a jelo i vino čekaju vas u Donjoj dvorani. Oswelle, pokaži im put, i pobrini se da dobiju sve što im treba.” Okrenuo se prema Nestoru Royceu. “Moj kneže, hoćete li mi se pridružiti u kabinetu uz pehar vina? Alayne, mila, dođi nam točiti.”

Slaba vatra gorjela je u dnevnoj odaji gdje ih je čekao vrč vina. *Sjeničko zlatno*. Sansa napuni pehar knezu Nestoru dok je Petyr razgrtao cjepanice željeznim žaračem.

Knez Nestor sjedne pokraj vatre. “Ovo neće biti kraj

tome”, kazao je Petyru, kao da Sansa nije tu. “Moj rođak kani osobno ispitati pjevača.”

“Brončani Yohn mi ne vjeruje.” Petyr odgurne cjepanicu u stranu.

“Kani doći s cijelom silom. Symond Templeton će mu se pridružiti, u to ne sumnjajte. I kneginja Waynwood, bojim se.”

“I knez Belmore, Mladi Knez Hunter, Horton Redfort. Dovest će Snažnog Sama Stonea, Tollete, Shettove, Coldwatere, pokojeg Corbraya.”

“Dobro ste obaviješteni. Koje Corbraye? Ne valjda kneza Lyonela?”

“Ne, njegova brata. Ser Lyn me ne voli, iz nekog razloga.”

“Lyn Corbray je opasan čovjek”, uporno će knez Nestor. “Što namjeravate poduzeti?”

“Što *mogu* poduzeti osim da im pružim dobrodošlicu ako dođu?” Petyr još jednom potakne plamen, pa odloži žarač.

“Moj rođak vas kani smijeniti s položaja guvernera.”

“Ako je tako, ne mogu ga spriječiti. Uzdržavam posadu od dvadeset ljudi. Knez Royce i njegovi prijatelji mogu podići dvadeset tisuća.” Petyr priđe hrastovoj škrinji smještenoj ispod prozora. “Brončani Yohn će učiniti što ga volja”, reče kad je kleknuo. Otvori škrinju, izvuče svitak pergamenta i odnese ga knezu Nestoru. “Moj kneže. Ovo je znak ljubavi koju je moja gospa gajila prema vama.”

Sansa je promatrala Roycea dok je razmatao pergament. “Ovo... ovo je neočekivano, moj kneže.” Zapanjila se kad je spazila suze u njegovim očima.

“Neočekivano, ali ne i nezasluženo. Moja vas je gospa cijenila iznad svih ostalih vazala. Bili ste njezina stijena, tako mi je rekla.”

“Njezina stijena.” Knez Nestor porumeni. “To je govorila?”

“Često. A ovo je” - Petyr pokaže na pergament - “dokaz toga.”

“To... to je dobro znati. Jon Arryn je cijenio moju službu, znam, ali kneginja Lysa... ona me odbila kad sam je došao prositi, pa sam se bojao...” Knez Nestor nabere čelo. “Nosi pečat Arryna, vidim, ali potpis...”

“Lysa je bila umorena prije nego što joj se dokument mogao predložiti na potpis, pa sam ga potpisao ja kao guverner. Znao sam da bi to bila njezina želja.”

“Shvaćam.” Knez Nestor smota pergament. “Vi... znate što je dužnost, moj kneže. Da, i niste bez hrabrosti. Neki će ovu darovnicu smatrati nedoličnom, i kriviti vas što ste je dali. Mjesto čuvara nikad nije bilo nasljedno. Arryni su podigli Dveri u danima kad su još nosili Sokolovu krunu i vladali Dolinom kao kraljevi. Orlovo Gnijezdo bilo je njihova ljetna rezidencija, ali kad bi snjegovi počeli padati, dvor bi sišao. Neki znaju govoriti da su Dveri bile jednako kraljevske poput Gnijezda.”

“U Dolini nema kraljeva već tri stotine godina”, istakne Petyr Baelish.

“Zmajevi su došli”, složi se knez Nestor. “Ali čak i nakon toga Dveri su ostale arrynski zamak. Sam Jon Arryn bio je čuvar Dveri dok je njegov otac živio. Nakon svog uspona uzdigao je svog brata Ronnela na taj častan položaj, a kasnije svog rođaka Denysa.”

“Knez Robert nema braće, nego tek daleke rođake.”

“Istina.” Knez Nestor čvrsto stisne pergament. “Neću reći da se nisam ovome nadao. Dok je knez Jon upravljao kraljevstvom kao Namjesnik, mene je zapalo da vladam Dolinom umjesto njega. Činio sam sve što je od mene tražio i nisam tražio ništa zauzvat. Ali tako mi bogova, ovo sam

zaslužio!”

“I jeste,” reče Petyr, “a knezović Robert mirnije spava znajući da ste uvijek tu, kao nepokolebljiv prijatelj u podnožju njegove planine.” Podigne pehar. “Stoga... nazdravimo, moj kneže. Kući Royce, čuvarima Mjesečevih dveri... sada i zauvijek.”

“Sada i zauvijek, da!” Srebrni pehari se kucnu.

Kasnije, mnogo kasnije, nakon što je vrč sjeničkog zlatnog presušio, knez Nestor se oprostio kako bi se pridružio svojoj družini vitezova. Sansa je dotad već spavala na nogama, želeći se samo uvući u krevet, ali Petyr ju je uhvatio za zglavak. “Vidiš kakva se čuda mogu izvesti lažima i sjeničkim zlatnim?”

Zašto joj je dolazilo da zaplače? Bilo je dobro što je Nestor Royce uz njih. “Sve su to bile laži?”

“Ne sve. Lysa je često nazivala kneza Nestora stijenom, iako mislim da mu time nije namjeravala laskati. Njegova je sina zvala klipanom. Znala je da knez Nestor sanja da posjeduje Dveri po vlastitu pravu, da bude knez u stvarnosti, ne samo po imenu, ali Lysa je sanjala o drugim sinovima i namjeravala zamak dati u nasljedstvo Robertovu mlađem bratu.” Ustao je. “Shvaćaš li što se ovdje dogodilo, Alayne?”

Sansa je na trenutak oklijevala. “Dali ste knezu Nestoru Mjesečeve dveri kako biste osigurali njegovu podršku.”

“Jesam,” prizna Petyr, “ali Royce je naša stijena, što će reći da je odveć ponosan i tvrd. Da sam ga upitao za njegovu cijenu, naduo bi se poput srdite žabe zbog uvrijeđene časti. Ali ovako... čovjek nije *potpuno* glup, ali laži koje sam mu servirao bile su slađe od istine. *On želi* vjerovati da ga je Lysa cijenila više od ostalih vazala. Jedan od njih je Brončani Yohn, na kraju krajeva, a Nestor je vrlo svjestan

toga da potječe iz nižeg ogranka kuće Royce. On želi nešto više za svoga sina. Časni ljudi za svoju djecu čine stvari koje ne bi ni pomislili učiniti za sebe.”

Ona kimne. “Potpis... mogli ste naložiti knezoviću Robertu da na to stavi svoj potpis i pečat, ali umjesto toga..

“...potpisao sam se sam, kao guverner. Zašto?”

“Zato što... ako vas svrgnu, ili... ili ubiju...”

“... pravo kneza Nestora na Dveri odjednom će postati upitno. Obećavam ti, to mu nije promaklo. Pametno od tebe što si to uočila. Iako nisam očekivao ništa manje od svoje kćeri.”

“Hvala.” Osjećala se smiješno ponosnom što je to dokučila, ali i zbunjenom. “Ali, nisam. Vaša kći. Ne zapravo. Hoću reći, pretvaram se da sam Alayne, ali vi znate...”

Maloprsti joj stavi prst na usne. “Znam što znam, a isto vrijedi i za tebe. Neke je stvari bolje ostaviti neizrečene, mila.”

“Čak i kad smo sami?”

“*Pogotovo* kad smo sami. Inače će svanuti dan kad će sluga ušetati u odaju nenajavljen, ili će stražar pred vratima slučajno čuti nešto što nije smio. Zar želiš još krvi na svojim lijepim ručicama, mila moja?”

Marillionovo lice kao da dolebdj pred nju, s blijedim zavojem preko očiju. Iza njega je vidjela Ser Dontosa, još probodenog strelicama samostrela. “Ne”, reče Sansa. “Molim vas.”

“U napasti sam da kažem kako ovdje ne igramo igru, kćeri, ali naravno da igramo. Igru prijestolja.”

Nikad nisam tražila da je igram. Ta igra je preopasna. *Jedna pogreška i mrtva sam.* “Oswell... moj kneže, Oswald me dovezao iz Kraljeva Grudobrana one noći kad sam pobjegla. On sigurno zna tko sam.”

“Ako posjeduje i polovicu pameti ovčjeg brabonjka, trebao bi znati. Zna i Ser Lothos. Ali Oswell je dugo u mojoj službi, a Brune je šutljiv po naravi. Kotlocrn motri Brunea za mene, a Brune motri Kotlocrna. *Nikome ne vjerujte*, rekao sam jednom Eddardu Starku, ali on je odbio poslušati. Ti si Alayne, i moraš biti Alayne *cijelo vrijeme*.” On stavi dva prsta na njezinu lijevu dojk. “Čak i tu. U svom srcu. Možeš li to učiniti? Možeš li biti moja kći u svom srcu?”

“Ja...” *Ne znam, moj kneže*, zamalo je rekla, ali to nije bilo ono što bi on htio čuti. *Laži i sjeničko zlatno*, pomislila je. “Ja sam Alayne, oče. Koja bih druga bila?”

Knez Maloprsti je poljubi u obraz. “S mojom pameću i Catinom ljepotom, svijet će biti tvoj, mila. A sad, u postelju.”

Gretchel je naložila vatru na njezinu ognjištu i rastresla perinu. Sansa se svukla i zavukla među gunjeve. *Noćas neće pjevati*, molila se, *ne dok su knez Nestor i ostali u zamku. Ne bi se usudio*. Sklopila je oči.

Negdje tijekom noći probudila se kad se mali Robert uspentrao u njezin krevet. *Zaboravila sam reći Lothoru da ga opet zaključa*, shvatila je. Ništa se tu nije dalo učiniti, pa ga je obgrlila jednom rukom. “Slatki Crvendaću? Možeš ostati, ali pokušaj se ne vrpeljiti. Samo sklopi oči i spavaj, maleni.”

“Hoću.” Stisnuo se blizu i ugnijezdio glavu između njezinih grudi. “Alayne? Jesi li ti sada moja majka?”

“Izgleda da jesam”, reče ona. Ako se laž kaže u dobroj namjeri, u tome nema zla.

Lignjunova kći

Dvorana se orila od pijanih Harlaw, sve samih dalekih rođaka. Svaki je knez objesio svoj stijeg iza klupa gdje su sjedili njegovi ljudi. *Premalo ih je*, pomisli Asha Greyjoy promatrajući s galerije, *premalo u svakom pogledu*. Tri četvrtine klupa bilo je prazno.

I Qari Djevica je to rekao, dok se *Crni vjetar* primicao s mora. Izbrojio je duge brodove usidrene između zamka njezina ujaka, a usta su mu se stisnula. “Nisu došli”, primijetio je, “ili ih je došao nedovoljan broj.” Nije pogriješio, ali Asha se nije mogla složiti s njim, vani gdje ju je njezina posada mogla čuti. Nije sumnjala u njihovu odanost, ali čak su i željezni oklijevali dati živote za stvar koja je očigledno izgubljena.

Zar imam ovako malo prijatelja? Među stjegovima, opazila je srebrnu ribu Botleyja, kameno drvo Stonetreeja, crnog levijatana Volmarka, omče Myrca. Ostatak su činile harlawске kose. Boremund je postavio svoju na blijedomodro polje, Hothova je bila okružena obrubom u obliku kruništa, a Vitez je svoju raščetvorio s kićenim paunom majčine kuće. Čak je i Sigfryd Srebrnokosi pokazivao dvije oprečne kose na dijagonalno razdijeljenom polju. Samo je *pravi* knez Harlaw imao jednostavnu srebrnu kosu na poput noći crnom polju, kao što se vijorila u osvit dana: Rodrik, zvan Čitalac, gospodar Deset Kula, knez Harlaw, Harlaw Harlaw... njezin najdraži ujak.

Visoki stolac kneza Rodrika bio je prazan. Dvije kose od prekaljenog željeza ukrštale su se nad njim, tako goleme da bi čak i orijaš imao poteškoća pri baratanju njima, ali

ispod su se nalazili samo prazni jastuci. Asha nije bila iznenađena. Gozba je davno završila. Samo su kosti i masni tanjuri ostali na stolovima s nogarima. Ostali su pili, a njezin ujak Rodrik nikad nije bio naklonjen društvu svadljivih pijanaca.

Okrenula se prema Trozuboj, starici sa zastrašujućim brojem godina koja je bila ujakova upraviteljica otkad su je znali kao Dvanaestozubu. “Moj ujak sjedi za svojim knjigama?”

“Da, gdje drugo?” Žena je bila tako stara da je septon jednom izjavio kako je sigurno došla Staricu. To je bilo onomad dok se Vjera još prihvaćala na otocima. Knez Rodrik je uzdržavao septone u Deset Kula, ne za spas svoje duše već zbog svojih knjiga. “S knjigama, i Botleyjem. I on je bio s njim.”

Botleyjev je stijeg visio u dvorani, jato srebrnih riba na blijedo-zelenom polju, iako Asha nije vidjela njegovu *Brzu peraju* među ostalim dugim brodovima. “Čula sam da je moj stric Vranino Oko dao utopiti starog Sawanea Botleyja.”

“Ovo je knez *Tristifer Botley*.”

Tris. Pitala se što se dogodilo Sawaneovu starijem sinu, Harrenu. *Uskoro ću otkriti, bez sumnje. Ovo će biti neugodno*. Nije vidjela Trisa Botleyja od... ne, neće o tome razmišljati. “A moja gospa majka?”

“U postelji je,” reče Trozuba, “u Udovičinoj kuli.”

Da, gdje drugdje? Udovica po kojoj je kula dobila ime bila je njezina tetka. Kneginja Gwynesse je došla kući kako bi trgovala nakon što je njezin muž umro nedaleko od Lijepog otoka tijekom prvog ustanka Balona Greyjoya. “Ostat ću samo dok mi tuga ne mine”, bile su njezine slavne riječi upućene njezinu bratu, “iako bi prema pravu Deset Kula trebalo biti moje, jer sam sedam godina starija od tebe.” Otad je prošlo mnogo godina, ali udovica je i dalje tamo

ostala, tugujući i mrmljajući s vremena na vrijeme da je zamak trebao biti njezin. *A sad knez Rodrik ima drugu poluludu obudovjelu sestru pod svojim krovom*, pomisli Asha. *Nije ni čudo što traži utjehu u svojim knjigama.*

Čak i sad, bilo je teško vjerovati da je krhka, boležljiva kneginja Alannys nadživjela svog supruga kneza Balona, koji se činio tako žilavim i snažnim. Kad je Asha odjedrila u rat, učinila je to teška srca, bojeći se da će njezina mati umrijeti prije nego što se ona vrati. Nijednom nije pomislila da bi umjesto nje mogao izdahnuti njezin otac. *Utopljeni Bog se s nama okrutno šali, ali ljudi su još okrutniji.*

Iznenadna oluja i prepuklo uže poslali su Balona Greyjoya u smrt. *Ili barem tako tvrde.*

Asha je posljednji put vidjela svoju majku kad je navratila u Deset Kula po svježu vodu, dok je putovala na sjever da napadne Dubokogajski Humak. Alannys Harlaw nikad nije posjedovala ljepotu koju su pjevači cijenili, ali njezina je kći voljela to neustrašivo, snažno lice i veselje u njezinim očima. Prilikom tog posljednjeg posjeta, međutim, zatekla je kneginju Alannys na prozorskoj klupici, sklupčanu ispod hrpe krzna, kako zuri van iznad mora. *Je li to moja majka, ili njezin duh?* sjetila se da je pomislila dok ju je ljubila u obraz.

Koža njezine majke bila je tanka poput pergamenta, a njezina duga kosa bijela. Nešto ponosa zadržalo se u načinu na koji je držala glavu, ali oči su joj bile zatamnjene i mutne, a usta drhtala kad je upitala za Theona. “Jesi li dovela mog sinčića?” upitala je tada. Theon je imao deset godina kad su ga odveli u Oštrozimlje kao taoca, a što se kneginje Alannys ticalo, činilo se da će mu zauvijek biti deset. “Theon nije mogao doći”, morala joj je reći Asha. “Otac ga je poslao haraćiti po Kamenjoj obali.” Kneginja Alannys na to nije imala što reći. Samo je polako kimnula, ali jasno se vidjelo

kako su je duboko povrijedile riječi njezine kćeri.

A sad joj moram kazati da je Theon mrtav, i zabiti još jedan bodež u srce. Ondje su već bila zakopana dva bodeža. Na oštricama bijahu ispisane riječi *Rodrik* i *Maron*, a one su se mnogo puta okrutno zarinuli u noći. *Sutra ću je posjetiti,* obeća si Asha. Njezino je putovanje bilo dugo i zamorno, nije se sada mogla suočiti s majkom.

“Moram razgovarati s knezom Rodrikom”, rekla je Trozuboj. “Pobrini se za moju posadu kad završe s istovarivanjem *Crnog vjetra*. Dovode zarobljenike. Želim da dobiju tople postelje i vruć objed.”

“U kuhinjama ima hladne govedine. I gorčice u velikom kamenom ćupu, iz Starigrada.” Pomisao na tu gorčicu natjera staricu na osmijeh. Jedan jedini smeđi zub stršio joj je iz desni.

“To neće dostajati. Imali smo tešku plovidbu. Želim nešto vrelije u njihovim želucima.” Asha zadjene palac o pojas sa zakovicama oko njezinih bokova. “Kneginji Glover i djeci ne smije nedostajati jela i topline. Smjesti ih u neku kulu, ne u tamnice. Djetešce je bolesno.”

“Dječica su često bolesna. Većina ih umre, pa ljudi tuguju. Pitat ću svog gospodara gdje da smjestim taj vučji rod.”

Ona uhvati ženin nos palcem i kažiprstom i uštine ga. “Učinit ćeš kako ti kažem. A ako *ovo* djetešce umre, nitko neće biti tužniji od tebe.” Trozuba cikne i obeća da će poslušati, pa je Asha pusti i ode potražiti svog ujaka.

Bilo je dobro ponovno šetati ovim dvoranama. Deset Kula uvijek se Ashi činilo poput doma, više od Pykea. *Ne jedan zamak, već deset zamaka stisnutih zajedno,* pomislila je prvi put kad ga je vidjela. Sjetila se zadihanih trka gore-dolje po stubištu, šetnicama i natkrivenim mostovima, ribarenja nedaleko od Mola Duge obale, dana i noći

izgubljenih među ujakovim bogatstvom knjiga. Djed njegova djeda podigao je zamak, najnoviji na otocima. Knez Theomore Harlaw izgubio je tri sina u kolijevci i za to okrivio poplavljene podrume, vlažno kamenje i zagnojenu salitru u drevnim dvorima Harlaw. Deset Kula bilo je prozračnije, udobnije, bolje smješteno... ali knez Theomore bio je promjenjiv čovjek, kao što je bilo koja od njegovih žena mogla posvjedočiti. Imao ih je šest, različitih poput njegovih deset kula.

Kula knjižnice bila je najdeblja od deset, osmerostrana oblika i sazdana od velikih komada isklesanog kamena. Stubište je vodilo kroz unutrašnjost debelih zidova. Asha se uspinjala brzo, do petog kata i odaje u kojoj je njezin ujak čitao. *Premda ovdje ne postoje odaje u kojima on ne čita.* Kneza Rodrika rijetko se vidalo bez knjige u ruci, bilo na zahodu, na palubi njegove *Morske pjesme*, ili dok je održavao primanja. Asha ga je često viđala kako čita na svom visokom sijelu između srebrnih kosa. Saslušao bi svaki slučaj kako su ga iznosili pred njega, izrekao svoj sud... i malko čitao kad bi kapetan straže otišao po idućeg molitelja.

Zatekla ga je pogrbljena nad stolom pokraj prozora, okružena svicima pergamenta koji su mogli potjecati iz Valyrije prije njezine propasti, i teškim, u kožu uvezenim knjigama s brončanim i željeznim sponama. Svijeće od pčelinjeg voska debele i visoke poput ljudske ruke gorjele su s obiju strana mjesta gdje je sjedio, u kićenim željeznim svijećnjacima. Knez Rodrik Harlaw nije bio ni debeo ni vitak; ni visok ni nizak; ni ružan ni naočit. Kosa mu je bila smeđa, kao i oči, iako je kratka, uredna brada koju je njegovao posijedjela. Sve u svemu, bio je običan čovjek, koji se isticao jedino svojom ljubavlju prema pisanoj riječi, koju je većina željeznih smatrala nemuževnom i izopačenom.

“Ujače.” Zatvorila je vrata za sobom. “Što ste tako

hitno morali pročitati da ste ostavili svoje goste bez domaćina?”

“*Knjigu o izgubljenim knjigama*, arhimeštra Marwyna.” Podigao je pogled sa stranice da je prouči. “Hotho mi je donio primjerak iz Starigrada. Ima kćer koju želi da oženim.” Knez Rodrik kvrcne knjigu dugim noktom. “Vidiš ovdje? Marwyn tvrdi da je pronašao tri stranice *Predznaka i zlih znamenja*, vizije koje je zapisala djevičanska kći Aenara Targaryena prije nego što je propast snašla Valyriju. Zna li Lanny da si tu?”

“Ne još.” *Lanny* je bilo ime kojim je od dragosti zvao njezinu majku; samo ju je Čitalac tako zvao. “Neka se odmara.” Asha odstrani hrpu knjiga sa stolca i sjedne. “Trozuba je, čini se, izgubila još dva svoja zuba. Trebamo li je sada zvati Jednozuba?”

“Ja je rijetko ikako zovem. Ta me žena plaši. Koje je doba?” Knez Rodrik zirne kroz prozor, na mjesječinom obasjano more. “Mrak, tako brzo? Nisam ni primijetio. Kasno si došla. Očekivali smo te prije nekoliko dana.”

“Vjetrovi su bili protiv nas, a imala sam i zarobljenike na brizi. Ženu i djecu Robetta Glovera. Najmlađe je još na sisi, a mlijeko kneginje Glover presušilo je tijekom plovidbe. Nije mi bilo druge nego pristati s *Crnim vjetrom* na Kamenu obalu i poslati svoje ljude da potraže dojilju. Umjesto toga pronašli su kozu. Djevojčica ne napreduje. Ima li u selu neka majka koja doji? Dubokogaj je važan za moje planove.”

“Tvoji se planovi moraju promijeniti. Prekasno si došla.”

“Kasno i s praznim trbuhom.” Protegnula je duge noge ispod stola i stala listati stranice najbliže knjige, septonske rasprave o ratu Maegora Okrutnog protiv Siromašne braće. “Oh, i žedna grla. Rog piva lijepo bi mi sjeo, ujače.”

Knez Rodrik napući usne. “Znaš da ne dopuštam jelo i

piće u svojoj knjižnici. Knjige—”

“—bi se mogle oštetiti.” Asha se nasmije.

Njezin se ujak namršti. “Voliš me izazivati.”

“O, ne izgledajte tako ojađeno. Nikad nisam srela muškarca kojeg nisam izazivala, to vam je dosad trebalo biti dobro poznato. Ali dosta o meni. Jeste li dobro?”

On slegne ramenima. “Prilično dobro. Oči mi slabe. Poslao sam u Myr po leće da mi pomognu pri čitanju.”

“A kako je moja tetka?”

Knez Rodrik uzdahne. “Još je sedam godina starija od mene, i uvjerena da je Deset Kula trebalo biti njezino. Gwynesse postaje zaboravna, ali *to* ne zaboravlja. Oplakuje mrtvog muža s jednakim žarom kao onog dana kad je umro, iako mu se ne može uvijek sjetiti imena.”

“Nisam sigurna da je ikad znala njegovo ime.” Asha zaklopi septonovu knjigu s *treskom*. “Je li moj otac ubijen?”

“Tvoja majka tako misli.”

Bilo je trenutaka kada bi ga i sama drage volje ubila, pomisli ona. “A što moj ujak vjeruje?”

“Balon se survao u smrt kad je viseći most pukao pod njim. Dizala se oluja, a most se ljuljao i izvijao sa svakim zapuhom vjetrova.” Rodrik slegne ramenima. “Ili nam barem tako govore. Tvoja je majka primila pticu od meštra Wendamya.”

Asha izvuče svoj bodež iz korica i stane čistiti prljavštinu ispod noktiju. “Tri je godine izbivao, a sada se Vranino Oko vratio istog dana kad je moj otac umro.”

“Dan kasnije, tako smo čuli. *Tišina* je još bila na pučini kad je Balon umro, ili bar tako tvrde. Unatoč tome, slažem se da je Euronov povratak bio... pravovremen, da tako kažemo?”

“Ja se ne bih lako izrazila.” Asha zabije vršak bodeža u stol. “*Gdje su moji brodovi?* Izbrojala sam četrdeset dugih

brodova usidrenih tamo dolje, ni približno dovoljno da zbacimo Vranino Oko s očeva stolca.”

“Poslao sam pozive. U tvoje ime, zbog ljubavi koju gajim prema tebi i tvojoj majci. Kuća Harlaw se okupila. Stonetree također, i Volmark. Neki Myreovi...”

“Svi s otoka Harlaw... jednog od sedam. Vidjela sam jedan usamljeni stijeg Botleyjevih u dvorani, iz Pykea. Gdje su brodovi sa Slane Litice, iz Orkwooda, s Wykova?”

“Baelor Blacktyde stigao je iz Crne Plime da se posavjetuje sa mnom, i jednako brzo opet otplovio.” Knez Rodrik zaklopi *Knjigu o izgubljenim knjigama*. “Dosad je sigurno već na Starom Wyku.”

“Na Starom Wyku?” Asha se pobojala da će reći kako su svi otišli u Pyke, da se poklone Vraninu Oku. “Zašto na Starom Wyku?”

“Mislio sam da si čula. Aeron Vlažnokosi je sazvao kraljevski zbor.”

Asha zabaci glavu i nasmije se. “Utopljeni je Bog stricu Aeronu sigurno zatjerao koljušku u šupak. *Kraljevski zbor*? Je li to neka šala, ili on ozbiljno misli?”

“Vlažnokosi se nije našalio otkad se utopio. A drugi su svećenici prihvatili poziv. Slijepi Beron Blacktyde, Tarle Triput Utopljeni... čak je i Stari Sivi Galeb napustio hrid na kojoj živi kako bi propovijedao o tom kraljevskom zboru po cijelom Harlawu. Kapetani se okupljaju na Starom Wyku dok mi razgovaramo.”

Asha je bila zaprepaštena. “Je li Vranino Oko pristao prisustvovati toj svetoj farsu i pokoriti se njezinoj odluci?”

“Vranino Oko mi se ne povjerava. Otkad me pozvao na Pyke da mu iskažem počast, od Eurona nisam primio ni riječi.”

Kraljevski zbor. To je nešto novo... bolje, nešto vrlo staro. “A moj stric Victarion? Što on misli o prijedlogu

Vlažnokosog?”

“Victarionu su poslali glase o smrti tvog oca. I o ovom kraljevskom zboru, u to ne sumnjam. Dalje od toga, ne bih znao reći.”

Bolje kraljevski zbor nego rat. “Mislim da ću Vlažnokosom poljubiti smrdljive noge i iščupati morsku travu između nožnih prstiju.” Asha istrgne bodež i ponovno ga spremi u korice. “Prokleti *kraljevski zbor!*”

“Na Starom Wyku”, potvrdi knez Rodrik. “Iako se molim da ne bude proklet. Zavirio sam u Haeregovu *Povijest željeznih*. Kad su se slani i kameni kraljevi posljednji put sastali na kraljevskom zboru, Urron od Orkmonta pustio je na njih svoje sjekire, a Naggina su rebra porumenjela od krvi. Kuća Greyiron vladala je neizabrana tisuću godina od tog crnog dana, sve dok nisu stigli Andali.”

“Morate mi posuditi Haeregovu knjigu, ujače.” Morat će naučiti sve što može o kraljevskim zborovima prije nego što stigne na Stari Wyk.

“Možeš je ovdje pročitati. Stara je i krhka.” Proučavao ju je, mršteći se. “Arhimeštar Rigney je jednom napisao da je povijest kotač, jer je čovjekova priroda u osnovi nepromjenjiva. Ono što se dogodilo prije, bezuvjetno će se ponovno dogoditi, rekao je. Sjetim se toga kad god razmišljam o Vraninom Oku. Euron Greyjoy zvuči neobično slično kao Urron Greyiron ovim starim ušima. Neću otići u Stari Wyk. A ne bi ni ti trebala.”

Asha se nasmiješi. “Pa da propustim prvi kraljevski zbor sazvan u... koliko *dugo* već ima, ujače?”

“Četiri tisuće godina, ako se Haeregu daje vjerovati. Upola toliko, ako prihvatiš argumente meštra Denestana u *Pitanjima*. Odlazak na Stari Wyk ne služi ničemu. Taj san o kraljevanju ludilo je u našoj krvi. Rekao sam to tvom ocu kad je prvi put digao ustanak, a sada u tome ima još više

istine nego onda. Zemlju trebamo, ne krune. Dok se Stannis Baratheon i Tywin Lannister natječu za Željezno prijestolje, imamo rijetku priliku da popravimo naše stanje. Stanimo na jednu ili na drugu stranu, pomozimo im da dođu do pobjede uz pomoć naše flote i prisvojimo zemlje koje nam trebaju od zahvalnog kralja.”

“O tome će vrijediti razmisliti kad zasjednem na Stolac od slan kamena”, reče Asha.

Njezin ujak uzdahne. “Nećeš ovo htjeti čuti, Asha, ali neće te izabrati. Nijedna žena nikad nije vladala željeznima. Gwynesse *jest* sedam godina starija od mene, ali kad je naš otac umro, Deset Kula pripalo je meni. Isto će biti i s tobom. Ti si Balonova kći, ne njegov sin. A imaš tri strica.”

“Imam i vas.”

“Tri lignjunova strica. Ja se ne brojim.”

“Kod mene se brojite. Dokle god imam svog ujaka od Deset Kula, imam Harlaw.” Harlaw nije bio najveći od Željeznih otoka, ali bio je najbogatiji i najnaseljeniji, a moć kneza Rodrika nije bila za odbacivanje. Na Harlawu, Harlaw nije imao premca. Volmarki i Stonetreeji posjedovali su velika imanja na otoku i hvalili se slavnim kapetanima i neustrašivim ratnicima svoje krvi, ali čak su se i najhrabriji sagibali pod kosom. Kenninzi i Myreovi, nekoć žestoki protivnici, odavno su bili prisiljeni na vazalstvo.

“Moji su mi rođaci odani, a u ratu bih zapovijedao njihovim mačevima i jedrima. Na kraljevskom zboru, međutim...” Knez Rodrik odmahne glavom. “Pod Nagginim kostima svaki je kapetan ravnopravan. Neki će možda uzviknuti tvoje ime, u to ne sumnjam. Ali ne dovoljno njih. A kad stanu klicati za Victariona ili Vranino Oko, neki od onih koji upravo sada piju u mojoj dvorani pridružiti će se ostalima. Ponavljam, nemoj otploviti u ovu oluju. Tvoja je bitka beznadna.”

“Nijedna bitka nije beznadna dok se ne izbori. Imam najveće pravo. Nasljednica sam Balonove krvi.”

“Još si svojeglavo dijete. Pomisli na svoju sirotu majku. Ti si sve što je Lanny preostalo. Zapalit ću *Crni vjetar* ako treba, samo da te zadržim ovdje.”

“Što, pa da moram plivati do Starog Wyka?”

“Dug i hladan put, za krunu koju ne možeš zadržati. Tvoj je otac imao više hrabrosti nego pameti. Stari je običaj dobro odgovarao otocima dok smo bili jedna mala kraljevina među mnogima, ali Aegonovo osvajanje stalo je tome na kraj. Balon je odbijao vidjeti ono što je jasno stajalo pred njim. Stari je običaj umro s Crnim Harrenom i njegovim sinovima.”

“Znam to.” Asha je ljubila svog oca, ali nije se zavaravala. Balon je bio slijep u nekim pogledima. *Hrabar čovjek, ali loš gospodar*. “Znači li to da moramo živjeti i umrijeti kao sužnji Željeznog prijestolja? Ako su hridi zdesna, a oluja slijeva, mudar kapetan kormilari u trećem smjeru.”

“Pokaži mi taj treći smjer.”

“Hoću... na mom kraljevskom zboru. Ujače, kako uopće možete pomisliti da ne prisustvujete? Ovo će biti povijest, živa...”

“Povijest mi je draža mrtva. Mrtva povijest ispisana je crnilom, živa krvlju.”

“Zar želite umrijeti stari i kukavni u svom krevetu?”

“Kako drugačije? Premda ne dok ne završim s čitanjem.” Knez Rodrik priđe k prozoru. “Nisi upitala za svoju gospu majku.”

Bojala sam se. “Kako je?”

“Jača. Možda nas ipak sve nadživi. Tebe će svakako nadživjeti, ustraješ li u ovoj ludosti. Jede više nego kad je tek došla ovamo, a često prospava cijelu noć.”

“Dobro.” Posljednjih godina na Pykeu kneginja Alannys nije mogla spavati. Lutala je hodnicima noću sa svijećom, tražeći svoje sinove. “*Maron?*” resko bi zazvala. “*Rodrik, gdje si? Theone, djetešce moje, dođi svojoj majci.*” Mnogo puta Asha je promatrala kako meštar ujutro izvlači iverje iz majčinih peta, nakon što bi bosonoga prešla viseći daščani most do Morske kule. “Posjetit ću je ujutro.”

“Tražit će vijesti o Theonu.”

Princu Oštrozimlja. “Što ste joj rekli?”

“Malo toga. Nema se što reći.” Oklijevao je. “Sigurna si da je mrtav?”

“Ni u što nisam sigurna.”

“Pronašla si tijelo?”

“Pronašli smo dijelove mnogih tijela. Vuci su tamo stigli prije nas... četveronožni, ali pokazali su malo poštovanja prema svojim dvonožnim rođacima. Kostii ubijenih bile su razbacane, oglodane do srži. Priznajem, bilo je teško pojmiti što se tamo dogodilo. Činilo se kao da su se sjevernjaci sukobili međusobno.”

“Vrane se znaju otimati za mrtvačevo meso i ubijati jedne druge za njegove oči.” Knez Rodrik se zagleda u more, promatrajući igru mjesečine na valovima. “Imali smo jednog kralja, a onda petoricu. Sada vidim samo vrane kako se prepiru nad truplom Zapadnih Zemalja.” Zatvori prozorske kapke. “Ne idi na Stari Wyk, Asha. Ostani uz svoju majku. Nećemo je dugo imati, bojim se.”

Asha se promeškolji na stolcu. “Majka me odgojila da budem smiona. Ne odem li, provest ću ostatak života pitajući se što bi se dogodilo da sam otišla.”

“Odeš li, ostatak tvog života možda bude prekratak da bi se išta pitala.”

“Bolje to nego da ispunim preostale mi dane pritužbama da je Stolac od slankamena po pravu bio moj. Ja

nisam Gwynesse.”

To ga natjera da se lećne. “Asha, moja dva visoka sina hrana su rakovima kod Lijepog otoka. Vjerojatno se neću ponovno oženiti. Ostani, i imenovat ću te nasljednicom Deset Kula. Zadovolji se time.”

“Deset Kula?” *Kad bih barem mogla.* “Vašim se rođacima to neće svidjeti. Vitez, stari Sigfryd, Hotho Grbavac...

“Oni imaju vlastite posjede i sjedišta.”

Istina. Vlažni, istrunuli dvor Harlaw pripadao je starom Sigfrydu Harlawu Srebrnokosom; grbavac Hotho Harlaw imao je svoje sjedište u Svjetlucavoj Kuli, na litici iznad zapadne obale. Vitez, Ser Harras Harlaw, imao je svoj dvor u Sivom Vrtu; Boremund Modri vladao je navrh Vještijeg Brijega. Ali svaki je bio podanik kneza Rodrika. “Boremund ima tri sina, Sigfryd Srebrnokosi ima unuke, Hotho ima svoje ambicije”, reče Asha. “Svi vas oni kane naslijediti, čak i Sigfryd. Taj namjerava živjeti zauvijek.”

“Vitez će biti gospodar Harlawu nakon mene,” objavi njezin ujak, “ali on može vladati iz Sivog Vrta jednako uspješno kao odavde. Pokori mu se radi zamka i Ser Harras će te zaštititi.”

“Mogu se štititi sama. Ujače, ja sam lignjun. Asha, od kuće *Greyjoy.*” Ona ustane. “Želim prijestolje svog oca, ne vaše. One vaše kose izgledaju opasno. Jedna bi mogla otpasti i odsjeći mi glavu. Ne, sjedit ću na Stolcu od slankamena.”

“Onda si samo još jedna od vrana koja kriješi za strvinom.” Rodrik ponovno sjedne za stol. “Idi. Želim se vratiti arhimeštru Marwynu i njegovoj potrazi.”

“Obavijestite me ako pronađe još koju stranicu.”

Njezin je ujak bio njezin ujak. Nikad se neće promijeniti. *Ali ići će na Stari Wyk, bez obzira što govorio.*

Dosad je njezina posada sigurno već sjela jesti u

dvorani. Asha je znala da im se treba pridružiti da probesjede o tom okupljanju na Starom Wyku i o tome što to znači za njih. Njezini će ljudi čvrsto stati uz nju, ali trebaju joj i ostali, njezini harlawski rođaci, Volmarci i Stonetreeji. *Njih moram pridobiti.* Njezina pobjeda u Dubokogajskom Humku dobro će joj poslužiti kad se jednom njezini ljudi stanu hvalisati, a znala je da hoće. Posada njezina *Crnog vjetra* pokvareno se ponosila djelima svoje kapetanice. Polovica njih voljela ju je poput kćeri, a druga joj je polovica željela raširiti noge, ali i jedni i drugi bili su voljni dati život za nju. *I ja za njih,* pomisli dok je izlazila kroz vrata u dnu stubišta na mjesječinom obasjano dvorište.

“Asha?” Sjena iskorači iza zdenca.

Ruka joj je smjesta poletjela prema bodežu... sve dok mjesječina nije preobrazila tamnu spodobu u muškarca s plaštem od tuljanova krzna. *Još jedan duh.* “Tris. Mislila sam da ću te zateći u dvorani.”

“Želio sam te vidjeti.”

“Koji dio mene, pitam se?” Naceri se. “Pa, evo me, odrasle. Gledaj koliko te volja.”

“Žena si.” Primakao se bliže. “I lijepa.”

Tristifer Botley se popunio otkad ga je posljednji put vidjela, ali imao je onu istu neurednu kosu koje se sjećala, i oči krupne i odane poput tuljana. *Mile oči, zapravo.* To je bila nevolja sa sirotim Tristiferom; bio je previše mio za Željezno otočje. *Lice mu se proljepšalo,* pomislila je. Kao dječaka, Trisa su prilično mučile bubuljice. I Asha je patila od iste nevolje; možda ih je to i spojilo.

“Bilo mi je žao kad sam čula za tvog oca”, reče mu ona.

“I ja žalim za tvojim.”

Zašto? Asha zamalo upita. Upravo je Balon poslao dječaka s Pykea da bude štićenik Baelora Blacktydea. “Je li

istina da si sada knez Botley?”

“Po imenu, barem. Harren je pao kod Jarka Cailin. Jedan od močvarnih vragova nastrijelio ga je otrovnom strijelom. Ali ja sam knez ničega. Kad je moj otac odbacio svoje pravo na Stolac od slankamena, Vranino Oko ga je utopio i primorao moje stričeve da mu prisegnu na vjernost. Čak i nakon toga dao je polovicu očevih posjeda Željeznom Holtu. Knez Wynch bio je prvi koji se spustio na koljeno i nazvao ga kraljem.”

Kuća Wynch bila je snažna na Pykeu, ali Asha je dobro pazila da ne pokaže svoje malodušje. “Wynch nije imao hrabrost tvog oca.”

“Tvoj stric ga je kupio”, reče Tris. “*Tišina* se vratila sa spremištem punim blaga. Platina i biseri, smaragdi i rubini, safiri krupni kao jaje, vreće novca tako teške da ih nijedan čovjek ne može podići... Vranino Oko kupovao je prijatelje na sve strane. Moj stric Germund se sada naziva knezom Botleyjem, i vlada u Kneževskoj Luci kao vazal tvog strica.”

“Ti si zakoniti knez Botley”, uvjeri ga ona. “Kad jednom prisvojim Stolac od slankamena, posjedi tvog oca bit će ti vraćeni.”

“Kako hoćeš. Meni to ništa ne znači. Izgledaš tako lijepo na mjesečini, Asha. Sada si odrasla žena, ali sjećam se kad si bila mršava djevojčica s licem punim prištića.”

Zašto uvijek moraju spomenuti prištiće? “I ja se toga dobro sjećam.” *Iako ne s toliko ljubavi kao ti.* Od petorice dječaka koje je njezina majka dovela na Pyke da ih odgaja nakon što je Ned Stark odveo njezinog posljednjeg živog sina kao taoca, Tris je bio najbliži Ashinoj dobi. Bio je prvi dječak kojeg je poljubila, a on je prvi odriješio vezice njezina prsluka i zavukao znojnu ruku unutra da opipa njezine propupale grudi.

Pustila bih mu da opipa mnogo više, da je bio dovoljno

smion. Njezino prvo cvjetanje zadesilo ju je tijekom rata i probudilo u njoj želju, ali čak i prije toga Asha je bila znatiželjna. *Bio je ondje, bio je mojih godina i voljan, to je bio jedini uzrok... to, i mjesečeva krv.* Unatoč tome, ona je to nazivala ljubavlju, sve dok Tris nije počeo razglabati o djeci koju će mu roditi; najmanje tucet sinova i, oh, pokoju kćerku. “Ne želim imati tucet sinova”, rekla mu je, zgrožena. “Želim imati *pustolovine*.” Nedugo zatim, meštar Qalen ih je zatekao u igri, pa su mladog Tristifera Botleyja poslali u Crnu Plimu.

“Pisao sam ti pisma,” reče on, “ali meštar Joseran ih nije htio slati. Jednom sam dao jelenjak veslaču na trgovačkom brodu koji je isplovljavao za Kneževsku Luku, a on mi je obećao da će ti predati pismo u ruke.”

“Tvoj te veslač prevario i bacio pismo u more.”

“Toga sam se i bojao. Ni meni nikad nisu dali tvoja pisma.”

Nijedno nisam napisala. Istinu govoreći, laknulo joj je kad su Trisa odveli. Dotad joj je njegovo prtljanje već počelo dosadivati. Međutim, to nije bilo nešto što bi on htio čuti. “Aeron Vlažnokosi je sazvaio kraljevski zbor. Hoćeš li doći i govoriti za mene?”

“Poći ću bilo kamo s tobom, ali... knez Blacktyde veli da je kraljevski zbor opasna budalaština. Smatra da će se tvoj stric sjuriti na njih i sve ih poubijati, poput Urrona.”

Dovoljno je lud da to i učini. “Nedostaje mu snage.”

“Ti ne znaš njegovu snagu. Okupljao je ljude na Pykeu. Orkwood s Orkmonta doveo mu je dvadeset dugih brodova, a Šiljoliki Jon Myre tucet. S njima je Ljevoruki Lucas Codd. I Harren Polumrzli, Crveni Veslač, Kopilan Kemmet Pyke, Rodrik Freeborn, Torwold Smeđezubi...”

“Nevažni ljudi.” Asha ih je poznavala, do posljednjeg. “Sinovi slanih žena, unuci sužnjeva. Coddovi... znaš li

njihovo *geslo*?”

“*Iako nas svi preziru*” reče Tris, “ali uhvate li te u one svoje mreže, bit ćeš mrtva kao što bi bila i da su gospodari zmajeva. A ima i goreg. Vranino Oko je doveo čudovišta s istoka... da, i *čarobnjake*.”

“Stric je uvijek volio nakaze i lude”, reče Asha. “Moj se otac znao prepirati s njim zbog toga. Neka samo čarobnjaci zazivaju svoje bogove. Vlažnokosi će zazvati našeg, i sve ih utopiti. Hoću li dobiti tvoj glas na kraljevskom zboru, Tris?”

“Dobit ćeš me cijelog. Tvoj sam čovjek, zauvijek. Asha, oženio bih te. Tvoja gospa majka dala je svoj pristanak.”

Ona priguši uzdah. *Mogao si najprije mene pitati... iako ti se odgovor možda ne bi toliko svidio.*

“Više nisam drugi sin”, nastavi on. “Zakoniti sam knez Botley, kao što si i sama rekla. A ti si—”

“Što sam ja, utvrdit će se na Starom Wyku. Tris, više nismo djeca koja se pipaju i pokušavaju ustanoviti što kamo spada. Ti samo misliš da me želiš oženiti, ali nije tako.”

“Tako je. Sanjam samo o tebi. Asha, kunem ti se Nagginim kostima, nisam taknuo drugu ženu.”

“Idi takni koju... ili dvije, ili deset. Ja sam taknula više muškaraca nego što mogu izbrojiti. Neke usnama, a više njih sjekiriom.” Predala je svoju nevinost sa šesnaest godina prelijepom plavokosom mornaru na trgovačkoj galiji iz Lysa. Znao je samo šest riječi na zajedničkom jeziku, ali “jebati” je bila jedna od njih - ona ista riječ koju se nadala čuti. Kasnije, Asha je imala pameti da potraži šumsku vješticu, koja joj je pokazala kako se kuha mjesečev čaj da joj trbuh ostane ravan.

Botley trepne, kao da nije posve razumio što je rekla. “Ti... Mislio sam da ćeš čekati. Zašto...” Protrljao je usta.

“Asha, jesi li bila *prisiljena*?”

“Tako prisiljena da sam strgnula tuniku s njega. Ti me ne želiš oženiti, vjeruj mi na riječ. Ti si mio dječak i uvijek si to bio, ali ja nisam mila djevojčica. Kad bismo se vjenčali, ubrzo bi me zamrzio.”

“Nikad. Asha, *patio* sam za tobom.”

Čula je dovoljno. Boležljiva majka, umoren otac i prava pošast stričeva dovoljno su mučni za bilo koju ženu; nije joj još trebalo i zaljubljeno štene. “Pronađi kupleraj, Tris. Izliječit će ti tu patnju.”

“Ne bih nikad mogao...” Tristifer odmahne glavom.

“Ti i ja smo suđeni jedno drugom, Asha. Oduvijek znam da ćeš mi biti žena, i majka mojih sinova.” Uhvati je za mišicu.

U tren oka njezin mu je bodež bio za vratom. “Makni ruku, inače nećeš poživjeti dovoljno dugo da napraviš sina. *Odmah*.” Kad je to učinio, spustila je oštricu. “Ti želiš ženu, dobro. Smjestit ću ti jednu noćas u postelju. Pretvaraj se da sam to ja, ako ti to pruža zadovoljstvo, ali da me se više nisi usudio zgrabiti. Ja sam tvoja kraljica, ne tvoja žena. Upamti to.” Asha vrati bodež u korice i ostavi ga da tako stoji, dok mu je debela kapljica krvi polako klizila niz vrat, crna na blijedoj mjesečini.

Cersei

Uh, molit ću se Sedmorici da ne kiši na kraljevom vjenčanju”, reče Jocelyn Swift dok je vezivala kraljičinu haljinu.

“Nitko ne želi kišu”, primijeti Cersei. Ona je sama željela susnježicu i led, urlik vjetrova, gromove koji će protresti samo kamenje Crvene utvrde. Željela je oluju u skladu sa svojim bijesom. A na Jocelyn je siknula: “Čvršće. Sapni to čvršće, hihotava mala glupačo.”

Zapravo je bjesnjela zbog vjenčanja, ali tupoglava Swyftica predstavljala je laku metu. Tommenova vlast nad Željeznim prijestoljem nije bila dovoljno sigurna da riskira uvrijediti Visovrt. Ne dokle god Stannis Baratheon drži Zmajev Kamen i Krajoluju, dokle god se Rijekotok nastavlja odupirati, dokle god željezni vrebaju morima kao vuci. Stoga je Jocelyn morala pojesti jelo koje bi Cersei radije poslužila Margaery Tyrell i njezinoj ogavnoj, naboranoj baki.

Za zajuttrak je kraljica poslala u kuhinju po dva kuhana jaja, hljebac kruha i vrč meda. Ali kad je razbila prvo jaje i pronašla krvavo, napola razvijeno pile u njemu, želudac joj se prevrnuo. “Oduesi ovo i donesi mi vrućeg, začinenog vina”, kazala je Senelle. Studen u zraku uvlačila joj se u kosti, a pred sobom je imala dug, gadan dan.

Ni Jaime nije pripomogao njezinu raspoloženju kad se pojavio sav u bijelom i još neobrijan da je obavijesti kako namjerava spriječiti da otruju njezina sina. “Postavit ću ljude u kuhinje gdje će motriti dok se svako jelo bude pripravljal”, rekao je. “Ser Addamovi zlatni plaševi pratit će sluge dok budu iznosili hranu na stol kako bi bili sigurni

da putem nije bilo nikakvog šurovanja. Ser Boros će kušati svako jelo prije nego što Tommen stavi zalogaj u usta. Ako se sve to izjalovi, meštar Ballabar sjedit će u dnu dvorane, sa sredstvima za čišćenje i protuotrovima za dvadeset uobičajenih otrova uza se. Tommen će biti siguran, obećavam ti.”

“Siguran.” Riječ je imala gorak okus na njezinu jeziku. Jaime nije shvaćao. Nitko nije shvaćao. Samo je Melara bila u šatoru i čula kreštave prijetnje stare vještice, a Melara je davno umrla. “Tyrion neće dvaput ubiti na isti način. Previše je lukav za to. Čak i sada možda je ispod poda, prisluškuje svaku riječ koju izgovaramo i kuje planove da prekolje Tommena.”

“Pretpostavimo da je tako”, reče Jaime. “Kakve god planove iskovao, još uvijek će ostati malen i zakržljao. Tommen će biti okružen najboljim vitezovima Zapadnih Zemalja. Štitit će ga Kraljevska garda.”

Cersei zirne prema mjestu gdje je rukav bratovljeve bijele svilene tunike bio prikopčan preko njegova batrljka. “Sjećam se kako su dobro čuvali Joffreyja, ti tvoji vrsni vitezovi. Želim da ostaneš s Tommenom cijele noći, je li to jasno?”

“Postavit ću mu stražara pred vrata.”

Ona ga zgrabi za ruku. “Ne stražara. Sebe. I to *unutar* njegove ložnice.”

“U slučaju da Tommen odgmiže kroz kamin? Neće.”

“To ti veliš. Hoćeš reći da ste pronašli sve skrivene tunele u ovim zidovima?” Oboje su znali da nije tako. “*Neću* da Tommen bude sam s Margaery, niti na tren oka.”

“Neće biti sami. Njezine će rođakinje biti s njima.”

“Kao i ti. Zapovijedam to, u kraljevo ime.” Cersei nije htjela da Tommen i njegova žena uopće dijele postelju, ali Tyrelli su ustrajali na tome. “Muž i žena trebaju spavati

zajedno,” rekla je Kraljica Trnja, “čak i ako je to jedino što čine. Krevet Njegove Milosti sigurno je dovoljno velik za dvoje.” Kneginja Alerie ponovila je riječi svoje svekrve. “Neka se djeca međusobno griju preko noći. To će ih zbližiti. Margaery često dijeli gunj sa svojim rođakinjama. Pjevaju, igraju igre i šapuću tajne jedna drugoj kad se svijeće utrnu.”

“Kako dražesno”, rekla je Cersei. “Neka svakako samo tako nastave. U Djevičinoj komori.”

“Sigurna sam da Njezina Milost zna najbolje”, rekla je kneginja Olenna kneginji Alerie. “Ona je naposljetku dječakova rođena mati, u *to* smo svi sigurni. A svakako se možemo složiti u pogledu prve bračne noći? Muškarac ne bi smio spavati odvojeno od svoje žene u noći njihova vjenčanja. Peh je za brak ako to učine.”

Jednom ću vas naučiti značenju “peha”, prisegne kraljica. “Margaery može dijeliti Tommenovu ložnicu tu jednu noć”, bila je primorana reći. “Ne dulje.”

“Vaša je Milost tako milostiva”, odgovorila je Kraljica Trnja, a svi su izmijenili osmijehe.

Cerseini su se prsti zarili u Jaimejevu podlakticu dovoljno snažno da ostave masnice. “Treba mi *oči* u toj sobi”, reče ona.

“Da vide *što?*” upita on. “Ne može biti opasnosti od obljube. Tommen je premalen.”

“A Ossifer je Plumm bio previše mrtav, ali to ga nije spriječilo da napravi sina, je li?”

Njezin se brat sav pogubi. “Tko je Ossifer Plumm? Otac kneza Philipa, ili... tko?”

Gotovo je jednako neuk kao Robert. Sva mu je pamet počivala u odsječenju ruci. “Zaboravi Plumm, samo upamti što sam ti rekla. Zakuni mi se da ćeš ostati uz Tommena dok sunce ne svane.”

“Na zapovijed”, reče on, kao da su njezini strahovi

neutemeljeni. “Još kaniš nastaviti s tim i spaliti Namjesnikovu kulu?”

“Nakon gozbe.” Bio je to jedini dio dnevnog slavlja za koji je Cersei mislila da bi u njemu mogla uživati. “Naš knez otac umoren je u toj kuli. Ne mogu podnijeti da je gledam. Ako su bogovi dobri, vatra bi mogla istjerati kojeg štakora iz krša.”

Jaime prevrne očima. “Tyriona, misliš.”

“Njega, kneza Varysa, i tog tamničara.”

“Da se ijedan od njih skrivao u kuli, pronašli bismo ih.

Uposlio sam cijelu malu vojsku s pijucima i čekićima. Probili smo zidove i potrgali podove i otkrili pola stotine tajnih prolaza.”

“A koliko znaš, moglo bi ih biti još pola stotine više.”

Neki od tajnih prokopa pokazali su se tako malenima da su Jaimeju trebali paževi i stajski momčići da ih istraže. Pronađen je tunel do crnih ćelija i kameni zdenac koji naizgled nije imao dna. Pronašli su odaju punu lubanja i požutjelih kostiju, četiri vreće potamnjelih srebrnih novčića iz vladavine prvog kralja Viserysa. Pronašli su i tisuću štakora... ali ni Tyrion ni Varys nisu bili među njima, pa je Jaime napokon usrdno zatražio da se potraga privede kraju. Jedan se dječak zaglavio u uskom prolazu i moralo ga se izvući za noge, dok je vrištao. Drugi je propao kroz okno i polomio noge. A dva stražara nestala su istražujući pokrajnji tunel. Neki su se stražari zaklinjali da su ih čuli kako tiho dozivaju kroz kamen, ali kad su Jaimejevi ljudi srušili zid, pronašli su samo zemlju i krš s druge strane.

“Vražićak je malen i lukav. Možda je još u zidovima. Ako jest, vatra će ga istjerati van.”

“Čak i ako se Tyrion još krije u zamku, neće biti u Namjesnikovoj kuli. Pretvorili smo je u običnu ljušturu.”

“Kad bismo barem mogli učiniti isto s ostatkom ovog

odvratnog zamka”, reče Cersei. “Nakon rata kanim izgraditi novu palaču iza rijeke.” Sanjala je o tome prethodne noći, o čudesnu bijelom zamku okruženom šumama i vrtovima, ligama udaljenom od smrada i buke Kraljeva Grudobrana. “Ovaj grad je slivnik. Za pola srebrnjaka preselila bih dvor u Luku Lannis i vladala kraljevstvom iz Bacačeve Hridi.”

“To bi bila još veća glupost od spaljivanja Namjesnikove kule. Dokle god Tommen sjedi na Željeznom prijestolju, kraljevstvo ga vidi kao pravog kralja. Sakrij ga ispod Hridi i postat će samo još jedan pretendent na prijestolje, nimalo drugačiji od Stannisa.”

“Svjesna sam toga”, oštro će kraljica. “Rekla sam da bih *voljela* preseliti dvor u Luku Lannis, ne da bih to i učinila. Jesi li oduvijek ovako tup, ili te gubitak ruke poglupavio?”

Jaime se ne obazre na to. “Ako se plamenovi prošire dalje od kule, mogla bi na kraju spaliti zamak, htjela ti to ili ne htjela. Divlja vatra je varljiva.”

“Knez Hallyne me uvjerava da njegovi piromanti mogu obuzdati vatru.” Ceh alkemičara spravljaao je svježu divlju vatru već dva tjedna. “Neka cijeli Kraljev Grudobran vidi požar. To će biti lekcija za naše neprijatelje.”

“Sad zvučiš kao Aerys.”

Njezine se nosnice nadmu. “Pazite na jezik, ser.”

“I ja tebe volim, mila sestrice.”

Kako sam mogla voljeti to bijedno stvorenje? upitala se kad je otišao. *Bio je tvoj blizanac, tvoja sjena, tvoja druga polovica*, šapne drugi glas. *Nekoć, možda*, pomisli ona. *Ne više. Postao mi je stranac.*

U usporedbi s veličanstvenošću Joffreyjeve svadbe, vjenčanje kralja Tommena bilo je skroman događaj, i malen. Nitko nije želio još jedan raskošan obred, ponajmanje kraljica, a nitko nije želio ni platiti za njega, ponajmanje

Tyrelli. Stoga je mladi kralj uzeo Margaery Tyrell za ženu u kraljevskoj septi Crvene utvrde, u prisutnosti manje od stotinu gostiju naspram tisuća koji su svjedočili vjenčanju njegova brata istom ženom.

Nevjesta je bila vedra, vesela i lijepa, mladoženja još djetinjeg lica i punašan. Izrecitirao je zavjete visokim, dječjim glasom, obećavši svoju ljubav i odanost dvaput obudovjeloj kćeri Macea Tyrella. Margaery je nosila vjenčanicu koju je imala pri udaji za Joffreyja, prozračno ruho od čiste bjelokosne svile, myrske čipke i biserja. Sama je Cersei još bila u crnini, u znak žalosti za umorenim prvorodencem. Njegova se udovica možda rado smijala, pila, plesala i zanemarivala spomen na Joffreyja, ali njegova ga majka neće tako lako zaboraviti.

Ovo je pogrešno, pomisli. Prerano je. Godinu, dvije godine, to bi bilo dovoljno vremena. Visovrt se trebao zadovoljiti zarukama. Cersei je zurila onamo gdje je Mace Tyrell stajao između svoje žene i majke. *Prisilili ste me na ovu travestiju od vjenčanja, moj kneže, a ja vam to neću tako brzo zaboraviti.*

Kad je došao čas za razmjenu plašteva, nevjesta je ljupko kleknula, a Tommen ju je zagruo teškom zlatnom nakaradom od plašta kojim je Robert zaogrnuo Cersei na dan njihova vjenčanja, s okrunjenim baratheonskim jelenom izrađenim na leđima od zrnaca oniksa. Cersei je htjela upotrijebiti lijepi crveni svileni plašt koji je Joffrey koristio. “Bio je to plašt koji je moj knez otac upotrijebio kad je oženio moju kneginju majku”, objasnila je Tyrellima, ali Kraljica Trnja ju je i u tome osujetila. “Tu starudiju?” rekla je stara vještica. “Meni izgleda pomalo otrcano... i usudim se reći, nesretno? A ne bi li *jelen* bio prikladniji za zakonitog sina kralja Roberta? U moje doba nevjesta je nosila *muževljeve* boje, ne njegove gospe majke.”

Zahvaljujući Stannisu i njegovom prljavom pismu: već je bilo previše glasina u vezi s Tommenovim podrijetlom. Cersei se nije usuđivala raspirivati vatru ustrajavanjem na tome da zaogrne svoju nevjestu lannisterskim grimizom, pa je popustila što je gracioznije mogla. Ali pogled na sve ono zlato i oniks još ju je ispunjavao kivnjom. *Što više dajemo Tyrellima, to oni više zahtijevaju od nas.*

Kad su svi zavjeti bili izrečeni, kralj i njegova nova kraljica izađu iz septe da prime čestitke. “Zapadne Zemlje sada imaju dvije kraljice, a mlađa je jednako lijepa poput stare”, grmne Lyle Crakehall, klipani od viteza koji je često podsjećao Cersei na njezina pokojnog i brzo prežaljenog muža. Htjela ga je pljusnuti. Gyles Rosby je krenuo da joj poljubi ruku, te joj se uspio samo iskašljati na prste. Knez Redwyne poljubio ju je u obraz, a Mace Tyrell u oba. Veliki meštar Pycelle rekao je Cersei da nije izgubila sina, već dobila kćer. Barem je bila pošteđena suznih zagrljaja kneginje Tande. Nijedna od Stokeworthovih žena nije se pojavila, na čemu je kraljica bila zahvalna.

Među posljednjima bio je Kevan Lannister. “Čujem da nas namjeravate napustiti zbog jednog drugog vjenčanja”, reče mu kraljica.

“Hardstone je istjerao poražene iz Darryjeva zamka”, odgovorio je. “Lancelova nas nevjesta tamo očekuje.”

“Hoće li vam se vaša gospa žena pridružiti na svadbi?”

“Riječni su krajevi još previše opasni. Smeće Varga Hoata još harači naokolo, a Beric Dondarrion vješa Freyeve. Je li istina da mu se Sandor Clegane pridružio?”

Otkud on to zna? “Tako neki vele. Glasi su nejasni.” Ptica je pristigla sinoć, iz septrije na otoku posve blizu ušća Trozupca. Obližnji gradić Soljenice divljački je opljačkala četa razbojnika, a neki od preživjelih tvrdili su da je urličući nasilnik u psećoj kacigi bio među pljačkašima. Navodno je

ubio tucet ljudi i silovao dvanaestogodišnju djevojčicu. “Ne dvojim da Lancel jedva čeka uloviti i Cleganea i kneza Berica, i ponovno uspostaviti kraljev mir u riječnoj krajini.”

Ser Kevan joj je na trenutak zurio u oči. “Moj sin nije čovjek koji bi se trebao suočiti sa Sandorom Cleganeom.”

U tome se barem slažemo. “Njegov otac bi mogao biti.”

Usne njezina strica se stisnu. “Ako moja služba nije potrebna u Hridi...”

Vaša je služba bila potrebna ovdje. Cersei je imenovala svog rođaka Damiona Lannistera kaštelanom Hridi, a drugog rođaka, Ser Davena Lannistera, guvernerom Zapada.

Bezobrazluk ima svoju cijenu, striče. “Donesite nam Sandorovu glavu, i znam da će Njegova Milost biti vrlo zahvalna. Joffu se možda sviđao taj čovjek, ali Tommen ga se oduvijek bojao... s dobrim razlogom, kako se čini.”

“Kad pas podivlja, krivnja je na gospodaru”, reče Ser Kevan. Tada se okrene i udalji.

Jaime ju je otpratio u Malu dvoranu, gdje se spremala gozba. “Tebe krivim za sve ovo”, šapnula mu je dok su išli. “*Neka se vjenčaju*, rekao si. Margaery bi trebala oplakivati Joffreyja, a ne udavati se za njegova brata. Trebala bi bolovati od tuge kao ja. Ne vjerujem ni da je djevica. Renly je imao kurac, zar ne? Bio je Robertov brat, *sigurno* je imao kurac. Ako ona ogavna stara vještica misli kako ću dopustiti da moj sin—”

“Možda se riješiš kneginje Oleanne prije nego što misliš”, upadne tiho Jaime. “Sutra se vraća u Visovrt.”

“To ona kaže.” Cersei nije vjerovala nijednom obećanju Tyrella.

“Ona odlazi”, ustraje on. “Mace odvodi polovicu tyrellskih snaga u Krajoluju, a druga se polovica vraća na Ravan sa Ser Garlanom kako bi potvrdila njegovo pravo na

Bistrovodu. Još nekoliko dana, i jedine preostale ruže u Kraljevu Grudobranu bit će Margaery, njezine dvorke i nekoliko stražara.”

“I Ser Loras. Ili si zaboravio svog *zakletog brata*?”

“Ser Loras je vitez Kraljevske garde.”

“Ser Loras je toliki Tyrell da piša ružinu vodicu. Nikad nije smio dobiti bijeli plašt.”

“Ne bi bio moj izbor, to ti garantiram. Nitko se nije potrudio mene upitati za savjet. Loras će dobro služiti, mislim. Kad jednom čovjek ogrne taj plašt, to ga promijeni.”

“Svakako je promijenilo *tebe*, i to ne na bolje.”

“I ja tebe volim, mila sestrice.” Pridržao joj je vrata, a onda odveo do visokog stola i njezina sjela uz kralja. Margaery je sjedila s druge strane Tommena, na počasnome mjestu. Kad je ušla, ruku pod ruku s malim kraljem, posebno se zaustavila kako bi poljubila Cersei u obraze i ovila ruke oko nje. “Vaša Milosti,” reče djevojka, krajnje drsko, “osjećam se kao da sada imam drugu majku. Molit ću se da postanemo vrlo bliske, ujedinjene u ljubavi prema vašem milom sinu.”

“Voljela sam oba svoja sina.”

“I Joffrey je u mojim molitvama”, reče Margaery.

“Jako sam ga voljela, iako ga nisam imala prilike upoznati.”

Lažeš, pomisli kraljica. Da si ga makar na trenutak voljela, ne bi se tako nedolično žurila udati za njegova brata. Njegova kruna je sve što si ikad željela. Za pola srebrnjaka bila bi pljusnula rumenu nevjestu tamo na podiju, pred očima polovice dvora.

Poput obreda, svadbena je gozba bila skromna.

Kneginja Alerie obavila je sve pripreme; Cersei nije imala volje opet se suočiti s tim zastrašujućim zadatkom, nakon načina na koji se Joffreyjevo vjenčanje završilo. Poslužilo se samo sedam jela. Maslokvruga i Mali Luna zabavljali su goste

u stankama, a glazbenici su svirali dok se jelo. Slušali su gajdaše i guslače, lutnju i flautu, visoku harfu. Jedini pjevač bio je neki miljenik gospe Margaery, naočit mladi razmetljivac sav odjeven u azurne nijanse koji se nazivao Modrim Bardom. Otpjevao je nekoliko ljubavnih pjesama i povukao se. “Kakvo razočaranje”, glasno se potužila kneginja Olenna. “Nadala sam se ‘Kišama Castamerea’.”

Kad god bi Cersei pogledala staricu, lice Žabe Maggy isplovilo bi joj pred oči, izborano, zastrašujuće i mudro. *Sve starice međusobno sličje*, pokušala se uvjeriti, *to je sve*. Zapravo, pogrbljena čarobnica nije nimalo sličila Kraljici Trnja, ali pogled na zločesto smijuljenje kneginje Oleanne nekako je dostajao da je opet vrati u Maggyn šator. Sjećala se njegova mirisa, prožetog čudnim istočnjačkim začinima, i mekoće Maggynih desni dok je cuclala krv iz Cerseina prsta. *Bit ćeš kraljica*, obećala joj je starica, usana još vlažnih, crvenih i sjajnih, *dok ne dođe druga, mlađa i ljepša, koja će te zbaciti i oduzeti ti sve što ti bude priraslo srcu*.

Cersei zirne pokraj Tommena, prema mjestu gdje je Margaery sjedila smijući se sa svojim ocem. *Prilično je lijepa*, morala je priznati, *ali većina toga je mladost*. Čak su i seljanke ljupke u izvjesnoj dobi, *dok su još svježje, nevine i neokaljane, a većina njih ima istu smeđu kosu i smeđe oči poput nje*. *Samo bi budala ikad tvrdila da je ljepša od mene*. Svijet je, doduše, pun budala. Kao i dvor njezina sina.

Raspoloženje joj se nije popravilo ni kad je Mace Tyrell ustao da povede zdravicu. Visoko je podigao zlatni pehar, smiješeći se svojoj ljepušnoj maloj kćeri, i gromkim glasom izjavio: “Za kralja i kraljicu!” Ostale ovce *zablejale* su zajedno s njim. “Za kralja i kraljicu!” viknuli su, kucnuvši se peharima. “Kralj i kraljica!” Nije imala druge nego da pije s njima, cijelo vrijeme priželjkujući da gosti imaju jedno lice kako bi im mogla sasuti vino u oči i

podsjetiti ih na to da je *ona* prava kraljica. Jedini tyrellski ulizica koji je se uopće sjetio bio je Paxter Redwyne, koji je ustao kako bi izrekao vlastitu zdravicu, neznatno se ljuljajući na nogama. “*Za obje naše kraljice!*” zacvrkutao je. “*Za mladu kraljicu i za staru!*”

Cersei je ispila nekoliko pehara vina i premetala hranu po zlatnom tanjuru. Jaime je jeo još manje, i rijetko se udostojao zauzeti svoje mjesto na podiju. *Zabrinut je jednako kao ja*, shvati kraljica dok ga je promatrala kako vreba dvoranom, razgrćući tapiserije zdravom rukom kako bi se uvjerio da se za njima nitko ne skriva. Lannisterski kopljanici bili su postavljeni oko građevine, znala je. Ser Osmund Kotlocrn čuvao je jedna vrata, Ser Meryn Trant druga. Balon Swann stajao je iza kraljeva stolca, Loras Tyrell iza kraljičinog. Nijedan mač nije bilo dopušteno unijeti na gozbu, osim onih koje su nosili bijeli vitezovi.

Moj sin je siguran, opomene se Cersei. *Nikakvo ga zlo ne može snaći, ne ovdje, ne sada*. Ali svaki put kad bi pogledala Tommena, vidjela je Joffreyja kako se hvata za vrat. A kad je dječak stao kašljati, kraljici je srce na trenutak prestalo kucati. Odgurnula je služavku u žurbi da stigne k njemu.

“Samo se zagrcnuo na malo vina”, smirila ju je Margaery Tyrell, smiješeći se. Uzela je Tommenovu ruku u svoju i poljubila mu prste. “Moja mala ljubav treba piti manje gutljaje. Vidiš, skoro si nasmrt prepao svoju gospu majku.”

“Oprosti, majko”, reče Tommen posramljeno.

Bilo je to više nego što je Cersei mogla podnijeti. *Ne smijem im dopustiti da me vide kako plačem*, pomisli kad je osjetila da joj suze naviru na oči. Prošla je pokraj Ser Meryna Tranta i izašla kroz stražnji prolaz. Sama ispod voštanice dopustila je sebi jedan drhtavi jecaj, a zatim drugi.

Žena može plakati, ali ne i kraljica.

“Vaša Milosti?” reče glas iza nje. “Smetam li?”

Bio je to ženski glas, začinjen istočnjačkim naglaskom. Na trenutak se pobojala da joj se Žaba Maggy obraća iz groba. Ali bila je to samo Merry weatherova žena, kosooka ljepotica koju je knez Orton oženio za vrijeme svog izgnanstva i doveo sa sobom u Dugi Stol. “Mala je dvorana tako zagušljiva”, Cersei je čula sebe kako govori. “Od dima su mi suzile oči.”

“I moje, Vaša Milosti.” Kneginja Merryweather bila je visoka poput kraljice, ali tamna a ne svijetla, vrane kose, maslinaste kože i cijelo desetljeće mlađa. Ponudila je kraljici svijetlomodri rupčić od svile i čipke. “I ja imam sina. Znam da ću isplakati rijeke na dan kad se oženi.”

Cersei otare obraze, bijesna što je dopustila da joj vidi suze. “Hvala”, reče ukočeno.

“Vaša Milosti, ja...” Myrska žena snizi glas. “Postoji nešto što morate znati. Vaša sluškinja je kupljena i plaćena. Povjerava gospi Margaery sve što činite.”

“Senelle?” Iznenadni bijes izviije se u kraljičinu želucu. Zar nije bilo nikog kome je mogla vjerovati? “Sigurni ste u to?”

“Dajte je slijediti. Margaery se nikad izravno ne nalazi s njom. Rođakinje joj služe kao gavranovi, prenose joj poruke. Katkad Elinor, katkad Alia, katkad Megga. Sve su one bliske s Margaery kao sestre. Nalaze se u septi i pretvaraju da se mole. Stavite vlastitog čovjeka sutradan u galeriju, i vidjet će kako se Senelle došaptava s Meggom ispod oltara Djevice.”

“Ako je to istina, zašto mi to govorite? Vi ste jedna od Margaerynih družica. Zašto biste je izdali?” Cersei se naučila sumnjičavosti u očevu krilu; ovo bi lako mogla biti neka zamka, laž u cilju sijanja nesloga između lava i ruže.

“Dugi je Stol možda prisegao Visovrtu,” odgovori žena zabacivši svoju crnu kosu, “ali ja sam iz Myra, i vjerna sam svom mužu i svom sinu. Želim sve najbolje za njih.”

“Shvaćam.” U uskom prolazu kraljica je osjećala ženin miomiris, mošusni vonj koji ju je podsjećao na mahovinu, zemlju i divlje cvijeće. Pod njim, njušila je ambiciju.

Svjedočila je na Tyrionovu suđenju, odjednom se sjeti Cersei. Vidjela je kad je Vražićak stavio otrov u Joffov pehar i nije se bojala to reći. “Provjerit ću to”, obećala je. “Ako je ovo što velite istina, bit ćete nagrađeni.” *A ako si mi slagala, iščupat ću ti jezik, i oduzeti mužu posjede i zlato.*

“Vaša Milost je ljubazna. I lijepa.” Kneginja Merryweather se nasmiješi. Zubi su joj bili bijeli, usne pune i tamne.

Kad se kraljica vratila u Malu dvoranu, zatekla je svog brata kako neumorno korača. “Samo se zagrcnuo gutljajem vina. Iako je i mene prenuo.”

“Želudac mi je tako stisnut da ne mogu jesti”, zarežala je na njega. “Vino ima okus po žuči. Ovo je vjenčanje bilo pogrešno.”

“Ovo je vjenčanje bilo neophodno. Dječak je siguran.”

“Budalo. Nitko tko nosi krunu nikad nije siguran.”

Obazre se po dvorani. Mace Tyrell se smijao među svojim vitezovima. Knezovi Redwyne i Rowan skrovito su razgovarali. Ser Kevan je sjedio zamišljen nad vinom u pozadini dvorane, dok je Lancel nešto šaputao septonu. Senelle se kretala uzduž stola, puneći pehare nevjestinih rođaka vinom rujnim poput krvi. Veliki meštar Pycelle je zaspao. *Ni na koga se tu ne mogu osloniti, čak ni na Jaimeja, smrknuto shvati. Morat ću ih sve pomesti s puta, i okružiti kralja svojim ljudima.*

Kasnije, nakon što su slatkiši, orasi i sir bili posluženi i raščišćeni, Margaery i Tommen su zaplesali, izgledajući

prilično smiješno dok su se vrtjeli plesnim podijem. Tyrellica je bila stopu i pol viša od svog malog muža, a Tommen je u najbolju ruku bio nespretan plesač, bez imalo Joffreyjeve urođene elegancije. Međutim, davao je sve od sebe, i doimao se nesvjesnim komedije koju od sebe pravi. A čim je Djevica Margaery završila s njim, njezini su rođakinje dohrlile, jedna za drugom, insistirajući da Njegova Milost mora plesati i s njima. *Natjerat će ga da posrče i vuče noge poput budale prije nego što završe s njim*, ogorčeno je pomislila Cersei dok je promatrala. *Polovica dvora smijati će mu se iza leđa.*

Dok su se Alla, Elinor i Megga izmjenjivale s Tommenom, Margaery je otplesala krug sa svojim ocem, a potom s bratom Lorasom. Vitez Cvijeća bio je u bijeloj svili, s pojasom od zlatnih ruža oko struka i ružom od nefrita koja mu je pridržavala plašt. *Mogli bi biti blizanci*, pomisli Cersei dok ih je gledala. Ser Loras je bio godinu stariji od sestre, ali imali su iste krupne smeđe oči, istu gustu smeđu kosu koja im je u lijenim uvojcima padala niz ramena, istu glatku kožu bez ijedne mrlje. *Zrela hrpa bubuljica naučila bi ih poniznosti*. Loras je bio viši i imao nekoliko pramičaka mekih smeđih maljica na licu, a Margaery je imala ženske obline, ali inače su međusobno bili gotovo sličniji od nje i Jaimeja. I to ju je jedilo.

Njezin je blizanac prekine u razmišljanju. “Bi li Vaša Milost počastila svog bijelog viteza plesom?”

Ona ga ošine pogledom. “Pa da prtljaš po meni tim batrljkom? Ne. Ali dopustit ću ti da mi napuniš pehar vina. Ukoliko smatraš da to možeš izvesti bez prolijevanja.”

“Bogalj poput mene? Teško.” Udaljio se i napravio još jedan krug po dvorani. Morala je sama napuniti pehar.

Cersei je odbila i Macea Tyrella, te kasnije Lancela. Ostali su shvatili mig, te joj nitko drugi nije pristupio. *Naši*

postojani prijatelji i vjerni knezovi. Nije mogla vjerovati čak ni zapadnjacima, zakletim mačevima i vazalima njezina oca. Ne kad joj se vlastiti stric urotio s njezinim neprijateljima...

Margaery je plesala sa svojom rođakinjom Allom, Megga sa Ser Talladom Visokim. Druga rođakinja, Elinor, dijelila je pehar vina s naočitim mladim Kopilanom od Strujotraga, Auraneom Watersom. To nije bilo prvi put da je kraljica zapazila Watersa, mršava mladića sivozelenih očiju i duge srebrnozlatne kose. Prvi put kad ga je vidjela, na pola je otkucaja srca pomislila da je Rhaegar Targaryen uskrsnuo iz pepela. *To je zbog njegove kose*, rekla je samoj sebi. *Nije ni upola tako pristao kao što je Rhaegar bio. Lice mu je preusko, i ima onu rupicu na bradi.* Međutim, Velaryoni su potjecali od stare valyrijske loze, a neki su imali istu srebrnastu kosu poput zmajskih kraljeva iz davnine.

Tommen se vratio na svoje mjesto da gricne kolač od jabuka. Stolac njezina strica bio je prazan. Kraljica ga je napokon pronašla u kutu kako napeto razgovara sa sinom Macea Tyrella, Gađanom. *O čemu njih dvojica imaju razgovarati?* Ravan je možda nazivala Ser Gađana srčanim, ali ona mu nije vjerovala ništa više nego Margaery ili Lorasu. Nije zaboravila zlatni novčić koji je Qyburn otkrio ispod tamničareve noćne posude. *Zlatna ruka iz Visovrta. A Margaery me uhodi.* Kad se Senelle pojavila da joj napuni pehar vinom, kraljica se morala oduprijeti porivu da je ščepa za vrat i uguši. *Da mi se nisi usudila smiješiti, kujice jedna izdajnička. Preklinjat ćeš me za milost prije nego što završim s tobom.*

“Mislim da je Njezina Milost popila dovoljno vina za jednu noć”, čula je kako njezin brat Jaime govori.

Ne, pomisli kraljica. *Ni sve vino na svijetu ne bi bilo dovoljno da mi pomogne prebroditi ovo vjenčanje.* Ustala je tako brzo da je umalo pala. Jaime je uhvati za ruku i pridrži.

Ona se istrgne i pljesne rukama. Muzika zamre, glasovi utihnu. “*Moje gospe i gospodo,*” glasno vikne Cersei, “ako biste bili tako ljubazni i pridružili mi se vani, upalit ćemo svijeću da proslavimo ujedinjenje Visovrta i Bacačeve Hridi, i novo razdoblje mira i obilja za naših Sedam Kraljevina.”

Mračna i napuštena stajala je Namjesnikova kula, s pukim rupama gdje su nekoć stajala hrastova vrata i prozorski kapci. Ali čak i ruševna i prezrena, uzdizala se iznad vanjskog gradišta. Dok su svatovi izlazili iz Male dvorane, zastali su pod njezinom sjenom. Kad je Cersei podigla pogled, spazila je kako krunište kule glođe lovčev mjesec, i zapitala se na trenutak koliko je Namjesnika, koliko kraljeva ovdje svilo svoj dom u posljednja tri stoljeća.

Stotinu lakata od kule uzela je dah kako bi zaustavila vrtoglavicu. “Kneže Hallyne! Možete početi.”

Piromant Hallyne reče “*Hmmmmmm*” i zamahne bakljom koju je držao, a strijelci na zidovima napnu lukove i pošalju tucet gorućih strijela kroz razjapljene prozore.

Kula bukne u plamen uz glasni *vuuu*š. Na tren oka njezina je unutrašnjost oživjela od svjetla, crvenog, žutog, narančastog... i zelenog, prijetećeg tamnozelenog, boje žuči, nefrita i piromantske mokraće. “Tvar”, nazivali su je alkemičari, ali puk ju je zvao *divlja vatra*. Pedeset ćupova bilo je postavljeno unutar Namjesnikove kule, zajedno s cjepanicama i bačvama smole te većim dijelom ovozemaljskog imetka patuljka zvanog Tyrion Lannister.

Kraljica osjeti vrelinu tih zelenih plamenova. Piromanti su govorili da samo tri stvari plamte vrelije od njihove tvari: zmajski plamen, vatre ispod zemlje i ljetno sunce. Neke su gospe zinule kad su se plamenovi tek pojavili na prozorima, oblizujući vanjske zidove poput dugih zelenih jezika. Drugi su klicali, i dizali zdravice.

Prelijepo je, pomislila je, prelijepo poput Joffreyja,

kad su mi ga poglegli na ruke. Nijedan muškarac nije je natjerao da se osjeća tako dobro kao što se osjećala kad je uzeo njezinu bradavicu u usta da se nadoji.

Tommen je raširenih očiju zurio u vatru, očaran koliko i preplašen, sve dok mu Margaery nije šapnula na uho nešto što ga je nasmijalo. Pojedini su vitezovi stali bacati oklade koliko će dugo potrajati dok se kula ne sruši. Knez Hallyne stajao je, pjevušio sebi u bradu i zibao se na petama.

Cersei pomisli na sve Kraljeve namjesnike koje je poznavala tijekom godina: Owena Merryweathera, Jona Conningtona, Qarltona Chelsteda, Jona Arryna, Eddarda Starka, svoga brata Tyriona. I svoga oca, kneza Tywina Lannistera, svoga oca najviše od svih. *Svi oni sada gore, rekla je u sebi uživajući u toj pomisli. Svi su mrtvi i gore, do posljednjeg, sa svim svojim spletkama, zavjerama i izdajama. Sada je moje vrijeme. Ovo je moj zamak i moje kraljevstvo.*

Namjesnikovom se kulom prolomi nenadan tutanj, tako glasan da se svaki razgovor naglo prekinuo. Kamen je naprsnuo i rascijepio se, a dio gornjeg kruništa odlomio se i srušio uz prasak od kojeg se potresao brijeg, poslavši uvis oblak prašine i dima. Dok je svježi zrak hrlio kroz razorene zidove, vatra sukne uvis. Zeleni plamenovi polete u nebo i zavrte se jedan oko drugog. Tommen ustukne, ali ga Margaery uhvati za ruku i reče: “Pogledaj, plamenovi plešu. Kao što smo mi plesali, ljubavi.”

“Tako je.” Glas mu je bio prepun čuđenja. “Majko, pogledajte, oni plešu.”

“Vidim. Kneže Hallyne, koliko će dugo vatra gorjeti?”

“Cijelu noć, Vaša Milosti.”

“Ovo je lijepa svjetiljka, priznajem”, reče kneginja Olenna Tyrell, naslanjajući se na svoj štap između Lijevog i Desnog. “Dovoljno svjetla da nas sve sigurno isprati u

postelju, mislim. Stare kosti lako se umaraju, a ove mlade doživjele su dovoljno uzbuđenja za jednu noć. Vrijeme je da kralj i kraljica pođu na počinak.”

“Da.” Cersei mahne Jaimeju. “Vrhovni zapovjedniče, otpratite Njegovu Milost i njegovu malu kraljicu do njihovih jastuka, molim.”

“Kako zapovijedate. I vas?”

“Nema potrebe.” Cersei se osjećala previše živom da bi spavala. Divlja vatra ju je pročišćavala, razgarajući sav njezin bijes i strah, ispunjavajući je odlučnošću. “Plamenovi su tako lijepi. Želim ih još neko vrijeme promatrati.”

Jaime je oklijevao. “Ne biste smjeli ostati sami.”

“Neću biti sama. Ser Osmund može ostati sa mnom i čuvati me. Vaš Zakleti brat.”

“Ako je po volji Vašoj Milosti”, reče Kotlocrn.

“Po volji mi je.” Cersei provuče svoju ruku kroz njegovu, te su jedno uz drugo promatrali kako požar bjesni.

Okaljani vitez

Noć je bila neuobičajeno svjež, čak i za jesen. Oštar, vlažan vjetar kovitlao se niz uličice, komešajući dnevnu prašinu. *Sjeverni vjetar, i pun studeni.* Ser Arys Oakheart navuče svoju kukuljicu da prekrije lice. Ne bi mu odgovaralo da ga prepoznaju. Prije četrnaest dana netko je priklaio trgovca u sjenovitom gradu, bezazlenog čovjeka koji je došao u Dome po voće i pronašao smrt umjesto datulja. Jedini mu je zločin bio to što je iz Kraljeva Grudobrana.

Rulja će u meni prepoznati ozbiljnijeg protivnika.

Napad bi mu bio gotovo dobrodošao. Njegova se ruka spusti da ovlaš okrzne balčak dugog mača koji je visio napola skriven u naborima njegovih slojevitih lanenih halja, vanjskih s tirkiznim prugama i nizovima zlatnih sunaca, te donjih svijetlonarančastih. Dornska je odjeća bila udobna, ali njegov bi se otac zgrozio da je doživio da ga vidi ovako odjevenog. Bio je čovjek iz Ravni, a Dornijci su bili njegovi drevni protivnici, kao što su tapiserije u Starom Hrastu svjedočile. Arys je morao samo sklopiti oči da ih opet vidi. Knez Edgerran Darežljivi, koči se u sjaju s glavama stotine Dornijaca poslanim oko nogu. Tri Lista u Prinčevu prolazu, probodena dornskim kopljima, Alester kako puše u ratni rog posljednjim dahom. Ser Olycar Zeleni Hrast sav u bijelom, na umoru pokraj Mladog Zmaja. *Dome nije prikladno Mjesto ni za jednog Oakhearta.*

Čak i prije pogibije princa Oberyna vitezu je bilo nelagodno kad god bi napustio posjed Sunčeva Koplja da prošetala uličicama sjenovitog grada. Osjećao je poglede na sebi kamo god da bi pošao, male crne dornske oči koje su ga

motrile sa slabo prikrivenim neprijateljstvom.

Trgovci su ga nastojali prevariti svakom prilikom, a ponekad se pitao pljuju li mu krčmari u piće. Jednom ga je skupina odrpanaca stala gađati kamenjem sve dok nije isukao mač i rastjerao ih. Smrt Crvene Guje još je više raspalila Dornijce, iako su se ulice pomalo stišale otkako je princ Doran zatvorio Pješčane Zmije u kulu. Unatoč tome, nositi bijeli plašt otvoreno u sjenovitom gradu bilo je ravno izazivanju napada. Ponio je tri sa sobom: dva vunena, jedan lakši i jedan teži, te treći od vrsne bijele svile. Osjećao se nagim kad mu nijedan od njih nije visio s ramena.

Bolje nag nego mrtav, prisjeti se. Još sam pripadnik Kraljevske garde, čak i bez plašta. Ona to mora poštovati. Moram je natjerati da shvati. Nije nikako smio dopustiti da bude upleten u ovo, ali pjevač je rekao da ljubav može napraviti budalu od svakog čovjeka.

Sjenoviti grad Sunčeva Koplja-često je djelovao napušteno u vrelini dana kad bi se prašnim ulicama jedino kretale muhe zunzare, ali čim bi pala večer, te bi iste ulice oživjele. Ser Arys je čuo tihu glazbu kako dopire kroz rebrenice prozora dok je prolazio ispod njih, a negdje su ručni bubnjevi udarali brz ritam plesa s kopljima, davajući takt noći. Tamo gdje su se tri uličice susretale ispod drugog Zavojitog zida, kurtizana je dozivala s balkona. Bila je odjevena u nakit i ulje. Bacio je jedan pogled na nju, pogrbio ramena i nastavio dalje, u zube vjetru. *Mi smo muškarci tako slabi. Naša tijela izdaju čak i najplemenitije od nas.* Pomislio je na kralja Baelora Blaženog, koji je postio do granice nesvjestice kako bi ukrotio pohotu koja ga je sramotila. Mora li i on učiniti isto?

Nizak muškarac stajao je pod nadsvođenim ulazom i pekao komade zmije iznad žeravnika, okrećući ih pritom drvenim kliještima. Oštar miris njegovih začina izmamio je

suze na vitezove oči. Najbolji zmijski umak ima u sebi kap otrova, čuo je, zajedno sa sjemenjem gorušice i zmajevim papričicama. Myrcella je zavoljela dornsku hranu jednako brzo kao i svojega dornskog princa, a s vremena na vrijeme Ser Arys bi kušao jelo-dva da joj ugodi. Hrana mu je palila usta i tjerala ga da dašće za vinom, a pekla je još gore na izlasku nego na ulasku. Međutim, njegova mala princeza ju je obožavala.

Ostavio ju je u njezinim odajama, nagnutu iznad društvene igre prekoputa princa Trystanea, dok su gurali kićene figure preko četverokuta od nefrita, karneola i lazura. Myrcelline pune usne bile su blago razdvojene, zelene oči stisnute od koncentracije. *Cyvasse*, tako se zvala igra. Stigla je u Daskalište na trgovačkoj galiji iz Volantisa, a siročići su je rasprostranili uzduž i poprijeko Zelene Krvi. Dornski je dvor pomahnitao za njom.

Ser Arys ju je samo smatrao izluđujućom. Bilo je deset različitih figura, svaka sa svojim svojstvima i moćima, a ploča bi se mijenjala od igre do igre, ovisno o tome kako bi igrači posložili svoje domaće četverokute. Princ Trystane je smjesta zavolio igru, a Myrcella ju je naučila kako bi je mogla igrati s njim. Nije joj još bilo jedanaest, a njezinom zaručniku je bilo trinaest godina; unatoč tome, češće je pobjeđivala nego gubila u posljednje vrijeme. Trystaneu to naizgled nije smetalo. Dvoje djece nije moglo različitiye izgledati, on sa svojom maslinastom kožom i ravnom crnom kosom, ona blijeda poput mlijeka s busenom zlatnih kovrča; svjetlo i tama, poput kraljice Cersei i kralja Roberta. Molio se da Myrcella pronađe više sreće u svom Dornijcu nego što je njezina majka pronašla sa svojim olujnim knezom.

Bilo mu je neugodno što je mora ostaviti, iako će biti prilično sigurna u zamku. Postojala su samo dvojna vrata koja su vodila u Myrcelline odaje u Kuli Sunca, a Ser Arys je

postavio po dvojicu na svaka; lannisterske obiteljske stražare, ljude koji su stigli s njima iz Kraljeva Grudobrana,iskusne borce, tvrdokorne i odane do srži. Myrcella je imala i svoje sluškinje i septu Eglantine, a princa Trystanea dvorio je njegov zakleti štit, Ser Gascoyne od Zelene Krvi. *Nitko je neće uznemirivati*, rekao je samom sebi, *a za četrnaest dana ionako ćemo biti na sigurnom daleko odavde*.

Princ Doran je to obećao. Iako se Arys zaprepastio kad je vidio koliko staro i bolesno izgleda dornski princ, nije sumnjao u prinčevu riječ. “Žao mi je što vas nisam ranije mogao posjetiti, ni upoznati princezu Myrcellu,” rekao je Martell kad su Arysa propustili u njegovu dnevnu odaju, “ali vjerujem da vas je moja kći Arianne lijepo ugostila ovdje u Dorneu, ser.”

“Jest, moj prinče”, odgovorio je, i pomolio se da ga rumenilo nije izdalo.

“Naša je zemlja gruba i siromašna, ali ne bez svojih ljepota. Žalosti nas što niste vidjeli više od Dornea osim Sunčeva Koplja, ali bojim se da ni vi ni vaša princeza ne biste bili sigurni izvan ovih zidina. Mi Dornijci narod smo vrele krvi, brzo se razgnjevimo i sporo opraštamo. Razveselilo bi mi srce kad bih vas mogao uvjeriti da su Pješčane Zmije jedine koje žele rat, ali neću vam lagati, ser. Čuli ste moj puk na ulicama kako mi viče da okupim koplja. Polovica mojih knezova slaže se s njima, bojim se.”

“A vi, moj prinče?” usudio se upitati vitez.

“Majka me davno naučila da samo luđaci vode ratove u kojima ne mogu pobijediti.” Ako ga je izravnost ovog pitanja uvrijedila, princ Doran je to dobro sakrio. “Ali ovaj je mir krhak... krhak poput vaše princeze.”

“Samo bi zvijer nudila djevojčici.”

“I moja sestra Elia imala je djevojčicu. Zvala se Rhaenys. I ona je bila princeza.” Princ uzdahne. “Oni koji bi

zarili nož u princezu Myrcellu prema njoj ne gaje mržnju ništa više nego Ser Amory Lorch kad je ubio Rhaenys, ako je to doista učinio. Samo me žele izazvati. Jer kad bi Myrcellu ubili u Dorneu dok uživa moju zaštitu, tko bi vjerovao mojem nijekanju?”

“Nitko neće nauditi Myrcelli dok sam ja živ.”

“Plemenit zavjet,” rekao je Doran Martell s neznatnim osmijehom, “ali vi ste samo jedan čovjek, ser. Nadao sam se da će zatvaranje mojih svojeglavih nećakinja pomoći da se strasti smire, ali uspjeli smo samo potjerati žohare ispod rogoza. Svake noći čujem ih kako šapću i oštre noževe.”

On se boji, shvatio je tada Ser Arys. *Pogledaj, ruka mu se trese. Princ Dornea je prestravljen.* Ponestalo mu je riječi.

“Ispričavam se, ser”, rekao je princ Doran. “Slab sam i bolestan, i ponekad... Sunčevo Koplje me zamara, sa svojom bukom, prljavštinom i mirisima. Čim mi dužnost dopusti, namjeravam se vratiti u Vodene vrtove. Tada ću povesti princezu Myrcellu sa sobom.” Prije nego što je vitez mogao prigovoriti, princ podigne ruku, crvenih i natečenih zglobova. “I vi ćete poći. I njezina septa, sluškinje i stražari. Zidovi Sunčeva Koplja su jaki, ali ispod njih se nalazi sjenoviti grad. Čak i unutar zamka stotine ih dolazi i odlazi svakog dana. Vrtovi su moje utočište. Princ Maron ih je podigao kao dar za svoju targaryensku nevjestu, kako bi obilježio dornski brak sa Željeznim prijestoljem. Jesen je ondje divno razdoblje... vrući dani, svježije noći, slani povjetarac s mora, fontane i jezerca. A tu su i druga djeca, dječaci i djevojčice visokog i plemenitog roda. Myrcella će imati prijatelje svojih godina s kojima će se igrati. Neće biti usamljena.”

“Kako vi kažete.” Prinčeve riječi odzvanjale su mu u glavi. *Ondje će biti sigurna.* Ali zašto ga je Doran Martell nagovarao da ne javi Kraljevu Grudobranu za selidbu?

Myrcella će biti najsigurnija ako nitko ne zna gdje je. Ser Arys se složio, ali kakvog je izbora imao? Bio je vitez Kraljevske garde, ali, uz sve to, samo jedan čovjek, upravo kao što je princ rekao.

Uličica se naglo širila u mjesečinom obasjano dvorište. *Pokraj svjećareve trgovine, napisala je, dveri i kratko vanjsko stubište.* Progurao se kroz dveri i uspeo istrošenim stubama do neoznačenih vrata. *Trebam li pokucati?* Umjesto toga, odgurne vrata i nađe se u velikoj, zatamnjenoj sobi niska stropa, osvijetljenoj parom mirisnih svijeća koje su treperile u nišama uklesanim u debele zemljane zidove. Ugleda uzorcima ukrašene myrske tepihe pod svojim sandalama, tapiseriju na jednom zidu, postelju. “Moja gospo?” zazove. “Gdje si?”

“Ovdje.” Ona iskorači iz sjene pokraj vrata.

Ukrasna zmija ovijala joj se oko desne nadlaktice, a njezine su se bakrene i zlatne ljuske ljeskale dok se kretala. To je bilo jedino što je nosila.

Ne, kanio joj je reći, samo sam ti došao priopćiti kako moram ići, ali kad ju je ugledao kako blista na svjetlosti svijeća, kao da je izgubio moć govora. Grlo mu je bilo suho poput dornskog pijeska. Nijemo je stajao, upijajući divote njezina tijela, udubinu vrata, okrugle jedre grudi s golemim tamnim bradavicama, raskošne obline struka i bokova. A onda mu se nekako našla u naručju, i svlačila njegove halje. Kad je stigla do potkošulje, zgrabila ju je za ramena i rasparala svilu sve do njegova pupka, ali Arys više nije mario. Koža joj je bila glatka pod njegovim prstima, topla na dodir poput pijeska koji se pekao pod dornskim suncem. Podigao joj je glavu i pronašao njezine usne. Usta su joj se rastvorila pod njegovima, a grudi mu ispunile šake. Osjetio je kako su joj se bradavice ukrutile kad ih je okrznuo palčevima. Kosa joj je bila crna i gusta i mirisala na orhideje,

tamnim i zemljanim mirisom od kojeg se tako ukrutio da ga je gotovo zaboljelo.

“Dotakni me, ser”, šapne mu žena u uho. Ruka mu klizne niz njezin zaobljeni trbuh da pronade slatko, vlažno mjesto u busenu crne dlake. “Da, tu”, promrmljala je dok je uvlačio prst u nju. Ispustila je jecav zvuk, povukla ga na krevet i gurnula dolje. “Još, o još, da, slatki moj viteže, moj viteže, moj slatki bijeli viteže, da ti, ti, želim te.” Uvukla ga je rukama u sebe, a onda ga obujmila oko leđa da ga privuče bliže. “Dublje”, šapnula je. “Da, oh.” Kad je ovila noge oko njega, činile su se čvrste poput čelika. Noktima mu je grebla leđa dok je prodirao u nju, iznova i iznova, sve dok nije vrisnula i izvila leđa pod njim. Kad je to učinila, njezini su prsti pronašli njegove bradavice, štipajući ih dok je prosipao svoje sjeme u nju. *Sad bih mogao umrijeti, sretan*, pomislio je vitez, i na barem tucet otkucaja srca pronašao je spokoj.

Ali nije umro.

Njegova je želja bila duboka i bezgranična poput mora, ali kad se plima povukla, hridi stida i krivnje uzdigle su se oštre kao uvijek. Ponekad bi ih valovi prekrili, ali one su ostajale ispod vode, tvrde, crne i sluzave. *Što to radim?* pitao se. *Ja sam vitez Kraljevske garde.* Otkotrljao se s nje i svalio na leđa, buljeći u strop. Velika raspuklina pružala se njime, od jednog do drugog zida. Nije ju ranije primijetio, kao što nije primijetio sliku na tapiseriji koja je prikazivala Nymeriju i njezinih deset tisuća lađa. *Vidim samo nju. Zmaj je mogao viriti kroz prizor, a ja ne bih vidio ništa osim njezinih grudi, njezina lica, njezina osmijeha.*

“Ima vina”, promrmljala mu je uz vrat. Spustila je dlan niz njegove grudi. “Jesi li žedan?”

“Ne.” Otkotrljao se od nje i sjeo na rub kreveta. Soba je bila vruća, ali on je zadrhtao.

“Krvariš”, reče ona. “Prejako sam grebala.”

Kad mu je dotakla leđa, trgnuo se kao da joj prsti gore. “Nemoj.” Ustane, nag. “Ne više.”

“Imam melem. Za ogrebotine.”

Ali ne i za moj stid. “Ogrebotine su ništavne. Oprosti mi, moja gospo, moram ići...”

“Tako brzo?” Imala je promukao glas, široka usta stvorena za šaptanje, pune usne zrele za ljubljenje. Kosa joj se prosula preko golih ramena do vršaka punih grudi, crna i gusta. Uvijala se u velikim, mekim lijenim kovrčama. Čak su joj i dlačice na brežuljku bile meke i kovrčave. “Ostani noćas uza me, ser. Još te mnogo toga moram naučiti.”

“Već sam previše naučio od tebe.”

“Svojedobno se činilo da ti se pouka sviđa, ser. Jesi li siguran da ne ideš u neku drugu postelju, nekoj drugoj ženi? Reci mi tko je ona. Borit ću se s njom za tebe, golih grudi, nož na nož.” Osmjehnula se. “Ukoliko nije Pješćana Zmija. Ako je tako, možemo te dijeliti. Jako volim svoje sestrične.”

“Znaš da nemam drugu ženu. Samo... dužnost.”

Prebacila se na lakat kako bi ga pogledala, krupnih očiju koje su blistale na svjetlu svijeca. “Ta kozičava kučka? Znam je. Suha je kao prašina među nogama, a njezini te poljupci raskrivaju. Pusti dužnost bar jednom da spava, i ostani noćas sa mnom.”

“Moje je mjesto u palači.”

Ona uzdahne. “S tvojom drugom princezom. Učinit ćeš me ljubomornom. Mislim da nju voliš više od mene. Ta je djeva premlada za tebe. Tebi treba žena, a ne djevojčica, ali mogu glumiti nevinost ako te to uzbuđuje.”

“Ne bi smjela govoriti takve stvari.” *Sjeti se, ona je Dornijka.* Na Ravni se govorilo da hrana čini Dornijce tako razdražljivima, a njihove žene tako divljima i pohotnima. *Vatrene papričice i čudni začini ugriju krv, ona si ne može pomoći.* “Volim Myrcellu kao kćer.” Nikad neće moći imati

vlastitu kćer, ništa više nego što bi mogao imati ženu. Uzeo je umjesto toga vrstan bijeli plašt. "Idemo u Vodene vrtove."

"S vremenom," složi se ona, "iako, kad je moj otac u pitanju, sve traje četiri puta dulje nego što bi trebalo. Ako kaže da namjerava otići sutra, najvjerojatnije ćete se otisnuti na put za dva tjedna. A gdje je hrabri mladi vitez koji je izjavio kako želi provesti ostatak života u mom naručju?"

"Bio sam pijan kad sam to rekao."

"Popio si tri čaše bevande."

"Bio sam opijen tobom. Prošlo je deset godina od...

Nisam dotaknuo drugu ženu osim tebe otkako sam odjenuo bijelo. Nikad nisam znao što ljubav može biti, ali sada... bojim se."

"Što može preplašiti mog bijelog viteza?"

"Bojim se za svoju čast", reče on, "i za tvoju."

"Mogu se sama brinuti za svoju čast." Ona si dotakne dojku prstom, polako zaokruži njime oko svoje bradavice. "I za svoje užitke, ako treba. Odrasla sam žena."

To je i bila, izvan svake sumnje. Onakva na perini, dok se tako zločesto smiješi, igra grudima... jesu li ikad ijednoj ženi bradavice bile tako krupne ili tako osjetljive? Jedva ih je mogao gledati a da ih ne poželi zgrabiti, sisati sve dok ne postanu tvrde, vlažne i sjajne...

Odvratio je pogled. Rublje mi je bilo rasuto po sagovima. Vitez se sagne da ga pokupi.

"Ruke ti se tresu", primijeti ona. "Mislim da bi radije milovale mene. Moraš li biti u tolikoj žurbi da navučješ odjeću, ser? Draži si mi ovakav kakav jesi. U postelji, razgolićeni, tek smo tada ono što stvarno jesmo, muškarac i žena, ljubavnici, jedno tijelo, bliski kolika dvoje ljudi može biti. Zbog odjeće postajemo druge osobe. Radije bih bila krv i meso nego svila i dragulji, a ti... ti nisi tvoj bijeli plašt, ser."

"Jesam", reče Ser Arys. "Ja *jesam* moj plašt. A ovo

mora završiti, zbog tebe jednako kao i zbog mene. Ako nas otkriju...”

“Ljudi će te smatrati sretnikom.”

“Ljudi će me smatrati vjerolomnikom. Što ako netko ode tvom ocu i reče mu da sam te obeščastio?”

“Za mog se oca mnogo toga može reći, ali ne i da je budala. Kopilan od Božje Milosti uzeo mi je nevinost kad smo oboje imali četrnaest godina. Znaš li što je moj otac poduzeo kad je to dočuo?” Ona prikupi posteljину šakom i navuče je do brade da sakrije svoju golotinju. “Ništa. Moj otac je vrlo dobar u ne poduzimanju ničega. On to naziva *razmišljanjem*. Reci mi istinu, ser, brine li te moje obeščaćenje, ili tvoje?”

“Oba.” Njezina ga je optužba zapekla. “Zato ovo mora biti naš posljednji put.”

“To si rekao i ranije.”

Jesam, i iskreno sam mislio. Ali slab sam, inače sada ne bih bio ovdje. Nije joj to mogao reći; bila je jedna od onih žena koje preziru slabost, osjećao je to. *Ima u sebi više stričevog nego očevog.* Okrenuo joj je leđa i pronašao svoju prugastu svilenu potkošulju na stolici. Rasparala je tkaninu do pupka kad ju je povukla preko njegovih ruku. “Ovo je uništeno”, potuži se on. “Kako da to sad odjenem?”

“Naopako”, predloži ona. “Kad navučeš halje, nitko neće opaziti poderotinu. Možda će ti je tvoja mala princeza zakrpati. Ili da pošaljem novu u Vodene vrtove?”

“Ne šalji mi darove.” To bi samo privuklo pozornost. Istrese potkošulju i navuče je preko glave, naopačke. Svila mu je hladila kožu, iako mu se lijepila za leđa po ogrebotinama. Poslužit će barem dok se ne vrati u palaču. “Želim samo dokrajčiti ovo... ovo...”

“Je li to viteški, ser? Vrijeđaš me. Počinjem misliti da su sve tvoje riječi o ljubavi bile laž.”

Nikad ti ne bih mogao lagati. Ser Arys se osjećao kao da ga je pljusnula. “Zbog čega bih inače pogazio svoju čast, ako ne zbog ljubavi? Kad sam s tobom ja... jedva mogu razmišljati, ti si sve o čemu sam ikad sanjao, ali...”

“Riječi su vjetar. Ako me voliš, ne ostavljaj me.”

“Dao sam *prisegu*...”

“Da se ne ženiš i ne budeš otac djece. Pa, ja sam popila mjesečev čaj, a znaš da se ne mogu udati za tebe.”

Osmjehnula se. “Iako bi me se moglo uvjeriti da te zadržim za ljubavnika.”

“Sad mi se rugaš.”

“Možda malo. Misliš li da si jedini pripadnik Kraljevske garde koji je ikad volio ženu?”

“Uvijek je bilo ljudi kojima je bilo lakše izgovoriti zakletve nego ih održati”, prizna. Ser Boros Blount nije bio neznan u Ulici svile, a Ser Preston Greenfield je običavao posjećivati kuću izvjesnog suknara čak i kad je suknar izbivao, ali Arys nije htio sramotiti svoju Zakletu braću pričajući o njihovim manama. “Ser Terrencea Toynea pronašli su u postelji s ljubavnicom njegova kralja”, reče radije. “Bila je to ljubav, zaklinjao se, ali stajala je i njega i nju života, te prouzročila pad njegove kuće i smrt najplemenitijeg viteza koji je ikad živio.”

“Da, a što je s Lucamoreom Pohotnim, s njegove tri žene i šesnaestero djece? Ta me pjesma uvijek nasmije.”

“Istina nije tako smiješna. Nikad ga nisu zvali Lucamore Pohotni dok je živio. Ime mu je bilo Lucamore Snažni, a cijeli mu je život bio laž. Kad se njegova prijevara otkrila, vlastita su ga Zakleta braća uškopila, a Stari Kralj ga je poslao na Zid. Onih šesnaestero djece ostalo je u suzama. On nije bio pravi vitez, ništa više nego Terrence Toyne...”

“A Zmajevski Vitez?” Odgurnula je posteljinu u stranu i spustila noge na pod. “Najplemenitiji vitez koji je ikad

živio, rekao si, a odveo je svoju kraljicu u krevet i napravio joj je dijete.”

“U to odbijam vjerovati”, reče on uvrijeđeno. “Priča o izdaji princa Aemona s kraljicom Naerys samo je to, priča, laž koju je njezin brat kazivao kad je poželio odbaciti svoga zakonitog sina u korist svog kopilana. Aegona nisu zvali Nevrijednim bez razloga.” Pronašao je svoj pojas s mačem i zakopčao ga oko struka. Iako je izgledao čudno naspram svilene dornske potkošulje, poznata težina dugog mača i bodeža podsjetila ga je na to tko je on zapravo. “Neću biti upamćen kao Ser Arys Nevrijedni”, izjavio je. “Neću okaljati svoj plašt.”

“Da,” izusti ona, “taj lijepi bijeli plašt. Zaboravljaš, moj prastric nosio je isti plašt. Umro je kad sam bila mala, ali ipak ga se sjećam. Bio je visok poput kule i znao me škakljati sve dok nisam gotovo prestala disati od smijeha.”

“Nisam imao čast upoznati princa Lewyna,” reče Arys, “ali slažem se da je bio velik vitez.”

“Velik vitez s ljubavnicom. Ona je sada starica, ali ljudi kažu da je u mladosti bila izuzetna ljepotica.”

Princ Lewyn? Tu priču Ser Arys nije čuo. Zaprepastila ga je. Izdaja Terrencea Toynea i obmane Lucamoreia Pohotnog bile su zabilježene u Bijeloj knjizi, ali nije bilo ni spomena o nekoj ženi na stranici princa Lewyna.

“Moj je stric uvijek govorio da mač u muškarčevoj ruci određuje njegovu vrijednost, a ne onaj među njegovim nogama,” nastavi ona, “stoga me poštedi pobožnoga govora o okaljanim plaštovima. Nije te tvoja ljubav obešćastila, već monstumi kojima si služio i grubijani koje nazivaš svojom braćom.”

To je zasjeklo preblizu cilju. “Robert nije bio monsturm.”

“Popeo se na prijestolje preko dječjih trupala,” izjavi

ona, “iako, priznajem, nije bio kao Joffrey.”

Joffrey. Bio je naočit dečko, visok i snažan za svoju dob, ali jedino se to moglo dobro reći o njemu. Ser Arys još bi se postidio pri sjećanju na sve udarce koje je zadao sirotoj maloj Starkici na dječakovu zapovijed. Kad ga je Tyrion odabrao da s Myrcellom ode u Dome, upalio je Ratniku svijeću u zahvalnost. “Joffrey je mrtav, otrovao ga je Vražićak.” Nikad nije smatrao patuljka sposobnim za toliki zločin. “Tommen je sada kralj, a on nije kao brat.”

“Nije ni kao sestra.”

To je bila istina. Tommen je dobroćudan mušić koji uvijek daje sve od sebe, ali kad ga je Ser Arys posljednji put vidio, plakao je na molu. Myrcella nije prolila ni suzu, iako je ona ostavljala ognjište i dom kako bi zapečatila jedan savez svojim djevičanstvom. Istina je bila ta da je princeza hrabrija od brata, te bistrija i samouvjerenija. Njezin je um brži, manire uglađenije.

Nitko ju nikad nije zastrašivao, čak ni Joffrey. *Žene su jake, uistinu.* Nije mislio samo na Myrcellu, već i na njezinu majku i na svoju, na Kraljicu Trnja, na Gijine ljupke, smrtonosne Pješčane Zmije. I na princezu Arianne Martell, nju najviše od svih. “Neću reći da nemaš pravo.” Glas mu je promukao.

“Nećeš? *Ne možeš!* Myrcella je prikladnija da vlada...”

“Sin dolazi ispred kćeri.”

“*Zašto?* Koji je bog tako odredio? Ja sam nasljednica svog oca. Zar bih trebala predati svoje pravo braći?”

“Izvrćeš moje riječi. Nisam rekao... U Dorneu je drugačije. Sedam Kraljevina nikad nije imalo kraljicu na vlasti.”

“Prvi Viserys želio je da ga naslijedi njegova kći Rhaenyra, nijećeš li to? Ali dok je kralj ležao na samrti, vrhovni zapovjednik njegove Kraljevske garde odlučio je da

tako ne bi trebalo biti.”

Ser Criston Cole. Criston Kraljotvorac postavio je brata protiv sestre i podijelio Kraljevsku gardu između sebe, izazvavši strašan rat koji su pjevači nazvali Plesom Zmajeva. Neki su tvrdili da je djelovao iz ambicije jer je princ Aegon bio povodljiviji od svoje svojeglave starije sestre. Drugi su mu pridavali plemenitije motive, i tvrdili da je branio drevne andalske običaje. Nekoliko ih je šaputalo da je Ser Criston bio ljubavnik princeze Rhaenyre prije nego što je odjenuo bijelo, te se želio osvetiti ženi koja ga je prezrela.

“Kraljotvorac je napravio veliko zlo”, reče Ser Arys, “i teško je za to platio, ali...”

“... ali možda su te Sedmorica poslala ovamo kako bi jedan bijeli vitez ispravio ono što je drugi upropastio. Znaš da moj otac planira povesti Myrcellu sa sobom kad se vrati u Vodene vrtove?”

“Da je čuva na sigurnom od onih koji bi joj naudili.”

“Ne. Da je udalji od onih koji bi je *okrunili*. Princ Oberyń Guja svojom bi joj rukom stavio krunu na glavu da je poživio, ali mom ocu nedostaje hrabrosti.” Ona ustane na noge. “Tvrdiš da voliš tu djevojčicu kao što bi volio kćer vlastite krvi. Bi li dopustio da tvoju kćer liše njezinih prava i bace u zatvor?”

“Vodeni vrtovi nisu zatvor”, protestirao je slabašno.

“Zatvor nema fontane i stabla smokava, to misliš? Ali kad se djevojčica jednom ondje nađe, neće joj biti dopušteno otići. Ništa više nego tebi. Hotah će se pobrinuti za to. Ti ga ne poznaješ tako dobro kao ja. Strašan je kad se raspali.”

Ser Arys se namršti. Krupni norvoski kapetan lica prekrivenog brazgotinama uvijek je u njemu budio duboku nelagodu. *Govore da spava s onom velikom sjekirom uza se.* “Što želiš da učinim?”

“Ništa više nego što si obećao. Štiti Myrcellu svojim

životom. Brani nju... i njezina prava. Stavi joj krunu na glavu.”

“Položio sam *prisegu!*”

“Joffreyju, ne Tommenu.”

“Da, ali Tommen je dobroćudan dječak. Bit će bolji kralj od Joffreyja.”

“Ali ne i bolji od Myrcelle. I ona voli tog dječaka. Znam kako neće dopustiti da ga snađe zlo. Krajoluja je po pravu njegova, jer knez Renly nije ostavio nasljednika, a knez Stannis je obespravljen. S vremenom, i Bacačeva će Hrid pripasti dječaku, preko njegove gospe majke. Bit će veći knez od ikoga u kraljevstvu... ali Myrcella bi po pravu trebala sjediti na Željeznom prijestolju.”

“Zakon... Ne znam...”

“Ja znam.” Kad je ustala, duga crna zamršena kosa pala joj je do dna leđa. “Aegon Zmaj stvorio je Kraljevsku gardu i njezine zavjete, ali što jedan kralj napravi, drugi može poništiti, ili izmijeniti. Ranije je Kraljevska garda služila doživotno, ali Joffrey je otpustio Ser Barristana kako bi njegov pas mogao dobiti plašt. Myrcella bi željela da budeš sretan, a i ja sam joj prirasla srcu. Dopustit će nam da se vjenčamo ako to zatražimo.” Arianne ovije ruke oko njega i položi lice na njegove grudi. Vrh njezine glave dopirao mu je točno ispod brade. “Možeš dobiti i mene i svoj bijeli plašt, ako je to ono što želiš.”

Ona me razdire. “Znaš da želim, ali...”

“Ja sam princeza Dornea”, ona će promuklim glasom, “i nije dolično tjerati me da molim.”

Ser Arys je osjećao miris njezine kose i čutio kako joj srce tuče dok se privijala uz njega. Tijelo mu je reagiralo na njezinu blizinu, i nije sumnjao da je i ona to osjetila. Kad je stavio ruke na njezina ramena, shvatio je da drhti. “Arianne? Moja princezo? Što je, ljubavi?”

“Moram li to izustiti, ser? Bojim se. Zoveš me *ljubavi*, ali me odbijaš kad te najviše trebam. Zar je tako pogrešno od mene što želim viteza koji će me čuvati?”

Nikad nije zvučala tako ranjivo. “Ne,” odvrati on, “ali imaš očeve stražare da te čuvaju, zašto—”

“Upravo se očevih stražara i bojim.” Na trenutak je zvučala mlađe od Myrcelle. “Očevi su stražari odvukli moje mile sestrične u lancima.”

“Ne u lancima. Čuo sam da uživaju u svim udobnostima.”

Ona se gorko nasmije. “Jesi li ih vidio? On mi ne dopušta posjetiti ih, jesi li to znao?”

“Govorile su o izdaji, spremale rat...”

“Lorenzi je šest godina, Dorei osam. Kakve su ratove one mogle spremati? Ali moj ih je otac ipak zatočio sa sestrama. Vidio si ga. Strah čak i jake ljude tjera na stvari koje inače ne bi učinili, a moj otac nikad nije bio jak. Aryse, srce moje, počuj me iz ljubavi koju tvrdiš da gajiš prema meni. Nikad nisam bila neustrašiva poput sestrični, iznikla sam iz slabijeg sjemena, ali Tyene i ja smo vršnjakinje i bliske kao sestre od najmanjih nogu. Između nas ne postoje tajne. Ako se nju može zatočiti, može se i mene, i to iz istog razloga... zbog Myrcelle.”

“Tvoj otac to nikad ne bi učinio.”

“Ti ne znaš mog oca. Razočaravam ga otkako sam došla na ovaj svijet bez muškog uda. Pola tuceta puta pokušao me udati za krezube sjedobrade, od kojih je svaki bio ogavniji od prethodnog. Nikad mi nije *zapovjedio* da pođem za njih, priznajem, ali same su ponude dokazivale koliko me malo cijeni.”

“Unatoč tome, njegova si nasljednica.”

“Jesam li?”

“Ostavio te da vladaš u Sunčevom Koplju kad je otišao

u svoje Vodene vrtove, zar ne?”

“Da *vladam*? Ne. Ostavio je svog rođaka Ser Manfreyja kao kaštelana, starog slijepog Ricassa kao majordoma, svoje nadglednike da skupljaju daće i poreze kako bi ih njegova rizničarka Alyse Ladybright zbrajala, svoje redarstvenike da održavaju red u sjenovitom gradu, svoje sudske činovnike da donose presude, i meštra Mylesa da razrješava pisma koja ne zahtijevaju prinčevu osobnu pažnju. Iznad svih njih postavio je Crvenu Guju. Mene su dopale gozbe i svečanosti, i zabavljanje istaknutih gostiju. Oberyne je posjećivao Vodene vrtove dvaput u četrnaest dana. Mene je pozivao dvaput na godinu. Ja nisam nasljednik kojeg je moj otac priželjkivao, to je jasno pokazao. Naši ga zakoni sputavaju, ali on bi radije da ga naslijedi moj brat, znam to.”

“Tvoj brat?” Ser Arys je primi pod bradu i pridigne joj glavu da joj bolje pogleda u oči. “Ne misliš valjda na Trystanea, on je samo dječak.”

“Ne Trys. Quentyn.” Oči su joj bile smjele i crne poput grijeha, nepokolebljive. “Znam istinu od svoje četrnaeste, od dana kad sam otišla u očevu dnevnu odaju da ga poljubim za laku noć, a njega nije bilo. Majka je poslala po njega, doznala sam kasnije. Ostavio je upaljenu svijeću. Kad sam je otišla ugasiti, pronašla sam pismo koje je nedovršeno ležalo pokraj nje, pismo mom bratu Quentynu, u Željezdrvu. Moj otac je kazivao Quentynu da mora raditi sve što njegov meštar i glavni oružnik traže od njega, jer *‘jednog ćeš dana sjediti gdje ja sjedim i vladati cijelim Dorneom, a vladar mora imati snažan um i tijelo.’*” Suza spuzne niz Ariannein meki obraz. “Očeve riječi, ispisane njegovom rukom. Urezale su se u moje sjećanje. Zaspala sam u suzama te noći, i mnogo noći nakon toga.”

Ser Arys još nije imao prilike upoznati Quentyna

Martella. Princa je od mlade dobi odgajao knez Yronwood, kojemu je služio kao paž, potom kao štitonoša, te je čak primio vitešku čast iz njegovih ruku radije nego od Crvene Guje. *Da sam ja otac, i ja bih želio da me moj sin naslijedi*, pomislio je, ali čuo je bol u njezinu glasu, i znao da će je izgubiti izusti li što misli. “Možda si pogrešno shvatila”, primijeti. “Bila si samo dijete. Možda je princ to govorio samo kako bi potakao tvog brata da bude marljiviji.”

“Misliš? Onda mi reci, gdje je Quentyn sada?”

“Princ je s vojskom kneza Yronwooda na Putu kostiju”, oprezno će Ser Arys. To mu je prastari kaštelan Sunčevog Koplja rekao kad je tek stigao u Dome. Meštar svilene brade tvrdio je isto.

Arianne prigovori. “To moj otac želi da mislimo, ali imam prijatelje koji tvrde suprotno. Moj brat je potajno prešao usko more, prerušen u običnog trgovca. Zašto?”

“Odakle bih to znao? Moglo bi postojati stotinu razloga.”

“Ili jedan. Jesi li svjestan da je Zlatna družina prekinula svoj ugovor s Myrom?”

“Plaćenici cijelo vrijeme prekidaju svoje ugovore.”

“Ne i Zlatna družina. *Naša riječ vrijedi poput zlata* bila je njihova izreka još iz vremena Gorkog Čelika. Myr je na rubu rata s Lysom i Tyroshem. Čemu prekinuti ugovor koji im je nudio mogućnost dobrih plaća i dobre pljačke?”

“Možda im je Lys ponudio bolje plaće. Ili Tyrosh.”

“Ne”, odgovori ona. “Vjerovala bih u to da se radi o bilo kojoj drugoj slobodnoj družbi, da. Većina njih promijenila bi stranu za pola groša. Zlatna družina je drugačija. Bratstvo je to izgnanika i izgnaničkih sinova, udruženo snom Gorkog Čelika. Za domom oni čeznu, jednako kao i za zlatom. Knez Yronwood to zna isto tako dobro kao ja. Njegovi preci jahali su s Gorkim Čelikom u tri

Blackfyreove pobune.” Primila je Ser Arysa za ruku, i ispreplela prste s njegovima. “Jesi li ikad vidio grb kuće Tolland iz Duhova Brda?”

Morao je promisliti na trenutak. “Zmaj koji jede svoj rep?”

“Zmaj predstavlja vrijeme. Ono nema početak i nema kraj, pa se sve ponavlja. Anders Yronwood je Criston Cole, ponovno rođeni. On šapće u uho mom bratu kako bi *on* trebao vladati nakon mog oca, kako nije u redu da muškarci kleče pred ženama... kako je Arianne posebno nedostojna da vlada, svojeglava pohotnica kakva već jest.” Prkosno je zabacila kosu. “Stoga tvoje dvije princeze dijele istu sudbinu, ser... i dijele istog viteza koji tvrdi da ih obje voli, ali se odbija boriti za njih.”

“Hoću.” Ser Arys klone na koljeno. “Myrcella *jest* starija, i prikladnija za krunu. Tko će braniti njezina prava ako ne njezin Kraljevski gardist? Moj mač, moj život, moja čast, sve pripada njoj... a i tebi, radosti srca mojega. Kunem se, nijedan muškarac neće ti oteti pravo prvorodstva dok ja imam snage da podignem mač. Tvoj sam. Što hoćeš od mene?”

“Sve.” Ona klekne da mu poljubi usne. “Sve, moja ljubavi, moja prava ljubavi, moja slatka ljubavi, i zauvijek. Ali najprije...”

“Zatraži, i tvoje je.”

“... Myrcellu.”

Brienne

Kameni zid bio je star i ruševan, ali od pogleda na njega s druge strane polja naježile su se sve dlačice na Brienneinu vratu.

Ondje su se skrili strijelci i ubili sirotog Cleosa Freya, pomislila je... ali pola milje dalje prošla je pokraj još jednog zida koji je prilično sličio prvome, te se pokolebala. Izrovana cesta skretala je i vijugala, a gola smeđa stabla izgledala su drugačije od zelenih kojih se sjećala. Je li projahala pokraj mjesta gdje je Ser Jaime trgnuo mač svog rođaka iz korica? Jesu li ovo šume u kojima su se potukli? Potok u kojem su pljuskali i zasijekali jedno u drugo sve dok na sebe nisu navukli Hrabre suputnike?

“Moja gospo? Ser?” Podrick očito nikad nije bio siguran kako bi je zvao. “Što tražite?”

Duhove. “Zid pokraj kojeg sam jednom projahala. Nije važno.” Bilo je to onda kad je Ser Jaime još imao obje ruke. Kako sam ga prezirala, s onim njegovim podbadanjem i podsmjehivanjem. “Tiho, Podrick. Možda još ima odmetnika u ovim šumama.”

Dječak promotri golo smeđe drveće, mokro lišće, blatnjavu cestu pred njima. “Imam dugi mač. Mogu se boriti.”

Nedovoljno dobro. Brienne nije sumnjala u dječakovu hrabrost, već u njegovu obuku. Možda je bio štitonoša, barem imenom, ali ljudi kojima je bio štitonoša nisu ga dobro obučili.

Izvukla je priču iz njega na kapaljku putem iz Sumrakdola. Potjecao je iz nižeg ogranka kuće Payne,

osiromašenog izdanka iznikla iz sjemena mlađeg sina. Njegov je otac proveo svoj život kao štitonoša bogatijim rođacima, a Podricka je dobio sa svjećarevom kćeri s kojom se oženio prije nego što je otišao pasti u Greyjoyevoj pobuni. Majka ga je prepustila jednom od tih rođaka kad su mu bile četiri godine, kako bi pobjegla s lutajućim pjevačem koji joj je napunio trbuh još jednim djetetom. Podrick se nije sjećao kako je izgledala. Ser Cedric Payne bio je nešto najbliže roditelju što je dječak ikad imao, iako se iz njegovih mucavih priča Brienne činilo da se rođak Cedric prema Podricku odnosio više kao prema sluzi nego sinu. Kad je Bacačeva Hrid sazvala svoje vazale, vitez ga je poveo sa sobom da mu timari konja i čisti oklop. Tada su Ser Cedrica ubili u riječnoj krajini dok se borio u vojsci kneza Tywina.

Daleko od kuće, sam i bez novca, dječak se pridružio debelom lutajućem vitezcu zvanom Ser Lorimer Trbušina, koji je bio dio postrojbe kneza Lefforda, zadužen za čuvanje teretne kolone. “Dječaci koji čuvaju hranu uvijek najbolje jedu”, volio je govoriti Ser Lorimer, sve dok ga nisu otkrili s usoljenom šunkom koju je ukrao iz osobnih zaliha kneza Tywina. Tywin Lannister odlučio ga je objesiti kao pouku ostalim lupežima. Podrick je s njime podijelio šunku, a mogao je podijeliti i uže, ali spasilo ga je njegovo ime. Ser Kevan Lannister uzeo ga je pod svoje, te nešto kasnije poslao dječaka za štitonošu svom nećaku Tyrionu.

Ser Cedric je podučio Podricka kako se timari konj i provjerava jesu li mu se u kopita zaglavili kamenčići, a Ser Lorimer ga je podučio kako se krade, ali nijedan ga nije naročito dobro podučio maču. Vražićak ga je barem poslao glavnom oružniku Crvene utvrde čim su stigli na dvor. Ali tijekom krušne bune Ser Aron Santagar našao se među ubijenima, te je to bio kraj Podrickove poduke.

Brienne je načinila dva drvena mača od palih grana

kako bi dobila uvid u Podrickove vještine. Dječak je bio spor na jeziku, ali ne i na ruci, sa zadovoljstvom je ustanovila. Iako neustrašiv i pažljiv, bio je također neuhranjen i koštunjav, i ni približno dovoljno snažan. Ako je preživio Bitku na Crnovodi kao što je tvrdio, to je moglo biti samo zato što ga nitko nije smatrao vrijednim ubijanja. “Možeš se nazivati štitonošom,” rekla mu je, “ali vidjela sam paževe upola mlađe od tebe koji bi te mogli pretući do krvi. Ostaneš li sa mnom, ići ćeš na spavanje sa žuljevima na dlanovima i modricama na rukama gotovo svake noći, i bit ćeš tako ukočen i bolan da ćeš jedva spavati. Ne želiš to.”

“Želim”, ustrajao je dječak. “Želim to. Modrice i žuljeve. Hoću reći, ne želim, ali želim. Ser. Moja gospo.”

Dosad je ostao vjeran svojoj riječi, a i Brienne je ostala vjerna svojoj. Podrick se nije tužio. Svaki put kad bi mu izniknuo novi žulj od mača na ruci, osjećao je potrebu da joj ga ponosno pokaže. Dobro se brinuo i o njihovim konjima. *Još nije štitonoša*, podsjetila se, *ali ni ja nisam vitez, bez obzira koliko me puta on nazvao “ser”*. Bila bi ga otjerala, ali nije imao kamo poći. Osim toga, iako je Podrick tvrdio kako ne zna kamo je Sansa Stark otišla, možda je znao više nego što je mislio. Neka slučajna primjedba, napola upamćena, mogla bi sadržavati ključ Brienneine potrage.

“Ser? Moja gospo?” pokaže Podrick. “Tamo naprijed su neka kola.”

Brienne ih je vidjela: drvenu volovsku zapregu, na dva kotača i visoke ograde. Muškarac i žena mučili su se s jarmom, vukući kola po kolotečinama prema Djevičinu Jezercu. *Seljaci, sudeći prema izgledu*. “Polako, sada”, uputila je dječaka. “Možda pomisle da smo razbojnici. Ne govori više nego što moraš i budi uljudan.”

“Hoću, ser. Biti uljudan. Moja gospo.” Dječak je djelovao gotovo zadovoljan mogućnošću da ga smatraju

razbojnikom.

Seljaci su ih oprezno promatrali dok su im prilazili kasom, ali kad je Brienne jednom jasno pokazala da im ne misli ništa zla, dopustili su joj da jaše pokraj njih. “Nekoć smo imali vola,” rekao joj je starac dok su prolazili kroz korovom obrasla polja, lokve mekog blata te pokraj izgorjelih i pocrnjelih stabala, “al’ dograbili su ga vuci.” Lice mu je bilo crveno od napora povlačenja kola. “Odveli su i našu kći i napastovali je, al’ dolutala je natrag nakon bitke dolje kod Sumrakdola. Vol se nije vratio. Vuci su ga pojeli, pretpostavljam.”

Žena nije imala što dodati. Bila je dvadesetak godina mlađa od muža, ali nije prozborila ni riječi, već samo gledala Brienne na kao što bi gledala dvoglavo tele. Djevica od Tartha viđala je takav pogled i ranije. Kneginja Stark bila je ljubazna prema njoj, ali većina žena bila je jednako okrutna kao muškarci. Nije znala što je više vrijeda, ljepuše djevojke zajedljivih jezika i oštrog smijeha ili hladnooke gospe koje skrivaju prezir iza krinke uljudnosti. A pučanke su znale biti gore i od jednih i od drugih. “Djevičino Jezerce bilo je posve razrušeno kad sam ga posljednji put vidjela”, reče. “Dveri su bile razbijene, a pola mjesta spaljeno.”

“Nešto su obnovili. Taj Tarly, krut je to čovjek, al’ hrabriji knez od Mootona. Još ima odmetnika u šumama, al’ ne tol’ko k’o prije. Tarly je pohvatao one najgore i skratio ih onim svojim vel’kim mačem.” Okrene glavu i pljune. “Niste sreli nijednog razbojnika na putu?”

“Nijednog.” *Ne ovaj put.* Što su dalje odmicali od Sumrakdola, to je cesta bila pustija. Jedinu putnici koje su opazili izgubili su se u šumi prije nego što su ih sustigli, izuzev krupna, bradata septona kojeg su susreli kako hoda na jug s četrdeset sljedbenika izranjavljenih nogu. Rijetka svratišta koja su mimoišli bila su ili opljačkana i napuštena

ili pretvorena u vojničke logore. Jučer su susreli jednu ophodnju kneza Randylla, načičkanu dugim lukovima i kopljima. Konjanici su ih opkolili dok je njihov zapovjednik ispitivao Brienne, ali na kraju im je dopustio da nastave put. “Pazite se, ženo. Idući ljudi koje susretnete možda neće biti tako poštjeni kao moji dečki. Pas je pregazio Trozubac sa stotinu odmetnika, i priča se da siluju svaku curu na koju naiđu i odsijeku joj cice za trofej.”

Brienne se osjetila obaveznom da prenese upozorenje seljaku i njegovoj ženi. Muškarac je kimao glavom dok je govorila, ali kad je završila opet je pljunuo i rekao: “Psi, vuci i lavovi, nek’ ih Drugi sve odnesu. Ti se odmetnici ne bi usudili previše približit Djevičinu Jezercu. Ne dokle god tamo vlada knez Tarly.”

Brienne je poznavala kneza Randylla Tarlyja iz vremena koje je provela s vojskom kralja Renlyja. Iako se nije mogla natjerati da zavoli čovjeka, nije mogla ni zaboraviti uslugu koju mu duguje. *Ako su bogovi dobri, proći ćemo kroz Djevičino Jezerce prije nego što on sazna da sam tu.* “Grad će se vratiti knezu Mootonu kad borba jednom završi”, kazala je seljaku. “Kralj je pomilovao njegovo gospodstvo.”

“Pomilovao?” Starac se nasmije. “A zašto? Zato što je sjedio na dupetu u svom prokletom zamku? Poslao je ljude u Rijekotok da se bore, al’ sam nije otišao. Lavovi su mu opljačkali grad, a za njima vuci, pa potom plaćenici, a njegovo gospodstvo je samo sjedilo na sigurnom iza svojih zidina. Njegov se brat nikad ne bi tako skrivao. Ser Myles je bio vraški smion sve dok ga onaj Robert nije ubio.”

Još duhova, pomisli Brienne. “Tražim svoju sestru, lijepu djevu od trinaest ljeta. Možda ste je vidjeli?”

“Nisam vidio nikakvih djeva, ni lijepih ni grdih.”

Nitko nije. Ali morala je nastaviti pitati.

“Mootonova kći, ona je djeva”, nastavi čovjek. “Do lijeganja, u svakom slučaju. Ova jaja, ona su za njezino vjenčanje. Ona i Tarlyjev sin. Kuharima će trebat jaja za kolače.”

“Hoće.” *Sin kneza Tarlyja. Mladi će se Dickon oženiti.* Pokušala se sjetiti koliko je star: osam ili deset godina, mislila je. Brienne se zaručila sa sedam, za dječaka tri godine starijeg od sebe, mlađeg sina kneza Carona, stidljivog mladića s madežom iznad usnice. Sreli su se samo jednom, prigodom svojih zaruka. Dvije godine kasnije bio je mrtav, umrijevši od iste zimice koja je u grob odnijela kneza i kneginju Caron i njihove kćeri. Da je poživio, bili bi se vjenčali najkasnije za godinu dana od njezina prvog cvjetanja, a njezin bi cijeli život bio drugačiji. Ne bi sada bila tu, odjevena u muški oklop i s mačem o boku, tragajući za djetetom mrtve žene. Vjerojatno bi bila u Noćnoj Pjesmi, previjala vlastito dijete i dojila drugo. To nije bila nova pomisao za Brienne. Uvijek bi pritom osjetila malko tuge, ali i malko olakšanja.

Sunce se napola skrivalo iza gomile oblaka kad su izašli iz pocrnjelog drveća i zatekli Djevičino Jezerce pred sobom, s dubokim vodama zaljeva otraga. Gradske dveri bile su obnovljene i pojačane, odmah je primijetila Brienne, a samostreličari su ponovno hodali po njegovim ružičastim kamenim zidinama. Iznad stražarnice lepršao je kraljevski stijeg kralja Tommena, crni jelen i zlatni lav sukobljeni na podijeljenom, zlatnom i grimiznom polju. Drugi barjaci prikazivali su Tarlyjeva lovca, ali crveni los kuće Mooton vijorio se samo s njihova zamka na brijegu.

Kod pomičnih rešetki zatekli su tucet stražara naoružanih helebardama. Njihovi su amblemi kazivali da pripadaju vojsci kneza Tarlyja, iako nijedan nije bio osobno Tarlyjev. Uočila je dva kentaura, munju, modrog kornjaša i

zelenu strijelu, ali ne i lovca u iskoraku Rogatog Brijega. Njihov narednik imao je pauna na grudima, čiji je sjajni rep izbljedio na suncu. Kad su seljaci zaustavili kola, zazviždao je. “Što je sad ovo? Jaja?” Bacio je jedno u zrak, uhvatio ga i nacerio se. “Uzimamo ih.”

Starac zakriješti. “Naša su jaja za kneza Mootona. Za svadbene kolače i tome slično.”

“Neka vam ih kokoši snesu još. Nisam pojeo jaje pola godine. Evo, da ne kažeš da te nisam platio.” On baci šaku penija starcu pred noge.

Seljakova se žena javi. “To nije dovoljno”, reče. “Ni približno.”

“Ja tvrdim da jest”, reče narednik. “Za ta jaja, i za tebe. Dovedite je ovamo, momci. Premlada je za tog starca.” Dvojica stražara naslone svoje helebarde o zid i odvuku ženu od kola, dok se ona koprcala. Seljak je sve to motrio siva lica, ali nije se usuđivao pomaknuti.

Brienne podbode svoju kobilu i priđe im. “Pustite je.”

Njezin glas natjerao stražare da zastanu dovoljno dugo da se seljakova žena istrgne iz njihova zahvata. “To se tebe ne tiče”, reče jedan čovjek. “Pazi na gubicu, djevojčuro.”

Brienne umjesto toga isuče mač.

“Gle sad,” reče narednik, “goli čelik. Čini mi se da njušim odmetnika. Znaš li što knez Tarly radi s odmetnicima?” Još je držao jaje koje je uzeo s kola. Šaka mu se stisnula, a žumanjak procurio kroz prste.

“Znam što knez Randyll radi odmetnicima”, reče Brienne. “Znam i što radi silovateljima.”

Nadala se da će ih time preplašiti, ali narednik samo otrese jaje s prstiju i dade znak svojim ljudima da se rasporede. Brienne se zatekne okružena čeličnim šiljcima. “Što si ono govorila, djevojčuro? Što knez Tarly radi...”

“... silovateljima”, završi dublji glas. “Uškopi ih ili

pošalje na Zid. Ponekad i jedno i drugo. A lopovima odsiječe prste.” Mlitav mladić iskorači iz stražarnice, s pojasom za mač prikopčanim oko struka. Surka koju je nosio iznad oklopa nekoć je bila bijela, što se još ponegdje vidjelo ispod mrlja od trave i osušene krvi. Na prsima je nosio svoj grb: smeđeg jelena, mrtvog, sputanog i obješenog o štap.

On. Njegov glas bio joj je šaka u trbuh, a lice sječivo u crijevima. “Ser Hyle”, ukočeno protisne.

“Radije je pustite, momci”, upozori ih Ser Hyle Hunt. “To je Brienne Ljepojka, Djevica od Tartha, koja je pobila kralja Renlyja i pola njegove Dugine garde. Opaka je koliko i ružna, a od nje ružnije nema... osim možda tebe, Vršino, ali tvoj je otac bio turovo dupe, pa imaš dobru izliku. *Njezin* je otac Večernja Zvijezda od Tartha.”

Stražari se nasmiju, ali helebarde se razdvoje. “Zar je ne bismo trebali uhititi, ser?” upita narednik. “Zbog Renlyjeva ubojstva?”

“Zašto? Renly je bio odmetnik. Kao i svi mi, odmetnici do posljednjega, ali sad smo Tommenovi vjerni momci.” Vitez mahne seljacima da prođu kroz dveri. “Upravitelj njegova gospodstva bit će sretan kad ugleda ta jaja. Pronaći ćete ga na tržnici.”

Starac dotakne šakom čelo. “Hvala, moj gosparu. Pravi ste vitez, to se jasno vidi. Dođi, ženo.” Opet su prionuli uz kola i odvukli ih kroz dveri.

Brienne otkaše za njima, s Podrickom za petama. *Pravi vitez*, mislila je, mršteći se. Unutar grada povukla je uzde. Ruševine staje vidjele su se njoj slijeva, gledajući na blatnjavu uličicu. Prekoputa njih, tri napola odjevene kurve stajale su na balkonu kupleraja i sašaptavale se. Jedna je pomalo sličila na onu logorsku družicu koja je jednom prišla Brienne da je upita ima li mušku ili žensku stvar u hlačama.

“To je kljuse vjerojatno najružniji konj kojeg sam ikad

vidio”, reče Ser Hyle za Podrickova konja. “Čudi me što ga vi ne jašete, moja gospo. Namjeravate li mi zahvaliti na pomoći?”

Brienne sjaše s kobile. Stajala je za glavu viša od Ser Hylea. “Jednog dana zahvalit ću vam u kreševu, ser.”

“Onako kako ste zahvalili Crvenom Ronnetu?” Hunt se nasmije. Imao je pun, bogat smijeh, iako mu je lice bilo neugledno. Pošteno lice, mislila je nekoć, prije nego što se opametila; kuštrava smeđa kosa, oči boje lješnjaka, mali ožiljak pokraj lijevog uha. Imao je rupicu na bradi i iskrivljen nos, ali smijao se dobro, i često.

“Ne biste li trebali paziti na svoje dveri?”

Kiselo joj se osmijehne. “Moj rođak Alyn otišao je u lov na odmetnike. Nedvojbeno će se vratiti s glavom Psa, likujući i okićen lovorikama. Ja sam dotad osuđen na čuvanje ovih dveri, zahvaljujući vama. Nadam se da ste zadovoljni, ljepojko moja. Što ste ono tražili?”

“Staju.”

“Tamo kod istočnih dveri. Ova je izgorjela.”

I sama to mogu vidjeti. “Ono što ste rekli onim ljudima... Bila sam s kraljem Renlyjem kad je stradao, ali njega je ubila neka vradžbina, ser. Kunem se svojim mačem.” Metnula je ruku na balčak, spremna na borbu ako joj Hunt u lice kaže da je lažljivica.

“Da, a Vitez Cvijeća je sasjekao Duginu gardu. Za dobrog dana mogli biste poraziti Ser Emmona. Bio je naprasit borac, i lako se umarao. Ali Roycea? Ne. Ser Robar je bio dvaput bolji mačevalac od vas... iako vi *niste* mačevalac, zar ne? Postoji li izraz za curu s mačem? Kakva potraga dovodi Djevicu u Djevičino Jezerce, pitam se?”

Tražim svoju sestru, trinaestogodišnju djevu, zamalo je rekla, ali Ser Hyle bi znao da ona nema sestara. “Tražim jednog muškarca, u krčmi zvanoj Smrdljiva guska.”

“Mislilo sam da Ljepojka Brienne nema koristi od muškaraca.” Njegov je osmijeh imao okrutan žalac. “Smrdljiva guska. Prikladno ime... barem onaj smrdljivi dio. Nalazi se pokraj luke. Ali najprije ćete poći sa mnom k njegovu gospodstvu.”

Brienne se nije bojala Ser Hylea, ali on je bio jedan od zapovjednika Randylla Tarlyja. Jedan zvižduk, i stotinu ljudi dotrčalo bi da ga obrane. “Zar ćete me uhititi?”

“Što, zbog Renlyja? Tko je on? Mijenjali smo kraljeve otad, neki među nama i dvaput. Nitko ne mari, nitko se ne sjeća.” Lako je položio ruku na njezinu mišicu. “Izvolite ovuda.”

Ona se istrgne. “Bila bih vam zahvalna kad me ne biste dodirivali.”

“Napokon zahvala”, reče on, s ciničnim osmijehom.

Kad je posljednji put vidjela Djevičino Jezerce grad je bio prava pustoš, sumorno mjesto praznih ulica i spaljenih domova. Sada su ulice vrvjele svinjama i djecom, a većina spaljenih građevina bila je srušena. Povrće je raslo na parcelama gdje su neke od njih nekoć stajale; trgovački šatori i viteški paviljoni zauzeli su mjesta drugih. Brienne je vidjela nove kuće kako niču, kamenu krčmu uzdignutu na mjestu gdje je drvena krčma izgorjela, novi krov od škrljevca na gradskoj septi. Svjež jesenji zrak odzvanjao je zvucima pila i čekića. Ljudi su nosili građevno drvo kroz ulice, a kamenoresci vozili kola niz blatnjave uličice. Mnogi su nosili lovca u iskoraku na grudima. “Vojnici obnavljaju grad”, izustila je, iznenađena.

“Radije bi kockali, pili i jebali, ne sumnjam, ali knez Randyll vjeruje u zapošljavanje besposličara.”

Očekivala je da je odvede u zamak. Umjesto toga, Hunt ih je poveo prema prometnoj luci. Trgovci su se vratili u Djevičino Jezerce, opazila je sa zadovoljstvom. Galiya,

galijun i dvije koke s dva jarbola nalazili su se u luci, zajedno s dvadesetak malih ribarskih brodica. Većina ribara vidjela se vani u zaljevu. *Ako Smrdljiva guska ne da nikakvog rezultata, ukrcat ću se na brod*, odlučila je. Od Galebgrada ju je dijelio tek kratak put. Odande bi prilično lako mogla stići do Orlova Gnijezda.

Zatekli su kneza Tarlyja u ribarnici kako sprovodi pravdu.

Platforma se kočila pokraj vode, odakle je njegovo gospodstvo moglo svisoka gledati optuženike za zločine. Njemu slijeva stale su duge galge, s dovoljno konopaca za dvadeset ljudi. Četiri trupla njihala su se pod njima. Jedno je djelovalo svježije, ali ostala tri su se tamo očito nalazila već podulje. Vrana je čupala komadiće mesa iz gnjilih rana jednog mrtvaca. Druge su se razletjele, na oprezu od svjetine koja se okupila u nadi da će nekog objesiti.

Knez Randyll dijelio je platformu s knezom Mootonom, blijedim, mekim, mesnatim muškarcem u bijelom prsluku i crvenim hlačama, čiji je hermelinski plašt bio prikopčan o rame crveno-zlatnim brošem u obliku losa. Tarly je nosio verižnjaču i uskrobljenu kožu, te prsni oklop od sivog čelika. Balčak velikog mača stršio mu je iznad lijevog ramena. *Srcotrov*, tako se zvao, ponos njegove kuće. Mladca u grubo tkanom plaštu i umrljanom kaputiću upravo su saslušavali kad su se približili. “Nikad nikome nisam naudio, moj gosp’aru”, čula ga je Brienne kako govori. “Samo sam uzeo što su septoni ostavili kad su pobjegli. Ako mi zbog toga morate odsjeći prst, a vi ga odsijecite.”

“Običaj je odsjeći prst lopovu,” odvrati knez Tarly grubim glasom, “ali čovjek koji otima iz septe, otima od bogova.” Okrenuo se svom kapetanu straže. “Sedam prstiju. Ostavi mu palčeve.”

“*Sedam?*” Lopov problijedi. Kad su ga stražari

šćepali, pokušao se oduprijeti, ali slabašno, kao da je već osakaćen. Promatrajući ga, Brienne nije mogla a da ne pomisli na Ser Jaimeja, i način na koji je kriknuo kad ga je Zollov *arakh* s bljeskom zasjekao.

Idući na redu bio je pekar, optužen da je miješao piljevinu s brašnom. Knez Randyll ga je oglobio s pedeset srebrnih jelenjaka. Kad se pekar zakleo da nema toliko srebra, njegovo je gospodstvo objavilo da će dobiti bičem za svaki jelenjak koji bude manjkao. Za njim je slijedila ispijena bludnica siva lica, optužena da je osipom zarazila četvoricu Tarlyjevih vojnika. “Isperite joj stidne dijelove lužinom i bacite je u tamnicu”, zapovjedi Tarly. Dok su jecajuću bludnicu odvlačili, njegovo gospodstvo opazi Brienne na rubu gomile, kako stoji između Podricka i Ser Hylea. Namrštio se prema njoj, ali oči mu nisu odale ni tračak prepoznavanja.

Mornar s galijuna bio je idući. Njegov optužitelj bio je strijelac iz posade kneza Mootona, s rukom u povezu i losom na grudima. “Ako vaše gospodstvo izvolijeva, ova mi je hulja bodežom probola ruku. Rekao je da sam ga varao na kocki.”

Knez Tarly odlijepi pogled s Brienne da promotri čovjeka pred sobom. “A jesi li?”

“Nisam, moj gosp’aru. Ne bih nikad.”

“Za krađu, odsijecam prst. Slaži mi i objesit ću te. Da zatražim vidjeti te kocke?”

“Kocke?” Strijelac pogleda Mootona, ali njegovo se gospodstvo zagledalo u ribarske brodice. Strijelac proguta knedlu. “Moguće je da... te kocke, donose mi sreću, istina, al’ ja...”

Tarly je dovoljno čuo. “Odsijecite mu mali prst. Može izabrati na kojoj ruci. Zabijte mu čavao u dlan druge.” Ustao je. “Završili smo. Odvedite ostale natrag u tamnicu,

pozabavit ću se njima sutradan.” Okrene se i mahne Ser Hyleu da priđe. Brienne pođe za njim. “Moj kneže”, reče mu kad je stala pred njega. Opet se osjećala poput osmogodišnjeg djeteta.

“Moja gospo. Čemu dugujemo ovu... čast?”

“Poslali su me da tražim... tražim...” Oklijevala je.

“Kako ćete ga pronaći kad mu ne znate ime? Jeste li ubili kneza Renlyja?”

“Nisam.”

Tarly je vagao njezinu riječ. *Procjenjuje me, upravo kao što je procjenjivao one druge.* “Ne,” izustio je naposljetku, “samo ste ga pustili da umre.”

Umro joj je na rukama, dok ju je njegova krv natapala. Brienne se lecne. “Bila je to vradžbina. Ja nikad...”

“Vi *nikad?*” Glas mu se pretvorio u bič. “Da. Nikad niste smjeli odjenuti oklop, ni opasati mač. Nikad niste smjeli napustiti očeve dvore. Ovo je rat, ne žetveni ples. Tako vam svih bogova, trebao bih vas poslati natrag na Tarth.”

“Učinite to i odgovarat ćete prijestolju.” Glas joj je zvučao visoko i djevojački, a željela je zvučati neustrašivo. “Podrick. U mojoj vreći pronaći ćeš pergament. Donesi ga njegovu gospodstvu.”

Tarly uzme pismo i razmota ga, mršteći se. Usne su mu se pomicale dok je čitao. “Kraljev posao. Kakva vrsta posla?”

Slaži mi i objesit ću te. “S-sansa Stark.”

“Da je Starkica tu, znao bih za to. Pobjegla je natrag na sjever, kladim se. Nada se pronaći utočište kod kojeg od očevih vazala. Bolje joj je da se nada da je odabrala pravoga.”

“Možda je umjesto toga otišla u Dolinu,” čula je Brienne sebe kako blebeće, “majčinoj sestri.”

Knez Randyll je prezirno pogleda. “Kneginja Lysa je mrtva. Neki ju je pjevač gurnuo s planine. Maloprsti sada upravlja Orlovim Gniježdom... iako ne zadugo. Knezovi Doline ne spuštaju se na koljena pred kojekakvim laktaškim magarcima čija je jedina vještina brojenje bakrenjaka.” Vрати joj pismo. “Idite kamo hoćete i radite što vas volja... ali kad vas siluju, ne dolazite k meni po pravdu. Zaslužićete to svojom glupošću.” Zirne prema Ser Hyleu. “A vi biste, ser, trebali biti na svojim dverima. Rasporedio sam vas onamo, zar ne?”

“Jeste, moj gosp’aru,” reče Hyle Hunt, “ali mislio sam—” “Previše mislite.” Knez Tarly se udalji dugim korakom.

Lysa Tully je mrtva. Brienne je ostala ispod vješala, s dragocjenim pergamentom u ruci. Gomila se razišla, a vrane se vratile da nastave svoju gozbu. *Pjevač ju je gurnuo s planine.* Jesu li vrane pojele i sestru kneginje Catelyn?

“Spomenuli ste Smrdljivu gusku, moja gospo”, reče Ser Hyle. “Ako želite da vam pokažem—”

“Vratite se na svoje dveri.”

Izraz srditosti preleti mu preko lica. *Običnog lica, a ne poštenog.* “Ako je to vaša želja.”

“Jest.”

“Bila je to samo igra da nam prođe vrijeme. Nismo mislili ništa zla.” Oklijevao je. “Ben je mrtav, znate. Sasjekli su ga na Crnovodi. I Farrowa, i Willa Rodu. A Mark Mullendore zaradio je ranu koja ga je stajala pola ruke.”

Dobro, poželjela je reći Brienne. Dobro, zaslužio je. Ali sjetila se Mullendorea dok je sjedio pred svojim paviljonom s majmunom u maloj verižnjači na ramenu, pa su se kreveljili jedan drugome. Kako ih je ono Catelyn Stark nazvala one večeri kod Gorkog Mosta? *Vitezovi ljeta.* A sada je bila jesen, a oni su padali poput lišća...

Okrenula je leđa Hyleu Huntu. “Podrick, dođi.”

Dječak otkaše za njom, vodeći njihove konje. “Idemo li pronaći to mjesto? Smrdljivu gusku?”

“Ja idem. Ti ideš u staje, kod istočnih dveri. Upitaj konjušara ima li kakvo svratište u kojem možemo prenoćiti.”

“Hoću, ser. Moja gospo.” Podrick je zurio u tlo dok su hodali, šutirajući kamenčiće s vremena na vrijeme. “Znate li gdje se nalazi? Guska? Smrdljiva guska, hoću reći.”

“Ne.”

“Rekao je da će nam pokazati. Onaj vitez. Ser Kyle.”

“Hyle.”

“Hyle. Što vam je učinio, ser? Hoću reći, moja gospo.”

Dječak je možda nespretan na jeziku, ali nije glup. “U Visovrtu, kad je kralj Renly sazvaio svoje vazale, neki su muškarci sa mnom zaigrali igru. Ser Hyle je bio jedan od njih. Bila je to okrutna igra, škodljiva i neviteška.” Zastala je. “Istočne dveri su u onom pravcu. Čekaj me tamo.”

“Kako zapovijedate, moja gospo. Ser.”

Nikakav znak nije obilježavao Smrdljivu gusku.

Trebao joj je gotovo puni sat da je pronađe, na dnu drvenog stubišta ispod skladišta sa starim brodovima. Podrum je bio mračan, a strop nizak, te je Brienne lupila glavom o gredu dok je ulazila. Nijedne guske nije bilo na vidiku. Nekoliko stolica bilo je raštrkano naokolo, dok je klupa bila gurnuta uza jedan zemljani zid. Stolovi su bili stare vinske bačve, sive i crvljive. Obećani smrad prožimao je sve. Većinom se čutjelo vino, vlaga i plijesan, govorio joj je nos, ali mogao se osjetiti i tračak zahoda, te nešto od vonja grobišta.

Jedini gosti bila su tri tyroshka mornara u kutu, koji su rezali između sebe kroz zelene i purpurne brade. Nakratko su je proučili, a jedan je rekao nešto na što su se ostali nasmijali. Vlasnica je stajala iza daske postavljene preko dviju bačava. Bila je to okrugla, blijeda i proćelava žena, s

golemim mekim grudima koje su se zibale ispod uprljane košulje. Izgledala je kao da su je bogovi sazdali od sirova tijesta.

Brienne se nije usuđivala ovdje zatražiti vodu. Kupila je pehar vina i rekla: "Tražim čovjeka zvanog Vješti Dick."

"Dick Crabb. Dolazi gotovo svaku večer." Žena odmjeri Briennein oklop i mač. "Ako ga namjeravate sasjeći, obavite to negdje drugdje. Ne želimo nevolja s knezom Tarlyjem."

"Želim razgovarati s njim. Zašto bih mu naudila?"

Žena slegne ramenima.

"Ako biste mi kimnuli kad uđe, bila bih zahvalna."

"Koliko zahvalna?"

Brienne metne bakrenu zvijezdu na dasku između njih i pronađe mjesto u sjenama s dobrim pogledom na stube.

Kušala je vino. Bilo je masno na jeziku, a u njemu je plutala dlaka. *Dlaka tanka poput moje nade da ću pronaći Sansu*, pomisli dok ju je vadila. Hajka za Ser Dontosom nije urodila plodom, a sa smrću kneginje Lyse Dolina se više nije činila vjerojatnim utočištem. *Gdje ste, kneginjice Sansa? Jeste li pobjegli kući u Oštrozimlje, ili ste s mužem, kao što Podrick izgleda misli?* Brienne nije htjela goniti djevojku preko uskog mora, gdje bi joj čak i jezik bio stran. *Tamo bih bila još veća nakaza, dok rokćem i mlataram rukama da me shvate. Smijat će mi se, kao što su se smijali u Visovrtu.* Rumen joj se prikrade na obraze pri spomenu na to.

Kad je Renly stavio svoju krunu, Djevica od Tartha projahala je cijeli put preko Ravni da mu se pridruži. Sam kralj udvorno ju je pozdravio i primio u svoju službu. Njegovi knezovi i vitezovi pak nisu. Brienne nije ni očekivala toplu dobrodošlicu. Bila je spremna na odbojnost, porugu, neprijateljstvo. Takvo je meso već jela. Nije ju prezir mnoštva ostavljao zbunjenom i ranjivom, već

ljubaznost rijetkih. Djevica od Tartha zaručivala se tri puta, ali udvarali su joj se tek kad je stigla u Visovrt.

Veliki Ben Bushy bio je prvi, jedan od rijetkih u Renlyjevu logoru koji ju je nadvisivao. Poslao je svog štitonošu da joj očisti oklop, i darovao joj srebrni rog za piće. Ser Edmund Ambrose ga je nadmašio, donijevši cvijeće i zamolivši je da jaše s njim. Ser Hyle Hunt nadmašio ih je obojicu. Darovao joj je knjigu, krasno iluminiranu i ispunjenu stotinama priča o viteškom junaštvu. Donio joj je jabuke i mrkve za njezine konje, te modro svileni pero za njezinu kacigu. Pripovijedao joj je logorske priče i govorio dovijetljive, britke stvari koje su je tjerale na osmijeh. Jednog je dana čak i vježbao s njom, što joj je značilo više od ičeg.

Mislila je da su zbog njega ostali postali udvorni. *Više no udvorni*. Za stolom, muškarci su se tukli za mjesto pokraj nje, nudeći se da joj pune vinski pehar i poslužuju je komadima gušterače. Ser Richard Farrow svirao je ljubavne pjesme na lutnji pred njezinim paviljonom. Ser Hugh Beesbury donio joj je ćup meda “slatkog poput djevica iz Tartha”. Ser Mark Mullendore nasmijavao ju je lakrdijama svog majmuna, čudesna malog crno-bijelog stvorenja s Ljetnog otočja. Lutajući vitez zvan Will Roda ponudio se izmasirati joj ukočena ramena.

Brienne ga je odbila. Odbila ih je sve. Kad ju je Ser Owen Inchfield ščepao jedne noći i silom je poljubio, odgurnula ga je tako da je sletio stražnjicom u ognjišnu vatru. Kasnije se pogledala u zrcalo. Lice joj je bilo široko, zubato i pjegavo kao uvijek, debelih usana, jake čeljusti, tako ružno. Željela je samo biti vitez i služiti kralja Renlyja, ali sada...

Nije tamo bila jedina žena. Čak su i logorske družice bile ljupkije od nje, a gore u zamku knez Tyrell je svaku večer gostio kralja Renlyja, dok su plemenite djeve i lijepe

gospe plesale uz glazbu svirale, roga i harfe. *Zašto ste ljubazni prema meni?* htjela je kriknuti, svaki put kad bi joj neki nepoznati vitez polaskao. *Što hoćete?*

Randyll Tarly riješio je zagonetku na dan kad je poslao dvojicu svojih oružnika da je dovedu u njegov paviljon. Njegov mladi sin Dickon našao je četvoricu vitezova kako se smiju dok su sedlali svoje konje, te ispričao svom gospodinu ocu što su rekli.

Sklopili su okladu.

Započela su je tri mlađa viteza, rekao joj je: Ambrose, Bushy i Hyle Hunt iz njegova domaćinstva. Međutim, kako se glasina širila logorom, ostali su se pridružili igri. Svaki se čovjek mogao priključiti natjecanju po cijenu od jednog zlatnog zmaja, a cijela je svota trebala otići onome tko prisvoji njezino djevičanstvo.

“Stao sam na kraj njihovoj zabavi”, rekao joj je Tarly. “Neki od ovih... natjecatelja... manje su časni od drugih, a ulozi su rasli iz dana u dan. Bilo je samo pitanje vremena kada će netko od njih odlučiti prisvojiti nagradu silom.”

“Oni su vitezovi,” rekla je, osupnuta, “pomazani vitezovi.”

“I časni ljudi. Vi ste krivi.”

Optužba ju je nagnala da se trgne. “Ne bih nikad... moj kneže, nisam učinila ništa da ih ohrabrim.”

“Ohrabрили ste ih time što ste tu. Ako se žena ponaša kao logorska družica, ne može prigovarati što se prema njoj tako i ponašaju. Ratna vojska nije mjesto za djevicu. Ako imate imalo obzira prema svojoj krepsti ili časti svoje kuće, svući ćete taj oklop, vratiti se kući i preklinjati svog oca da vam pronađe muža.”

“Došla sam se boriti”, ustrajala je. “Biti vitez.”

“Bogovi su stvorili muškarce da se bore, a žene da rađaju djecu”, izjavio je Randyll Tarly. “Ženski se rat odvija

u porođajnoj postelji.”

Netko je silazio niz podrumske stube. Brienne odgurne vino u stranu dok je odrpani, mršavi muškarac šiljastog lica i prljave smeđe kose ulazio u Gusku. Dobacio je tyroshkim mornarima brz pogled, a Brienne dulji, a onda prišao dasci. “Vina,” rekao je, “po mogućnosti bez dodatka konjske pišaline, fala lijepa.”

Žena dobaci Brienne pogled i kimne.

“Ja ću vam platiti vino,” zazvala je, “za riječ.”

Muškarac je odmjeri od glave do pete, opreznih očiju. “Riječ? Znadem mnogo riječi.” Sjedne na stolicu prekoputa njoj. “Rec’te mi koju moja gospa hoće čut, i Vješti Dick će je izreći.”

“Čula sam da ste nasamarili ludu.”

Odrpanac je pijuckao vino, razmišljajući. “Morebit da jesam. A morebit da nisam.” Nosio je izblijedjeli, poderani prsluk s kojeg je netko otrgnuo knezovski amblem. “Tko pita?”

“Kralj Robert.” Metnula je srebrnog jelenjaka na bačvu između njih. Robertova glava nalazila se s jedne strane, jelen s druge.

“Je l’?” Čovjek uzme novčić pa ga zavrti, smiješeći se. “Volim vidjet kralja kako pleše, hej-noni hej-noni hej-noni-ho. Možebit da sam vidio tu vašu ludu.”

“Je li s njime bila djevojčica?”

“Dvije djevojčice”, smjesta će on.

“Dvije djevojčice?” *Je li jedna od njih možda bila Arya?*

“Pa,” reče čovjek, “nisam vidio male dušice, paz’te, al’ on je tražio prijevoz za troje.”

“Prijevoz kamo?”

“Preko mora, kol’ko se sjećam.”

“Sjećate li se kako je izgledao?”

“K’o luda.” Pograbio je novčić sa stola kad je ovaj počeo usporavati, i spremio ga. “Preplašena luda.”

“Zašto preplašena?”

Slegnuo je ramenima. “Nije rekao, al’ stari Vješti Dick poznaje miris straha. Dolazio je ovamo gotovo svake noći, čašćav’o mornare, zbij’o šale, pjev’o pjesmice. Samo, jedne su noći ušli neki ljudi s onim lovcem na sisama, a vaša je luda problijedio k’o krpa i zamuk’o sve dok nisu otišli.” Privukao je stolac bliže njezinu. “Onaj Tarty posl’o je vojnike da njuše po pristaništu, motreć’ na svaki brod koji dolazi il’ odlazi. Kad čovjek zaželi srnu, ode u šumu. Kad zaželi brod, ode u luku. Vaša se luda nije usuđivao. Pa sam mu ponudio malu pomoć.”

“Kakvu pomoć?”

“Onu koja košta više od jednog srebrnog jelenjaka.”

“Reci mi, pa ćeš dobiti drugi.”

“Da ga vidimo”, reče on. Ona metne drugog jelenjaka na bačvu. On ga zavrti, osmjehne se i pokupi ga. “Kad čovjek ne može k brodovima, brodovi moraju k njemu. Rek’o sam mu da znam mjesto gdje bi se to moglo dogodit. Skriveno mjesto, da tako kažem.”

Žmarci prekriju Brienneine ruke. “Krijumčarska draga. Poslali ste ludu krijumčarima.”

“Njega i te dvije djevojčice.” On se zahihoće. “Samo, pa, tamo gdje sam ga poslao već dugo nema brodova. Trideset godina, vele.” Počešao se po nosu. “Što vama znači ta luda?”

“One dvije djevojčice moje su sestre.”

“Jesu li? Jadne male sirotice. I ja sam nekoć im’o sestru. Mršavu curicu kvrgavih koljena, al’ onda joj je izrast’o par sisa pa joj se viteški sin zavuk’o među noge. Zadnji put kad sam je vidio, zaputila se u Kraljev Grudobran da zarađuje za život na leđima.”

“Gdje ste ih poslali?”

Ponovno je slegnuo ramenima. “Što se toga tiče, ne sjećam se.”

“*Gdje?*” Brienne tresne još jednim srebrnim jelenjakom o stol.

Kvrčne je novčić natrag kažiprstom. “Na mjesto koje nijedan jelenjak nikad nije pronašao... iako bi zmaj mog'o.”

Srebro neće iz njega izmamiti istinu, naslutila je. *Zlato bi moglo, ili možda ne bi. Čelik bi bio sigurniji.* Brienne dotakne bodež, a onda umjesto toga posegne u novčarku. Pronađe zlatnog zmaja i položi ga na bačvu. “Kamo?”

Odrpanac pograbi novčić i zagriže u njega. “Slatko. Podsjeća me na Rt Napukle Pandže. Sjeverno odavde, divlja je to zemlja brda i močvara, al' slučaj je htio da sam se tamo rodio i odrastao. Dick Crabb, tako se zovem, iako me većina zove Vješti Dick.”

Nije mu rekla svoje ime. “*Gdje* na Rtu Napukle Pandže?”

“U Šapate. Čuli ste za Clarencea Crabba, naravno.”

“Ne.”

To kao da ga je iznenadilo. “*Ser* Clarencea Crabba, kažem. Imadem njegovu krv u sebi. Bio je osam stopa visok, i tako snažan da je mog'o iščupat borove jednom rukom i dobacit ih pola milje. Nijedan konj nije mog'o podnijet njegovu težinu, pa je jahao na turu.”

“Kakve on veze ima s krijumčarskom dragom?”

“Žena mu je bila šumska vještica. Kad god bi *Ser* Clarence ubio čovjeka, donio bi njegovu glavu doma, a njegova bi je žena poljubila u usta i vratila u život. Bili su to knezovi, i čarobnjaci, i slavni vitezovi i pirati. Jedan je bio kralj Sumrakdola. Davali su starom Crabbu dobre savjete. Kako su bili samo glave, nijesu mogli govorit zbilja glasno, al' nikad nisu ni šutjeli. Kad si glava, govor je sve čime

možeš ubiti vrijeme. Stoga su Crabbovu utvrdu nazvali Šapati. I još je tako zovu, iako je u ruševinama tisuću godina. Samotno su mjesto ti Šapati.” Muškarac je vješto premetao novčić preko zglobova prstiju. “Jedan zmaj znade bit usamljen. Deset, pak...”

“Deset zmajeva pravo su bogatstvo. Zar me držite za ludu?”

“Ne, al’ mogu vas odvest do jedne.” Novčić otpleše u jednom smjeru, pa se vrati u drugom. “Odvest ću vas do Šapata, moja gospo.”

Brienne se nije sviđalo kako mu se prsti poigravaju s onim zlatnim novčićem. Ipak... “Šest zmajeva ako pronađemo moju sestru. Dva ako pronađemo samo ludu. Ništa ako ne pronađemo ništa.”

Crabb slegne ramenima. “Šest je dobro. Šest će poslužiti.”

Prebrzo. Ščepala ga je za zglavak prije nego što je mogao spremiti zlatnik. “Da me nisi prevario. U protivnom, otkrit ćeš da sam tvrd zalogaj.”

Kad ga je pustila, Crabb protrlja svoj zglavak.

“Prokleta pišalina”, promrmljao je. “Povrijedili ste mi ruku.”

“Žao mi je. Moja sestra je trinaestogodišnja djevojčica. Moram je pronaći prije—”

“—prije nego što joj ga neki vitez ne zagura. Da, shvaćam vas. Smatrajte je spašenom. Vješti Dick je sada s vama. Sastanimo se kod istočnih dveri s prvim svjetlom. Moram posjetit jednog čovjeka radi konja.”

Samwell

Od mora je Samwell Tarly bio sav zelen od mučnine.

Nije se radilo samo o njegovu strahu od utapanja, iako je on u tome sigurno igrao ulogu. Razlog je bilo i ljuljuškanje broda, način na koji mu se paluba pomicala pod nogama. “Imam osjetljiv želudac”, priznao je Dareonu na dan kad su isplovili iz Istočne Stražarnice pokraj mora. Pjevač ga je pljesnuo po plećima i rekao: “S trbušinom poput tvoje, Pokositelju, to je mnogo osjetljivosti.”

Sam je pokušao zadržati hrabro lice, zbog Gilly, ako ni zbog čega drugog. Ona nikad prije nije vidjela more. Dok su se probijali kroz snijeg nakon bijega iz Crasterove tvrđe, nabasali su na nekoliko jezera, a čak su joj i ona predstavljala čudo. Dok se *Crni kos* udaljavao od obale, djevojka je počela drhtati, a krupne slane suze kotrljale su joj se niz obraze. “Bogovi, smilujte se”, čuo ju je Sam kako šapuće. Istočna Stražarnica nestala je prva, a Zid se smanjivao i smanjivao u daljini sve dok napokon nije iščezao. Vjetar se dotad pojačao. Jedra su imala izbljedjeli sivu boju crnog plašta koji se prečesto prao, a Gillyno lice bilo je bijelo od straha. “Ovo je dobar brod”, pokušao joj je reći Sam. “Ne moraš se bojati.” Ali ona ga je samo pogledala, stisnula čvršće svoje djetesce, i pobjegla u potpalublje.

Sam se uskoro zatekao kako čvrsto stišće ogradu i promatra zamahe vesala. Način na koji su se sva zajedno kretala bilo je nekako prelijepo gledati, i bolje od gledanja u vodu. Gledanje u vodu samo ga je podsjećalo na utapanje. Kad je bio malen, njegov gospodin otac pokušao ga je

naučiti plivati tako što ga je bacio u jezerce pod Rogatim Brijegom. Voda mu je ušla u nos, usta i pluća, te je kašljao i hripao satima nakon što ga je Ser Hyle izvukao. Nakon toga nikad se nije usudio zaći dublje od pojasa.

Zaljev tuljana bio je *kudikamo* dublji od njegova pojasa, i ne tako prijateljski naklonjen poput ribnjaka ispod očeva zamka. Njegove su vode bile sive, zelene i valovite, a šumovita obala koju su slijedili bila je spletena od stijena i virova. Čak i ako bi nekako uspio doplivati tako daleko, valovi bi ga najvjerojatnije bacili na kakvu hrid i razbili mu glavu na komadiće.

“Tražiš sirene, Pokositelju?” upitao je Dareon kad je spazio Sama kako zuri preko zaljeva. Svijetlokos i očiju boje lješnjaka, naočiti mladi pjevač iz Istočne Stražarnice više je nalikovao na kakvog tamnog princa nego na crnog brata.

“Ne.” Sam nije znao ni što traži ni što radi na ovom brodu. *Ideš u Citadelu da iskuješ lanac i postaneš meštar, da budeš od veće koristi Straži*, rekao je u sebi, ali pomisao ga je samo učinila umornim. Nije želio biti meštar, s teškim lancem omotanim oko vrata, hladnim na koži. Nije želio ostaviti svoju braću, jedine prijatelje koje je ikad imao. I svakako se nije želio suočiti s ocem koji ga je poslao na Zid da umre.

Bilo je drugačije s ostalima. Za njih će putovanje imati sretan kraj. Gilly će biti na sigurnom u Rogatom Brijegu, sa cijelim prostranstvom Zapadnih Zemalja između sebe i užasa koje je doživjela u ukletoj šumi. Kao sluškinja u zamku njegova oca bit će na toplom i dobro hranjena, imat će djelić velikog svijeta o kojem nije mogla ni sanjati kao Crasterova žena. Promatrat će sina kako odrasta velik i snažan, i postaje lovac, konjušar ili kovač. Pokaže li dječak imalo dara za oružje, neki ga vitez možda čak uzme za štitonošu.

Meštar Aemon je također odlazio na bolje mjesto. Bilo

je ugodno zamišljati ga kako provodi ono malo preostalih dana okupan toplim povjetarcima Starigrada, razgovara s drugim meštrima i dijeli svoju mudrost s akolitima i novacima. Zaslužio je taj odmor, stotinu puta.

Čak će i Dareon biti sretniji. Oduvijek je tvrdio da nije kriv za silovanje koje ga je poslalo na Zid, tvrdeći da je pripadao dvoru kneza kojeg bi pjesmom zabavljao uz večeru. Sada će dobiti tu priliku. Jon ga je imenovao novačiteljem da popuni mjesto izvjesnog Yorena, koji je nestao i kojeg se smatralo mrtvim. Njegov će zadatak biti da putuje po Sedam Kraljevina, pjeva o junaštvu Noćne straže i s vremena se na vrijeme vraća na Zid s novacima.

Putovanje će biti dugo i naporno, to nitko nije mogao zaniijekati, ali za ostale će barem imati sretan kraj. To je tješilo Sama, *idem zbog njih*, rekao je samom sebi, *zbog Noćne straže, i radi sretnog kraja*. Međutim, što je dulje gledao u more, to se hladnije i dublje ono činilo.

Ali *ne gledati* u vodu je još gore, shvatio je Sam u tijesnoj kabini ispod krmenog nadgrađa koju su putnici dijelili. Nastojao je svrnuti misli s kruljenja u želucu razgovorom s Gilly dok je dojila svog sina. “Ovaj će nas brod dovesti sve do Braavosa”, rekao je. “Pronaći ćemo drugu lađu koja će nas odvesti do Starigrada. Pročitao sam knjigu o Braavosu kad sam bio malen. Cijeli je grad izgrađen u laguni od stotinu malih otočića, a imaju i titana, kamenog čovjeka stotine stopa visokog. Imaju brodić mjesto konja, a njihovi mimičari izvode napisane pripovijesti umjesto da samo izmišljaju uobičajene glupe farse. I hrana je vrlo dobra, posebice morska. Imaju svakojake vrste rakova, jegulja i kamenica, svježih iz njihove lagune. Trebali bismo imati nekoliko slobodnih dana između plovidaba. Ako tako bude, možemo otići pogledati neku mimičarsku predstavu, i kušati kamenice.”

Mislio je da će je to uzbuditi. Nije se mogao više prevariti. Gilly je zirnula u njega praznim, mutnim očima kroz nekoliko pramičaka neoprane kose. “Ako želite, moj gosp’aru.”

“Što *ti* želiš?” upitao ju je Sam.

“Ništa.” Okrenula mu je leđa i premjestila sina s jedne dojke na drugu.

Valjanje broda uzburkali su jaja, slaninu i pohani kruh koje je Sam pojeo prije polaska. Odjednom više nije mogao podnijeti kabinu ni trenutak dulje. Podigao se na noge i uspentrao ljestvama da preda svoj doručak moru. Mučnina je spopala Sama takvom žestinom da nije zastao da provjeri odakle vjetar puše, pa je povratio s pogrešne ograde i na koncu sve poprskao po sebi. Svejedno, poslije se mnogo bolje... iako ne zadugo.

Brod je bio *Crni kos*, najveća galija Straže. *Olujna vrana* i *Čaporak* su brži, rekao je Cotter Pyke meštru Aemonu u Istočnoj Stražarnici pokraj mora, ali to su ratne lađe, uske, brze ptice grabljivice na kojima veslači sjede na otvorenim palubama. *Crni kos* bio je bolji izbor za grube vode uskog mora iza Skagosa. “Ima oluja”, upozorio ih je Pyke. “Zimske oluje su gore, ali jesenje su češće.”

Prvih deset dana bilo je prilično mirno, dok je *Crni kos* gmizao Zaljevom tuljana, držeći obalu uvijek na vidiku. Bilo je hladno kad bi zapuhao vjetar, ali bilo je nečeg krepkog u slanome mirisu zraka. Sam jedva da je mogao jesti, a kad bi nešto uspio progutati to mu ne bi dugo ostalo u želucu, ali izuzev toga nije mu bilo pretjerano loše. Nastojao je poticati Gillynu hrabrost i oraspoločiti je koliko može, ali to se pokazalo teškim. Odbijala je izaći na palubu, bez obzira što bi rekao, i činilo se da joj je draže sklopčati se u tami sa svojim sinom. Djetešcu se brod nije sviđao ništa više nego njegovoj majci, činilo se. Kad nije drečalo, povraćalo je

majčino mlijeko. Imalo je proljev i grčeve u želucu, prljajući krzna u koja ga je Gilly umatala da ga utopli i ispunjavajući zrak smeđim smradom. Ma koliko da je lojanica Sam upalio, smrad dječjeg izmeta se zadržao.

Bilo je ugodnije vani na zraku, pogotovo kad bi Dareon pjevao. Pjevač je bio poznat veslačima *Crnog kosa*, i svirao bi im dok su veslali. Znao je sve njihove omiljene pjesme: one žalosne poput “I visje tad Crni Robin”, “Sireninu tužaljku” i “Jesen mojih dana”, budnice poput “Željeznih kopanja” i “Sedam mačeva za sedam sinova”, te “Meggett bješe vesela, baš djeva vesela”. Kad bi zapjevao “Medvjeda i djevu bajnu”, svi bi se veslači pridružili, a *Crni kos* kao da je letio preko vode. Dareon nije bio baš neki mačevalac, znao je Sam iz dana kad su zajedno vježbali pod Alliserom Thorneom, ali imao je divan glas. “Medom preleven grom”, jednom ga je nazvao meštar Aemon. Svirao je i drvenu harfu i gusle, te čak pisao vlastite pjesme... iako ih Sam nije smatrao vrlo dobrima. Ipak, bilo je dobro sjesti i slušati, premda je škrinja bila tako tvrda i iverasta da je Sam bio gotovo zahvalan na svojoj mesnatoj stražnjici. *Debeli ljudi nose sa sobom jastuke kamo god idu*, pomislio je.

I meštar je Aemon radije provodio dane na palubi, sklopčan ispod hrpe krzna i zagledan preko pučine. “U što gleda?” upitao je Dareon jednog dana. “Njemu je ovdje gore mračno kao dolje u kabini.”

Starac ga je čuo. Iako su se Aemonove oči zamutile i potamnjele, s njegovim je ušima sve bilo u redu. “Nisam se rodio slijep”, podsjetio ih je. “Kad sam zadnji put prošao ovuda, vidio sam svaki kamen, drvo i bijelu krestu vala, i promatrao sive galebove dok su letjeli za našim tragom. Imao sam trideset pet godina i bio meštar lanca već šesnaest. Egg je želio da mu pomognem vladati, ali ja sam znao da mi je mjesto ovdje. Poslao me na sjever u *Zlatnom zmaju*, i

ustrajao na tome da me njegov prijatelj Ser Duncan otprati do Istočne Stražarnice. Nijedan novak nije stigao na Zid s toliko pompe otkad je Nymeria poslala Straži šest kraljeva u zlatnim lancima. Egg je ispraznio i tamnice kako ne bih morao izreći zavjete sam. Moju počasnu stražu, tako ih je nazvao. Jedan je bio glavom i bradom Brynden Rivers. Kasnije su ga izabrali za vrhovnog zapovjednika.”

“Krvavi Gavran?” rekao je Dareon. “Znam pjesmu o njemu. ‘Tisuću očiju, i jedno’, tako se zove. Ali mislio sam da je on živio prije stotinu godina.”

“Kao i svi mi. Nekoć sam bio mlad poput tebe.” To ga je naizgled rastužilo. Zakašljao se i sklopio oči, te usnuo, zibajući se u svojim krznima kad god bi val zaljuljao brod.

Ispod sivog neba jedrili su na istok i jug te opet na istok, dok se Zaljev tuljana širio oko njih. Kapetan, sijedi brat s trbuhom poput bačvice piva, nosio je crninu tako umrljanu i izblijedjelu da ga je posada zvala Stari Solkrpa. Rijetko bi izustio i riječ. Njegov prvi časnik je to nadoknađivao, šibajući slani zrak psovkama kad god bi vjetar zamro ili veslači vidnije posustali. Jeli su zobenu kašu ujutro, kašu od graška poslijepodne, te usoljeni govedinu, usoljeni bakalar i usoljeni ovčeginu noću, i zalijevali ih pivom. Dareon je pjevao, Sam je povraćao, Gilly je plakala i dojila svoju bebu, meštar Aemon je spavao i drhtao, a vjetrovi su bivali sve hladniji i bjesniji sa svakim novim danom.

Unatoč tome, bilo je to bolje putovanje od posljednjeg na koje se Sam otisnuo. Nije mu bilo više od deset ljeta kad je otplovio na *Kraljici Sjenice*, galeasu kneza Redwynea. Pet puta veća od *Crnog kosa* i veličanstvena izgleda, imala je tri velebna jedra boje burgundea i redove vesala koji su se ljeskali zlatno i bijelo na sunčevom svjetlu. Način na koji su se uzdizali i padali dok je brod ostavljao Starigrad nagnao je

Sama da zadrži dah... ali to je bila posljednja dobra uspomena koju je imao na Redwyneove tjesnace. I tada je dobio morsku bolest, na gnušanje svog oca kneza.

A kad su stigli u Sjenicu, stvari su od loših postale još gore. Blizanci kneza Redwynea prezreli su Sama na prvi pogled. Svakog jutra pronalazili bi neki novi način da ga osramote u dvorištu za vježbu. Trećeg dana Horas Redwyne natjerao ga je da skviči poput svinje kad je molio za milost. Petoga je njegov brat Hobber odjenuo kuhinjsku pomoćnicu u svoj oklop i pustio je da tuče Sama drvenim mačem sve dok ovaj nije zaplakao. Kad se razotkrila, svi su štitonoše, paževi i konjušari urlicali od smijeha.

“Dječaku treba malo dozrijevanja, to je sve”, rekao je njegov otac knezu Redwyneu te noći, ali Redwyneova luda zazveckao je svojom zvečkom i odgovorio: “Da, a onda ga treba poslužiti s prstohvatom papra, reznjem češnjaka i jabukom u ustima.” Tada je knez Randyll zabranio Samu da jede jabuke dokle god budu boravili pod krovom Paxtera Redwynea. Dobio je morsku bolest i na povratku kući, ali toliko mu je laknulo što odlazi da je gotovo pozdravio okus bljuvotine u dnu grla. Tek kad su se vratili na Rogati Brijeg, njegova je majka rekla Samu kako njegov otac zapravo nije želio da se on vrati s njim. “Horas je trebao poći s nama umjesto tebe, dok bi ti ostao na Sjenici kao paž i peharnik kneza Paxtera. Da si mu se svidio, zaručio bi te sa svojom kćeri.” Sam se još mogao sjetiti mekog dodira majčine ruke dok mu je otirala suze s lica komadićem čipke, navlaženim njezinom pljuvačkom. “Moj siroti Sam”, promrmljala je. “Moj siroti, siroti Sam.”

Bit će dobro opet je vidjeti, pomislio je dok je stiskao ogradu Crnog kosa i gledao kako se valovi razbijaju o stjenovitu obalu. Kad me vidi u crnini, možda se čak i počne ponositi. “Sad sam muškarac, majko,” mogao bih joj reći,

“*upravitelj, i muž Noćne straže. Moja me braća ponekad zovu Sam Pokositelj.*” Vidio bi i svog brata Dickona, i svoje sestre. “*Vidite,*” mogao bih im reći, “*vidite, ipak sam za nešto bio od koristi.*”

Međutim, ode li na Rogati Brijeg, njegov bi otac mogao biti tamo.

Ta pomisao opet mu uzmuti želudac. Sam se nagne preko ograde i povrati, ali ne u vjetar. Ovaj put je otišao do prave ograde. Postajao je dobar u bljuvanju.

Ili je barem tako mislio, sve dok *Crni kos* nije ostavio kopno iza sebe i udario na istok preko zaljeva prema obalama Skagosa.

Otok je ležao na ušću Zaljeva tuljana, masivan i gorovit, pust i odbojan predio napučen divljacima. Sam je iz knjiga saznao da žive u pećinama i turobnim gorskim utvrdama, i jašu na golemim čupavim jednorozima u rat. *Skagos* znači “kamen” na starom jeziku. Skagosijci sebe nazivaju kamenima, ali njihova braća sjevernjaci zovu ih Skaggi i ne vole ih. Prije samo stotinu godina Skagos je digao pobunu. Njihov ustanak gušio se godinama i odnio život kneza Oštrozimlja i stotine njegovih zakletih mačeva. Neke pjesme kazuju da su Skaggi ljudožderi; navodno njihovi ratnici jedu srca i jetre ljudi koje ubiju. U davnini, Skagosijci su otplovili do obližnjeg otoka Skanea, oteli njegove žene, poklali njegove muševce i pojeli ih na pješčanoj plaži u gozbi koja je trajala četrnaest dana. Skane je ostao nenaseljen do današnjeg dana.

I Dareon je znao te pjesme. Kad su se sumorni sivi vrhunci Skagosa uzdigli iz mora, pridružio se Samu na pramcu *Crnog kosa*, i primijetio: “Budu li bogovi dobri, možda opazimo jednoroga.”

“Ako je kapetan dobar, nećemo prići tako blizu. Struje su varljive oko Skagosa, a ondje ima hridi koje mogu probiti

brodski trup poput jajeta. Ali da to nisi spomenuo Gilly. Dovoljno je prestrašena.”

“Ona i to njezino kreštavo derište. Ne znam tko je od njih dvoje bučniji. Prestaje plakati jedino kad mu ona tutne bradavicu u usta, a onda *ona* počne ridati.”

I Sam je to opazio. “Možda je djetesce ranjava”, reče nemoćno. “Ako mu zubi rastu...”

Dareon trzne po lutnji jednim prstom, proizvevši podrugljiv ton. “Čuo sam da su divljaci hrabriji.”

“Ona *jest* hrabra”, ustraje Sam, iako je i sam morao priznati da nikad nije vidio Gilly u tako jadnom stanju. Iako je češće skrivala nego otkrivala lice i držala kabinu u tami, razabro je da su joj oči uvijek crvene, a obrazi mokri od suza. Međutim, kad ju je upitao što ne valja, samo je odmahнула glavom, ostavljajući ga da sam traži odgovore. “More je plaši, to je sve”, rekao je Dareonu. “Prije dolaska na Zid, poznavala je samo Crasterovu tvrđu i okolne šume. Ne znam je li prešla više od pola lige od mjesta gdje se rodila. Poznaje potoke i rijeke, ali nikad nije vidjela jezero dok nismo naišli na jedno, a more... more je zastrašujuća stvar.”

“Nijednom nismo bili daleko od kopna.”

“Bit ćemo.” Ni Sam nije uživao u tom dijelu.

“Malo vode sigurno ne plaši Pokositelja.”

“Ne,” slagao je Sam, “ne mene. Ali Gilly... da im odsviraš koju uspavanku, možda bi to pomoglo uspavati dijete.”

Dareonova se usta iskrive od gađenja. “Jedino ako mu zabije čep u guzicu. Ne mogu podnijeti onaj smrad.”

Sutradan su počele kiše, a more je postalo grublje.

“Bolje je da pođemo dolje, gdje je suho”, predložio je Sam Aemonu, ali se stari meštar samo osmjehnuo i rekao:

“Ugodno mi je osjećati kišu na licu, Sam. Podsjeća na suze.

Pusti me da ostanem još malo, molim te. Dugo je vremena prošlo otkad sam zadnji put plakao.”

Ako je meštar Aemon kanio ostati na palubi, onako star i krhak, Sam nije imao druge nego učiniti isto. Ostao je pokraj starca gotovo sat vremena, skutren pod svojim plaštem dok ga je meka, jednolična kiša natapala do kože. Činilo se da je Aemon jedva osjeća. Uzdahnuo je i sklopio oči, a Sam mu se primaknuo bliže, da ga zakloni od najgorih udara vjetra. *Uskoro će me zamoliti da mu pomognem do kabine*, rekao je u sebi. *Sigurno*. Ali on to nije učinio, a naposljetku su gromovi stali tutnjiti u daljini, tamo prema istoku. “*Moramo u potpalublje*”, reče Sam drhteći. Meštar Aemon mu ne odgovori. Tek tada Sam shvati da je starac usnuo. “Meštre”, reče, tresući ga nježno za rame. “Meštre Aemone, probudite se.”

Aemonove se slijepe bijele oči otvore. “Egg?” reče dok mu je kiša klizila niz obraze. “Egg, sanjao sam da sam star.”

Sam nije znao što bi. Kleknuo je i podigao starca u naručje te ga odnio u potpalublje. Nitko ga nikad nije nazvao snažnim, a kiša je natopila crninu meštra Aemona i učinila ga dvostruko težim, ali unatoč tome nije težio više od djeteta.

Kad se ugurao u kabinu s Aemonom na rukama, otkrio je da je Gilly pustila da sve svijeće utrnu. Djetešce je spavalo, a ona se sklupčala u kutu i tiho jecala u skute velikog crnog plašta koji joj je dao Sam. “Pomozi mi”, reče joj žurno. “Pomozi mi da ga osušim i utoplím.”

Smjesta je ustala, te su zajedno izvukli starog meštra iz mokre odjeće i zakopali ga pod hrpu krzna. Međutim, koža mu je bila vlažna i hladna, ljepljiva na dodir. “Ti se uvuci s njim”, reče Sam Gilly. “Obujmi ga. Utopli ga svojim tijelom. Moramo ga ugrijati.” Ona to i učini, ne izustivši ni slova, cijelo vrijeme i dalje šmrcajući. “Gdje je Dareon?” upita Sam. “Svima bi nam bilo toplije da smo skupa. I on bi trebao

biti ovdje.” Zaputio se gore da pronade pjevača kad se paluba uzdigla pod njim, a onda propala pod njegovim nogama. Gilly jaukne, Sam jako tresne o pod i izgubi vlast nad nogama, a djetesce se probudi s vriskom.

Iduće valjanje broda naišlo je dok se borio da se osovi na noge. Bacilo ga je u Gillyno naručje, a divljakinja se privila uza njega tako čvrsto da je Sam jedva mogao disati. “Ne boj se toliko”, reče joj. “Ovo je samo jedna pustolovina. Jednog dana pripovijedat ćeš sinu o ovome.” To ju je samo nagnalo da zarije nokte u njegovu ruku. Zadrhtala je, a cijelo joj se tijelo treslo od siline jecaja. *Što god kažem samo još više pogorša stvar.* Čvrsto ju je zagrlio, nelagodno svjestan njezinih grudi pritisnutih uza njega. Koliko god da je bio preplašen, to je nekako dostajalo da ga ukruti. *Osjetit će,* pomisli postićeno, ali ako i jest, nije to ničim pokazala, već se samo još čvršće privila uz njega.

Dani su se nakon toga stopili jedan s drugim. Nisu uopće vidali sunce. Dani su bili sivi, a noći crne, osim kad bi munja osvijetlila nebo iznad vrhunaca Skagosa. Svi su bili izgladnjeli, ali nitko nije mogao jesti. Kapetan je naćeo baćvu vatrenog vina da ojaća veslaće. Sam je kušao pehar i uzdahnuo kad su mu vruće zmije ugmizale niz grlo i kroz grudi. Dareonu se također svidjelo piće, te je otad rijetko bio trijezan.

Jedra su se podizala, jedra su se spuštala, jedno se otrgnulo od jarbola i odletjelo poput goleme sive ptice. Dok je *Crni kos* skretao oko južne obale Skagosa, opazili su olupinu galije na hridima. Neki ćlanovi njezine posade doplutali su na obalu, a gaćci i rakovi okupili su se da im iskažu poćast. “Prokleta preblizu”, progundao je Stari Solkrpa kad je to vidio. “Jedan dobar zapuh i razbit ćemo se pokraj njih.” Isćrpljeni koliko su bili, njegovi veslaći opet su uprli u vesla, a brod je zarezao na jug prema uskom moru,

sve dok se Skagos nije pretvorio u tek nekoliko tamnih obrisa na nebu koji su mogli biti olujni oblaci, ili vršci visokih crnih planina, ili oboje. Nakon toga, imali su osam dana i sedam noći vedre, mirne plovidbe.

Tada su nastupile nove oluje, gore nego prije.

Jesu li to bile tri oluje, ili samo jedna, isprekidana zatišjima? Sam nikad nije saznao, iako je očajnički nastojao. “*Zar je to važno?*” vrisnuo je jednom Dareon na njega kad su se svi skutрили u kabini. *Nije*, htio mu je reći Sam, *ali dokle god budem razmišljao o tome, neću misliti ni na utapanje, ni na morsku bolest, ni na drhtanje meštra Aemona*. “Nije”, uspio je propištati, ali gromovi su zaglušili ostatak, a paluba se propela i oborila ga na bok. Gilly je jecala. Djetešce je vrištalo. A gore na vrhu čuo je Starog Solkrpu kako urla na svoju posadu, tog odrpanog kapetana koji nikad nije govorio.

Mrzim more, pomislio je Sam. *Mrzim more, mrzim more, mrzim more*. Idući bljesak munje bio je tako sjajan da je osvijetlio kabinu kroz pukotine u gornjim daskama. *Ovo je dobar čvrst brod, dobar čvrst brod, dobar brod*, rekao je u sebi. *Neće potonuti. Ne bojim se*.

Za vrijeme jednog zatišja između oluja, dok se Sam bijelim šakama privijao za ogradu očajnički želeći povratiti, čuo je kako netko od posade mrmlja da se takve stvari događaju kad se dovede žena na brod, i još k tome divljakinja. “Jebala se s vlastitim ocem”, čuo je Sam jednog čovjeka da govori, dok se vjetar ponovno podizao. “To je gore od kurvanja. Gore od *ičega*. Svi ćemo se utopiti ako se ne otarasimo i nje i one opaćine koju je okotila.”

Sam se nije usuđivao suočiti s njima. Bili su to stariji ljudi, tvrdi i žilavi, ruku i ramena očvrstnutih od godina provedenih za veslima. Ali pobrinuo se da mu nož bude oštar, a kad god bi Gilly napustila kabinu da se pomokri, išao je s njom.

Čak ni Dareon nije imao lijepih riječi za divljakinju. Jednom je, na Samov nagovor, pjevač zasvirao uspavanku da umiri dijete, ali usred prve kitice Gilly je počela neutješno ridati. “Sedam mi krvavih paklova,” prasnuo je Dareon, “zar ne možeš prestati plakati dovoljno dugo da saslušas pjesmu?”

“Samo sviraj,” kumio je Sam, “samo joj zapjevaj pjesmu.”

“Ne treba njoj pjesma”, reče Dareon. “Trebaju joj dobre batine, ili možda dobro jebanje. Makni mi se s puta, Pokositelju.” Odgurnuo je Sama u stranu i izašao iz kabine da pronade kakvu utjehu u peharu vatrenog vina i grubom bratstvu vesala.

Sam je dotad već bio na rubu pameti. Gotovo da se navikao na smrad, ali između oluja i Gillyna jecanja nije spavao dani. “Zar ne postoji nešto što biste joj mogli dati?” upitao je vrlo tiho meštra Aemona kad je opazio da je starac budan. “Nekakva travka ili napitak, da se ne boji toliko?”

“Nije strah to što čuješ”, reče mu starac. “To je zvuk tuge, a za to nema napitka. Neka isplače svoje suze, Sam. Ne možeš zaustaviti bujicu.”

Sam nije shvatio. “Ona ide na sigurno mjesto. *Toplo* mjesto. Zašto bi tugovala?”

“Sam,” šapne starac, “imaš dva zdrava oka, a ipak ne vidiš. Ona je majka koja tuguje za svojim djetetom.”

“Ima morsku bolest, to je sve. Svi imamo morsku bolest. Kad jednom pristanemo u Braavosu...”

“... djetesce će i dalje biti Dallin sin, a ne plod njezine krvi.”

Samu je trebao trenutak da shvati što Aemon govori. “To nije moguće... ona ne bi... naravno da je on njezin. Gilly nikad ne bi napustila Zid bez svog *sina*. Ona ga voli.”

“Dojila ih je obojicu i voljela obojicu,” reče Aemon, “ali ne jednako. Nijedna majka ne voli svu svoju djecu jednako, čak ni Majka na Nebesima. Gilly nije napustila svoje dijete svojevolumno, u to sam siguran. Čime joj je vrhovni zapovjednik zaprijetio, što joj je obećao, mogu samo pretpostaviti... ali prijetnji i obećanja sigurno je bilo.”

“Ne. Ne, to je pogrešno. Jon nikad ne bi...”

“Jon nikad ne bi. Knez Snow je to učinio. Ponekad nema sretnog izbora, Sam, samo onog manje bolnog od ostalih.”

Nema sretnog izbora. Sam pomisli na sve muke koje su on i Gilly propatili, na Crasterovu tvrđu i smrt Starog Medvjeda, na snijeg, led i studene vjetrove, na dane i dane hodanja, na utvare kod Bijelodrva, na Hladnorukog i drvo gavranova, na Zid, Zid, Zid i Crne dveri ispod zemlje. Zbog čega sve to? *Nema sretnog izbora ni sretnog svršetka.*

Želio je vrištati. Želio je urlikati, jecati, tresti se, sklupčati se u malu lopticu i cviliti. *Zamijenio je djecu, shvatio je. Zamijenio je djecu da zaštiti malog princa, da ga udalji od vatri gospe Melisandre, udalji od njezina crvenog boga. Ako ona spali Gillyna dječaka, tko će za to mariti? Nitko osim Gilly. On je bio samo Crasterovo štene, opačina rođena iz incesta, a ne sin Kralja s one strane Zida. Ne vrijedi kao talac, ne vrijedi kao žrtva, ne vrijedi ni za što, nema čak ni ime.*

Bez riječi, Sam otetura na palubu da povraća, ali u želucu nije imao ništa što bi izbacio. Noć se spustila na njih, čudna, tiha noć kakvu nisu doživjeli već danima. More je bilo crno kao staklo. Za veslima, veslači su se odmarali. Pokoji je spavao na klupi. Vjetar je naduo jedra, a na sjeveru je Sam čak zapazio roj zvijezda i crvenog lutalicu kojega slobodnjaci zovu Lopov. *Ono bi trebala biti moja zvijezda,* nesretno pomisli Sam. *Pomogao sam Jona učiniti vrhovnim*

zapovjednikom, i doveo mu Gilly i djetesce. Nema sretnih svršetaka.

“Pokositelju.” Dareon se pojavi pokraj njega, nesvjestan Samove boli. “Lijepa noć, napokon. Pogledaj, izlaze zvijezde. Mogli bismo čak vidjeti i komadić mjeseca. Možda je najgore prošlo.”

“Ne.” Sam otare nos, i pokaže na jug debelim prstom, prema sve gušćoj tmini. “Tamo”, reče. Jedva je prozborio kadli munja bljesne, iznenadna, nijema i zasljepljujuće sjajna. Daleki oblaci zasvijetle na pola otkucaja srca, planine naslagane na planine, purpurne, crvene i žute, više od svijeta. “Najgore nije prošlo. Najgore tek počinje, a nema sretnih svršetaka.”

“Bogovi, smilujte se”, reče Dareon smijući se. “Pokositelju, kakva si *ti* kukavica.”

Jaime

Knez Tywin Lannister ušao je u grad na pastuhu, u ulaštenom i blistavom ocakljenom grimiznom oklopu, blistavom od dragulja i zlatnih ukrasa. Napustio ga je u visokim kolima ovijenim crvenim barjacima, sa šest nijemih sestara na konjima u pratnji njegovih kostiju.

Pogrebna povorka izašla je iz Kraljeva Grudobrana kroz Dveri bogova, šire i veličanstvenije od Lavljih dveri. Izbor se Jaimeju činio pogrešnim. Njegov je otac bio lav, to nitko nije mogao zanijekati, ali čak ni knez Tywin nikad nije tvrdio da je bog.

Počasna straža od pedeset vitezova okruživala je kola kneza Tywina, a grimizni su im plamenci lepršali s kopaljca. Knezovi zapada slijedili su odmah iza njih. Vjetrovi su šibali zastavama, zbog čega su im grbovi plesali i treperili. Dok je jahao pokraj kolone, Jaime je mimoišao veprove, jazavce i kornjaše, zelenu strijelu i crvenog vola, prekrížene helebarde, prekrížena koplja, divlju mačku, jagodu, viseći rukav, četiri naizmjenično obojana sunca.

Knez Brax nosio je blijedosivi prsluk ispresijecan srebrnim trakama, s jednorogom od ametista prikopčanim iznad srca. Knez Jast bio je oklopljen u crni čelik, s trima zlatnim lavljim glavama umetnutim u prsni štitnik. Glasine o njegovoj smrti nisu bile daleko od istine, sudeći po njegovu izgledu; od rana i zatočeništva ostao je tek sjena čovjeka koji je bio. Knez Banefort bolje je prebrodio bitku, i djelovao spreman da se smjesta vrati u rat. Plumm je nosio purpur, Prester hermelin, Moreland crvenkastu i smeđu boju, ali svaki je ogrnuo plašt od grimizne svile, u čast čovjeka kojeg

su pratili kući.

Iza knezova išlo je stotina strijelaca i tri stotine oružnika, a i njima je grimiz lepršao s ramena. U svom bijelom plaštu i bijelom jastožastom oklopu Jaime se osjećao neumjesno u toj crvenoj rijeci.

Ni stric mu nije pomogao da se bolje osjeća. “Vrhovni zapovjedniče”, reče Ser Kevan kad je Jaime dojahao do njega na čelu kolone. “Ima li Njezina Milost neku posljednju zapovijed za mene?”

“Nisam ovdje zbog Cersei.” Bubanj stane udarati iza njih, polako, odmjereno, pogrebno. *Mrtav*, činilo se da govori, *mrtav, mrtav*. “Došao sam se oprostiti. On je bio moj otac.”

“I njezin.”

“Ja nisam Cersei. Imam bradu, a ona ima grudi. Ako ste i dalje zbunjeni, striče, prebrojite nam šake. Cersei ima dvije.”

“Oboje imate sklonost poruzi”, reče njegov stric.

“Poštedite me svojih šala, ser. Nemam teka za njih.”

“Kako hoćete.” *Ovo ne ide onako dobro kao što sam se nadao.* “Cersei vas je željela ispratiti, ali ima mnogo prijekih dužnosti.”

Ser Kevan frkne. “Kao i svi mi. Kako vaš kralj?”
Tonom je pitanje učinio prijekornim.

“Prilično dobro”, obrambeno će Jaime. “Balon Swann je s njim tijekom jutra. Dobar i častan vitez.”

“Nekoć se to podrazumijevalo pri spomenu onih koji nose bijeli plašt.”

Nitko ne može birati braću, pomisli Jaime. Dajte mi mogućnost da izaberem svoje ljude, i Kraljevska će garda opet postati uzvišena. Izrekne li to neuvijeno, međutim, zvučat će slabašno; kao isprazno hvalisanje čovjeka kojega kraljevstvo zove Kraljosjek. *Čovjeka s govnama umjesto*

časti. Jaime odlučio prijeći preko toga. Nije se došao prepirati sa stricem. “Ser,” reče on, “morate se izmiriti s Cersei.”

“Zar smo u ratu? Nitko me nije obavijestio.”

Jaime se ne obazre na to. “Razdor između Lannistera i Lannistera može samo pomoći neprijateljima naše kuće.”

“Ako je došlo do razdora, to nije moje djelo. Cersei želi vladati. U redu. Kraljevstvo je njezino. Samo tražim da me se ostavi na miru. Moje mjesto je u Darryju s mojim sinom. Zamak se mora obnoviti, zemlja zasaditi i zaštititi.” Oglasio se lavežom gorkog smijeha. “A vaša sestra mi je ostavila malo toga čime bih ispunio svoje vrijeme. Bolje je da oženim Lancela. Njegova nevjesta postaje nestrpljiva dok čeka da stignemo u Darry.”

Njegova udovica iz Blizanaca. Njegov bratić Lancel jahao je deset lakata iza njih. Sa svojim upalim očima i suhom bijelom kosom izgledao je starije od kneza Jasta. Jaime je osjećao kako ga fantomski prsti svrbe od pogleda na njega... *jebala se s Lancelom i Osmundom Kotlocrnim, a vjerojatno i s Malim Lunom, koliko ja znam...* Pokušao je razgovarati s Lancelom više puta nego što je mogao izbrojiti, ali nikad ga nije zatjecao samog. Ako s njime nije bio njegov otac, bio je neki septon. *Možda je Kevanov sin, ali u žilama mu teče mlijeko. Tyrion mi je lagao. Njegove su riječi bile namijenjene da povrijede.*

Jaime izbaci bratića iz misli i ponovno se obrati stricu. “Hoćete li ostati u Darryju nakon vjenčanja?”

“Neko vrijeme, možda. Sandor Clegane pljačka po Trozupcu, čini se. Vaša sestra želi njegovu glavu. Moguće je da se pridružio Dondarrionu.”

Jaime je čuo za Soljenice. Dosad je za to čulo pola kraljevstva. Pljačka je bila iznimno zvjeraka. Žene su bile silovane i osakaćene, djeca poklana u naručju majki, a pola mjesta je spaljeno. “Randyll Tarly se nalazi u Djevičinu

Jezercu. Neka se on pozabavi odmetnicima. Radije bih da odete u Rijekotok.”

“Ondje zapovijeda Ser Daven. Guverner Zapada. On me ne treba. Lancel me treba.”

“Kako velite, striče.” Jaimeu je u glavi tuklo u istom ritmu kao bubanj. *Mrtav, mrtav, mrtav.* “Bilo bi vam pametnije da zadržite svoje vitezove u blizini.”

Njegov mu stric pokloni hladan pogled. “Je li to prijetnja, ser?”

Prijetnja? Ta ga sugestija iznenadi. “Opomena. Samo sam mislio... Sandor je opasan.”

“Vješao sam odmetnike i vitezove otimače dok ste vi još srali u pelene. Ne namjeravam otići i suočiti se s Cleganeom i Dondarrionom osobno, ako se toga bojite, ser. Nije svaki Lannister lud za slavom.”

Ta, striče, vjerujem da govorite o meni. “Addam Marbrand bi se mogao obračunati s ovim odmetnicima jednako dobro kao vi. Mogli bi i Brax, Baneford, Plumm, bilo tko drugi. Ali nitko od njih ne bi bio dobar Kraljev namjesnik.”

“Vaša sestra zna moje uvjete. Oni se nisu promijenili. Recite joj to pri idućem posjetu njezinoj ložnici.” Ser Kevan podbode svog trkača i odgalopira naprijed, otresito okončavši razgovor.

Jaime ga pusti, dok mu se odrezana ruka od mača trzala. Nadao se ponad svake nade da je Cersei nekako pogrešno shvatila, ali očito je bio u krivu. *On zna za nas dvoje. Za Tommena i Myrcellu. A Cersei zna da on zna.* Ser Kevan je Lannister od Bacačeve Hridi. Nije mogao vjerovati da bi mu ona ikad naudila, ali... *Pogriješio sam i za Tyriona, zašto ne bih za Cersei?* Kad sinovi ubijaju očeve, što može spriječiti nećakinju da dade ubiti svojeg strica? *Nezgodnog strica, koji previše zna.* Iako se Cersei možda nada da će Pas

obaviti posao umjesto nje. Sasiječe li Sandor Clegane Ser Kevana, ona neće morati okrvaviti ruke. *A on će to i učiniti, ako se ikad susretnu.* Kevan Lannister je nekoć bio neustrašiv čovjek s mačem, ali više nije mlad, a Pas...

Kolona ga je sustigla. Kad je bratić projahao pokraj njega, okružen svojom dvojicom septona, Jaime mu se javi. "Lancele. Bratiću. Želim ti čestitati na vjenčanju. Samo žalim što me dužnosti sprečavaju da prisustvujem."

"Njegovu se Milost mora štititi."

"Tako će i biti. Ipak, mrzim što ću propustiti tvoje lijeganje. To je tebi prvi brak, a njoj drugi, koliko shvaćam. Siguran sam da će ti gospa sa zadovoljstvom pokazati što kamo ide."

Neprirođena primjedba izazove smijeh nekolicine obližnjih knezova i negodujući pogled Lancelovih septona. Njegov se rođak nelagodno promeškolji na sedlu. "Znam dovoljno da obavim supružničku dužnost, ser."

"To je baš ono što nevjesta želi u prvoj bračnoj noći", reče Jaime. "Muža koji umije obaviti svoju *dužnost.*"

Rumenilo se prišulja na Lancelove obraze. "Molit ću za tebe, rođače. I za Njezinu Milost, kraljicu. Neka je Starica sprovede k mudrosti, a Ratnik obrani."

"Što će Cersei Ratnik? Ima mene." Jaime okrene konja, a bijeli mu plašt zaleprša na vjetru. *Vražičak je lagao. Cersei bi radije imala Robertovo truplo među nogama nego pobožnu budalu poput Lancela. Tyrione, zločesto kopile, trebao si lagati o nečem izglednijem.* Odgalopirao je pokraj pogrebnih kola svojega kneza oca prema gradu u daljini.

Ulice Kraljeva Grudobrana djelovale su gotovo pusto dok se Jaime Lannister vraćao ka Crvenoj utvrdi svrh Aegonova Visokog brijega. Vojnici kojih su bile pune gradske kockarske jazbine i gostionice sada su većinom napustili grad. Garlan Srčani odveo je polovicu snaga

Tyrella natrag u Visovrt, a njegova kneginja majka i baka otišle su s njim. Druga polovica odmarširala je na jug s Maceom Tyrellom i Mathisom Rowanom da opkoli Krajoluju.

Što se tiče lannisterske vojske, dvije tisuće iskusnih veterana ostalo je utaboreno pred gradskim zidinama, čekajući dolazak flote Paxtera Redwynea da ih preveze preko Zaljeva Crnovode do Zmajeva Kamena. Knez Stannis je očito za sobom ostavio samo malu posadu kad je otplovio na sjever, te će dvije tisuće ljudi biti više nego dovoljno, prosudila je Cersei.

Ostatak zapadnjaka vratio se ženama i djeci, da obnove domove, zasade polja i požanju posljednju žetvu. Cersei je provela Tommena po njihovim logorima prije nego što su odmarširali, da mogu klicati malom kralju. Nikad nije izgledala ljepša nego tog dana, s osmijehom na usnama i jesenjim suncem blistavim u zlatnoj kosi. Što god se moglo reći za njegovu sestru, znala je natjerati ljude da je vole kad bi se dovoljno potrudila.

Dok je Jaime kaskao kroz dveri zamka, nabasao je na dva tuceta vitezova koji su jurišali na kvintanu u vanjskom zabranu. *Još nešto što više ne mogu raditi*, pomislio je. Koplje je bilo teže i glomaznije od mača, a mačevi su se pokazali dostatnom kušnjom. Pretpostavljao je da bi mogao pokušati držati koplje ljevicom, ali to bi značilo premještanje štita u desnu ruku. U nasrtaju, čovjeku je protivnik uvijek slijeva. Štit na desnici pokazao bi se beskorisnim otprilike koliko i bradavice na prsnom oklopu. *Ne, moji dani ogledanja u koplju su gotovi*, pomisli kad je sjahao... ali unatoč tome, zastao je da neko vrijeme promatra.

Ser Tallad Visoki pao je s konja kad se vreća pijeska zavrtjela i tresnula ga po glavi. Snažni Vepar je udario o štit takvom jačinom da je napukao. Kennos iz Kaycea dovršio je

uništenje. Novi su štit objesili za Ser Dermonta od Kišne šume. Lambert Turnberry samo ga je ovlaš okrznuo, ali Bezbradi Jon Bettley, Humfrey Swyft i Alyn Stacksphear odreda su izveli solidne pogotke, dok je Crveni Ronnet Connington sasvim prelomio koplje. Tada je Vitez Cvijeća uzjahao i postidio sve ostale.

Vještina s kopljem čini tri četvrtine jahaćeg umijeća, oduvijek je vjerovao Jaime. Ser Loras je jahao izvanredno, i baratao kopljem kao da se rodio s njim u ruci... što je nedvojbeno moglo biti odgovorno za kiseli izraz na licu njegove majke. *Smješta vršak točno tamo gdje ga želi smjestiti, i čini se da posjeduje ravnotežu mačke. Možda nije bio čist slučaj što me izbacio iz sedla.* Bila je šteta što više nikad neće imati prilike da se ponovno odmjeri s mladićem. Prepustio je neokrnjene ljude njihovoj zabavi.

Cersei je bila u svojoj dnevnoj odaji u Maegorovoj tvrđi, s Tommenom i tamnokosom myrskom ženom kneza Merryweathera. Njih se troje smijalo Velikom meštru Pycelleu. “Jesam li propustio neku dovitljivu šalu?” reče Jaime, ulazeći na vrata.

“O, gledajte,” zaprede kneginja Merryweather, “vaš hrabri brat se vratio, Vaša Milosti.”

“Veći dio njega.” Kraljica je dobro popila, shvati Jaime. Odnedavno, Cersei kao da je uvijek imala vrč vina pri ruci, ona koja je nekoć prezirala Roberta Baratheona zbog opijanja. To mu se nije sviđalo, ali ovih dana činilo se da mu se ne sviđa ništa što njegova sestra čini. “Veliki meštre,” reče ona, “podijelite vijest s Vrhovnim zapovjednikom, ako izvolite.”

Pycelle je izgledao očajnički nelagodno. “Stigla je ptica”, reče. “Iz Stokewortha. Kneginja Tanda šalje vijesti da je nejzina kći Lollys porodila snažna, zdrava sina ”

“Nećeš nikad pogoditi kako je nazvala malog kopilana,

brate.”

“Htjeli su ga nazvati Tywin, koliko se sjećam.”

“Da, ali ja sam im zabranila. Rekla sam Falyse da ne želim da se plemenito ime našeg oca nadjene sramotno začetom okotu kakva svinjara i maloumne krmače.”

“Kneginja Stokeworth ustrajno tvrdi da djetetovo ime nije njezino djelo”, umetne veliki meštar Pycelle. Znoj mu je posuo naborano čelo. “Lollysin muž ga je izabrao, piše ona. Taj čovjek Bronn, on... čini se da je on...”

“Tyrion”, okuša sreću Jaime. “Nazvao je dijete *Tyrion*.”

Starac drhtavo kimne, otirući čelo rukavom halje.

Jaime se morao nasmijati. “Eto ti ga na, slatka sestrice. Posvuda si tražila Tyriona, a on se cijelo vrijeme skrivao u Lollysinoj utrobi.”

“Duhovito. Ti i Bronn ste tako duhoviti. Kopilan ovog trena nedvojbeno siše jedno vime Priglube Lollys, dok ih taj plaćenik promatra, smijuljeći se svojoj maloj drskosti.”

“Možda dijete pomalo nalikuje na vašeg brata”, predloži kneginja Merryweather. “Možda se rodilo deformirano, ili bez nosa.” Grleno se nasmijala.

“Morat ćemo poslati dragom dječaku poklon”, objavi kraljica. “Zar ne, Tommene?”

“Možemo mu poslati mače.”

“Lavića”, reče kneginja Merry weather. *Da mu rastrga mali vrat*, davao je naslutiti njezin osmijeh.

“Imala sam drugačiju vrstu poklona na umu”, reče Cersei.

Novog očuha, najvjerojatnije. Jaime je prepoznao izraz u sestrinim očima. Već ga je i prije viđao, posljednji put u noći Tommenova vjenčanja, kad je spalila Namjesnikovu kulu. Zelena svjetlost divlje vatre okupala je lica promatrača, pa su od svega najviše sličili trulim truplima, čoporu zluradih

zloduha, ali neka su trupla bila ljepša od ostalih. Čak i pod kobnim sjajem, Cersei je bio užitak gledati. Stajala je s jednom rukom na grudima, razdvojenih usana, blistavih zelenih očiju. *Ona plače*, shvatio je Jaime, ali da li od tuge ili ushita nije mogao reći.

Taj ga je prizor ispunio nemirom, podsjetivši ga na Aerysa Targaryena i način na koji ga je palež uzbuđivao. Kralj nije imao tajni pred svojim kraljevskim gardistom. Odnos između Aerysa i njegove kraljice bio je zategnut u posljednjim godinama njegove vladavine. Spavali su odvojeno i nastojali što najbolje mogu izbjegavati jedno drugo tijekom budnih sati. Ali kad god bi Aerys predao čovjeka plamenu, kraljica Rhaella dobila bi noću posjetitelja. Onog dana kad je spalio svog Namjesnika od buzdovana i bodeža, Jaime i Jon Darry stajali su na straži pred njezinom ložnicom dok se kralj naslađivao. “Boli me”, čuli su Rhaellu kako viče kroz hrastova vrata. “*Boli me.*” Na neki čudan način, to je bilo gore od krikova kneza Chelsteda.

“Prisegnuli smo štititi i nju”, Jaime je napokon bio prisiljen primijetiti.

“Jesmo,” priznao je Darry, “ali ne od njega.”

Jaime je nakon toga Rhaellu vidio samo jednom, ujutro dana kad je otišla na Zmajev Kamen. Kraljica je bila zaogrnuta plaštem i zakukuljena dok se penjala u kraljevsku kuću na kotačima koja će je odnijeti s Aegonova Visokog brijega do broda koji ju je čekao, ali čuo je kako njezine služavke šapću kad je otišla. Govorile su da kraljica izgleda kao da ju je neka divlja zvijer izmrcvarila, izgrebala joj bedra i izgrizla dojke. *Okrunjena zvijer*, znao je Jaime.

Pri kraju, Ludi je Kralj postao tako bojažljiv da nije dopuštao nikakvo sjećivo u svojoj blizini, izuzev mačeva koje je nosila Kraljevska garda. Brada mu je bila raščupana i neoprana, kosa srebrno-zlatno gnijezdo protegnuto do struka,

nokti ispucale žute pandže devet palaca duge. Sjećiva su ga ipak mučila, ona kojima nije mogao pobjeći, sjećiva Željeznog prijestolja. Ruke i noge vječno su mu bile prekrivene krastama i napola zaraslim posjekotinama.

Neka bude kralj pougljenjenih kostiju i skuhanog mesa, sjeti se Jaime dok je proučavao sestrin osmijeh. *Neka bude kralj pepela*. “Vaša Milosti,” rekao je, “možemo li razgovarati u četiri oka?”

“Kako hoćeš. Tommene, krajnje je vrijeme za tvoju dnevnu poduku. Idi s velikim mešтром.”

“Da, majko. Učimo o Baeloru Blaženom.”

I kneginja se Merryweather oprostila, poljubivši kraljicu u oba obraza. “Da se vratim za večeru, Vaša Milosti?”

“Bit ću jako ljuta na tebe ako se ne vratiš.”

Jaime nije mogao a da ne opazi način na koji Myrkinja njiše kukovima u hodu. *Svaki je korak zavođenje*. Kad su se vrata za njom zatvorila, nakašlje se i reče: “Najprije Kotlocrni, onda Qyburn, a sad ona. Čudnu menažeriju uzdržavaš ovih dana, mila sestro.”

“Kneginja Taena mi postaje vrlo draga. Zabavlja me.”

“Ona je jedna od družica Margaery Tyrell”, podsjeti je Jaime. “Izvještava o tebi malu kraljicu.”

“Naravno da izvještava.” Cersei priđe stolu za posuđe da si ponovno napuni pehar. “Margaery se oduševila kad sam zatražila njezino dopuštenje da uzmem Taenu za družicu. Trebao si je čuti. *‘Bit će vam sestra, kao što je i meni. Naravno da je morate dobiti! Ja imam svoje rođake i ostale dvorske dame.*’ Naša mala kraljica ne želi da budem usamljena.”

“Ako znaš da je uhoda, zašto si je prihvatila?”

“Margaery nije ni upola tako pametna kako misli.

Nema pojma kakvu slatku guju ima u toj myrskoj drolji. Iskorištavam Taenu kako bi nahranila malu kraljicu onim što

želim da zna. Nešto od toga čak je i istina.” Cerseine su se oči krijesile od zloće. “A Taena mi povjerava sve što Djevica Margaery radi.”

“Zbilja? Koliko zapravo znaš o toj ženi?”

“Znam da je majka, s mladim sinom za kojeg želi da se visoko uzdigne u ovom svijetu. Učinit će sve što treba da to postigne. Sve su majke iste. Kneginja Merry weather je možda zmija, ali je daleko od glupače. Zna da mogu za nju učiniti više nego Margaery, pa je odlučila da mi bude korisna. Iznenadio bi se svim zanimljivostima koje mi je kazala.”

“Kakvim to zanimljivostima?”

Cersei sjedne pod prozor. “Jesi li znao da Kraljica Trnja drži škrinju novca u svojoj kući na kotačima? Staro zlato od prije Osvajanja. Ako se ijedan trgovac pokaže tako nerazumnim da odredi cijenu u zlatnicima, ona mu naplati rukama iz Visovrta, od kojih svaka teži polovicu jednog našeg zmaja. Koji bi se trgovac usudio potužiti da ga je prevarila kneginja majka Macea Tyrella?” Ona otpije vino, pa reče: “Jesi li uživao u svom malom jahanju?”

“Naš stric je zapazio tvoj izostanak.”

“Zapažanja našeg strica me ne zanimaju.”

“Trebala bi. Mogao bi ti biti od velike koristi. Ako ne u Rijekotoku ili Hridi, onda na sjeveru protiv kneza Stannisa. Otac se uvijek oslanjao na Kevana kad—”

“Roose Bolton je naš guverner Sjevera. On će se obračunati sa Stannisom.”

“Knez Bolton je u zamci ispod Prevlake, željezni su ga odsjekli od sjevera na Jarku Cailin.”

“Ne zadugo. Boltonov kopilan uskoro će odstraniti tu malu prepreku. Knez Bolton će dobiti dvije tisuće Freyeva da poveća svoju snagu, pod vodstvom sinova kneza Waldera, Hosteena i Aenysa. To bi trebalo biti više nego dostatno da

se obračuna sa Stannisom i nekoliko tisuća slomljenih ljudi.”

“Ser Kevan—”

“—imat će pune ruke u Darryju, učeći Lancela kako da obriše tur. Očeva smrt oduzela mu je muškost. On je star, gotov čovjek. Dawen i Damion bit će nam od veće koristi.”

“Dostajat će.” Jaime nije imao primjedbi na svoje rođake. “Međutim, još ti treba Namjesnik. Ako ne naš stric, onda tko?”

Njegova se sestra nasmije. “Ne ti. Nemaj straha što se toga tiče. Možda Taenin suprug. Njegov je djed bio Namjesnik pod Aerysom.”

Namjesnik roga izobilja. Jaime se dobro sjećao Owena Merryweathera; dopadljiva, ali neučinkovita čovjeka. “Koliko se sjećam, išlo mu je tako dobro da ga je Aerys izgnao i prisvojio njegove posjede.”

“Robert ih je vratio. Neke, barem. Taeni bi bilo drago da Orton uspije povratiti ostatak.”

“Zar se ovdje radi o ugađanju nekoj myrskoj kurvi? A ja mislio da govorimo o upravljanju kraljevstvom?”

“*Ja upravljam kraljevstvom.*”

Sedmorice, sačuvajte nas, tako je. Njegova se sestra voljela zamišljati knezom Tywinom sa sisama, ali bila je u krivu. Njihov je otac bio nemilosrdan i neumoljiv poput ledenjaka, dok je Cersei bila sva divlja vatra, posebno kad bi joj pomrsili račune. Bila je ushićena poput djevice kad je saznala da je Stannis napustio Zmajev Kamen, uvjerena da je napokon odustao od bitke i otplovio u izgnanstvo. Kad su sa sjevera stigle vijesti da se opet pojavio na Zidu, njezin je bijes bilo strašno gledati. *Ne manjka joj pameti, ali nema sposobnost prosuđivanja, ni strpljivost.* “Treba ti jak Namjesnik da ti pomogne.”

“*Slabom vladaru treba jak namjesnik, kao što je Aerysu trebao otac. Jakom vladaru treba samo marljiv sluga*

da izvršava njegove naredbe.” Promiješala je vino. “Knez Hallyne bi mogao odgovarati. Ne bi bio prvi piromant koji je vršio službu kraljeva namjesnika.”

Ne. Posljednjeg sam osobno ubio. “Priča se da namjeravaš postaviti Auranea Watersa za zapovjednika mornarice.”

“Zar me netko uhodi?” Kad nije odgovorio, Cersei zabaci kosu i reče: “Waters je prikladan za tu službu. Proveo je polovinu života na brodovima.”

“Polovinu života? Ne može mu biti više od dvadeset godina.”

“Dvadeset dvije, pa što? Otac nije imao ni dvadeset i jednu kad ga je Aerys Targaryen imenovao Namjesnikom. Krajnje je vrijeme da Tommen oko sebe ima neke mlade ljude umjesto svih ovih izbornih sjedobradih staraca. Aurane je snažan i čio.”

Snažan, čio i naočit, pomisli Jaime... *jebala se s Lancelom i Osmundom Kotlocrnim, a vjerojatno i s Malim Lunom, koliko ja znam...* “Paxter Redwyne bio bi bolji izbor. Zapovijeda najvećom flotom u Zapadnim Zemljama. Aurane Waters mogao bi zapovijedati skifom, ali samo ako bi mu ga ti kupila.”

“Pravo si dijete, Jaime. Redwyne je Tyrellov vazal, i nećak one njegove odvratne bake. Ne želim nijednu kreaturu kneza Tyrella u svom vijeću.”

“Tommenovom vijeću, želiš reći.”

“Znaš na što mislim.”

I predobro. “Znam da je Aurane Waters loša ideja, a Hallyne još gora... Što se pak Qyburna tiče... bogovi, smilujte se, Cersei, on je jahao s *Vargom Hoatom*. Citadela ga je lišila lanca!”

“Sive ovce. Qyburn se pokazao vrlo korisnim. Usto je i vjeran, što je više nego što mogu reći za vlastiti rod.”

Vrane će se gostiti nama pođeš li ovim putem, slatka sestro. “Cersei, poslušaj samu sebe. Vidiš patuljke u svakoj sjeni i stvaraš dušmane od prijatelja. Stric Kevan nije tvoj neprijatelj. Ja nisam tvoj neprijatelj.”

Lice joj se iskrivi od bijesa. “Preklinjala sam te za pomoć. Pala sam na koljena pred tobom, a *ti si me odbio!*”

“Moje zakletve...”

“... nisu te spriječile da ubiješ Aerysa. Riječi su vjetar. Mogao si me imati, ali si umjesto toga izabrao plašt. Gubi se.”

“Sestro...”

“*Gubi se*, rekoh. Zlo mi je od gledanja tog tvog ružnog batrljka. *Odlazi!*” Da ga što prije potjera, zavatlala je vinski pehar u njegovu glavu. Promašila je, ali Jaime je shvatio mig.

Večer ga je zatekla dok je sjedio sam u zajedničkoj prostoriji Kule bijelog mača, s peharom dornskog crnog i Bijelom knjigom. Listao je stranice batrljkom kad je ušao Vitez Cvijeća, skinuo plašt i pojas za mač te ih objesio na zidnu kuku pokraj Jaimejevih.

“Vidio sam vas danas u dvorištu”, reče Jaime. “Dobro ste jahali.”

“Bolje nego *dobro*, zasigurno.” Ser Loras si natoči pehar vina, i zauzme mjesto prekoputa stola u obliku polumjeseca.

“Skromniji bi čovjek odgovorio: ‘Moj gospodar je odveć ljubazan’, ili ‘Imao sam dobrog konja.’”

“Konj je bio svrsishodan, a moj je gospodar ljubazan koliko sam ja skroman.” Loras mahne prema knjizi. “Knez Renly je uvijek govorio da su knjige za meštre.”

“Ova je za nas. Povijest svakog čovjeka koji je ikad nosio bijeli plašt ovdje je zapisana.”

“Preletio sam je pogledom. Štitovi su lijepi. Draže su

mi knjige s više iluminacija. Knez Renly je posjedovao nekoliko njih s crtežima od kojih bi septon oslijepio.”

Jaime se morao nasmijati. “Ovdje nema ničeg takvog, ser, ali ove će vam pripovijesti otvoriti oči. Bilo bi dobro da znate nešto o životima onih koji su vam prethodili.”

“Znam. Princ Aemon Zmajevski Vitez, Ser Ryam Redwyne, Veliko Srce, Barristan Smjeli...”

“... Gwayne Corbray, Alyn Connington, Zloduh od Darryja, da. Čuli ste i za Lucamoreu Snažnog.”

“Ser Lucamoreu Pohotnog?” Ser Loras se zabavljao. “Tri žene i tridesetoro djece, zar ne? Odsjekli su mu kitu. Da vam zapjevam pjesmu, moj gosp’aru?”

“A Ser Terrencea Toynea?”

“Legao je s kraljevom ljubavnicom i umro vrišteći. Pouka je ta da muževi koji nose bijele hlače trebaju te hlače čvrsto vezivati.”

“Gyles Sivoplašt? Orivel od Široke Ruke?”

“Gyles je bio izdajica, Orivel kukavac. Ljudi koji su osramotili bijeli plašt. Što moj gospodar želi time reći?”

“Gotovo ništa. Nemojte se uvrijediti kad uvrede nije bilo, ser. A što znate o Dugom Tomu Costayneu?”

Ser Loras odmahne glavom.

“Bio je vitez Kraljevske garde šezdeset godina.”

“Kad je to bilo? Nikad nisam—”

“Ser Donnel od Sumrakdola, onda?”

“Možda sam čuo ime, ali—”

“Addison Hill? Bijela Sova, Michael Mertyns? Jeffory Norcross? Zvali su ga Nepokoreni. Crveni Robert Flowers? Što mi možete reći o njima?”

“Flowers je ime kopilana. Kao i Hill.”

“Pa ipak, obojica su se podigla do zapovjednika Kraljevske garde. Njihove se priče nalaze u knjizi. I Rolland Darklyn je unutra. Najmlađi čovjek koji je ikad služio u

Kraljevskoj gardi, prije mene. Dali su mu plašt na bojišnici i izdahnuo je sat vremena nakon što ga je ogrnuo.”

“Sigurno nije bio vrlo dobar.”

“Dostatno dobar. Poginuo je, ali je njegov kralj preživio. Mnogi hrabri muševci nosili su bijeli plašt. Većina ih je zaboravljena.”

“Većina zasluđuje da budu zaboravljeni. Junaci će se uvijek pamtit. Oni najbolji.”

“Najbolji i najgori.” *Dakle, jedan će od nas vjerojatno zaživjeti u pjesmi.* “A nekoliko ih je bilo i jedno i drugo. Poput njega.” Kvrnuo je prstom po stranici koju je čitao.

“Koga?” Ser Loras izvije glavu da pogleda. “Deset crnih kuglica sačme na grimiznom polju. Ne poznajem taj grb.”

“Pripadao je Cristonu Coleu, koji je služio pod prvim Viserysom i drugim Aegonom.” Jaime zaklopi Bijelu knjigu. “Zvali su ga Kraljotvorac.”

Cersei

“Tri jadne lude s kožnom vrećom”, pomisli kraljica dok su se spuštali na koljena pred njom. Njihov je izgled nije ohrabrio. *Pretpostavljam da uvijek postoji mogućnost.*

“Vaša Milosti,” tiho će Qyburn, “malo vijeće...”

“... će pričekati meni za volju. Možda ćemo im donijeti vijesti o izdajnikovoj smrti.” Daleko s druge strane grada, zvona Baelorove septe zapjevala su svoju jutarnju pjesmu. *Nikakva zvona neće zvoniti za tebe, Tyrione*, pomisli Cersei. *Umočit ću ti glavu u katran i baciti tvoje izobličeno tijelo psima.* “Ustajte”, ona će budućim knezovima. “Pokažite što ste mi donijeli.”

Oni ustadoše; trojica ružnih muškaraca, i dronjavih. Jedan je imao čir na vratu, a nijedan se nije oprao pola godine. Mogućnost da takvima podari knezovsku čast zabavljala ju je. *Mogla bih ih posjesti pokraj Margaery na gozbama.* Kad je glavna luda odriješio konopac na vreći i zavukao ruku unutra, vonj truleži ispuni odaju za audijencije poput kakve sagnjile ruže. Glava koju je izvukao van bila je sivo-zelena i vrvjela larvom. *Smrđi na oca.* Dorcas je uvukla dah, a Jocelyn zatvorila usta i zamalo povratila.

Kraljica je promotrila svoju nagradu, ne trepnuvši okom. “Ubili ste krivog patuljka”, rekla je napokon, izgovarajući preko volje svaku riječ.

“Nismo”, usudi se izreći jedna od luda. “Ovo mora biti on, ser. Patuljak, vidite. Malo je istrunuo, to je sve.”

“Također mu je izrastao novi nos”, primijeti Cersei. “I to prilično gomoljast, rekla bih. Tyrionov je nos odsječen u bici.”

Trojica luda izmijene pogled. “Nitko nam nije rekao”, reče onaj s glavom u ruci. “Ovaj je hodao da smjelije nije mogao, nekakav ružni patuljak, pa smo pomislili...”

“*Rekao* je da je vrabac,” doda onaj sa čirom, “a *ti* si rekao da laže.” Ovo je bilo upućeno trećem čovjeku.

Kraljica je bila gnjevna od pomisli da je puštala svoje malo vijeće da čeka zbog ove mimičarske farse. “Protratili ste mi vrijeme i ubili nedužnog čovjeka. Trebala bih vam dati odrubiti glave.” Ali učini li to, idući bi čovjek mogao oklijevati i dopustiti Vražićku da pobjegne iz mreže. Naslagat će mrtve patuljke deset stopa visoko prije nego što dopusti da se to dogodi. “Maknite mi se s očiju.”

“Da, Vaša Milosti”, reče čir. “Molimo vaš oprost.”

“Želite li glavu?” upita čovjek koji ju je držao.

“Dajte je Ser Merynu. Ne, *u* vreći, ti budalo. Da. Ser Osmunde, ispratite ih van.”

Trant odstrani glavu, a Kotlocrn krvnike, ostavivši samo doručak gospe Jocelyn kao dokaz njihova posjeta. “Smjesta to očisti”, zapovjedi joj kraljica. Ovo je bila treća glava koju su joj uručili. *Ova je barem pripadala patuljku.* Posljednja je bila tek ružno dijete.

“Netko će već pronaći patuljka, ne bojte se”, uvjeravao ju je Ser Osmund. “A kad se to dogodi, ubit ćemo ga zauvijek.”

Hoćeš li? Prošle noći Cersei je usnula staricu, s njezinim hrapavim podvoljkom i kreštavim glasom. Maggy Žaba, zvali su je u Luci Lannis. *Da je otac doznao što mi je rekla, bio bi joj iščupao jezik.* Cersei međutim nikad nikome nije rekla, čak ni Jaimeju. *Melara je kazala da ćemo zaboraviti njezina proročanstva ako nikad ne budemo govorili o njima. Rekla je da se zaboravljena proročanstva ne mogu ostvariti.*

“Imam doušnike koji posvuda njuškaju za Vražićkom,

Vaša Milosti”, reče Qyburn. Odjenuo se u nešto vrlo slično meštarskim haljama, ali bijelim umjesto sivim, savršeno čistim poput plašteva Kraljevske garde. Zlatni vijenci urešavali su mu porub, rukave i krut visoki ovratnik, a zlatni pojas bio mu je privezan oko struka. “U Starigradu, Galebgradu, Dorneu, čak i slobodnim gradovima. Kamo god da je pobjegao, moje će ga uhode pronaći.”

“Pretpostavljate da je napustio Kraljev Grudobran. Mogao bi se skrivati u Baelorovoj septi koliko mi znamo, njišući se sa konopaca na zvonima kako bi stvarao onu nesnosnu buku.” Cersei napravi kiselo lice i dopusti Dorcas da joj pomogne ustati. “Dođite, moj kneže. Moje vijeće čeka.” Uzela je Qyburna pod ruku dok su silazili niza stube. “Jeste li se pobrinuli za onaj mali zadatak koji sam vam zadala?”

“Jesam, Vaša Milosti. Žao mi je što mi je toliko trebalo. To je tako velika glava. Kukcima je trebalo mnogo sati da očiste meso. Kako bih se iskupio, obložio sam kutiju od ebanovine i srebra pustom, kako bi bila prikladan okvir lubanji.”

“Platnena vreća također bi poslužila. Princ Doran želi njegovu glavu. Nije ga briga u kakvoj će mu kutiji stići.”

Tutnjava zvona bila je glasnija u dvorištu. *Bio je samo Vrhovni septon. Koliko dugo moramo ovo trpjeti?* Zvonjava je bila melodičnija od Gorostasovih krikova, ali...

Qyburn kao da je naslutio što je mislila. “Zvona će utihnuti u suton, Vaša Milosti.”

“To će biti veliko olakšanje. Odakle to znate?”

“Znanje je priroda moje službe.”

Varys nas je sve uvjerio da je nezamjenjiv. Kakve smo budale bili. Kad je jednom kraljica obznanila da je Qyburn zauzeo eunuhovo mjesto, uobičajena gamad nije gubila vrijeme da mu se predstave, da zamijene svoja govorkanja za

nekoliko novčića. *Cijelo se vrijeme radilo o srebru, ne o Pauku. Qyburn će nas služiti jednako dobro.* Radovala se izrazu na Pycelleovu licu kad Qyburn zauzme svoje mjesto.

Vitez Kraljevske garde uvijek je bio postavljen pred vratima vijećničkih odaja kad je malo vijeće zasjedalo. Danas je to bio Ser Boros Blount. “Ser Borose,” ljubazno će kraljica, “izgledate posve sivo jutros. Nešto što ste pojeli, možda?” Jaime ga je učinio kraljevim kušačem. *Slastan zadatak, ali sramotan za viteza.* Boros je to mrzio. Njegov obješeni podvoljak zadrhtao je dok im je pridržavao vrata.

Vijećnici su se stišali kad je ušla. Knez Gyles je zakašljao umjesto pozdrava, dovoljno glasno da probudi Pycellea. Ostali ustanu, sipajući dosjetke. Cersei si dopusti najneznatniji od osmijeha. “Moja gospodo, znam da ćete mi oprostiti zbog kašnjenja.”

“Ovdje smo da služimo Vašoj Milosti”, reče Ser Harys Swyft. “Naše je zadovoljstvo očekivati vaš dolazak.”

“Svi znate kneza Qyburna, sigurna sam.”

Veliki meštar Pycelle nije ju razočarao. “*Knez Qyburn?*” uspio je protisnuti, zadobivši purpurnu boju. “Vaša Milosti, ovo... meštar polaže svetu zakletvu, da ne posjeduje zemlje ni naslove...”

“Vaša mu je Citadela oduzela lanac”, podsjeti ga Cersei. “Ako nije meštar, ne može ga se držati za meštarske zavjete. I eunuha smo zvali *knezom*, možda se sjećate.”

Pycelle stane frfljati. “Ovaj čovjek je... on je nedoličan...”

“Da mi se niste usudili govoriti o *doličnosti*. Ne nakon smrdljivog rugla koje ste napravili od trupla mog kneza oca.”

“Vaša Milost ne misli valjda...” Podigao je pjegavu ruku, kao da se brani od udarca. “Nijeme su sestre odstranile utrobu i organe kneza Tywina, ispustile mu krv... pripazilo se na svaku sitnicu... njegovo je tijelo bilo napunjeno solima

i mirisnim travama...”

“O, poštedite me gadljivih detalja. Nanjušila sam rezultate vaše *pažnje*. Vidarsko umijeće kneza Qyburna spasilo je mom bratu život, a ne dvojim da će služiti kralja sposobnije od onog vječno nasmiješenog eunuha. Moj kneže, poznajete li svoje kolege vijećnike?”

“Bio bih slab doušnik kad ih ne bih znao, Vaša Milosti.” Qyburn sjedne između Ortona Merryweathera i Gylesa Rosbyja.

Moji vijećnici. Cersei je iskorijenila svaku ružu, sve one obvezane njezinu stricu i njezinoj braći. Na njihovim mjestima bili su muževi koji će biti odani samo njoj. Dala im je nove naslove, posuđene iz slobodnih gradova; kraljica neće imati nijednog “gospodara” na dvoru osim same sebe. Orton Merryweather bio je njezin ministar pravde, Gyles Rosby glavni rizničar. Aurane Waters, vatreni mladi Kopilan od Strujotraga, bit će njezin admiral flote.

A njezin namjesnik Ser Harys Swyft.

Mek, ćelav i ponizan, Swyft je imao smiješan mali bijeli čuperak dlačica gdje je većina ljudi imala bradu. Modri bantamski pijetao njegove kuće bio je izvezen na prednjici njegova plišanog žutog prsluka zrcima lapisa. Preko toga nosio je ogrtač od modrog baršuna urešen stotinama zlatnih ruku. Ser Harys je bio oduševljen svojim imenovanjem, odveć priglup da shvati kako je bio više talac nego namjesnik. Njegova kći bila je stričeva žena, a Revan je volio svoju bezbradu gospu, plosnatih prsiju i kokošnjih nogu kakva je bila. Dokle god je imala Ser Harysa u šaci, Revan Lannister će morati dvaput promisliti prije nego što joj se suprotstavi. *Dakako, šogor nije idealan talac, ali bolje tanak štit nego nikakav.*

“Hoće li nam se kralj pridružiti?” upita Orton Merryweather.

“Moj sin se igra sa svojom malom kraljicom.

Trenutačno, njegov pojam kraljevanja odnosi se na udaranje po spisima kraljevskim žigom. Njegova Milost još je premlada da razumije državne poslove.”

“A naš hrabri Vrhovni zapovjednik?”

“Ser Jaime kod svog oružnika uzima mjeru za ruku.

Znam da smo se svi umorili od onog ružnog batrljka. A usudim se reći da bi mu ove rasprave bile zamorne kao Tommenu.” Aurane Waters se zasmijulji na to. *Dobro*, pomisli Cersei, *što se više smiju, to je on manja prijetnja. Neka se samo smiju.* “Imamo li vina?”

“Imamo, Vaša Milosti.” Orton Merryweather nije bio pristao čovjek, sa svojim krupnim kvrgavim nosom i busenom neposlušne crvenkasto-narančaste kose, ali barem je uvijek bio udvoran. “Imamo dornsko crveno i sjeničko zlatno, i fini slatki hipokras iz Visovrta.”

“Zlatno, mislim. Dornska su mi vina kisela poput Dornijaca.” Dok joj je Merryweather punio pehar, Cersei reče: “Predmnijevam da nam je najbolje započeti s njima.”

Usnice Velikog meštra Pycellea još su drhtale, ali on je nekako pronašao svoj jezik. “Kako zapovijedate. Princ Doran pritvorio je neposlušnu kopilad svog brata, ali Sunčevo Koplje i dalje kipi. Princ piše kako se ne može nadati da će umiriti vode dok ne primi pravdu koja mu je obećana.”

“Dakako.” *Zamoran stvor, taj princ.* “Njegovo dugo čekanje gotovo je pri kraju. Šaljem Balona Swanna u Sunčevo Koplje da mu preda glavu Sandora Cleganea.” Ser Balon će imati još jedan zadatak, ali taj je dio bilo najbolje prešutjeti.

“Ah.” Ser Harys Swyft protrlja svoju smiješnu bradicu palcem i kažiprstom. “Dakle, mrtav je? Ser Gregor?”

“Rekao bih da jest, moj gosp’aru”, suho će Aurane

Waters. “Rečeno mi je da odstranjivanje glave s tijela često ima smrtnu posljedice.”

Cersei ga počasti osmijehom; voljela je duhovitost, dokle god joj ona nije bila meta. “Ser Gregor je izdahnuo od svojih rana, upravo kao što je veliki meštar Pycelle prorekao.”

Pycelle *hukne* i kiselo odmjeri Qyburna. “Koplje je bilo otrovano. Nijedan ga čovjek ne bi mogao spasiti.”

“Tako ste rekli. Dobro se sjećam.” Kraljica se obrati svom namjesniku. “O čemu ste govorili kad sam stigla, Ser Harys?”

“O vrapcima, Vaša Milosti. Septon Raynard veli da ih u gradu ima gotovo dvije tisuće, a sve ih više dolazi svakog dana. Njihovi vođe propovijedaju o smaku svijeta i obožavanju demoni...”

Cersei uzme gutljaj vina. *Vrlo lijepo*. “Već je bilo i vrijeme, ne biste li se složili? Kako biste nazvali tog crvenog boga kojeg Stannis štuje, ako ne demonom? Vjera bi se trebala suprotstaviti takvom zlu.” Qyburn ju je podsjetio na to, pametan čovjek. “Naš pokojni Vrhovni septon mnogo je toga dopuštao, bojim se. Starost mu je zamutila vid i podrovala snagu.”

“Bio je star, gotov čovjek, Vaša Milosti.” Qyburn se osmijehne Pycelleu. “Njegova smrt nas nije trebala iznenaditi. Nitko ne može tražiti više od toga da umre spokojno u snu, u dubokoj starosti.”

“Ne,” složila se Cersei, “ali moramo se nadati da će njegov nasljednik biti energičniji. Moji prijatelji na drugom brijegu vele mi da će to najvjerojatnije biti Torbert ili Raynard.”

Veliki meštar Pycelle pročisti grlo. “I ja imam prijatelje među Najpobožnijima, a oni spominju septona Ollidora.”

“Nemojte izuzeti tog Luceona”, reče Qyburn. “Sinoć je počastio tridesetoricu Najpobožnijih odojčedom i sjeničkim zlatnim, a danju dijeli sirotinji tvrdi kruh da dokaže svoju pobožnost.”

Aurane Waters izgledao je kao da se poput Cersei dosađuje ovim blebetanjem o septonima. Gledana izbliza, kosa mu je bila više srebrnasta nego zlatna, a oči su mu bile sivo-zelene, dok su oči princa Rhaegara bile purpurne. Unatoč tome, sličnost... Pitala se bi li Waters obrijao svoju bradu za nju. Iako je bio deset godina mlađi od nje, želio ju je; Cersei je to mogla vidjeti u načinu na koji ju je promatrao. Muškarci su je tako gledali otkako su joj grudi počele pupati. *Jer sam bila tako lijepa, rekli su, ali i Jaime je bio lijep, a oni ga nikad, nisu tako promatrali.* Kad je bila mala, ponekad bi odjenula bratovljevu odjeću za šalu. Uvijek bi se zaprepastila kako su se drugačije ljudi prema njoj ophodili kad su mislili da je Jaime. Čak i sam knez Tywin...

Pycelle i Merryweather još su se natezali oko toga tko će najvjerojatnije postati Vrhovni septon. “I jedan i drugi jednako će poslužiti,” naglo objavi kraljica, “ali tko god natakne kristalnu krunu, mora baciti prokletstvo na Vražićka.” Posljednji Vrhovni septon bio je sumnjičavo šutljiv u pogledu Tyriona. “A što se tih ružičastih vrabaca tiče, dokle god ne propovijedaju izdaju, oni su problem vjere, ne naš.”

Knez Orton i Ser Harys mrmljajući se slože. Pokušaj Gylesa Rosbyja da učini isto razvio se u napadaj kašlja. Cersei se s gađenjem okrene dok je iskašljavao grumen krvave sluzi. “Meštreci, jeste li donijeli pismo iz Doline?”

“Jesam, Vaša Milosti.” Pycelle ga izvuče iz svoje hrpe listina i izgadi. “To je više očitovanje nego pismo. Potpisali su ga u Runskom Kamenu Brončani Yohn Royce, kneginja Waynwood, knezovi Hunter, Redfort i Belmore, te Symond

Templeton, Vitez Devet Zvijezda. Svi su pridodali svoje pečate. Pišu—”

Gomilu gluposti. “Moji knezovi mogu pročitati pismo ako žele. Royce i ti ostali okupljaju ljude ispod Orlovog Gnjezda. Namjeravaju svrgnuti Maloprstog s mjesta branitelja Doline, silom ako treba. Pitanje glasi, trebamo li ovo dopustiti?”

“Traži li knez Baelish našu pomoć?” upita Harys Swyft.

“Zasada ne. Istinu govoreći, djeluje posve nehajno. Njegovo posljednje pismo spomenulo je pobunjenike tek nakratko prije nego što se pretvorilo u molbu da mu pošaljem neke stare Robertove tapiserije.”

Ser Harys opipa svoju bradicu. “A ti knezovi iz očitovanja, obraćaju li se *oni* kralju da nešto poduzme?”

“Ne.”

“Onda... možda ne bismo trebali učiniti ništa.”

“Rat u Dolini bio bi vrlo tragičan”, primijeti Pycelle.

“Rat?” Orton Merryweather se nasmije. “Knez Baelish je vrlo zabavan čovjek, ali ratovi se ne vode dosjetkama. Sumnjam da će doći do krvoprolića. A je li važno tko je regent malog kneza Roberta dokle god Dolina šalje svoje poreze?”

Nije, zaključio Cersei. Istinu govoreći, Maloprsti je bio korisniji na dvoru. *Imao je dara za pronalaženje zlata, i nikad nije kašljao.* “Knez Orton me uvjerio. Meštire Pycelle, uputite te knezove iz očitovanja kako nikakvo zlo ne smije zadesiti Petyra. Što se ostalog tiče, kruna će biti zadovoljna bilo kakvim odredbama koje donesu u pogledu uprave nad Dolinom tijekom maloljetnosti Roberta Arryna.”

“Vrlo dobro, Vaša Milosti.”

“Možemo li raspravljati o floti?” upita Aurane Waters. “Manje od tucet naših brodova preživjelo je pakao na

Crnovodi. Moramo obnoviti naše snage na moru.”

Merryweather kimne. “Snaga na moru je od najveće važnosti.”

“Bismo li mogli iskoristiti željezne?” upita Orton Merryweather. “Neprijatelje našeg neprijatelja? Što bi Prijestolje od slankamena tražilo od nas kao cijenu saveza?”

“Oni žele sjever,” reče veliki meštar Pycelle, “koji je plemeniti otac naše kraljice obećao kući Bolton.”

“Kako nezgodno”, reče Merryweather. “Ipak, sjever je golem. Zemlja se može podijeliti. To ne treba biti trajan sporazum. Bolton bi mogao pristati, ako ga uvjerimo da će naše snage pripasti njemu kad jednom uništimo Stannisa.”

“Balon Greyjoy je mrtav, čuo sam”, reče Ser Harys Swyft. “Znamo li tko sada vlada otočjem? Je li knez Balon imao sina?”

“Leo?” zakašlje knez Gyles. “Theo?”

“Theon Greyjoy odrastao je u Oštrozimlju, kao štićenik Eddarda Starka”, reče Qyburn. “Teško da će nam biti prijatelj.”

“Čuo sam da je ubijen”, reče Merryweather.

“Zar je postojao samo jedan sin?” Ser Harys Swift povuče svoju bradicu. “Braća. Bila su braća. Zar ne?”

Varys bi znao, pomisli razdraženo Cersei. “Ne predlažem da legnemo u istu postelju s tim bijednim jatom liganja. Njihovo će vrijeme doći nakon što se obračunamo sa Stannisom. Ono što trebamo je vlastita flota.”

“Predlažem da izgradimo nove dromone”, reče Aurane Waters. “Deset, za početak.”

“Odakle bi se za to uzeo novac?” upita Pycelle.

Knez Gyles to shvati kao poziv da opet počne kašljati. Izbacio je još ružičaste pljuvačke i obrisao je četverokutom crvene svile. “Nema...” uspio je protisnuti prije nego što mu je kašalj pojeo riječi. “... ne... mi ne...”

Ser Harys se pokazao dovoljno brzim da barem pohvata značenje između kašlja. “Krunski prihodi nikad nisu bili veći”, prigovori. “Ser Kevan mi je sam to rekao.”

Knez Gyles zakašlje. “... troškovi... zlatni plaštev...”

Cersei je već čula njegove zamjerke. “Naš vrhovni rizničar pokušava reći da imamo previše zlatnih plaštev, a premalo zlata.” Rosbyjevo kašljanje počelo ju je zamarati. *Možda Garth Debeli ne bi bio tako bolestan.* “Iako veliki, krunski prihodi nisu dovoljno veliki da održe korak s Robertovim dugovima. U skladu s tim, odlučila sam odgoditi plaćanje svota koje dugujemo Svetoj vjeri i Željeznoj banci Braavosa do kraja rata.” Novi vrhovni septon nedvojbeno će kršiti svoje svete ruke, a Braavosijci će skvičati i kriještati na nju, ali što se može? Ušteđen novac iskoristit će se za izgradnju naše nove flote.”

“Vaša Milost je mudra”, primijeti knez Merryweather. “Ovo je razborita mjera. I potrebita, dok rat ne završi. Slažem se.”

“I ja”, doda Ser Harys.

“Vaša Milosti,” Pycelle će drhtavim glasom, “ovo će izazvati više nevolje nego što ste svjesni, bojim se. Željezna banka...”

“... ostaje na Braavosu, daleko preko mora. Dobit će svoje zlato, meštre. Lannister plaća svoje dugove.”

“I Braavosijci imaju svoju izreku.” Pycelleov draguljima optočen lanac tiho zvekne. *“Željezna banka dobit će što joj pripada, govore.”*

“Željezna banka će dobiti što joj pripada kad ja to odredim. Dotad, Željezna banka će pristojno pričekati. Kneže Waters, započnite s izgradnjom vaših dromona.”

“Vrlo dobro, Vaša Milosti.”

Ser Harys je listao neke listine. “Iduće pitanje... dobili smo pismo od kneza Freya u kojem se iznose zahtjevi za

nekim pravima...”

“Koliko posjeda i naslova taj čovjek želi?” prasne kraljica. “Majka mu je sigurno imala tri sise.”

“Moja gospoda možda ne znaju,” reče Qyburn, “ali u točionicama i gostionicama u gradu ima nekih koji tvrde da je kruna nekako bila upletena u zločin kneza Waldera.”

Ostali vijećnici nesigurno su zurili u njega. “Aludirate li na Krvavu svadbu?” upita Aurane Waters.

“Zločin?” reče Ser Harys. Pycelle glasno pročisti grlo. Knez Gyles zakašlje.

“Ti su vrapci posve bez dlake na jeziku”, upozori Qyburn. “Krvava svadba bila je uvreda svim zakonima bogova i ljudi, tvrde, a oni koji su u tome imali udjela prokleti su.”

Cersei nije trebalo mnogo da shvati što je time mislio. “Knez Walder će se uskoro morati suočiti s Očevim sudom. Vrlo je star. Neka vrapci pljuju po njegovoj uspomeni. To nema veze s nama.”

“Ne”, reče Ser Harys.

“Ne”, doda knez Merryweather.

“Nitko to ne bi mogao pomisliti”, primijeti Pycelle. Knez Gyles zakašlje.

“Malo pljuvačke na grobu kneza Waldera neće uznemiriti grobne crve,” složi se Qyburn, “ali bilo bi također korisno ako bi netko bio *kažnjen* za Krvavu svadbu. Nekoliko freyevskih glava mnogo bi pomoglo da se umiri sjever.”

“Knez Walder nikad neće žrtvovati vlastitu”, reče Pycelle.

“Ne,” zamišljeno će Cersei, “ali njegovi nasljednici mogli bi biti manje izbirljivi. Knez Walder će nam uskoro učiniti uslugu i umrijeti, tome se možemo nadati. Ima li boljeg načina da se novi gospodar Prijelaza otarasi

nepoželjne polubraće, neugodnih rođaka i spletkarskih sestara nego da ih proglasi krivcima?”

“Dok čekamo smrt kneza Waldera, tu je još jedno pitanje”, reče Aurane Waters. “Zlatna družina prekinula je svoj ugovor s Myrom. Po dokovima sam čuo ljude kako pričaju da ih je unajmio knez Stannis i da ih dovodi preko mora.”

“Čime će ih platiti?” upita Merryweather. “Snijegom? Oni se zovu *Zlatna družina*. Koliko zlata Stannis ima?”

“Premalo”, uvjeri ga Cersei. “Knez Qyburn je razgovarao s posadom one myrske galije u zaljevu. Oni tvrde da je Zlatna družina krenula za Volantis. Ako namjeravaju prijeći u Zapadne Zemlje, idu u pogrešnom smjeru.”

“Možda su se umorili od borbe na gubitničkoj strani”, predloži knez Merryweather.

“Može biti i to”, složi se kraljica. “Samo slijepac ne bi vidio da je naša pobjeda gotovo izvojevana. Knez Tyrell je opkolio Krajoluju. Rijekotok se nalazi pod opsadom Freyeva i mog rođaka Davena, našeg guvernera Zapada. Brodovi kneza Redwynea prošli su kroz Tarthske tjesnace i brzo plove uz obalu. Samo nekoliko ribarskih brodica preostalo je na Zmajevega Kamena da se suprotstave Redwyneovom iskrcavanju. Dvorac će možda izdržati neko vrijeme, ali kad jednom osvojimo luku, moći ćemo odsjeći posadu od mora. Tada će preostati samo Stannis da nam dodijava.”

“Ako se knezu Janosu može vjerovati, on se pokušava udružiti s divljacima”, upozori veliki meštar Pycelle.

“Barbari u kožusima”, izjavi knez Merryweather. “Knez Stannis je sigurno očajan kad traži takve saveznike.”

“Očajan i glup”, složi se kraljica. “Sjevernjaci mrze divljake. Roose Bolton ne bi trebao imati poteškoća da ih pridobije na našu stranu. Nekolicina se već pridružila njegovom kopilanu da mu pomogne rastjerati nesretne

željezne iz Jarka Cailin i očistiti put za povratak kneza Boltona. Umber, Ryswell... zaboravila sam ostala imena. Čak je i Bijela Luka na putu da nam se pridruži. Njezin knez pristao je udati obje svoje unuke za naše prijatelje Freyeve i otvoriti svoju luku našim brodovima.”

“Mislio sam da nemamo brodova”, reče Ser Harys zbunjeno.

“Wyman Manderly je vjerni vazal Eddarda Starka”, primijeti veliki meštar Pycelle. “Može li se takvom čovjeku vjerovati?”

Nikome se ne može vjerovati. “On je debeo starac, i uplašen. Međutim, pokazao se tvrdoglavim u jednom pogledu. Ustrajno tvrdi da se neće spustiti na koljeno dok mu se njegov nasljednik ne vrati.”

“Imamo li njegova nasljednika?” upita Ser Harys.

“Bit će u Harrenhalu, ako je još živ. Zarobio ga je Gregor Clegane.” Gorostas nije uvijek bio blag sa svojim zarobljenicima, čak ni s onima koji su vrijedili dobru otkupninu. “Ako je mrtav, predmnijevam da ćemo morati poslati knezu Manderlyju glave onih koji su ga ubili, s našim najiskrenijim isprikama.” Ako je jedna bila dovoljna da udobrovolji princa Dornea, vreća njih trebala bi biti više nego dostatna za debelog sjevernjaka umotanog u tuljanovu kožu.

“Neće li knez Stannis pokušati zadobiti podršku i Bijele Luke?” upita Veliki meštar Pycelle.

“O, pokušao je. Knez Manderly nam je proslijedio njegova pisma i odgovorio izlikama. Stannis zahtijeva mačeve i srebro Bijele Luke, zauzvrat nudeći... pa, *ništa*.” Jednog dana morat će upaliti svijeću Neznancu što je odnio Renlyja, a ostavio Stannisa. Da je bilo obrnuto, život bi joj bio teži. “Upravo jutros stigla je nova ptica. Stannis je poslao svog krijumčara lukom da pregovara s Bijelom Lukom u

njegovo ime. Manderly je bacio bijednika u ćeliju. Pita nas što da učini s njim.”

“Neka ga pošalje ovamo kako bismo ga mogli ispitati”, predloži knez Merryweather. “Čovjek bi mogao znati mnogo toga vrijednog.”

“Neka umre”, reče Oybourn. “Njegova smrt bit će pouka sjeveru, da im pokaže kako završavaju izdajnici.”

“Posve se slažem”, reče kraljica. “Naputila sam kneza Manderlyja da mu smjesta odrubi glavu. To bi trebalo zapriječiti bilo kakvu mogućnost da Bijela Luka podupre Stannisa.”

“Stannis će trebati novog namjesnika”, primijeti Aurane Waters uz hihot. “Viteza od repe, možda?”

“Viteza od repe?” reče Ser Harys Swyft zbunjeno. “Tko je taj? Nikad nisam čuo za njega.”

Waters ne odgovori, osim što prevrne očima.

“Što ako knez Manderly odbije?” upita Merryweather.

“Neće se usuditi. Glava viteza od luka novac je koji će mu biti potreban da otkupi život svog sina.” Cersei se nasmiješi. “Debela stara luda možda je na svoj način bio odan Starkovima, ali sada kad su vuci Oštrozimlja istrijebljeni—”

“Vaša je Milost zaboravila na kneginjicu Sansu”, reče Pycelle.

Kraljica se naroguši. “Nipošto *nisam* zaboravila na tu malu vučicu.” Odbila je izustiti djevojčino ime. “Trebala sam je otpratiti u crne ćelije kao kći izdajnika, ali umjesto toga učinila sam je dijelom vlastitog kućanstva. Dijelila je moje ognjište i dvorane, igrala se s mojom djecom. Hranila sam je, odijevala, pokušala učiniti malko manje neukom što se svijeta tiče, a kako mi je platila za moju ljubaznost? Pomogla je ubiti mog sina. Kad pronađemo Vražićka, pronaći ćemo i kneginjicu Sansu. Ona nije mrtva... ali prije

nego što završim s njom, obećavam vam, zapjevat će Neznancu, preklinjući ga za poljubac.”

Uslijedila je neugodna tišina. *Zar su svi progutali jezike?* pomisli Cersei razdraženo. To je bilo dovoljno da se zapita zašto se uopće mučila s vijećem.

“U svakom slučaju,” nastavi kraljica, “*mlađa kći* kneza Eddarda nalazi se s knezom Boltonom, i udat će se za njegova sina Ramsaya čim Jarak Cailin padne.” Dokle god djevojčica bude igrala svoju ulogu dovoljno dobro da učvrsti njihovo pravo na Oštrozimlje, nijedan od Boltona neće mnogo mariti za to što je ona zapravo bila štene nekog upravitelja koje je prerusio Maloprsti. “Ako sjever mora imati Starka, dat ćemo im ga.” Dopustila je knezu Merryweatheru da joj opet napuni pehar. “Međutim, drugi je problem iskrsnuo na Zidu. Braća Noćne straže izgubila su razum i izabrala kopilana Neda Starka za svog Vrhovnog zapovjednika.”

“Snow, tako se dečko zove”, Pycelle će beskorisno.

“Opazila sam ga jednom u Oštrozimlju,” reče kraljica, “iako su se Starkovi trudili da ga sakriju. Veoma nalikuje na svog oca.” Fačuci njezina supruga također su imali njegov izgled, iako je Robert barem imao pristojnosti da ih skloni s vida. Jednom, nakon onog nesretnog događaja s mačkom, počeo je gundati o dovođenju jedne svoje naravne kćeri na dvor. “Radi kako hoćeš,” rekla mu je, “ali mogao bi otkriti da grad nije zdravo mjesto za djevojčicu u razvoju.” Masnicu koju su joj te riječi zadale bilo je teško sakriti od Jaimeja, ali više nisu čuli ni riječi o naravnoj djevojci. *Catelyn Tully je bila mišica, inače bi ugušila Jona Snowa u kolijevci. Umjesto toga, ostavila je taj prljavi zadatak meni.* “Snow s knezom Eddardom dijeli i sklonosti prema izdaji”, reče ona. “Otac je želio predati kraljevstvo Stannisu. Sin mu je dao posjede i dvorce.”

“Noćna se straža prisegnula ne uplitati u ratove Sedam Kraljevina”, podsjeti ih Pycelle. “Već tisućama godina crna braća štiju tu tradiciju.”

“Do sada”, reče Cersei. “Kopilan nam je pisao kako bi potvrdio da Noćna straža ne staje ni na čiju stranu, ali njegova djela osporavaju njegove riječi. Dao je Stannisu hranu i konak, a ima drskosti da nas moli za oružje i ljude.”

“Sramota”, izjavi knez Merryweather. “Ne možemo dopustiti da Noćna straža udruži snage s knezom Stannisom.”

“Moramo proglasiti tog Snowa izdajicom i pobunjenikom”, složi se Ser Harys Swyft. “Crna ga braća moraju odstraniti.”

Veliki meštar Pycelle teško kimne. “Predlažem da obavijestimo Crni Zamak kako im nećemo poslati nove ljude dok Snow ne ode.”

“Naši novi dromoni trebaju veslače”, reče Aurane Waters. “Uputimo knezove da svoje lovokradice i lopove odsad šalju meni, umjesto na Zid.”

Qyburn se nagne naprijed s osmijehom. “Noćna straža nas brani od snarkova i kvrgavaca. Moja gospodo, ja tvrdim da moramo *pomoći* hrabroj crnoj braći.”

Cersei mu uputi oštar pogled. “Što to govorite?”

“Evo što”, reče Qyburn. “Već godinama Noćna straža preklinje za nove ljude. Knez Stannis je odgovorio njihovoj molbi. Može li kralj Tommen učiniti išta manje? Njegova bi Milost trebala poslati na Zid stotinu ljudi. Da odjenu crno, tobože, ali zapravo...”

“... da odstrane Jona Snowa sa zapovjednog mjesta”, završi Cersei oduševljena. *Znala sam da sam ga s pravom željela u svom vijeću.* “Upravo to ćemo i učiniti.” Nasmijala se. *Ako je taj kopilan pravi očev sin, ni u što neće posumnjati. Možda će mi čak i zahvaliti, prije nego što mu se*

oštrica zarije u rebra. “To će se trebati obaviti oprezno, dakako. Prepustite ostalo meni, moja gospodo.” Ovako se obračunava s neprijateljima: bodežom, ne očitovanjem. “Danas smo obavili dobar posao, moja gospodo. Hvala vam. Ima li još nešto?”

“Još posljednja stvar, Vaša Milosti”, reče Aurane Waters tonom isprike. “Oklijevao sam oduzimati vrijeme vijeću sitnicama, ali odnedavna na dokovima kruži čudna priča. Mornari s istoka. Govore o zmajevima...”

“...i mantikorama, bez dvojbe, i bradatim snarkovima?” Cersei se zasmijulji. “Vratite mi se kad čujete priče o *patuljcima*, moj kneže.” Ustala je da označi kako je sastanak završio.

Oštar jesenji vjetar puhao je kad je Cersei napustila vijećničke odaje, a zvona Blaženog Baelora još su pjevala svoju pjesmu žalovanja na drugoj strani grada. U dvorištu četrdesetak vitezova međusobno se mlatilo mačem i štitom, pojačavajući graju. Ser Boros Blount otprati kraljicu do njezinih odaja, gdje je zatekla kneginju Merryweather kako hihoće s Jocelyn i Dorcas. “Što vam je tako zabavno?”

“Blizanci Redwyne”, odgovori Taena. “Obojica su se zaljubili u gospu Margaery. Nekoć su se borili oko toga tko će biti idući knez Sjenice. Sada obojica žele pristupiti Kraljevskoj gardi, samo kako bi bili blizu male kraljice.”

“Redwyneovi su uvijek imali više pjegica nego pameti.” Međutim, to je bilo korisno znati. *Nađu li se Užas ili Slinavko u postelji s Margaery...* Cersei se zapita je li mala kraljica voljela pjege. “Dorcas, dovedi mi Ser Osneyja Kotlocrnog.”

Dorcas porumeni. “Kako zapovijedate.”

Kad je djevojka otišla, Taena Merryweather uputi kraljici podrugljiv pogled. “Zašto se toliko zarumenjela?”

“Ljubav.” Sada je bio red na Cersei da se nasmije.

“Sviđa joj se naš Ser Osney.” Bio je najmlađi Kotlocrn, glatko izbrijan. Iako je imao istu crnu kosu, kukast nos i spreman osmijeh poput svog brata Osmunda, na jednome je obrazu nosio tri duge ogrebotine, dar jedne od Tyrionovih kurvi. “Sviđaju joj se njegovi ožiljci, mislim.”

Tamne oči kneginje Merryweather zablistaju od zloće. “Upravo tako. Ožiljci čovjeka čine opasnim, a opasnost je uzbudljiva.”

“Zaprepašćujete me, moja gospo”, kraljica će zadirkujući. “Ako vas opasnost toliko uzbuđuje, zašto ste pošli za kneza Ortona? Svi ga mi volimo, istina, ali ipak...” Petyr je jednom primijetio kako je rog obilja koji je krasio grb kuće Merryweather izvrsno odgovarao knezu Ortonu, jer je imao kosu boje mrkve, nos gomoljast poput repe i kašu od graška umjesto pameti.

Taena se nasmije. “Moj knez je više darežljiv nego opasan, to je točno. Pa ipak, nadam se da me Vaša Milost neće manje cijeniti, ali nisam došla posve kao djevica u Ortonovu postelju.”

Ista si kao sve kurve u slobodnim gradovima, zar ne? To je bilo dobro znati; jednog dana, možda će to moći iskoristiti. “Molim vas, tko je bio taj ljubavnik koji je bio toliko... pun opasnosti?”

Taenina maslinasta koža postade još tamnijom kad je porumenjela. “O, nisam smjela govoriti. Vaša će Milost čuvati moju tajnu, da?”

“Muškarci imaju ožiljke, žene tajne.” Cersei je poljubi u obraz. *Uskoro ću od tebe dobiti i njegovo ime.*

Kad se Dorcas vratila sa Ser Osneyjem Kotlocrnim, kraljica otpusti svoje dvorske dame. “Dođite sjesti sa mnom kraj prozora, Ser Osney. Hoćete li pehar vina?” Nalila im je sama. “Vaš plašt je izlizan. Namjeravam vas ogrnuti drugim.”

“Što, bijelim? Tko je umro?”

“Nitko, zasad”, reče kraljica. “Je li vaša želja da se pridružite vašem bratu Osmundu u našoj Kraljevskoj gardi?”

“Radije bih bio *kraljičin* stražar, ako je po volji Vašoj Milosti.” Kad bi se Osney nasmiješio, ožiljci na njegovu obrazu postali bi jarko crveni.

Cerseiini prsti ocrtaju njihovu putanju po njegovu obrazu. “Imate smion jezik, Ser. Opet ćete me natjerati da se zaboravim.”

“Dobro.” Ser Osney je uhvati za ruku i grubo joj poljubi prste. “Moja slatka kraljice.”

“Vi ste zločest čovjek”, šapne kraljica, “i niste pravi vitez, mislim.” Dopustila mu je da joj dotakne grudi kroz svilu njezine haljine. “Dosta.”

“Nije. Želim vas.”

“Imali ste me.”

“Samo jednom.” Opet joj je zgrabio lijevu dojku i nespretno je stisnuo na način koji ju je podsjetio na Roberta.

“Jedna dobra noć za jednog dobrog viteza. Učinili ste mi veliku uslugu, i bili ste nagrađeni.” Cersei prijeđe prstima po njegovim vezicama. Mogla je osjetiti kako se ukrutio ispod hlača. “Jeste li ono jahali novog konja jučer ujutro u dvorištu?”

“Crnog pastuha? Da. Dar mog brata Osfryda. Zovem ga Ponoć.”

Kako nevjerojatno originalno. “Lijep konj za bitku. Međutim, kad je zadovoljstvo u pitanju, ništa se ne može usporediti s galopom na vatrenoj mladoj ždrebeci.” Osmjehnula mu se i stisnula ga. “Recite mi istinu. Smatrate li našu malu kraljicu ljupkom?”

Ser Osney se povuče, oprezan. “Valjda. Za djevojku. Radije bih imao ženu.”

“Zašto ne oboje?” šapne ona. “Uberite mi tu malu

ružu, i otkrit ćete da neću biti nezahvalna.”

“Malu... Margaery, mislite?” Ser Osneyjev žar venuo je u njegovim hlačama. “Ona je kraljeva žena. Nije li postojao neki Kraljevski gardist koji je izgubio glavu jer je legao s kraljevom ženom?”

“Prije mnogo stoljeća.” *I bila je kraljeva ljubavnica, a ne žena, a glava je bila jedina stvar koju nije izgubio. Aegon ga je raskomadao dio po dio, i prisilio ženu da gleda.* Cersei međutim nije htjela da se Osney predugo zadržava na toj prastaroj neugodnosti. “Tommen nije Aegon Nevrijedni. Ništa se ne bojte, učinit će kako mu ja naložim. Želim da Margaery izgubi glavu, ne vi.”

To ga je pokolebalo. “Djevičanstvo, mislite?”

“I to. Pretpostavljam da ga još ima.” Opet je ocrtala njegove ožiljke. “Ukoliko ne mislite da će Margaery ostati hladna na vaše... čari?”

Osney joj uputi povrijeđen pogled. “Prilično joj se sviđam. One njezine rođakinje vječno me zadirkuju zbog mog nosa. Zbog njegove veličine, i tome slično. Kad je Megga to posljednji put učinila, Margaery im je naredila da prestanu i rekla da imam lijepo lice.”

“Eto vam ga na.”

“Eto mi ga na,” složi se muškarac, sumnjičavim tonom, “ali što ću ako ona... ako ja... nakon što mi...?”

“... obavite posao?” Cersei mu uputi zajedljiv smiješak. “Leći s kraljicom izdajnički je čin. Tommen ne bi imao druge nego poslati vas na Zid.”

“Zid?” malodušno će on.

Jedva se uspjela ne nasmijati. *Ne, radije ne. Muškarci mrze kad im se smiju.* “Crni plašt lijepo bi pristajao vašim očima, i toj vašoj crnoj kosi.”

“Nitko se ne vraća sa Zida.”

“Vi hoćete. Sve što morate učiniti jest ubiti dečka.”

“Kojeg dečka?”

“Kopilana koji se urotio sa Stannisom. Mlad je i zelen, a vi ćete imati stotinu ljudi.”

Kotlocrn se bojao, mogla je to nanjušiti na njemu, ali bio je odveć ponosan da bi priznao taj strah. *Svi su muškarci isti.* “Ubio sam više dječaka nego što mogu izbrojiti”, ustrajao je. “Kad taj dječak jednom bude mrtav, hoću li dobiti oprost od kralja?”

“To, i knezovski naslov.” *Ukoliko te Snowova braća prije ne objese.* “Kraljica mora imati bračnog druga. Nekog tko ne zna za strah.”

“Knez Kotlocrn?” Polagan osmijeh raširio mu se licem, a ožiljci mu se crveno zažarili. “Da, sviđa mi se kako to zvuči. Plemeniti knez...”

“...i dostojan da liježe s kraljicom.”

Namrštio se. “Zid je hladan.”

“A ja sam topla.” Cersei mu ovije ruke oko vrata.

“Legnite s djevojkom i ubijte dječaka, i bit ću vaša. Imate li hrabrosti?”

Osney razmisli na trenutak prije nego što je kimnuo.

“Vaš sam čovjek.”

“Jeste, ser.” Poljubila ga je, i dopustila da joj na trenutak okusi jezik prije nego što se povukla. “Dosta zasad. Ostalo mora pričekati. Hoćete li me noćas sanjati?”

“Hoću.” Glas mu je bio promukao.

“A kad budete u postelji s našom Djevicom Margaery?” upitala ga je, zadirkujući. “Kad budete u njoj, hoćete li onda sanjati o meni?”

“Hoću”, prisegne Osney Kotlocrn.

“Dobro.”

Nakon što je otišao, Cersei pozove Jocelyn da joj iščetka kosu dok je svlačila cipele i istezala se poput mačke. *Stvorena sam za ovo*, rekla je u sebi. Upravo joj se čista

elegancija tog čina najviše svidjela. Čak se ni Mace Tyrell ne bi usudio braniti svoju dragu kćer ako je uhvate na djelu s nekim poput Osneyja Kotlocrnog, a ni Stannis Baratheon ni Jon Snow neće imati razloga da se čude zašto su Osneyja poslali na Zid. Ona će se pobrinuti da Ser Osmnud bude taj koji će otkriti svog brata s malom kraljicom; na taj način odanost druge dvojice Kotlocrnih neće biti osporena. *Da me otac sada može vidjeti, ne bi mi opet tako žurno govorio o ponovnoj udaji. Šteta što je mrtav. On i Robert, Jon Arryn, Ned Stark, Renly Baratheon, svi mrtvi. Samo je Tyrion preostao, ali ne zadugo.*

Te noći kraljica je pozvala kneginju Merryweather u svoju ložnicu. “Hoćete li popiti pehar vina?” upitala ju je.

“Mali.” Myrska se žena nasmije. “Veliki.”

“Sutradan želim da posjetite moju snahu”, reče Cersei dok ju je Dorcas odijevala za krevet.

“Gospa Margaery se uvijek veseli što me vidi.”

“Znam.” Kraljica nije propustila zanemariti izraz koji je Taena upotrebljavala kad je govorila o Tommenovoj maloj ženi. “Recite joj da sam poslala sedam voštanica u Baelorovu septu u spomen na našeg dragog Vrhovnog septona.”

Taena se nasmije. “U tom slučaju, ona će poslati sedamdeset sedam svijeća, kako ne biste nadvisili njezinu tugu.”

“Vrlo ću se ljutiti ako to ne učini”, reče kraljica smiješeći se. “Također joj recite da ima tajnog obožavatelja, viteza toliko zaludenog njezinom ljepotom da noćima ne može spavati.”

“Smijem li upitati Vašu Milost koji je to vitez?” Zloća je iskrila u Taeninim krupnim tamnim očima. “Bi li to mogao biti Ser Osney?”

“Možda,” reče kraljica, “ali nemojte tako lako odati to

ime. Neka ga izmami iz vas. Hoćete li to učiniti?”

“Ako ću vam time udovoljiti. To je sve što želim, Vaša Milosti.”

Vani se podigao hladan vjetar. Ostale su budne kasno u noć, ispijajući sjeničko zlatno i pripovijedajući jedna drugoj priče. Taena se prilično opila i Cersei je iz nje iskamčila ime njezina tajnog ljubavnika. Bio je myrski pomorski kapetan, napola pirat, crne kose do ramena i s ožiljkom koji mu se pružao licem od brade do uha. “Stotinu puta rekla sam mu ne, a on je govorio da,” ispričala joj je druga žena, “sve dok napokon i ja nisam govorila da. Nije bio muškarac koga se može odbiti.”

“Znam tu sortu”, reče kraljica sa zajedljivim osmijehom.

“Je li Vaša Milost ikad upoznala takvog čovjeka, pitam se?”

“Roberta”, slaže ona, misleći na Jaimeja.

Ali kad je sklopila oči, sanjala je drugog brata, i trojicu bijednih luda s kojima joj je započeo dan. U snu donijeli su joj Tyrionovu glavu u svojoj vreći. Ona ju je dala preliti broncom i čuvala u svojoj noćnoj posudi.

Željezni kapetan

Vjetar je puhao sa sjevera dok je *Željezna pobjeda* zaobilazila rt i ulazila u sveti zaljev zvan Naggina zipka.

Victarion se pridružio Nuteu Brijaču na pramcu. Pred njima je iskrsnula sveta obala Starog Wyka i travnati humak nad njom, gdje su se Naggina rebra uzdizala iz zemlje poput debala velebnih bijelih stabala, široka poput dromonovog jedra i dvaput toliko visoka.

Kosti dvorane Sivog Kralja. Victarion je mogao osjetiti čaroliju ovog mjesta. “Balon je stajao pod tim kostima kad se prvi put proglasio kraljem”, prisjetio se. “Zakleo se da će nam vratiti našu slobodu, a Tarle Triput Utopljeni položio mu je krunu od naplavljenog drvlja na glavu. ‘BALON!’ klicali su. ‘BALON! KRALJ BALON!’”

“I vaše će ime klicati jednako glasno”, reče Nute.

Victarion kimne, iako nije dijelio Brijačevo uvjerenje. *Balon je imao tri sina, i kćer koju je veoma volio.*

Rekao je to svojim kapetanima u Jarku Cailin, kad su ga prvi put ponukali da zauzme Stolac od slankamena. “Balonovi sinovi su mrtvi,” navodio je Crveni Ralf Stonehouse svoje razloge, “a Asha je žena. Bili ste bratova jaka desnica, morate podignuti mač gdje ga je on ispustio.” Kad ih je Victarion podsjetio da mu je Balon zapovjedio da brani Jarak od sjevernjaka, Ralf Kenning je rekao: “Vuci su poraženi, gospodaru. Od kakve je koristi osvojiti ovu močvaru i izgubiti otočje?” A Ralf Limper je dodao: “Vranino Oko predugo je izbivao. On nas ne pozna.”

Euron Greyjoy, kralj Otočja i Sjevera. Pomisao je probudila stari bijes u njegovu srcu, ali ipak...

“Riječi su vjetar,” rekao im je Victarion, “a jedini dobar vjetar je onaj koji nam nadima jedra. Zar želite da se borim s Vraninim Okom? Brat protiv brata, željezni protiv željeznog?” Euron je ipak bio stariji brat, bez obzira koliko je zle krvi bilo među njima. *Nitko nije toliki prokletnik kao bratoubojica.*

Ali kad je stigao poziv Vlažnokosog, sazivanje na kraljevski zbor, tada se sve promijenilo. *Aeron zbori glasom Utopljenog Boga, podsjetio se Victarion, a ako Utopljeni Bog želi da ja sjedim na Stolcu od slankamena...* Idućeg dana predao je zapovjedništvo nad Jarkom Cailin Ralfu Kenningu i uputio se kopnom prema Grozničavoj rijeci gdje je Željezna flota ležala među šašem i vrbama. Grubo more i prevrtljivi vjetrovi odgađali su njegov dolazak, ali izgubio je samo jedan brod, i sad je bio kod kuće.

Tuga i Željezna osveta bili su im za petama dok je *Željezna pobjeda* mimoilazila rt. Iza njih stizali su *Tvrda ruka*, *Željezni vjetar*, *Siva sablast*, *Knez Quellon*, *Knez Vickon*, *Knez Dagon*, i ostali, devet desetina Željezne flote, ploveći na večernjoj struji u nepravilnoj koloni koja se protezala mnogo morskih milja. Pogled na njihova jedra ispunio je Victariona Greyjoya zadovoljstvom. Nijedan muškarac nije ljubio svoje žene ni upola toliko kao što je vrhovni kapetan ljubio svoje brodove.

Duž svetog žala Starog Wyka, dugi brodovi obrubili su obalu dokle god je pogled dopirao, njihovi jarboli uzdignuti poput kopalja. U dubljim vodama plovili su zaplijenjeni brodovi: koke, karake i dromoni osvojeni u otimačini ili ratu, prekrupni da bi ih se navuklo na obalu. S pramaca, krme i jarbola lepršale su poznate zastave.

Nute Brijač zaškilji prema žalu. “Je li ono *Morska pjesma* kneza Harlaw?” Brijač je bio zdepast čovjek, krivih nogu i podužih ruku, ali oči mu nisu bile tako oštre kao kad

je bio mlad. Tih je dana znao bacati sjekiru tako dobro da su ljudi govorili kako vas je njome mogao obrijati.

“*Morska pjesma*, da.” Rodrik Čitalac ostavio je svoje knjige, činilo se. “A ondje je *Gromovnik* starog Drumma, s *Noćnim letačem* Blacktydea pokraj sebe.” Victarionove oči bile su oštre kao uvijek. Čak i sa smotanim jedrima i visećim zastavama prepoznao ih je, kako se priličilo vrhovnom kapetanu Željezne flote. “*I Srebrna peraja*. Neki rod Sawanea Botleyja.” Vranino Oko je utopio kneza Botleyja, čuo je Victarion, a njegov je nasljednik poginuo kod Jarka Cailin, ali postojala su braća, te drugi sinovi. *Koliko? Četvorica? Ne, petorica, a nijedan nema razloga da voli Vranino Oko.*

A onda ju je ugledao: galiju s jednim jarbolom, tanku i nisku, s tamnocrvenim trupom. Njezina jedra, sada smotana, bila su crna poput neba bez zvijezda. Čak i usidrena, *Tišina* je izgledala i okrutno i brzo. Na njezinu pramcu nalazila se crna željezna djeva s jednom ispruženom rukom. Njezin je struk bio vitak, grudi visoke i ponosne, noge duge i lijepo oblikovane. Vjetrom nošena griva crne željezne kose vijorila joj se s glave, oči su joj bile od sedefa, ali nije imala usta.

Victarionove se ruke sklope u šake. Ubio je četvoricu ljudi tim šakama, i jednu suprugu. Iako mu je kosa bila posuta sjedinama, bio je snažan kao uvijek, s bikovskim širokim grudima i dječjački ravnim trbuhom. *Bratoubojica je proklet u očima bogova i ljudi*, podsjetio ga je Balon onog dana kad je poslao Vranino Oko na pučinu.

“On je tu”, reče Victarion Brijaču. “Spusti jedra. Nastavljamo samo veslima. Zapovjedi *Tuzi* i *Željeznoj osveti* da stanu između *Tišine* i mora. Ostatak flote neka zatvori zaljev. Nitko ne smije otići osim na moju zapovijed, ni čovjek ni vrana.”

Ljudi na obali opazili su njihova jedra. Povici

odjeknuše zaljevom dok su prijatelji i rodbina dovikivali pozdrave. Ali ne sa *Tišine*. Na njezinim palubama šarena posada mutavaca i mješanaca nije prozborila ni riječi dok se *Željezna pobjeda* približavala. Ljudi crni poput katrana zurili su u njega, zajedno s drugima, zdepastima i dlakavima poput čovjekolikih majmuna sa Sothorosa. *Čudovišta*, pomisli Victarion.

Spustili su sidro dvadeset lakata od *Tišine*. “Spustite čamac. Želim na obalu.” Opasao je svoj pojas s mačem dok su veslači zauzimali svoja mjesta; njegov dugi mač počivao mu je na jednom boku, bodež na drugom. Nute Brijač pričvrsti plašt vrhovnog kapetana na njegova ramena. Bio je satkan od devet slojeva zlatnog sukna, sašiven u obliku orijaške lignje Greyjoya, čiji su kraci visjeli do njegovih čizama. Pod njim je nosio tešku verižnjaču preko uškrobljene crne kože. U Jarku Cailin navikao je nositi verižnjaču danju i noću. Nažuljana ramena i bolna leđa bilo je lakše podnijeti nego krvava crijeva. Otrovne strelice močvarnih vragova mogle su samo ogrepsti čovjeka, i nekoliko sati kasnije on bi se koprcao i vrištao dok bi mu život istjecao niz noge u crvenim i smeđim mlazovima. *Tko god osvoji Stolac od slankamena, ja ću se obračunati s močvarnim vrazima.*

Victarion natakne visoku crnu ratnu kacigu, izrađenu u obliku željeznog lignjuna, s kracima koji su mu se ovijali oko obraza i spajali ispod vilice. Dotad je čamac bio spreman. “Ostavljam škrinje tebi na brigu”, rekao je Nuteu dok se penjao preko ograde. “Pobrini se da ih dobro čuvaju.” Mnogo je toga ovisilo o škrinjama.

“Kako zapovijedate, Vaša Milosti.”

Victarion ga mrko pogleda. “Još nisam kralj.”

Uspentrao se u čamac.

Aeron Vlažnokosi čekao ga je na žalu sa svojom

mješinom za vodu obješenom ispod ruke. Svećenik je bio mršav i visok, iako niži od Victariona. Nos mu je stršio poput peraje morskog psa iz koštunjavog lica, a oči su mu bile željezne. Brada mu je dopirala do struka, a zamršena užad kose šibala mu je stražnju stranu bedara kad bi vjetar zapuhao. “Brate,” rekao je dok su im se valovi razbijali bijeli i hladni oko gležnjeva, “ono što je mrtvo nikad ne može umrijeti.”

“Već ponovno ustaje, čvršće i jače.” Victarion skine kacigu i klekne. Zaljev mu ispuni čizme i natopi hlače dok je Aeron izlijevao potočić slane vode po njegovu čelu. I tako su se pomolili.

“Gdje je naš brat Vranino Oko?” zapita vrhovni kapetan Aeronu Vlažnokosog kad su završili molitvu.

“U velikom šatoru od zlatnog platna, gdje je graja najveća. Okružio se bezbožnicima i čudovištima, gore nego prije. U njemu se krv našeg oca pokvarila.”

“I krv naše majke.” Victarion nije želio govoriti o bratoubojstvu, tu na ovom božanskom mjestu pod kostima Nagge i u Dvorima Sivog Kralja, ali mnogo je noći sanjao kako zabija oklopljenu šaku u Euronovo nasmiješeno lice, sve dok se koža ne raspukne, a njegova zla krv poteče crvena i slobodna. *Ne smijem. Zakleo sam se Balonu.* “Svi su došli?” upitao je svog svećeničkog brata.

“Svi koji vrijede. Kapetani i kraljevi.” Na Željeznom otočju oni su bili jedno te isto, jer svaki je kapetan bio kralj na svojoj palubi, a svaki je kralj morao biti kapetan.

“Namjeravaš li uzeti krunu našeg oca?”

Victarion se zamisli kako sjedi na Stolcu od slankamena. “Ako to Utopljeni Bog želi.”

“Valovi će ti reći”, naputi ga Aeron Vlažnokosi dok mu je okretao leđa. “Slušaj valove, brate.”

“Da.” Pitao se kako će njegovo ime zvučati dok ga

valovi budu šaptali, a kapetani i kraljevi klicali. *Prijeđe li pehar meni, neću ga odložiti.*

Gomila se okupila da mu zaželi dobrodošlicu i zadobije njegovu naklonost. Victarion je vidio ljude sa svakog otoka: Blacktyde, Tawneyjeve, Orkwoode, Stonetreejeve, Wyncheve, i mnoge druge. Goodbrotherovi sa Starog Wyka, Goodbrotherovi s Velikog Wyka i Goodbrotherovi s Orkmonta, svi su došli. Coddovi su bili ondje, iako ih je svaki pošten čovjek prezirao. Ponizni Shepherdi, Weaveri i Netleyjevi trljali su ramena s ljudima iz kuća drevnih i ponosnih; čak i ponizni Humbleovi, krv sužnjeva i slanih žena. Volmark potapša Victariona po leđima; dvojica Sparrovih utisnu mu vinsku mješinu u ruke. Pio je nadušak, obrisao usta i pustio da ga odvedu k njihovim ognjišnim vatrama da počuje njihove priče o ratu, krunama i pljački, te slavi i slobodi njegove vladavine.

Te noći ljudi iz Željezne flote podigli su golem šator od platna za jedra iznad plimne linije kako bi Victarion mogao počastiti pola stotine slavnih kapetana pečenom jaretinom, slanim bakalarom i jastogom. I Aeron je došao. Jeo je ribu i pio vodu dok su kapetani polokali dovoljno piva da porinu Željeznu flotu. Mnogi su mu obećali svoje glasove: Fralegg Snažni, pametni Alvyn Sharp, grbavi Hotho Harlaw. Hotho mu je ponudio svoju kćer za kraljicu. “Nemam sreće sa ženama”, rekao mu je Victarion. Njegova je prva žena umrla na porodu, darovavši mu mrtvu kćer. Njegova druga podlegla je kozicama. A treća...

“Kralj mora imati nasljednika”, ustrajao je Hotho. “Vranino Oko dovodi tri sina da ih pokaže pred kraljevskim zborom.”

“Kopilad i mješance. Koliko je stara ta kćer?”

“Dvanaest joj je godina”, reče Hotho. “Lijepa je i plodna, netom procvala, kose boje meda. Grudi su joj još

male, ali ima dobre bokove. Dala se na svoju majku, više nego na mene.”

Victarion je znao kako je to značilo da djevojčica nije imala grbu. Ipak, kad ju je pokušao zamisliti, vidio je samo ženu koju je ubio. Jecao je svaki put kad ju je udario, a kasnije odnio na hridi da je preda rakovima. “Rado ću pogledati djevojku kad se okrunim”, rekao je. To je bilo ono čemu se Hotho usudio nadati, te je odšepao dalje, zadovoljan.

Baelora Blacktydea bilo je teže zadovoljiti. Sjedio je uz Victarionov lakat u svojoj tunici od janjeće kože s uzorkom sitnih crno-zelenih štitova, glatkog lica i pristao. Plašt mu je bio od samurovine, prikopčan srebrnom sedmokrakom zvijezdom. Osam je godina bio talac u Starigradu, te se vratio kao štovatelj sedam bogova zelenih krajeva. “Balon je bio lud, Aeron je još luđi, a Euron je najluđi od svih”, rekao je knez Baelor. “Kako vi stojite, vrhovni kapetane? Uzviknem li vaše ime, hoćete li stati na kraj ovom bezumnom ratu?”

Victarion se namršti. “Želite da se spustim na koljeno?”

“Ako zatreba. Ne možemo se sami suprotstaviti cijelim Zapadnim Zemljama. Kralj Robert je to dokazao, na našu žalost. Balon je htio platiti željeznu cijenu za slobodu, rekao je, ali naše su žene platile Balonove krune praznim posteljama. Moja majka bila je jedna od njih. Stari običaj je mrtav.”

“Što je mrtvo, umrijeti ne može, već ustaje čvršće i jače. Za stotinu godina ljudi će pjevati o Balonu Smjelom.”

“Balon Tvorac Udovica, radije ga nazovite. Rado ću zamijeniti njegovu slobodu za oca. Možete li mi jednoga dati?” Kad Victarion nije odgovorio, Blacktyde prezirno otpuhne i udalji se.

Šator je postajao vruć i zadimljen. Dvojica sinova Gorolda Goodbrothera oborila su stol u tučnjavi; Will Humble izgubio je okladu i morao pojesti vlastitu čizmu; Mali Lenwood Tawney svirao je gusle dok je Romny Weaver pjevao “Krvavi pehar” i “Željeznu kišu” te druge stare otimačke pjesme. Qari Djevica i Eldred Codd izvodili su ples prstiju. Urlik smijeha uzdigao se kad je jedan od Eldredovih prstiju sletio u vinski pehar Ralfa Limpera.

Žena je bila među onima koji su se smijali. Victarion ustane i ugleda je pokraj šatorskih vrata, kako šapuće nešto na uho Qarla Djevice što je i njega natjeralo na smijeh. Nadao se da neće biti toliko glupa da ovamo dođe, ali pogled na nju svejedno ga je nagnao na osmijeh. “*Asha*”, zazvao ju je zapovjedničkim glasom. “*Nećakinjo.*”

Ona se zaputi k njemu, mršava i gipka u visokim čizama od kože umrljane solju, zelenim vunanim hlačama i smeđoj prošivenoj tunici, s napola odriješenim kožnim haljetkom bez rukava. “Striče.” Asha Greyjoy bila je visoka za ženu, ali morala se popeti na prste da ga poljubi u obraz. “Zadovoljna sam što te vidim na mom kraljevskom zboru.”

“Tvom kraljevskom zboru?” Victarion se nasmije. “Zar si pijana, nećakinjo? Sjedni. Nisam opazio tvoj *Crni vjetar* na žalu.”

“Pristali smo ispod zamka Nornea Goodbrothera i odjahali preko otoka.” Sjela je na stolac i poslužila se bez pitanja vinom Nutea Brijača. Nute nije prigovorio; onesvijestio se pijan prije nekog vremena. “Tko čuva Jarak?”

“Ralf Kenning. Poslije smrti Mladog Vuka samo su močvarni vrazi preostali da nas gnjave.”

“Starkovi nisu bili jedini sjevernjaci. Željezno prijestolje proglasilo je kneza Strahotvrđe za guvernera na Sjeveru.”

“Želiš me učiti ratnoj taktici? Borio sam se u bitkama

dok si ti još sisala majčino mlijeko.”

“I gubio bitke.” Asha uzme gutljaj vina.

Victarion nije volio da ga podsjećaju na Lijepi otok.

“Svaki čovjek bi trebao izgubiti bitku u svojoj mladosti kako ne bi izgubio rat kad ostari. Nisi valjda došla zatražiti svoje pravo, nadam se.”

Ona ga počasti izazivačkim osmijehom. “A što ako jesam?”

“Ima ljudi koji se sjećaju kad si bila mala djevojčica, koja je plivala naga u moru i igrala se sa svojom lutkom.”

“Igrala sam se i sa sjekirama.”

“Jesi,” morao je priznati, “ali žena bi trebala željeti muža, a ne krunu. Kad budem kralj, dat ću ti jednoga.”

“Moj stric je tako dobar prema meni. A da ja vama pronađem ljupku ženu kad postanem kraljicom?”

“Nemam sreće sa ženama. Koliko si već tu?”

“Dovoljno dugo da vidim kako je stric Vlažnokosi probudio više toga nego što je kanio. Drumm se namjerava kandidirati, a Tarla Triput Utopljenog čulo se kako govori da je Maron Volmark pravi nasljednik crne loze.”

“Kralj mora biti lignjun.”

“Vranino Oko je lignjun. Stariji brat dolazi prije mlađega.” Asha se nagne bliže. “Ali ja sam dijete krvi kralja Balona, pa dolazim prije obojice. Počuj me, striče...”

Ali tada nastade iznenadan muk. Pjesma zamre, Mali Lenwood Tawney spusti svoje gusle, muškarci okrenuše glave. Čak se i zveckanje tanjura i noža stišalo.

Tucet pridošlica ušlo je u šator za gozbu. Victarion ugleda Šiljolikog Jona Myrea, Torwolda Smedezubog, Ljevorukog Lucasa Codda.

Germund Botley prekrižio je ruke preko pozlaćenog prsnog oklopa koji je oteo lannisterskom kapetanu tijekom Balonove prve pobune. Orkwood s Ormonta stajao je pokraj

njega. Iza njih nalazili su se Kamenoruki, Quelion Humble i Crveni Veslač sa svojom vatrenom kosom u pletenicama. Bili su tu i Ralf Pastir, Ralf od Kneževske Luke i Qari Sužanj.

I Vranino Oko, Euron Greyjoy.

Izgleda neizmijenjeno, pomisli Victarion. *Izgleda isto kao onog dana kad mi se nasmijao u lice i otišao*. Euron je bio najpristaliji od sinova kneza Quellona, a tri godine izgnanstva to nisu promijenile. Kosa mu je još bila crna poput ponoćnog mora, bez ijedne bijele vlasi, a lice mu je još bilo glatko i blijedo ispod uredne tamne brade. Crni kožni povez pokrivao je Euronovo lijevo oko, ali desno mu je bilo modro poput ljetnog neba.

Njegovo nasmijano oko, pomisli Victarion. “Vranino Oko”, reče.

“*Kralj Vranino Oko, brate*”, nasmiješi se Euron. Usne su mu izgledale vrlo tamne na svjetlu svjetiljki, ljubičaste i modre.

“Nećemo imati drugog kralja nego s kraljevskog zbora.” Vlažnokosi ustane. “Nijedan bezbožnik—”

“—ne može sjediti na Stolcu od slankamena, da.” Euron se obazre po šatoru. “Slučajno, ja nedavno često sjedim na Stolcu od slankamena. Stolac se nije potužio.” Njegovo je nasmijano oko blistalo. “Tko znade više o bogovima od mene? Konjski bogovi i vatreni bogovi, bogovi načinjeni od zlata s očima od dragulja, bogovi izrezbareni u cedrovini, bogovi uklesani u gore, bogovi praznog zraka... poznam ih sve. Vidio sam kako ih njihovi narodi kite cvijećem, i proljevaju krv koza, bikova i djece u njihovo ime. A čuo sam i molitve, na pola stotine jezika. Izliječite moju odumrlu nogu, natjerajte djevu da me zavoli, podarite mi zdravog sina. Spasite me, pritecite mi u pomoć, učinite me bogatim... *zaštitite* me! Zaštitite me od mojih neprijatelja,

zaštitite me od tame, zaštitite me od grčeva u želucu, od gospodara konja, od robova, od plaćenika pred mojim vratima. Zaštitite me od *Tišine*.” Nasmijao se. “*Bezbožnik?* Ta, Aerone, ja sam najpobožniji čovjek koji je ikad podigao jedro! Ti služiš jednom bogu, Vlažnokosi, ali ja sam služio desecima tisuća. Od Iba do Asshaia, kad ljudi ugledaju *moja* jedra, smjesta se pomole.”

Svećenik podigne koščat prst. “Mole se drveću, zlatnim idolima i kozoglavim opačinama. Lažnim bogovima...”

“Upravo tako,” reče Euron, “a zbog tog grijeha ja ih sve ubijam. Prolijevam im krv u more i sijem u njihove vrišteće žene moje sjeme. Njihovi me mali bogovi ne mogu zaustaviti, te su stoga očigledno lažni bogovi. Pobožniji sam čak i od tebe, Aerone. Možda bi ti trebao kleknuti preda me da ti udijelim blagoslov.”

Crveni Veslač se na to glasno nasmije, a ostali se povedu za njim.

“*Budale*,” reče svećenik, “budale, sužnjevi i slijepci, eto što ste. Zar ne vidite što stoji pred vama?”

“Kralj”, reče Quelion Humble.

Vlažnokosi pljune, i odgrabi u noć.

Kad je otišao, Vranino Oko svrne svoje nasmijano oko na Victariona. “Vrhovni kapetane, zar nemaš pozdrava za svog brata koji je tako dugo izbio? Ni ti, Asha? Kako tvoja gospa majka?”

“Slabo”, reče Asha. “Neki ju je čovjek učinio udovicom.”

Euron slegne ramenima. “Čuo sam da je Olujni Bog pomeo Balona u njegovu smrt. Tko je taj čovjek koji ga je ubio? Reci mi njegovo ime, nećakinjo, kako bih mu se mogao osvetiti.”

Asha se osovi na noge. “Znate njegovo ime jednako

dobro kao ja. Tri godine nije vas bilo kod nas, a *Tišina* se ipak vratila ni dan nakon smrti mog kneza oca.”

“Ti me optužuješ?” blago upita Euron.

“Trebala bih?” Oštrina u Ashinu glasu natjera Victariona da se namrgodi. Bilo je opasno ovako govoriti s Vraninim Okom, čak i kad mu se nasmijano oko sjajilo od zabave.

“Zar ja zapovijedam vjetrovima?” upita Vranino Oko svoje ljubimce.

“Ne, Vaša Milosti”, reče Orkwood s Orkmonta.

“Nijedan čovjek ne zapovijeda vjetrovima”, priklopi Germund Botley.

“Kad biste barem zapovijedali”, reče Crveni Veslač.

“Plovili biste kamo god vam se prohtije i nikad ne biste ostali bez vjetra.”

“Sad si čula, iz usta trojice hrabrih ljudi”, reče Euron.

“*Tišina* je bila na pučini kad je Balon umro. Sumnjaš li u riječ svog strica, dat ću ti dopuštenje da ispitaš moju posadu.”

“Posadu mutavaca? Da, to bi mi mnogo koristilo.”

“Suprug bi ti mnogo koristio.” Euron se opet obrati svojim sljedbenicima. “Torwolde, zaboravio sam, imaš li ti ženu?”

“Samo jednu.” Torwold Smeđezubi se nasmije i otkrije kako je zaradio svoje ime.

“Ja sam neoženjen”, objavi Ljevoruki Lucas Codd.

“I to iz dobrog razloga”, reče Asha. “Sve *žene* preziru Coddove. Ne gledaj me tako tužno, Lucas. Još imaš svoju slavnu ruku.” Ona šakom izvede pokret pumpanja.

Codd opsuje, ali mu Vranino Oko metne ruku na grudi.

“Je li to bilo ljubazno, Asha? Pogodila si Lucasa u živac.”

“To je lakše nego pogoditi ga u kurac. Sjekiru bacam jednako dobro kao bilo koji muškarac, ali kad je meta tako

mala...”

“Djevojka se zaboravlja”, zareži Šiljoliki Jon Myre.

“Balon joj je dopustio da vjeruje kako je muško.”

“Tvoj je otac napravio istu pogrešku s tobom”, reče Asha.

“Preпусти je meni, Eurone”, predloži Crveni Veslač.

“Izdevetat ću je dok joj guzica ne postane crvena poput moje kose.”

“Samo pokušaj,” reče Asha, “pa ćemo te otad moći zvati Crveni Eunuh.” Sjekira za bacanje bila joj je pri ruci. Ona je hitne u zrak i vješto uhvati. “Evo mog supruga, striče. Bilo koji muž koji me želi mora to riješiti s njime.”

Victarion tresne šakom o stol. “Neću dopustiti da se ovdje prolijeva krv. Eurone, odvedi svoje... ljubimce... i odlazi.”

“Nadao sam se toplijoj dobrodošlici od tebe, brate. Ja sam *ipak* stariji od tebe... i uskoro, tvoj zakoniti kralj.”

Victarionovo lice potamni. “Kad se kraljevski zbor izjasni, vidjet ćemo tko će nositi krunu od naplavljenog drvla.”

“U tome se možemo složiti.” Euron podigne dva prsta do poveza koji mu je pokrivao lijevo oko i udalji se. Ostali su mu išli za petama poput pasa mješanaca. Tišina se zadržala za njima, sve dok Mali Lenwood Tawney nije prihvatio svoje gusle. Vino i pivo ponovno stanu teći, ali nekoliko je gostiju izgubilo žeđ. Eldred Codd šmugne van, zibajući u naručju svoju ranjenu ruku. Za njim su pošli Will Humble, Hotho Harlaw i dobar broj Goodbrotherovih.

“Striče.” Asha mu metne ruku na rame. “Prošecite sa mnom, molim.”

Pred šatorom vjetar se podigao. Oblaci su jurili preko mjesečeva blijedog lica. Nalikovali su pomalo na galiје, žestoko veslaјуći ritam za proboј. Zvijezde su bile rijetke i

slabe. Posvuda duž žala počivali su dugi brodovi, čiji su se visoki jarboli uzdizali poput šume iz plićaka.

Victarion je čuo kako njihovi trupovi škripe dok su pritiskali pijesak. Čuo je fijukanje njihovih konopaca, zvukove lepršanja barjaka. Još dalje, u dubokim vodama zaljeva, veći su se brodovi ljuljali na sidru, mrke sjene ovjenčane maglom.

Hodali su žalom zajedno točno iznad granice valova, daleko od logora i ognjišnih vatri. “Recite mi istinu, striče,” oglasi se Asha, “zašto je Euron tako naglo otišao?”

“Vranino Oko je često odlazio u pljačku.”

“Nikad tako dugo.”

“Poveo je *Tišinu* na istok. Dugo putovanje.”

“Pitala sam *zašto* je otišao, ne kamo.” Kad nije odgovorio, Asha reče: “Nisam bila ovdje kad je *Tišina* otplovila. Povala sam *Crni vjetar* oko Sjenice do Kamenih stuba, da otmem par sitnica lyskim piratima. Kad sam se vratila kući, Euron je otišao, a vaša nova žena bila je mrtva.”

“Bila je samo slana žena.” Nije dotaknuo drugu ženu otkad ju je predao rakovima. *Morat ću se oženiti kad postanem kralj. Pravom ženom, da bude moja kraljica i rodi mi sinove. Kralj mora imati nasljednika.*

“Moj otac je odbijao govoriti o njoj”, reče Asha.

“Ne vrijedi govoriti o stvarima koje nijedan čovjek ne može promijeniti.” Zasitio se te teme. “Vidio sam Čitaočev dugi brod.”

“Trebao mi je sav moj šarm da ga izvučem iz njegove Knjižničke kule.”

Harlawi su uz nju, dakle. Victarionove se bore na čelu prodube. “Ne nadaš se valjda da ćeš vladati. Ti si žena.”

“Je li to razlog zašto uvijek izgubim u nadmetanju u pišanju?” Asha se nasmije. “Striče, žalosti me što to moram reći, ali možda si u pravu. Četiri dana i četiri noći pila sam s

kapetanima i kraljevima, slušala što govore... i što prešućuju. Moji su uza me, a s njima i brojni Harlawi. Pridobila sam i Trisa Botleyja i još neke druge. Nedovoljan broj.” Šutnula je kamen i poslala ga uz pljusak u vodu između dva duga broda. “Sve mi dolazi da viknem ime moga strica.”

“Kojeg strica?” zatraži on. “Imaš tri.”

“Četiri, zajedno s ujakom. Striče, poslušaj me. Sama ću položiti krunu od naplavljenog drvlja na tvoje čelo... ako pristaneš dijeliti vladavinu.”

“*Dijeliti vladavinu? Kako je to moguće?*” Žena je govorila besmislice. *Zar želi biti moja kraljica?* Victarion se zatekne kako promatra Ashu na način na koji ju nikad nije promatrao. Mogao je osjetiti kako mu se muškost počinje ukrućivati. *Ona je Balonova kćerka*, podsjetio se. Sjetio je se kao djevojčice, dok je bacala sjekire u vrata. Prekrižio je ruke na grudima. “Na Stolac od slankamena može sjesti samo jedan.”

“Onda neka moj stric sjedne”, reče Asha. “Ja ću stajati iza vas, čuvati vam leđa i šaptati na uho. Nijedan kralj ne može vladati sam. Čak i kad su zmajevi sjedili na Željeznom prijestolju, imali su ljude da im pomažu. Kraljevske namjesnike. Dopusti mi da budem tvoja namjesnica, striče.”

Nijedan kralj Otočja nikad nije trebao namjesnika, još manje namjesnika koji je žensko. *Kapelani i kraljevi rugali bi mi se uz piće.* “Zašto želiš postati moja namjesnica?”

“Da dokrajčim ovaj rat prije nego što rat dokrajči nas. Osvojili smo sve što možemo osvojiti... na putu smo da sve to izgubimo jednakom brzinom ukoliko ne sklopimo mir. Bila sam vrlo susretljiva prema kneginji Glover, i ona se kune da će njezin gospodar pregovarati sa mnom. Vratimo li Dubokogajski Humak, Torrhenovu Četvorinu i Jarak Cailin, veli ona, sjevernjaci će nam prepustiti more Zmajevog rta i cijelu Kamenu obalu. Ti su krajevi slabo napučeni, ali deset

puta veći nego cijelo otočje zajedno. Razmjena talaca zapečatit će dogovor, a svaka će strana pristati da se ujedini s drugom ukoliko Željezno prijestolje—”

Victarion se nasmije. “Ta kneginja Glover od tebe pravi budalu, nećakinjo. More Zmajevog rta i Kamena obala jesu naši. Zašto išta vraćati? Oštrozimlje je spaljeno i slomljeno, a Mladi Vuk trune obezglavljen u zemlji. Imat ćemo *cijeli* sjever, kao što je tvoj knez otac sanjao.”

“Kad dugi brodovi nauče veslati kroz drveće, možda. Ribar može zakačiti udicom sivog levijatana, ali ovaj će ga odvući u smrt ukoliko ne prereže povraz. Sjever je prevelik da njime vladamo, i prepun sjevernjaka.”

“Vrati se svojim lutkama, nećakinjo. Prepusti dobivanje ratova ratnicima.” Victarion joj pokaže svoje šake. “Imam dvije ruke. Nikome ne trebaju tri.”

“Znam međutim čovjeka koji treba kuću Harlaw.”

“Hotho Grbavac ponudio mi je svoju kćer za kraljicu. Oženim li je, imat ću Harlawe.”

To iznenadi djevojku. “Knez Rodrik vlada kućom Harlaw.”

“Rodrik nema kćeri, samo knjige. Hotho će biti njegov nasljednik, a ja ću biti kralj.” Kad je jednom izrekao riječi naglas, zvučale su istinito. “Vranino Oko je predugo izbivao.”

“Neki ljudi djeluju veći iz daljine”, upozori Asha. “Prošecite se između logorskih vatri ako se usuđujete, i poslušajte. Ne pripovijedaju se priče o vašoj snazi, ni o mojoj legendarnoj ljepoti. Priča se samo o Vraninom Oku; dalekim mjestima koja je vidio, ženama koje je silovao i muževima koje je ubio, gradovima koje je opljačkao, o tome kako je spalio flotu kneza Tywina u Luci Lannis...”

“Ja sam spalio lavovu flotu”, ustraje Victarion.

“Vlastitim sam rukama bacio prvu baklju na njegov

admiralski brod.”

“Vranino Oko je skovao spletku.” Asha metne ruku na njegovu mišicu. “I ubio vašu ženu... zar ne?”

Balon im je zapovjedio da o tome ne govore, ali Balon je bio mrtav. “Napravio joj je dijete, a mene natjerao na ubojstvo. Ubio bih i njega, ali Balon nije želio bratoubojstvo na svojem dvoru. Poslao je Eurona u progonstvo, da se nikad ne vrati...”

“... dokle god Balon bude živio?”

Victarion se zagleda u svoje šake. “Nabila mi je rogove. Nisam imao druge.” *Da se doznalo, ljudi bi mi se smijali, kao što se Vranino Oko smijao kad sam se suočio s njim.* “Došla je k meni vlažna i željna”, pohvalio se. “Čini se da je Victarion velik posvuda samo ne ondje gdje je važno.” Ali nije joj to mogao reći.

“Žao mi je zbog vas,” reče Asha, “a još više mi je žao zbog nje... ali ostavljate mi malo izbora osim da zatražim Stolac od slankamena za sebe.”

Ne možeš. “Slobodno možeš trošiti dah, ženo.”

“I hoću”, rekla je, i napustila ga.

Utopljeni čovjek

Tek kad su mu ruke i noge bile obamrle od hladnoće Aeron Greyjoy je izgacao natrag na obalu i opet navukao svoje halje.

Pobjegao je pred Vraninim Okom kao da je još uvijek bio slabić kao nekad, ali kad su se valovi prelomili preko njegove glave, ponovno su ga podsjetili da je taj čovjek mrtav. *Ponovno sam se rodio iz mora, čvršći čovjek i jači.* Nijedan ga smrtnik nije mogao uplašiti, ništa više nego što ga je plašila tama, i kosti njegove duše, sive i sablasne kosti njegove duše. *Zvuk otvaranja vrata, škripa zahrđale željezne šarke.*

Svećenikove halje pucketale su dok ih je povlačio prema dolje, još krute od soli s njihovog posljednjeg pranja prije četrnaest dana. Vuna mu se prilijepila uz mokre grudi, upijajući slanu vodu koja mu se cijedila s kose. Napunio je svoju mješinu i prebacio je preko ramena.

Dok je koračao sprudom, neki utopljenik na povratku sa zova prirode, zatetura u njega u tami. “Vlažnokosi”, promrmlja. Aeron mu položi ruku na glavu, blagoslovi ga i krene dalje. Tlo mu se podizalo pod nogama, isprva blago, a potom strmije. Kad je osjetio busen trave pod nožnim prstima, znao je da je ostavio sprud za sobom. Penjao se polako, osluškujući valove. *More se nikad ne umara. Moram biti jednako neumoran.*

Na vrhu brijega četrdeset četiri čudovišna kamena rebra uzdizala su se iz zemlje poput debala velebnog bijelog drveća. Od tog je prizora Aeronu srce brže zakucalo. Nagga je bila prvi morski zmaj, najsilniji koji se ikad uzdigao iz

valova. Hranila se orijaškim lignjama i levijatanima i potapala čitave zemlje u svom bijesu, ali Sivi ju je Kralj ubio, a Utopljeni Bog pretvorio njezine kosti u kamen kako se ljudi nikad ne bi prestali diviti hrabrosti prvog od kraljeva. Naggina rebra postala su grede i stupovi njegove duge dvorane, upravo kao što je njezina čeljust postala njegovo prijestolje. *Tisuću i sedam godina vladao je ondje, sjeti se Aeron. Uzeo je za ženu sirenu i planirao svoje ratove protiv Olujnog Boga. Odavde je vladao i kamenom i solju, noseći halje satkane od morskih trava i visoku blijedu krunu načinjenu od Nagginih zubi.*

Ali to je bilo u osvit vremena, kad su moćni ljudi još obitavali na zemlji i moru. Dvoranu je grijala Naggina živa vatra, koju je Sivi Kralj pokorio. Na njezinim zidovima visjele su tapiserije ispletene od srebrnih morskih travki najugodnijih oku. Ratnici Sivog Kralja gostili su se plodovima mora za stolom u obliku velike morske zvijezde dok su sjedili na prijestoljima izrezbarenim od sedefa. *Nestala, sva je ta slava nestala.* Ljudi su sada bili manji. Njihovi su životi postali kraći. Olujni je Bog utopio Nagginu vatru nakon smrti Sivog Kralja, stolci i tapiserije bili su pokradeni, krov i zidovi istrunuli. Čak je i kraljevo velebno prijestolje od očnjaka progutalo more. Samo su NagGINE kosti preostale da podsjećaju željezne na sva čudesa koja su nekoć postojala.

Dosta je, pomisli Aeron Greyjoy.

Devet širokih stuba bijaše uklesano u kameni vrh. Iza njih uzdizali su se orkanski brijegovi Starog Wyka, s planinama, crnima i okrutnima u daljini. Aeron zastane gdje su nekoć stajala vrata, izvuče čep iz mješine, uzme gutljaj slane vode, i okrene se prema moru. *Rodili smo se iz mora, i u more se moramo vratiti.* Čak i ovdje čuo je beskonačnu grmljavinu valova i osjetiti moć boga koji je vrebao pod

vodom. Aeron se spusti na koljena. *Poslao si svoj narod k meni, molio se. Napustili su svoje dvorane i kolibe, svoje dvorce i utvrde, i došli smo na NagGINE kosti, iz svakog ribarskog sela i svake skrivene udoline. Sad im podari mudrost da prepoznaju pravog kralja kad on stane među njih, i snagu da se klone lažnoga.* Molio je cijele noći, jer kad bi Bog bio u njemu Aeron Greyjoy nije trebao sna, ništa više nego što su valovi trebali san, ili ribe u moru.

Tamni oblaci bježali su pred vjetrom dok se prvo svjetlo prikradalo u svijet. Crno nebo postalo je sivo poput škrljevca; crno more postalo je sivo-zeleno; crne planine Velikog Wyka s druge strane zaljeva poprimile su modrozelenene nijanse boj-borova. Dok se boja šuljala natrag u svijet, stotinu barjaka uzdiglo se i stalo vijoriti. Aeron ugleda srebrnu ribu Botleyja, krvavi mjesec Wyncha, tamnozeleno drveće Orkwooda. Spazio je ratne rogove, levijatane i kose, i posvuda velike i zlatne lignjune. Ispod njih, sužnjevi i slane žene počeli su vrvjeti naokolo, potičući nov život u žeravici i čisteći ribu da kapetani i kraljevi mogu zajutriti. Svjetlost zore dotakla je kameni žal, a on je gledao kako se ljudi bude iz sna, odbacuju gunjeve od kože tuljana dok traže svoj prvi rog piva. *Pijte naiskap, pomislio je, jer danas moramo obaviti božji posao.*

I more se uskomešalo. Valovi su postajali veći kako je vjetar jačao, razbijajući perjanice pjene po dugim brodovima. *Utopljeni Bog se budi,* pomisli Aeron. Čuo je kako njegov glas izbija iz dubine mora. *Bit ću s tobom ovog dana, moj snažni i vjerni slugo,* govorio je glas. *Nijedan bezbožnik neće sjediti na mom Stolcu od slankamena.*

Tamo pod lukom Nagginih rebara pronašli su ga njegovi utopljenici kako stoji visok i strog dok mu se duga crna kosa vijorila na vjetru. “Je li vrijeme?” upita Rus. Aeron kimne, pa reče: “Jest. Idite i sazovite zbor.”

Utopljenici podigoše svoje batine od naplavljenog drvlja i stadoše udarati jednom o drugu dok su silazili s brijega. Ostali im se pridružiše, a njihova se graja širila žalom. Takvu su zastrašujuću tresku i larmu stvarali, kao da se stotinu stabala međusobno mlatilo svojim granjem. Počeli su se oglašavati i timpani, *bum-bum-bum-bum-bum, bum-bum-bum-bum-bum*. Zatrubio je ratni rog, a potom još jedan. *AAAAA Aoooooooooooooooooooooooooooo*.

Ljudi su ostavljali svoje vatre kako bi se zaputili prema kostima Dvorane Sivog Kralja; veslači, kormilari, šivači jedara, brodograditelji, ratnici sa svojim sjekirama i ribari sa svojim mrežama. Neki su povelu sužnjeve da im služe; neki svoje slane žene. Drugi, koji su prečesto jedrili u zelene krajeve, bili su u pratnji meštara, pjevača i vitezova. Obični puk zbio se u polumjesec oko podnožja humka, sa sužnjevima, ženama i djecom u pozadini. Kapetani i kraljevi uspinjali su se obronkom. Aeron Vlažnokosi ugleda veselog Sigfryja Stonetreeja, Andrika Nenasmijanog, viteza Ser Harrasa Harlaw. Knez Baelor Blacktyde u svojem plaštu od samurovine stajao pokraj Stonehousea u poderanoj tuljanovoj koži. Victarion je stršio iznad svih njih osim Andrika. Njegov brat nije nosio kacigu, ali je inače bio sav u oklopu, a lignjunov mu je plašt visio zlatan s ramena. *On će biti naš kralj. Tko bi ga mogao pogledati, a da u to sumnja?*

Kad je Vlažnokosi podigao svoje koščate ruke, timpani i ratni rogovi utihnuše, utopljenici spustiše svoje batine, a svi glasovi zamuknu. Jedino je zvuk udaranja valova preostao, rika koju nijedan čovjek nije mogao stišati. “Rodili smo se iz mora, i u more ćemo se svi vratiti”, otpočne Aeron, isprva tiho, te su se ljudi morali napinjati da ga čuju. “Olujni Bog je u svom bijesu iščupao Balona iz njegova zamka i bacio ga u dubine, ali on se sada gosti pod valovima u vodenim dvorima Utopljenog Boga.” Podigao je pogled prema nebu.

“Balon je mrtav! Željezni kralj je mrtav!”

“Kralj je mrtav!” viknuše njegovi utopljenici.

“Ali što je mrtvo, umrijeti ne može, već ponovno uskrsne, čvršće i jače!” podsjeti ih on. “Balon je pao, Balon moj brat, koji je štovao stari običaj i plaćao željeznu cijenu. Balon Hrabri, Balon Blaženi, Balon Dvaput Okrunjeni, koji nam je vratio našu slobodu i našeg Boga. Balon je mrtav... ali željezni će kralj ponovno ustati, da zasjedne na Stolac od slankamena i vlada otočjem.”

“Kralj će ustati!” odvrate oni. *“On će ustati!”*

“Hoće. Mora.” Aeronov glas zagrmi poput valova.

“Ali tko? Tko će sjesti na Balonovo mjesto? Tko će vladati ovim svetim otocima? Je li taj sada među nama?” Svećenik široko raskrili ruke. *“Tko će biti kralj nad nama?”*

Galeb mu zakriješti odgovor. Gomila se stane komešati, poput ljudi koji se bude iz sna. Svaki čovjek pogleda svog susjeda da vidi koji bi se među njima usudio zatražiti krunu. *Vranino Oko nikad nije bio strpljiv*, reče Aeron Vlažnokosi u sebi. *Možda će se prvi javiti*. Bude li tako, to će biti njegova propast. Kapetani i kraljevi prešli su dugačak put na ovu gozbu i neće izabrati prvo jelo koje stave pred njih. *Željet će kušati i degustirati, zalogaj jednog, griz drugog, sve dok ne pronađu onog koji im najbolje odgovara.*

I Euron je vjerojatno toga bio svjestan. Stajao je prekriženih ruku među svojim mutavcima i čudovištima. Samo su vjetar i valovi odgovorili Aeronovu pozivu.

“Željezni moraju imati kralja”, ustraje svećenik, nakon duge tišine. “Ponovno pitam. *Tko će biti kralj nad nama?*”

“Ja”, dođe odgovor odozdo.

Smjesta se uzdigne isprekidan povik “Gylbert! Kralj Gylbert!” Kapetani uzmaknu kako bi se aspirant i njegovi pobornici uspeli brdom i zaustavili pokraj Aerna pod Nagginim rebrima.

Ovaj nadobudni kralj bio je visok, mršav knez melankolična lica, glatko obrijanih upalih obraza. Njegova tri pobornika zauzela su mjesto dvije stube ispod njega, noseći njegov mač, štit i stijeg. Izgledom su imali dosta toga zajedničkog s visokim knezom, te ih je Aeron uzeo za njegove sinove. Jedan razvije njegovu zastavu, veleban crni dugi brod naspram zalazećeg sunca. “Ja sam Gylbert Farwynd, knez Usamljene svjetlosti”, reče knez kraljevskom zboru.

Aeron je poznao neke Farwyndove, čudan narod koji je posjedovao zemlju na najzapadnijim obalama Velikog Wyka i raštrkanim otočićima iza njih, hridima tako malim da većina nije mogla primiti više od jednog domaćinstva. Među njima, Usamljena svjetlost bila je najudaljenija, osam dana jedrenja na sjeverozapad među naseljima tuljana i morskih lavova i beskrajnim sivim oceanom. Ti su Farwyndovi bili još čudniji od ostalih. Neki su govorili da su bili mjenjači kože, nesveta stvorenja koja su mogla preuzeti oblik morskih lavova, morževa, čak i pjegavih kitova, vukova divljeg mora.

Knez Gylbert stane govoriti. Pričao je o čudesnoj zemlji iza Mora sunčevog zalaska, zemlji bez zime i oskudice, gdje smrt nije imala prevlast. “Učinite me svojim kraljem, i povest ću vas onamo”, viknuo je. “Izgradit ćemo deset tisuća lađa kao što je Nymeria nekoć učinila i otploviti s čitavim našim narodom u zemlju iza sunčeva zalaska. Ondje će svaki muž biti kralj, a svaka žena kraljica.”

Njegove oči, opazi Aeron, bile su čas sive, čas modre, promjenjive poput mora. *Lude oči*, pomisli on, *budaline oči*. Vizija o kojoj je zborio bila je nedvojbeno stupica koju je Olujni Bog postavio da namami željezne u propast. Darovi koje su njegovi ljudi podastrli pred kraljevski zbor uključivali su kožu tuljana i kljove morževa, narukvice načinjene od kitove kosti, ratne rogove optočene broncom.

Kapetani su pogledali i okrenuli leđa, prepustivši nižim ljudima da se ponude darovima. Kad je budala završio govor, a njegovi pobornici stali klicati njegovo ime, samo su Farwyndovi prihvatili poklik, i to ne svi. Uskoro usklici “Gylbert! Kralj Gylbert!” zamriješe. Galeb glasno zakriči iznad njih, i sleti na jedno od Nagginih rebara dok se knez Usamljene svjetlosti spuštao niz brijeg.

Aeron Vlažnokosi ponovno istupi naprijed. “Opet pitam. *Tko će biti kralj nad nama?*”

“Ja!” zatutnji dubok glas, i gomila se još jednom razmakne.

Govornika su donijeli na brijeg u izrezbarenoj stolici od naplavljenog drvlja koju su na ramenima nosili njegovi unuci. Velebna ruševina od čovjeka, više od deset oka težak i devedeset godina star, bio je zaogrnut bijelim medvjedićim krznom. I kosa mu je bila bijela, a golema brada prekrivala ga je poput gunja od obraza do bedara, pa je bilo teško reći gdje je brada završavala, a krzno započinjalo. Iako su mu unuci bili veliki kršni momci, borili su se s njegovom težinom na strmim kamenim stubama. Pred Dvoranom Sivog Kralja spustiše ga na tlo, a njih trojica ostadoše pod njim kao njegovi pobornici.

Prije šezdeset godina, ovaj bi lako pridobio naklonost zbora, pomisli Aeron, ali njegovo je vrijeme davno minulo.

“Da, ja!” zaurla čovjek s mjesta gdje je sjedio, glasom golemim poput njega samog. “Zašto ne? Ima li tko bolji? Ja sam Erik Ironmaker, za one koji su slijepi. Erik Pravedni. Erik Lomitelj Nakovnja. Pokaži im moj malj, Thormore.” Jedan od njegovih zagovornika podigne ga da ga svi vide; bijaše to čudovišan predmet, drška omotana starom kožom, glave u obliku čelične cigle velike poput štruce kruha. “Ne mogu prebrajati koliko sam glava zgnječio u kašu tim maljem,” reče Erik, “ali možda bi vam to kakav lopov

mogao reći. Ne znam ni koliko sam glava zdrobio mojim nakovnjem, ali neke bi udovice mogle znati. Mogao bih vam ispričati sva djela koja sam izveo u bitki, ali osamdeset mi je i osam godina i neću živjeti dovoljno dugo da dovršim priču. Ako starost znači mudrost, nitko nije mudriji od mene. Ako veličina znači snagu, nitko nije snažniji. Želite kralja s nasljednicima? Imam ih više nego što mogu prebrojiti. Kralj Erik, da, sviđa mi se kako to zvuči. Hajde, recite to sa mnom. ERIK! ERIK LOMITELJ NAKOVNJA! KRALJ ERIK!”

Dok su njegovi unuci prihvaćali poklik, njihovi sinovi istupe naprijed sa škrinjama na ramenima. Kad su ih iskrenuli u podnožju kamenih stuba, bujica srebra, bronce i čelika prospe se van; narukvice, ogrlice, bodeži, noževi i sjekire za bacanje. Nekoliko kapetana pograbi najprobranije predmete i pripoji svoje glasove rastućim povicima. Ali netom što je klicanje počelo jačati, presiječe ga ženski glas. “*Erik!*” Ljudi se pomaknu u stranu da je propuste. S jednom nogom na najnižoj stubi, ona reče: “Erik, ustani.”

Zavlada muk. Vjetar je puhao, valovi se razbijali o obalu, ljudi mrmljali jedni drugima u uho. Erik Ironmaker se zapilji odozgo u Ashu Greyjoy. “Djevojčice. Triput prokleta djevojčice. Što si rekla?”

“Ustani, Erik”, dovikne ona. “Ustani i uzviknut ću tvoje ime sa svima ostalima. Ustani i bit ću prva koja će te slijediti. Želiš krunu, da. Ustani i uzmi je.”

Negdje u gomili, Vranino Oko se nasmije. Erik ga ošine pogledom. Šake krupnog čovjeka čvrsto se stisnu oko naslona njegova prijestolja od naplavljenog drvlja. Njegovo lice postane crveno, a zatim purpurno. Ruke mu zadrhte od napora. Aeron mogaše vidjeti kako mu debela modra vena pulsira na vratu dok je pokušavao ustati. Na trenutak činilo se da bi to mogao učiniti, ali dah odjednom izleti iz njega, a

on zastenje i utone natrag na svoj jastuk. Euron se još glasnije nasmije. Krupni čovjek pogne glavu i ostari, u tren oka. Njegovi ga unuci odniješe natrag niz brijeg.

“Tko će vladati željeznima?” ponovno zovne Aeron Vlažnokosi. “Tko će biti kralj nad nama?”

Ljudi pogledaše jedni druge. Neki pogledaše Eurona, neki Victariona, nekolicina Ashu. Valovi su se razbijali zeleni i bijeli o duge brodove. Galeb se još jednom oglasi, muklim krikom, očajnim. “Izloži svoj zahtjev, Victarione”, povikne Merlyn. “Daj da završimo s ovom mimičarskom farsom.”

“Kad budem spreman”, uzvratí Victarion.

Aeron bijaše zadovoljan. *Bolje je ako priče.*

Drumm je bio idući, još jedan starac, iako ne tako star kao Erik. Uspeo se brdom na vlastitim nogama, a na njegovu boku jahala je Crvena Kiša, njegov slavni mač, iskovan od valyrijskog čelika u danima prije Propasti. Njegovi pobornici bijahu ljudi od značaja: njegovi sinovi Denys i Donnel, obojica hrabri borci, a između njih Andrik Nenas mijani, div od čovjeka s rukama debelim poput stabala. To što je takav čovjek stao uz njega govorilo je Drumm u prilog.

“Gdje je pisano da naš kralj mora biti lignjun?” započne Drumm. “Kojim pravom Pyke vlada nad nama? Veliki Wyk je najveći otok, Harlaw najbogatiji, Stari Wyk najsvetiji. Kad je crnu lozu progutala zmajeva vatra, željezni su dali primat Vickonu Greyjoyu, da... ali kao *knezu*, ne kralju.”

Bio je to dobar početak. Aeron je čuo povike odobravanja, ali oni utihnuše kad je starac počeo kazivati o slavi Drummovih. Govorio je o Daleu Stravi, Rorynu Koscu, stotinama sinova Gormonda Drumma, Praoca. Isukao je Crvenu Kišu i ispričao im kako je Hilmar Drumm Lukavi oteo oštricu jednom oklopljenom vitezu uz pomoć svoje

pameti i drvene batine. Pričao je o brodovima davno izgubljenim i bitkama zaboravljenim prije osamsto godina, a gomila je postajala nemirna. Govorio je i govorio, a onda je govorio još više.

A kad su se Drummove škrinje otvorile, kapetani su ugledali škrčeve darove koje im je donio. *Nijedno se prijestolje nikad nije kupilo broncom*, pomislio je Vlažnokosi. Istinu je bilo lako čuti, dok su poklici “*Drumm! Drumm! Kralj Dunstan!*” zamirati.

Aeron je mogao osjetiti napetost u svom želucu, a činilo mu se da valovi udaraju glasnije nego prije. *Vrijeme je*, pomisli. *Vrijeme je da Victarion iznese svoj zahtjev*. “Tko će biti kralj nad nama?” poviče svećenik još jednom, ali ovaj put njegove prodorne crne oči susrele su bratove u gomili. “Devet sinova rodilo se iz slabina Quellona Greyjoya. Jedan je bio silniji od svih ostalih, i nije znao za strah.”

Victarion mu susretne pogled, i kimne. Kapetani se razmaknu pred njim dok se uspinjao stubama. “Brate, daj mi svoj blagoslov”, reče kad je stigao na vrh. Kleknuo je i pognuo glavu. Aeron odčepi svoju mješinu i izlije mlaz slane vode po njegovu čelu. “*Što je mrtvo, nikad ne može umrijeti*,” reče svećenik, a Victarion odgovori, “*već ponovno uskrsne, čvršće i jače.*”

Kad je Victarion ustao, njegovi se pobornici postrojiše pod njim; Ralf Limper, Crveni Ralf Stonehouse, te Nute Brijač, sve sami znameniti ratnici. Stonehouse je nosio stijeg Greyjoya; zlatnu orijašku lignju na polju crnom poput ponoćnog mora. Čim se razmotao, kapetani i kraljevi stadoše klicati ime vrhovnog kapetana. Victarion pričekao dok nisu utihnuli, pa reče: “Svi me poznajete. Ako želite slatke riječi, tražite ih na drugom mjestu. Nemam jezik pjevača. Imam sjekiru, i imam ovo.” Podigao je svoje goleme oklopljene ruke da im ih pokaže, a Nute Brijač pokazao je njegovu

sjekiru, zastrašujući komad čelika. “Bio sam odani brat”, nastavi Victarion. “Kad se Balon oženio, mene je poslao u Harlaw da mu dovedem natrag njegovu nevjestu. Poveo sam njegove duge brodove u mnoge bitke, i izgubio samo jednog. Kad je Balon prvi put uzeo krunu, ja sam otplovio u Luku Lannis da osmudim lavlji rep. Drugi put, mene je poslao da oderem kožu Mladom Vuku ako se on tuleći vrati kući. Sve što ćete dobiti od mene više je nego što ste dobili od Balona. To je sve što želim reći.”

S time njegovi pobornici stadoše klicati: “VICTARION! VICTARION! KRALJ VICTARION!” Dolje, njegovi su ljudi prosipali njegove škrinje, slapove srebra, zlata i dragulja, bogatstvo pljačke. Kapetani se stadoše otimati za najbogatijim komadima, vičući dok su to činili. “VICTARION! VICTARION! KRALJ VICTARION!” Acron je promatrao Vranino Oko. *Hoće li sad progovoriti, ili pustiti da kraljevski zbor nastavi svojim tijekom?* Orkwood od Ormonta nešto je šaptao u Euronovo uho.

Ali nije Euron stao na kraj klicanju, već ona žena. Metnula je dva prsta u usta i *zazviždala*, oštar prodoran zvuk koji je zasjekao kroz graju poput noža kroz skutu. “Striče! Striče!” Savivši se, dograbila je isprepletenu zlatnu ogrlicu i pohrlila uza stube. Nute je ščepa za ruku, i na pola otkucaja srca Aeron se ponada da će je bratovi pobornici stišati, ali Asha se istrgne iz Brijačeve ruke i reče nešto Crvenom Ralfu što ga je nagnalo da se pomakne u stranu. Dok se gurala dalje, usklICI utihnuše. Bila je kći Balona Greyjoya, a gomila je bila znatiželjna da je sasluša.

“Dobro je od vas što ste donijeli takve darove na moj kraljevski zbor, striče,” ona će Victarionu, “ali niste trebali odjenuti toliko oklopa. Obećavam da vas neću ozlijediti.” Asha se okrene prema kapetanima. “Nema nikog hrabrijeg

od mog strica, nikog snažnijeg, nikog bješnjeg u borbi. A broji do deset brzo poput bilo kojeg čovjeka, sama sam ga na svoje oči vidjela... iako kad mora ići do dvadeset zna izuti čizme.” To ih je nagnalo na smijeh. “Međutim, on nema sinova. Žene mu neprestano umiru. Vranino Oko je njegov stariji brat i ima veće pravo...”

“Tako je!” Crveni Veslač vikne odozdo.

“Ah, ali moje je pravo još veće.” Asha natakne ogrlicu na svoju glavu nakrivo tako da joj se zlato ljeskalo u tamnoj kosi. “Balonova braća ne mogu dolaziti ispred Balonova sina!”

“Balonovi sinovi su mrtvi”, vikne Ralf Limper. “Vidim samo Balonovu malu kćer!”

“Kćer?” Asha zavuču ruke ispod svog kaputića. “Oho! Što je ovo? Da vam pokažem? Neki od vas niste vidjeli jednu otkad ste se s nje odbili.” Oni se ponovno nasmiju. “Sise na kralju strahotna su stvar, tako ide ona pjesma? Ralf, prokljuvio si me, ja *jesam* žena... iako ne *stara* žena kao ti. Ralf Limper... ne bi li se trebao zvati Ralf Mlitavi?” Asha isuče bodež između svojih grudi. “I ja sam majka, a ovo je moje dojenče!” Ona ga uzdigne u zrak. “A ondje, moji pobornici.” Progurali su se pokraj Victarionove trojke kako bi stali ispod nje: Qari Djevica, Tristifer Botley, i vitez Ser Harras Harlaw, čiji je mač Sumrak bio jednako glasovit poput Crvene Kiše Dunstana Drumma. “Moj stric veli da ga poznajete. Poznajete i mene—”

“Želim te bolje upoznati!” vikne netko.

“Idi kući i upoznaj svoju ženu”, dobaci mu Asha. “Stric veli da će vam dati više nego što vam je dao moj otac. A što je to bilo? Zlato i slavu, neki bi rekli. *Slobodu*, još slađe. Da, tako je, to nam je dao... i udovice, kao što će vam knez Blacktyde reći. Kolikima su od vas spalili domove kad je Robert došao? Kolikima su kćeri silovane i okaljane?

Izgorjele gradove i srušene dvorce, to vam je dao moj otac. *Poraz* vam je dao. Moj stric ovdje će vam dati više. Ja ne.”

“A što ćeš nam ti dati?” upita Lucas Codd. “Pletenje?”

“Da, Lucas. Isplest ću nam svima kraljevstvo.”

Prebacivala je bodež iz ruke u ruku. “Trebamo naučiti lekciju od Mladog Vuka, koji je dobio svaku bitku... i izgubio sve.”

“Vuk nije lignjun”, prigovori Victarion. “Ono što lignjun ščepa, to više ne ispušta, radilo se u dugom brodu ili o levijatanu.”

“A što smo *mi* ščepali, striče? Sjever? Što je to, ako ne milje i milje milja i milja, daleko od zvuka mora? Osvojili smo Jarak Caitlin, Dubokogajski Humak, Torrhenovu Četvorinu, čak i *Oštrozimlja*. I što imamo od toga?” Ona mahne rukom, a njezina posada *Crnog Vjetra* progura se naprijed, sa škrinjama od hrastovine i željeza na ramenima. “Dajem vam bogatstvo Kamene obale”, reče Asha kad se prva iskrenula. Lavina oblutaka prospe se van, slijevajući se niza stube; obluci sivi, crni i bijeli, izgladjeni morem. “Dajem vam bogatstvo Dubokogajskog Humka”, reče ona, dok se druga škrinja otvarala. Šišarke navriješe van, kako bi se otkotrljale i odskakutale u gomilu. “I napokon, zlato Oštrozimlja.” Iz treće škrinje pojaviše se žute repe, okrugle, tvrde i krupne poput čovječje glave. Sletjele su među oblutke i šišarke. Asha probode jednu svojim bodežom. “Harmunde Sharp,” vikne ona, “tvoj sin Harrag poginuo je kod Oštrozimlja, zbog ovog.” Ona iščupa repu sa svoje oštrice i dobaci je njemu. “Imaš i druge sinove, mislim. Ako želiš trampiti njihove živote za repu, samo uzvikni ime mog strica!”

“A ako uzviknem *tvoje* ime?” upita Harmund. “Što tad?”

“Mir”, reče Asha. “Zemlja. Pobjeda. Dat ću vam Rt

morskog zmaja i Kamenu obalu, crnu zemlju, visoko drveće i dovoljno kamenja da svaki mlađi sin sebi izgradi dvor. Imat ćemo i sjevernjake... kao prijatelje, da stanu uz nas protiv Željeznog prijestolja. Vaš izbor je jednostavan. Okrunite mene, za mir i pobjedu. Ili okrunite mog strica, za još rata i još poraza.” Ona vrati bodež u korice. “Što ste izabrali, željezni?”

“POBJEDU!” vikne Rodrik Čitalac, ruku skupljenih oko usta. “*Pobjedu i Ashu!*”

“ASHA!” Ponovi knez Baelor Blacktyde. “KRALJICA ASHA!” Ashina posada preuzme poklik. “ASHA! ASHA! KRALJICA ASHA!” Stupali su nogama, tresli šakama i vikali, dok je Vlažnokosi slušao u nevjerici. *Ostavila bi posao svog oca nedovršenim!* Ali Tristifer Botley vikao je za nju, zajedno s mnogim Harlawima, nekim Goodbrotherovima, rumenim knezom Merlynom, više ljudi nego što bi svećenik ikad povjerovao... za ženu! Ali drugi su držali jezike za zubima, ili mrmljali postrance svojim susjedima. “*Nećemo kukavički mir!*” zatutnji Ralf Limper. Crveni Ralf Stonehouse zamahne greyjoyjevskom zastavom i urlikne: “*Victarion!* VICTARION! VICTARION!” Ljudi se stadoše naguravati. Netko zavitla šišarku prema Ashinoj glavi. Kad se sagnula, privremena joj kruna spadne s glave. Na trenutak svećeniku se činilo kao da stoji na vrhu divovskog mravinjaka, dok mu je tisuće mrava vrvjelo pod nogama. Povici “*Asha!*” i “*Victarion!*” strujali su tamo-amo, i činilo se kao da će ih neka divlja oluja svakog časa progutati. *Olujni je Bog među nama*, pomisli svećenik, *sijući bijes i neslogu.*

Oštro poput udarca mačem, zvuk roga propara zrak.

Blistav i koban bijaše mu zvuk, drhtav vruć krik od kojeg su čovjeku kosti *drndale* u tijelu. Krik se zadrži u vlažnom morskom zraku:

aaaaRREEEeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee.

Sve se oči okrenuše prema zvuku. Bijaše to jedan od Euronovih mješanaca koji je trubio zov, čudovišan čovjek obrijane glave. Prstenje od zlata, nefrita i crnog jantara ljeskalo mu se na rukama, a na širokim prsima bila mu je tetovirana nekakva ptica grabljivica, iz čijih je čaporaka kapala krv.

aaaaRRREEEeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee.

Rog u koji je puhao bio je sjajan, crn i savijen, te veći od čovjeka koji ga je držao objema rukama. Bio je sputan vrpčama od crvenog zlata i tamnog čelika, s ugraviranim drevnim valyrijskim hijeroglifima koji kao da su se crvenkasto žarili dok je zvuk jačao.

*aaaaaaaaRRREEEEEEEEEEEeeeeeeeeeeeeeeeeeeeeee
eeeeeeeeeee.*

Bio je to strašan zvuk, jauk boli i bijesa koji kao da je pekao uši. Aeron Vlažnokosi pokrije svoje, i pomoli se Utopljenom Bogu da podigne silan val, uništi rog i utiša ga, ali krik se i dalje nastavljao. *To je pakleni rog*, želio je kriknuti, iako ga nitko ne bi čuo. Obrazi tetoviranog čovjeka bili su tako naduti da je izgledao spreman raspući se, a mišići na njegovim grudima grčili su se na takav način da se činilo kao da mu se ona ptica sprema otrgnuti s kože i uzletjeti. A sada su hijeroglifi sjajno blistali, svaka crta i slovo treperili su bijelom vatrom. Zvuk se nastavljao dalje i dalje, odjekujući među orkanskim brijegovima iza njih i prelazio vodu Naggine zipke kako bi odjeknuo o planine Velikog Wyka, još dalje i dalje sve dok nije ispunio cijeli vodeni svijet.

A onda, kada se činilo da zvuk nikad neće prestati, rog je utihnuo.

Puhača je napokon izdao dah. Zateturio je i umalo pao. Svećenik vidje kako ga je Orkwood od Orkmonta uhvatio za

ruku da ga zadrži na nogama, dok mu je Ljevoruki Lucas Codd uzeo uvijeni crni rog iz ruku. Tanak pramen dima uzdizao se iz roga, a svećenik opazi krv i žuljeve na usnama čovjeka koji je u njega trubio. I ptica na njegovim grudima također je krvarila.

Euron Greyjoy uspne se brdom polako, sa svim očima na sebi. Gore u visini, galeb je kričao i kričao. *Nijedan bezbožnik ne može sjediti na Stolcu od slankamena*, pomisli Aeron, ali znao je da mora dopustiti bratu da govori. Usne su mu se nijemo pomicale u molitvi.

Ashini pobornici pomaknu se u stranu, kao i Victarionovi. Svećenik ustukne za korak i položi ruku na hladan grub kamen Nagginih rebara. Vranino Oko se zaustavi na vrhu stuba, pred vratima Dvorane Sivog Kralja, te svrne svoje nasmijano oko na kapetane i kraljeve, ali Aeron je mogao osjetiti i njegovo drugo oko, ono koje je skrivao.

“ŽELJEZNI,” reče Euron Greyjoy, “čuli ste moj rog. Sad počujte moje riječi. Ja sam Balonov brat, Quellonov najstariji živući sin. Krv kneza Vickona teče mojim žilama, kao i krv Starog Lignjuna. Pa ipak, otplovio sam dalje od ijednog od njih. Samo jedan živući lignjun nikad nije spoznao poraz. Samo jedan se nikad nije spustio na koljeno. Samo je jedan otplovio u Asshai pokraj Sjene, i vidio čudesa i užase koji se ne mogu zamisliti...”

“Ako ti se toliko svidjela Sjena, vrati se tamo”, dovikne rumeni Qari Djevica, jedan od Ashinih pobornika.

Vranino Oko se ne obazre na njega. “Moj mali brat želi završiti Balonov rat i prisvojiti sjever. Moja slatka nećakinja dala bi nam mir i šišarke.” Njegove se modre usne izviju u osmijeh. “Ashi je draža pobjeda od poraza. Victarion želi kraljevstvo, ne par škrtih laktova zemlje. Od mene, dobit ćete oboje.

Vranino Oko, zovete me. Pa, tko ima oštrij vid od vrane? Nakon svake bitke vrane dolaze na stotine i tisuće da se pogoste palima. Vrana može opaziti smrt iz daljine. A ja velim da cijele Zapadne Zemlje umiru. Oni koji će me slijediti gostit će se do kraja života. Mi smo željezni, i nekoć smo bili osvajači. Naš zakon prostirao se posvuda gdje se zvuk valova mogao čuti. Moj brat bi htio da se zadovoljite hladnim i sumornim sjeverom, moja nećakinja s još manje... ali ja ću vam dati Luku Lannis. Visovrt. Sjenicu. Starigrad. Riječnu krajinu i Ravan, kraljevsku i kišnu šumu, Dome i međe, Mjesečevo gorje i Arrynsku dolinu, Tarth i Kamenestube. Tvrdim da ćemo osvojiti *sve*! Tvrdim, osvojiti ćemo *Zapadne Zemlje*.” Zirnuo je u svećenika. “Sve za veću slavu našeg Utopljenog Boga, dakako.”

Na tren oka čak je i Aeron bio ponesen smionošću njegovih riječi. Svećenik je sanjao isti san kad je prvi put ugledao crveni komet na nebu. *Pomest ćemo zelene krajeve ognjem i mačem, iskorijeniti sedam bogova iz septona i bijelo drveće iz sjevernjaka...*

“Vranino Oko,” dovikne Asha, “zar ste ostavili svu pamet u Asshaiju? Ako ne možemo zadržati sjever - a ne možemo - kako ćemo osvojiti cijelih Sedam Kraljevina?”

“Pa, to je već bilo učinjeno. Zar je Balon ovu djevojku naučio tako malo ratnom umijeću? Victarione, kći našeg brata čini se nikad nije čula za Aegona Osvajača.”

“Aegona?” Victarion prekriži ruke na svojim oklopljenim prsima. “Kakve veze Osvajač ima s nama?”

“O ratu znam jednako koliko i vi, Vranino Oko”, reče Asha. “Aegon Targaryen osvojio je Zapadne Zemlje *zmajevima*.”

“A tako ćemo i mi”, obeća Euron Greyjoy. “Onaj rog koji ste čuli pronašao sam među zadimljenim ruševinama koje su nekoć bile Valyria, gdje se nijedan čovjek nije

usudio kročiti osim mene. Čuli ste njegov zov, i osjetili njegovu moć. To je zmajski rog, sputan vrpčama od crvenog zlata i valyrijskog čelika ugraviranima čarolijama. Gospodari zmajeva iz davnina puhali su u takve rogove, prije nego što ih je Propast progutala. S ovim rogom, željezni, mogu prisiliti *zmajeve* da vrše moju volju.”

Asha se glasno nasmije. “Rog kojim bi prisilio koze da vrše vašu volju bio bi od veće koristi, Vranino Oko. Zmajeva više nema.”

“Ponovno si, djevojko, u krivu. Postoje tri, a ja znam gdje ih pronaći. To svakako vrijedi krune od naplavljenog drvla.”

“EURON!” vikne Ljevoruki Lucas Codd.

“EURON! VRANINO OKO! EURON!” vikne Crveni Veslač.

Mutavci i mješanci sa *Tišine* rastvore Euronove škrinje i prosuše njegove darove pred kapetane i kraljeve. Tada svećenik začu Hothoa Harlawu, dok je punio ruke zlatom. Gorold Goodbrother također je klicao, kao i Erik Lomitelj Nakovnja. “EURON! EURON! EURON!” Klicanje je jačalo, pretvorilo se u grmljavinu. “EURON! EURON! VRANINO OKO! KRALJ EURON!” Skotrljalo se s Naggina brijega, kao da Olujni Bog trese oblacima. “EURON! EURON! EURON! EURON! EURON! EURON!”

Čak i svećenik može posumnjati. Čak i prorok može spoznati užas. Aeron Vlažnokosi posegne u sebe da potraži svog Boga i otkrije samo tišinu. Dok je tisuću glasova izvikivalo ime njegova brata, on je čuo jedino škripu zahrđale željezne šarke.

Brienne

Istočno od Djevičinog Jezerca brda su se uzdizala divlja, a borovi stisnuli oko njih poput vojske nijemih sivo-zelenih vojnika.

Vješti Dick je rekao da je obalna cesta bila najkraći put, i najlakši, pa im je zaljev rijetko bio daleko od očiju. Kako su odmicali, gradovi i sela duž obale postajali su sve manji i rjeđi. U suton potražili bi kakvo svratište. Crabb bi dijelio zajedničku postelju s ostalim putnicima, dok bi Brienne uzela sobu za sebe i Podricka. “Jeftinije bi bilo da svi dijelimo isti krevet, moja gospojo”, rekao bi Vješti Dick. “Mogli biste poleć vaš mač između nas. Stari Dick je bezopasno momče. Galantan k’o vitez, i pošten kol’ko je dan dug.”

“Dani postaju kraći”, istaknula je Brienne.

“Pa, to je možda istina. Ako mi ne vjerujete u krevetu, mog’o bi se samo sklupčat na podu, moja gospojo.”

“Ne na mom podu.”

“Čovjek bi mog’o pomisliti da nemate nimalo povjerenja u mene.”

“Povjerenje se zarađuje. Kao zlato.”

“Kako vi kažete, moja gospojo,” rekao je Crabb, “ali gore na sjeveru gdje cesta prestaje, morat ćete vjerovat Dicku. Da sam vam htio mačem otet zlato, tko bi me spriječio?”

“Nemate mač. Ja imam.”

Zatvorila je vrata između njih i stajala ondje osluškujući dok se nije uvjerila da se udaljio. Koliko je god vješt mogao biti, Dick Crabb nije bio Jaime Lannister, ni

Ludi Miš, pa čak ni Humfrey Wagstaff. Bio je koštunjav i slabo uhranjen, a jedini mu je oklop bila ulubljena polukaciga poprskana hrđom. Umjesto mača, nosio je star, okrhnut bodež. Dokle god bude budna, nije joj predstavljao opasnost. “Podrick,” reče ona, “doći će vrijeme kad više nećemo moći pronalaziti zaklon u svratištima. Ne vjerujem našem vodiču. Kad se utaborimo, možeš li stražariti nada mnom dok budem spavala?”

“Bdjeti, moja gospo? Ser.” On razmisli. “Imam mač. Pokuša li vam Crabb nauditi, mogu ga ubiti.”

“Ne”, ona će strogo. “Ne smiješ se pokušati boriti s njim. Samo tražim da stražariš nad njim dok spavam, i da me probudiš učini li nešto sumnjivo. Vidjet ćeš da se brzo budim.”

Crabb je pokazao svoje pravo lice idućeg dana, kad su se zaustavili da napoje konje. Brienne se morala skloniti iza nekog grmlja da isprazni mjehur. Dok je čučala, čula je Podricka kako govori: “Što to radite? Maknite se odatle.” Završila je svoj posao, podigla hlače i vratila se na cestu da bi zatekla Vještog Dicka kako briše brašno s prstiju. “Nećete pronaći nikakve zmajeve u mojim bisagama”, reče mu ona. “Zlato držim uza se.” Nešto od njega nalazilo se u novčarki o njezinu pojasu, ostatak skriven u paru džepova ušivenih unutar njezine odjeće. Debela novčarka u njezinim bisagama bila je puna velikih i malih bakrenjaka, penija i polovica penija, srebrnjaka i zvijezda... i finog bijelog brašna, da bude još deblja. Kupila je brašno od kuhara u Sedam mačeva onog jutra kad je odjahala iz Sumrakdola.

“Dick nije mislio ništa zla, moja gospojo.” Migoljio je svojim brašnom umrljanim prstima da pokaže kako nije držao oružje. “Samo sam provjerav’o imate li one zmajeve koje ste mi obećali. Svijet je pun lažljivaca spremnih da prevare poštenog čovjeka. Ne da ste *vi* jedna od njih.”

Brienne se nadala da je bio bolji vodič nego što je bio lopov. "Najbolje da krenemo." Ponovno je uzjahala.

Dick je često pjevao dok su zajedno jahali; nikad cijelu pjesmu, samo djelić jedne i strofu druge. Naslućivala je da ju je htio očarati, kako bi je uljuljao u osjećaj sigurnosti. Ponekad bi pokušao potaknuti nju i Podricka da pjevaju zajedno s njim, bez uspjeha. Dečko je bio previše stidljiv i zavezanog jezika, a Brienne nije pjevala. *Jeste li pjevali za svog oca?* Upitala ju je jednom kneginja Stark, u Rijekotoku. *Jeste li pjevali za Renlyja?* Nije, nikad, iako je željela... željela je...

Kad nije pjevao, Vješti Dick bi govorio, zabavljajući ih pričama o Rtu Napukle Pandže. Svaka turobna dolina imala je svog kneza, rekao je, a većinu njih ujedinjavalo je samo njihovo nepovjerenje prema strancima. U njihovim žilama krv prvih ljudi tekla je tamna i snažna. "Andali su pokušali otet Slomljenu pandžu, al' mi smo im pustili krv u dolinama i utopili ih u močvarama. Ono što njihovi sinovi nisu mogli osvojiti mačevima, njihove su ljupke kćeri osvojile poljupcima. Priženili su se s kućama koje nisu mogli osvojiti, da."

Darklynski kraljevi Sumrakdola pokušali su nametnuti svoju vlast Rtu Napukle Pandže; Mootonovi iz Djevičinog Jezerca to su također pokušali, a kasnije oholi Celtigari s Račjeg otoka. Ali stanovnici Napukle Pandže znali su svoje močvare i šume kao što nijedan stranac nije mogao znati, a u škripcu mogli su nestati u pećine koje su ispunjavale njihova brda poput saća. Kad se ne bi borili s nadobudnim osvajačima, tukli su se među sobom. Njihove krvave zavade bile su duboke i mračne poput močvara između njihovih brijegova. S vremena na vrijeme neki bi junak donio mir na Rt, ali taj nikad ne bi potrajao dulje od njegova životnog vijeka. Knez Lucifer Hardy, on je bio velikan, a i braća

Brune. Stari Lomikost bio je još više, ali Crabbovi su bili najsilniji od svih. Dick je još uvijek odbijao vjerovati da Brienne nikad nije čula za Ser Clarencea Crabba i njegove podvige.

“Zašto bih lagala?” upitala ga je ona. “Svako mjesto ima svoje lokalne junake. Ondje odakle ja dolazim, pjevači pjevaju o Ser Galladonu od Mornea, Savršenom Vitezu.”

“Ser Gallakome od Čega?” On frkne. “Nikad čuo. Zašto je on bio tako proketo savršen?”

“Ser Galladon je bio junak takve hrabrosti da je sama Djevica izgubila srce za njim. Dala mu je čaroban mač kao znak svoje ljubavi. Pravedna Djevica, tako su ga nazvali. Nijedan običan mač nije ga mogao zaustaviti, niti ijedan štit podnijeti njegov poljubac. Ser Galladon je nosio Pravednu Djevicu s ponosom, ali samo ju je triput isukao iz korica. Nije htio rabiti Djevicu protiv smrtnika, jer bila je tako moćna da bi svaka borba bila nepoštena.”

Crabb je ovo smatrao smiješnim. “Savršen Vitez? Savršena Luda, tako mi zvuči. Kakav je smisao u tome da se ima čarobni mač ako ga pobogu ne koristiš?”

“Čast”, reče ona. “Smisao je čast.”

To ga je samo još više natjeralo na smijeh. “Ser Clarence Crabb bi obris’o guzicu s tim vašim Savršenim Viteзом, moja gospojo. Da su se ikad susreli, još jedna krvava glava stajala bi na polici u Šapatima, ako mene pitate. ‘Trebao sam upotrijebiti čarobni mač’, govorila bi ostalim glavama. ‘Trebao sam upotrijebiti prokleti mač.’”

Brienne nije mogla a da se ne nasmiješi. “Možda,” priznala je, “ali Ser Galladon nije bio budala. Protiv protivnika osam stopa visokog koji je jahao na turu možda bi doista isukao Djevicu. Vele da ju je jednom upotrijebio da ubije zmaja.”

Vješti Dick nije bio impresioniran. “I Lomikost se

borio protiv zmaja, al' njemu nije trebao čarobni mač. Samo mu je svezao vrat u čvor, pa svaki put kad bi izrigao vatru, ispek'o bi vlastito dupe."

"A što je Lomikost učinio kad su došli Aegon i njegove sestre?" upita ga Brienne.

"Bio je mrtav. Moja gospoja to sigurno zna." Crabb joj uputi pogled ispod oka. "Aegon je poslao svoju sestru na Slomljenu pandžu, onu Visenyju. Knezovi su dočuli o Harrenovu kraju. Kako nisu bili budale, položili su joj svoje mačeve pred noge. Kraljica ih je prihvatila kao svoje ljude, i rekla da ne duguju odanost Djevičinu Jezercu, Račjem otoku ili Sumrakdolu. To proklete Celtigare nije spriječilo da šalju ljude na istočnu obalu da skupljaju daće. Ako ih je poslao dovoljno, malo mu ih se vratilo... inače, klanjamo se samo našim knezovima, i kralju. *Pravom* kralju, ne Robertu i njegovom soju." Pljunuo je. "Crabbovi, Bruneovi i Boggsovi bili su s princem Rhaegarom na Trozupcu, i u Kraljevskoj gardi. Hardy, Cave, Pyne, i *trojica* Crabbova, Clement, Rupert i Clarence Kratki. Šest stopa bio je visok, al' nizak u usporedbi s *pravim* Ser Clarenceom. Svi smo mi dobri zmajski ljudi, gore na Slomljenoj pandži."

Promet se i dalje rijedio kako su se kretali na sjever i istok, sve dok napokon nisu mogli pronaći nijedno svratište.- Dotad je cesta uz zaljev bila više prekrivena korovom nego kolotečinama. Te noći sklonili su se u ribarskom selu. Brienne je platila seljacima nekoliko bakrenjaka da im dopuste leći u sjenik. Zauzela je potkrovlje za sebe i Poda, te podigla ljestve za sobom.

"Ako me ostavljate dolje samog, mogao bih vam lijepo ukrasti konje", dovikne Crabb odozdo. "Radije i njih uspnite ljestvama, moja gospoja." Kad se ona nije obazrela na njega, on nastavi: "Noćas će kišit. Hladna, jaka kiša. Vi i Pod spavat ćete na udobnom i toplom, a siroti stari Dick drhtat će

ovdje dolje sasvim sam.” Stresao je glavom, mumljajući, dok je sebi pravio krevet na hrpi sijena. “Nikad nisam upoznao tako nepovjerljivu djevicu k’o što ste vi.”

Brienne se sklopča pod svojim plaštem, dok je Podrick zijevao pokraj nje. *Nisam uvijek bila oprezna*, mogla je viknuti dolje Crabbu. *Kad sam bila djevojčica, vjerovala sam da su svi ljudi plemeniti poput mog oca*. Čak i ljudi koji su joj govorili kako je lijepa djevojčica bila, kako visoka, bistra i pametna, kako graciozna dok je plesala. Septa Roelle joj je podigla mrenu s očiju. “Oni to vele samo kako bi zadobili naklonost tvojeg oca”, rekla je žena. “Istinu ćeš pronaći u zrcalu, ne u riječima muškaraca.” Bila je to gruba lekcija, ona koja ju je ostavila u suzama, ali dobro joj je poslužila u Harrenhalu kad su Ser Hyle i njegovi prijatelji igrali svoju igru. *Djevica mora biti nepovjerljiva na ovom svijetu, inače neće dugo ostati djevicom*, mislila je dok je kiša počinjala padati.

U kreševu kod Gorkog Mosta potražila je svoje udvarače i prebila ih jednog za drugim, Farrowa, Ambrosea i Bushyja, Marka Mullendorea i Raymonda Naylanda, te Willa Rodu. Projahala je preko Harryja Sawyera i razbila kacigu Robinu Potteru, zadavši mu gadan ožiljak. A kad je posljednji od njih pao, Majka joj je izručila Conningtona. Ovaj put Ser Ronnet je držao mač, a ne ružu. Svaki udarac koji mu je zadala bio je slađi od poljupca.

Loras Tyrell bio je posljednji koji se suočio s njezinim gnjevom tog dana. Nikad joj nije udvarao, jedva da ju je ikad pogledao, ali nosio je tri zlatne ruže na svom štitu tog dana, a Brienne je mrzila ruže. Pogled na njih dao joj je neobuzdanu snagu. Zaspala je snivajući o borbi koju su vodili, i o tome kako joj Ser Jaime prikopčava dugin plašt na ramena.

Kišilo je i idućeg jutra. Uza zajutrak Vješti Dick predloži da pričekaju da stane.

“Kad će to biti? Sutradan? Za četrnaest dana? Kad opet dođe ljeto? Ne. Imamo plaštev, i milje koje moramo projahati.”

Kiša je padala cijeli taj dan. Uska staza koju su slijedili uskoro se pretvorila u blato pod njima. Ono malo drveća koje su vidjeli bilo je golo, a jednoličan pljusak pretvorio je njihovo opalo lišće u mokri smeđi prostirač. Iako je imao porub od vjeveričjeg krzna, Dickov je plašt bio posve promočen, a ona je mogla vidjeti da on drhti. Brienne osjeti trenutno sažaljenje prema čovjeku. *Nije dobro jeo, to je očito*. Pitala se je li zbilja postojala krijumčarska draga, ili ruševan zamak zvan Šapati. Gladni ljudi znali su pribjegavati očajničkim djelima. Sve ovo mogao je biti neki trik da je obmani. Sumnja joj je ogorčila želudac.

Neko vrijeme činilo se kao da je jednoličan šum kiše bio jedini zvuk na svijetu. Vješti Dick klipsao je dalje, nepažljivo. Pomno ga je motrila, opazivši kako povija leđa, kao da će, bude li se skutrio u sedlu, ostati suh. Ovaj put nije bilo sela u blizini kad ih je zatekao mrak. Nije bilo ni drveća da im pruži zaklon. Bili su prisiljeni ulogoriti se među nekim stijenama, pedeset lakata iznad plimne granice. Stijene su ih barem štatile od vjetra. “Radije noćas držimo stražu, moja gospojo”, reče joj Crabb, dok je nastojala upaliti vatru naplavljenim drvljem. “Na ovakvom mjestu, moglo bi bit šljapkavaca.”

“Šljapkavaca?” Brienne mu uputi sumnjičav pogled.

“Čudovišta,” reče Vješti Dick slasno. “Izgledaju k’o ljudi dok se ne približite, al’ glave su im prevelike i imaju ljuske gdje normalan čovjek ima dlaku. Bijeli su k’o riblji trbusi, s plivačim opnama između prstiju. Uvijek su vlažni i smrde na ribu, al’ iza onih podbuhlih usana imaju redove zelenih zuba oštih poput iglica. Neki vele da su ih Prvi ljudi sve pobili, al’ ne vjerujte u to. Dolaze noću i krađu malu

zločestu djecu, tapkajući na žabljim nožicama dok *šljap-šljapkaju*. Djevojčice zadrže da se s njima snube, al' dječake pojedu, razdirući ih tim ostrim zelenim zubima." Naceri se Podricku. "Tebe bi pojeli, dečko. Pojeli bi te *sirova*."

"Ako pokušaju, ja ću ih ubiti." Podrick dotakne svoj mač.

"Pokušaj. Samo pokušaj. Šljapkvci ne umiru tako lako." Namignuo je Brienne. "Jeste l' zločesta mala djevojčica, moja gospojo?"

"Ne." *Samo budala*. Drvo je bilo previše vlažno da se zapali, bez obzira koliko je iskri Brienne nakresala svojim kremenom i čelikom. Iz triješća se izvio slabašan dim, i to je bilo sve. Ogorčena, zavalila se leđima uz kamen, navukla plašt preko sebe i prepustila se hladnoj, mokroj noći. Sanjajući o toplom obroku, žvakala je traku tvrde slane govedine dok je Vješti Dick pripovijedao o vremenu kad se Ser Clarence Crabb borio s kraljem šljapkvaca. *Umije živo pričati*, morala je priznati, *ali i Mark Mullendore je bio zabavan, sa svojim malim majmunom*.

Bilo je previše vlažno da se vidi zalazak sunca, previše sivo da se vidi izlazak mjeseca. Noć bijaše crna i bez zvijezda. Crabbu je ponestalo priča te je zaspao. Uskoro je i Podrick hrkao. Brienne je sjedila leđima uz kamen, osluškujući valove. *Jeste li blizu mora, Sansa?* pitala se. *Čekate li kod Šapata brod koji nikad neće doći? Koga imate uza se? Prijevoz za troje, rekao je. Jesu li vam se pridružili Vražićak i Ser Dontos, ili ste pronašli svoju malu sestricu?*

Dan je bio dug, a Brienne umorna. Čak i sjedeći uz stijenu, dok je kiša tiho rominjala svud oko nje, otkrila je da joj vjeđe postaju sve teže. Dvapat je zadrijemala. Drugi put se naglo probudila, ustreptalog srca, uvjerena da se netko nadvio nad njom. Udovi su joj bili ukočeni, a plašt se zapetljao oko gležnjeva. Oslobodila ga se i ustala. Vješti

Dick sklupčao se uz stijenu, napola zakopan u mokrom, teškom pijesku, spavajući. *San. Bio je to san.*

Možda je pogriješila što je napustila Ser Creightona i Ser Illifera. Činili su se poštenim ljudima. *Da je barem Jaime pošao sa mnom*, pomislila je... ali on je vitez Kraljevske garde, mjesto mu je bilo uz njegova kralja. Osim toga, ona je zapravo željela Renlyja. *Zaklela sam se da ću ga štiti, i nisam uspjela. Onda sam se zaklela da ću ga osvetiti, pa nisam uspjela ni to. Umjesto toga pobjegla sam s kneginjom Catelyn, i iznevjerila i nju.* Vjetar se promijenio, a kiša joj se slijevala niz lice.

Idući dan cesta se svela na šljunkovitu stazu, a na kraju tek na nagovještaj nekakva puta. Blizu podneva naglo je završila u podnožju vjetrom isklesane litice. Gore, malen zamak stajao je mrgodeći se nad valovima, a njegove tri iskrivljene kule ocrtavale su se na olovnom nebu. “Jesu li to Šapati?” upita Podrick.

“Tebi to sliča na prokletu ruševinu?” pljune Crabb. “To je Tmurni log, gdje stoluje stari knez Brune. Međutim, ovdje cesta završava. Odsad nas čeka samo borovina.”

Brienne je proučavala liticu. “Kako ćemo se popeti gore?”

“Lako.” Vješti Dick okrene svog konja. “Ostan’te blizu Dicku. Šljapkvci znaju dograbit one koji zaostaju.”

Pokazalo se da je do vrha vodila strma kamena staza skrivena u procijepu litice. Većinom je bila prirodna, ali ovdje-ondje u nju su bile uklesane stube da olakšaju uspon. Strmi zidovi hridine, izjedeni stoljećima vjetra i morske pjene, zatvorili su ih s obiju strana. Na nekim mjestima poprimili su čudesne oblike. Vješti Dick pokaže uvis dok su se penjali. “Tamo je orijaševa glava, vidite?” reče on, a Brienne se nasmiješi kad ju je ugledala. “A ono ondje je kameni zmaj. Drugo mu je krilo otpalo kad je moj otac bio

mali. Iznad njega, vise vimena, k'o sise kakve stare vještice." Zirnua je u njezine grudi.

"Ser? Moja gospo?" reče Podrick. "Tamo je neki jahač."

"Gdje?" Nijedna stijena nije ju podsjećala na jahača. "Na cesti. Ne kameni jahač. Pravi jahač. Slijedi nas. Tamo dolje." Pokazao je prstom.

Brienne se izvije u sedlu. Uspeli su se dovoljno visoko da mogu vidjeti miljama duž obale. Konj je dolazio istom cestom kojom su oni došli, dvije ili tri milje iza njih. *Opet?* Sumnjičavo je zirnula prema Vještom Dicku.

"Ne škiljite u mene", reče Crabb. "On nema veze sa starim Vještim Dickom, tko god da je. Neki Bruneov čovjek, najvjerojatnije, na povratku iz ratova. Il' jedan od onih pjevača, što luta od mjesta do mjesta." Okrenuo je glavu i pljunuo. "Nije šljapkavac, to je očito. Takvi ne jašu na konjima."

"Ne", reče Brienne. Oko toga su se barem mogli složiti.

Posljednjih stotinu stopa uspona pokazalo se najstrmijima i najvarljivijima. Klimav šljunak kotrljao se pod kopitima njihovih konja i štropotao niz kamenu stazu za njima. Kad su izašli iz procijepa u stijeni, zatekli su se pod zidinama zamka. Na ogradi iznad neko lice zirne u njih, a onda nestane. Brienne se učinilo da je pripadalo ženi, pa je to spomenula Vještom Dicku.

On se složi. "Brune je prestar da bi se verao šetnicama, a njegovi sinovi i unuci otišli su u ratove. Nitko nije preostao osim djevojčura, i pokojeg balavog djeteta."

Bilo joj je navrh jezika da upita svog vodiča kojeg je kralja knez Brune priznavao, ali to više nije bilo važno. Bruneovi sinovi su otišli; neki se možda neće vratiti. *Noćas ovdje nećemo biti dobrodošli.* Zamak pun starica, žena i

djece teško će otvoriti vrata naoružanim strancima. “Govorite o knezu Bruneu kao da ga poznajete”, rekla je Vještom Dicku.

“Možda i jesam, nekoć.”

Ona zirne u prednjicu njegova prsluka. Labave niti i otrcana zakrpa tamnije tkanine pokazivale su mjesto gdje je neki amblem bio otrgnut. Njezin je vodič dezertjer, u to nije sumnjala. Je li jahač iza njih jedan od njegovih suboraca?

“Trebali bismo jahat dalje,” nukao je on, “prije nego što se Brune stane pitati što radimo pod njegovim zidinama. Čak i djevojčura može navit prokleti samostrel.” Dick pokaže prema vapnenačkim brdima koja su se uzdizala iza zamka, s njihovim šumovitim obroncima.

“Odavde više nema ceste, samo potoci i staze za divljač, al’ moja gospoja se ne mora bojati. Vješti Dick poznaje ove krajeve.”

Toga se Brienne i bojala. Vjetar je puhao u naletima duž vrha litice, ali ona je jedino mogla nanjušiti zamku. “A što je s onim jahačem?” Ukoliko mu konj nije mogao hodati po valovima, uskoro će se popeti na liticu.

“Što s njim? Ako je neka luda iz Djevičinog Jezerca, možda neće ni pronać prokletu stazu. A ako je pronađe, izgubit ćemo ga u šumi. Odavde neće moći pratit nijednu cestu.”

Samo naše tragove. Brienne se pitala nije li bilo bolje susresti se s jahačem ovdje, s njezinom oštricom u ruci. *Ispast ću prava budala ako je to neki putujući pjevač ili koji od sinova kneza Brunea.* Crabb je imao pravo, pretpostavljala je. *Ako i sutradan još bude išao za nama, moći ću se s njime obračunati tada.* “Kako hoćete”, reče ona, okrećući svoju kobilu prema drveću.

Zamak kneza Brunea smanjivao im se za leđima, te se uskoro izgubio iz vida. Stražarice i boj-borovi uzdizali su se

svud oko njih, golema zeleno odjevena koplja koja su stršila prema nebu. Šumsko tlo bijaše stelja palih iglica, debelo poput zida zamka, posuto šišarkama. Činilo se da kopita njihovih konja ne stvaraju nikakav zvuk. Malo je kišilo, prestalo na neko vrijeme, a onda opet započelo, ali među borovinom jedva su osjetili kapi.

Kretanje je bilo znatno sporije u šumi. Brienne je podbadala svoju kobilu kroz zelenu polutamu, krivudajući među drvećem. Ovdje bi se mogli vrlo lako izgubiti, shvatila je. Kamo god je pogledala, izgledalo je isto. Sam zrak činio se siv, zelen i nepomičan. Borove grane greble su joj ruke i glasno strugale o njezin netom naličen štit. Jeziva tišina dražila ju je sa svakim novim satom.

Mučila je i Vještog Dicka. Kasnije tog dana, dok se spuštao sumrak, pokušao je pjevati. *“Bio jednom jedan medvjed, medvjed, sav crn i smeđ, i dlakom prekriven”*, zapjevao je, glasom škripavim poput istrošenog pera. Borovi su upijali njegovu pjesmu, kao što su upijali vjetar i kišu. Nakon nekog vremena prestao je.

“Ovdje je loše”, reče Podrick. “Ovo je loše mjesto.”

Brienne je osjećala isto, ali ne bi bilo dobro da to prizna. “Borova šuma je tmurno mjesto, ali na kraju krajeva to je samo šuma. Ovdje nema ničeg čega se moramo bojati.”

“A što je sa šljapkvacima? I glavama?”

“To je pametno momče”, reče Vješti Dick smijući se.

Brienne mu dobaci ozlojeđen pogled. “Nema nikakvih šljapkvaca,” ona će Podricku, “ni glava.”

Brijegovi su se uzdizali, brijegovi su se spuštali.

Brienne se zatekla kako se moli da je Vješti Dick pošten, i da zna kamo ih vodi. Sama nije bila sigurna da bi ikad opet pronašla more. Danju ili noću, nebo je bilo jednobožno sivo i naoblačeno, bez sunca i zvijezda koje bi joj pomogle pronaći put.

Utaborili su se rano te noći, nakon što su se spustili niz brijeg i zatekli se na rubu blistavo zelene močvare. Na sivozelenom svjetlu tlo pred njima djelovalo je dovoljno čvrsto, ali kad su izjahali na njega, progutalo je njihove konje do hrbata. Morali su se okrenuti i probiti natrag na čvršće uporište. “Nema veze”, uvjeravao ih je Crabb. “Vratit ćemo se uzbrdo i spustit drugim putem.”

Idućeg dana bilo je jednako. Jahali su kroz borovinu i močvare, pod tamnim nebom i kišom koja je padala na mahove, pokraj vrtača, špilja i ruševina drevnih utvrda čije je kamenje bilo pokriveno mahovinom. Svaka hrpa kamenja imala je svoju priču, a Vješti Dick im ih je sve ispričao. Ako je bilo suditi po njemu, ljudi Rta Napukle Pandže zalijevali su svoje borove krvlju. Brienneino se strpljenje uskoro počelo trošiti. “Koliko još?” napokon je upitala. “Dosad smo sigurno već vidjeli svako stablo na Rtu Napukle Pandže.”

“Teško”, reče Crabb. “Blizu smo. Vidite, šuma se prorjeđuje. Približavamo se uskom moru.”

Ta luda koju mi je obećao najvjerojatnije će biti moj vlastiti odraz u jezercu, pomislila je Brienne, ali činilo se besmislenim okrenuti natrag kad je došla tako daleko. Međutim, bila je umorna, to nije mogla poreći. Bedra su joj od sedla bila tvrda poput željeza, a odnedavna je spavala samo nekoliko sati na noć, dok je Podrick bdio nad njom. Ako ih Vješti Dick namjerava pokušati ubiti, bila je uvjerena da će se to dogoditi ovdje, na tlu koje je dobro poznao. Možda ih je vodio u neku pljačkašku jazbinu gdje je imao rodbinu jednako prevarantsku poput njega. Ili ih je možda samo vodio u krugovima, čekajući da ih onaj jahač sustigne. Nisu opazili ni traga od tog čovjeka otkad su napustili zamak kneza Brunea, ali to nije značilo da je odustao od hajke.

Možda ću ga morati ubiti, rekla je sebi jedne noći dok je koračala logorom. Od te joj je pomisli bilo mučno. Njezin

stari glavni oružnik uvijek je sumnjao da nije bila dovoljno čvrsta za bitku. "Imate mušku snagu u rukama," govorio joj je Ser Goodwin, više no jednom, "ali srce vam je meko kao u bilo koje djeve. Jedno je vježbati u dvorištu s tupim mačem u ruci, a drugo zariti stopu naoštrenog čelika u čovjekov trbuh i gledati kako mu svjetlost gasne u očima." Da bi ju očeličilo. Ser Goodwin ju je znao slati mesaru njezinog oca da kolje janjad i odojke. Odojci su skvičali, a janjad kmečala poput preplašene djece. U času kad bi klanje završilo, Brienne bi bila slijepa od suza, odjeće tako krvave da bi je morala dati sluškinji da je spali. Ali Ser Goodwin je i dalje bio sumnjičav. "Odojak je odojak. Drugačije je s čovjekom. Kad sam bio štitonoša mlad kao vi, imao sam prijatelja koji je bio snažan, brz i okretan, junak u dvorištu. Svi smo znali da će jednog dana biti vrstan vitez. Tada je rat stigao na Kamene stube. Vidio sam kako je moj prijatelj srušio svog protivnika na koljena i izbio mu sjekiru iz ruke, ali kad ga je mogao dokrajčiti, zastao je na tren oka. U boju je tren oka ravan životnom vijeku. Čovjek je isukao bodež i pronašao pukotinu u oklopu mog prijatelja. Njegova snaga, njegova brzina, njegova hrabrost, sva njegova teško stečena vještina... vrijedile su manje od glumčeva prdca, *jer je prezaao od ubijanja*. Upamtite to, djevojko."

Hoću, obećala je njegovoj sjeni, ondje u borovoj šumi. Sjela je na kamen, isukala mač i stala mu brusiti rub. *Upamtit ću, i moliti se da ne prezam.*

Idući dan svanuo je tmuran, hladan i oblačan. Nisu vidjeli izlazak sunca, ali kad je tama prešla u sivilo, Brienne je znala da je vrijeme da opet osedlaju konje. Dok je Vješti Dick išao na čelu, jahali su natrag u borovinu. Brienne ga je slijedila u stopu, s Podrickom na repu na njegovu kljusetu.

Zamak je iskrsnuo pred njima bez upozorenja. U jednom trenutku nalazili su se u dubini šume, ne vidjevši oko

sebe ništa osim milja i milja borovine. Tada su projahali oko kamene gromade i pred njima se pojavila pukotina. Milju dalje, šuma je naglo završavala. Iza nje nalazilo se nebo i more... i drevan, ruševan zamak, napušten i obrastao na rubu litice. “Šapati”, reče Vješti Dick. “Oslušnite. Možete čut glave.”

Podrickova se usta rastvore. “Čujem ih.”

I Brienne ih je čula. Tiho, meko mrmorenje koje kao da je dopiralo iz tla jednako kao i iz zamka. Zvuk je postajao jači dok se približavala litici. Bilo je to more, shvatila je iznenada. Valovi su izjeli rupe u liticama pod njom te tutnjili kroz pećine i tunele ispod zemlje. “Ovdje nema nikakvih glava”, reče ona. “To čujete valove kako šapuću.”

“Valovi ne šapuću. To su glave.”

Zamak bijaše sazdan od starog, neožbukano kamenja, a nijedan kamen nije bio isti. Mahovina je gusto rasla u pukotinama između stijena, a drveće raslo iz temelja. Većina starih zamaka imala je božansku šumu. Kako je izgledalo, Šapati gotovo da nisu imali ništa drugo. Brienne je potjerala svoju kobilu do ruba litice, gdje se obrambeni zid urušio. Humci otrovnog crvenog ruja rasli su preko hrpa razvaljenog kamenja. Svezala je konja za stablo i primakla se provaliji što se više usudila. Pedeset stopa niže, valovi su se vrtložili oko ostataka srušene kule. Iza nje, nazrela je otvor goleme pećine.

“To je stara signalna kula”, reče Vješti Dick dok joj je prilazio s leđa. “Pala je kad sam bio upola mlađi od našeg Poda. Nekoć su se stube spuštale do drage, al’ kad se litica survala, i one su otišle za njom. Krijumčari su nakon toga ovdje prestali pristajati. Nekad davno, mogli su uvesti svoje čamce u pećinu, al’ ne više. Vidite?” Metnuo joj je ruku na leđa, a drugom pokazao.

Brienne se naježi koža. *Jedan potisak, i našla bih se*

dolje zajedno s kulom. Ona korakne natrag. “Mičite ruke s mene.”

Crabb napravi grimasu. “Samo sam...”

“Ne tiče me se što ste *samo*. Gdje su dveri?”

“S druge strane.” Oklijevao je. “Ta vaša luda, on nije čovjek koji teško oprašta, je l’?” upitao je nervozno. “Hoću reć’, sinoć sam se sjetio da bi mog’o bit ljutit na starog Vještog Dicka, zbog onog zemljovida koji sam mu prodao, i zbog toga što sam mu propustio napomenut da se krijumčari ovdje više ne iskrcavaju.”

“Sa zlatom koje vas čeka, možete mu vratiti sve što vam je platio za vašu *pomoć*?” Brienne nije mogla zamisliti da bi Dontos Hollard nekome predstavljao prijetnju. “To jest, ako je uopće ovdje.”

Načinili su krug oko zidina. Zamak je bio trokutast, s četverokutnim kulama na svakom uglu. Dveri su mu bile teško istrunule. Kad je Brienne povukla jedno krilo, drvo je prepuklo i oljuštilo se u dugim, vlažnim trijeskama, a pola vrata srušilo se na nju. Unutra je mogla vidjeti zeleni polumrak. Šuma je prodrla kroz zidine, i progutala utvrdu i dvorište. Ali iza dveri nalazile su se željezne pomične rešetke, čiji zubi bijahu duboko utonuli u meko blatno tlo. Željezo bijaše crveno od hrđe, ali izdržalo je kad ga je Brienne zatresla. “Nitko nije koristio ove dveri već dugo vremena.”

“Mogao bih se popeti na drugu stranu”, ponudi se Podrick. “Preko litice. Tamo gdje se zid urušio.”

“Previše je opasno. Ono mi je kamenje izgledalo labavo, a onaj crveni ruj je otrovan. Moraju postojati sporedna vrata.”

Pronašli su ih na sjevernoj strani zamka, napola skrivena iza golemog grma kupine. Bobice su sve bile pobrane, a pola grma bilo je sasječeno da se pročisti put do

vrata. Prizor slomljenih grana ispuni Brienne nemirom.

“Netko je ovuda prošao, i to nedavno.”

“Vaša luda i one djevojčice”, reče Crabb. “Rekao sam vam.”

Sansa? Brienne nije mogla vjerovati. Čak i vinom natopljena iskusna pijanica poput Dontosa Hollarda imala bi više pameti nego da je dovede na ovo sumorno mjesto. Nešto u ruševinama ispunjavalo ju je nelagodom. Neće ovdje pronaći malu Starkicu... ali morala je provjeriti. *Netko je ovdje bio*, pomislila je. *Netko tko je morao ostati skriven.*

“Ulazim”, reče ona. “Crabb, vi ćete sa mnom. Podrick, želim da pripaziš na konje.”

“I ja želim s vama. Ja sam Štitonoša. Mogu se boriti.”

“Zato i želim da ostaneš ovdje. U ovim šumama možda ima odmetnika. Ne usudimo se ostaviti konje nezaštićene.”

Podrick šutne kamen čizmom. “Kako vi zapovijedate.”

Progurala se kroz kupine i povukla zahrđali željezni prsten. Sporedna vrata odupirala su se na trenutak, a onda se s trzajem rastvorila, uz nevoljku škripu šarki. Zvuk je naježio dlačice na Brienneinu zatiljku. Isukala je mač. Čak i u oklopu i uškrobljenoj koži, osjećala se nagom.

“Haj’te, moja gospojo”, ponuka je Vješti Dick iza nje.

“Što čekate? Stari Crabb je mrtav već tisuću godina.”

Što je čekala? Brienne je rekla samoj sebi da se ponaša budalasto. Zvuk je bio samo more, koje je beskrajno odjekivalo u pećinama ispod zamka, dižući se i propadajući sa svakim valom. Ali *zaista* je zvučalo poput šapata, i na trenutak gotovo je mogla vidjeti glave, kako sjede na svojim policama i mrmljaju jedna drugoj. “*Trebao sam upotrijebiti mač*”, govorila je jedna od njih. “*Trebao sam upotrijebiti čarobni mač.*”

“Podrick”, reče Brienne. “U mojoj prostirki umotani su mač i korice. Donesi mi ih.”

“Da, ser. Moja gospo. Hoću.” Dječak otrči.

“Mač?” Vješti se Dick počese iza uha. “Imate mač u ruci. Što će vam drugi?”

“Ovaj je za vas.” Brienne mu ponudi balčak.

“Zaista?” Crabb oklijevajući ispruži ruku, kao da bi ga oštrica mogla ujesti. “Nepovjerljiva djevica daje starom Dicku mač?”

“Znate li služiti njime?”

“Ja sam Crabb.” Pograbio je dugi mač iz njezine ruke. “Iste sam krvi k’o stari Ser Clarence.” Zasjeкао je njime po zraku i iscerio se prema njoj. “Mač stvara kneza, neki vele.”

Kad se Podrick Payne vratio, držao je Čuvara Zakletve oprezno poput djeteta. Vješti Dick ispusti zvižduk na prizor kićenih korica s njezinim nizom lavljih glava, ali ušuti kad je isukala sječivo i iskušala zamah. *Čak mu je i zvuk oštrij od običnog mača.* “Za mnom”, rekla je Crabbu. Provukla se postrance kroz sporedni ulaz, pognuvši glavu kako bi prošla ispod luka vrata.

Dvorište se otvorilo pred njom, posve zaraslo. Njoj slijeva nalazile su se glavne dveri, te urušena ljuska nečeg što je moglo predstavljati staju. Mladice su izvirivale iz polovice pregradaka i rasle kroz suhu smeđu slamu njezina krova. Sa svoje desne strane ugledala je istrunule drvene stube koje su se spuštale u mrak tamnice ili podruma. Tamo gdje je bila utvrda nalazila se hrpa urušenog kamenja, obrasla zelenom i purpurnom mahovinom. Dvorište je bilo sve sam korov i borove iglice. Boj-borovi rasli su posvuda, postrojeni u dostojanstvene redove. Usred njih nalazio se bijeli stranac; vitko mlado usud-drvo s deblom bijelim poput djevice zatvorene u samostan. Tamnocrveno lišće nicalo mu je iz raširenih grana. Iza njega nalazila se praznina neba i mora gdje se zid urušio...

... i ostaci vatre.

Šapati su joj uporno grickali uho. Brienne klekne pokraj vatre. Podigla je pocrnjeli štap, onjušila ga, pročačkala pepeo. *Netko se sinoć nastojao ugrijati. Ili su pokušavali poslati signal brodu u prolazu.*

“Haloooooooo”, vikne Vješti Dick. “Imade li koga?”

“Tiho”, reče mu Brienne.

“Netko se možda skriva. Želi nas pogledat prije nego što se pokaže.” Pošao je tamo gdje su se stube spuštale pod zemlju, i zavirio u tamu. “*Haloooooooo*”, ponovno je viknuo. “Ima li koga tamo dolje?”

Brienne opazi kako se mladica zanjihala. Iz grmlja isklizne čovjek, toliko obložen prljavštinom da je izgledao kao da je niknuo iz zemlje. Slomljeni mač nalazio mu se u ruci, ali ono što ju je pokolebalo bilo je njegovo lice, male očice i široke plosnate nosnice.

Prepoznala je taj nos. Prepoznala je te oči. Pyg, zvali su ga njegovi prijatelji.

Činilo se da se sve dogodilo u tren oka. Drugi čovjek došulja se preko ruba zdenca, ne stvarajući više buke nego što bi je stvarala zmija gmižući preko hrpe mokrog lišća. Nosio je željeznu polukacigu omotanu umrljanom crvenom svilom i imao kratko, debelo bacačko koplje u ruci. Brienne je i njega prepoznala. Iza leđa čula je šuštanje dok je nečija glava provirivala kroz crveno lišće. Crabb je stajao pod drvetom usuda. Podigao je pogled i spazio lice. “Eto”, dovikne Brienne. “To je vaša luda.”

“Dick,” ona će s hitnjom u glasu, “k meni.”

Dobro je skoči s usud-drveta, uz meket smijeha. Bio je odjeven u šareno ruho, ali tako izbljedjelo i umrljano da je izgledalo više smeđe nego sivo ili ružičasto. Umjesto lakrdijaškog mlatila imao je trostruki topuz, tri kugle sa šiljcima privezane lancima o drveni držak. Zamahnuo je njime snažno i nisko, a jedno od Crabbovih koljena

rasprsnulo se uz pljusak krvi i kostiju. “*To je smiješno*”, zagrakće Dobroheb dok je Dick padao. Mač koji mu je dala poletio mu je iz ruke i nestao u korovu. Koprcao se na tlu, vrišteći i stišćući ranu na koljenu. “O, pogledajte,” reče Dobroheb, “pa to je Krijumčar Dick, onaj koji nam je narisao kartu. Jesi li prešao sav ovaj put da nam vratiš naše zlato?”

“*Molim vas,*” stane jecati Dick, “molim vas nemojte, moja noga...”

“Boli li? Mogu to zaustavit.”

“Pusti ga na miru”, reče Brienne.

“NEMOJTE!” krikne Dick, podižući okrvavljene ruke da zakloni glavu. Dobroheb zavrti kugle sa šiljcima jednom oko glave i spusti je usred Crabbova lica. Začuo se mučan hrsakaj. U tišini koja je uslijedila, Brienne je čula zvuk vlastitog srca.

“Zločesti Jeb”, reče čovjek koji se došuljao iz zdenca. Kad je ugledao Brienneino lice, nasmijao se. “Opet ti, ženo? Što, došla si nas pohvatati? Ili su ti nedostajala naša prijateljska lica?”

Dobroheb zapleše s noge na nogu i zavrti svojim mlatilom. “Došla je zbog mene. Sanja me svake noći, kad zabije prste u svoju pizdu. Želi me, dečki, velikoj je kobili nedostajao njezin veseli Jeb! Zabit ću joj ga u guzicu i napumpat šarenim sjemenom, sve dok mi ne oštene malog mene.”

“Morat ćeš upotrijebiti drugu rupu za to, Jebe”, reče Timeon svojim otegnutim dornskim naglaskom.

“Onda ću joj isprobat sve rupe. Da budem siguran.” Primaknuo joj se zdesna dok je Pyg stao kružiti prema njezinoj lijevoj strani, prisilivši je da se povuče prema neravnom rubu litice. *Prijevoz za troje*, sjeti se Brienne. “Samo ste trojica.”

Timeon slegne ramenima. “Svi smo pošli svojim

putem, kad smo napustili Harrenhal. Urswyck i njegovi odjahali su južno za Starigrad. Rorge je pomislio da bi mogao klisnuti u Soljenicama. Ja i moji momci zaputili smo se u Djevičino Jezerce, al' nismo se mogli približit nijednom brodu." Dornijac odvagne svoje koplje. "Sredila si Vargoa onim ugrizom, znaš. Uho mu je pocrnjelo i ognojilo se. Rorge i Urswyck htjeli su otići, ali Jarac nam je rekao da čuvamo ovaj zamak. Rekao je da je on knez Harrenhala, i da mu ga nitko neće oduzet. Rekao je to frfljajući, onako kako uvijek govori. Čuli smo da ga je Gorostas ubijao komad po komad. Ruku jedan dan, stopalo drugi, odsijecao ih uredno i čisto. Omatali su batrljke pa Hoat nije umro. Čuvao mu je kurac za kraj, ali neka ga je ptica pozvala u Kraljev Grudobran, pa ga je dokrajčio i odjahao."

"Nisam ovdje zbog vas. Tražim svoju..." Zamalo je rekla *svoju sestru*, "...jednu ludu."

"Ja sam luda", veselo objavi Dobrogeb.

"Pogrešna luda", izlane Brienne. "Ona koju tražim putuje u društvu plemenite djevojke, kćeri kneza Starka od Oštrozimlja."

"Onda tražiš Psa", reče Timeon. "Slučaj je htio da ni njega ovdje nema. Tu smo samo mi."

"Sandor Clegane?" reče Brienne. "Kako to misliš?"

"On je taj koji se dočepao male Starkice. Koliko sam čuo, išla je prema Rijekotoku kad ju je oteo. Prokleta pseto."

Rijekotok, pomisli Brienne. *Išla je prema Rijekotoku. Prema svojim ujacima.* "Odakle to znaš?"

"Čuo sam od jednoga iz Bericove horde. I knez munje je traži. Razaslao je svoje ljude gore-dolje po Trozupcu, da njuškaju za njom. Nabasali smo na trojicu nakon Harrenhala, i izvukli priču iz jednoga prije nego što je umro."

"Mogao vam je lagati."

"Mogao je, al' nije. Kasnije, čuli smo da je Pas ubio

trojicu ljudi svog brata u jednoj krčmi na raskrižju. Djevojčica je bila ondje s njim. Krčmar se u to zakleo prije nego što ga je Rorge ubio, a kurve su to potvrdile. Bile su ružan čopor. Ne tako ružne k'o ti, pazi, al' ipak..."

Pokušava mi odvratiti pažnju, shvati Brienne, da me umiri svojim glasom. Pyg se šuljao bliže. Dobrojbek skokne prema njoj. Ona ustukne pred njima. *Gurnut će me s litice ako im dopustim.* "Dalje od mene", upozorila ih je.

"Mislim da ću ti ga zabit u nos, djevojčuro", objavi Dobrojbek. "Neće li to biti zabavno?"

"On ima vrlo malen kurac", objasni Timeon. "Baci taj lijepi mač i možda ćemo biti nježni prema tebi, ženo. Trebamo zlato da platimo te krijumčare, to je sve."

"A ako vam dam zlato, hoćete li nas pustiti?"

"Hoćemo." Timeon se nasmiješi. "Kad se svi izredamo na tebi. Lijepo ćemo ti platit k'o pravoj kurvi. Srebrnjak za svaku jebačinu. U protivnom, uzet ćemo ti zlato i svejedno te silovat i sredit k'o što je Gorostas sredio kneza Vargoa. Što biraš?"

"Ovo." Brienne se baci prema Pygu.

On trgne svoju slomljenu oštricu uvis da zaštiti lice, ali dok je on zamahivao visoko, ona zamahne nisko. Čuvar Zakletve zasiječe kroz štavljenu kožu, vunu, ljudsku kožu i meso u plaćenikovo bedro. Pyg divlje uzvratit udarac dok mu se noga savijala pod njim. Njegov slomljeni mač ostruže njezinu verižnjaču prije nego što je sletio na leđa. Brienne ga probode kroz vrat, oštro izvijte sječivo, i izvuče ga van, okrenuvši se upravo kad joj je Timeonovo koplje proletjelo pokraj lica. *Nisam prezala*, pomisli ona, dok joj je krv curila crvena niz obraz. *Jeste li vidjeli, Ser Goodwin?* Jedva je osjetila posjekotinu.

"Na tebi je red", rekla je Timeonu, dok je Dornijac izvlačio drugo koplje, kraće i deblje od prvog. "Baci ga."

“Da možeš izmaknuti i napasti me? Završio bi mrtav k'o Pyg. Ne. Uхвати je, Jebe.”

“Ti je uhvati”, reče Dobrojev. “Jesi vidio što je napravila Pygu? Poludjela je od mjesečeve krvi.” Luda se nalazio iza nje, Timeon ispred. Kamo god da se okrene, jedan joj je bio za leđima.

“Uхвати je,” ponuka ga Timeon, “i moći ćeš jebat njezino truplo.”

“O, pa ti me *zbilja* voliš.” Topuz se zavrtio. *Izaberi jednoga*, reče Brienne u sebi. *Izaberi jednog i brzo ga ubij*. Tada niotkuda doleti kamen, i pogodi Dobrojeba u glavu. Brienne nije oklijevala. Poletjela je prema Timeonu.

Bio je bolji od Pyga, ali imao je samo kratko bacačko koplje, a ona oštricu od valyrijskog čelika. Čuvar Zakletve bio je živ u njezinim rukama. Nikad nije bila tako brza. Oštrica je postala siva mrlja. Ranio ju je u rame dok ga je napadala, ali ona mu je odsjekla uho i pola obraza, rascijepila koplje i zarila stopu namreškano čelika u trbuh kroz verige duge košulje koju je nosio.

Timeon se još pokušavao tući dok je izvlačila oštricu iz njega, žljebova crvenih od krvi. Uhvatio se za pojas i izvukao bodež, pa mu je Brienne odsjekla ruku. *To je za Jaimeja*. “Majko smiluj se”, dahne Dornijac, dok mu je krv u mjehurićima navirala iz usta i štrcala iz zglobova. “Završi to. Pošalji me natrag u Dome, prokleta kučko.”

To je i učinila.

Dobrojev je bio na koljenima kad se okrenula, izgledajući ošamućeno dok je pipkajući tražio topuz. Dok je posrtao na noge, još jedan kamen tresnuo ga je u uho. Podrick se uspeo na srušeni zid i stajao među rujem mršteći se, s novim kamenom u ruci. “*Rekao sam vam da se mogu boriti!*” viknuo je odozgo.

Dobrojev se pokuša pužući udaljiti. “Predajem se,”

vikne luda, “*predajem*. Ne smiješ ozlijedit slatkog Dobrojeba, previše sam zabavan da bih umro.”

“Nisi ništa bolji od ostalih. Robio si, silovao i ubijao.”

“O, jesam, jesam, ne poričem to... ali *smiješan* sam, sa svim svojim šalama i ludorijama. Ljude tjeram na smijeh.”

“A žene u plač.”

“Je li to moja krivnja? Žene nemaju smisla za humor.”

Brienne spusti Čuvara Zakletve. “Iskopaj grob. Tamo, pod usud-drvetom.” Ona pokaže svojom oštricom.

“Nemam lopatu.”

“Imaš dvije ruke.” *Jednu više nego što si ostavio Jaimeju.*

“Čemu trud? Ostavi ih vranama.”

“Timeon i Pyg mogu nahraniti vrane. Vješti Dick imat će grob. Bio je Crabb. Ovo je njegovo mjesto.”

Tlo bijaše meko od kiše, ali čak i tako ljudi je trebalo pola dana da iskopa dovoljno duboku jamu. Noć je padala u času kad je završio, a ruke su mu bile krvave i nažuljane. Brienne spremi Čuvara Zakletve u korice, podigne Dicka Crabba u naručje i odnese ga do jame. Bilo je teško gledati mu u lice. “Žao mi je što vam nisam vjerovala. Više ne znam kako se to radi.”

Kad je kleknula da spusti tijelo, pomislila je: *Luda će sada pokušati, dok su mi leđa okrenuta.*

Čula je njegovo isprekidano disanje tren oka prije nego što je Podrick viknuo da je upozori. Dobrojb je stiskao nazubljen komad kamena u šaci. Brienne je imala bodež u rukavu.

Bodež pobjeđuje kamen gotovo svaki put.

Odgurnula mu je ruku i zabila čelik u crijeva. “Smij se”, zarežala je u njega. On umjesto toga jaukne. “Smij se”, ponovi ona, ščepavši ga za vrat jednom rukom i ubadajući ga u trbuh drugom. “*Smij se!*” Nastavila je to govoriti, iznova i

iznova, sve dok joj ruka nije bila crvena do zglavka, a smrad ludine smrti prijetio da je uguši. Ali Dobrojev se nijednom nije nasmijao. Jecaji koje je Brienne čula bili su njezini. Kad je to shvatila, odbacila je nož i zadrhtala.

Podrick joj je pomogao da spusti Vještog Dicka u njegovu jamu. U času kad su završili izašao je mjesec. Brienne protrlja zemlju s ruku i ubaci dva zmaja u grob.

“Zašto ste to učinili, moja gospo? Ser?” upita Pod.

“Bila je to nagrada koju sam mu obećala ako mi pronađe ludu.”

Smijeh se oglasi iza njih. Ona trgne Čuvara Zakletve iz korica i okrene se, očekujući još Krvavih mimičara... ali bio je to samo Hyle Hunt na vrhu smravljenog zida, prekriženih nogu. “Ako dolje u paklu ima bordela, taj će vam jadnik zahvaljivati”, dovikne vitez odozgo. “Inače, to je traćenje dobrog zlata.”

“Ja držim svoja obećanja. Što vi radite tu?”

“Knez Randyll mi je naložio da vas slijedim. Ako nekim nevjerojatnim slučajem nabasate na Sansu Stark, rekao mi je da je dovedem u Djevičino Jezerce. Ne bojte se, zapovjedbene mi je da vam ne naudim.”

Brienne frkne. “Kao da biste mogli.”

“Što ćete sada, moja gospo?”

“Zatrpati ga.”

“Mislio sam, oko djevojke. Kneginjice Sanse.”

Brienne razmisli na trenutak. “Išla je prema Rijekotoku, ako je Timeon rekao istinu. Negdje na putu oteo ju je Pas. Ako pronađem njega...”

“... on će vas ubiti.”

“Ili ću ja ubiti njega”, tvrdoglavo će ona. “Hoćete li mi pomoći da zakopam sirotog Crabba, ser?”

“Nijedan pravi vitez ne bi mogao odbiti takvu ljepotu.” Ser Hyle siđe sa zida. Zajedno, nabacali su zemlju preko

Vještog Dicka dok se mjesec penjao nebom, a dolje pod zemljom glave zaboravljenih kraljeva šaptale tajne.

Stvarateljica kraljica

Pod vrelin suncem Dornea bogatstvo se mjerilo vodom jednako kao i zlatom, te se svaki zdenac ljubomorno čuvao. Zdenac kod Šarkamena presušio je, međutim, prije stotinu godina, a njegovi čuvari otputovali su na neko vlažnije mjesto, napustivši skromnu utvrdu sa žljebastim stupovima i trostrukim lukovima. Kasnije se pijesak opet došuljao po svoje.

Arianne Martell stigla je s Dreyem i Sylvom baš dok je sunce zalazilo, pretvarajući zapad u tapiseriju od zlata i purpura, a oblake u blistavilo grimiza. Činilo se i da ruševine sjaje; srušeni stupovi ljeskali su se ružičasto, crvene su se sjene šuljale po napuklim kamenim podovima, a sam je pijesak prelazio iz zlatne u narančastu i purpurnu kako je svjetlost trnula. Garin je stigao nekoliko sati ranije, a vitez zvan Tamna Zvijezda dan prije.

“Ovdje je lijepo”, primijeti Drey dok je pomagao Garinu da napoji konje. Ponijeli su vodu sa sobom. Pješčana grla Dornea brza su i neumorna, te istrajavaju još miljama nakon što obični konji odustanu, ali čak ni ona ne mogu trčati suha grla. “Kako ste znali za ovo mjesto?”

“Moj stric me ovamo doveo, s Tyene i Sarellom.” Uspomena nagna Arianne na osmijeh. “Uhvatio je neke guje i pokazao Tyene najsigurniji način da im se izmuze otrov. Sarella je prevrtala kamenje, otresala pijesak s mozaika i htjela doznati sve što se moglo znati o ljudima koji su ovdje živjeli.”

“A što ste vi radili, princezo?” upita Pjegava Sylva.
Sjedila sam pokraj zdenca i pretvarala da me ovamo

doveo neki vitez otimač kako bi me napastovao, pomisli, visok, grub čovjek crnih očiju i šiljaste linije razdjeljka. Uspomena pobudi nelagodu u njoj. “Sanjarila sam,” reče ona, “a kad je sunce zašlo, sjela sam do nogu svojem stricu i zamolila ga da nam ispriča priču.”

“Princ Oberyn je bio prepun priča.” I Garin je bio s njima tog dana; bio je Ariannein brat po mlijeku, i njih su dvoje bili nerazdvojni prije nego što su naučili hodati. “Pripovijedao je o princu Garinu, sjećam se, onome po kojem sam dobio ime.”

“Garinu Velikom,” napomene Drey, “čudu rijeke Rhoyme.”

“To je taj. Od njega je Valyria drhtala.”

“Drhtali su,” reče Ser Gerold, “a onda ga ubili. Da sam ja odveo četvrt milijuna ljudi u smrt, bi li me zvali Gerold Veliki?” Prezirno otpuhne. “Ostat ću Tamna Zvijezda, mislim. Barem je to samo moje ime.” Isuče svoj dugi mač, sjedne na rub suhog zdenca i stane brusiti oštricu masnim škriljevcem.

Arianne ga je pomno promatrala. *Dovoljno je plemenit da bude dostojan kraljevski suprug, pomisli. Otac bi posumnjao u moj zdrav razum, ali djeca bi nam bila lijepa poput gospodara zmajeva.* Ako je postojao pristaliji muž u Dornu, ona ga nije poznavala. Ser Gerold Dayne imao je orlovski nos, visoke jagodice, snažnu čeljust. Lice je glatko brijač, ali gusta mu je kosa padala do ovratnika poput srebrna ledenjaka, razdijeljena ponoćnocrnim pramenom. *Ali ima okrutna usta, i još okrutniji jezik.* Oči su mu se činile crnima dok je sjedio naspram zalazećeg sunca i oštrio svoj čelik, ali ona ih je imala prilike pogledati iz veće blizine, i znala je da su purpurne. *Tamno purpurne. Tamne i gnjevne.*

Sigurno je osjetio njezin pogled na sebi, jer je podigao oči s mača, susreo njezine i osmjehnuo se. Arianne osjeti

kako joj vreline navire u lice. *Nisam ga smjela povesti. Dobaci li mi takav pogled kad Arys bude ovdje, imat ćemo krvi na pijesku.* Čije, nije znala. Kraljevski su gardisti tradicionalno najbolji vitezovi u svih Sedam Kraljevina... ali Tamna je Zvijezda ipak Tamna Zvijezda.

Dornske noći postaju hladne na pijesku. Garin im je prikupio drvlja, izbljedgele bijele grane sa stabala koja su usahla i propala prije stotinu godina. Drey je naložio vatru, zviždeći dok je kresao iskre svojim kremenom. Kad se luč zapalila, sjeli su oko plamenova i dodavali mješinu ljetnog vina iz ruke u ruku... svi osim Tamne Zvijezde, koji je radije pio nezaslađenu vodu s limunom. Garin je bio živahno raspoložen te ih je zabavljao posljednjim pričama iz Daskališta na ušću Zelene Krvi, kamo riječna siročad dolazi trgovati s karakama, kokama i galijama s one strane uskog mora. Ako se mornarima može vjerovati, istok kipti od čuda i užasa: pobuna robova u Astaporu, zmajevi u Qarthu, siva kuga u Yi Tiju. Novi piratski kralj uzdigao se na Baziliskovu otočju i opljačkao Grad Visokog Drveća, a u Qohoru su se sljedbenici crvenih svećenika razularili i pokušali spaliti Crnog Jarca. “A Zlatna je družina raskinula svoj ugovor s Myrom, upravo kad su se Myrci spremali krenuti u rat s Lysom.” “Lysenci su ih otkupili”, predloži Sylva.

“Pametni Lysenci”, reče Drey. “Pametni, kukavički Lysenci.” Arianne je znala da nije tako. *Ako Quentin ima Zlatnu družinu uza se...* “Podno zlata, gorki čelik”, glasi njihov poklič. *Trebat će ti gorki čelik i još više od toga, brate, ako me namjeravaš odstraniti.* Arianne je ljubljena u Dorneu, a Quentin slabo poznat. Nijedna plaćenička četa to ne može promijeniti.

Ser Gerold ustane. “Vjerujem da moram pisati.”

“Pazi kamo stavljaš noge”, upozori Drey. “Princ Oberyn dugo već nije pomuzao ovdašnje guje.”

“Mene su otrovom odbili od sise, Dalte. Koja god me guja ujede, zažalit će.” Ser Gerold nestane kroz slomljeni luk.

Kad je otišao, ostali izmijene poglede. “Oprostite mi, princezo,” tiho će Garin, “ali taj mi se čovjek ne sviđa.”

“Šteta”, reče Drey. “Mislim da je on napola zaljubljen u tebe.”

“Potreban nam je”, podsjeti ih Arianne. “Možda će nam trebati njegov mač, a svakako će nam trebati njegov zamak.”

“Pustinjakov Stan nije jedini zamak u Dorneu,” istakne Pjegava Sylva, “a ima i drugih vitezova koji te gorljivo vole. Drey je vitez.”

“Jesam”, potvrdi on. “Imam divnog konja i vrlo lijep mač, a moja hrabrost zaostaje samo za... pa, za nekolicinom, zapravo.”

“Prije za nekoliko stotina, ser”, primijeti Garin.

Arianne ih prepusti njihovu zadirkivanju. Drey i Pjegava Sylva bili su joj najdraži prijatelji, izuzev sestrice Tyene, a Garin ju je zadirkivao otkad su oboje pili iz dojki njegove majke, ali u ovom trenutku nije joj bilo do šale. Sunce je zašlo, a nebo se posulo zvijezdama. *Toliko ih je. Nasloni se na žljebasti stup i zapita promatra li njezin brat noćas iste zvijezde, gdje god bio. Vidiš li onu bijelu, Quentyne? To je Nymerijina zvijezda, jasno gori, a ona mliječna vrpca iza nje, to je deset tisuća lađa. Gorjela je sjajno poput bilo kojeg muškarca, a tako ću i ja. Nećeš me lišiti prvorodstva!*

Quentyn je bio vrlo mlad kad su ga poslali u Željezdrvo; premlad, prema mišljenju njihove majke. Norvosijci ne daju svoju djecu u štićeništvo, a kneginja Mellario nikad nije oprostila princu Doranu što ju je odvojio od sina. “To mi se ne sviđa ništa više nego tebi,” čula je svog

oca kako govori, “ali tu postoji dug u krvi, a Quentin je jedini novac koji knez Ormond želi prihvatiti.”

“Novac?” vrisnula je njezina majka. “On je tvoj sin. Kakav to otac iskorištava vlastitu krv i meso da plati svoje dugove?”

“Prinčevski”, odgovorio je Doran Martell.

Princ Doran još se gradio da je njezin brat s knezom Yronwoodom, ali Garinova majka vidjela ga je u Daskalištu, prerušenog u trgovca. Jedan od njegovih sudruga bio je razrok, baš kao i Cletus Yronwood, pohotni sin kneza Andersa. S njima je putovao i meštar, vješt u jezicima. *Moj brat nije tako pametan kako misli. Pametan bi čovjek isplovio iz Starigrada, čak i ako to znači dulje putovanje. U Starigradu bi možda prošao nezamijećen.* Arianne je imala prijatelje među siročićima Daskališta, a neke je počelo zanimati zašto princ i knezovski sin putuju pod lažnim imenima i traže prijevoz preko uskog mora. Jedan od njih ušuljao se noću kroz prozor, pošakljao bravu na Quentynovu malom sefu i unutra pronašao svitke.

Arianne bi dala mnogo više za saznanje kako je taj tajni put preko uskog mora bilo Quentinovo maslo i ničije drugo... ali pergamenti koje je nosio bili su zapečaćeni suncem i kopljem Dornea. Garinov rođak nije se usudio razbiti pečat da ih pročita, ali...

“Princezo.” Ser Gerold Dayne je stajao iza nje, napola na zvjezdanoj svjetlosti, a napola u sjeni.

“Jeste li se lijepo pomokrili?” vragolasto upita Arianne.

“Pijesak je bio propisno zahvalan.” Dayne metne nogu na glavu kipa koji je možda predstavljao Djevicu prije nego što joj je pijesak sastrugao lice. “Dok sam mokrio, palo mi je na um da taj vaš plan možda neće požnjeti ono što želite.”

“A što ja to želim, ser?”

“Slobodu Pješčanih Zmija. Osvetu za Oberyne i Eliju. Jesam li to već negdje čuo? Želite okusiti lavlju krv.”

To, i moje prvorodstvo. Želim Sunčevo Koplje, i prijestolje svojeg oca. Želim Dome. “Želim pravdu.”

“Zovite to kako hoćete. Krunjenje male Lannisterice prazna je gesta. Ona nikad neće sjesti na Željezno prijestolje. Niti ćete vi dobiti željeni rat. Lava nije tako lako isprovocirati.”

“Lav je mrtav. Tko zna koje je mladunče lavici draže?”

“Ono u njezinu brlogu.” Ser Gerold isuče svoj mač.

Ljesnuo se na svjetlosti zvijezda, oštar poput laži. “Ovako se počinje rat. Ne krunama od zlata, već sječivom od čelika.”

Ja nisam djecoubojica. “Spremite to. Myrcella je pod mojom zaštitom. A Ser Arys neće dopustiti da ikakvo zlo zadesi njegovu ljubljenu princezu, znate to.”

“Ne, moja gospo. Samo znam da su Dayneovi tisućama godina ubijali Oakhearte.”

Njegova joj arogancija oduzme dah. “Čini mi se da su Oakhearti ubijali Dayneove jednako dugo.”

“Svi mi imamo obiteljske tradicije.” Tamna Zvijezda spremi mač u korice. “Mjesec izlazi, a vidim da se vaš uzor od čovjeka približava.”

Imao je oštar vid. Pokazalo se da je konjanik na visoku sivom paripu doista Ser Arys, čiji je bijeli plašt hrabro lepršao dok je galopirao po pijesku. Princeza Myrcella jahala je na sedlu iza njega, umotana u halju s kukuljicom koja joj je skrivala zlatne uvojke.

Dok joj je Ser Arys pomagao da sjaše, Drey se spusti na koljeno pred njom. “Vaša Milosti.”

“Moja gospodarice.” Pjegava Sylva klekne pokraj njega.

“Moja kraljice, ja sam vaš čovjek.” Garin se spusti na oba koljena.

Zbunjena, Myrcella stegne Arysa Oakhearta za ruku. “Zašto me zovu Milosti?” upita plačljivim glasom. “Ser Aryse, koje je ovo mjesto, i tko su oni?”

Zar joj ništa nije rekao? Arianne priđe u vrtlogu svile, smiješeći se da oslobodi dijete nelagode. “Oni su moji pravi i odani prijatelji, Vaša Milosti... a žele postati i vaši prijatelji.”

“Princezo Arianne?” Djevojčica je čvrsto zagrlila. “Zašto me nazivaju kraljicom? Zar se nešto dogodilo Tommenu?”

“Namjerio se na zle ljude, Vaša Milosti,” reče Arianne, “i bojim se da su se oni urotili s njime da vam otmu prijestolje.”

“Moje prijestolje? Mislite, *Željezno* prijestolje?” Djevojčica je bila zbunjenija no ikad. “Nikad mi to nije oteo, Tommen je...”

“... mlađi od vas, svakako?”

“Starija sam godinu dana.”

“To znači da je *Željezno* prijestolje po pravu vaše”, reče Arianne. “Vaš brat je samo mali dječak, ne smijete ga okrivljavati. Ima loše savjetnike... ali *vi* imate prijatelje. Mogu li imati čast da vam ih predstavim?” Ona primi dijete za ruku. “Vaša Milosti, predstavljam vam Ser Andreyja Dalta, nasljednika Limunšume.”

“Prijatelji me zovu Drey,” reče on, “i bila bi mi velika čast kad bi me jednako zvala i Vaša Milost.”

Iako je Drey imao otvoreno lice i lak osmijeh, Myrcella ga je oprezno odmjerila. “Dok vas ne upoznam, moram vas zvati *ser*.”

“Koje god je ime Vašoj Milosti drago, ja sam njezin čovjek.”

Sylva se nakašlje, sve dok Arianne nije rekla: “Mogu li predstaviti kneginju Sylvu Santagar, moja kraljice? Moju najdražu Pjegavu Sylvu.”

“Zašto vas tako zovu?” upita Myrcella.

“Zbog mojih pjegica, Vaša Milosti,” odvrati Sylva, “iako se svi pretvaraju da je to zato što sam nasljednica Pjegave Šume.”

Garin je bio idući, krakat, crnomanjast, dugonos mladić s nefritskom naušnicom u uhu. “Ovo je veseli Garin od siročića, koji me nasmijava”, reče Arianne. “Njegova majka bila je moja dojilja.”

“Žao mi je što je mrtva”, reče Myrcella.

“Nije, slatka kraljice.” Garin bljesne zlatnim zubom koji mu je Arianne kupila da zamijeni onaj koji mu je slomila. “Ja sam jedan od siročića Zelene Krvi, to je moja gospa mislila.”

Myrcella će imati vremena da nauči povijest siročića na putu uz rijeku. Arianne povede svoju buduću kraljicu do posljednjeg člana njezine male družbe. “Kao posljednjeg, ali prvog u junaštvu, predstavljam vam Ser Gerolda Daynea, viteza Zvezdanpada.”

Ser Gerold se spusti na koljeno. Mjesečina je blistala u njegovim tamnim očima dok je hladno promatrao dijete.

“Postojao je jedan Arthur Dayne”, reče Myrcella. “Bio je vitez Kraljevske garde u danima Ludog Kralja Aerysa.”

“Bio je Jutarnji Mač. Mrtav je.”

“Jeste li vi sada Jutarnji Mač?”

“Ne. Ljudi me zovu Tamna Zvijezda, i ja pripadam noći.”

Arianne odvede dijete dalje. “Sigurno ste gladni. Imamo datulje, sir i masline, i limunadu za piće. No ne smijete previše popiti i pojesti. Nakon malo počinka, moramo jahati. Ovdje na pijesku uvijek je najbolje putovati noću, prije nego što se sunce uspne na nebo. Uviđavnije je prema konjima.”

“I prema jahačima”, reče Pjegava Sylva. “Dodite, Vaša

Milosti, utoplite se. Bila bih počašćena kad biste mi dopustili da vas poslužim.”

Dok je vodila princezu k vatri, Arianne zatekne Ser Gerolda iza sebe. “Moja kuća vuče podrijetlo unatrag deset tisuća godina, sve do osvita vremena”, potuži se on. “Zašto je moj rođak jedini Dayne kojeg se itko sjeća?”

“Bio je velik vitez”, umetne Ser Arys Oakheart.

“Imao je velik mač”, reče Tamna Zvijezda.

“I veliko srce.” Ser Arys uzme Arianne za ruku.

“Princezo, molim za kratak razgovor.”

“Dođite.” Povala je Ser Arysa dublje u ruševine. Pod plaštem je vitez imao prsluk od zlaćane tkanine s izvezenim trima zelenim hrastovim listovima njegove kuće. Na glavi je nosio laku čeličnu kacigu s nazubljenim šiljkom na vrhu, obavijenu žutim šalom prema dornskoj modi. Možda bi izgledao kao bilo koji vitez da nije bilo njegova plašta. Bio je od blještave bijele svile, blijed poput mjesečine i lak poput povjetarca. *Plašt Kraljevske garde izvan svake sumnje, galantnog li glupana.* “Koliko toga dijete zna?”

“Malo, Prije odlaska iz Kraljeva Grudobrana, ujak ju je podsjetio na to da sam ja njezin zaštitnik i da je cilj svake zapovijedi koju joj uputim njezina sigurnost. Čula ih je i na ulicama kako traže osvetu. Znala je da ovo nije igra. Djevojčica je hrabra, i vrlo mudra za svoju dob. Sluša me u svemu, i nikad postavlja pitanja.” Vitez je primi za ruku, obazre se i snizi glas. “A tu su i druge vijesti koje moraš čuti. Tywin Lannister je mrtav.”

To je bio šok. “Mrtav?”

“Ubio ga je Vražićak. Kraljica je preuzela regentstvo.”

“Zaista?” *Žena na Željeznom prijestolju?* Ariannne razmisli o tom na trenutak i zaključi da je tako bolje. Ako se knezovi Sedam Kraljevina naviknu na vladavinu kraljice Cersei, bit će im mnogo lakše spustiti se na koljeno pred

kraljicom Myrcellom. A knez Tywin bio je opasan protivnik; bez njega, neprijatelji Dornea bit će mnogo slabiji. *Lannisteri ubijaju Lannistere, kako slatko.* “Kako je završio patuljak?”

“Pobjegao je”, reče Ser Arys. “Cersei nudi knezovsku čast bilo kome tko joj preda njegovu glavu.” U popločanom unutrašnjem dvorištu napola zatrpanom nanosima pijeska, gurne ju uza stup da je poljubi, a ruka mu obuhvati njezinu dojku. Ljubio ju je dugo i jako i bio bi joj podigao suknje, ali Arianne se oslobodila iz njegova stiska, smijući se. “Vidim da te stvaranje kraljica uzbuđuje, ser, ali sada nemamo vremena za ovo. Kasnije, obećavam ti.” Dodirne mu obraz. “Jeste li naišli na kakve neprilike?”

“Samo na Trystanea. Želio je sjediti pokraj Myrcelline postelje i igrati *cyvasse* s njom.”

“Prebolio je crvene boginje s četiri godine, rekla sam ti. To se može dobiti samo jednom. Trebao si razglasiti da Myrcella boluje od sive krljušti, to bi ga držalo podalje.”

“Možda dječaka, ali ne i meštra tvog oca.”

“Caleotte”, reče ona. “Je li je pokušao vidjeti?”

“Više sam puta opisao crvene boginje na njezinu licu. Rekao je da se ništa ne može učiniti dok bolest ne krene svojim tokom, i dao mi ćup melema da joj ublaži svrab.”

Nitko ispod deset godina ne umire od crvenih boginja, ali bolest može biti smrtonosna kod odraslih, a meštar Caleotte ju nije prebolio kao dijete. Arianne je to doznala kad je sama болоvala od boginja, u osmoj godini. “Dobro”, reče ona. “A sluškinja? Je li uvjerljiva?”

“Izdaleka. Vražićak ju je izabrao za ovo, između mnogih djevojaka plemenitijeg roda. Myrcella joj je pomogla uviti kosu, i sama joj naslikala boginje po licu. Daleki su rod. Luka Lannis vrvi od Lannysa, Lannetta, Lantella i nižih Lannistera, a polovica ih ima žutu kosu.

Odjevena u Myrcellinu spavaćicu s meštrovim melemom razmazanim po licu... zavarala bi čak i mene, na slabom svjetlu. Bilo je kudikamo teže pronaći čovjeka da zauzme moje mjesto. Dake mi je najbliži po visini, ali je predebeo, pa sam odjenuo Roldera u svoj oklop i rekao mu da drži vizir spušten. Čovjek je tri palca kraći od mene, ali to možda nitko neće primijetiti ako mene nema da stojim pokraj njega. U svakom slučaju, držat će se Myrcellinih odaja.”

“Samo nam treba nekoliko dana. Dotad će princeza biti daleko izvan dosega mog oca.”

“Gdje?” Privuče je i onjuši joj vrat. “Vrijeme je da mi kažeš ostatak plana, zar ne?”

Ona se nasmije, odgurnuvši ga. “Ne, vrijeme je da zajašemo.”

Mjesec je okrunio Mjesečevu djevicu dok su kretali iz prašnih ruševina Šarkamena, udarivši na jug i zapad. Arianne i Ser Arys preuzeli su vodstvo, s Myrcellom na živahnoj kobili između sebe. Garin je išao odmah iza njih s Pjegavom Sylvom, dok su njezina dva dornska viteza preuzela začelje. *Sedmero nas je, shvati Arianne dok su jahali. Nije na to ranije pomislila, ali činilo se dobrim predznakom njihova pothvata. Sedmero jahača na putu prema slavi. Jednog dana pjevači će nas sve učiniti besmrtnima.* Drey je želio veću družinu, ali to bi moglo privući neželjenu pozornost, a svatko dodatan udvostručio bi rizik izdaje. *Barem me toliko otac naučio.* Čak i kad je bio mlađi i snažniji, Doran Martell bio je oprezan čovjek sklon šutljivosti i tajnama. *Vrijeme je da odloži svoje breme, ali neću trpjeti nikakve uvrede njegovoj časti i osobi.* Vratit će ga u njegove Vodene vrtove, da proživi ono malo preostalih godina okružen nasmijanom djecom i mirisom limete i naranče. *Da, a Quentyn mu može praviti društvo. Kad jednom okrunim Myrcellu i oslobodim Pješčane Zmije, cijela će se Dome okupiti pod mojim*

stjegovima. Yronwoodi će se možda izjasniti za Quentyna, ali sami ne predstavljaju prijetnju. Prijeđu li k Tommenu i Lannisterima, ona će poslati Tamnu Zvijezdu da ih uništi od korijena do grana.

“Umorna sam”, potuži se Myrcella, nakon nekoliko sati u sedlu. “Ima li još puno? Kamo idemo?”

“Princeza Arianne vodi Vašu Milost na mjesto gdje ćete biti sigurni”, smiri je Ser Arys.

“Put je dug,” reče Arianne, “ali bit će lakše kad stignemo do Zelene Krvi. Neki od Garinovih ljudi tamo će nas dočekati, siročad rijeke. Žive na brodovima, i potiskuju ih motkama gore-dolje po Zelenoj Krvi i njezinim pritokama, ribareći, berući voće i obavljajući kakve god već poslove moraju obavljati.”

“Da,” dovikne veselo Garin, “pjevamo, sviramo i plešemo na vodi, i znamo mnogo o viđanju. Majka mi je najbolja babica u Zapadnim Zemljama, a otac umije liječiti bradavice.”

“Kako možete biti siročići kad imate majke i očeve?” upita djevojčica.

“Oni su Rhoynarci,” objasni Arianne, “a njihova je Majka rijeka Rhojne.”

Myrcella nije shvatila. “Mislila sam da ste vi Rhoynarci. Dornijci, hoću reći.”

“Jesmo dijelom, Vaša Milosti. Nymerijina krv teče u meni, zajedno s krvlju Morsa Martella, dornskog kneza za kojeg se udala. Na dan njihova vjenčanja, Nymeria je spalila svoje lađe, kako bi njezin narod znao da im nema povratka. Većina se obradovala kad je vidjela plamenove, jer njihovo je putovanje bilo dugo i teško prije nego što su stigli u Dome, a mnoge su odnijele oluje, bolesti i ropstvo. Međutim, nekolicina ih je žalila. Nisu voljeli ovu suhu crvenu zemlju ni njezina sedmolikog boga, pa su zadržali

stare običaje, sklepali nekoliko čamaca od trupova spaljenih brodova, i postali siročići Zelene Krvi. Majka iz njihovih pjesama nije *naša* Majka, već Majka Rhoyne, čije su ih vode napajale od zore vremena.”

“Čuo sam da su Rhoynarci imali nekog boga kornjaču”, reče Ser Arys.

“Riječni Starac je niže božanstvo”, reče Garin. “I on se rodio iz Majke Rijeke, i borio s Kraljem Rakova za prevlast nad svima onima koji obitavaju ispod vode tekućice.”

“O”, reče Myrcella.

“Čuo sam da ste i vi vodili neke veličanstvene bitke, Vaša Milosti”, reče Drey svojim najveselijim tonom. “Priča se da našem hrabrom princu Trystaneu niste pokazali nimalo milosti za pločom *cyvassea*. ”

“On uvijek postavi četverokute na isti način, sa svim planinama naprijed i slonovima u klancima”, reče Myrcella. “Stoga ja pošaljem mog zmaja da pojede njegove slonove.”

“Igra li vaša sluškinja ovu igru jednako dobro?” upita Drey.

“Rosamund?” upita Myrcella. “Ne. Nastojala sam je naučiti, ali ona je rekla da su joj pravila preteška.”

“Je li i ona Lannisterica?” upita kneginja Sylva.

“Lannisterica iz *Luke Lannis*, ne Lannisterica od Bacačeve Hridi. Kosa joj je iste boje kao moja, ali ravna umjesto kovrčava. Rosamund mi zapravo ne sličí, ali kad se odjene u moju odjeću ljudi koji nas ne poznaju misle da je ona ja.”

“Dakle, ovo ste već i ranije činili?”

“O, da. Zamijenile smo se na *Morskoj brzici*, na putu za Braavos. Septa Eglantine stavila je smeđu boju na moju kosu. Rekla je da ćemo se tako igrati, ali to me zapravo trebalo osigurati u slučaju da brod preotme moj stric Stannis.”

Djevojčica je vidno postajala umorna, pa Arianne zapovjedi da stanu. Opet su napojili konje, kratko otpočinuli i pojeli malo sira i voća. Myrcella je podijelila naranču s Pjegavom Sylvom, dok je Garin jeo masline i pljuvao koštice u Drea.

Arianne se nadala stići do rijeke prije izlaska sunca, ali krenuli su mnogo kasnije nego što je planirala, pa su još bili u sedlu kad se istočno nebo zarumenjelo. Tamna Zvijezda priđe joj laganim kasom. “Princezo,” reče, “ubrzao bih korak, ako ipak ne namjeravate ubiti to dijete. Nemamo šatore, a po danu je pijesak okrutan.”

“Poznajem pijesak jednako dobro kao vi, ser”, reče mu ona. Svejedno, poslušala je prijedlog. Bio je to napor za njihove konje, ali bolje da izgubi šest konja nego jednu princezu.

Ubrzo je vjetar udario sa zapada, vruć, suh i pun prašine. Arianne je navukla veo preko lica. Bio je od svjetlucave svile, svijetlozelen s gornje i žut s donje strane, u bojama koje su se stapale jedna s drugom. Mali zeleni biseri davali su mu težinu, i tiho zveckali dok je jahala.

“Znam zašto moja princeza nosi veo”, reče Ser Arys dok ga je pričvršćivala za sljepoočnice svoje bakrene kacige. “U protivnom bi njezina ljepota potamnila sunce na nebu.”

Morala se nasmijati. “Ne, vaša princeza nosi veo da joj blještavilo ne smeta očima, a pijesak ne ulazi u usta. I vi biste trebali učiniti isto, ser.” Pitala se koliko je dugo njezin bijeli vitez laštio svoju izvještačenu kavalirštinu. Ser Arys je bio ugodno društvo u postelji, ali dovitljivost mu je bila nepoznanica.

Njezini Dornijci pokrili su lica poput nje, a Pjegava Sylva pomogla je zakloniti malu princezu od sunca, ali Ser Arys je ostao tvrdoglav. Nedugo zatim znoj mu je curio niz lice, a obrazi su mu porumenjeli. *Još malo i skuhat će se u*

tom teškom ruhu, pomislila je. Neće biti prvi. Proteklih stoljeća mnogo se vojski spustilo Prinčevim prolazom s uzdignutim barjacima, ali samo bi usahle i ispržile se na vrućem crvenilu dornskih pijesaka. “Grb kuće Martell prikazuje sunce i koplje, dva najomiljenija oružja Dornijaca,” jednom je napisao Mladi Zmaj u svojem hvalisavom *Osvajanju Domea*, “ali od to dvoje, sunce je smrtonosnije.”

Na svu sreću, nisu morali prijeći duboke pijeske već samo krajičak pustinje. Kad je Arianne opazila jastreba kako lebdi visoko nad njima naspram vedrog neba, znala je da je najgore iza njih. Uskoro su naišli na stablo. Bilo je čvornato i iskrivljeno, s više trnja nego lišća, od vrste koju zovu pješčanim prosjacima, ali značilo je da nisu više daleko od vode.

“Uskoro stižemo, Vaša Milosti”, Garin veselo obavijesti Myrcellu kad su opazili još pješčanih prosjaka ispred sebe, cijeli guštik koji je rastao oko suha korita potoka. Sunce je tuklo poput ognjenog čekića, ali to nije bilo važno jer im je put bio pri kraju. Zastali su da ponovno napoje konje, dobrano se napili iz svojih mješina i navlažili svoje velove, pa uzjahali na posljednji juriš. Za manje od pola lige jahali su preko troskota i uz maslinike. Iza poteza kamenih bregova trava je rasla zelenija i bogatija, a bilo je i voćnjaka limuna koje je napajala paukova mreža starih kanala. Garin prvi opazi zeleni treptaj rijeke. Klikne i odjurio naprijed.

Arianne Martell je jednom prešla Mander, kad je otišla s tri Pješčane Zmije da posjeti Tyeneinu majku. U usporedbi s tom velebnom rijekom, Zelena Krv bila je jedva dostojna tog naziva, ali je ipak još bila žila kucavica Dornea. Ime je dobila po mutno-zelenoj boji svojih muljevitih voda; ali kako su se približavali, suncano svjetlo kao da je pretvaralo te

vode u zlato. Rijetko kad je vidjela slađi prizor. *Idući dio trebao bi biti spori jednostavan, pomisli, uza Zelenu Krv do Vaitha, što dalje brodica može ići.* To će joj pribaviti dovoljno vremena da pripremi Myrcellu na sve ono što mora uslijediti. Iza Vaitha čeka duboka pustinja. Trebat će im pomoć Pješčenjaka i Paklenog Luga da prevale taj put, ali nije dvojila u njihovu susretljivost. Crvena Guja je bio odgajan u Pješčenjaku, a ljubavnica princa Oberyne Ellaria Sand naravna je kći kneza Ullera; četiri Pješćane Zmije njegove su unuke. *Okrunit ću Myrcellu u Paklenom Lugu i ondje podići svoje stjegove.*

Pronašli su brodicu pola lige nizvodno, skrivenu između obješenih grana velike zelene vrbe. Niskog krova i širokih bokova, brodice su imale gaz jedva vrijedan spomena; Mladi Zmaj ih je obezvrijedio, opisujući ih kao “šupe izgrađene na splavima”, ali to je jedva bilo pošteno. Sve osim brodica najsiromašnijih siročića bile su čudesno izrezbarene i obojene. Ova je bio ukrašena nijansama zelene, sa zakrivljenim drvenim kormilom u obliku sirene i ribljim licima koja su provirivala kroz ogradu. Motke, konopci i ćupovi maslinova ulja zakrčili su joj palubu, a željezni fenjeri njihali se na pramcu i krmi. Arianne nije opazila nijednog siročića. *Gdje je posada?* upitala se.

Garin zaustavi konja pod vrbom. “Probudite se, ribljooke ljenčine”, dovikne on dok je skakao iz sedla. “Vaša kraljica je tu, i želi kraljevski doček. Popnite se, izađite, zapjevajmo pjesme i nazdravimo slatkim vinom. Usta su mi spremna za—”

Vrata brodice se uz tresak otvore. Na sunce istupi Areo Hotah s dugom sjekirom u ruci.

Garin se naglo zaustavi. Arianne se osjećala kao da joj se sjekira zarila u trbuh. *Nije trebalo završiti ovako. Ovo se nije trebalo dogoditi.* Kad je čula Dreyu kako govori: “To je

posljednje lice koje sam se nadao vidjeti”, znala je da mora nešto poduzeti. “*Natrag!*” vikne, skaćući natrag u sedlo. “Aryse, zaštititi princezu—”

Hotah udari drškom duge sjekire po palubi. Iza kićene ograde brodice ustane tucet stražara, naoružanih kopljima za bacanje ili samostrelima. Još više njih iskrse iz kabine. “Predajte se, moja princezo,” dovikne kapetan, “inače moramo ubiti sve osim djeteta i vas, prema zapovijedi vašeg oca.”

Princeza Myrcella ostala je nepomična na svom konju. Garin se polako povlačio od brodice, s rukama u zraku. Drey otkopča svoj pojas za mač. “Predaja se čini najmudrijim postupkom”, doviknue on Arianne, dok mu je mač udarao o tlo.

“*Ne!*” Ser Arys Oakheart potjera svog konja između Arianne i samostrela, dok mu je oštrica blistala srebrno u ruci. Skine štit sa sedla i navuče ga na ljevicu kroz remene. “Nećete je uzeti dokle god ja dišem.”

Nesmotrena budalo, bilo je sve što je Arianne stigla pomisliti, *što si to sebi umislio?*

Smijeh Tamne Zvijezde glasno zazvoni. “Jesi li slijep ili glup, Oakhearte? Previše ih je. Spusti mač.”

“Poslušajte ga, Ser Aryse”, ponuka ga Drey.

Zarobljeni smo, ser, mogla je poviknuti Arianne. *Vaša nas smrt neće osloboditi. Ako volite svoju princezu, predajte se.* Ali kad je pokušala progovoriti, riječi joj zastanu u grlu.

Ser Arys Oakheart uputi joj posljednji čeznutljiv pogled, a onda zarije zlatne ostruge u svog konja i pojuri.

Stuštio se ravno na brodicu dok se bijeli plašt vijorio za njim. Arianne Martell nikad nije vidjela ništa ni upola tako odvažno, ili tako glupo. “*Neeee*”, vrisne, ali jezik je pronašla prekasno. Jedan samostrel *zabrunda*, pa još jedan. Hotah grmne zapovijed. S tako kratkog dometa oklop bijelog

viteza mogao je biti načinjen i od pergamenta. Prva sulica zarije se ravno u njegov teški hrastov štit, pribivši mu ga za rame. Druga mu okrzne sljepoočnicu. Bačeno koplje pogodi Ser Arysova konja u bok, ali je konj i dalje jurišao, zateturavši kad se popeo na mostić. “*Ne,*” vikala je neka djevojčica, neka glupa mala djevojčica, “*ne, molim vas, ovo se nije trebalo dogoditi.*” Čula je i Myrcellu kako vrišti, glasom reskim od straha.

Ser Arysov dugi mač zasječe desno i lijevo, a dva se kopljanika sruše. Njegov se konj propne, i ritne samostreličara u lice dok je ovaj pokušavao napuniti svoje oružje, ali drugi su se samostreli ispaljivali, kiteći krupno trkačko grlo perjem svojih sulica. Strelice su se zarivale takvom snagom da su odgurnule konja u stranu. Noge pokleknu pod njim, te se sruši na palubu. Arys Oakheart je nekako uspio skočiti s njega. Uspio je čak zadržati svoj mač. Osovio se na koljena pokraj svog umirućeg konja...

... i zatekao Area Hotaha kako stoji nad njim.

Bijeli vitez podigne svoju oštricu, presporo. Hotahova duga sjekira odsiječe mu desnicu kod ramena, odbije se štrcajući krv i vrati s bljeskom u stravičnom dvoručnom zamahu koji je odrubio Arysu Oakheartu glavu i zakovitlao je u zrak. Sletjela je u šaš, a Zelena Krv progutala ju je crvenu s mekim pljuskom.

Arianne se nije sjećala da je sjahala. Možda je pala. Nije se ni toga sjećala. Pa ipak, zatekla se na sve četiri u pijesku, drhteći, jecajući i bljujući večeru. *Ne*, bila joj jedina misao, *ne, nitko nije trebao nastradati, sve je bilo isplanirano, bila sam tako oprezna*. Čula je kako Areo Hotah riče: “Za njim. Ne smije pobjeći. *Za njim!*” Myrcella je bila na tlu, kukajući, drhteći, blijeda lica zakopana u dlanove, dok joj je krv curila niz prste. Arianne nije shvaćala. Ljudi su se pentrali na konje dok su ostali nasrnuli na nju i njezine

suputnike, ali ništa od toga nije imalo smisla. Pala je u san, neku jezivu krvavu moru. *Ovo ne može biti stvarno. Uskoro ću se probuditi, i nasmijati svojim noćnim užasima.*

Kad su krenuli svezati joj ruke na leđima, nije se opirala. Jedan od stražara podigao ju je na noge. Nosio je boje njezina oca. Drugi se sagnuo i izvukao nož za bacanje iz njezine čizme, dar njezine sestrice, gospe Nym.

Areo Hotah uzme ga od čovjeka i namršteno pregleda. “Princ je rekao da vas moram odvesti natrag u Sunčevo Koplje”, objavi on. Obrazi i čelo bili su mu poprskani krvlju Arysa Oakhearta. “Žao mi je, mala princezo.”

Arianne podigne svoje suzama isprugano lice. “Kako je mogao znati?” upita kapetana. “Bila sam tako oprezna. Kako je mogao znati?”

“Netko je kazao.” Hotah slegne ramenima. “Netko uvijek kaže.”

Arya

Svake noći prije spavanja promrmljala bi molitvu u svoj jastuk. “Ser Gregor”, glasila je. “Dunsen, Raff Medeni, Ser Ilyn, Ser Meryn, kraljica Cersei.” Prošaptala bi i imena Freyeva od Prijelaza, da ih je znala. *Jednog ću dana znati*, rekla bi sebi, *a onda ću ih sve ubiti*.

Nijedan šapat nije bio preth da se ne bi čuo u Kući Crnog i Bijelog. “Dijete,” reče joj ljubazni čovjek jednog dana, “kakva to imena šapućeš noću?”

“Ne šapućem nikakva imena”, odvrati ona.

“Lažeš”, reče on. “Svi ljudi lažu kad se boje. Neki govore mnogo laži, neki tek malo. Neki imaju samo jednu veliku laž koju izgovaraju toliko puta da u nju gotovo povjeruju... iako mali dio njih uvijek zna da je to laž, i to im se vidi na licu. Pričaj mi o tim imenima.”

Ona se ugrize za usnicu. “Imena nisu važna.”

“Jesu”, ustraje ljubazni čovjek. “Reci mi, dijete.”

Reci mi ili ću te izbaciti, čula je. “To su ljudi koje mrzim. Želim da umru.”

“Čujemo mnogo takvih molitvi u ovoj Kući.”

“Znam”, odvrati Arya. Jaqen H’ghar je jednom uslišio tri njezine molitve. *Morala sam samo šapnuti...*

“Zato si došla k nama?” nastavi ljubazni čovjek. “Da naučiš naše vještine kako bi mogla ubiti te ljude koje mrziš?”

Arya nije znala kako bi na to odgovorila. “Možda.”

“Onda si došla na pogrešno mjesto. Nije na tebi da odlučuješ tko će živjeti, a tko će umrijeti. Taj dar pripada Njemu od Mnogih Lica. Mi smo tek njegovi sluge, zakleti da ćemo izvršavati njegovu volju.”

“O.” Arya zirne u kipove poredane duž zidova, s treperavim svijećama oko nogu. “Koji je on bog?”

“Pa, svi oni”, reče svećenik u crnom i bijelom.

Nikad joj nije rekao svoje ime. Nije ni sirotica, djevojčica krupnih očiju i ispijena lica koja ju je podsjećala na drugu djevojčicu, zvanu Lasica. Poput Arye, sirotica je živjela ispod hrama, zajedno s trojicom akolita, dvojicom slugu i kuharicom zvanom Umma. Umma je voljela pričati pri radu, ali Arya nije razumjela nijednu riječ koju bi rekla. Ostali nisu imali imena, ili su ih odlučili zadržati za sebe. Jedan sluga bio je vrlo star, leđa svijenih poput luka. Drugi je imao crveno lice, a iz ušiju mu je rasla dlaka. Obojicu ih je smatrala mutavcima sve dok ih nije čula kako se mole. Akoliti su bili mlađi. Najstariji je bio očeve dobi; druga dvojica nisu mogli biti mnogo stariji od Sanse, koja joj je nekoć bila sestra. I akoliti su nosili crno i bijelo, ali halje im nisu imale kukuljice, te su bile crne s lijeve strane, a bijele s desne. U slučaju ljubaznog čovjeka i sirotice, bilo je suprotno. Arya je dobila odoru služavke: tuniku od neobojene vune, vrećaste hlače, laneno rublje, platnene papuče za noge.

Samo je ljubazni čovjek znao zajednički jezik. “Tko si ti?” upitao bi je svakog dana.

“Nitko”, odgovorila bi ona, koja je bila Arya od kuće Stark, Arya Smetalica, Arya Konjolika. Bila je i Arry i Lasica, Goluzdravica i Slana, Nana Peharnica, sivi miš, ovca, duh Harrenhala... ali ne uistinu, ne u dubini srca. Tamo je bila Arya od Oštrozimlja, kći kneza Eddarda Starka i kneginje Catelyn, koja je jednoć imala braću zvanu Robb, Bran i Rickon, sestru zvanu Sansa, strahovučicu zvanu Nymeria, polubrata zvanog Jon Snow. Tamo je bila netko... ali to nije bio odgovor koji je on želio.

Bez zajedničkog jezika, Arya nije imala načina da

razgovara s drugima. Slušala ih je, međutim, i ponavljala riječi koje je čula u sebi dok bi išla za svojim poslom. Iako je najmlađi akolit bio slijep, bio je zadužen za svijeće. Hodao bi hramom u mekim papučama, okružen mrmljanjem starica koje bi dolazile svakog dana da se pomole. Čak i bez očiju, uvijek je znao koja se svijeća ugasila. "Ima njuh da ga vodi," objasnio je ljubazni čovjek, "a zrak je topliji gdje svijeće gore." Rekao je Arya da sklopi oči i sama pokuša.

Molili su se u zoru prije no što bi zajutрили, klečeći oko mirnog, crnog bazena. Nekih dana ljubazni je čovjek predvodio molitvu.

Drugih dana bila je to sirotica. Arya je znala samo nekoliko riječi na braavoskom jeziku, one koje su bile iste na plemenitom valyrijskom. Stoga je molila vlastitu molitvu Bogu Mnogih Lica, onu koja je glasila: "Ser Gregor, Dunsen, Raff Medeni, Ser Ilyn, Ser Meryn, kraljica Cersei." Molila se u tišini. Ako je Bog Mnogih Lica pravi bog, on će je čuti.

Vjernici su svakodnevno dolazili u Kuću Crnog i Bijelog. Većinom su dolazili sami i sjedili samo; palili su svijeće na jednom ili drugom oltaru, molili se pokraj bazena, te ponekad plakali. Nekolicina je pila iz crnog pehara i padala u san; većina nije pila. Nije bilo službi, ni pjesama, ni himni u slavu boga. Hram nikad nije bio pun. S vremena na vrijeme, pokoji vjernik bi zatražio da vidi svećenika, a ljubazni čovjek ili sirotica odveli bi ga dolje u svetište, ali to se nije često događalo.

Trideset različitih bogova stajalo je duž zidova, okruženih svojim svjetalcima. Uplakana Žena je miljenica starica, opazila je Arya; bogataši daju prednost Noćnom Lavu, siromasi Zakukuljenom Putniku. Vojnici pale svijeće Bakkalonu, Blijedom Djetetu, mornari Mjesečevoj Blijedoj Djevi i Morskom Kralju. I Neznanac je imao svoj oltar, iako

njemu nije dolazio gotovo nitko. Većinom je samo jedna svijeca treperila pod njegovim nogama. Ljubazni je čovjek rekao kako to nije važno. “On ima mnogo lica, i mnogo ušiju.”

Humak na kojem je hram stajao bio je izdubljen prolazima uklesanim u kamen. Svećenici i akoliti imali su svoje spavaće ćelije na prvoj razini, Arya i sluge na drugoj. Najniža razina bila je zabranjena svima osim svećenicima. Ondje je ležalo svetište.

Kad nije radila, Arya je bila slobodna da luta po volji kroz podrum i spremišta, dokle god ne napušta hram, niti silazi na treću razinu. Pronašla je sobu punu oružja i oklopa: kićene kacige i čudne stare prsne štitnike, duge mačeve, bodeže i noževe, samostrele i visoka koplja s glavama u obliku lista. Druga riznica bila je krcata odjećom, debelim krznima i krasnim svilama u pola stotine boja, pokraj hrpa smrdljivih krpa i otrcanog sirovog platna. *Ovdje sigurno ima i komora s blagom*, zaključila je Arya. Zamislila je hrpe zlatnih tanjura, vreće srebrnog novca, safire modre poput mora, niske debelih zelenih bisera.

Jednog dana ljubazni čovjek neočekivano je nabasao na nju i upitao je što radi. Rekla mu je da se izgubila.

“Lažeš. Što je još gore, *loše* lažeš. Tko si ti?”

“Nitko.”

“Još jedna laž.” Uzdahnuo je.

Weese bi je prebio do krvi da ju je uhvatio u laži, ali bilo je drugačije u Kući Crnog i Bijelog. Kad je pomagala u kuhinji, Umma bi je ponekad mlatnula kuhačom ako bi joj se našla na putu, ali nitko nije dizao ruku na nju. *Dižu ruke samo da ubiju*, pomislila je.

Slagala se prilično dobro s kuharicom. Umma bi joj pljesnula nož u ruku i pokazala luk, a Arya bi ga isjeckala. Umma bi je gurnula prema hrpi tijesta, a Arya bi ga mijesila

dok joj kuharica ne bi rekla stoj (*stoj* je bila prva braavoska riječ koju je naučila). Umma bi joj dala ribu, a Arya bi je otkoštila i izrezala na odreske i uvaljala u orahe koje je kuharica samljela. Bočata voda oko Braavosa vrvi ribama i školjkama svake vrste, objasnio je ljubazni čovjek. Spora smeđa rijeka ulazi u lagunu s juga, lutajući kroz široko prostranstvo trstike, plimnih jezeraca i muljevitih obala. Lisanke i čančice prevladavaju u okolini; dagnje i mošus-ribe, žabe i kornjače, mulj-rakovi, leopard-rakovi i rakovi penjači, crvene jegulje, crne jegulje, prugaste jegulje, paklare i ostrige; sve se to često zna zateći na izrezbarenom drvenom stolu gdje sluge Boga Mnogih Lica objeduju. Nekih noći Umma začini ribu morskom solju i zdrobljenim zrnima papra, ili skuha jegulje s isjeckanim češnjakom. Jednom u sto godina kuharica čak stavi malo šafrana. *Vrućoj Piti bi se ovdje svidjelo*, mislila je Arya.

Večera joj je bila najdraži dio dana. Dugo već Arya nije odlazila svake noći na počinak puna želuca. Nekih večeri ljubazni čovjek dopustio bi joj da mu postavlja pitanja. Jednom ga upita zašto ljudi koji dolaze u hram uvijek djeluju tako spokojno; kod kuće, ljudi se boje smrti. Sjećala se kako je onaj prištavi štitonoša plakao kad ga je ubola u trbuh, i kako je Ser Amory Lorch preklinjao kad ga je Jarac bacio u medvjedu jamu. Sjetila se sela pokraj Božjeg Oka, i kako su seljaci vrištali, vikali i jecali kad god bi se Škakljač stao raspitivati o zlatu.

“Smrt nije ono najgore”, odgovori joj ljubazni čovjek. “Ona je Njegov dar nama, i kraj oskudici i boli. Na dan kad se rodimo Bog Mnogih Lica pošalje svakom od nas tamnog anđela da kroči kroza život uz nas. Kad naši grijesi i patnje postanu preteški da ih možemo podnijeti, anđeo nas primi za ruku da nas povede u zemlje noći, gdje se zvijezde uvijek blistavo kriješe. Oni koji se dolaze napiti iz crnog pehara

traže svoje anđele. Ako se boje, svijeće ih umire. Kad njušiš naše svijeće, na što pomisliš, moje dijete?”

Oštrozimlje, mogla je reći. *Njušim snijeg, dim i borove iglice. Njušim stabla. Njušim Hodorov smijeh, i Jona i Robba kako se bore u dvorištu, i Sansu kako pjeva o nekoj glupoj lijepoj gospi. Njušim kripe gdje sjede kameni kraljevi, njušim vrući kruh kako se peče, njušim božansku šumu. Njušim svoju vučicu, njušim njezino krzno, gotovo kao da je još pokraj mene.* “Ne njušim ništa”, reče, da vidi što će on reći.

“Lažeš,” odvrati on, “ali možeš zadržati svoje tajne ako želiš, Arya od kuće Stark.” Nazivao bi je tako samo kad bi ga ozlovoljila. “Znaš da možeš napustiti ovo mjesto. Nisi jedna od nas, ne još. Možeš poći kući kad god poželiš.”

“Rekli ste mi da ako odem, više se ne mogu vratiti.”

“Točno.”

Te su je riječi rastužile. *I Syrio je to znao govoriti, sjetila se Arya. Stalno je to govorio.* Syrio Forel naučio ju je vezenju i umro za nju. “Ne želim otići.”

“Onda ostani... ali upamti, Kuća Crnog i Bijelog nije dom za siročad. Svima služiti valja pod ovim krovom. *Valardohaeris*, tako mi to ovdje kažemo. Ostani ako hoćeš, ali znaj da ćemo od tebe tražiti poslušnost. Uvijek i u svemu. Ako ne možeš slušati, moraš otići.”

“Mogu slušati.”

“Vidjet ćemo.”

Imala je i drugih zadataka osim pomaganja Umme. Mela je podove hrama; posluživala je i točila za objedima; razvrstavala je hrpe odjeće umrlih, praznila njihove novčarke, i brojila kupove čudnih novčića. Svakog jutra hodala je uz ljubaznog čovjeka dok je obilazio hram da pronađe mrtve. *Nečujna poput sjene*, rekla bi u sebi, sjećajući se Sirija. Nosila je fenjer s debelim željeznim

zaklopcima. Kod svake niše, otvorila bi malčice zaklopce da potraži trupla.

Mrtvace nikad nije bilo teško pronaći. Dolazili su u Kuću Crnog i Bijelog, molili se sat, dan ili godinu, popili slatku tamnu vodu iz bazena, i opružili se na kamenoj postelji iza jednog ili drugog boga. Sklopili bi oči i zaspali, i nikad se ne bi probudili. “Dar Boga Mnogih Lica uzima bezbroj oblika,” rekao joj je ljubazni čovjek, “ali ovdje je uvijek nježan.” Kad bi pronašli tijelo, on bi izgovorio molitvu i provjerio je li život istekao, a Arya bi otišla po sluge, čiji je zadatak bio da odnesu umrle u podrume. Ondje bi akoliti svlačili i prali tijela. Odjeća, novac i vrednote mrtvaca odlazile su u posudu za razvrstavanje. Njihova hladna tijela odnosila su se u donje svetište kamo su samo svećenici mogli zaći; što se ondje događa, Aryi nije bilo dopušteno znati. Jednom, dok je jela večeru, spopala ju se strašna sumnja, te je odložila nož i sumnjičavo se zapiljila u komad bijelog mesa. Ljubazni čovjek opazio je užas na njezinu licu. “To je svinjetina, dijete,” rekao joj je, “samo svinjetina.”

Ležaj joj je bio kamenit, i podsjećao ju je na Harrenhal i postelju na kojoj je spavala dok je ribala stube za Weesea. Madrac je bio ispunjen krpama umjesto slamom, i time kvrgaviji od onog u Harrenhalu, ali i manje svrbljiv. Smjela je uzeti koliko god pokrivača hoće; debele vunene deke, crvene i zelene na kvadratiće. A njezina ćelija pripadala je samo njoj. Tu je čuvala svoje blago: srebrnu vilicu, pusteni šešir i rukavice bez prstiju koje su joj dali mornari na *Titanovoj kćeri*, svoj bodež, čizme i pojas, malu zalihu novčića, odjeću koju nosi...

I Iglu.

Iako joj dužnosti nisu davale mnogo vremena za vezenje, vježbala je kad god je mogla, vodeći dvoboj s

vlastitom sjenom na svjetlu modre svijeće. Jedne noći sirotica slučajno prođe onuda i ugleda Aryu kako mačuje. Djevojčica nije izustila ni riječi, ali sutradan je ljubazni čovjek otpratio Aryu do njezine ćelije. “Moraš se riješiti svega ovoga”, reče joj za blago.

Aryu te riječi pogode. “To je moje.”

“A tko si ti?”

“Nitko.”

On uzme njezinu srebrnu vilicu. “Ovo pripada Aryi od kuće Stark. Sve ove stvari pripadaju njoj. Tu za njih nema mjesta. Tu za nju nema mjesta. Njezino je ime preponosno, a mi nemamo mjesta za ponos. Tu smo svi sluge.”

“Ja služim”, ona će, ranjeno. Sviđala joj se srebrna vilica.

“Igraš se sluge, ali u srcu si kneževa kći. Uzimala si i druga imena, ali nosila si ih s lakoćom kojom nosiš haljinu. Pod njima se uvijek nalazila Arya.”

“Ja ne nosim *haljine*. Ne može se boriti u glupoj *haljini*.”

“Zašto se želiš boriti? Zar si ti nekakav junosha koji se šepiri ulicama i traži kavgu?” On uzdahne. “Prije no što otpiješ iz hladnog pehara, moraš ponuditi sve svoje Njemu od Mnogih Lica. Svoje tijelo. Svoju dušu. *Sebe*. Ako se na to ne možeš prisiliti, moraš otići odavde.”

“Željezni novčić—”

“—platio ti je put dovde. Dalje si moraš plaćati sama, a cijena je skupa.”

“Nemam zlata.”

“Ono što mi nudimo ne može se kupiti zlatom. Cijena si ti. Ljudi odabiru razne putove kroz ovu dolinu suza i boli. Naš je najteži. Rijetki njime mogu kročiti. Potrebna je rijetka snaga tijela i duha, i srce u isti mah čvrsto i snažno.”

Imam rupu tamo gdje bi mi trebalo biti srce, pomisli

ona, *i nemam kamo*. “Snažna sam. Snažna kao vi. I čvrsta.”

“Vjeruješ da je ovo jedino mjesto za tebe.” Bilo je to kao da joj je čuo misli. “Griješiš. Pronašla bi blažu službu u domaćinstvu kakva trgovca. Možda bi radije postala kurtizana, čiju će ljepotu opjevati pjesme? Reci riječ, i poslat ćemo te Crnom Biseru ili Kćerima Sumraka. Spavat ćeš na ružinim laticama i nositi svilene suknje što šušte dok hodaš, a veliki knezovi padat će na prosjački štap za tvoju djevičansku krv. Ako pak želiš brak i djecu, reci mi, i naći ćemo ti muža. Nekog poštenog šegrta, bogatog starca, moreplovca, kojega god želiš.”

Nije željela ništa od toga. Šutke odmahne glavom.

“Sanjaš li o Zapadnim Zemljama, dijete? *Sjajna djeva* Lucoa Prestayna isplovlja sutra, za Galebgrad, Sumrakdol, Kraljev Grudobran i Tyrosh. Da ti uredim prijevoz na njoj?”

“Upravo sam *stigla* iz Zapadnih Zemalja.” Ponekad se činilo kao da je prošlo tisuću godina otkad je pobjegla iz Kraljeva Grudobrana, a ponekad kao da je to bilo tek jučer, ali znala je da se ne može vratiti. “Otići ću ako me ne želite, ali neću poći *tamo*.”

“Moje želje nisu važne”, reče ljubazni čovjek. “Možda te je Bog Mnogih Lica doveo ovamo da budeš Njegovo oruđe, ali kad te pogledam, vidim dijete... još gore, djevojčicu. Mnogi su kroz stoljeća služili Njega od Mnogih Lica, ali rijetke su Njegove sluge bile žene. Žene donose život na ovaj svijet. Mi donosimo dar smrti. Nitko ne može činiti oboje.”

Pokušava me prestrašiti, pomisli Arya, *kao što je pokušao sa crvom*. “Ne marim za to.”

“Trebala bi. Ostani, i Bog Mnogih Lica oduzet će ti uši, nos, jezik. Oduzet će ti te tužne sive oči koje su toliko toga vidjele. Oduzet će ti šake i stopala, ruke i noge, i stidne dijelove. Oduzet će ti nade i snove, ljubavi i mržnje. Onima

koji stupe u Njegovu službu valja se odreći svega što ih čini onim što jesu. Možeš li to učiniti?” Uhvati je za bradu i zagleda joj se duboko u oči, tako duboko da ona zadrhti. “Ne,” rekao je, “nisam ni mislio.”

Arya mu odgurne ruku. “Mogla bih, da *hoću*.”

“To govori Arya od kuće Stark, žderačica grobnih crva.”

“Mogu se odreći *svega* što *hoću*!”

On pokaže na njezino blago. “Onda započni s ovim.”

Te noći nakon večere, Arya se vratila u svoju ćeliju, svukla svoju halju i prošaptala svoja imena, ali san ju je odbijao pohoditi. Prevrtala se na madracu napunjenom krpama, grizući usnicu. Osjećala je rupu ondje gdje joj je nekoć bilo srce.

U mrklome mraku ponovno ustane, navuče odjeću koju je ponijela iz Zapadnih Zemalja, i zakopča pojas za mač. Iglu objesi o jedan bok, bodež o drugi. S pustanim šeširom na glavi, rukavicama bez prstiju zadjenutim za pojas i srebrnom vilicom u ruci, prikrade se stubama. *Tu nema mjesta za Aryu od kuće Stark*, pomisli. Aryino mjesto bilo je Oštrozimlje, ali Oštrozimlja više nema. *Kad snjegovi padnu, a bijeli vjetrovi zapušu, usamljeni vuk ugiba, ali čopor preživi*. Ali ona nema čopora. Njezin su čopor ubili, Ser Ilyn, Ser Meryn i kraljica, a kad je pokušala stvoriti sebi novi, svi su se razbježali, Vruća Pita, Gendry, Yoren i Lommy Zelenoruki, čak i Harwin, koji je bio očev čovjek. Progura se kroz vrata, van u noć.

Prvi se put našla na otvorenom od ulaska u hram. Nebo je bilo oblačno, a magla zastirala tlo poput izlizana sivog gunja. S desne je strane začula veslanje iz kanala. *Braavos, Tajni Grad*, pomisli. Ime je bilo vrlo prikladno. Šuljala se strmim stubama prema natkrivenom molu dok joj se magla kovitlala oko nogu. Bilo je tako maglovito da nije mogla

vidjeti vodu, ali čula je kako tiho oplakuje kamene potpornje. U daljini, svjetlo je sjalo kroz tamu: noćna vatra u hramu crvenih svećenika, mislila je.

Na rubu vode zastane, sa srebrnom vilicom u ruci. Bila je zaista srebrna, masivna. *To nije moja vilica. On ju je dao Slanoj.* Baci je potajno, začuje meki *buć* kad je pala u vodu.

Pusteni šešir bio je sljedeći na redu, a potom rukavice. I one su pripadaje Slanoj. Istrese novčarku na dlan; pet srebrnih jelenjaka, devet bakrenih zvijezda, i nešto penija, polupenija i sitniša. Rasuje ih po vodi. Zatim čizme. One najglasnije pljusnu. Bodež ode za njima, onaj koji je uzela strijelcu dok je preklinjao Psa za milost. Pojas za mač završi u kanalu. Plašt, tunika, hlače, donje rublje, sve. Sve osim Igle.

Stajala je na vrhu mola, blijeda, naježena i drhtava u magli. Igla kao da joj je šaptala u ruci. *Probodi ih šiljatim krajem*, govorila je, i, *nemoj reći Sansi!* Mikkenov znak nalazio se na oštrici. *To je samo mač.* Ako joj zatreba mač, ima ih stotinu pod hramom. Igla je premalena da bude *pravi* mač, tek jedva nešto veća od igračke. Bila je samo glupa djevojčica kad ju je Jon dao izraditi za nju. “To je samo mač”, reče, ovaj put naglas...

... ali nije bilo tako.

Igla je Robb, Bran i Rickon, njezina majka i njezin otac, čak i Sansa. Igla je sive zidine Oštrozimlja, i smijeh njegova življa. Igla je ljetni snjegovi, priče Stare Nane, drvo srca sa svojim crvenim lišćem i strašnim licem, topao zemljani miris staklenih vrtova, zvuk sjeverca dok je lupetao prozorskim kopcima njezine sobe. Igla je osmijeh Jona Snowa. *Znao mi je mrsiti kosu i zvati me “sestrice”*, sjeti se, i odjednom joj se oči ispune suzama.

Polliver joj je ukrao mač kad su je Gorostasovi ljudi zarobili, ali kad su ona i Pas ušetali u krčmu na raskrižju,

Igla je bila ondje. *Bogovi su htjeli da je imam.* Ne Sedmorica, ne Onaj od Mnogih Lica, već bogovi njezina oca, stari bogovi sjevera. *Bog Mnogih Lica može dobiti ostalo,* pomislila je, *ali ne može dobiti ovo.*

Uspela se stubama naga kao od majke rođena, stišćući Iglu u ruci. Na pola puta, jedan joj se kamen zaljulja pod stopalom. Arya klekne i stane prstima kopati oko njegovih rubova. Isprva se nije dao pomaknuti, ali ona ustraje, čeprkajući mrvljivu žbuku noktima. Napokon, kamen se pomakne. Ona zastenje, zavuče obje ruke i povuče. Pukotina se otvori pred njom.

“Tu ćeš biti sigurna”, reče Igli. “Nitko neće znati gdje si osim mene.” Gurne mač i korice iza stube, pa vrati kamen na mjesto, tako da izgleda poput ostalih kamenova. Dok se vraćala u hram, brojila je stube, kako bi znala gdje će opet pronaći mač. Jednog dana možda joj zatreba. “Jednog dana”, šapne sebi.

Nije rekla ljubaznom čovjeku što je učinila, ali on je znao. Iduće noći došao je u njezinu ćeliju nakon večere. “Dijete,” reče, “dođi i sjedni sa mnom. Moram ti ispričati priču.”

“Kakvu priču?” upita ona oprezno.

“Priču o našim počecima. Želiš li biti jedna od nas, moraš znati tko smo i odakle smo. Ljudi možda šapuću o Bezličnima iz Braavosa, ali mi smo stariji od Tajnoga Grada. Prije no što je Titan ustao, prije Raskrinkavanja Utheroa, prije Osnutka, mi smo postojali. Procvali smo u Braavosu među ovim sjevernim maglama, ali najprije smo uhvatili korijen u Valyriji, među bijednim robovima koji su rintali u dubokim rudnicima ispod Četrnaest plamenova koji su u davnini osvjetljavali noći Slobodnog Posjeda. Rudnici su mahom vlažna i hladna mjesta, isklesana u hladnom mrtvom kamenu, ali Četrnaest plamenova bile su žive planine sa

žilama od rastaljenog kamena i vatrenim srcima. Stoga su rudnici drevne Valyrije uvijek bili vrući, a bivali su sve vreliji kako su okna zadirala sve dublje i dublje. Robovi su dirinčili u pećnici. Stijene oko njih bile su prevruće na dodir. Zrak je zaudarao na sumpor i pržio im pluća dok su ga udisali. Njihovi tabani gorjeli su i punili se plikovima, čak i kroz najdeblje sandale. Katkad, kad bi probili koju stijenu u potrazi za zlatom, pronašli bi umjesto njega paru, ili kipuću vodu, ili rastaljen kamen. Izvjesni hodnici bili su izdubljeni tako nisko da robovi nisu mogli stajati uspravno, već morali puzati ili se sagibati. A bilo je i crva u toj crvenoj tami.”

“Glista?” priupita ona, mršteći se.

“Ognjenih crva. Neki vele da su srodni zmajevima, jer i ti crvi rigaju vatru. Umjesto da lete nebom, ruju kroz kamen i zemlju. Ako se starim pričama može vjerovati, ognjenih je crva bilo u Četrnaest plamenova čak i prije dolaska zmajeva. Mladunci nisu veći od te tvoje mršave ruke, ali mogu narasti do čudovišne veličine i ne ljube ljude.”

“Jesu li ubijali robove?”

“Spaljena i pocrnjela trupla često su pronalazili u oknima gdje su stijene bile ispucane ili pune rupa. A ipak su rudari kopali sve dublje. Deseci su robova pogibali, ali gospodare nije bilo briga. Crveno zlato, žuto zlato i srebro smatrali su se dragocjenijima od života robova, jer robovi su jeftini u drevnom Slobodnom Posjedu. U ratu su ih Valyrijci dobivali na tisuće. U miru su ih razmnožavali, iako su samo najgore slali da skončaju u crvenoj tami.”

“Zar se robovi nisu pobunili i povelu borbu?”

“Neki jesu”, odgovori on. “Bune su bile uobičajene u rudnicima, ali malo je koja išta postigla. Gospodari zmajeva starog Slobodnog Posjeda bili su moćni čarobnjaci, te su im se niži ljudi suprotstavljali na vlastiti rizik. Prvi Bezlični bio

je onaj koji je to učinio.”

“Tko je bio on?” izlaze Arya prije nego što je zastala da razmisli.

“Nitko”, odvrati joj on. “Neki vele da je i sam bio rob. Drugi ostaju pri tvrdnji da je bio veleposjednički sin, rodom iz plemenite loze. Neki će čak reći da je bio nadglednik koji se sažalio nad svojim podčinjenima. Zapravo, nitko ne zna. Tko god da je bio, kretao se među robovima i bio u prilici čuti njihove molitve. Ljudi iz stotina različitih naroda radili su u rudnicima, i svaki se molio svom bogu na vlastitom jeziku, ali svi su se molili za isto. Izbavljenje su tražili, i kraj boli. Malu stvar, i jednostavnu. Ali bogovi im nisu odgovarali, a patnje su im se nastavljale. *Zar su njihovi bogovi gluhi?* pitao se... sve dok mu nije sinula spoznaja, jedne noći u crvenoj tami.

Svi bogovi imaju svoje oruđe, muškarce i žene koji im služe i pomažu provoditi njihovu volju na zemlji. Robovi ne vaze stotini različitih bogova, činilo mu se, već jednom bogu sa stotinu različitih lica... a *on* oruđe tog boga. Te iste noći izabrao je najbjeđenijega roba, onog koji se najusrdnije molio za izbavljenje, i oslobodio ga okova. Prvi dar bio je predan.”

Arya ustukne od njega. “Ubio je *roba*?” To nije zvučalo pravedno. “Trebao je ubiti *gospodare!*”

“I njima je donio dar... ali to je priča za neki drugi dan, priča koju je najbolje ne dijeliti ni sa kim.” On nakrivi glavu. “A tko si ti?”

“Nitko.”

“Lažeš.”

“Kako to *znate*? Je li to čarolija?”

“Čovjek ne treba biti čarobnjak da razlikuje istinu od laži, ne ako ima oči. Valja samo naučiti čitati lice. Motriti oči. Usta. Ove mišiće, u kutovima čeljusti, i ove, na spoju vrata s ramenima.” Dotaknuo ju je lako dvama prstima.

“Neki lažljivci trepću. Neki zure. Neki odvrćaju pogled. Neki oblizuju usne. Mnogi pokriju usta trenutak prije nego što će izreći laž, kao da žele sakriti svoju prijevaru. Drugi znaci mogu biti suptilniji, ali uvijek su prisutni. Lažan i iskren osmijeh mogu izgledati slično, ali različiti su kao sumrak i zora. Možeš li razlikovati sumrak od zore?”

Arya kimne, iako nije bila sigurna da može.

“Onda možeš naučiti opažati laž... a kad to naučiš, nijedna ti tajna neće ostati skrivena.”

“Naučite me.” Postat će nitko ako treba. Nitko ne bi imao rupe u sebi.

“*Ona* će te naučiti”, reče ljubazni čovjek kad se sirotica pojavila pred njezinim vratima. “Počev od jezika Braavosa. Od kakve si koristi ako ne možeš govoriti i razumjeti? A ti ćeš je naučiti svoj jezik. Vas dvije učit ćete zajedno, jedna od druge. Hoćeš li ovo učiniti?”

“Hoću”, reče ona, i od tog trenutka bila je novakinja Kuće Crnog i Bijelog. Oduzeli su joj ruho sluškinje i dali da nosi halju, halju od crno-bijele tkanine, paperjasto meku poput starog crvenog gunja koji je nekoć imala u Oštrozimlju. Pod njom je nosila rublje od finog bijelog platna, i crnu potkošulju koja joj je visjela do ispod koljena.

Otad su ona i sirotica provodile vrijeme zajedno dotičući, stvari i pokazujući prstima, dok je svaka nastojala naučiti onu drugu pokojoj riječi iz vlastitog jezika. Jednostavne riječi isprva, pehar, svijeća i cipela; potom teže riječi; zatim rečenice. Nekoć je Syrio Forel znao tjerati Aryu da stoji na jednoj nozi sve dok ne bi cijela drhtala. Kasnije ju je slao da lovi mačke. Plesala je vodenples na granama drveća s drvenim mačem u ruci. Te su stvari bile teške, ali ovo je bilo teže.

Čak je i šivanje bilo zabavnije od jezika, rekla je u sebi nakon jedne večeri kad je zaboravila pola riječi koje je znala,

a drugu polovicu izgovorila tako loše da joj se sirotica nasmijala u lice. *Moje su rečenice iskrivljene kao nekad moji šavovi.* Da djevojčica nije bila tako malena i izglednjela, Arya bi joj bila razbila to glupo lice. Umjesto toga žvakala je usnicu. *Preglupa da nauči i preglupa da odustane.*

Zajedniči jezik sirotici je išao brže. Jednog dana za večerom ona se obrati Aryi pitanjem: “Tko si ti?”

“Nitko”, odgovori Arya na braavoskom.

“Lažeš”, reče sirotica. “Moraš lagati dobrije.”

Arya se nasmije. “Dobrije? Misliš *bolje*, glupačo.”

“Bolje glupačo. Pokazat ću ti.”

Idućeg dana započeli su igru laganja, postavljajući jedna drugoj pitanja, naizmjenice. Ponekad bi odgovorile iskreno, ponekad bi slagale. Postavljajući pitanja morala je pokušati pogoditi što je istina, a što laž. Sirotica je to nekako uvijek znala. Arya je morala nagađati. Većinom bi pogriješila.

“Koliko ti je godina?” upita ju jednom sirotica, na zajedničkom jeziku. “Deset”, reče Arya, i podigne deset prstiju. *Mislila* je da joj je još uvijek deset, iako je teško mogla biti sigurna. Braavosijci su drugačije brojili dane nego u Zapadnim Zemljama. Koliko je znala, njezin je imendan došao i prošao.

Sirotica kimne. Arya joj odgovori kimanjem, te na svom najboljem braavoskom reče: “Koliko je *tebi* godina?”

Sirotica pokaže deset prstiju. Potom deset, pa opet deset. Zatim šest. Lice joj je pritom ostalo mirno poput vode stajačice. *Ne može joj biti trideset šest*, pomisli Arya. *Ona je tek djevojčica.* “Lažeš”, reče ona. Sirotica odmahne glavom i opet joj pokaže: deset, deset, deset i šest. Izgovori riječi za trideset i šest i natjera Aryu da ih ponovi.

Idućeg dana ona povjeri ljubaznom čovjeku sirotičinu tvrdnju. “Nije lagala”, odgovori joj svećenik, kratko se

nasmijavši. “Ona koju zoveš *siroticom* odrasla je žena koja je provela cijeli život služeći Njega od Mnogih Lica. Dala mu je sve što je bila, i sve što će ikad biti, sve živote koje je imala u sebi.”

Arya se ugrize za usnicu. “Hoću li ja biti poput nje?”

“Ne,” reče on, “ako to ne želiš. Otrovi su je učinili takvom kakvu je vidiš.”

Otrovi. Tada shvati. Svake večeri nakon molitve sirotica je izlijevala kameni vrč u vode crnog bazena.

Sirotica i ljubazni čovjek nisu bili jedini sluge Boga Mnogih Lica. I drugi su s vremena na vrijeme svraćali u Kuću Crnog i Bijelog. Bucmasti je imao žarke crne oči, kukast nos i široka usta puna žutih zubi. Strogi se nikad nije smijao; njegove su oči bile svijetle, usne pune i tamne. Naočiti je čovjek imao bradu drugačije boje svaki put kad bi ga vidjela, i drugačiji nos, ali nikad nije bio nepristao. Ta su trojica dolazila najčešće, ali bilo je i drugih: škiljavac, vlastelinčić, izglednjeli čovjek. Jednom su bucmašti i škiljavac došli zajedno. Umma je poslala Aryu da im toči piće. “Dok ne točiš, moraš stajati mirno kao da si isklesana od kamena”, reče joj ljubazni čovjek. “Možeš li to?”

“Da.” *Prije nego što se naučiš kretati, moraš naučiti mirovati*, uputio ju je Syrio Forel jednom davno u Kraljevu Grudobranu, a ona je to i učinila. Služila je kao peharnica Rooseu Boltonu u Harrenhalu, a on bi išibao onoga tko mu prolije vino.

“Dobro”, reče ljubazni čovjek. “Bilo bi najbolje da si i slijepa i gluha. Možda načuješ stvari, ali moraš ih pustiti da ti prođu kroz jedno uho i izađu na drugo. Ne slušaj.”

Arya je štošta čula te noći, ali gotovo sve je bilo na jeziku Braavosa, te je jedva razumjela jednu riječ od deset. *Mirna kao kamen*, zapovjedila je samoj sebi. Najteži dio bio je nastojanje da ne zijevne. Prije nego što je noć došla kraju,

misli su joj odlutale. Dok je tako stajala s vrčem u ruci, sanjala je da je vuk, da trči slobodna kroz mjesečinom obasjanu šumu s velikim čoporom koji joj zavija za petama.

“Jesu li i ovi drugi ljudi svi svećenici?” upitala je ljubaznog čovjeka sutradan ujutro. “Jesu li ono njihova prava lica?”

“Što ti misliš, dijete?”

Mislila je da *nisu*. “Je li i Jaqen H’ghar svećenik? Zna li vraća li se Jaqen u Braavos?”

“Tko?” izusti on, posve nevino.

“Jaqen H’ghar. Dao mi je željezni novčić.”

“Ne znam nikoga s tim imenom, dijete.”

“Upitala sam ga kako mijenja lice, a on je rekao da to nije teže od preuzimanja novog imena, ako znaš kako.”

“Je li?”

“Hoćete li mi pokazati kako da promijenim sebi lice?”

“Ako želiš.” Obuhvati joj bradu rukom i okrene glavu.

“Napuši obraze i isplazi jezik.”

Arya napuše obraze i isplazi jezik.

“Eto. Lice ti se promijenilo.”

“Nisam tako mislila. Jaqen je koristio magiju.”

“Sve vradžbine dolaze uz cijenu, dijete. Potrebne su godine molitve, žrtve i učenja da se izvede prava čarolija.”

“*Godine?*” reče ona malodušno.

“Da je lako, svi bi to radili. Moraš prohodati prije nego što možeš potrčati. Čemu koristiti čaroliju, kada tu pomažu i mimičarski trikovi?”

“Ne znam ni mimičarske trikove.”

“Onda vježbaj pravljenje grimasa. Pod kožom imaš mišiće. Nauči ih koristiti. To je tvoje lice. Tvoji obrazi, usne, uši. Osmijesi i mrštenje ne bi te smjeli spopadati kao iznenadno nevrijeme. Osmijeh treba biti sluga, i dolaziti samo na poziv. Nauči *vladati* svojim licem.”

“Pokažite mi kako.”

“Napuši obraze.” Ona to učini. “Podigni obrve. Ne, više.” I to učini. “Dobro. Sad vidi koliko možeš tako ostati. Neće biti dugo. Pokušaj opet sutradan. Pronaći ćeš myrsko zrcalo u podrumima. Vježbaj pred njim sat vremena svakog dana. Oči, nosnice, obraze, uši, usne, nauči svime vladati.” Obuhvatio je njezinu bradu. “Tko si ti?”

“Nitko.”

“Lažeš. Žalosno, bijedno lažeš, dijete.”

Pronašla je sutradan to myrsko zrcalo, te svakog jutra i večeri sjedila pred njim sa svijećom sa svake strane i kreveljila se. *Zavladaj svojim licem*, rekla je sebi, *i moći ćeš lagati*.

Uskoro zatim ljubazni čovjek zapovjedio joj je da pomaže ostalim akolitima u pripremi trupala. Posao nije bio ni približno tako težak kao ribanje stuba za Weesea. Ponekad se mučila s teretom kad bi truplo bilo veliko ili teško, ali uglavnom su mrtvaci bili stare suhe kosti u smežuranoj koži. Arya ih je promatrala dok ih je prala, pitajući se što ih je dovelo do crnog bazena. Sjetila se priče koju je čula od Stare Nane, o tome kako bi ponekad tijekom dugih zima ljudi koji su doživjeli duboku starost najavili da idu u lov. *Njihove bi kćeri plakale, a sinovi okretali lica prema vatri*, čula je Staru Nanu kako govori, *ali nitko ih ne bi zaustavio, ili upitao kakvu divljač kane uloviti po tako dubokom snijegu i urlicima ledenog vjetra*. Pitala se što stari Braavosijci govore sinovima i kćerima prije nego što odu u Kuću Crnog i Bijelog.

Mjesec se promijenio jednom i dvaput, iako ga Arya nijednom nije ugledala. Služila je, prala mrtve, pravila grimase u zrcalu, učila braavoski jezik, i nastojala upamtiti kako je nitko.

Jednog dana ljubazni čovjek pošalje po nju. “Tvoj

naglasak je užasan,” reče, “ali znadeš dovoljno riječi da te se donekle razumije. Vrijeme je da nas na neko vrijeme napustiš. Našim jezikom doista možeš ovladati jedino tako da ga govoriš svakodnevno od zore do mraka. Moraš ići.”

“Kada?” upita ga ona. “Kamo?”

“Odmah”, odgovori on. “Iza ovih zidova pronaći ćeš stotinu otoka Braavosa u moru. Naučila si izraze za dagnje, lisanke i čančice, zar ne?”

“Jesam.” Izgovori ih na svom najboljem braavoskom.

Njezin najbolji braavoski izmami mu osmijeh.

“Poslužiti će. Na dokovima ispod Utopljenog Grada pronaći ćeš ribara po imenu Brusco, dobra čovjeka sa slabim leđima. Potrebna mu je djevojčica da gura njegove tačke i prodaje lisanke, čančice i dagnje mornarima na brodovima. Ti ćeš biti ta djevojčica. Jesi li razumjela?”

“Jesam.”

“A kad Brusco upita tko si?”

“Nitko.”

“Ne. To neće proći izvan ove Kuće.”

Oklijevala je. “Mogu biti Slana, iz Soljenica.”

“Slanu poznaju Ternesio Terys i posada *Titanove kćeri*. Tvoj te način govora obilježava, pa moraš biti neka djevojčica iz Zapadnih Zemalja... ali druga djevojčica, mislim.”

Ona se ujede za usnu. “Mogu li biti Catⁱ?”

“Cat.” On razmisli. “Da. Braavos je pun mačaka. Jednu više nitko neće primijetiti. Ti si Cat, siroče iz...”

“Kraljeva Grudobrana.” Posjetila je Bijelu Luku dvaput sa svojim ocem, ali bolje je poznavala Kraljev Grudobran.

“Točno tako. Tvoj otac bio je vođa veslača na galiji. Kad ti je majka umrla, poveo te sa sobom na more. Onda je i on umro, a njegov kapetan nije imao koristi od tebe, pa te

iskrcao iz broda u Braavosu. A kako se zvao taj brod?"

"*Nymeria*", smjesta će ona.

Te noći napustila je Kuću Crnog i Bijelog. Dug željezni nož visio joj je s desnog boka, skriven pod plaštem, zakrpanim i izbljedadlim poput onih koje bi mogla nositi siročad. Cipele su joj žuljale prste, a tunika bila tako izlizana da je vjetar sjekao ravno kroz nju. Ali Braavos je ležao pred njom. Noćni zrak vonjao je na dim, sol i ribu. Kanali su bili krivudavi, uličice još krivudavije. Ljudi su joj dobacivali čudne poglede u prolazu, a maleni prosjaci dovikivali riječi koje nije razumjela. Nedugo zatim posve se izgubila.

"Ser Gregor," pjevušila je dok je prelazila kameni most uzdignut na četiri luka. Sa sredine njegova raspona vidjela je jarbole brodova u Krparevoj luci. "Dunsen, Raff Medeni, Ser Ilyn, Ser Meryn, kraljica Cersei." Počelo je kišiti. Arya uzdigne lice da joj kapljice kiše umiju obraze, tako sretna da joj je došlo da zapleše. "*Valar morghulis*," reče, "*valar morghulis*"

NASTAVLJA SE...

Dodatak

Kraljevi i njihovi dvorovi

Kraljica regentica

CERSEI LANNISTER, Prva svog imena, udovica {kralja Roberta 1. Baratheona}, kraljevska udova, zaštitnica kraljevstva, kneginja Bacačeve Hridi i kraljica regentica

- djeca kraljice Cersei:

- {KRALJ JOFFREY I. BARATHEON}, otrovan na svojem svadbenom piru, dvanaestogodišnji dječak

- PRINCEZA MYRCELLA BARATHEON, devetogodišnja djevojčica, štićenica princa Dorana Martella u Sunčevu Koplju

- KRALJ TOMMEN I. BARATHEON, osmogodišnji dječak

- njegovi mačići, SER SKOČKO, GOSPA BRČIĆA, ČIZMICA

- braća kraljice Cersei:

- SER JAIME LANNISTER, njezin blizanac, zvan KRALJOSJEK, vrhovni zapovjednik Kraljevske garde

- TYRION LANNISTER, zvan VRAŽIČAK, patuljak, optužen i osuđen kao kraljoubojica i rodosjek

- PODRICK PAYNE, Tyrionov štitonoša, desetogodišnjak

- Stričevi, tetke i rođaci kraljice Cersei:
- SER KEVAN LANNISTER, njezin stric
- SER LANCEL, Ser Kevanov sin, njezin bratić, ranije

štitonoša kralja Roberta i Cersein ljubavnik, netom uzdignut na položaj kneza Darryja

- {WILLEM}, Ser Kevanov sin, ubijen u Rijekotoku
- MARTYN, Willemov blizanac, štitonoša
- JANEI, Ser Kevanova kći, trogodišnja djevojčica
- KNEGINJA GENNA LANNISTER, Cerseina tetka,

udana za Ser Emmona Freya

- {SER CLEOS FREY}, Gennin sin, ubili ga

odmetnici

- SER TYWIN FREY, zvan TY, Cleosov sin
- WILLEM FREY, Cleosov sin, štitonoša
- SER LYONEL FREY, drugi sin kneginje Genne
- {TION FREY}, Gennin sin, ubijen u Rijekotoku
- WALDER FREY, zvan CRVENI WALDER,

najmlađi sin kneginje Genne, štitonoša u Bacačevoj Hridi

- TYREK LANNISTER, Cersein bratić, sin očeva

pokojnog brata Tygetta

- KNEGINJA ERMESANDE HAYFORD, Tyrekova

žena, djevojčica

- JOY HILL, nezakonita kći Geriona, izgubljenog

strica kraljice Cersei, jedanaestogodišnja djevojčica

- CERENNA LANNISTER, Cerseina sestrična, kći

njezina pokojnog ujaka Stafforda, majčinog brata

- MYRIELLE LANNISTER, Cerseina sestrična i

Cercnnina sestra, kći njezina ujaka Stafforda

- SER DAVEN LANNISTER, njezin bratić,

Staffordov sin

- SER DAMION LANNISTER, dalji rođak, oženjen

Shierom Crakehall

- SER LUCION LANNISTER, njihov sin

- LANNA, njihova kći, udana za kneza Antaria Jasta
- KNEGINJA MARGOT, daljnja rođakinja, udana za kneza Titusa Peakea
- malo vijeće kralja Tommena:
- {KNEZ TYWIN LANNISTER}, kraljev namjesnik
- SER JAIME LANNISTER, vrhovni zapovjednik

Kraljevske garde

- SER KEVAN LANNISTER, vrhovni zakonodavac
- VARYS, uškopljenik, glavni uhoda
- VELIKI MEŠTAR PYCELLE, savjetnik i vidar
- KNEZ MACE TYRELL, KNEZ MATHIS ROWAN,

KNEZ PAXTER

REDWYNE, vijećnici

- Tommenova Kraljevska garda:
- SER JAIME LANNISTER, vrhovni zapovjednik
- SER MERYN TRANT
- SER BOROS BLOUNT, otpušten, a zatim vraćen u

službu

- SER BALON SWANN
- SER OSMUND KOTLOCRN
- SER LORAS TYRELL, Vitez Cvijeća
- SER ARYS OAKHEART, uz princezu Myrcellu u

Dorneu

- Cerseino domaćinstvo u Kraljevu Grudobranu:
- KNEGINJA JOCELYN SWYFT, njezina družica
- SENELLE i DORCAS, njezine sobarice i služavke
- LUM, CRVENI LESTER, HOKE, zvan KONJSKA

NOGA, KRATKOUHI i PUCKENS, stražari

- KRALJICA MARGAERY od kuće Tyrell,

šesnaestogodišnja djeva, obudovjela nevjesta kralja Joffreyja I. Baratheona i kneza Renlyja Baratheona prije njega

- Margaeryn dvor u Kraljevu Grudobranu:
- MACE TYRELL, knez Visovrta, njezin otac

- KNEGINJA ALERIE od kuće Hightower, njezina majka

- KNEGINJA OLENN TYRELL, njezina baka, vremešna udovica zvana KRALJICA TRNJA

- ARRYK i ERRYK, stražari kneginje Olenne, blizanci visoki sedam stopa zvani LIJEVI i DESNI

- SER GARLAN TYRELL, Margaeryn brat, SRČANI

- njegova žena, KNEGINJA LEONETTE od kuće Fossoway

- SER LORAS TYRELL, njezin najmlađi brat, Vitez Cvijeća, Zakleti brat Kraljevske garde

- Margaeryne dvorske dame:

- njezine rođakinje, MEGGA, ALLA, i ELINOR

TYRELL

- Elinorin zaručnik, ALYN AMBROSE, štitonoša

- KNEGINJA ALYSANNE BULWER, osmogodišnja djevojčica

- MEREDITH CRANE, zvana MERRY

- KNEGINJA TAENA MERRYWEATHER

- KNEGINJA ALYCE GRACEFORD

- SEPTA NYSTERICA, sestra Vjere

- PAXTER REDWYNE, knez Sjenice

- njegovi sinovi blizanci, SER HORAS i SER

HOBBER

- MEŠTAR BALLABAR, njegov vidar i savjetnik

- MATHIS ROWAN, knez Zlatnog Luga

- SER WILLIAM WYTHERS, Margaeryn kapetan

straže

- HUGH CLIFTON, naočiti mladi stražar

- SER PORTIFER WOODWRIGHT, i njegov brat

SER LUCANTINE

- Cersein dvor u Kraljevu Grudobranu:

- SER OSFRYD KOTLOCRN i SER OSNEY

KOTLOCRN, mlađa braća Ser Osmunda Kotlocrnog

- SER GREGOR CLEGANE, zvan GOROSTAS KOJI

JAŠE, na bolnoj samrti od zatrovane rane

- SER ADDAM MARBRAND, Zapovjednik Gradske straže Kraljeva Grudobrana (“zlatnih plašteva”)

• JALABHAR XHO, princ Crvene cvjetne doline, izgnanik s Ljetnog otočja

- GYLES ROSBY, knez Rosbyja, muči ga kašalj
- ORTON MERRYWEATHER, knez Dugog Stola
- TAENA, njegova žena, porijeklom iz Myra
- KNEGINJA TANDA STOKEWORTH
- KNEGINJA FALYSE, njezina kći i nasljednica
- SER BALMAN BYRCH, suprug kneginje Falyse
- KNEGINJA LOLLYS, njezina mlađa kći, trudna,

priprosta

- SER BRONN OD CRNOVODE, suprug kneginje

Lollys, bivši plaćenik

- {SHAE}, logorska družica u službi Lollysine

služavke, zadavljena u postelji kneza Tywina

- MEŠTAR FRENKEN, u službi kneginje Tande
- SER ILYN PAYNE, Kraljeva Pravda, krvnik
- RENNIFER LONGWATERS, glavni podtamničar u

tamnicama Crvene utvrde

- RUGEN, podtamničar za crne ćelije
- KNEZ HALLYNE PIROMANT, mozak Ceha

alkemičara

- NOHO DIMITTIS, poslanik Željezne banke

Braavosa

- QYBURN, nekromant, nekoć meštar Citadele,

nedavno pripadnik Hrabrih suputnika

- MALI LUNA, kraljevski lakrdijaš i luda
- PATE, osmogodišnjak, dvojnik kralja Tommena
- ORMOND OD STARIGRADA, kraljevski harfist i

bard

- SER MARK MULLENDORE, koji je izgubio majmuna i pola ruke u Bici na Crnovodi

- AURANE WATERS, kopilan Driftmarka

- KNEZ ALESANDER STAEDMON, zvan NOVCOLJUBAC

- SER RONNET CONNINGTON, zvan CRVENI RONNET, vitez Grifonove Prečke

- SER LAMBERT TURNBERRY, SER DERMOT OD KIŠNE ŠUME, SER TALLAD zvan VISOKI, SER BAYARD NORCROSS, SER BONIFER HASTY zvan BONIFER DOBRI, SER HUGO VANCE, vitezovi prisegnuti Željeznom prijestolju

- SER LYLE CRAKEHALL, zvan SNAŽNI VEPAR, SER ALYN STACKSPEAR, SER JON BETTLEY zvan BEZBRADI JON, SER STEFFON SWYFT, SER HUMFREY SWIFT, vitezovi prisegnuti Bacačevoj Hridi

- JOSMYN PECKLEDON, štitonoša i junak Crnovode

- GARRET PAEGE i LEW PIPER, štitonoše i taoci

- narod Kraljeva Grudobrana:

- VRHOVNI SEPTON, Otac Vjernih, Glas Sedmorice na Zemlji, star čovjek i krhak

- SEPTON TORBERT, SEPTON RAYNARD, SEPTON LUCEON, SEPTON OLLIDOR, od

Najpobožnijih, u službi Sedmorice u Velikoj septi Baelora

- SEPTA MOELLE, SEPTA AGLANTINE, SEPTA HELICENT, SEPTA UNELLA, od Najpobožnijih, u službi Sedmorice u Velikoj septi Baelora

- “vrapci”, najskromniji među ljudima, vatreni u svojoj pobožnosti

- CHATAYA, vlasnica skupog bordela

- ALAYAYA, njezina kći

- DANCY, MAREI, dvije od Chatayinih djevojaka

- BRELLA, služavka, u posljednje vrijeme u službi kneginje Sanse Stark

- TOBHO MOTT, majstor oružar

- HAMISH HARFIST, ostarjeli pjevač

- ALARYC OD EYSENA, pjevač koji je mnogo proputovao

- WAT, pjevač, sebe naziva MODRI BARD

- SER THEODAN WELLS, pobožni vitez, kasnije zvan SER THEODAN VJERNI.

Grb kralja Tommena prikazuje okrunjenog jelena Baratheona, crnog na zlatnom polju, i lava Lannistera, zlatnog na grimiznom polju, u dvoboju.

Kralj na zidu

STANNIS BARATHEON, prvi svog imena, drugi sin kneza Steffona Baratheona i kneginje Cassane od kuće Estermont, knez Zmajeva Kamena, samozvani kralj Zapadnih Zemalja

- KRALJICA SELYSE od kuće Florent, njegova žena, trenutačno u Istočnoj Stražarnici pokraj mora
- PRINCEZA SHIREEN, njihova kći, jedanaestogodišnja djevojčica

- ZAKRPA, Shireenin maloumni luda
- EDRIC STORM, njegov nezakoniti nećak, sin kralja Roberta i Delane Florent, dvanaestogodišnjak, plovi uskim morem na *Mahnitom Prendosu*

- SER ANDREW ESTREMONT, rođak kralja Stannisa, kraljev čovjek, zapovjednik Edricove pratnje

- SER GERALD GOWER, LEWIS zvan RIBARICA, SER TRISTON OD ROVAŠ BRIJEGA, OMER BLACKBERRY, kraljevi ljudi, Edricovi stražari i zaštitnici

- Stannisov dvor u Crnom Zamku:
- GOSPA MELISANDRE OD ASSHAIIJA, zvana CRVENA ŽENA, svećenica R'hllora, Gospodara Svjetla
- MANCE RAYDER, Kralj s one strane Zida, zarobljenik osuđen na smrt

- Rayderov sin s njegovom ženom {DALLOM}, novorođenče još neimenovano, "divljački princ"

- GILLY, dječakova dojilja, mlada divljakinja

- njezin sin, još jedno neimenovano novorođenče, plod veze s njezinim ocem {CRASTEROM}.

- SER RICHARD HORPE, SER JUSTIN MASSEY, SER CLAYTON SUGGS, SER GODRY FARRING, zvan DIVOSJEK, KNEZ HARWOOD FELL, SER CORLISS PENNY, kraljičini ljudi i vitezovi

- DEVAN SEAWORTH i BRYEN FARRING, kraljevski štitonoše

- Stannisov dvor u Istočnoj Stražarnici pokraj mora:

- SER DAVOS SEAWORTH, zvan VITEZ OD LLIKA, knez Kišne Šume, admiral Uskog mora, Kraljev namjesnik

- SER AXELL FLORENT, stric kraljice Selyse, prvi od kraljičinih ljudi

- SALLADHOR SAAN od Lysa, gusar i najamni moreplovac, zapovjednik *Valyriana* i flote galija

- Stannisov garnizon na Zmajevu Kamenu:

- SER ROLLAND STORM, zvan KOPILE NOĆNE PJESME, kraljev čovjek, kaštelan Zmajeva Kamena

- MEŠTAR PYLOS, vidar, učitelj, savjetnik

- “KAŠA” i “PIŠKOR”, dva tamničara

- knezovi prisegnuti Zmajevu Kamenu:

- MONTERYS VELARYON, knez Strujotruga i Gospodar Driftmarka, šestogodišnji dječak

- DURAM BAR EMMON, knez Oštrog Rta, petnaestogodišnji dječak

- Stannisov garnizon u Krajoluji:

- SER GILBERT FARRING, kaštelan Krajoluje

- KNEZ ELWOOD MEADOWS, Ser Gilbertov podređeni

- MEŠTAR JURNE, Ser Gilbertov savjetnik i vidar

- knezovi prisegnuti Krajoluji:

- ELDON ESTERMONT, knez Zelenkamena, ujak

kralja Stannisa, praujak kralja Tommena, oprezni prijatelj obojice

- SER AEMON, sin i nasljednik kneza Eldona, s kraljem Tommenom u Kraljevu Grudobranu
- SER ALYN, Ser Aemonov sin, također s kraljem Tommenom u Kraljevu Grudobranu
- SER LOMAS, brat kneza Eldona, ujak i pristaša kralja Stannisa, u Krajolui
- SER ANDREW, Ser Lomasov sin, zaštitnik Edrica Storma na uskom moru

- LESTER MORRIGEN, knez Vraninog Gniježda
- KNEZ LUCOS CHYTTERING, zvan MALI LUCOS, šesnaestogodišnji mladić
- DAVOS SEAWORTH, knez Kišne Šume
- MARYA, njegova žena, tesareva kći
- {DALE, ALLARD, MATTHOS, MARIC}, njihova četiri najstarija sina, izgubljena u Bici na Crnovodi
- DEVAN, štitonoša kralja Stannisa u Crnom Zamku
- STANNIS, desetogodišnji dječak, s kneginjom

Maryom na Rtu Bijesa

- STEFFON, šestogodišnji dječak, s kneginjom Maryom na Rtu Bijesa

Stannis je za svoj grb uzeo vatreno srce Gospodara Svjetla; crveno srce okruženo narančastim plamenovima na žutom polju. U srcu je okrunjeni jelen kuće Baratheon crne boje.

Kralj otočja i sjevera

Greyjoyi od Pykea tvrde kako vuku podrijetlo od Sivog Kralja iz Doba junaka. Legenda kaže kako Sivi Kralj nije vladao samo zapadnim otočjem već i samim morem, te je uzeo morsku sirenu za ženu. Aegon Zmaj dokrajčio je lozu posljednjega kralja Željeznog otočja, ali dopustio je željeznima da ožive svoj drevni običaj i izaberu tko će imati prvenstvo među njima. Odabrali su kneza Vickona Greyjoya od Pykea. Grb Greyjoya je zlatni orijaški lignjun na crnom polju. Njihovo geslo je *Mi ne sijemo*.

Prvu pobunu Balona Greyjoya protiv Željeznog prijestolja ugušili su kralj Robert 1. Baratheon i knez Eddard Stark od Oštrozimlja, ali u kaosu koji je uslijedio iza Robertove smrti knez Balon se ponovno proglasio kraljem, i poslao svoje brodovlje da napadne sjever.

{BALON GREYJOY}, deveti svog imena od Sivog Kralja, kralj Željeznog otočja i Sjevera, kralj Soli i Kamena, Sin Morskog vjetrova, vrhovni žetelac Pykea, poginuo u padu

- udovica kralja Balona, KRALJICA ALANNYS, od kuće Harlaw
- njihova djeca:
 - {RODRIK}, pao tijekom Balonove prve pobune
 - {MARON}, pao tijekom Balonove prve pobune
 - ASHA, njihova kći, kapetanica *Crnog vjetrova* i osvajačica Dubokgajskog humka
- THEON, samozvani princ Oštrozimlja, sjevernjaci ga zovu THEON PREBJEG

- braća i polubraća kralja Balona:
- {HARLON}, umro od sive krljušti u svojoj mladosti
- {QUENTON}, umro u djetinjstvu
- {DONEL}, umro u djetinjstvu
- EURON, zvan Vranino Oko, kapetan *Tišine*
- VICTARION, vrhovni zapovjednik Željezne flote,

kapetan *Željezne pobjede*

- {URRIGON}, umro od zagnojene rane
- AERON, zvan VLAŽNOKOSI, svećenik Utopljenog

Boga

- RUS i NORJEN, dvojica njegovih akolita,

“utopljeni”

- {ROBIN}, umro u djetinjstvu
- domaćinstvo kralja Balona na Pykeu:
- MEŠTAR WENDAMYR, vidar i savjetnik
- HELYA, čuvarica zamka
- ratnici i zakleti mačevi kralja Balona:
- DAGMER zvan RASKOLJENA ČELJUST, kapetan

Pjenopije, zapovijeda željeznima u Torrhenovoj Četvorini

- MODRI ZUB, kapetan dugog broda
- ULLER, SKYTE, veslači i ratnici
- PRESEZATELJI NA PRIJESTOLJE OD

SLANKAMENA NA KRALJEVSKOM ZBORU NA
STAROM WYKU

- GYLBERT FARWYND, knez Usamljene Svjetlosti
- Gylbertovi pobornici: njegovi sinovi GYLES,

YGON, YOHN

- ERIK IRONMAKER, zvan ERIK LOMITELJ

NAKOVNJA i ERIK PRAVEDNI, starac, nekoć proslavljeni
kapetan i otimač

- Erikovi pobornici: njegovi unuci UREK,

THORMOR, DAGON

- DUNSTAN DRUMM, Buban, Koštana Ruka, knez

Starog Wyka

- Dunstanovi pobornici: njegovi sinovi DENYS i DONNEL, te ANDRIK NENASMIJANI, orijaš od čovjeka
- ASHA GREYJOY, jedina kći Balona Greyjoya, kapetanica *Crnog vjetra*
- Ashini pobornici: QARL DJEVICA, TRISTIFER BOTLEY i SER HARRAS HARLAW
- Ashini kapetani i pristaše: KNEZ RODRIK HARLAW, KNEZ BAELOD BLACKTYDE, KNEZ MELDRED MERLYN. HARMUND SHARP
- VICTARION GREYJOY, brat Balona Greyjoya, kapetan *Željezne pobjede* i vrhovni zapovjednik Željezne flote
- Victarionovi pobornici: CRVENI RALF STONEHOUSE, RALF LEMPER i NUTE BRIJAČ
- Victarionovi kapetani i pristaše: HOTHO HARLAW, ALVYN SHARP, FRALEGG SNAŽNI, ROMNY WEAVER, WILL HUMBLE, MALI LENWOOD TAWNEY, RALF KENNING, MARON VOLMARK, GOROLD GOODBROTHER
- Victarionova posada: JEDNOUHI WULF, RAGNOR PYKE
- Victarionova prilježnica, izvjesna sjenovita žena, nijema i bez jezika, dar njegova brata Eurona
- EURON GREYJOY, zvan VRANINO OKO, brat Balona Greyjoya i kapetan *Tišine*
- Euronovi pobornici: GERMUND BOTLEY, KNEZ ORKWOOD OD ORKMONTA, DONNOR SALTCLIFFE
- Euronovi kapetani i pristaše: TORWOLD SMEĐEZUBI, ŠILJOLIKI JON MYRE, RODRIK FREEBORN, CRVENI VESLAČ, LJEVORUKI LUCAS CODD, QUELLON HUMBLE, HARREN HALFHOAR, KOPILAN KEMMETT PYKE, QARL SUŽANJ,

KAMENORUKI, RALF PASTIR, RALF OD KNEŽEVE LUKE

- Euronova posada: CRAGORN
- Balonovi vazali, knezovi Željeznog otočja:
- NA PYKEU
- {SAWANE BOTLEY}, knez Kneževe Luke, utopio

ga Euron Vranino Oko

- {HARREN}, njegov najstariji sin, ubijen kod Jarka

Cailin

- TRISTIFER, njegov drugi sin i zakoniti nasljednik, razbaštini ga vlastiti stric

- SYMOND, HARLON, VICKON i BENNARION,

njegovi mlađi sinovi, također razbaštinjeni

- GERMUND, njegov brat, proglašen knezom

Kneževe Luke

- Germundovi sinovi, BALLON i QUELLON

- SARGON i LUCIMORE, Sawaneova polubraća

- WEX, mutavi dvanaestogodišnji dječak, Sargonov

nezakoniti sin, štitonoša Theona Greyjoya

- WALDON WYNCH, knez Željeznog Luga

- NA HARLAWU

- RODRIK HARLAW, zvan ČITALAC, knez

Harlaw, knez Deset Kula, Harlaw od Harlaw

- KNEGINJA GWYNESSE, njegova starija sestra

- KNEGINJA ALANNYS, njegova mlađa sestra,

udovica kralja Balona Greyjoya

- SIGFRYD HARLAW, zvan SIGFRYD

SREBRNOKOSI, njegov praujak, gospodar Harlawovih Dvora.

- HOTH HARLAW, zvan HOTH GRBAVAC, od Svjetlucave Kule, rođak

- SER HARRAS HARLAW, zvan VITEZ, vitez Sivog

Vrta, rođak

- BOREMUND HARLAW, zvan BOREMUND

MODRI, gospodar Vještičjeg Brijega, rođak

- vazali i zakleti mačevi kneza Rodrika:
- MARON VOLMARK, knez Volmarka

MYRE, STONETREE i KENNING

- domaćinstvo kneza Rodrika:
- TROZUBA, njegova upraviteljica, stara babuskara
- NA CRNOJ PLIMI
- BAELORE BLACKTYDE, knez Crne plime, kapetan

Noćnog letača

- SLIJEPI BEN BLACKTYDE, svećenik Utopljenog

Boga

- NA STAROM WYKU
- DUNSTAN DRUMM, Bujanj, kapetan *Gromovnika*
- NORNE GOODBROTHER, od Skršene Hridi
- STONEHOUSE
- TARLE, zvan TARLE TRIPUT-UTOPLJENI,

svećenik Utopljenog Boga

- NA VELIKOM WYKU
- GOROLD GOODBROTHER, knez Maljoroga
- njegovi sinovi, GREYDON, GRAN i GROMOND,

trojčeki

- njegove kćeri, GYSELLA i GWIN
- MEŠTAR MURENMURE, učitelj, vidar i savjetnik
- TRISTON FARWYND, knez Rta Tuljanove Kože
- SPARR
- njegov sin i nasljednik, STEFFARION
- MELDRED MERLYN, knez Šljunak-grada
- NA ORKMONTU
- ORKWOOD OD ORKMONTA
- KNEZ TAWNEY
- NA SLANOJ LITICI
- KNEZ DONNOR SALTCLIFFE

- KNEZSUNDERLY
- NA MANJIM OTOCIMA I HRIDIMA
- GYLBERT FARWYND, knez Usamljene Svjetlosti
- STARI SIVI GALEB, svećenik Utopljenog Boga

Ostale kuće velike i male

Kuća Hrryn

Arryni su potomci Kraljeva Gore i Doline. Njihov grb je bijeli mjesec i sokol na nebeskomodrom polju. Kuća Arryn nije sudjelovala u Ratu pet kraljeva. Geslo Arryna je *Visoki poput časti*.

ROBERT ARRYN, knez Orlova Gniježda, Branitelj Doline, po svojoj majci nazvan Pravi Guverner Istoka, boležljivi dječak od osam godina

- njegova majka, {KNEGINJA LYSA, od kuće Tully}, udovica kneza Jona Arryna, gurnuta kroz Mjesečeva vrata u smrt
- njegov očuh, PETYR BAELISH, zvan MALOPRSTI, knez Harrenhala, vrhovni gospodar Trozupca i guverner Doline
- ALAYNE STONE, nezakonita kći kneza Petyra, trinaestogodišnja djeva, zapravo Sansa Stark
- SER LOTHOR BRUNE, plaćenik u službi kneza Petyra, kapetan straže Orlova Gniježda
- OSWELL, sijedi oklopnik u službi kneza Petyra, ponekad zvan KOTLOCRN
- domaćinstvo kneza Roberta u Orlovu Gniježdu:
- MARILLION, naočiti mladi pjevač, veliki miljenik kneginje Lyse, optužen za njezino umorstvo
- MEŠTAR COLEMON, savjetnik, vidar, učitelj
- MORD, okrutni tamničar sa zlatnim zubima
- GRETCHEL, MADDY i MELLA, služavke
- vazali kneza Roberta, knezovi Doline:

• KNEZ NESTOR ROYCE, vrhovni upravitelj Doline
i kaštelan Mjesečevih dveri

- SER ALBAR, sin i nasljednik kneza Nestora
- MYRANDA, zvana RANDA, kći kneza Nestora,

udovica ali jedva rabljena

- domaćinstvo kneza Nestora:
- SER MARWYN BELMORE, kapetan straže
- MYA STONE, mazgarica i vodič, nezakonita kći

kralja Roberta I. Baratheona

- OSSY i MRKVA, goniči mazgi
- LYONEL CORBRAY, knez Doma Srca
- SER LYN CORBRAY, njegov brat i nasljednik, koji

vitla slavnom oštricom Ostavljena Gospa

- SER LUCAS CORBRAY, njegov mlađi brat
- JON LYNDERLY, knez Zmijske Šume
- TERRANCE, njegov sin i nasljednik, mlađi štitonoša
- EDMUND WAXLEY, vitez Stijenjošpilje
- GEROLD GRAFTON, knez Galebrada
- GYLES, njegov najmlađi sin, štitonoša
- TRISTON SUNDERLAND, knez Triju Sestara
- GODRIC BORRELL, knez Slatke Sestre
- ROLLAND LONGTHORPE, knez Duge Sestre
- ALESANDOR TORRENT, knez Male Sestre
- Očitovani knezovi, vazali kuće Arryn koji su se

udružili u obrani mladog kneza Roberta:

- YOHN ROYCE, zvan BRONČANI YOHN, knez

Runskog Kamena, od starije grane kuće Royce

- SER ANDAR, jedini preživjeli sin Brončanog

Yohna, i nasljednik Runskog Kamena

- domaćinstvo Brončanog Yohna:
- MEŠTAR HELLIWEG, učitelj, vidar, savjetnik
- SEPTON LUCOS
- SER SAMWELL STONE, zvan SNAŽNI SAM

STONE, glavni oružnik

- vazali i zakleti mačevi Brončanog Yohna:
- ROYCE COLDWATER, knez Hladnog Potoka
- SER DAMON SHETT, vitez Galebove Kule
- UTHOR TOLLETT, knez Sive Udoline
- ANYA WAYNWOOD, kneginja zamka Željeznog

Hrasta

- SER MORTON, njezin najstariji sin i nasljednik
- SER DONNEL, njezin drugi sin, vitez Dveri
- WALLACE, njezin najmlađi sin
- HARROLD HARDYNG, njezin štićenik, štitonoša

često zvan NASLJEDNIK HARRY

- BENEDAR BELMORE, knez Jake Pjesme
- SER SYMOND TEMPLETON, vitez Devet Zvijezda
- {EON HUNTER}, knez dvora Dugog Luka,

odnedavno preminuo

- SER GILWOOD, najstariji sin i nasljednik kneza

Eona, sada zvan MLADI KNEZ HUNTER

- SER EUSTACE, drugi sin kneza Eona
- SER HARLAN, najmlađi sin kneza Eona
- domaćinstvo Mladog kneza Huntera:
- MEŠTAR WILLAMEN, savjetnik, vidar, učitelj
- HORTON REDFORT, knez Crventvrđe, triput

oženjen

- SER JASPER, SER CREIGHTON, SER JON,

njegovi sinovi

- SER MYCHEL, njegov najmlađi sin, novopečeni

vitez, oženjen za Ysillu Royce od Runskog Kamena

- poglavice klanova s Mjesečeva gorja
- SHAGGA, SIN DOLFOV, OD KAMENIH VRANA,

trenutačno vođa bande u kraljevskoj šumi

- TIMETT, SIN TIMETTOV, OD IZGORJELIH
- CHELLA, KĆI CHEYKOVA, OD CRNIH UŠIJU

• CRAWN, SIN CALOROV, OD MJESEČEVE
BRAĆE.

Kuća Florent

Florenti od Bistrovodske Tvrđe vazali su Visovrta. Na početku Rata pet kraljeva knez Alester Florent je slijedio Tyrelie u očitovanju za kralja Renlyja, dok je njegov brat Ser Axell izabrao Stannisa, muža svoje nećakinje Selyse. Nakon Renlyjeve smrti, knez Alester je također prešao Stannisu, sa cjelokupnom silom Bistrovode. Stannis je kneza Axella imenovao svojim namjesnikom, a zapovjedništvo nad flotom predao Ser Imryju Florentu, bratu svoje supruge. I flota i Ser Imry izgubljeni su u Bici na Crnovodi, a napore kneza Alestera da sklopi mir nakon poraza kralj Stannis je smatrao izdajom. Predan je crvenoj svećenici Melisandre, koja ga je spalila kao žrtvu R'hlloru.

Željezno prijestolje također je proglasilo Florente izdajnicima zbog njihove podrške Stannisu i njegovoj pobuni. Lišeni su prava, a Bistrovodska Tvrđa i njezini posjedi darovani su Ser Garlanu Tyrellu.

Grb kuće Florent prikazuje lisičju glavu u krugu cvijeća.

{ALESTER FLORENT}, knez Bistrovode, spaljen kao izdajnik

- njegova žena, KNEGINJA MELARA, od kuće Crane
- njihova djeca:
 - ALEKYNE, razbaštinjeni knez Bistrovode, pobjegao u Starigrad da potraži utočište u Visokoj kuli
 - KNEGINJA MELESSA, udana za kneza Randylla

Tarlyja

- KNEGINJA RHEA, udana za kneza Leytona

Hightowera

- njegova braća i sestre:
- SER AXELL, kraljičin čovjek, u službi svoje nećakinje kraljice Selyse u Istočnoj Stražarnici pokraj mora
- {SER RYAM}, smrtno stradao pri padu s konja
- SELYSE, njegova kći, supruga i kraljica kralja

Stannisa I. Baratheona

- SHIREEN BARATHEON, njezina jedinica
- {SER IMRY}, njegov najstariji sin, ubijen u Bici na

Crnovodi

- SER ERREN, njegov drugi sin, zatočenik u Visovrtu
- SER COLIN, kaštelan Bistrovodske Tvrđe
- DELENA, njegova kći, udana za SER HOSMANA

NORCROSSA

- njezin nezakoniti sin, EDRIC STORM, čiji je otac

kralj Robert I. Baratheon

- ALESTER NORCROSS, njezin najstariji zakoniti

sin, devetogodišnji dječak

- RENLY NORCROSS, njezin drugi zakoniti sin,

trogodišnji dječak

- MEŠTAR OMER, Ser Colinov najstariji sin, u službi

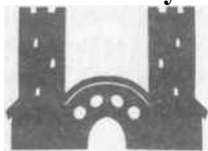
Starog Hrasta MERRELL, Ser Colinov najmlađi sin,

štitonoša u Sjenici

- RYLENE, sestra kneza Alestera, udana za Ser

Rycherda Cranea

Kuća Frey

Freyevi su vazali kuće Tully, ali nisu uvijek bili marljivi u provođenju svoje dužnosti. Kad je izbio Rat pet kraljeva, Robb Stark je pridobio savez kneza Waldera prisegnuvši se oženiti jednom od njegovih kćeri ili unuka. Kad se umjesto toga vjenčao s kneginjom Jeyne Westerling, Freyevi su se urotili s Rooseom Boltonom i ubili Mladog Vuka i njegove sljedbenike na piru koji je postao poznat pod nazivom Krvavo vjenčanje.

- WALDER FREY, gospodar Prijelaza
- djeca s prvom ženom, {KNEGINJOM PERROM od kuće Royce}:

- {SER STEVRON}, umro nakon Bitke kod Volovkriža, oženio {Corennu Swann}, koja je umrla od razorne bolesti

- Stevronov najstariji sin, SER RYMAN, nasljednik Blizanaca

- Rymanov sin, EDWYN, oženjen Janyce Hunter
- Edwynova kći, WALDA, devetogodišnja djevojčica
- Rymanov sin, WALDER, zvan CRNI WALDER
- Rymanov sin, {PETYR}, zvan PETYR PRIŠĆIĆ,

obješen kod Starog Kamenja, oženjen Mylendom Caron

- Petyrova kći, PERRA, petogodišnja djevojčica
- oženio {Jeyne Lydden}, poginulu pri padu s konja
- Stevronov sin, {AEGON}, slaboumnik zvan

ZVONČIĆ, na Krvavom ga je vjenčanju ubila Catelyn Stark

- Stevronova kći, {MAEGELLE}, umrla na porodu,

udana za ser Dafyna Vancea

- Maegellina kći, MARIANNE VANCE, djevica
- Maegellin sin, WALDER VANCE, štitonoša
- Maegellin sin, PATREK VANCE
- oženjen {Marsellom Waynwood} koja je umrla pri

porodu

- Stevronov sin, WALTON, oženjen za Deanu

Hardyng

- Waltonov sin, STEFFON, zvan SLATKI
- Waltonova kći, WALDA, zvana LIJEPA WALDA
- Waltonov sin, BRYAN, štitonoša
- SER EMMON, drugi sin kneza Waldera, oženjen

Gennom Lannister

- Emmonov sin, {SER CLEOS}, ubili ga odmetnici

blizu Djevičina Jezerca, oženjen Jeyne Darry

- Cleosov sin, TYWIN, dvanaestogodišnji štitonoša
- Cleosov sin, WILLEM, paž u Pepeltragu,

desetogodišnjak

- Emmonov sin, SER LYONEL, oženjen Melesom

Crakehall

- Emmonov sin, {TION}, štitonoša, ubio ga Rickard

Karstark kao zarobljenika u Rijekotoku

- Emmonov sin, WALDER, zvan CRVENI WALDER,

četrnaestogodišnjak, paž u Bacaćevoj Hridi

- SER AENYS, treći sin kneza Waldera, oženjen za

{Tyanu Wylde} koja je umrla pri porodu

- Aenysov sin, AEGON U KRVI ROĐEN, odmetnik
- Aenysov sin, RHAEGAR, oženjen {Jeyne Beesbury}

koja je umrla od razorne bolesti

- Rhaegarov sin, ROBERT, trinaestogodišnji dječak
- Rhaegarova kći, WALDA, jedanaestogodišnja

djevojčica, zvana BIJELA WALDA

- Rhaegarov sin, JONOS, osmogodišnji dječak

- PERRIANE, kći kneza Waldera, udana za Ser

Leslyna Haigha

- Perrianein sin, SER HARYS HAIGH
- Harysov sin, WALDER HAIGH, petogodišnji dječak
- Perrianein sin, SER DONNEL HAIGH
- Perrianein sin, ALYN HAIGH, štitonoša
- s drugom ženom, {KNEGINJOM CYRENNOM od

kuće Swann}:

- SER JARED, četvrti sin kneza Waldera, oženjen

{Alysom Frey}

- Jaredov sin, {SER TYTOS}, ubio ga Sandor Clegane

za vrijeme Krvavog vjenčanja, oženjen Zhoe Blانيتree

- Tytosova kći, ZIA, četrnaestogodišnja djevojka
- Tytosov sin, ZACHERY, dvanaestogodišnji dječak

obećan Vjeri, obučavan u septi Starigrada

- Jaredova kći, KYRA, udana za {Ser Garsea

Goodbrooka}, ubijenog za vrijeme Krvavog vjenčanja

- Kyrin sin, WALDER GOODBROOK, devetogodišnji

dječak

- Kyrina kći, JEYNE GOODBROOK,

šestogodišnjakinja

- SEPTON LUCEON, u službi u Velikoj septi Baelora

- s trećom ženom, {KNEGINJOM AMAREI od kuće

Crakehall}:

- SER HOSTEEN, oženjen Bellenom Hawick

- Hosteenov sin, SER ARWOOD, oženjen Ryellom

Royce

- Arwoodova kći, RYELLA, petogodišnja djevojčica

- Arwoodovi sinovi blizanci, ANDROW i ALYN,

četverogodišnjaci

- Arwoodova kći, HOSTELLA, novorođenče

- LYENTHE, kći kneza Waldera, udana za kneza

Luciasa Vyprena

- Lytheneina kći, ELYANA, udana za Ser Jona

Wyldea

- Elyanin sin, RICKARD WYLDE, četverogodišnjak
- Lythenein sin, SER DAMON VYPREN
- SYMOND, udana za Bethariosa od Braavosa
- Symondin sin, ALESANDER, pjevač
- Symondina kći, ALYX, sedamnaestogodišnja djeva
- Symondin sin, BRADAMAR, desetogodišnji dječak,

štićenik Oroa Tendyrisa, trgovca iz Braavosa

- SER DANWELL, osmi sin kneza Waldera, oženjen

Wynafrei Whent

- {mnogo mrtvorodenčadi i pobačaja}
- {MERRETT}, obješen kod Starog Kamenja, oženjen

Mariyom Darry

- Merrettova kći, AMEREI, zvana AMI, udana za {Ser Patca od Modrih rašlji kojeg je ubio Ser Gregor Clegane}

- Merrettova kći, WALDA, zvana DEBELA WALDA,

udana za kneza Roosea Boltona, kneza Strahotvrđe

- Merrettova kći, MARISSA, trinaestogodišnja djeva

- Merrettov sin, WALDER, zvan MALI WALDER,

osmogodišnjak, štitonoša u službi Ramsayja Boltona

- {SER GEREMY}, utopljen, oženjen Carole

Waynwood

- Geremyjev sin, SANDOR, dvanaestogodišnji dječak,

štitonoša

- Geremyjeva kći, CYNTHEA, devetogodišnja

djevojčica, štićenica kneginje Anye Waynwood

- SER RAYMUND, oženjen za Beony Beesbury

- Raymundov sin, ROBERT, akolit u Citadeli

- Raymundov sin, MALWYN, šegrt alkemičara u Lysu

- Raymundove kćeri blizanke, SERRA i SARRA

- Raymundova kći, CERSEI, šestogodišnjakinja, zvana

MALA BEE

- Raymundovi sinovi blizanci, JAIME i TYWIN, novorođenčad

- s četvrtom ženom, {KNEGINJOM ALYSSOM od kuće Blackwood}:

- LOTHAR, dvanaesti sin kneza Waldera, zvan HROMI LOTHAR, oženjen Leonellom Lefford

- Lotharova kći, TYSANE, sedmogodišnja djevojčica

- Lotharova kći, WALDA, petogodišnja djevojčica

- Lotharova kći, EMBERLEI, trogodišnja djevojčica

- Lotharova kći, LEANA, novorođenče

- SER JAMMOS, trinaesti sin kneza Waldera, oženjen Sallei Paege

- Jammosov sin, WALDER, zvan VELIKI WALDER, osmogodišnjak, štitonoša u službi Ramseyja Boltona

- Jammosovi sinovi blizanci, DICKON i MATHIS, petogodišnjaci

- SER WHALEN, četrnaesti sin kneza Waldera, oženjen Sylwom Paege

- Whalenov sin, HOSTER, dvanaestogodišnji štitonoša, u službi Ser Damona Paegea

- Whalenova kći, MERIANNE, zvana MERRY, jedanaestogodišnjakinja

- MORYA, kći kneza Waldera, udana za Ser Flementa Braxa

- Moryin sin, ROBERT BRAX, devetogodišnjak, paž u Bacačevoj Hridi

- Moryin sin, WALDER BRAX, šestogodišnji dječak

- Moryin sin, JON BRAX, trogodišnje djetešce

- TYTA, kći kneza Waldera, zvana TYTA DJEVICA

- s petom ženom, {KNEGINJOM SARYOM od kuće Whent}:

- nema potomaka

- sa šestom ženom, {KNEGINJOM BETHANY od

kuće Rosby}:

- SER PERWYN, petnaesti sin kneza Waldera
- {SER BENFREY}, umro od rane koju je zadobio na

Krvavom vjenčanju, oženjen Jyannom Frey, rođakinjom

- Benfreyjeva kći, DELLA, zvana GLUHA DELLA,

trogodišnja djevojčica

- Benfreyjev sin, OSMUND, dvogodišnji dječak

- MEŠTAR WILLAMEN, sedamnaesti sin kneza

Waldera, u službi na dvoru Dugog Luka

- OLYVAR, osamnaesti sin kneza Waldera, bivši

štitonoša Robba Starka

- ROSLIN, šesnaestogodišnjakinja, udana za kneza

Edmurea Tullyja na Krvavom vjenčanju

- sa sedmom ženom, {KNEGINJOM ANNARI od

kuće Farring}:

- ARWYN, kći kneza Waldera, četrnaestogodišnja

djeva

- WENDEL, devetnaesti sin kneza Waldera,

trinaestogodišnjak, paž u Morskoj Stražarnici

- COLMAR, dvadeseti sin kneza Waldera,

jedanaestogodišnji dječak obećan Vjeri

- WALTYR, zvan TYR, dvadeset prvi sin kneza

Waldera, desetogodišnji dječak

- ELMAR, zadnji sin kneza Waldera, devetogodišnji

dječak, nakratko zaručen s Aryom Stark

- SHIREI, najmlađe dijete kneza Waldera,

sedmogodišnja djevojčica

- njegova osma žena, KNEGINJA JOYEUSE od kuće

Erenford

- trenutačno trudna

- nezakonita djeca kneza Waldera, od raznih majki

- WALDER RIVERS, zvan WALDER KOPILE

- sin Waldera Kopilota, SER AEMON RIVERS

- kći Waldera Kopileta, WALDA RIVERS
- MEŠTAR MELWYS, u službi u Rosbyu
- JEYNE RIVERS, MARTIN RIVERS, RYGER

RIVERS, RONEL RIVERS, MELLARA RIVERS, drugi.

Kuća high tower

Hightoweri od Starigrada jedna su od najstarijih i najponosnijih velikih kuća Zapadnih Zemalja, koja vuče podrijetlo od Prvih ljudi. Kao negdašnji kraljevi, vladali su Starigradom i njegovom okolicom od Doba osvita, te su pozdravili dolazak Andala umjesto da im se odupru, a kasnije se spustili na koljeno pred kraljevima Ravni i predali krune, zadržavši pritom sve svoje drevne povlastice. Iako moćni i neizmjereno bogati, knezovi Visoke Kule uvriježeno su više voljeli trgovinu od bitke, i rijetko su igrali veću ulogu u ratovima Zapadnih Zemalja. Hightoweri su pridonijeli osnutku Citadele i nastavljaju je štititi do današnjih dana. Istančani i profinjeni, uvijek su bili veliki pokrovitelji nauke i Vjere, a za neke od njih govorilo se da se zanimaju za alkemiju, nekromantiju i druga vračevska umijeća.

Grb kuće Hightower prikazuje strmu bijelu kulu okrunjenu vatrom na dimnosivom polju. Geslo kuće glasi *Mi obasjavamo put.*

- LEYTON HIGHTOWER, Glas Starigrada, knez Luke, knez Visoke Kule, Branitelj Citadele, Svjetionik Juga, zvan STARAC OD STARIGRADA

- KNEGINJA RHEA od kuće Hightower, njegova četvrta žena

- najstariji sin i nasljednik kneza Leytona, SER BAELOR, zvan BAELOR OD BLISTAVOG OSMIJEHA, oženjen Rhandom Rowan

- kći kneza Leytona, MALORA, zvana LUDA

DJEVICA

- kći kneza Leytona, ALERIE, udana za kneza Macea

Tyrella

- sin kneza Leytona, SER GARTH, zvan SIVI ČELIK
- kći kneza Leytona, DENYSE, udana za Ser

Desmonda Redwynea

- njezin sin, DENYS, štitonoša
- kći kneza Leytona, LEYLA, udana za Ser Jona

Cuppsa

- kći kneza Leytona, ALYSANNE, udana za kneza

Arthura Ambrosea

- kći kneza Leytona, LYNESSE, udana za kneza Joru

Mormonta, trenutačno glavna konkubina Trehara Ormollena od Lysa

- sin kneza Leytona, SER GUNTHOR, oženjen Jeyne

Fossoway, od Fossowaya zelene jabuke

- najmlađi sin kneza Leytona, SER HUMFREY
- vazali kneza Leytona:
- TOMMEN COSTAYNE, knez Triju Kula
- ALYSANNE BULWER, kneginja Crne Krune,

osmogodišnja djevojčica

- MARTYN MULLENDORE, knez Visoravni
- WARRYN BEESBURY, knez Medene Doline
- BRANSTON CUY, knez Suncokretovih Dvora
- narod Starigrada:

- EMMA, sluškinja u Peru i vrču, gdje su žene

prpošne, a jabukovača vraški jaka

- ROSEY, njezina kći, petnaestogodišnja djeva čiji

djevičnjak košta zlatnog zmaja

- arhimeštri Citadele:
- ARHIMEŠTAR NORREN, senešal za završnu

godinu, čiji su prsten, žezlo i maska od elektruma

- ARHIMEŠTAR THEOBALD, senešal za godinu dozrijevanja, čiji su prsten, žezlo i maska olovni
- ARHIMEŠTAR EBROSE, vidar, čiji su prsten, žezlo i maska srebrni
- ARHIMEŠTAR MARWYN, zvan MAG MARWYN, čiji su prsten, žezlo i maska od valyrijskog čelika
- ARHIMEŠTAR PERESTAN, povjesničar, čiji su prsten, žezlo i maska bakreni
- ARHIMEŠTAR VAELLYN, zvan KVASINA VAELLYN, zvjezdoznanac, čiji su prsten, žezlo i maska brončani
- ARHIMEŠTAR RYAM, čiji su prsten, žezlo i maska od žutog zlata
- ARHIMEŠTAR WALGRAVE, starac kolebljiva uma, čiji su prsten, žezlo i maska od crnog željeza
- GALLARD, CASTOS, ZARABELO, BENEDICT, GARIZON, NYMOS, CETHERES, WILLIFER, MOLLOS, HARODON, GUYNE, AGRIVANE, OCLEY, sve arhimeštri
- meštri, akoliti i novaci Citadele:
- MEŠTAR GORMON, koji često služi umjesto Walgravea
- ARMEN, akolit s četiri karike, zvan AKOLIT
- ALLERAS, zvan SFINGA, akolit s tri karike, strastveni strijelac
- ROBERT FREY, šesnaestogodišnjak, akolit s dvije karike
- LORCAS, akolit s devet karika, u službi senešala
- LEO TYRELL, zvan LIJENI LEO, novak plemenita roda
- MOLLANDER, novak, rođen hrom
- PATE, koji se brine za gavranove arhimeštra Walgravea, novak koji malo obećava

- ROONE, mladi novak.

Kuća Lannister

Lannisteri od Bacačeve Hridi ostaju glavna podrška pravu kralja Tommena na Željezno prijestolje. Hvale se porijeklom od Lanna Lukavog, legendarnog lupeža iz Doba junaka. Zlato Bacačeve Hridi i Zlatnog Zuba učinilo ih je najbogatijom od velikih kuća. Lannisterski grb je zlatni lav na grimiznom polju. Lannistersko geslo je *Počuj moju riku!*

- {TYWIN LANNISTER}, knez Bacačeve Hridi, Štit Luke Lannis, guverner Zapada i Kraljev namjesnik, ubio ga njegov patuljasti sin dok je sjedio na zahodu

- djeca kneza Tywina:

- CERSEI, Jaimeova blizanka, sada kneginja Bacačeve Hridi

- SER JAIME, Cersein blizanac, zvan KRALJOSJEK

- TYRION, zvan VRAŽIČAK, patuljak i rodoubojica

- braća i sestre kneza Tywina i njihovi potomci:

- SER REVAN LANNISTER, oženjen Dornom od

kuće Swyft

- KNEGINJA GENNA, udana za Ser Emmona Freya, sada kneza Rijekotoka

- Gennin najstariji sin, {SER CLEOS FREY}, oženjen Jeyne od kuće Darry, ubili ga odmetnici

- Cleosov najstariji sin, SER TYWIN FREY, zvan TY, sada nasljednik Rijekotoka

- Cleosov drugi sin, WILLEM FREY, štitonoša

- Gennin drugi sin, SER LYONEL FREY

- Gennin treći sin, {TION FREY}, štitonoša, ubijen

dok je bio zarobljenik u Rijekotoku

- Gennin najmlađi sin, WALDER, zvan CRVENI

WALDER, paž u Bacačevoj Hridi

- WAT OD BIJELOG OSMIJEHA, pjevač u službi

kneginje Genne

- {SER TYGETT LANNISTER}, umro od kozica
- TYREK, Tygettov sin, nestao i smatra se mrtvim
- KNEGINJA ERMESANDE HAYFORD, Tyrekova

žena-dijete

- {GERION LANNISTER}, nestao na moru
- JOY HILL, Gerionova nezakonita kći,

jedanaestogodišnjakinja

- ostala bliska rodbina kneza Tywina:
- {SER STAFFORD LANNISTER}, rođak i brat žene

kneza Tywina, ubijen u bici kod Volovkriža

- CERENNA i MYRIELLE, Staffordove kćeri
- SER DAVEN LANNISTER, Staffordov sin
- SER DAMION LANNISTER, rođak, oženjen

kneginjom Shierom Crakehall

- njegov sin, SER LUCION
- njegova kći, LANNA, udana za kneza Antaria Jasta
- KNEGINJA MARGOT, rođakinja, udana za kneza

Titusa Peakea

- domaćinstvo u Bacačevoj Hridi:
- MEŠTAR CREYLEN, vidar, učitelj i savjetnik
- VYLARR, kapetan straže
- SER BENEDICT BROOM, glavni oružnik
- WAT OD BIJELOG OSMIJEHA, pjevač
- vazali i zakleti mačevi, knezovi Zapada:
- DAMON MARBRAND, knez Pepeltraga
- SER ADDAM MARBRAND, njegov sin i

nasljednik, zapovjednik Gradske straže Kraljeva Grudobrana

- ROLAND CRAKEHALL, knez Crakehalla

- Rolandov brat, {SER BURTON}, ubili ga odmetnici
- Rolandov sin i nasljednik, SER TYBOLT
- Rolandov sin, SER LYLE, zvan SNAŽNI VEPAR
- Rolandov najmlađi sin, SER MERLON
- SEBASTION FARMAN, knez Lijepog Otoka
- JEYNE, njegova sestra, udana za SER GARETHA

CLIFTONA

- TYTOS BRAX, knez Rogate Doline
- SER FLEMENT BRAX, njegov brat i nasljednik
- QUENTEN BANEFORT, knez Klete Tvrđe
- SER HARYS SWYFT, tast Ser Kevana Lannistera
- Ser Harysov sin, SER STEFFON SWYFT
- Ser Steffonova kći, JOANNA
- Ser Harysova kći, SHIERLE, udana za Ser Melwyna

Sarsfielda

- REGENARD ESTREN, knez Vihor-dvora
- GAWEN WESTERLING, knez Grebena
- njegova žena, KNEGINJA SYBELL, od kuće Spicer
- njezin brat, SER ROLPH SPICER, novoproglašeni

knez Castamerea

- njezin rođak, SER SAMWELL SPICER
- njihova djeca:
- SER RAYNALD WESTERLING
- JEYNE, udovica Robba Starka
- ELEYNA, dvanaestogodišnja djevojčica
- ROLLAM, devetogodišnji dječak
- KNEZ SELMOND STACKSPEAR
- njegov sin, SER STEFFON STACKSPEAR
- njegov mlađi sin, SER ALYN STACKSPEAR
- TERRENCE KENNING, knez Kaycea
- SER KENNOS OD KAYCEA, vitez u njegovoj

službi

- KNEZ ANTARIO JAST

- KNEZ ROBIN MORELAND
- KNEGINJA ALYSANNE LEFFORD
- LEWYS LYDDEN, knez Duboke Jazbine
- KNEZ PHILIP PLUMM
- njegovi sinovi, SER DENNIS PLUMM, SER PETER PLUMM i SER HARWYN PLUMM, zvan TVRDI KAMEN
- KNEZ GARRISON PRESTER
- SER FORLEY PRESTER, njegov rođak
- SER GREGOR CLEGANE, zvan GOROSTAS KOJI

JAŠE

- SANDOR CLEGANE, njegov brat
- SER LORENT LORCH, vitez zemljaš
- SER GARTH GREENFIELD, vitez zemljaš
- SER LYMOND VIKARY, vitez zemljaš
- SER RAYNARD RUTTIGER, vitez zemljaš
- SER MANFRYD YEW, vitez zemljaš
- SER TYBOLT HETHERSPOON, vitez zemljaš
- {MELARA HETHERSPOON}, njegova kći, utopila se u zdencu dok je bila štićenica u Bacačevoj Hridi.

Kuća Martell

Dome je bila posljednja od Sedam Kraljevina koja se zaklela na vjernost Željeznom prijestolju. Krv, običaji, zemljopisni položaj i povijest pomogli su Dornijcima sa se odvoje od ostalih kraljevina. Kad je planuo Rat pet kraljeva, Dome u njemu nije imala udjela, ali kad se Myrcella Baratheon zaručila s princem Trystaneom, Sunčevo Koplje objavilo je da podržava kralja Joffreyja. Grb Martella je crveno sunce probodeno zlatnim kopljem. Njihovo geslo je *Nepokoreni, nesavladani, neslomljeni*.

- DORAN NYMEROS MARTELL, knez Sunčeva Koplja, princ Dornea
- njegova žena, MELLARIO, od slobodnog grada Norvosa
- njihova djeca:
 - PRINCEZA ARIANNE, nasljednica Sunčeva Koplja
 - GARIN, Ariannein brat po mlijeku i prijatelj, jedan od siročića Zelene Krvi
 - PRINC QUENTYN, novopečeni vitez, dugo štićenik kneza Yronwooda od Željezne Šume
 - PRINC TRYSTANE, zaručnik Myrcelle Baratheon
 - braća i sestre princa Dorana:
 - {PRINCEZA ELIA, silovana i umorena tijekom Haranja Kraljeva Grudobrana}
 - {RHAENYS TARGARYEN}, njezina mala kći, umorena tijekom Haranja Kraljeva Grudobrana

• {AEGON TARGARYEN}, dojenče, umoren tijekom Haranja Kraljeva Grudobrana

• {PRINC OBERYN}, zvan CRVENA GUJA, ubio ga Ser Gregor Clegane tijekom suđenja dvobojem

• ELLARIA SAND, ljubavnica princa Oberyna, nezakonita kći kneza Harmena Ullera

• PJEŠČANE ZMIJE, Oberynove nezakonite kćeri:

• OBARA, dvadeset osam godina, kći Oberyna i starigradske kurve

• NYMERIA, zvana GOSPA NYM, dvadeset pet godina, kći Oberyna i plemkinje iz Volantysa

• TYENE, dvadeset tri godine, kći Oberyna i jedne septe

• SARELLA, devetnaest godina, kći Oberyna i trgovkinje, kapetanice *Pernatog poljupca*

• ELIA, četrnaest godina, kći Oberyna i Ellarije Sand

• OBELLA, dvanaest godina, kći Oberyna i Ellarije Sand

• DOREA, osam godina, kći Oberyna i Ellarije Sand

• LOREZA, šest godina, kći Oberyna i Ellarije Sand

• dvor princa Dorana, u Vodenim vrtovima:

• AREO HOTAH, od Norvosa, zapovjednik straže

• MEŠTAR CALEOTTE, savjetnik, vidar i učitelj

šezdesetak djece visoka i niska roda, sinova i kćeri knezova, vitezova, siročadi, trgovaca, obrtnika i seljaka, njegovih štićenika

• dvor princa Dorana, u Sunčevu Koplju:

• PRINCEZA MYRCELLA BARATHEON, njegova štićenica, zaručena s princem Trystaneom

• SER ARYS OAKHEART, Myrcellin zakleti štit

• ROSAMUND LANNISTER, Myrcellina družica koja s njome dijeli postelju, daleka rođakinja

• SEPTA EGLANTINE, Myrcellina ispovjednica

- MEŠTAR MYLES, savjetnik, vidar i učitelj
- RICASSO, majordom Sunčeva Koplja, star i slijep
- SER MANFREY MARTELL, kaštelan Sunčeva

Koplja

- KNEGINJA ALYSE LADYBRIGHT, glavna

rizničarka

- SER GASCOYNE od Zelene Krvi, zakleti štit princa

Trystanca

- BORS i TIMOTH, sluge u Sunčevu Koplju
- BELANDRA, CEDRA, sestre MORRA i MELLEI,

sluškinje u Sunčevu Koplju

- vazali princa Dorana, knezovi Dornea:
- ANDERS YRONWOOD, knez Željezne Šume,

Čuvar Kamenog puta, Kraljevska Krv

- SER CLETUS, njegov sin, poznat po svojoj

razrokosti

- MEŠTAR KEDRY, vidar, učitelj i savjetnik
- HARMEN ULLER, knez Paklenog Luga
- ELLARIA SAND, njegova nezakonita kći
- SER ULWYCK ULLER, njegov brat
- DELONNE ALLYRION, kneginja Božje Milosti
- SER RYON, njezin sin i nasljednik
- SER DAEMON SAND, Ryonov nezakoniti sin,

kopilan Božje Milosti

- DAGOS MANWOODY, knez Kraljeva Groba
- MORS i DICKON, njegovi sinovi
- SER MYLES, njegov brat
- LARRA BLACKMONT, kneginja Blackmonta
- JYNESSA, njezina kći i nasljednica
- PERROS, njezin sin, štitonoša
- NYMELLA TOLAND, kneginja Brijega Duhova
- QUENTYN QORGYLE, knez Pješčenjaka
- SER GUILAN, njegov najstariji sin i nasljednik

- SER ARRON, njegov drugi sin
- SER DEZIEL DALT, vitez Limunšumc
- SER ANDREY, njegov brat i nasljednik, zvan DREY
- FRANKLYN FOWLER, knez Nebeske Širine, zvan

STARI JASTREB, Čuvar Prinčeva prolaza

- JEYNE i JENNELYN, njegove kćeri blizanke
- SER SYMON SANTAGAR, vitez Pjegave Šume
- SYLVA, njegova kći i nasljednica, zvana PJEGAVA

SYLVA zbog svojih pjegica

- EDRIC DAYNE, knez Zvezdanpada, štitonoša
- SER GEROLD DAYNE, zvan TAMNA ZVIJEZDA,

vitez Pustinjakova Stana, njegov rođak i vazal

- TREBOR JORDAYNE, knez Tora
- MYRIA, njegova kći i nasljednica
- TREMOND GARGALEN, knez Slane Obale
- DAREON VAITH, knez Crvenih Dina

Kuća Stark

Starkovi vuku porijeklo od Brandona Graditelja i Kraljeva Zime. Tisućama godina vladali su iz Oštrozimlja kao Kraljevi na Sjeveru, sve dok Torrhen Stark, Kralj Koji Je Kleknuo, nije odlučio radije prisegnuti na vjernost Aegonu Zmaju nego zaratiti s njim. Kad je kneza Eddarda Starka od Oštrozimlja dao pogubiti kralj Joffrey, sjevernjaci su se odrekli vjernosti Željeznom prijestolju i proglasili Eddardova sina Robba Kraljem na Sjeveru. Za vrijeme Rata pet kraljeva on je dobio svaku bitku, ali na kraju su ga izdali i ubili Freyevi i Boltoni u Blizancima na vjenčanju njegova ujaka.

{ROBB STARK}, Kralj na Sjeveru, kralj Trozupca, knez Oštrozimlja, najstariji sin Eddarda Starka i kneginje Catelyn od kuće Tully, šesnaestogodišnji mladić zvan MLADI VUK, umoren na Krvavom vjenčanju

- {SIVI VJETAR}, njegov strahovuk, ubijen na

Krvavom vjenčanju

- njegovi zakoniti braća i sestre:

- SANSA, njegova sestra, udana za Tyriona od kuće

Lannister

- {DAMA}, njezina strahovučica, usmrćena kod zamka

Darry

- ARYA, jedanaestogodišnja djevojčica, nestala,

smatra se mrtvom

- NYMERIA, njezina strahovučica, vreba riječnom

krajinom

- BRANDON, zvan BRAN, devetogodišnji bogalj,

nasljednik Oštrozimlja, smatra se mrtvim

- LJETNIK, Branov strahovuk
- Branovi suputnici i zaštitnici:
- MEERA REED, šesnaestogodišnja djeva, kći kneza

Howlanda Reeda od Stražarnicc Sivovode

- JOJEN REED, njezin brat, trinaestogodišnjak
- HODOR, tupavi momak, sedam stopa visok
- RICKON, četverogodišnji dječak, smatra se mrtvim
- KUDROV, Rickonov strahovuk

Rickonova suputnica, OSHA, divljakinja nekoć zarobljena u Oštrozimlju

• njegov nezakoniti polubrat, JON SNOW, od Noćne straže

- DUH, Jonov strahovuk, bijel i nijem
- Robbovi zakleti mačevi:
- {DONNEL LOCKE, OWEN NORREY, DACEY

MORMONT, SER WENDEL MANDERLY, ROBIN FLINT}, umoreni na Krvavom vjenčanju

- HALLIS MOLLEN, kapetan straže, prati kosti

Eddarda Starka u Oštrozimlje

- JACKS, QUENT, SHADD, stražari
- Robbovi stričevi, ujaci, tetke i rođaci:
- BENJEN STARK, mlađi brat njegova oca, izgubljen

pri izviđanju s one strane Zida, smatra se mrtvim

- {LYSA ARRYN}, sestra njegove majke, kneginja

Orlova Gniježda, udana za kneza Jona Arryna, gurnuta u smrt

- njihov sin, ROBERT ARRYN, knez Orlova Gniježda i Branitelj Doline, boležljiv dječak

• EDMURE TULLY, knez Rijekotoka, brat njegove majke, zarobljen na Krvavom vjenčanju

- KNEGINJA ROSLIN, od kuće Frey, Edmureova

nevjesta

- SER BRYNDEN TULLY, zvan CRNA RIBA, stric

njegove majke, kaštelan Rijekotoka

- vazali Mladog Vuka, knezovi Sjevera:
- ROOSE BOLTON, knez Strahotvrđe, prebjeg
- {DOMERIC}, njegov zakoniti sin i nasljednik, umro

od bolesti želuca

- RAMSAY BOLTON (ranije RAMSAY SNOW),

Rooscov nezakoniti sin, zvan BOLTONOVO KOPILE,
kaštelan Strahotvrđe

- WALDER FREY i WALDER FREY, zvani VELIKI
WALDER i MALI WALDER, Ramsayevi štitonoše

• {VONJ}, oružnik zloglasna smrada, ubijen dok se
izdavao za Ramsayja

• “ARYA STARK”, zarobljenica kneza Roosea, lažna
djevojka zaručena za Ramsaya

- WALTON zvan ČELIČNONOGI, Rooseov kapetan

• BETH CASSELL, KYRA, REPA, PALLA, BANDY,
SHYRA, PALLA i STARA NANA, žene iz Oštrozimlja
zarobljene u Strahotvrđi

• JON UMBER, zvan VELIKI JON, knez Posljednjeg
Ognjišta, zarobljenik u Blizancima

- {JON}, zvan MALI JON, najstariji sin i nasljednik

Velikog Jona, ubijen na Krvavom vjenčanju

- MORS, zvan VRANOJED, stric Velikog Jona,

kaštelan Posljednjeg Ognjišta

- HOTHER, zvan KURVIN OTROV, stric Velikog

Jona, također kaštelan Posljednjeg Ognjišta

- {RICKARD KARSTARK}, knez Karholda,

obezglavljen zbog izdaje i ubojstva zarobljenika

- {EDDARD}, njegov sin, ubijen u Šaputavoj šumi

- {TORRHEN}, njegov sin, ubijen u Šaputavoj šumi

- HARRION, njegov sin, zarobljenik u Djevičinu

Jezercu

- ALYS, kći kneza Rickarda, petnaestogodišnja djeva

- Rickardov stric, ARNOLF, kaštelan Karholda
- GALBART GLOVER, gospodar Dubokgajskog

Humka, neoženjen

- ROBERT GLOVER, njegov brat i nasljednik
- Robettova žena, SYBELLE, od kuće Locke
- njihova djeca:
- GAWEN, trogodišnjak
- ERENA, dojenče
- Galbartov štićenik, LARENCE SNOW, nezakoniti

sin {kneza Halysa Hornwooda}, trinaestogodišnjak

- HOWLAND REED knez Stražarnice Sivovode,

jezeranin

- njegova žena, JYANA, od jezera
- njihova djeca:
- MEERA, mlada lovkinja
- JOJEN, dječak blagoslovljen proročkim darom
- WYMAN MANDERLY, knez Bijeke Luke, iznimno

debeo

- SER WYLIS MANDERLY, njegov najstariji sin i
- nasljednik, vrlo debeo, zarobljenik u Harrenhalu
- Wylisova žena, LEONA od kuće Woolfield
- WYNAFRYD, njihova kći, devetnaestogodišnja

djeva

- WYLLA, njihova kći, petnaestogodišnja djeva
- {SER WENDEL MANDERLY}, njegov drugi sin,

ubijen na Krvavom vjenčanju

- SER MARLON MANDERLY, njegov rođak,

zapovjednik garnizona u Bijeloj Luci

- MEŠTAR THEOMORE, savjetnik, učitelj, vidar
- MAEGE MORMONT, kneginja Medvjeđeg otoka
- {DACEY}, njezina najstarija kći i nasljednica,

ubijena na Krvavom vjenčanju

- ALYSANE, LYRA, JORELLE, LYANNA, njezine

kćeri

- {JEOR MORMONT}, njezin brat, vrhovni zapovjednik Noćne straže, ubili su ga vlastiti ljudi
- SER JORAH MORMONT, sin kneza Jeora, nekoć i sam vladar Medvjedeg otoka, osuđen i prognan vitez

• {SER HELMAN TALLHART}, od Torrhenove Četvorine

- {BENFRED}, njegov sin i nasljednik, ubili ga željezni na Kamenjoj obali

• EDDARA, njegova kći, zarobljenica u Torrhenovoj Četvorini

- {LEOBALD}, njegov brat, ubijen u Oštrozimlju
- Leobaldova žena, BERENA od kuće Hornwood, zarobljenica u Torrhenovoj Četvorini

• njihovi sinovi, BRANDON i BEREN, također zarobljenici u Torrhenovoj Četvorini

- RODRIK RYSWELL, knez Potoka
- BARBREY DUSTIN, njegova kći, kneginja Humkograda, udovica {kneza Willama Dustina}

• HARWOOD STOUT, njezin vazal, niži plemić u Humkogradu

- {BETHANY BOLTON}, njegova kći, druga žena kneza Roosea Boltona, umrla od groznice

• ROGER RYSWELL, RICKARD RYSWELL, ROOSE RYSWELL, njegovi svadljivi rođaci i vazali

- {CLEY CERWYN}, knez Cerwyna, ubijen u Oštrozimlju

• JONELLE, njegova sestra, tridesetdvogodišnja djevojka

- LYESSA FLINT, kneginja Udovičine Stražarnice
- ONDREW LOCKE, knez Starog zamka, starac
- HUGO WULL, zvan VELIKI KAZAN, poglavica svog klana

- BRANDON NORREY, zvan NORREY, poglavica svog klana

- TORREN LIDDLE, zvan LIDDLE, poglavica svog klana

Starkov grb prikazuje sivog strahovuka koji trči po ledenobijelom polju. Geslo Starkova glasi *Zima dolazi*.

Kuća Tully

Knez Edmyn Tully od Rijekotoka bio je jedan od prvih riječnih knezova koji je prisegao na vjernost Aegonu Osvajaču. Kralj Aegon nagradio ga je uzdizanjem kuće Tully na vlast nad svim zemljama Trozupca. Grb Tullyjevih je pastrva u skoku, srebrna, na polju od namreškane modre i crvene boje. Tullyjevo geslo glasi *Obitelj, dužnost, čast*.

- EDMURE TULLY, knez Rijekotoka, zarobljen na svom vjenčanju, zatočenik Freyevih

- KNEGINJA ROSLYN od kuće Frey, Edmureova mlada nevjesta

- {KNEGINJA CATELYN STARK}, njegova sestra, udovica kneza Eddarda Starka od Oštrozimlja, ubijena na Krvavom vjenčanju

- {KNEGINJA LYSA ARRYN}, njegova sestra, udovica kneza Jona Arryna od Doline, gurnuta u smrt s Orlova Gnijezda

- SER BRYNDEN TULLY, zvan CRNA RIBA, Edmureov stric, kaštelan Rijekotoka

- domaćinstvo kneza Edmurea u Rijekotoku:

- MEŠTAR VYMAN, savjetnik, vidar i učitelj

- SER DESMOND GRELL, glavni oružnik

- SER ROBIN RYGER, zapovjednik straže

- DUGI LEW, ELWOOD, DELP, stražari

- UTHERYDES WAYN, upravitelj Rijekotoka

- Edmureovi vazali, knezovi Trozupca:

- TYTOS BLACKWOOD, knez Gavrandrva

- {LUCAS}, njegov sin, ubijen na Krvavom vjenčanju

- JONOS BRACKEN, knez Kamene Živice
- JASON MALLISTER, knez Morske Stražarnice, zarobljenik u vlastitom zamku
- PATREK, njegov sin, zarobljen sa svojim ocem
- SER DENYS MALLISTER, stric kneza Jasona, muž

Noćne straže

- CLEMENT PIPER, knez zamka Ružičaste Djevice
- njegov sin i nasljednik, SER MARQ PIPER,

zarobljen na Krvavom vjenčanju

- KARYL VANCE, knez Putnikova Počinka
- njegova starija kći i nasljednica, LIANE
- njegove mlađe kćeri, RHIALTA i EMPHYRIA
- NORBERT VANCE, knez Atrante
- njegov najstariji sin i nasljednik, SER RONALD

VANCE, zvan OPAKI

- njegovi mlađi sinovi. SER HUGO, SER ELLERY, SER KIRTH i MEŠTAR JON

- THEOMAR SMALLWOOD, knez Žir-dvora
- njegova žena, KNEGINJA RAVELLA, od kuće

Swann

- njihova kći, CARELLEN
- WILLIAM MOOTON, knez Djevičinog Jezerca
- SHELLA WHENT, svrgnuta kneginja Harrenhala
- SER WILLIS WODE, vitez u njezinoj službi
- SER HALMON PAEGE
- KNEZ LYMOND GOODBROOK

Kuća Tyrell

Tyrelli su se uzdigli do moći kao upravitelji Kraljeva Ravni, iako tvrde kako vuku porijeklo od Gartha Zelenorukog, kralja vrtlara Prvih ljudi. Kad je posljednji kralj kuće Gardener pao na Vatrenom polju, njegov upravitelj Harlen Tyrell predao je Visovrt Aegonu Osvajaču. Aegon mu je udijelio zamak i vlast nad Ravni. Mace Tyrell podržao je Renlyja Baratheona na početku Rata pet kraljeva i dao mu ruku svoje kćeri Margaery. Nakon Renlyjeve smrti Visovrt je sklopio savez s kućom Lannister, a Margaery se zaručila s kraljem Joffreyjem.

- MACE TYRELL, knez Visovrta, guverner Juga, Branitelj Međa, i vrhovni maršal Ravni
- njegova žena, KNEGINJA ALERIE, od kuće Hightower od Starigrada
- njihova djeca:
 - WILLAS, njihov najstariji sin, nasljednik Visovrta
 - SER GARLAN, zvan SRČANI, njihov drugi sin, novoproglašeni knez Bistrovode
 - Garlanova žena, KNEGINJA LEONETTE od kuće Fossoway
 - SER LORAS, Vitez Cvijeća, njihov najmlađi sin, Zakleti brat Kraljevske garde
 - MARGERY, njihova kći, dvaput udana i dvaput obudovjela
 - Margaeryne družice i dvorske dame:
 - njezine rođakinje: MEGGA, ALLA, i ELINOR

TYRELL

- Elinorin zaručnik, ALYN AMBROSE, štitonoša
- KNEGINJA ALYSANNE BULWER, KNEGINJA

ALYCE GRACEFORD, KNEGINJA TAENA

MERRYWEATHER, MEREDITH CRANE, zvana
MERRY, SEPTA NYSTERICA, njezine družice

- Maceova obudovjela majka, KNEGINJA OLENNA
od kuće Redwyne, zvana KRALJICA TRNJA

- ARRYK i ERRYK, njezini stražari, blizanci sedam
stopa visoki, zvani LIJEVI i DESNI

- Maceove sestre:

- KNEGINJA MINA, udana za Paxtera Redwynea,
kneza Sjenice

- njihova djeca:

- SER HORAS REDWYNE, Hobberov blizanac, zvan
UŽAS

- SER HOBBER REDWYNE, Horasov blizanac, zvan
SLINAVKO

- DESMERA REDWYNE, šesnaestogodišnja djeva

- KNEGINJA JANNA, udana za Ser Jona Fossowaya

- njegovi stričevi i rođaci:

- Maceov stric, GARTH, zvan DEBELI, vrhovni
majordom Visovrta

- Garthovi nezakoniti sinovi, GARSE i GARRETT

FLOWERS

- Maceov stric, SER MORYN, vrhovni zapovjednik
gradske straže Starigrada

- Morynov sin, {SER UTHOR}, oženjen za gospu
Elyn Norridge

- Luthorov sin, SER THEODORE, oženjen za gospu
Liu Serry

- Theodoreva kći, ELINOR

- Theodorev sin, LUTHOR, štitonoša

- Luthorov sin, MEŠTAR MEDWICK
- Luthorova kći, OLENE, udana za Ser Lea Blackbara
- Morynov sin, LEO, zvan LIJENI LEO, novak u

Citadeli Starigrada

- Maceov stric, MEŠTAR GORMON, služi u Citadeli
- njegov rođak, {SER QUENTIN}, poginuo kod

Pepeltraga

- Ouentinov sin, SER OLYMER, oženjen za gospu

Lysu Meadows

- Olymerovi sinovi, RAYMUND i RICKARD
- Olymerova kći, MEGGA
- Maceov rođak, MEŠTAR NORMUND, u službi kod

Crne Krune

- Maceov rođak, {SER VICTOR}, umoren rukom

Nasmiješenog Viteza od Bratstva kraljevske šume

- Victorova kći, VICTARIA, udana za {kneza Jona Buhvera}, umrlog od ljetne vrućice

• njihova kći, KNEGINJA ALYSANNE BULWER, osmogodišnjakinja

- Victorov sin, SER LEO, oženjen za kneginju Alys

Beesbury

- Leove kćeri, ALLA i LEONA;
- Leovi sinovi, LYONEL, LUCAS i LORENT
- Maceovo domaćinstvo u Visovrtu:
- MEŠTAR LOMYS, savjetnik, vidar i učitelj
- IGON VYRWELL, zapovjednik straže
- SER VORTIMER CRANE, glavni oružnik
- MASLOKVRGA, luda i šaljivac, iznimno debeo
- njegovi vazali, knezovi Ravni:
- RANDYLL TARLY, knez Rogatog Brijega
- PAXTER REDWYNE, knez Sjenice
- SER HORAS i SER HOBBER, njegovi sinovi

blizanci

- MEŠTAR BALLABAR, njegov vidar
- ARWYN OAKHEART, kneginja Starog Hrasta
- najmlađi sin kneginje Arwyn, SER ARYS, Zakleti

brat Kraljevske garde

- MATHIS ROWAN, knez Zlatnog Luga, oženjen

Bethany od kuće Redwyne

- LEYTON HIGHTOWER, Glas Starigrada, knez

Luke

- HUMFREY HEWETT, knez Hrastovštita
- FALIA FLOWERS, njegova nezakonita kći
- OSBERT SERRY, knez Južnog Štita
- SER TALBERT, njegov sin i nasljednik
- GUTHOR GRIMM, knez Sivog Štita
- MORIBALD CHESTER, knez Zelenog Štita
- ORTON MERRYWEATHER, knez Dugog Stola
- KNEGINJA TAENA, njegova žena, Myrijska
- RUSSELL, njezin sin, osmogodišnji dječak
- KNEZ ARTHUR AMBROSE, oženjen kneginjom

Alysanne Hightower

- njegovi vitezovi i zakleti mačevi:
- SER JON FOSSOWAY, od Fossowaya zelene jabuke
- SER TANTON FOSSOWAY, od Fossowaya crvene

jabuke

Grb Tyrella je zlatna ruža na travnatozelenom polju.

Njihovo geslo je *Bivamo jači*.

Pobunjenici, skitnice pučani i

zakleta braća

Plemići, lutalice i običan puk

- SER CREIGHTON LONGBOUGH i SER ILLIFER SIROMAŠNI, putujući vitezovi i suputnici
- HIBALD, strašljiv i škrt trgovac
- SER SHADRICK OD SJENOVITOG DOLA, zvan LUDI MIŠ, putujući vitez u Hibaldovoj službi
- BRIENNE, DJEVICA OD TARTHA, također zvana BRIENNE LJEPOJKA, djeva u potrazi
- KNEZ SELWYN VEČERNJA ZVIJEZDA, knez Tartha, njezin otac
- {VELIKI BEN BUSHY}, SER HYLE HUNT, SER MARK MULLENDORE, SER EDMUND AMBROSE, {SER RICHARD FARROW}, {WILL RODA}, SER HUGH BEESBURY, SER RAYMOND NAYLAND, HARRY SAWYER. SER OWEN INCHFIELD, ROBIN POTTER, njezini negdašnji udvarači
- RENFRED RYKKER, knez Sumrakdola
- SER RUFUS LEEK, jednonogi vitez u njegovoj službi, kaštelan Mrke tvrđe u Sumrakdolu
- WILLIAM MOOTON, knez Djevičinog Jezerca
- ELEANOR, njegova najstarija kći i nasljednica, trinaestogodišnjakinja

• RANDYLL TARLY, knez Rogatog Brijega,
zapovjednik snaga kralja Tommena duž Trozupca

- DICKON, njegov sin i nasljednik, mladi štitonoša
- SER HYLE HUNT, prisegnut na službu kući Tarly
- SER ALYN HUNT, Ser Hyleov rođak, također u službi kod kneza Randylla

• DICK CRABB, zvan VJEŠTI DICK, Crabb s Rta
Napukle Pandže

• EUSTACE BRUNE, knez Tmurnog Luga

• BENNARD BRUNE, vitez Smeđe Duplje, njegov rođak

• SER ROGER HOGG, vitez Krmačina Roga

• SEPTON MERIBALD, bosonogi septon

• njegov pas, CUCAK

• STARIJI BRAT, s Tihog otoka

• BRAT NARBERT, BRAT GILLAM, BRAT

RAWNEY, pokajnička braća s Tihog otoka

• SER QUINCY COX, vitez Soljenica, ishlapjeli starac

• u staroj krčmi na raskrižju:

• JEYNE HEDDLE, zvana DUGA JEYNE, krčmarica,

visoka mlada cura od osamnaest godina

• VRBA, njezina sestra, stroga sa žlicom

• TANSY, PATE, JON PENNY, BENN, siročad iz

krčme

• GENDRY, kovački šegrt i kopilan kralja Roberta I.

Baratheona, nesvjestan svog porijekla

• u Harrenhalu

• RAFFORD zvan RAFF MEDENI, GOVNOUSTI,

DUNSEN, ljudi iz garnizona

• BEN CRNI PALAC, kovač i oružar

• PIA, sluškinja, nekoć lijepa

• MEŠTAR GULIAN, vidar, učitelj i savjetnik

• u Darryju

- KNEGINJA AMEREI FREY, zvana VRATARICA AMI, zaljubljiva mlada udovica zaručena za kneza Lancela Lannistera

- majka kneginje Amerci, KNEGINJA MARIYA od kuće Darry, udovica Merretta Freya

- sestra kneginje Amerei, MARISSA, trinaestogodišnja djeva

- SER HARWYN PLUMM, zvan TVRDI KAMEN, zapovjednik garnizona

- MEŠTAR OTTOMORE, vidar, učitelj i savjetnik

- u Svratištu pokleknutog čovjeka:

- SHARNA, krčmarica, kuharica i babica

- njezin muž, zvan MUŽ

- MOMAK, ratno siroče

- VRUĆA PITA, pekarev sin, sada siroče

Odmetnici i slomljeni ljudi

- {BERIC DONDARRION}, nekoć knez Crne Luke, šest puta ubijen
- EDRIC DAYNE, knez Zvezdanpada, dvanaestogodišnjak, štitonoša kneza Berica
- LUDI LOVAC, iz Kamene Septe, njegov negdašnji saveznik
- ZELENOBRADI, Tyroshki plaćenik, njegov nepouzdan prijatelj
- ANGUY STRIJELAC, strijelac s Dornskih međa
- MERRIT O' MJESECGRADA, WATTY MLINAR, MOČVARNA MEG, JON O'NUTTEN, odmetnici u njegovoj bandi
- GOSPA KAMENO SRCE, zakukuljena žena, ponekad zvana MAJKA NEMILOSRDNA, NIJEMA SESTRA i KRVNICA.
- LIM, zvan LIM LIMUNPLAŠT, bivši vojnik
- THOROS OD MYRA, crveni svećenik
- HARWIN, Hullenov sin, sjevernjak, nekoć u službi kod kneza Eddarda Starka od Oštrozimlja
- SRETNI JACK, traženi čovjek, bez jednog oka
- TOM OD SEDAM POTOKA, pjevač na sumnjivu glasu, zvan TOM SEDAM STRUNA i TOM O' SEDAM
- VJEROJATNI LUKE, NOTCH, MUDGE, BEZBRADI DICK, odmetnici
- SANDOR CLEGANE, zvan PAS, nekoć Zakleti štit kralja Joffreyja, kasnije Zakleti brat Kraljevske garde, posljednji put viđen grozničav i na izdisaju pokraj Trozupca
- {VARGO HOAT} od slobodnog grada Oohora, zvan JARAC, plaćenički kapetan koji frflja dok govori, u Harrenhalu ga ubio Ser Gregor Clegane

- njegovi Hrabri suputnici, također zvani Krvavi mimičari:

- URSWYCK, zvan VJERNI, njegov pukovnik
- {SEPTON UTT}, objesio ga knez Beric Dondarrion
- TIMEON OD DORNEA, DEBELI ZOLLO, RORGE, GRIZ, PYG, LUDA DOBROJEB, TOGG JOTH od Ibbena, TRI PRSTA, raštrkani i u bijegu

- u Breskvi, javnoj kući u Kamenjoj Septi:

- TANSY, crvenokosa vlasnica

- ALYCE, CASS, LANNA, JYZENE, HELLY, BELLA, neke od njezinih breskvica

- u Žir-dvoru, sjedištu kuće Smallwood:

- KNEGINJA RAVELLA, ranije iz kuće Swann, žena kneza Theomara Smallwooda

- ovdje, ondje i drugamo:

- KNEZ LYMOND LYCHESTER, starac rastresenog uma, koji je nekoć zaustavio Ser Maynarda na mostu

- njegov mladi pazitelj, MEŠTAR ROONE

- duh Visokog Srca

- Gospa Lišća

- septon u Sallyplesu

Zakleta braća Noćne straže

- JON SNOW, kopile Oštrozimlja, devetsto devedeset osmi vrhovni zapovjednik Noćne straže
- DUH, njegov strahovuk, bijel i nijem
- njegov upravitelj, EDDISON TOLLETT, zvan ŽALOSNI EDD

LJUDI CRNOG ZAMKA:

- BENJEN STARK, prvi izvidnik, davno nestao, smatran mrtvim
- SER WYNTON STOUT, ostarjeli izvidnik, krhkog razuma
- KEDGE BJELOOKI, BEDWYCK zvan ORIJAŠ, MATTHAR, DYWEN, GARTH SIVO PERO, ULMER OD KRALJEVSKE ŠUME, ELRON, PYPAR zvan PYP, GRENN zvan TUR, BERNARR zvan CRNI BERNARR, GOADY, TIM STONE, CRNI JACK BULWER, GEOFF zvan VJEVERICA, BRADATI BEN, izvidnici
- BOWEN MARSH, glavni upravitelj
- TROPRSTI HOBBS, upravitelj i glavni kuhar
- {DONAL NOYE}, jednoruki oružar i kovač, na dverima ga ubio Mag Moćni
- OWEN zvan KLIPAN, TIM PETLJOJEZIĆ, MULLY, CUGEN, DONNELL HILL zvan SLATKI DONNEL, LJEVORUKI LEW, JEREN, WICK ŠTAPODJELJIĆ, upravitelji
- OTHELL YARWYCK, prvi graditelj
- REZERVNA ČIZMA, HALDER, ALBETT, KEGS, graditelj
- CONWY, GUEREN, putujući novačitelj
- SEPTON CELLADOR, pijani pobožnik
- SER ALLISER THORNE, bivši glavni oružnik
- JANOS SLYNT, bivši zapovjednik Gradske straže Kraljeva Grudobrana, nakratko knez Harrenhala
- MEŠTAR AEMON (TARGARYEN), vidar i savjetnik, slijepac, sto i dvije godine star
- Aemonov upravitelj, CLYDAS
- Aemonov upravitelj, SAMWELL TARLY, debeo i

zaljubljen u knjige

- ŽELJEZNI EMMETT, ranije iz Istočne Stražarnice, glavni oružnik

- HARETH zvan KONJ, blizanci ARRON i EMRICK, SATEN, SKOK-ROBIN, novaci na uvježbavanju

LJUDI SJENOVITE KULE

- SER DENYS MALLISTER, zapovjednik Sjenovite

Kule

- njegov upravitelj i štitonoša, WALLACE MASSEY
- MEŠTAR MULLIN, vidar i savjetnik
- {QHORIN POLURUKI}, glavni izvidnik, ubio ga

Jon Snow s one strane Zida

- braća Sjenovite Kule:
- {ŠTITONOŠA DALBRIDGE, EGGEN}, izvidnici,

ubijeni u Piskutavom prolazu

- KAMENA ZMIJA, izvidnik, izgubljen hodajući

Piskutavim prolazom

LJUDI ISTOČNE STRAŽARNICE POKRAJ MORA

- COTTER PYKE, zapovjednik
- MEŠTAR HARMUNE, vidar i savjetnik
- STARI SLANKRPA, kapetan *Crnog kosa*
- SER GLENDON HEWETT, glavni oružnik
- braća Istočne Stražarnice:
- DAREON, upravitelj i pjevač

U CRASTEROVOJ TVRĐI (IZDAJNICI)

- BODEŽ, koji je ubio Crastera, svog domaćina
- OLLO KLJASTORUK, koji je ubio svog vrhovnog

zapovjednika Jeora Mormonta

- GARTH OD ZELENPUTA, MAWNEY, GRUBBS,
ALAN OD ROSBYJA, bivši izvidnici

- COTAVI KARL, SIROČE OSS, MUCAVI BILL,
bivši upravitelji

Divljaci ili slobodan narod

MANCE RAYDER, Kralj s onu stranu Zida,
zarobljenik u Crnom Zamku

- njegova žena, {DALLA}, umrla pri porodu
- njihov novorođeni sin, rođen u bici, zasad bez imena
- VAL, Dallina mlađa sestra, “divljačka princeza”,

zarobljenica u Crnom Zamku

- divljački poglavice i zapovjednici:
- {HARMA}, zvana PSOGLAVA, ubijena pod Zidom
- HALLECK, njezin brat
- KNEZ KOSTIJU, podrugljivo zvan ČEGRTALJKA,

otimač i vođa ratne čete, zarobljenik u Crnom Zamku

- {YGRITTE}, mlada kopljanica, ljubavnica Jona

Snowa, ubijena tijekom napada na Crni Zamak

- RYK, zvan DUGO KOPLJE, član njegove čete
- RAGWYLE, LENYL, članovi njegove čete
- {STYR}, Magnar od Thenna, ubijen dok je napadao

Crni Zamak

- SIGORN, Styrov sin, novi Magnar od Thenna
- TORMUND, kralj Medovine od Crvenih Dvora, zvan

ORIJASKA KOB, VISOKOZBORAC, PUHAČ U ROG i
LOMITELJ LEDA, također i GROMOVITA ŠAKA, MUŽ
MEDVJEDA, GOVORNIK BOGOVA i OTAC VOJSKI

- Tormundovi sinovi, TOREGG VISOKI, TORWYRD

KROTKI, DORMUND i DRYN, njegova kći MUNDA

- NARIKAČ, otimač i vođa ratne čete
- {ALFYN UBOJICA VRANA}, otimač, ubijen od

ruke Qhorina Polurukog iz Noćne straže

- {ORELL}, zvan ORELL ORAO, mjenjač kože kojeg
je Jon Snow ubio u Piskutavom prolazu

- {MAG MAR TUN DOH WEG}, zvan MAG

MOĆNI, orijaš, ubio ga Donal Noye na dverima Crnog
Zamka

- VARAMYR, zvan ŠESTOKOŽAC, mjenjač kože, gospodar tri vuka, sjenovitog risa i snježnog medvjeda

- {JARL}, mladi otimač, Valin ljubavnik, poginuo prilikom pada sa Zida

- GRIGG KOZA, ERROR, BODGER, DEL, VELIKI ČIR, DAN KONOPLJA, HENK KACIGA, LENN, NOŽNI PRST, divljaci i otimači

{CRASTER}, gospodar Crasterove tvrđe, ubio ga Bodež od Noćne straže, gost pod njegovim krovom

- GILLY, njegova kći i žena

- Gillyn novorođeni sin, još bez imena

- DYAH, FERNY, NELLA, tri od Crasterovih

devetnaest žena

Preko Uskog mora

Kraljica preko vode

DAENERYS TARGARYEN, prva svog imena, kraljica Meereena, kraljica Andala i Rhoynaraca i Prvih ljudi, vladarica Sedam Kraljevina, Zaštitnica kraljevstva, *Khaleesi* Velikog travnatog mora, zvana DAENERYS U-OLUJI-ROĐENA, NEOPRŽENA, MAJKA ZMAJEVA

- njezini zmajevi, DROGON, VISERION, RHAEGAL
- njezin brat, {RHAEGAR}, princ Zmajeva Kamena,

ubijen rukom Roberta Baratheona na Trozupcu

- Rhaegarova kći, {RHAENYS}, umorena tijekom

Haranja Kraljeva Grudobrana

- Rhaegarov sin, {AEGON}, dojenče, umoren tijekom

Haranja Kraljeva Grudobrana

- njezin brat, {VISERYS}, treći svog imena, zvan

PROSJAČKI KRALJ, okrunjen taljenim zlatom

- njezin muž, {DROGO}, *khal* Dothrakija, umro od

zagnojene rane

- Drogov i njezin mrtvorodeni sin, {RHAEGO}, kojeg

je u utrobi umorila *maegi* Mirri Maz Duur

- njezina Kraljičina garda:

- SER BARRISTAN SELMY, zvan BARRISTAN

SMJELI, nekoć vrhovni zapovjednik Kraljevske garde kralja

Roberta

- JHOGO, *ko* i jahač-pobratim, bič
- AGGO, *ko* i jahač-pobratim, luk
- RAKHARO, *ko* i jahač-pobratim, *arakh*
- SNAŽNI BELWAS, eunuh i bivši borilački rob
- njezini kapetani i zapovjednici:
- DAARIO NAHARIS, nakićeni tyroshki plaćenik,

zapovijeda družinom Olujnih vrana

- BEN PLUMM, zvan SMEĐI BEN, mješanac i plaćenik, zapovijeda družinom Drugih sinova
- SIVI CRV, uškopljenik, zapovijeda Neokaljanima, postrojbom uškopljeničkog pješništva

• GROLEO od Pentosa, bivši kapetan velike koke
Saduleona, sada admiral bez flote

- njezine sluškinje:
- IRRI i JHIQUI, dvije Dothrakijke, šesnaest godina stare

- MISSANDEI, naathska pisarka i prevoditeljica
- njezini poznati i vjerojatni neprijatelji:
- GRAZDAN MO ERAZ, plemić iz Yunkaija
- KHAL PONO, nekoć Khal Drogov *ko*
- KHAL JHAOO, nekoć Khal Drogov *ko*
- MAGGO, njegov jahač-pobratim
- NEUMIRUĆI IZ QARTHA, skupina vještaca
- PYAT PREE, qarthijski vještac
- ŽALOSNICI, ceh qarthskih plaćenih ubojica
- SER JORAH MORMONT, bivši knez Medvjedeg

otoka

- {MIRRIMAZ DUUR}, svećenica i *maegi*, sluga Velikog Pastira Lhazara

- njezini neizvjesni saveznici, bivši i sadašnji:
- XARO XHOAN DAXOS, trgovački princ iz Qartha
- QUAITHE, maskirana utjerivačica duhova iz

Asshaija

- ILLYRIO MOPATIS, magister slobodnog grada Pentosa, koji je dogovorio njezin brak s Khal Drogom
- CLEON VELIKI, mesarski kralj Astapora
- KHAL MORO, negdašnji saveznik Khal Droga
- RHOGORO, njegov sin i *khalakka*
- KHAL JOMMO, negdašnji saveznik Khal Droga

Targaryeni su krvi zmajeve, potekli od visokih knezova drevnog Slobodnog posjeda Valyrije, naslijeda vidljivog u purpurnim, indigo i ljubičastim očima te srebrenozlatnoj kosi. Kako bi očuvala svoju krv i održala je čistom, kuća Targaryen često je sklapala brakove između brata i sestre, bratića i sestrične, strica i nećakinje. Utemeljitelj dinastije Aegon Osvajač oženio je obje svoje sestre i sa svakom imao sina. Grb Targaryena je troglavi zmaj, crven na crnom polju, gdje tri glave predstavljaju Aegona i njegove sestre. Geslo Targaryena je *Vatra i krv*.

U Braavosu

- FERREGO ANTARYON, Morski knez Braavosa
- QARRO VOLENTIN, Prvi mač Braavosa, njegov

zaštitnik

- BELLEGERE OTHERYS zvana CRNI BISER,

kurtizana i potomak gusarske kraljice istog imena

- GOSPA S VELOM, MORSKA KRALJICA,

MJESEČEVA SJENA, KĆI SUMRAKA, SLAVUJ,
PJESNIKINJA, slavne kurtizane

- TERNESIO TERYS, trgovački kapetan *Titanove*

kćeri

- YORKO i DENYO, dva njegova sina

- MOREDO PRESTAYN, trgovački kapetan

Oštrokondže

- LOTHO LORNEL, prodavač starih knjiga i svitaka

- EZZELYNO, crveni svećenik, često pijan

- SEPTON EUSTACE, osramoćen i razređen

- TERRO i ORBELO, par junoša

- SLIJEPI BEQQO, prodavač ribe

- BRUSCO, prodavač ribe

- njegove kćeri, TALEA i BREA

- MERALYN, zvana MERRY, vlasnica Vesele luke,

bordela u blizini Krpareve luke

- MORNAREVA ŽENA, kurva u Veseloj luci

- LANNA, njezina kći, mlada kurva

- RUMENA BETHANY, JEDNOOKA YNA,

ASSADORA OD IBBENA, kurve u Veseloj luci

- RVENI ROGGO, GYLORO DOTHARE, GYLENO

DOTH ARE, pisar zvan PERO, MAĐIONIČAR

COSSOMO, mušterije Vesele luke

- TAGGANARO, lučki džepar i lopov

- CASSO, KRALJ TULJANA, njegov uvježbani tuljan
- MALI NARBO, njegov bivši partner
- MYRMELLO, JOSS POTIŠTENI, QUENCE,

ALLAQUO, SLOEY, glumci koji svake noći izvode predstave na Brodu

- S'VRONE, lučka kurva ubojitih sklonosti • PIJANA

KĆI, kurva neizvjesne ćudi

- RASTROVANA JEYNE, kurva neizvjesnog spola
- LJUBAZNI ČOVJEK i SIROTICA, sluge Boga

Mnogih Lica u Kući Crnog i Bijelog

- UMMA, kuharica hrama
- NAOČITI ČOVJEK, DEBELI MOMAK,

PLEMIĆIĆ, STROGO LICE, ŠKILJAVAC i

IZGLADNJELI ČOVJEK, tajni sluge Njega od Mnogih Lica

- ARYA od kuće Stark, djevojčica sa željeznim novčićem, također znana kao ARRY, NANA, LASICA, GOLUŽDRAVICA, SLANA i CAT

- QUHURU MO, od Grada Visokog Drveća na

Ljetnom otočju, kapetan trgovačkog broda *Cimetov vjetar*

- KOJJA MO, njegova kći, crvena streljačica
- XHONDO DHORU, časnik na *Cimetovu vjetru*

Nakladnik
ALGORITAM d.o.o.
Zagreb, Harambašićeva 19
Za nakladnika Neven Antičević
Izvršni urednik Vladimir Cvetković Sever

Korektura
Marta Lugarov
Grafički urednik
Davor Horvat
Obrada i prijelom
Algoritam DTP
Mario Mikulčić

Tisak
Vjesnik d.d.
Naklada

15.000 primjeraka

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i
sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem

903742

CJELINA ISBN 978-953-316-854-8

ISBN 978-953-316-849-4

VISOKI POPOT ČASTI.

Vladar Sedam Kraljevina službeno je osmogodišnji Tommen Baratheon, ali prava moć Željeznog prijestolja leži u rukama njegove majke Cersei. Nakon svega što se dogodilo, Cersei vidi neprijatelje sa svih strana, jer se u Kraljevu Grudobranu smatra nezaštićenom. Njezin brat Jaime postao joj je prije prijatelj nego li uzdanica.

Jaime je pak poslao Brienne u potragu za Sansom Stark kroz ostatke ratnog požara. Arya, druga preživjela kći Eddarda i Catelyn Stark, stiže u Braavos – kamo se zaputio i Samwell Tarly iz Noćne straže na nalog svojeg novog vrhovnog zapovjednika.

Gozba vrana donosi priče dijela likova *Pjesme Leda i Vatre*, uglavnom smještenih na južnom i zapadnom dijelu Zapadnih Zemalja. Algoritam i *Jutarnji list*, u suradnji s televizijskom mrežom HBO Adria, s ponosom vam predstavljaju prvi dio četvrtog nastavka globalnog književnog fenomena koji je poslužio kao predložak za HBO-ovu omiljenu seriju *Igra prijestolja*.

Cover Art © 2015 Home Box Office, Inc.
All Rights Reserved.
HBO® is a service mark of Home Box Office, Inc.

ⁱ Cat = mačka, također nadimak Aryine majke.